

19216

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI BÖLÜMÜ
TÜRK DİLİ ANABİLİM DALI

NEVA'İ
MECALİSÜ'N- NEFA'İS
METİN - İNCELEME

CİLT I

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Tuncer Gülensoy

Hazırlayan
Vahit Türk

ELAZIĞ-1990

SÖZ BAŞI

Türk edebiyatının ilk şuarâ tezkiresi olan Mecâlisü'n-Nefâis, Timur - lular devri Orta Asya Türk kültür tarihinin temel kaynaklarından biri - dir. Dönemin bazı siyasi olaylarına temas etmesi bakımından, siyasi tarih için de mühim bir eser niteliği taşır. Türünün ilk örneği olması da ona Türk kültür tarihinin bütünü içerisinde özel bir yer vermemizi gerekti - rir.

Bütün Türk edebiyatının en büyük şahsiyeti olan Ali Şir Nevâ'f, eser - lerinin konularını seçerken hep Türklük şuuruyla hareket etmiştir. Me - câlisü'n-Nefâis'ten önce yazılan şuarâ tezkiresinin yazarı Devletşah Türk olmasına rağmen, eserini Farsça yazmıştır. Bundan dolayı bu eserden bütün Türklerin istifadesi mümkün değildir. Bu imkânı sağlamak için Nevâ - f kendi tezkiresini yazmıştır. Benzer düşünce yazarın mutasavvıfları an - latan Nesâyimü'l-Mahabbe isimli eseri için de söz konusudur. Her iki eser - de de Türk soylulara daha çok yer verilmesi Nevâ'f'deki millî şurardan kay - naklanmaktadır.

Mecâlisü'n-Nefâ'is, bir biyografi ve tenkit kitabıdır. İncelediğimiz nüshada 313 kişi hakkında bilgi verilmiş ve tenkitleri yapılmıştır. Bu kitabın çok tanınmış ve sevilmiş bir eser olduğunu, yazıldığı andan iti - baren bir çok istinsahlarının yapılmış olmasından anlıyoruz.

Eser üzerindeki çalışmamızı İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi T 841 numarada kayıtlı bulunan nüsha üzerinden yaptık, ancak karşılaştığımız güçlükleri halledebilmek ve metnin sağlam olması maksadıyla Süleymaniye kütüphanesinde bulunan 5 nüshayı da gözden geçirdik.

Eserin birkaç yerinde karşılaştığımız, müstensih hatasından kaynakla - nan ve manayı bozan, kelime yanlışlarında diğer nüshalardaki doğru şekil - leri tercih ettik, bunu da dipnotlarla gösterdik. Metnin okunmasında özel isimlerde, bilhassa yer isimlerinde bazı tereddütlerimiz oldu, ancak nüsh -

kün olduğu kadar doğru şekilleri tesbit etmeye çalıştık.

Çağatay Türkçesinin grameri hemen her yönüyle ortaya konmuş durumdadır, ancak değişik eserlerin incelenmesinde gramer açısından ve bilhassa kelime hazinesinin tesbiti bakımından büyük faydalar vardır.

Metnin tespitinde, eski yazımızda k ve g'lerin ayırđedilmeyişi, aynı kelimenin ince ve kalın sıradan eklerle kullanılması ve ünsüz uyumunun hakim olmayışı da bazı tereddütlerin doğmasına yol açtı.

Metinde yaygın transkripsiyon işaretlerini kullandık, büyük harf ve noktalama işaretlerine yer vermedik.

Çalışmam esnasında dâimâ bilgilerine baş vurduğum ve benden hiç bir yardımı esirgemeyen hocam Prof.Dr.Necmettin Hacıeminoğlu'ya ve hocam Prof.Dr. Tuncer Gülensoy'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Elazığ 1990

Vahit Türk

G İ R İ Ő

1. Çağatay Yazı Dili ve Edebiyatı :

Tarihi bir türk şivesi olarak Çağatay Türkçesinin mahiyeti ve sınırları konusu, henüz tartışmalara açıktır. Türkologlar arasında bu konuda bir görüş birliğine varılabilmiş değildir. Hatta "Çağatay" tabiri konusunda bile tartışmalar devam etmektedir. Bu münakaşalar, Cengiz ve soyunun Türk olup olmadıkları konusu ile de yakından ilgilidir. Ancak yerleşmiş ve yaygın olarak kullanılması bakımından "Çağatay Türkçesi" tabirini biz de kullandık.

İlk önceleri "Çağatay" ismi, Çağatay soyuna ve bu sülâlenin kurduğu devlete âlem olduğu halde, daha sonra bu isim Mâverâü'n-nehr'deki Türk ve Türkleşmiş göçebe kitlelere nihayet Timurlular zamanında gelişen edebi Türk şivesi ile bu şivenin meydana getirdiği Orta Asya Türk edebiyatına verilmiştir. (1)

Köprülü, Çağatay edebiyatını;

1. İlk Çağatay devri XIII.-XIV. asırlar
2. Klasik devrin başlangıcı (Nevâf'ye kadar) XV. asrın ilk yarısı
3. Klasik Çağatay devri (Nevâf devri) XV. asrın son yarısı
4. Klasik devrin devamı (Babur ve Şeybanlılar devri) XVI. asır
5. Gerileme ve çökme devri XVII.-XIX. asırlar, olarak tasnif etmiştir. (2)

Bu tasnif, Çağatay Türkçesinin başlangıcını Karahanlı (Hakaniye) Türkçesinin sonuna kadar götürmektedir. Bitişi ise, Şeybanlılar ile sınırlanıp 19. y.y. kadar uzatılmaktadır.

Şeybanlılar ile Çağatay Türklerini oluşturan kitlelerin ayrı Türk boyları olduğu bilinmektedir. Timurlular ile Şeybanlılar uzun süre mücadele etmiş, ancak neticede Şeybanlılar galip gelerek, Orta Asya'da Timur

(1) Fuat Köprülü, "Çağatay Edebiyatı", Mad. İ. A.

(2) Fuat Köprülü, aynı makale

sülalesinin hakimiyetine son vermişlerdir. Oldukça gelişmiş durumda olan Çığatay edebiyatı, tabii olarak Özbekleri etkisi altına almış, ancak Özbekler de kendi şive ve ananevi edebiyatlarını tamamen kaybetmemişlerdir. Yani karşılıklı bir etkileşme söz konusu olmuştur. Ancak Şeybanlılar ve sonrasında ortaya konulan edebiyatın ne ölçüde Çığatay ve ne ölçüde Özbek özelliği taşıdığına tesbiti konusu da tartışmaya açık bir konudur. Çığatay edebiyatının tasnifi meselesi ana hatlarıyla yukarıda belirtildiği gibi kabul edilebilir, ancak üzerinde durulmaya da açık bir konu olduğu düşüncesindeyiz.

Eserimizde Çığatayca tabiri hiç kullanılmamıştır. Bunun yerine tamamen "türkçe ve türki" kelimeleri kullanılmıştır. Buradan anlaşılacağı üzere, bir dil adı olarak bu tabir, o devir ve çevrede kullanılmamıştır. Ancak o çevrede kullanılan şiveyi diğer Türk şivelerinden ayırmak bakımından, Nevâf'ın başka eserlerinde seyrek olarak rastlanmaktadır. Bu tabir daha çok Çığatay çevresi dışında kalanlar tarafından kullanılmış ve yaygınlaşmıştır.

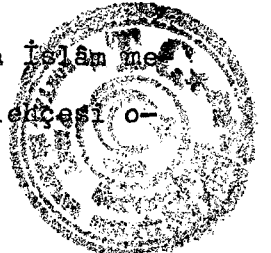
Bir yazı dilini veya edebiyatı şüphesiz kesin sınırlarla tesbit ve ifade etmek mümkün değildir. Her çevrenin muhakkak ki kendine has bir takım özellikleri olacaktır. Bu özelliklerin kaynakları da tabii olarak bulunulan bölgeye, yaşanılan hayata, coğrafi ve daha değişik bir çok şarta bağlı olarak değişecektir. Bütün bu şartların en mühimmi tabii olarak tarihten gelen edebi ananedir, çünkü bir yazı dilinin büyük şahsiyetler yetiştirmesi ve kıymetli eserler verebilmesi büyük ölçüde tarihî ananeye bağlılıkla mümkün olmaktadır.

Türklük bilgisi araştırmaları tarihinde çok mühim yerleri olan bir çok türkolog, Çığatay Türkçesinin mahiyeti ve sınırları konusunda bir birinden farklı görüşler ileri sürmüşlerdir.

Bu âlimlerden Radloff, Çığatay Türkçesini, Uygur Türkçesinin Karahanlılar devrinden itibaren İslâm tesiriyle gelişen bir devamı olarak kabul etmektedir.

Fuat Köprülü de Çığatay Türkçesini, Moğol istilâsından sonra İslâm medeniyeti etkisi altında kurulup gelişen Orta Asya edebî Türk lehçesi olarak tarif etmektedir. (3)

(3) Fuat Köprülü, "Çığatay Edebiyatı", Mad. İ.A.

Ahmet Caferoğlu ise, Göktürk-Uygur devri ile Müşterek Orta Asya edebî Türkçesinin kaynaşması sonucu meydana gelmiş edebî bir dil olarak kabul etmekte ve Türk dilinin mazisiyle bugünkü durumu arasında bir geçit vazifesi gördüğünü belirtmektedir. (4)

Yukarıda belirttiğimiz gibi bir edebî yazı dilinin sınırlarının kesin çizgilerle tesbiti mümkün değildir. Çağatay Türkçesinin başlangıcı, ne gibi şartlar sonucunda oluştuğu ve ne zaman kullanımının sona erdiğini ancak bütün eserlerin incelenme ve değerlendirmeleri yapıldıktan sonra anlayabiliriz. Bu gün henüz Cengiz ve Timur hareketlerinin Türk dünyasına etkilerini tam olarak tesbit edebilmiş ve sosyolojik neticelerini ortaya koyabilmiş değiliz. Her iki hareketin neticesinde kesin olan bir şey varsa, o da değişik Türk boylarının birbirleriyle karıştıkları ve şive özelliklerinin birbirlerini etkiledikleridir. Çağatay Türkçesini değerlendirirken bu karışmaları da göz önünde bulundurmamak muhakkak ki faydalı olacaktır. Nevâf'de rastladığımız Uygur ve Oğuz şiveleri özellik ve kelimelerinin izahını bir ölçüde bu karışmalarla yapabiliriz. Ayrıca Nevâf gibi bir "dil ve edebiyat kurucusu" şahsın Türk dünyasının değişik bölgelerinde gelişen edebiyatları takip etmesi tabiidir. Türk ülkeleri arasındaki bağ ve münasebetlerin bu günküne nisbetle çok daha ileri seviyede olduğu düşünülürse, Çağatay Türkçesindeki bu unsurların izahını daha kolay yapabiliriz.

Çağatay Türkçesinin temelini, tabii olarak Göktürk, Uygur ve Karahanlı yazı dili geleneği oluşturmaktadır. Yukarıda belirttiğimiz çeşitli Türk kitlelerinin karışması bu edebî dilin gelişmesinde ikinci bir etkidir. Burada Nevâf'nin bir Uygur olduğu hatırlanmalıdır.

İslâm medeniyeti, bütün Türk edebiyatına olduğu gibi, Çağatay edebiyatına da çok büyük tesiri olan, ona şekil ve yön veren bir unsurdur. İslâm medeniyeti edebiyatımıza tesirini daha çok Farsça kanalıyla icra etmiştir. Fars edebiyatı kılavuzluk rolüyle Çağatay edebiyatını müsbet yönden etkilemiş, ancak Türk münevverlerinin yazı dili olarak Farsçayı kullanmaları ve Türkçe yazarların da eserlerinde Farsça unsurlara çok miktarda yer vermeleri dil yönünden menfi tesir yapmış ve Türkçenin aley-

hine olmuştur.

Nevâf'ye kadar Çağatay çevresinde Türkçenin gelişmemesi, o dönemde çok gelişmiş olan klasik Fars edebiyatının büyük baskısı ve bu baskı sonucunda Türk yazar ve şairlerin yazı dili olarak büyük ölçüde Farsçayı kullanmalarının neticesidir. Aslında bu durum Türk bölgelerinin hepsi için söz konusudur. Emir Hüsrev Dehlevî, Çağatay Türkçesini, Genceli Nizâmî Azerî Türkçesi'ni, Mevlana Celâleddîn-i Rûmî Anadolu Türkçesini kullanmış olsalardı, bu şivelerin edebiyatları açısından durum muhakkak ki daha farklı olacaktı.

Çağatay edebiyatının teşekkülünde yukarıda belirtmeye çalıştığımız unsurlar dışında tabii olarak daha değişik etkiler de söz konusudur. Ancak bunların incelenmesi ayrı bir araştırmayı gerektirdiğinden daha fazla üzerinde durulmaya lüzum görülmemiştir.

2. Nevâf ve Mecâlisü'n-Nefâis :

Ali Şir Nevâf, 17 Ramazan 844 (9 Şubat 1441) te Herat'ta doğmuştur. Uygur Türklerinden olan babası Kığkine Bahadır, Timur hânedânının bayrı (emektar) kullarındandır. Nevâf bu durumu şu cümleyle ifade etmektedir : "Egerçi bu fakîrning kavm ve haylı sultân-ı şahib-kırännıng bayrı kulları ve mevrûsî bendeleridürler." (5)

Nevâf, Hüseyin Baykara ile birlikte büyümüş, birlikte tahsil görmüş ve kaderini ve süt kardeşi olan bu hükümdara bağlamıştır. Onun için hiç bir fedakârlıktan çekinmemiş ve her eserinde de onu samimiyetle övmekten geri durmamıştır. Bu övgülerin en güzelini de Mecâlisü'n-Nefâis'in son bölümünü ona ayırmakla yapmıştır. Bu övgüler, hiç bir zaman maddî menfaat temini için olmamış, hep candan ve samimi olmuştur. Çünkü Nevâf câizeye ihtiyacı olmayacak kadar zengin bir insandır, hatta Babur'un bildirdiğine göre her yıl hükümdar dostu Baykara'ya büyük miktarda maddî yardımda bulunmaktadır.

Nevâf, devlet adamı olarak, hükümdar naipliğine kadar varan, büyük görevlerde bulunmuş ve ondan bahseden bütün kaynakların ittifakla belirttiklerine göre her zaman dürüst ve âdil olmuştur. Vakur ve mütevazî bir insan olarak yaşamış, zaman zaman Baykara ve veliaht Bedi'ü'z-zaman Mirza

(5) Mecâlisü'n-Nefâis , İkinci Meclis

uyarmaktan da geri durmamıştır.

Seferden dönen dostu ve hükümdarı Baykara'yı karşılama töreninde ani olarak rahatsızlanan Nevâf, 3 Ocak 1501'de Herat'ta vefat etmiş ve yuğ törenini bizzat Hüseyin Baykara idare etmiştir.

Nevâf'nin yetiştiği şâha, şartlar ve zamanın pek rahat olduğu söylenemez. Timur'un ölümünden sonra taht mücadeleleri başlamış, Şahrüh sultan ve Uluğ Bey zamanında biraz rahatlamış, Uluğ Bey'den sonra tekrar büyük karışıklıklar olmuştur. Her Timur şehzadesi bulunduğu yerde hakimiyetini ilan etmiş ve en yakın akrabalarını en büyük rakipleri olarak görmüş, birbirleriyle kıyasıya bir mücadeleye girmişlerdir. Devlet merkezi gâh Semerkant'a, gâh Herat'a taşınmıştır. Timur'dan sonra her iki merkeze de hakim olabilen çok nadirdir. Bu iki şehrin Timurlular için önemi oldukça büyüktür. Semerkant ilim, Herat edebiyat merkezi olarak temayüz etmiştir. Taht mücadeleleri içerisinde, bir Timurlu şehzade olarak, Hüseyin Baykara da bulunmuştur. Baykara, büyük mücadeleler sonucunda Herat'ı ele geçirebilmiş ve hükümdar olmuştur. Kardeşle kardeşi, babayla oğulu birbirine düşüren taht, Baykara'yı da oğluyla mücadele etmek zorunda bırakmış, hatta onu torun katili yapmıştır. Ölümünden kısa bir süre sonra da toprakları ve devlet merkezi tamamen Şeybanlılar'ın hakimiyetine geçmiştir. Kısaca Nevâf'nin yaşadığı devir Orta Asya tarihinin en karışık devirlerinden biridir, .

Türk siyasî tarihi açısından fazla bir ehemmiyete sahip olmayan Baykara devri, Türk kültür tarihi açısından son derece mühimdir. Bu ehemmiyet, Türk edebiyatının, Türk tefekkürünün, hiç şüphesiz, en büyük şahsiyetinin yetiştiği devir olmasından kaynaklanmaktadır. Ahmet Caferoğlu Nevâf'yi "dil ve edebiyat yaratıcısı" olarak vasıflandırmaktadır. (6) Türk dili ve edebiyatı Nevâf ile hayat bulmuş ve Farsçanın hakimiyeti bu her yönden güçlü şahsiyet tarafından kırılabilmiştir. Altmış yıllık ömrüne sığdırdığı otuz civarındaki eser, onu daha sağlığında bütün Türk dünyasına tanıtmış ve haklı bir ün kazandırmıştır.

Nevâf'nin yetişmesini iki yönden değerlendirmek gerekir. Birincisi, medresede hocalar önündeki eğitimidir. Bu eğitimi Baykara ile birlikte

(6) Ahmet Caferoğlu, Türk Dili Tarihi, s. 195-211

yapmış ve mükemmel bir şekilde yetiştirilmiştir.Devrinin moda dillerini ve ilimlerini bu eğitim sayesinde öğrenmiştir.Ayrıca aruz ve musiki hocalarını da kendisi bize bildirir;"Bu fakîr 'arûz fennide vâsıtâ bile Mevlânâ'nın şâkirdimin"⁽⁷⁾, "Fakîr mûsikî fennide anın şâkirdimin"⁽⁸⁾,

Eğitiminin ikinci cephesi ve kanaatimizce Nevâ'i'ye asıl şahsiyetini kazandıran yönü aile çevresinden aldığı terbiyedir.Babası Kığkine Bahadır,evinde şairleri,ressamları ve mûsikî üstadlarını topladığı gibi kendisi de hece vezniyle şiirler söyleyen bir şairdir.Daha sonra büyük şöhret kazanacak olan Nevâ'i meclislerinin kaynağı,herhalde çocukluğunda baba evinde görmeye alışık olduğu bu meclisler olmalıdır.Ayrıca her iki dayısının da Türkçe şiirler yazdığını kendi ifadesinden öğreniyoruz."Mir Sa'îd,il arasında Kâbilî lakabı bile meşhûrdur,Fakîr'ga tağay bolun.Yahşı tab'ı bar irdi,Türkçege meyli köprek irdi.Muhammed 'Ali,ğarîbî tahallus kılur irdi,ol hem Fakîr'ga tağay bolur irdi...Köprek sazlarını yahşı çalar irdi,üni ve usuli hûb irdi,mûsikî 'ilmidin hem haberdâr irdi,huţuţnı hûb bitir irdi"⁽⁹⁾.Görüldüğü gibi Nevâ'i'nin yetiştiği aile çevresi ilim ve sanatla iç içe olan,Türkçe'yi Farsça'ya tercih eden bir çevredir.Kendisinin de Türkçe üzerine adeta titremesinin temeli de yine bu aile geleneğinden kaynaklanmış olmalıdır.Ali Şir'in millî türk tarihi telakkisinde de,Türk dili mühim bir mevki tutmaktadır.Ona göre Türk sultanlarının hakimiyet devri,bilfiil Türk dilinin ve devlet teşkilatının hakim olduğu devir,yani İran'da Hulagu han ile Timur ve oğullarının hakimiyeti zamanıdır⁽¹⁰⁾.Nevâ'i'ye göre dil ile millet birbirinin aynıdır.Bundan dolayı O,devlet yazışmalarında Türkçe'yi kullanmayan Türk devletlerini (Selçuklular vb.)Türk olarak kabul etmez.O,eserlerini ince ve ilahi duygularını bedi'i bir şekilde ifade etmek,Türk sultan bey ve münevverlerine bu ulvî fikirleri Türkçe olarak ve Türk ruhuna

7.Mecâlisü'n-Nefâ'is,Evvelki Meclis,Mevlana Yahya Sibek bahsi.

8. " " ,İkinci Meclis,H'ace Yusuf Buran bahsi.

9. " " , " "

10.Zeki Velidi Togan,"Ali Şir" mad. İA

uygun bir şekilde aşılacak, onlara ideal devlet idaresi hakkında kendi düşüncelerini bedi'i bir şekilde telkin etmek gayesiyle yazmıştır. Nevâf, tarihte oynayacağı müstesna rolün şuurunda olarak yaşamıştır. Lisamü't-tayr'da "Cihanda Türk edebiyatı bayrağını kaldırmak ile türkleri tek bir millet, bir câmiâ haline sokmuş olduğumu" söyleyerek, iftihar eder; Ferhad u Şirin'de "hiç bir ordusu olmadığı halde ve her tarafa yalnız divanının nüshalarını göndermek ile, Çin hududundan Tebriz'e kadar, bütün Türk, hatta Türkmen illerini fethedebildiğini" kaydeder. Seddi İskender'de O'na hatiften gelen ilâhî bir sesin "sen kılıçsız, yalnız kalemin ile Türk ülkelerini, Türk milletin kalbini fethedeceksin; onları bir tek millet yapacaksın, Türk iklimleri sana aittir; sen bu milletin sahib-kıranısın" dediğini anlatır. (11) Bu düşüncelerinden anlaşılacağı üzere Nevâf, bütün Türk ülkelerini tek bir çatı altında görmek istemektedir. Gönlünü dolduran türklük şuuruyla meselenin edebî yönünü kendisi başarmıştır. Daha sağlığında bütün Türk dünyasında kazandığı şöhret ve yüzyıllar süren tesiri bunun en bariz göstergesidir.

Üzerinde çalıştığımız eser, Nevâf'nin olgunluk devresinde (50 yaşında, H.897, M.1491-2) yazmış olduğu bir eserdir.

Bu eser, edebiyat tarihimiz açısından olduğu kadar, bütün kültür ve düşünce tarihimiz açısından da mümtaz bir yere sahiptir.

Türk edebiyatının ilk şuarâtezkiresi olması bakımından önemi oldukça büyüktür. Ayrıca dönemin tarihî ve sosyal olaylarını, kültür hayatını günümüze aktaran eşsiz bir kaynak eser niteliğini taşımaktadır.

Timurlular devrinde, bilhassa şairin kendi zamanında yaşayan şiir ve san'at ehlini tavsif ve temyiz etmek maksadı ile, kaleme aldığı Mecâlisü'n-Nefa'is de o zamandaki fikir hayatını öğrenmek için başlıca bir menba'dır. Ali Şir bu eseri ile kendisinin çok ince bir münekkit ve insan ruhunu anlamak ve insanlara kıymet biçmekte fevkalâde maharet sahibi olduğunu göstermiştir. (12)

Nevâf, Mecâlisü'n-Nefa'is'in girişinde, eseri yazma sebebini şu cümlelerle anlatıyor ; "atları ol cemâat zümreside bolmaqtın mahrum ve sözleri ol kâ'ide ve tertîbde nâ-ma'lûm için, şikeste hâtinga ve sîrük

(11) Z.Velidî Togan, aynı makale

(12) Z.Velidî Togan, aynı makale

könğülge kildi kim bir niçe varağ bitilgey ve bu 'aşr şu'arāsi atı
 ānda sebt itilgey ta bu niyāz-mendler hem burunğı şu'arā ekābiri zey-
 lide mezkūr bolğaylar ve bu pey-revler hem ol rehberler haylığa koşul-
 ğaylar." İsmi ve bölümlerini de şu cümleyle belirtiyor;

"anı sikkiz kısım itildi ve her kısım nefis bir meclişka mevsüm boldı
 ve mecmū'ığa mecālisü'n-nefāyis at koyuldı.(13)

Birinci mecliste : Zamanlarının sonuna yetişerek kendilerini yakın-
 dan tanımayamadığı şairler,

İkinci mecliste : Küçüklüğünde tanıdığı ve gençliğinde görüştüğü
 şairler.Bunların tamamı eserin yazıldığı tarih olan 896'dan önce öl-
 müşlerdir,

Üçüncü mecliste : Devrin belli başlı şairleri,

Dördüncü mecliste: Devrin uluları,bunlar şiirle uğraşmazlar,ammā
 alarınınğ nazm tarikida köp letāyif zāhir bolur ve köp zarāyif baş u-
 rar"

Beşinci mecliste :Horasan'ın ve başka yerlerin "mirzadeleri ve sa-
 yir azadeleri",bunlar şiir söyleyecek güçte olmalarına rağmen şiirle
 uğraşmazlar.

Altıncı mecliste : Horasan'dan başka ülkelerin uluları

Yedinci mecliste : Sultanlar ve mirzalar.Bunların tamamı güzel şi-
 ir okurlar,içlerinde şiin yazanlar da vardır.

Sekizinci mecliste : Sultanü's-selatin ebu'l-gazi sultan Hüseyin
 Bahadır Han.Sekizinci meclis,tam bir Baykara incelemesi niteliğini ta-
 şımaktadır.

İncelememize konu olan,İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi T 841 nu-
 marada kayıtlı,H.942-M.1535-36 tarihinde Burhan b.Zeynü'l-hakf tara-
 fından istinsah edilen nüshada toplam 313 kişi hakkında bilgi veril-
 miştir.Bunlar,birinci mecliste 42,ikinci mecliste 84,üçüncü mecliste
 99,dördüncü mecliste 40,beşinci mecliste 13,altıncı mecliste 22,yedin-
 ci mecliste 12 ve sekizinci mecliste 1 kişi olmak üzere bölünmüştür.

Çalışmamız esnasında karşılaştığımız diğer nüshalarda bazı eksik-
 (13) Mecalisü'n-Nefāis,Giriş Kısmı

lik ve fazlalıklar gördük ki, bu da müstensihlerin eser üzerindeki tasarruflarından kaynaklanmaktadır.

Çalışmayı tenkitli metin olarak değil, tek nüsha üzerinden yaptık, ancak çalışma esnasında Süleymaniye Kütphanesi'nde Ayasofya 2045, Ca-rullah Efendi crh.1573, Esad Efendi Esad Ef.1675, Fatih 4056/18 kül-liyat 659-691 arası ve Kılıç Ali Paşa 781/2 numaralarda kayıtlı olan beş nüsha ile karşılaştırdık.

Mecalisü'n-Nefais'in yazıldığı andan itibaren büyük ilgi gördüğü-nü bir çok istinsahlarının yapılmış olmasından anlıyoruz. Eserin de-ğişik zamanlarda Farsça'ya tercümelemleri yapıldığı gibi⁽¹⁴⁾ Esad Efendi nüshası da Eski Anadolu Türkçesi ile kaleme alınmıştır. Ayrıca 1558' de Şah Mehmed Kazvini tarafından esere zeyl yazılmıştır.⁽¹⁵⁾

Suarâ tezkireleri, tenkit tarihi araştırmalarında en mühim kaynak-larımızdır. Mecâlisü'n-Nefais türünün ilk eseri olması bakımından bu konuda ayrı bir yere sahiptir. Nevâf şâirler hakkında bilgi verirken birer ikişer cümleyle onların tenkidini yapmıştır. Eserin muhtevası hakkında bilgi vermek maksadıyla bu yönünden kısaca bahsetmeyi ve e-serden örnekler vermeyi uygun gördük.

" Öz zamānı bī-naẓīri irdi, her nev' şî'rde meyl körgüzdi" (Mevlana Katibi 7A), "Nā-murād şîve kişi irdi" (Mevlana Eşref 8A), "Şüh tab'ı var ırmış, ammā begāyet 'ammī ırmış" (Mevlana Bisatî 9A) "Begāyet dilîr ve şüh tab' ve hayreh kişi irdi" (Muhammed 'Alim 10B), "Şîrîn-güy kişi ır-mış" (Mevlana Kudsi 11A), "Şî'r ve mu'ammā ve inşâ ve hatda 'asrî dağı yok irdi" (Mevlana Simî 12A) "tab'ı ğarâbet sarı meyillik şâ'ir durur" (Mevlana Tali'i 12B) "Türkçe şî'ri yahşî vâkı' boluptur" (Mevlana Emi-ri 13B), "nedîm-veş ve hezzâl kişi ırmış" (Mevlana Burunduk 14A) "Şî'ri yaman ırmes igendür, amma nazmda tab'ı hezel ve hicv sarı mâyil irken-dür" (Mevlana Cünuni 14B), "Şüh tab'î kişi irdi, Türki ve Fârisî şî'rde celd irdi" (Mevlana Kutbi 16B), "Anıñ şî'rini çâşnî ve selâset ve yek-destlik ve letâfetde ta'rîf kılmak hâcet imes" (Mîr Şahî 17B)

"naẓmı selîs ve revân vâkı' bolur irdi" (Hvace Mü'eyyed Divane 20A)

(14) Agah Sırrı Levend, Türk Edebiyatı Tarihi

(15) Mehmed Çavuşoğlu, "Kanunî Devrinin Sonuna Kadar Anadolu'da Neva-yî Tesiri Üzerine Notlar", Atsız Armağanı, İst. 1976

"dānişmend ve hōş muhāvere ve hōş hulķ ve hōş tab' yigit irdi"(Mir 'İmad-ı Meşhedî 28B) "hōş tab' ve sebūk rūh ve tab'ı hezelğa māyil kişi irdi,şi'ri revān vākı' bolur irdi kaşīdesi Baba Sevdāyî tavrı tüşer"(Seyyid Kāzımî 30A),Meşnevîsi puhte ve ğazeli revān irdi,köp rengin'^{ebvāt}hem şi'ride bar"(H'vace Mes'ud Kummî 32A),"ammî kişi irdi,ammā nazm ayturda çālāk irdi ve şi'ride hem çāşni de bar"(Mevlana Kanberf 32B),"Dil-pezir tab'lık kişi irdi egerçi 'ammî irdi,ammā şi'ri hālî ez-renk ve çāşni imes irdi"(Mevlana Zeynî 33A),"eţvārı ve sözi h'vāh-ı nazm h'vāh-ı neşr ğarīb irdi"(Mevlana Yarf 36A),"kem beżā'at şā'ir irdi"(Mevlana Ayazî 36B),"Bedīheni revān aytur irdi ve tab'ı hayli şūh irdi"(Mevlana Haverî 39A),"Şikūfte tab'lığ yahşı çerāyliğ yigit irdi"(Mevlana Helvayî 39A),"Öz zamānınınğ melikü'l-keleşmî irdi, Fārisî ve Türkide nazīri yok irdi,müte'azzirü'l-cevāb matla'ları bar"(Mevlana Lütffî 41A),"nazmlardın bir beyt bilmes,bilse hem nazm imes ve neşrlerdin bir nükte hem fehmi kılmas,kılma hem maşşūdğa muvāfık dimes"(H'vace Mahmud Taybadî 48A),"Şi'ride meşel rūşeni bar"(Mevlana Esirî 66B),"tab'ıda hayli hayāl-engizlik bar"(Sa'd 66B),"hōş tab' ve hōş meşreb ve hōş şohbet ve şirîn kelām kişidür"(Mir Ser Bürehne 70B),"Şi'ride vezin ve kâfiye ve redifka muşayyed bolma mu'af bola alur"(Mevlana Mu'in Va'ız 74A),"lāubālî ve levend şive ve ebter-veş kişi irdi"(Mevlana Muhammed Horasanî 87A),"Şā'irlikda hayli kuvveti bar"(Mevlana Hayri 97B)

Eserden aldığımız bu cümleler bize Nevāf'nin münekkiddliğini gösterdiği gibi,eserinin de tenkit tarihimiz açısından ne derece öneme sahip olduğunu ispat etmektedir.

Eserin dil özelliklerini incelerken bir kere daha gördük ki,lehçe ve şiveleri kesin hatlarla birbirinden ayırmak mümkün olmamaktadır. Eser,Çağatay Türkçesiyle yazılmış olmasına rağmen bu şivede olmayan bir çok kelime ve gramer şeklini de bünyesinde taşımaktadır.bar yanında var,ming yanında bing,bol- yanında ol-,ir- yanında i-,bile yanında ile ve bazı kelimelerin pronominal ^ıli şekillerine rastlanmasını

gösterebiliriz. Dikkat çekici bir nokta da şiir dilinde bu tür kul-
lanılışlara daha çok rastlanmasıdır. Bilhassa tamamen Baykara'ya ayrı-
lan son bölümdeki beyitler, batı Türkçesi kelime ve özellikleri yönüh-
den çok zengindir.

MECĀLİSÜ'N-NEFĀYİS

1. yüz hamd anğa kim yasap cihān bustānı=eylep yüz ü zülfdin gül ü reyhānı
2. kıldı yasağaç bu bāğ-ı rūh efzānı-naẓm ehli anıñ bülbül-i hōş elhānı
3. ve dürüd-ı nā-ma'dūd ol hulāşa'i ma'düm ve mevcüdğä kim
4. tā taht-ı feşāhat evcide nāy nişest-her nazm ki astı zümre'i tab'-ı perest
5. her nāzımınıñ pāyesini birdi şikest-hem nazmını kıldı kara tofrakğa pest
6. hurde-binler hıdmetide hıred-āyinler hazretide ma'rüz ol kim
7. nazm-ı kelām rütbesiğä uşbu delil bes kim anıñ muqābeleside
8. kim 'arab fuşāhāsı belāğat ziverleri bile nümāyişlık feşāhat
9. gevherleri bile ārāyişlık nazm ra'nālarığä cilve birürler

1 B

1. irdi ve da'vā kūsı āvāzesin felekge yitkürürler irdi^x-hazret-i
2. melik-i 'allāmıñ kelām-ı mu'ciz niẓāmı cebra'il-i huçeste-fercām vāsıta-
3. si hile hayrū'l-enām 'aleyhi's-şalavāt-ı ve's-selāmğä nāzil boldı bes
4. nazm 'ilmi kāyilleri ve şir fenni kāmilleri kim dakāyık dürr-i pākiniñ
5. baħr-ı 'ummānı ve ma'ānı la'l-i āteşnākiniñ kānı bola alğaylar bes
6. 'aziz hayl ve şerif kavm bolğaylar-bu cihetdindür kim alarnıñ
7. nāmı atları ve kirāmı şıfatları zamān şahāyıfıdın ve devrān
8. şafāyıhıdın mahv bolmasun dip taşnif ehli te'lifleride
9. ve te'lif haylı taşnifleride fuşul ārāste ve ebvāb pirāste
10. kılıpturlar ve öz kitāblarığä bu cemā'at zikridin zıb
11. ü zinet biriptürler ol cümledin biri hazret-i maħdūmi şeyh-
12. ü'l-islāmı mevlānā nūrü'd-dīn 'abdu'r-rahmān cāmı medde zıllu irşāduhūdur
13. ol kim bu tokuz felekni 'aql itse hayāl-deryā-yı 'ulūmığä tapar katra mişāl

x : metinde yitkürürleri şeklindedir.

2 A

1. tā çeşme'i tab'ı dehr ara açtı zülāl-hayvān suyu birle eyledi mālā māl
2. mundak büzüng-vār-ı 'ālī miqdār bahāristān atlıg kitābıda kim
3. sikkiz ravza açıpdur ve sikkiz ravza-i cennet alar hacāletidin
4. il közidin ihtifā perdesiğā kaçıptur-onı sultān-ı şahib-
5. kıran atı ziveri bile müzeyyel ve elķābı gevheri bile mükellel kılıptur
6. bir ravzasını bu mevzūn-nevālıg belābil ve maṭbu' şadālıg 'anādil
7. gülbangidın reşk-i nigār hāne-çin ve ğayret-i firdevs-i berin kılıp
8. dur ve emir devletşah kim horāsān mülkiniğ aşıl mirzādeleri
9. arasında fażl u dāniş ziveri bile behremend ve fakr u kanā'at
10. sa'ādeti tācı bile ser-bülenddür hem sultān-ı şahib-kıran atı-
11. ğa tezkiretü's-şu'arā atlıg kitāb bitipdür-vākı'ā besli zahmet tartıp -
12. tur ve bu tayifeni yahşı cem' kılıptur ve bu bābda yana dağı resāyil
13. ve kütüb bar amma barçasıda burun ötken şu'arā ve irte kiçken

2 B

1. fuşahānıñ atı mezkūr ve sıfatı mestürdür ve bu hüceste zamān
2. ve ferhunde devrān şu'arā ve hōş tab'ları kim sultān-ı şahib-kıran
3. yümn-i devletidin ve netice-i terbiyetidin şi'rniğ köprek üslūbıda
4. bataşış ğazel tavrıda kim barçadın dilasārağ ve neşāt-efzā-
5. rağ durur terkib-i selāset ve leṭāfet burunğılarga yitküre
6. durur ve ma'nā nezāket ve ğarābetin olça şartı barıça kiltüredürler
7. ve ma'nā nezāket ve atları ol cemā'at zümreside bolmağdın
8. mahrum ve sözleri ol tertib ve kā'idede nā-ma'lūm üçün
9. şikeste hātırğa ve sınığ köngülge kildi kim bir niçe varaq
10. bitilgey ve bu 'aşr şu'arāsı bile bu devr zırafāsı atı anda sebt
11. itilgey-tā bu niyāz-mendler hem burunğı şu'arā ekābiri
12. zeylide mezkūr bolğaylar ve bu pey-revler hem ol rehberler haylıgā
13. koşulğaylar -bu cihetdin sultān-ı şahib-kıranıñ

3 A

1. hümāyūn vilāyetleri zamānıdın rüz-efzūn devletleri
2. devrānıgāça kim kıyāmetgāça ber-ķarār ve 'ālem inķırāzıgāça pāy-dār
3. bolgāy - olķa faķır iŗitipmin ammā hıdmetlerıgā yitipmin ammā
4. hālā bu fenā dārü'l-gurūrıdın dārü's-sūrūrıgā intikāl
5. kılıpdurlar ve olķa hālā bu ferruh zamānda nümāyendedürler
6. ve ol hāzretning zāt-ı melekī sıfātıgā medh serāyende cem' kılğay
7. ve her ķaysınıng netāyic-i ṭab'ıdın birer nime niŗāne ve yosunluk
8. yazılğay ğün bu maķşūdķa yitildi anı sikkiz ķısm itildi
9. ve her ķısm nefis bir mesliŗķa mevsūm boldı ve mecmū'ıgā mecālis-
10. ü'n-nefāyis at ķoyuldı rubā'ı
11. bu tuhfe ki hōŗmın ibtidāsı birle-nazm ehli letāyıfı edāsı birle
12. ümmīd bu kim 'ōmr vefāsı birle-hatm eylegemin řāh du'āsı birle
13. evvelğı meclis cemā'at-ı mahādīm ve 'azizlerige kim faķır alarning

3 B

1. řerīf zamānınınğ āhiride irdim ve mülāzetleri şerefi
2. ğa müŗerref bolmadım - ol cümledin sālīk eŗvār hāzret-i emīr ķāsm envārdur
3. her niŗe alarning rütbesi řā'irlıg pāyesidin yokğarı-
4. raķdur ve vilāyet ehli zümrede vaŗfdın taŗķarıraq
5. ammā ğün haķāyık ve ma'ārif edāsıda nazm libāsı dil-pezirraķ
6. üğün iltifāt kılur irkendürler teyemmün cihetidin bu muhtaŗar-
7. nı olarning řerīf ismi bile ibtidā kılıldı - mīrning
8. aŗlı āzerbeycandındur ve mevlūdı serāb^x atlıg kintdin yigitlikde^{xx}
9. řeyh řadru'd-dīn erdebilīgā ķaddese sırrıhu mürīd boldılar ve řūfiyye
10. ādāb-ı ṭarīķın andın tekml kılıp şeyh iŗāreti bile horāsāngā
11. kildiler ve az vaķtde hālāyık mīr hıdmetıgā meŗ'ūf bolup
12. ğavğā kıla baŗladılar - pādīřāh-ı zamān mīr'ge iŗrāc hūkmı kıldı
13. ^{xxx} belh ve semerķand sarı müddeti bolup yana dārü's-saltanata 'azimeti

x : metinde sera

xx : metinde yigit

xxx : metinde belh kelimesi yok

4 A

1. kıldılar yana çağatay mīrzādeleri belki ulus āzādeleri mūrīd
2. bolup hūcūm kıla başladılar revīşleriġa māyil ve şī'rlerin
3. uķmaq bitimekge rāġib boldılar her-āyine kim dīvān cām' kılurġa
4. bu emr bā'is boldı ve enīsü'l-'āşıkīn atlıġ muhtaşarraķ mesnevī hem
5. nazm kıldılar ve terci' daġı didiler teberrūk cihetidin iki matla'
6. bitilür biri bu kim; nazm ---
7. ---
8. --- bu faķır evvel nazm kim örġenip -
9. min bu songġı matla'dur -hemānā üç yaş bile tört yaş-
10. niġ arasında irdim 'azizler okumak teklīfi kılip
11. ba'zı hayret izhāri kılurlar irdi - mesnevīleri ġazret-i mevlānā
12. celālū'd-dīn-i rūmī ġaddese sırruhu mesnevīsi veznide kim, remel-i müseddēs-
13. dirler, vāķı' boluptur.- bu mışra' kim mışra'

4 B

1. budur tebrīz-i seyyidzāde - andındur ġūyā maķşūd özleri
2. devr ve terci'lerininġ bandi bu beyt durur kim, beyt :
3. ---
4. ve ol ġazretniġ mübārek merķadi cām vilāyetide ġazcird ġaşaba-
5. sidadur ve faķır hem ol āsitāne cārüb-keşledinmin ve vefāt-
6. ları sene ġamsin ve seleşeyn ve semānāyede vāķı' boluptur. yüzārū ve yete-
berriķe bih
7. mīr maġdūm ġazret-i mīr ġāsımġa ġalīfe ve ferzend ve maġbūb mesābesi
8. de irdi - atası mekkedin imām 'ali müsā rızā ziyāretige meşhedġa
9. kildi ġayıtıp nişāburga yitkende kedġudā bolup mütevatīn boldı
10. anġa üç ferzend tıngri 'ināyet kıldı kiçikreki mīr maġdūmdur
11. kim atı seyyid muġammed irdi şehrġa taşılġa kildi ve zāhir 'ulūmın
12. tekml kılgan ġaġda ġazret-i mīr ġāsımınġ zuhūr ve şöhreti
13. vāķti irdi ol ġazret ġidmetige yitgeç mūrīd ve vā-beste beldi

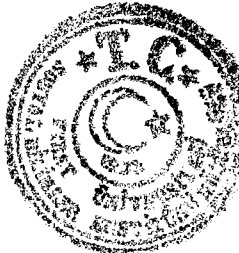
5 A

1. ve h azret-i m ir anıng terbiyet ve tekm iliga meşg l boldılar, 'azim riy azat-
2. lar buyurup katık h idmetler r c ' kıldılar un m ir ma d m
3. p ak t ynet ve ş hib-i devlet yigit iridi-ol h idmetlerini
4. andak kıldı kim men hademe hudime ma m n  bile h azret-i m ir anga m ir ma d m
5. at koydılar ve d yim h azret-i m ir anı 'aziz ve m kerrem tutar irdi-
6. ler bu ma la' anıngdur kim -nazm
7. ---
8. ve mez arı niş bur vil yetide mehr b d'da durur h afız sa'id
9. m ir k sım m ridleridind r  un l ub li-veş ve ş hra  kişi
10. irdi heri şehrining levend ve i g ci yigitleri anga muş hib
11. bolur irdiler bu cihetdin alardın n -hemv r-ı ma'aş ve bi-end m
12. e v r z hir bolur irdi h azret-i mirga ma'l m bolga  anı
13.  z şöbetidin mahr m kılıp h nk hdın ihr c kıldılar ve

5 B

1. buyurdılar kim h cresin bozup tofrağın h nk hdın
2. taşğarı taşıldılar ol ma alde h afız sa'id bu gazelnia yttı^x kim
3. ma la'ı budur kim ; nazm ---
4. --- ve andın songra h afız merd d
5. bolup m l z m-ı devleti a m şerref bola almadı ve a med m rek atı a bu
mu'amma
6. anıng durur kim; si'r ---
7. --- ve h afız hem ol h rm nda ' lemdin
8.  tti h v ce ebu'l-vef 'i h v rizmi kib r-ı evliy dındur h v rizm halkı g yet
9. melek  sıfatlığının h v ceni pir feriştesi dirler irdi ve h v ce
10. 'ul m-ı z hiri ve batınıni tekmil kılıp irdi taşavvufda yahşı
11. muşannef tı bar ve meşh rdur kim 'ul m-ı garibe hem bil r irdi, amma
12. andın z hir bolmas irdi belki g yet tevecc h ve istiğr hdın
13. perv  hem kılmas irdi -edv r ve m sik i 'ilmide dağı mah reti

x : metinde ayttı kelimesi yok

6 A

1. bar irdi kim risālēsiddin ma'lūm bolur h̄vāce evsāfını
2. kişi bitir bolsa, alā h̄ide^x kitāb bitimek kirek ma'lūm imes ki bir
3. kitābda hem sıgar mu ya yok bir rübā'ī bile ihtisār kılalā rübā'ī
4. ---
5. ---
6. h̄vāce hem h̄vārizmde 'ālemdin ötti ve mübārek merķadi hem h̄vārizm
7. de durur mevlānā h̄useyin h̄vārizmī h̄vāce ebū'l-vefā kaddese sirruhuniŋ
8. zāhir 'ilmide şākirdi ve bāṭın 'ilmidin mürīdi durur
9. ve zāhir 'ilmide mevlānā zamānınıŋ meşāhīridin durur
10. maqşad-ı aqşā anıŋ taşnīfidür ve mevlānā: celālū'd-dīn-i rūmī
11. kaddese sirruhu mesnevīsiga şerh bitiptür özge muşannefātı hem bar
12. ammā ahlāk ve sıfātı bāṭın 'ilmide yarugluq tapganniŋ
13. münāfīsiddür mevlānānı şāhruh mīrzā zamānıda bir gazel

6 B

1. üçün tekfīr kılıp h̄vārizmdin herige kiltürdiler, çün dānişmend
2. ve ıstılāh bilür kişi irdi hiç nime şābit kıla almadılar dağı
3. mülkige kitti ve ol gazelniŋ maṭla'ı budur kim ; rübā'ī
4. ---
5. mevlānānı ten şufi bulgagıda h̄vārizmde özbek şehīd kıldı
6. ve kabri h̄vāce ebū'l-vefāniŋ ayağı sarıdur şeyh āzerī
7. esferāyinde zuhūr kıldı ve şī'ri şöhret tuttı ve kühūlet
8. sinnide meyli sülūk sarı tüşti hacc-ı mübārek seferiğa barıp
9. seyr-i resmī bile hind sarı müteveccih boldı ve anda köp ekābir ve meşāyih
10. h̄idmetiğa müşerref bolup ol mülk selāṭini aŋga mürīd ve mu'tekid
11. boldılar dirler ki gülberge pādīşāhı şeyhğa bir lek yarmak teklīf
12. kıldı, ammā öz resmleri bile baş yirge koymak teklīfi hem körgüzdi
13. şeyh ol vechğa baş indürmedi ve bu beytni ayttı kim ; şī'r

x : metinde ^{عليه} 'aleyhde

7 A

1. ---
2. ve mundın kaytqandın soñgra esferāyinde gūşe ihtiyār kılıp
3. tā'atka meşgūl boldı ve ba'zı kütüb-i meşel 'acāyibü'd-dünyā ve
4. cevāhirü'l-esrār şeyhningdür özge muşannefātı hem var ve dīvānı
5. meşhūrdur ve bu maṭla' anıñdur kim ;
6. ---
7. ve şeyhning kabri hem esferāyin qasabasıda öz meskenide oq
8. dur h^vāce evhad-ı müstevfī kim fezāyili şerhdin müstagnīdür şeyh-
9. niñg vefātı tārihi hüsrev lafzı tārih tapıp irdim ma'lūm
10. bolur ki bir tārihde ötüptürler mevlānā kātibi öz zamānı-
11. bī-nażiri irdi her nev' şi'rde kim meyl körgüzdi anğa ma'ānī
12. 'arabiyye köp yüzlendi, taḥşış-i kaşāyidde belki ihtira'lar hem
13. kıldı ve küyi yaḥşı kıldı ve meşnevīleri hem meşel-i tecnisāt ve

7 B

1. zū'l-bahreyn ve zū'l-kāfiyeteyn ve hüsni 'aşk ve nāsır ve mansūr ve behrām
2. ve gülendām bar amma gazeliyyātı ve kaşāyid dīvānı meşhūrraq vākı' bolup-
3. tur āḥir 'ömrinde ḥamseğa tetebbu' bünyād kıldı anda da'vālar
4. zāhir kılıptur gūyā bu sebebdin itmāmığa tevfiq tapmadı
5. bu fakirning ḥayāliğa andaḳ kilür^x kim mevlānā kātibi de şi'r
6. selikası anğa bar igendür kim, eger bizning sultān-ı şāhib-karān
7. dik sūḥandān - pādīşāh anğa mürebbi bolsa irdi ve 'ömri
8. dağı birer nime vefā kılsa irdi köp ilning könglini şi'r aytmāqtın
9. saru yaḳay irdi ammā tāli'i za'ifidin bu mezkūr bolğan iki devletka
10. müşerrēf bolmadı her taḳdīr bile inşāf oldur kim anıñ
11. 'aşrıdın bu küñgeçe anğa gālib-i maḥz şi'rning barça üslūbı-
12. da kişi yoḳtur, anıñ yaḥşı sözi köptür, ammā gazeliyatda
13. bu maṭla'ı begāyet yaḥşı tüşüptür kim ;

x : metinde قیلور kilur

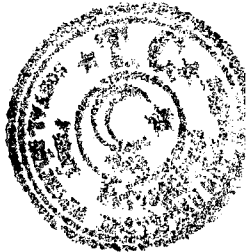

8 A

1. ---
2. kaşâyidide hem bu maṭla' hūb vākı' boluptur kim ; maṭla'
3. ---
4. ve meşnevīside kiçe barıp kündüz kilürde hem bu beyt
5. anıñdur kim ; nazm ---
6. --- ve mevlānā esterābād'da tā'ün
7. marazı bile ötti, öter hālide bu kıt'añı aytıp irdi kim ; kıt'a
8. ---
9. ---
10. ve mezārı esterābād'da negūrān digen gūristāndadur mevlānā
11. eşref : dervīş-veş ve nā-murād şive kişi irdi - kiz börk
12. üstige kırucuk çarmar irdi il bile dağı āmizīşi az
13. irdi köprek evkāt hamse tetebbu'ğa evkāt sarf kıllur irdi

8 B

1. tā ol kitābnı tükettür tevfiķı taptı vākı'a öz hūrd hāliğa köre
2. yaman barmaydur 'afv-ı fażīletide hamsesidin bu beyt yahşı vākı'
3. boluptur kim ; nazm ---
4. --- ve bu gazel maṭla'ı dağı anıñdur kim ;
5. ---
6. h^vāce 'ismetullah :māverāü'n-nehr büzürgzādeleridindür zāhir
7. 'ilmin tekmiñ kılgandur gāyet hōş tab'lıgıdan özin şı'rga
8. mensüb kılip dīvānı meşhūr boldı ve halīl sultān atığa yahşı
9. kaşīdeleri bar ve maṭla' h^vāceniñdür kim şı'r,
10. ---
11. ve halīl sultān'ñ eş'arınıñ dīvānı ta'rīfide rengin kaşīdesi
12. bar maṭla'ı bu durur kim, ---
13. ve h^vāceniñ kabri buhārā öz

9 A

1. hücre-sidedür mevlânâ hayâlî : buhârâdın durur ve h^vâce 'ismet-
2. ullah' şâkirdidür bu maṭla' anıñg durur kim,
3. ---
4. ikinci beyti dağı yahşı vâkı' bolup turur kim
5. ---
6. özi h^oş hulq ve h^oş tavr yigit irmiş, hemânâ kabri buhârâdadur
7. mevlânâ bisâti : semerkânddındur şüh ṭab'ı var irmiş ammâ begâyet
8. 'âmmî irmiş bu maṭla'ı meşhûr durur kim, maṭla'
9. ---
10. kabri semerkânddadur mevlânân yahyâ sibek : horâsân mülkiniñg
11. rengin fâzılı irdi, köp 'ulûm ve fûnûnda mâhir irdi şanâyî'
12. ve 'arûz fennide barça il anı müsellemler tutar irdiler anıñg
13. ṭab'î diqqatini her kişi dise biley şebistân-ı hayâl digen kitabını

9 B

1. körsün ol tûfâhî taḥalluş kılar irdi songra fettâhî kıldı
2. ammâ humârî ve esrârî hem taḥalluş kılar irdi fettâhî taḥalluşı bile
3. bu maṭla' anıñgdur kim ; ---
4. ---ve esrârî taḥalluşı bile hazret-i
5. h^vâce tetebbu'ıda bu beyt anıñgdur kim ; nazm,
6. ---
7. bu fakîr 'arûz fennide vâsıta bile mevlânâ'nıñ şâkirdimin
8. inşa'allah öz yiride kilgey mevlânâ derviş-veş ve kânî'
9. kişi irdi güşe ihtiyâr kılğan cihetdin letâyif ṭab'ı azrak
10. şöhret tuttı sene işney ve ḥamsin ve semânemâyede 'âlemdin ötti -mîr
11. islâm gazâlî : hüccetü'l-islâm imâm muḥammed gazâlî kıddese sırruhu
12. evlâdındur zâhir 'ulûmın tekmiñ kıldı velikin fânî-sıfat ve bî-
13. tekellûf kişi irdi ve ṭab ve hikmetde mahâreti bar irdi ve selâtin

10 A

1. ve hüküm meclisiga barur irdi gayet letafet tab'idin nazmga
2. dağı iştiğāl körgüzür^xirdi ve anıñ nazmıda kemāl-ı hakim enverī'niñ
3. bu kaşidesi cevābıda kim ---
4. ma'lūm bolur kim 'alāu'd-devle mīrzā medhıde aytırtur kim her beyti
5. başdın ayak^{xx} ol zamānıñ bir tārihidür ve ol kaşide maṭla'ı
6. budur kim ; maṭla' ----
7. ---- mīr belh'de hezārāsiler çagı -
8. da bar igendür sultān ebū sa'id mīrzā çagıda 'āleñga vedā'
9. kıldı seyyid 'ali hāşimī : seyyid hāşimī neseb ve hoştab' yigit
10. irdi 'abdu'l-laṭif mīrzā mülāzemetide bolur irdi sipāhilig
11. kıllur irdi bu maṭla' anıñdur kim ; nazm :
12. ----
13. kāzī muḥammedü'l-imāmī mütedeyyin hoş tab' kişi irdi horāsān-

10 B

1. niñ kāzıyyu'l-kuzātlig mansıbıda mütemekkin boldı nazmga hem gāhı
2. meşgul bolur irdi eş'arı herī şehri ili arasında bar
3. ve bu maṭla' anıñdur kim, ---
4. ---ve kabri imāmī kużāhniñ
5. gūristānıdadur mevlānā muḥammed 'ālim semerqand 'ulemāsıdın durur
6. uluğ big mīrzā bile hem-sebak ve muşāhib irdi ammā begāyet
7. dilir ve şuh tab' ve hayreh kişi irdi bahşda köp gūstāhāne
8. sözler ve cevāblar aytur irdi saltanat 'azimü's-şanı taḥammül
9. kıla almay semerqandın anğa ihrāc hükmi bolup herige
10. kildi ve munda mevlānāniñ muqaddemin ganımet tuttılar
11. ve sakin boldı ve bu maṭla' anıñdur kim
12. ---
13. ve mevlānā hem heride medfūndur mevlānā kudsi herilikdür

x : metinde kör irdi

xx : metinde ayak kelimesi yok

11 A

1. şîrîn-güy kişi irmiş ve lakve marazı bar irdi andağ kim
2. ağzının su barur irdi ve zabt kıla almas irdi
3. bu bābda diptür kim ; ---
4. --- bu maṭla' dağı anıñdur kim;
5. ---
6. mevlānā rūhī yāzerī: ḥorāsān efāzılınıñ dāhilidür
7. ṭab'ı hūb ve sülūki mergub kişi irdi bülbül bile gül ve pervāne
8. ve şem' arasında münāzara bitiptür ve anda köp vaqt
9. körgüzüptür serahs vilayetidin nārı derün yazargāça
10. köprek ṭab' ehli anıñ zamānında anğa şākird irdiler bu
11. maṭla' anıñdur kim ; ---
12. --- sāhib-i belhī : bāvücūd şî'r
13. fennide mahāreti edvār ve müsikī fennide hem kāmil irdi öz

11 B

1. gazellerini öz 'amelleriğe bağlapdur kim, delālet anıñ
2. feżayiliğe kılgay ol cümledin çargāh-ı 'amelidür kim meşhürdur
3. ve dirler kim cūki mīrza mecāliside ol 'ameldin özge nime ayturmas
4. igendür ki bu gazelge bağlaptur kim ;
5. ---
6. ve hūvāce selmānıñ maşnū' kaşidesiğe cevāb aytıptur kim ;
7. andın köp isti'dād ma'lūm bolur ve yanā bir kaşidesi cevābıda
8. bu maṭla' hūb vākı' boluptur kim ; ---
9. --- ve gazeliyyātıda bu maṭla' dağı
10. meşhürdur kim ; ---
11. --- ve ṭab'ıda ṭama' müfrit için bāvücūd
12. feżāyıl il kaşıda 'izzeti kemrek irdi uş biz bile nānvādın
13. aş u nān tilep aytkan kıt'asıdın bir beyt budur kim

12 A

1. ---
2. mevlānā sīmī : nişāburdındur köp fażlı bar irdi şi'r ve mu'ammā ve inşā ve
hatda
3. 'aşrī dağı yok irdi bu fen ehli müsellemler tutar irdiler bir kün
4. da'vā bile iki miñg beyt aytıp bitigeni meşhürdur mühriga
5. bu beyt kazduruptur kim ; ---
6. --- herāyine kim bu beytdin taşğarı
7. az şi'ri il arasında bar ve bu mu'ammā dağı necm atığa anıñ dur kim,
8. ---
9. mevlānā 'ali āteşī : meşhed'dindür ve hamse mukābeleside niçe meşnevi aytıp-
10. tur çün mukābelega kiltürse de bolmas güyā ki ol cihet-
11. din şöhret tutmaydur hayāl u vişāl atlıg kitābıda bir beyti
12. bar meger kim mülhem-i gayb öz şi'ri bābıda anıñ tilige salğan
13. dur kim ;

12 B

1. mevlānā 'ali şihāb : türşizlikdur sultān muhammed baysungur mülazımı
2. irkendür hem-revān ve hem-puhte aytur irkendür ol zamān şu'arā-
3. sı andın yaman iltürler irmiş ve mevlānā sırrı anıñ oğlı
4. kim öz yiride mezkür bolğay bu maṭla' anıñdur kim ;
5. ---
6. muhammed 'ali şigānī : vezīr-zādedür ṭab'ı hūb vākı' bolğay cihet-
7. din nazmğa köp meşgūl bolur irdi bu beyt anıñ eş'ārıdın-
8. dur kim ; ---
9. --- mevlānā ṭāli'ī dağı sultān muhammed
10. baysungur mādihi irdi ṭab'ı garābet sarı meyillik şā'ir durur
11. imān-ı cin ve ins 'ali mūsā riżā 'aleyhi's-selām medhide kuşide aytıp-
12. maṭla'ı budur kim ; ---
13. mevlānā tūsī : meşel-güy

13 A

1. ve gâzel-güy irdi şî'ri pes-ân-ı firîb uzun 'ömr taptı
2. hemânâ ki yaşı yüzge yitti ve bu ma'la' meşhûrdur kim
3. ---
4. bu hem anıñdur kim ; ---
5. --- 'ırâkda 'âlemdin ötti baba
6. sevdâyî : bâverd'din durur evvel hâverî tahallus kılur irdi gayb
7. 'âlemdin anğa cezbe yitti ildin çıkıp baş ayag' yalañ
8. divânelât dik tağ u deştde kizer irdi öz hâliğa
9. kilip il arasığa kirgending songra sevdâyî tahalluş kıldı^x baysunğur
10. mîrza atığa kaşâyidi bar gâzelni dağı nev' aytıptur ve bu
11. anıñdur kim, ---
12. --- 'ömri siksending ötti
13. kabri bâverdning^{sikkân} atlıg' kinidedur iki garîb

13 B

1. oğul yâdgâr koyup bardı mevlânâ zâhidî : baba sevdâyî-
2. ğa mu'âşır irdi mîr hüsrevning deryâ-yı ebrâr'ığa tetebbu' kılıp-
3. tur ve mevlânâ kâtibi'ning tecnisâtığa hem ma'razğa kilip
4. turur münâcâtıda bu beyt yahşı tüşüp turur kim ;
5. ---
6. mevlana emîrî : türk lîdi ve türkçe şî'ri yahşı vâkı' boluptur,
7. ammâ şöhreti tutmaydur ve bu beyt anıñ dih-nâmesidindür kim,
8. ni yimekdin ne uyğudın salıp söz - yimekdin toyup uyğudın yumup köz
9. ve fârisîde şeyh kemâl tetebbu'ı kılıptur ve bu ma'la' anıñdur kim,
10. ---
11. ve anıñ kabri bedahşan sarı erheng ü serâdadur mevlânâ
12. bedahşî : fâzıl kişi irmiş uluğ big mîrza zamânıda anıñ semerkand' da
13. şu'arâ anı hoş güylıkka müsellemler tutupturlar ve mîrza'ning

x : metinde kıldı kelimesi yok

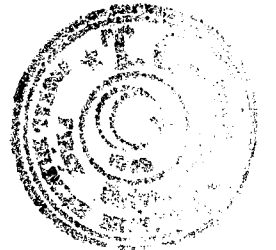

14 A

1. dağı köp iltifâtı bar irmiş ve bu maṭla'ı meşhûrdur kim,
2. ---
3. mevlânâ ṭālib cürcāmī : şīrāz'da neşv ü nemâ tapıptur ve kabri
4. ḥazret-i ḥvāce ḥāfızınñ ayagı sarı irdi bu rübâ'isini
5. taşığa bitip irdiler kim, fakīr yād tuttım kim,
6. ---
7. ---
8. mevlânâ burunduk : nedīm-veş ve hezzāl kişi irmiş ve sultān
9. baykaray bin 'ömer şeyḥ ḥıdmetide bolur irmiş ve ol zamān şu'arāsı
10. anıñ tilidin korkup anıñ cānibini köp ri'āyet
11. kıılır irmişler ve anı üstād lafzı bile ḥiṭāb kıılır
12. irmişler ve maṭla' anıñ durur kim,
13. ---

14 B

1. mevlânâ cününī : herīlikdür şi'ri yaman irmes
2. igendür, ammā nazmda ṭab'ı hezel ve hicv sarı māyil irken-
3. dür ḥvāce ḥāfız şerbeti bile anıñ arasında nizā'
4. vākı' boldı ve ol münāzi'ni hicv kııldı ve ḥalāyık ol hicvi
5. yād tuttılar ve yaḥşıraḳ şi'rleri bu cihetdin ber-ṭaraf
6. ve ol hicvi çün meşhûr irdi, bitimek münāsib körünmedi
7. ve bu maṭla' anıñdur kim, nazm :
8. ---
9. mevlânâ 'ārifī : beğāyet fāzıl ve ḥöş-güy şā'ir irdi
10. zamān ehli anı selmānı şānı dir irdiler hem şi'r münāseboti-
11. din, hem közleri za'ifidin ve selmān'ınñ közi ağrı-
12. gānda aytkan kaşidesi kim maṭla'ı budur kim nazm,
13. ---

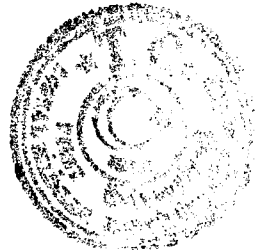
15 A

1. mevlānā dağı kōzi ağrığanda aytkan kaşidesi
2. kim beyt budur kim; ---
3. --- ve gūy u çevđan mūnāzarasında
4. hem meşnevīsi bar, rengīn aytıptur at ta'rīfide bu iki beyt
5. andındur kim, ---
6. ---
7. ---gazel dīvānı hem bar ve bu maţla'
8. anığdur kim ---
9. --- qabri herī şehrīde
10. mevlānā sūleymānī : bābūr mīrza hıdmetide bolur irdi ve
11. bedīheni revān aytur irdi ammā hażret-i hūvāce hāfız-
12. nığ bu maţla'ı cevābıda kim,---
13. --- anığ bu maţla'ı yaman vākı'

15 B

1. bolmay durur kim, ---
2. --- sonđđı beyti budur kim,
3. ---
4. ve meşhūr mundađdur kim bu ebyāt mevlānā haķīm tabīb'niđ hatunı
5. mihriniđdur bu faķır şikā ildin işittim kim, sūleymānī-
6. nıđdur vellāhu a'lem mevlānā kađimī : naķķārecilikka meşhūrdur,
7. ammā tab'ı nađmlarıda mūlāyim irdi bu maţla' anıđdur kim,
8. ---
9. sonđđı beyti yağşırağ vākı' bolup turur kim,
10. ---
11. ---
12. mesīhī : kuşenç vilāyetidin irdi pākīze rūzgār ve müselmān-
13. veş kişi irdi dirler^x kim mekke ziyāreti devletiğa dağı

x : metinde irdiler kim (Ayasofya nüshası)

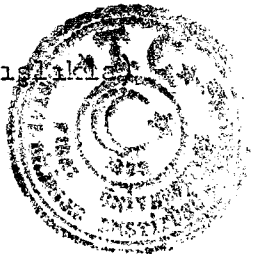
16 A

1. müşerref boldı ʃab'ı şüh irdi yaḫşı eṣ'arı bar bu maṭla'
2. anıḡdur kim, ---
3. --- dirler ki ka'be seferide mevlānā
4. bādiyede bargan maḫalide muḡaylān yıḡacı kölegeside ayaḡıdın
5. tiken soḡururḡa^x meṣḡül iḡendür, kāfile şüh ʃab'ları-
6. dın biri bu beytni dip ʃurur kim,
7. ---
8. ---
9. ḫacı ebu'l-ḫasan : türkdür ammā ʃālib-i 'ilmlikka meṣḡül
10. bolup bürā nime mādde ḫāşıl kıllıptur çün ʃab'ı ḫüb irdi
11. şı'r ayturḡa meṣḡül boldı bu türkçe maṭla' anıḡdur kim ;
12. kilıptür ol gül ve bir haftai turup baradur
13. bu ot köḡülge tüşüp cānnı küydürüp baradur

16 B

1. mu'ammā fennide daḡı yaḫşı irdi bāyezīd ismiḡa bu mu'ammā anıḡdur kim
2. ---
3. mevlānā ʃuṭbī : sultān mes'ūd mırza mülāzımı irdi, şüh
4. ʃab'ı kişi irdi, türki ve fārisi şı'rde celd irdi türkçe
5. bu maṭla'ı meṣḡurdur kim, ḡonça ger nisbet kıllur özige dildār aḡzını
6. iy sabā yili tola ḡan eyle zinhār aḡzını mevlānā nā'imī : mevlānā
7. ʃuṭbī'ḡa ḡarābetdür yaman ʃab'ı yok irdi türki nazmlarḡa
8. ʃab'ı mülāyim irdi sultān-ı şāhib-ḡırān āsitāneside
9. bolur irdi, çün ḡābiliyyeti bar irdi ve şıdk u iḡlāş bile
10. ḡulluḡ kıldı, köp iltifāt taptı, 'āḡıbet şadāret-i 'ālī
11. mansıḡıḡa ser-efrāz boldı bu maṭla' ānıḡ durur kim,
12. tā 'ademdin boldı peydā munḡa kim ḫūşan ü cemāl,
13. sin perī-veş dik yaratmaydur beşerdin zü'l-celāl

x : metinde, üst satırdaki "maḫalide muḡaylan" ibaresi yazılmış (yanlıştır)

17 A

1. hem ol hażret'ning qazaklıqıda yara yip 'ālemdin ötti
2. mevlānā zeyn : kīse-dūzluk şan'atıga mensūb irdi ve öz
3. zamānining şūh tab'larıdın bir anı tutarlar irdi
4. bu maṭla' anıḡdur kim, ---
5. --- mevlānā muhammed cāmī :
6. hażret-i mevlevī mahdūmī nūrenning inisi irdi zāhir
7. 'ulūmın tekml kılıp irdi ahlāk ve sıfātı dervīşāne ve
8. sūlūk ve revīşi bī-hōşāne edvār-ı müsikī 'ilmide māhir ve sāyır
9. fażliyyātda kāmīl irdi ol aḡaḡa inilikge lāyık ve ṭarīkı
10. alar ṭarīkı bile muvāfık bu rübā'i anıḡdur kim ;
11. ---
12. ---
13. ---

17 B

1. qabri ol hażret'ning menzilleride qutbe's-sālikīn mevlānā sa'id-
2. e'd-dīn kāşḡarī qaddese sırruhunıḡ şaffasıda anıḡ ayāḡı
3. sarı vākı'dur mīr şāhī : sebzvārliḡ durur aşlı ser-bedāllar-
4. dın durur^x baysungur mülāzemetide bolur irdi atı mīr aq melok'dür ferāḡat
5. dōst ve hōş baş kişi irdi anıḡ şı'rini çāşni ve selāset,
6. ve yek-destlik ve leṭāfetde ta'rīf kılmak ḡacet imes ḡazel aytıp-
7. tur ve az aytıptur amnā barça ḡalāyık qaşıda pesendide ve
8. müstaḡsendür faqīr egerçi anı körmedim^{xx} amnā anıḡ bile faqīr arası-
9. da a'lām u irsāl vākı' boldı mülk-i pādīşāhī atamı
10. ḡükümet resmi bile sebzvāḡa yıbarıp irdi ve mīr şāhī'ni esterābād
11. ḡākīmī tilep cūrcān memālikige iltip irdi esterābād-
12. da aḡa qaḡā yitilip na'sın sebzvār'ḡa kiltürdiler, ābā
13. ve ecdādı dahmesıḡa ḡalāyıkını öter ve çıkarıp anı āḡiret heri-

x : metinde durur yok

xx : " kelime eksik yazılmış

18 A

1. ge defn kıldı esterābād'da aytkan iki matla' tükenmey
2. kalğan irdi kim vaşıyyet kılgandır kim h^vāce evhad alarnı tü-
3. ketsün dip, biri bu kim ; ---
4. --- yana biri bu kim ;
5. ---
6. ---
7. h^vāce ikelesin tüketti ve divānığa bitildi ve şehr şu'arāsı-
8. ğa mersıye teklifi kıldı kim, ayttılar ve bu beyt ol mersıyye
9. ebyātıdır kim ; ---
10. --- ikinci meclis ol cemā'at-ı
11. 'azizler zıkrıde kim, fakır alardın ba'zınıñ
12. mülāzemetiğa kiçiklikde yitipmin ve ba'zınıñ
13. mülāzemetiğa kiçiklikde müşerref bolupmin ve hālā

18 B

1. sene sitte ve tis'in ve şemānemāye tārīhide kim bu muhtaşar bitile durur
2. alar bu fenā mekânıdın beka āramgāhığa^x barıpturlar
3. ve ol cümledin mevlānā şerfū'd-din 'ali yezdi durur mevlānā-
4. nıñ şāhib-kemāllığı 'ālem ehli kaşıda müsellemdir
5. şahrıñ sultān bozuğluğıda fakır'niñ vālidı cemā'at-ı
6. keşir bile rüzgār-ı havādiş fitnesidin horāsān'din kaçıp
7. 'ırak'ğa barurda yezd'ka kin, mevlānā'nıñ mevlūdıdır,
8. yarım kiçe yatıp tüştile ittifağa münzel alarnıñ
9. hānkāhı işigide vākı' irdi tañ aykanda andak
10. kin oyun etfāl de'bi bolur ol cemā'atnıñ etfālı ol
11. hānkāhğa kirdiler ve fakır hon alar biler irdim
12. tahmīnā altı yaşında bolğay irdim mevlānā bir rahyede otururp
13. irmişler tüşken cemā'atnıñ keyfiyyetin ma'lūm kılmak

x : metinde bu fenada mekânıdın beka aramgahıdın

19 A

1. üçün eţfâldın birini tilediler fakîr alar sarı
2. barurğa muvaffaq boldum her ni kim sordılar cevâbımda
3. tebessüm kılip tahsin kıldılar dağı sordılar ki mektebğa barıp
4. musın didim ki barıpın didiler kim ni yirgeçe
5. okupsın didim tebâroke süresigäçe didiler kim bu cemâ'at-ı
6. eţfâldın ner tilegende sin kilip bizing bile âşinâ
7. bolduñg siniñg üçün fâtiha okulu dip öz fâtihaları-
8. ğa müşerref kıldılar hem ol zamân fakîrniñg vâlidı ve
9. ol hayl uluğları kilip mevlânâ hıdmetide envâ'î niyâz-mend-
10. lığlar kılgandıñ sonğra fakîrğa edni şu'ür hâşıl boldı anğa
11. kim kişi irkendür ve alar muşannefâtıdın olça meşhürdur
12. kaşide-i bürde şerhi ve esmâ-i allah şerhi ve zafer-nâme târihidür
13. ve mu'ammâ fennini alar tedvîn kıldılar, anda hem hall ü münâzır u münteheb

19 B

1. alarnıñ taşnıfidür mevlânâ himmet ve bezle-bâyda ta'rıfıdın
2. müstağnî irdiler teberrüken bir matla'ları hem bitildi kim,
3. ---
4. ve mevlânâ'nıñ kabri yezd'de hem ol hânkâhda ol durur
5. yüzârü ve yeteberrüke bih hvâce evhad-ı müstevfî : anıñ lakabın küdür ve
hem dir-
6. ler öz 'aşrınıñ yegânesi irdi köprek 'ulüm ve fününü
7. bilür irdi, betahşîş 'ulüm-ı 'arabiyye, ammâ felekiyyâtda şöretı bar
8. irdi bu fakîr ol büzürg-vâr şöbetiğä yiter irdim köp iltifât-
9. ları bar. irdi şı'nde dağı divân tertib kılıptür ye
10. yahşı kaşâyıdı hem bar ve bu matla' anıñdur kim,
11. ---
12. ---
13. ve bu şı'rni sultân-ı şâhib-kırân atığa müzeyyel kılip turur kim

20 A

1. ---
2. ---
3. ve h^vāce sebzvār'da sâkin irdi, hem andak 'âlemdin ötti
4. ve kabri öz bolur meskenide okdur mevlânâ 'abdü'l-vehhâh :
5. dānişmend kişi ve zū-fünün irdi ve meşhed şehrîde kâzî^x da bî-nazîr
6. irdi 'imâd kurganı kitâbeside(ayet-i kerime)
7. âyetin bitip turur ve meşhed şu'arâ ve zûrafâsı
8. kâzîğa şâkirî irdiler ol zûrafâdın biri maqlûb-ı müstevî
9. şan'atıda herâdî dârem elfâzın tapıp kâzîğa 'arâz kılıp-
10. dur ol az te'emmül bile bir âyed yazıp elfâzı bile cevâb birip-
11. dūr kim, bu işi ta'rîfdin taşkarıdur seyf ismiğa
12. bu mu'ammâ anıñdur kim, ---
13. --- kabri meşhed'de ok vâkı' durur

20 B

1. h^vāce fażlu'llah ebu'l-leysî : semerkand ekâbiridindür faķîh
2. ebu'l-leys evlâdındur fıķıhda^x anı ebū hanife-i şânî dirler
3. irdi ve 'arabiyetde ibn-i hâcib kefeside tutarlar irdi
4. seyyid şerîf'niñ şâkirî irdi ve seyyid öz hatları bile
5. 'ulûm-ı ders ayturğa icazetnâmelər anıñ üçün bitip irdi
6. fakîr iki yıl anıñ kaşıda sebak okudum ança iltifâtı
7. bar irdi kim ferzand dir irdi bâvücüd kim semerkand'niñ a'lem-i 'ulamâ-
8. sı irdi şî'r ve mu'ammâğa dağı mâyil irdi bu maṭla' anıñdur kim ;
9. ---
10. ---
11. ve bu mu'ammâ hem hâkem atığa anıñdur kim,
12. ---
13. h^vāce semerkand'da tıñrı rahmetiğa bardı ve öz hânķâhı-

x : metinde hakkında

21 A

1. da ceddiniñ künbezide medfün boldı mevlānā 'ali şāşī :
2. dānişmend kişi irdi hōş tab'lıkka barça halāyık anı
3. müselleme tutar irdiler mu'ammāda semerkand ehli anı şerefü'd-dīn yezdī
4. muķābeleside mezkūr kılurlar irdi fakīr semerkand'ka barganda
5. ayağı sınıp şāhīb-firāş irdi 'ıyādetiga bardım,ileyide oturup
6. bu mu'ammānı kim, ^{andın} 'alā hāşıl bolur bitilip aña tuta birdim kim, nazm
7. —
8. qaşıdın çıkkanda fakīrniñ hālātın sorup kim irkenim-
9. ni ma'lūm kılğandın songra bu mu'ammānı kim fakīrniñ atı andın
10. hāşıl bolur aytıp bir şākirdidin ve sākımğa yıbarıp irdi
11. mu'ammā budur kim, beyt —
12. — ve mevlānā hem ol za'f
13. bile 'ālemdin ötti ve kabri semerkand'da oq durur mevlānā

21 B

1. muhammed tebādegānī : şeyh zeynü'd-dīn hulefāsıdın durur ve öz zamānı-
2. niñ muķtedāsı irdi hānķāhı bar irdi ve kalın
3. mürīdler qaşide-i bürde'ni muhammes kıriptur ve hāzret-i muķarreb bārī
4. hā'ıce 'abdullah ensāriniñ menāzile's-sāyir'nige şerh
5. bitiptür fażl u kemāli şerhdin taşkarıdur kaçan
6. semā'ga kirse irdi bāvücüd kim usūl-ı kā'idesi bile
7. hārekātı muvāfık irmes irdi, ammā halāyıkka andaķ eser kılur
8. irdi kim köp sığlar irdiler bu matla' mevlānā'niñdur kim,
9. —
10. —
11. herī şehrīde 'ālemdin ötti ve kabri hıyābān'dadır
12. ve anda hānķāh yasaptur ve oğlı mevlānā hāmīde'd-dīn ve sāyir
13. sūfiyye ol hānķāhda sülük ve 'ibādetka meşgūl-

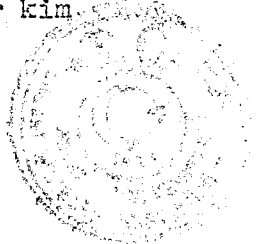

22 A

1. durlar şeyh sadru'd-din revāsi : ol dağı şeyh zeynü'd-din
2. hulefâsıdır şeyh zibâ-yı ra'nây irdi şekli dil-pesend
3. ve hakâyık ve ma'ârif aytağı dil-firib-i şerif sohbetiğe yitiştim
bedahşan
4. şahiğe kim, anğa mürîd bolup irdi, fuşûs ders aytadur
5. irdi könglümni sayd kıldı zamân pâdişâhı şeyh mülâzemeti-
6. ğa yiter irdi özge halâyıkka hōd ni yitgey munça kârhanē
7. şeyhlik bile nazm dağı iştigāl körgüzür irdi ve bu
8. matla' şeyhningdür kim ; ---
9. --- heri'de 'âlemdin ötti ve
10. na'sın şefānga ilettiler ve anda medfündür mîr haydar-ı meczûb
11. dervāze hōş taşıda mîr fahr-ı nânî mezârı başıda sâkin
- 12, irdi yigitligide zâhir 'ulûmın tekmiil kılip irdi hem ol
13. vaktde anğa cezbe yitişti kim, 'aklı zâyil boldı gâhî ki öz

22 B

1. hâliğa kilse irdi 'ulemâ bile bahsin andağ kılip irdi kim barça
2. müsellemler tutar irdiler müvecceh sözleydürkenning arası-
3. da sözi perişân bolur irdi hayâli cünün vakti hâtemü'-
4. s-saltānalıkka rāsih bolup irdi halkına öz nöker-
5. ligige da'vet kılip hurûc kılip sözün aytur irdi nazmıda
6. ebyât-ı ğarib vâkı' bolur irdi bu beyt anıngdür kim ;
7. ---
8. mezârı hem ol mevzi'de okdur mevlânâ muhammed 'arab : ol dağı
9. dānişmend kişi irdi dimâğı habt kıldı ve hayâli haydar bargân
10. sarı bardı dāyim saltānat sözün mezkûr kılip irdi
11. tā ol kim çin ya yalğan mevlânâ'na munğa müttehem kıldılar kim ²¹²
12. öyidin hurûc-ı esliha peydâ boldı dip çün²¹² ve müsinn kişi
13. irdi pâdişâh-ı zamân anğa şehrdin ihrâc hükmi buyurdi

23 A

1. ol sistānga bardı ve sözi hem uşbu renk oğ irdi
2. öziniñg pādişāhlığı k̄ā'ideside şāhnāme aytıp irdi
3. bu beyt ol ebyātdındur kim,
4. ---
5. mezārı sistān'da oğ durur mīr müflisī : meşhed sādātı-
6. dındur ṭab'ı hūb irdi kim anğa cezbe yitiştī kim 'aql zāyil
7. boldı iligige ve barmağlarığa halkalar salur irdi
8. ve dāyim özi bile sözleşür irdi hevesi barıda yahşı
9. ebyāt aytıp^{xx} irdi, ammā cünün vaqtide bu beytin köp oğur
10. irdi kim,---
11. ve bu taḥalluşı il arasıda meşhūr da meşhūr
12. dur kim,---
13. --- ve mezārı meşhed'de hūvāce

23 B

1. hıızır lengeridedür mevlānā 'abdu'l-kaḥhār : dānişmend kişi
2. irdi heri'niñg müte'ayyin hōş ṭab'larıdan irdi
3. mevlānā'niñg ḥayāli kimyāgerlikge tüşüp köp nime zāyi'
4. kılıp hiç nime ḥāşıl kıla almadı köp ot pülegendin
5. mādde kulağı sarı inip ker bolup irdi ammā hūb
6. ebyātı bar ve mīr ḥüsrev cevābıda bu maṭla' anıñdur kim,
7. ---
8. ---
9. kabri imām fahrdadur mevlānā 'abdu'r-rezzāk : mevlānā 'abdu'l-kaḥhār-
10. niñg inisidürhōş muḥāveresi kişi irdi zāhir 'ulūmın tekmi^{xxx}
11. kılıp irdi fażliyyātı hem yahşı irdi betahşış tārīḥ 'ilmide
12. kim anda muşannefātı bar meşhūr her kişi bu fende anıñg
13. mahāretin biley dise öz tārīhidin bile alur bu maṭla'

x : metinde yitiş olarak var

xx: " aytıp kelimesi yok

xxx: " tekmi^l kelimesi yok

1. anıñdur kim, ---
2. --- kabri ağası yanında
3. imām fahr'dadur mīr yādgar big : sayfī taħalluṣ kılur irdi
4. horāsānıñ aşıl ve müte'ayyin mīrzādeleridindir, ammā
5. mülāzemet tarıķın terk kılıp gūşe tutup irdi, fānī-veş
6. ve bī-tekellūf kişi cüz'ī mübteğillātı hāşılı bile kanā'at kılıp
7. irdi bu t̄ayife dāyim anıñ tigreside irdiler hiç nimesin
8. bulardın ayamas irdi yahşı maṭla'ları bar, ol cümle-
9. din bu maṭla' anıñdur kim,
10. ---
11. ---
12. bu maṭla' hem anıñdur kim, ---
13. mezārı ābā ve ecdādı

1. gūristānıda sebril'dedür mevlānā tūṭi : aşlı türşiz vilāyetidin-
2. dūr bābūr mīrzā mülāzemetide terbiyet taptı yahşı şekillik yahşı hūlķ-
3. luķ yigit irdi kaşide de mevlānā kābetiğe tetebbu' kılur irdi
4. ve anıñ mev'ıza kaşidesiğa kim, maṭla'ı budur kim maṭla'
5. ---
6. yahşı cevābı bar ve maṭla' budur kim , ---
7. --- gāzeli hem yahşı irdi, bu maṭla'
8. anıñdur kim, naẓn, ---
9. --- ve ol yigitlikde
10. fevt boldı ol k̄abiliyyeti bar irdi kim, kalsa hūb naẓmlar
11. andın kalgay fevtiniñ t̄arihi şeyh āzeri zikride ötti kim, fakir
12. hūrūs lafzı peydā kılıp irdim kabri hıyābān'dadur mevlānā
13. veysi : k̄atiblikge meşhūr irdi, ammā şı'r hem aytur irdi

1. esr ü sâde ve gül kişi irdi fakîr belki köprek yârânlar ta'acûb
2. kılurlar irdi kim eyâ ol bu nev' sâdelig bile nazm niçük aytur
3. irkin ammâ gazelleri yaman imes,divânı dağı bar bu ma'tla'
4. anıngdur kim,---
5. --- sefer ihtiyâr kıldı ve ol seferde
6. âhîret seferi allıga tüşti mevlânâ sâgarî : sâgar vilâyetidin-
7. dür herat şu'arâsı silkide irdi ma'âşı ötküçe
8. temevvüli bar irdi ammâ imsâki gâlib irdi hazret-i mahdümi nüren
9. mekke seferiğe 'azîmet kılğanda veysi ve sâgarî ikelesi mülâzemet-
10. de barur izhârı kıldılar ammâ veysi işegi yok bahânesi
11. bile ve sâgarî yana bir bahâne bile ol seferdin kaldılar ve
12. emir süheylî bu kıt'anı alar üçün ayttı ve şöhet tuttı kim,
13. ---

1. ---
2. ve mevlânâ egerçi bed-şi'r irdi ammâ ma'tla'ı hüb tüşüptür kim,
3. ---
4. herî'de fevt boldı kabri hıyâbân nevâhîsidedür faşih-i
5. rûmî : dânişmend kişi irdi cûkî mîrzâ hıdmetide bolur irdi
6. anıng bâği kaşrlarınıng kitâbeleri mevlânâ'ınıng eş'arı-
7. dur h'vâce selmân'ınıng maşnu' kaşidesiğe tettebbu' kılıptur.
8. öz hürd hâliğa yaman aytmaydur hazret-i şeyhniñ mahzenü'l-esrâr'ı-
9. ğa cevâb aytıptur, bu beyt râznı nihân esrâr bâbıda anıng-
10. dur kim, ---
11. mevlânâ'ınıng kabri herî'dedür şeyh kemâl türbetî : köp dikkat-
12. lık tab'lık kişi irdi h'vâce hâfız gazelleridin köp
13. muhammes kılıptur horâsân'ınıng müte'ayyin rengin zurafâsıdır

26 A

1. fakīrniñ anı körege köp arzun bar irdi āşinālıg
2. bu nev' vākı' boldı kim, sultān ebū sa'id mirzā zamānıda meşhed'de
3. ğarīb ve haste bir buķ'a^oda yıķılıp irdim tūbān^x vakfesi
4. boldı 'ālemniñ aķşā bilādıdın haķ ĩmām 'ali mūsā rızā 'aleyhi's-selām
5. ravzası tavafıga yüz koydılar resmdür kim müsāfirler müte'ayyin
6. bikā' küstige hem barurlar ol buķ'a^oda kim fakīr yıķılıp irdim
7. cemā'at-ı mevālī-ves il seyr kılıp dīvarda bitigen ebyāt-
8. nı oķup bir beyt üstide baķşka tūstiler bir
9. uluğraķ kişi kim ol cemā'at anğa tābi' irdiler ol
10. cemā'atnı ilzām kıldı fakīr za'f hālide ol cemā'at
11. cānibidin söz aytsam anğa didiler kim bīmār yigit hem bir söz
12. aytadur ol uluğraķ kişi hōd şeyh kemāl irmiş kim ziyāret-
13. ka kilgen irmiş başım^{xx} üstige kilip mebħaşnı arağa saldı

26 B

1. fakīr cevāb birgeç öz sözidin kayıtıp taħsīnler kılıp hālim-
2. ni tefahħuş kıldı irse ol hem fakīrni işitken irkendür
3. ve körgen arsusu bar irkendür hōş vaķt bolup dil-öy-
4. luķlar kılıp kaşında olturdı ve söz esnāsıda bu mu'ammā-
5. sın ki, kuķb hāşıl bolur, oķudı kim,
6. ---
7. muzunğ^o üstide hem sözler ayıldı menziliğa barıp, tuħfe
8. ve teberrük suğat yosunı bile yıbardı ve tā anda irdi
9. dāyim kilür irdi şeyh bile āşinālıg takrībi bu nev'
10. vākı' boldı şeyh mekke'din kilür irdi sonğra türbet'de
11. fevt boldı ve mezārı hem anda oķdur hāfız 'ali cāmī :
12. öz zamānıniñ sāhib-kemāli irdi betahşış taşavvuf 'ilmide
13. ve hażret-i maħdūmī nūren nefehātü'l-üns'de anıñ şeyh feridü'd-dīn

x : Ayasofya'da kurban

xx : metinde başım kelimesi yok

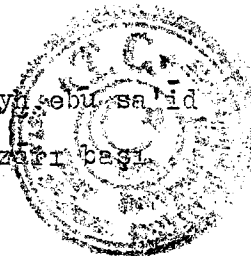

27 A

1. 'aṭṭār ḳāddese sırruhunıng bu ḳaşıdesıga kim,
2. ---
3. şerḫ bitigenin zıkr ḳalıp turur ḳırā'at 'ilmide cemi' ḳurrā anıng
4. şākirdliğige mübāhat ḳılurlar fakır hem niçe sebak okup-
5. mın ḳabri şeyḫ bahā'e'd-dīn 'ömer ḳāddese sırruhu ḫazıresidedür
6. mevlānā muḫammed mu'ammāyī : anı herī ehli pır-i mu'ammā dırler irdi
zarif
7. kişi irdi mır ḫüsrev'niñ eş'arı ve risāle ve sāyir muşannefātın
8. andın köprek kişi cem' ḳılmaydur irdi ol vaḳt mu'ammā fennide
9. zuraḫānıng üstadı irdi yusuf ismiğa bu mu'ammā anıng-
10. dur kim,---
11. --- ḳabri herī'dedür
12. seyyid kemāl keḳküli : belḫ'de sākin irdi seyāhat köp ḳılğan
13. kişi irdi ol yitmegen yir az bolğay irdi anıng

27 B

1. ḫālātıda köp ta'acüb mahallidür meşhür mundak irdi kim anıng
2. biş yüz miñ beyti bar ve bir ḳaşıde aytıptur kim, andın on
3. iki min maşnu' beyt istiḫrāc ḳılsa bolur ammā olça fakır
4. kördüm ḫazret-i ḫvāce ebū naşr pārsā ḳāddese sırruhu fevt bolğanda
5. merşiyeye aytıp irdi kim, niçe beytiniñ her mısrā'ı ḫvāce fevtiğa
6. tāriḫ irdi ve niçe beyti müteferriḳ tāriḫ irdi ve niçe beyti her beyt
7. üç ve dört tāriḫ irdi kim, ma'nīsıga fütür yol tapmaydur
8. irdi bu işler beşer sevḳıdın taşḳarı üçün anı dırler
9. kim 'aṭṭār'ın tahayyür ḳılıptur yaşı tokşandın ötüp irdi
10. bu maṭla' anıngdur kim,---
11. --- hemānā ki ḳabri belḫ'de mır serah
12. mezārı nevāḫisidedür ḫvāce mü'eyyed-i mühenne: ḫazret-i şeyḫ ebū sa'id
13. ebū'l-ḫayr ḳāddese sırruhunıng nebireleridindür yıllar mezārı başı

28 A

1. şeyhi irdi ve zāhīr 'ulūmın tekml̄ kılıp irdi ve va'z mecālisi
2. beğāyet germ ve pūr-şūr vākı' bōlur irdi ve h̄vāce semā'nı
3. dağı mü'essir kılur irdi selātin h̄vāceni ta'zīm kılurlar irdi
4. bu maṭla' anıñdur kim, ___
5. --- h̄vāce'nıñ mezārı büzürg-vār
6. ceddī künbezidedür h̄vāce müeyyed dīvāne : hem hażret
7. evlādındur özi āşüfte dimāğ kişi irdi, ammā
8. nazmı selīs ve revān vākı' bolur irdi saltanat da'vāsı
9. bar irdi hem ol iş üstige anı zāyi' kıldılar
10. bu maṭla' h̄vāce hāfız cevābıda anıñdur kim,
11. ---
12. ---
13. güyā anı telef kılğanda sonğa kin tapmadılar ki bir yirde

28 B

1. koyğaylar mīr 'imād meşhedī : mūsā taḥalluş kılur irdi dānişmend
2. ve hōş muḥāvere ve hōş hulq ve hōş ṭab' yigit irdi
3. meşhed şu'arāsı anıñ ḥıdmetiğe yığılurlar irdi ve her ni
4. dise itā'at kılurlar irdi mu'ammā fennide hem mahāreti bar irdi
5. ammā şeyh kemāl'nıñ cevābıda bu beyttanıñdur kim,
6. ---
7. ---
8. şāh bedehşānī : la'li taḥalluş kılur irdi hōş ṭab' ve müselmān-
9. veş kişi irdi alarnıñ ḥāndādesidin qadīm ḥāndāde
10. irdi niçe miñg yıl irdi kim bedehşān mülkiniñ saltanatı
11. alarnıñ ḥāndādesidin özge ḥāndādega işkāl tapmay-
12. dur irdi sultān ebū sa'īd mīrzā alarnı muttaşıl kıldı ve
13. mülklerin igeledi bu maṭla' anıñdur kim,

29 A

1. ---
2. ---
3. şāh mezkūr bolğan pādişāh iligide şehid boldı ve dir-
4. lir ki mezārı şeyh zeynü'd-dīn'dedür vellāhu a'lem ibn-ıla'li :
5. şāh la'li'ning oğlıdur hōş baş ve hōş tab' pādişāh-
6. zāde irdi şāhib-vücūdlıg andın köp naql kılurlar bu
7. maṭla' anıṅdur dirler kim,
8. ---
9. ---
10. ol hem atasınıṅ kātılığa maqtūl boldı mevlānā
11. 'abdu's-samed bedaḡşī : hem bedaḡşān'dındur sultān ebū sa'id
12. mīrzā zamānıda heri'ge kildi pādişāh aṅga öz tārihin
13. buyurdi meşnevī-gūy irdi munşif kişi irdi bir beytide

29 B

1. techīs-i hayāl kılıp kāfiyeni ḡalaṭ kılıp irdi faqīr anı vākıf
2. kılgaç fi'l-hāl mütenebbih boldı ve əzhār-ı niyet-dārlıg hem
3. kıldı ve bu iş anıṅ bile faqīr arasında āşinālıq-
4. ka sebeb boldı toy ta'rifide gūyendeler zikri anıṅ
5. meşnevīsidindür kim, ---
6. --- kabrini dirler ki kūhistān ---
7. dadur mevlānā yusuf şāh : kātib taḡalluṣ kılur irdi
8. kim, kitābet fennide müte'ayyin kişi irdi ve heri şehride zuraḡā-
9. sıda özin dāhil tutar irdi, ammā faqīr ve yahşı kişi
10. irdi bu maṭla' anıṅdur kim,
11. ---
12. ---
13. heri şehride 'ālemdin ötti ve mezārı hem heri^xdedür h^vace ebū ishak:

x : metinde heri kelimesi yok

30 A

1. h^vāce mü'eyyed mühenne'niñ oğlıdur t̄alib-i 'ilm ve h̄oş tab'
2. yigit irdi ammā bed-h̄üy ve mütekebbir hem bar irdi mühenne'de
3. ba'zığa aytkan mersiyedin bu beyt anıñdur kim
4. ---
5. ---
6. kabri hem mühenne'de atası civārıdadur seyyid kâzımî : h̄oş
7. tab' ve sebük rüh ve tab'ı hezelğa m̄ayil kişi irdi p̄adişah
8. hazretidin h^vāce cihānga risāletka barıp andın
9. kilürde 'ırāk'da kaldı andın fakırğa bir iki rik'a-
10. sı kildi ammā özi şirāz'da fevt boluptur dip
11. şöreti bar sipāhılıkda celd kişi irdi ve şir'i revān
12. vākı' bolur irdi kaşidesi baba sevdāyi tavrı
13. tüşer bu matla' anıñdur kim,

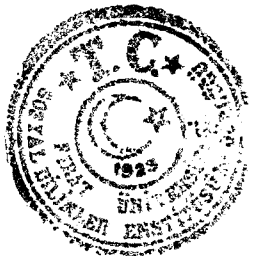
30 B

1. ---
2. ---
3. ---
4. ---
5. hem anıñdur ve munça gayr-ı mükerrer halk seyyid devletidin şu'arāğa
6. memdüh bolupturlar mevlānā muhammed mu'ammāyi : laṭif ve sūnni mezheb
7. kişi irdi köp ekābir h̄idmetiğa yitip manzūr-ı nazarları
8. bolup irdi bābür m̄irzā zamān-ı devletide mu'azşam-ı şadr boldı
9. ve andın soñra hem selātin mecliside maqbül ve mahsūs
10. irdi ve mikneti çağıda şirāz'da h^vāce h̄afız kabri
11. başıda künbez yasadı ve bābür m̄irzā'nı anda tilep
12. ziyāfet kıldı şirāz'niñ şüh tab'larından biri
13. m̄irzā'niñ közi tüşer yirde dīvārda bu beytni bitip

1. irdi kim ---
2. --- mīrzā oqıdı
3. bu bābda hezeller boldı faqır bu naqlını özidin
4. işitipmin faqır bile ülfeti bar irdi ve köp müşerref
5. kılur irdi āhir hayātıda kiçik mīrzā bile hac devleti-
6. ğa hem müşerref boldı ve anda 'ālemğa veda' itti derviş
7. atığa bu mu'ammā anığdur kim,
8. ---
9. ---
10. h̄vāce muhammed hıdır şāh : esterābād'lığdur yahşı tab'lığ
11. yahşı muhāvereliğ kişi irdi āşufte sarı ve fānī sıfat
12. hem bar irdi şi'rni yahşı aytur irdi ve nesh-ı ta'lik
13. hattın hem mevlānā ca'fer tarikin taklid kılup şirin bitip

1. irdi leyli ve mecnūn mukābeleside zeyd ü zeyneb meşnevīsi
2. aytıptur bu bayt anığ tevhididindür kim ;
3. --- bābür mīrzā
4. meşhed'de fevt bolğan yıl ol şehrde ğarīb ve haste yakılıp
5. irdi faqır ğam-h̄vārlik kılup sıhhat taptı bu matla' anığdur kim,
6. ---
7. ---
8. qabri esterābād'da mescid cāmi' rüberüyıdadur cāmi nücūmī :
9. lāubālī kişi irdi hezelğa māyil, hezl-āmiz kıt'aları
10. bar, ammā bu matla' yahşı dip turur kim,
11. ---
12. ---
13. h̄vāce mes'ūd kummi : ol vilayetning uluğlarıdır 'ırāk-

32 A

1. dın kim ḥorāsān'ğa kildi faķır bile muṣāhib irdi meṣnevī-
2. si puḥte ve ğazeli revān irdi köp rengin ebyāt hem ũi'ri-
3. de bar sultān-ı ũāhib-kırān tārīhin aḡga buyuruldı ol iki
4. miḡ beytka yakın aytıptur yusuf u züleyhā ve ũems ü kamer
5. ve tiġ u kalem münāzarası hem nazm kılıptur bu maṭla'ı ḥüb
6. vākı' bolup turur kim, ---
7. --- bir rıķ'ada bu beytni
8. bitip irdi kim, ---
9. --- dīvānı hem il arasında
10. bar herī ũehride fevt boldı ve pir sıṣad sāle civārıda medfün-
11. dur ḥāfız yārī : ḥoũ ũoḥbet ve ũirīn kelām kiũi irdi
12. kırā'at 'ilmin yaḥũı bilürdi ve köprek evķāt tilāvet
13. kıllur irdi ve hemīũe faķır bile muṣāhib irdi mev'ızada

32 B

1. inũāf bābıda bu maṭla' anıḡdur kim,
2. ---
3. ---
4. ihlāũiye medresesinde fevt boldı ve küġe ũafā baũıda
5. koyuldı mevlānā kanberī : niũābur'dındur 'ammī kiũi
6. irdi ammā nazm ayturda ġālāk irdi ve ũi'ri de hem ġāũni
7. de bar bu kaũıde maṭla' ı bābūr mırzā medḥide anıḡdur kim,
8. ---
9. ---
10. mevlānā ferdī : da'vālķ büzürg-menũe ve tünd-ḥüy kiũi irdi
11. faķır kaũıġa ba'zı maḥalde ũi'r kiltürse irdi, bu-
12. runraķ andaķ kelām sorar irdi kim, daḡl kıllmaķ yolu
13. baġlamur irdi ũarūretā barġa ũi'rin taḥũin kıllmaķ kirek

33 A

1. irdi dīvānı hem il arasında bar ve bu maṭla' anıṅdur kim,
2. ---
3. mevlānā zeynī : dil-pezīr ṭab'lık kīşi irdi egerçi 'āmmī irdi,
4. ammā ṣi'ri ḥālī ez-renk ve çāṣni imes irdi ḡazel
5. köprek aytur irdi bu maṭla' anıṅdur kim ;
6. ---
7. ---
8. esterābād'da fevt boldı ve kabri andaḡur velī kalender
9. bābūr mīrzā āsitānıda mülāzım irdi hayreh ve dilīr ve bī-
10. ḡayā kīşi irdi sūḡandānlar arasında bed-ṣi'rlikka meṣḡūr
11. irdi pir budāḡ herī ṣā'irlerin ṣīrāzḡa iltken-
12. de ol hem bardı nādiren bu maṭla'ı yaḡṣı vāḡı' boluptur kim,
13. ---

33 B

1. ṣīrāz'da fevt boldı ve kabri andaḡur mevlānā vālihī : āṣūfte kīşi
2. irdi bürd lafzıdın acıḡı kilür irdi bu cihetdin anḡa
3. teṣviṣ birürler irdi bābūr mīrzā meṣhed'de irkende
4. ārāste redīf ḡaṣīde aytıp irdi ki, memdūḡ atın baḡla-p-
5. tur, budur kim ---
6. --- ḡarīmi'i kalender : semerḡand vilāyeti-
7. dīn irdi ṭalīb-i 'ilmlıḡı hem bar irdi bu t'rkçe maṭla'
8. anıṅdur kim, niçe yıḡlay ṣem' dik hiçriṅde yāram kiçeler,
9. āh kim küydürdi daḡ-ı intizāram kiçeler mevlānā terḡānī :
10. endeḡūd'dın irdi sipāhīlik ṣūretide yürür irdi ḡazret-i
11. maḡdūmī nūren'niṅ ol ṣi'ri cevābıda kim,
12. --- bu beyt anıṅdur kim,
13. ---

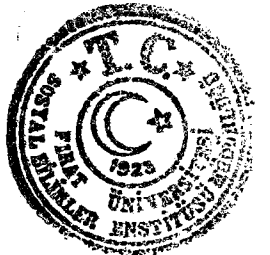
34 A

1. --- ba'zı mahādım semerkand'da
2. bendka tüşkende türkçe şi'r aytkandur matla'ı budur kim,
3. tüşkele bend içre boldum ol perī dīvānesi,
4. kök-serā fānūsdur ol şem' ü min pervānesi
5. h̄vāce yusuf burān : hazret-i şeyhü'l-islāmī şeyh ahmed cāmī
6. kaddese sirruhuniñg yakınrağ evladıdın irdi fakr u fenā
7. tarıkıda sülük kıllur irdi ve tecerrüd ve inkıtā' resmin
8. köp misillüg tutar irdi cemi' ehl-i tarıkıniñg şahib-i
9. tarıkı irdi fakir mūsikī fennide anıñg şākirdimin
10. köprek öz şi'rığa mūsikī bağlap irdi ısfahān ümini
11. bu beytige bağlaptur kim ; beyt ---
12. --- cām'da 'ālemdin ötti ve
13. mezārı hazret-i şeyh'niñg hazīresi işigide mevlānā

34 B

1. maşrıķī : meşhed'dindür kasegerlik^x şan'atıga mensüb irdi
2. ammā derviş kişi irdi mır mahdüm 'aleyhi'r,rahme ve köp 'azizleri
3. hizmetige yitip irdi rüzgār şikāyetide bir ābādān
4. şi'ri bar bu beyt andındur kim
5. ---
6. ---
7. heri'de fevt boldı mevlānā havāyi : mevlānā maşrıķi'niñg
8. inisidür nakkaşlıkdın biraz nime vukūfı bar irdi fi'-
9. l-cümle kitābet hem kıllur irdi zırafā dirler irdi kim,
10. Öz eş'arın özi bitip cedvel tartıp tezhīb kıllıp
11. tayyar yasap ilge birür kim, bu cihetdin şöhret tutğay
12. anğa aytalsa inkār kıllıp hezel ve külmek bile ötkerür
13. irdi bu matla' anıñgdur kim ,

x : metinde kagirlik

35 A

1. ---
2. ---
3. heri'de fevt boldı kabri çelkezi'dedür mevlânâ
4. kabüli : fakir kişi irdi bazarça'ı şeyh çavuş'da gazel-fürüş-
5. luk dükânı bar irdi bir şabah ol mahalledin cem'i kildiler
6. kim, ötken kiçe mevlânâ kabüli bizlerni tilep vaşyyet kıldı
7. kim, bu kiçe 'âlemdin barurımın tekfîn ve techiz cihetidin hiç
8. nimem yoktur şabah dîvânımın filân kişi ya'ni fakir kaşığa
9. iltip niyâznımın yitkürürep iltimâs kılınğ kim mini
10. sâdât-ı muşarrağ güristânında defn kıldursun şabah
11. haber tuytuk irse ötüp irdi vaşyyeti destürü bile
12. dîvânın sinning kaşınğga kiltürüp biz fakir anıñ
13. vaşyyetini beca kiltürüp tedfînidin songra dîvânın açtuğ

35 B

1. irse bu matla' kildi kim ---
2. --- mevlânâ seyri : hem meşhed'-
3. lık irdi ve kâsegirlik şan'atığa mensüb bu matla' anıñ
4. dur kim matla' -
5. --- iki kâfiye
6. ri'âyet kılıptur fakirğa songga beyti matla'dın hoş-
7. rağ kilür kim nazm ---
8. --- heri'de fevt
9. boldı mevlânâ mîr ergün : haymedüzlük şan'atığa mensüb
10. irdi kadîmî zurafâdın irdi säyir nazmlardan mu'ammâ
11. ayturğa köprek mäyil irdi mahmüd isniğa bu mu'ammâ anıñ
12. dur kim ---
13. --- mevlânâ şadr-ı

36 A

1. k̄atib : āşūfte rūzgār kişi irdi köprek evkāt
2. etrāk h̄idmetide bolur irdi levendlik müyesser bolsa ni şi'rdin
3. yād kıılır irdi ni haḫḫdın çağır anı andaq mağlūb
4. kıılıp irdi kim,iḫtiyārı hiç işte yok irdi bu
5. maḫḫla' anıngdur kim,---
6. --- herī'de fevt boldı mevlānā
7. yārī : ğarīb şekllik kişi irdi eḫvārı ve sözi h̄vāh-ı nazm
8. h̄vāh-ı nesr ğarīb irdi fakīr bir meclisde pūlmālān'da anı
9. kördüm bir encümende kaşīdesin oḫaydur irdi,
10. bir beyt bünyād kıılsa söz üslūbıdın k̄āfiyesin ayta birür
11. irdim begāyet ḫayret kııldı üç yıldan soñ
12. bāğ-ı sefīd'de yana bir meclisde bi'aynihi uş mundağ vākı' boldı
13. ol yana ḫayret bünyād kııldı burunğı meclis ehlidin

36 B

1. bu meclisde ança kişi bar irdi andın sordılar kim hergiz bu
2. nev' kişi körüp müsün ğün közide za'f bar irdi
3. didi körmeymin meger üç yıl burunraq pūlmālān'da
4. bir yigit kördüm ol dağı bu nev' şu'bede-bāzlık
5. kııldı meclis ehli küñüştiler anıñ öai üçün
6. aytқан meşhūr beytdür ve h̄üb aytıptur kim,
7. ---
8. ---
9. medfeni ma'lūm imes mevlānā ayāzī : kem bezā'at şā'ir
10. irdi ve müttehim anğa irdi kim,ilniñ şi'rni özige bağlar
11. bu maḫḫla'nı dir irdi kim,min aytıpman kim,
12. ---
13. ---

1. bu maṭla' her kişiniñg bolsa maḥall-i meẓāyıkā imes muḥammed āmulī :
2. zarīf-veş ve nāzik-şīve kişi irdi ḥāzret-i mevlānā şeref-
3. ü'd-dīn 'ali yezdī ḳaddese sırruhu ḥıdmetin köp ḳılıp irdi
4. ve manẓūr-ı naẓar bolup irdi naẓmlardın ṭab'ı mu'ammāğa mülāyım
5. irdi noyan ismiğa bu mu'ammā anıñgdur kim maṭla'
6. ---
7. oğlı hem şā'irdür öz yiride kilgey hemānā ki mevlānā'-
8. niñg medfeni nişābūr'da durur dervīş nāzūkī :
9. ḥorāsān'niñg ādemī-zādeleridinirdi atası meşhed
10. ḥükümeti ḳılıp irdi özi sipāhīliğ terkin tutup
11. dervīşlik ve kepenek-püşluk şıḳıda güşe ihtiyār
12. ḳıldı ve ma'āşı ötkünçe kim gedāliğ ḳılmağay
13. ilinğide nimekinesi bar irdi zihī şāhib-i devleti kim

1. ol irdi nağn birev kim ḳıḳtı ildin āgeh oldur
2. gedāliğdın kim āgehdür şeh oldur
3. el-ḳıssa bu maṭla' anıñg durur kim şı'r
4. ---
5. ḳabri meşhedā'dadur mevlānā kevşeri : esferāyinliḳdur abdāl-veş
6. yigit irdi ammā yahşı ṭab'ı bar irdi bu maṭla' anıñgdur kim ;
7. ---
8. ---
9. ḳabri esferāyin'dedür ḥvāce aḥmed mücellid : ṭālib-i 'ilm ve fakīr kişi irdi
10. ḥānkāh-ı mülk'de bolur irdi mu'ammā fenniğa köp meşgulluḳ
11. ḳılur irdi ishāḳ ismiğa bu mu'ammā anıñg durur kim ;
12. ---
13. ḳabri güyā ḥıyābān'dadur mevlānā yāri : vezīrzāde irdi ammā

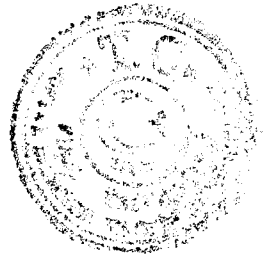

38 A

1. dervîş ve âzâde irdi fakr ve nâ-murâdlıkda közige za'f
2. târî boldı andağ kim nime körmes boldı ve belh'de mütevatın
3. boldı hûb tab'ı bar irdi bu maṭla' anıñdur kim ;
4. ---
5. ---
6. belh'de 'âlemdin ötti ve kabri anda oğdur h^vace ahmed mücellid :
7. horāsān mülkiniñ şüh tab'larıdın irdi ammā begāyet
8. habîş şive irdi müte'ayyin ildin az kalmaş bolğay
9. kim, ol nazm yâ mu'ammā bile hıov yâ hezel kılmağay cerde atığa bu mu'-
ammā
10. anıñ hezelleridindür kim, ---
11. --- kabri heri'dedür seyyid 'abdu'l-ḥağ :
12. esterābādi : hoş tab' yigit irdi muḥāveresi dağı
13. hûb ve ahlâkı dağı mergüb irdi hocan vilāyetiniñ

38 B

1. kâzîsı işek rişve birip şadr anı kâzî kılğanga bu kıt'a-
2. sı meşhürdur kim, ---
3. ---
4. --- kabri güyâ ki esterābād vilāyetide -
5. dūr mîr kureyşî : semerkand'da bolur irdi ve bazarıda şahḥaflık
6. dükânı bar irdi zurafâ anda cem' bolurlar irdi ve mevlânâ
7. özin ol ḥaylğa üstād tutar irdi ve şikāyet bābıda
8. bu maṭla' anıñdurur kim,
9. ---
10. ---
11. ḥaṭâyî tahalluş kıdur irdi semerkand'da oğ 'âlemdin ötti,
12. ve medfeni hem anda yarağdur mevlânâ cevherî : hem semerkand'dur
13. şābūnhāne müşerref irdi, hem şābūnhāne işigide küçe-

39 A

1. niň ortasında özi için hücreğine yasap irdi
2. 'arüz bilür irdi siyerü'n-nebî nazm kıllıp irdi bu beyt
3. andındur kim ; ---
4. --- kabri semerkand'dadur mevlânâ
5. hâveri : hem semerkand'lıkdur ve derzilikge mensüb irdi
6. bedîheni revân aytur irdi ve tab'ı hayli şüh irdi ol
7. terci' kim, bendi budur kim----
8. --- bu matla' dağı anıgdur kim ;
9. ---
10. ---
11. kabri ma'lûm imes mevlânâ helvâyî : hem semerkand'lıkdur şiküfte
12. tab'lıg, yahşı çerâyliğ yigit irdi şebâb eyyâmıda
13. fevt boldı 'ömri kıska için sözi hem, şöhreti hem az-

39 B

1. dur bu matla' anıgdur kim ; ---
2. --- kabri öz mülkidedür mevlânâ
3. riyâzî : hem semerkand'lıkdur bed-hulk ve mu'acceb kişi irdi ba'zı
4. gazelleri yahşı tüşer irdi bu matla' anıgdur kim ;
5. ---
6. ---
7. iki mışra' arasında rabt cihetidin bir ki lafzı kirek, fakîr anğa
8. didim kim, bu nev' yahşıraq bolgay mu kim ;
9. ---
10. ---
11. inşâf yüzidin kirek müsellem tutsa irdi cedel bünyâd
12. kıldı fakîr sâkit boldum, öz yârânları talaştı-
13. lar semerkand'da fevt boldı mevlânâ safâyî : endicân'lıkdur

40 A

1. sâde yigit irdi ammâ sâde yüzlük yigitler şöbetiğe
2. meşgûf irdi tab'idin ki gâh rengingine nimeler baş
3. urar irdi ki öz sâdeliğınınğ münâfisi irdi
4. ol cümledin bu beytdür kim ;
5. ---
6. ---
7. semerkand mülkide fevt boldı mevlânâ yusuf : bedî'i tahalluş kılur
8. irdi ol hem endicân'dın irdi mevlânâ şafâyî bile bolur
9. irdi fakîr tahşîl için semerkand'ka barganda endicân'dın
10. kildi anda fakîr bile bolur irdi, şigar-ı sinn cihetidin
11. şi'ride hâmlık bolsa işlâh kılur irdi bat
12. büzürg-meniş ve mutaşavver yigit boldı horāsân'ğa kilip köp
13. şalâhiyyet hem kesb kıldı fakîr'din özge kişi anıñğ

40 B

1. şi'ride söz ayta almas irdi 'acemi cihetidin şühlar
2. yusuf şafâyî dirler irdi ve ol tağayyir cihetidin bi-hâl bolur
3. irdi, ammâ yahşî şöbeti bar irdi ve köprek şınif şi'ri
4. yahşî aytur irdi 'arüz bilür irdi bu maṭla' anıñğdur
5. kim, nazm ; ---
6. --- mirâtü's-şafa kasidesi
7. tetebbu'ida bu beyti yahşî vâkı' boluptur kim, nazm;
8. ---
9. ---
10. serahş'da fevt boldı mezârı hâzret-i şeyh lukmân hânkâha-
11. dadur mevlânâ hâkî : kūsü'dındur h̄vâce kūsüyî kâddesesırruhu
12. h̄dmetide bolur irdi dervîş-veş kişi irdi ve şi'r hem
13. aytur irdi bu maṭla' anıñğdur kim , nazm

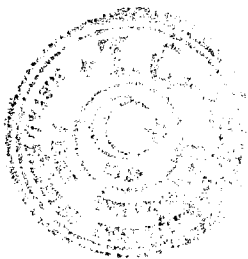

41 A

1. ---
2. mevlānā lūtfī : Öz zamānının melikū'l-kelāmi irdi fārisī
3. ve türki'de nazīri yok irdi ammā türki'de şöhreti köprek
4. irdi ve türkçe dīvānı meşhūrdur ve müte'azzirū'l-cevāb maṭla'--
5. ları bar,ol cümledin biri budur kim,
6. nāzūklük içre biliçe yok tār-ı gīsūyı
7. Öz haddini bilip bilidin olturur kuyı
8. yana biri bu kim,şayd itti dilberim mini āşūfte saçdın
9. saldı kemend boynuma iki kolaçdın āhir 'ömri redif-i āftāb
10. şi'ri ayttı kim,zamān şu'arāsı barça tetebbu' kıldılar hiç kıysı
11. maṭla'nı ança ayta almadı ve ol maṭla' budur kim,
12. ---
13. ---

41 B

1. ve öter vaktide bu gāzel maṭla'ın kim,tükenmeydür irdi,
2. vaşıyyet kıldı kim hāzret-i maḥdūmī nūren tüketip Öz dīvān-
3. larıda bitisünler dip,ol hāzret hem tüketip Öz dīvān-
4. larıda bitidiler ve ol maṭla' bu durur kim,
5. ---
6. ---
7. mevlānā yigitligide 'ulūm-ı zāhirni tekml kılğandın soñgra mevlānā
8. şihābu'd-dīn hıyābānī 'aleyhi'r-rahme kaşıda şūfiyye tarikıda
9. sülūk kılğandır 'aziz ve müteberrik kişi irdi bu fakīr bāreside
10. köp fātiḥalar okuptur ümmid ol kim çün derviş irdi
11. ba'zı müstecāb bolmış bolğay mevlānā'nıng kabri şehr nevāhī-
12. side diḥkenār'da kim,öz meskeni irdi,andedur mevlānā yakīnī :
13. tündrak meşreblık kişi irdi türki vefānisī şi'r aytur irdi

42 A

1. türkçesidin bu maṭla'ın köp mübâhâtlar bile okur irdi kim,
2. âh kim cânımğa yittim yâr-ı nādân iligidin
3. dād u feryād ol cefâçı âfet-i cân iligidin
4. ammâ fârisîsidin bu maṭla'ı yaman vâkı' bolmaydur kim, maṭla'
5. ---
6. ---
7. âhir demide bî-debeâne sözleridin tevbe kılıp ehl-i şalâh tarîkı
8. bile kiçti, ümmîd kim mağfûr bolmış bolgay kabri dârré'i dübrâdarân-
9. dadur mevlânâ muķimî : herî'lik irdi dervîş-meşreb
10. kişi irdi şüfiyye iştîlâhâtıdın hem vukûfı bar irdi bu tâyife
11. iştîlâhâtığa muvâfık çün türki-güy irdi türkçe terci'i aytıp-
12. tur kim, hayli çâşnisi bar ve anıñ bendi bu beytdür kim,
13. sinsin aşl-ı vücûd-ı her mevcûd, sindin özge vücûdğa ni vücûd

42 B

1. mevlânâ kenâlî : belh'lıkdur küh-şâfda bolur irdi türki-güydur
2. anıñ hem nazmı hem ol nevâhîde halâyık arasında hâlî ez-şöhret
3. imes irdi bu maṭla' anıñdur kim,
4. irniñ kulıdur ni şekker iy cân bili bağlık
5. gül dağı yüzüñ bendesidür tonı yamağlık
6. kabri küh-ı şâf'dadur mevlânâ laṭifî : anıñ ni yirlik
7. igeni ma'lûm bolmadı ammâ mundağ didiler kim tab'ı hayli şüh
8. igendür kiçik yaşıda fevt boluptur sözi ez kalıptur,
9. ammâ bu maṭla' anıñ durur kim, geh aķar, geh tamar lebiñ şekeri
10. bizge tignes mü hiç aķar tamarı egerçi türkânedür ammâ kayili-
11. niñ şüh tab'lığı ma'lûm bolur kabri ma'lûm imes kim kayda-
12. dur mevlânâ sekkâki : mâverâü'n-nehr'dindür semerkand ehli anğa köp
13. mu'tekıddurlar ve begayet te'arrüfin kılurlar ammâ fakîr semerkandla

43 A

1. irkende mu'arrifleridin her niçe tefahhuş kıldım ki anıñ netāyic-i
tab'ı
2. dın bir nime anğlayın ta'rif kılganlarıça nime zāhir bolmadı
3. barçadın qalsalar sözleri budur kim mevlānā lūtfi'niñ
4. barça yahşı şi'rleri anıñdur kim, oğurlap öz atığa
5. kılıptur ol yirde bu nev' oğşaşı yok mezesiz
6. mükābereler gāhī vāqı' bolur bārī ba'zısı ta'rif kılıp kim
7. oğurlar bu maṭla'ını aña isnād kılırlar kim,
8. ni nāz ve bu ni şīvedür iy cādū közlük şūh u şeng
9. kebk-i derī tāvūsda yok elbette bu reftār u reng
10. kabri hem ol sarı oğdur mīrzā hacı soğdı : hem semerkand'-
11. lıqdur ol mülkniñ ādemizādeleridindür egerçi ba'zı
12. maḥalde ğarīb nimeler tab'ıdın baş urar irdi, ammā bu beyti
13. de hayli söz rengi ve çāşnisi bar kim ;

43 B

1. oğsattı kāmetiñqa şanevberni bağbān
2. biğāre bilmes irmiş elifdin tayāğını
3. birğana meğelni yahşığına bağlağan için ümmid ol kim tinğri aña
4. rahmet kılmış bolğay kabri öz mülkidedür nūr sa'īd big:
5. hūvārizm'lıqdur tab'ınıñ ni mıqdār kuvvet ve leṭāfeti bar igenni şi'ri-
6. din bilse bolur, oğğan bilgey bu maṭla' anıñdur kim ;
7. ---
8. kabri merv'de hūvāce yusuf hemedānī kaddese sirruhu civāridadur pehlevān
9. hūseyin : dīvāne tahalluş kılır irdi fi'l-vāqı' abdāl-vesğ ve beğāyet
10. içğüçi kişi irdi, ammā nā-murādlığı hem bar irdi çün hālī ez-
11. lūtf tab' imes irdi naẓm hem aytur irdi bu maṭla' anıñdur kim,
12. ---
13. karabağ'de maqtül boldı şāni'ī : baḥrāz'dındur meşnevī

44 A

1. köprek aytur irdi hażret-i maħdūmī nūren ta'rīfide bir meşnevi-
2. side bu nev' iki beyt diptür kim,
3. ---
4. ---
5. vezir irdi zulm ve bed-nefeslik cihetidin pādişāh-ı siyāsiga giriftār
6. bolup maqtūl boldı öz künbeti reze'dedür h^vāce müseyyib : andın
7. 'acebraķ kişi irdi ol dağı vezāret bi-hōdliđıdın müselmān-
8. larka 'aceb zulmler kılurđa bil bağlap irdi kim,kađā dīvānı-
9. dın bi-vāsita siyāsetka müstevcib bolup il anıñ şerri-
10. din ħalāş boldılar kabri herī'de öz öyidedür
11. bu maṭla' anıñdur kim,---
12. --- mevlānā bilāl : nedim-veş
13. ve şirān-güy kişi irdi bu türki maṭla' anıñdurur kim;

44 B

1. cān u köñlümnı cefā otı bile küydürdüñiz
2. eyle kim kül boldum ve mindin köñül tindürdüñiz
3. herī'de fevt boldı kabri h^vāce taķ gūristānıdadur mīr sa'īd :
4. il arasında kābilī laķabı bile meşhūrdur fakırđa tağay bolur yahşı
5. ṭab'ı bar irdi türkçege meyli köprek irdi bu tuyuķ anıñ
6. durur kim iy muhibler yitsenğiz ger yaza siz
7. gül ayağıda ħumarı yaza siz ger min ölsem tübetimniñ taşığa
8. küştei bir şūh irür dip yaza siz sultān ebū sa'īd mīrzā
9. iligide serahş kurganıda şehīd boldı kabri şehrdedür
10. muħammed 'ali : ħarībī taħalluş kılur irdi o hem fakırđa tağay bolur
11. irdi mīr sa'īd kābilī'niñ inisidür hōş muħāvere ve hōş
12. ħulķ ve hōş ṭab' ve derd-mend yigit irdi köprek saz-
13. larnı yahşı çalar irdi ünı ve uşulı ħūb irdi müsiki

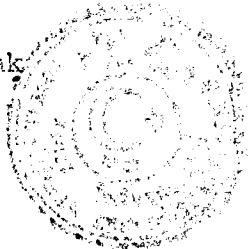

45 A

1. 'ilmidin hem haberdār iridi hütütüni hüb bitir iridi egerçi
2. bu fakırniñ kavm ve haylı sultān-ı sähib-kıran'niñ bayrı
3. kulları ve mevrüsü bendeleridürler ammā bu mezkūr bolğan
4. şalāhiyetler cihetidin ol hāzret'niñ iltifātı ve 'ināyeti
5. anıñ bile özgelärdin köprek iridi bu türkçe matla' anıñdur kim
6. derd ü hālimdin eger gāfil eger āgāh isenğ,
7. hiç gam yok ger manga sin dilber ü dil-h^vāh isenğ
8. bu fārisi matla' hem anıñ durur kim, matla'
9. ---
10. sultān-ı sähib-kıran hıdmetide gurbet ihtiyār kılıp semerkānd'da
11. kalğanda ağasınıñ kätili anı hem şehādet mertebesigā
12. yitkürdi kabri ma'lüm imes derviş big :mırzā
13. 'ali öygü timür ~~oğlıdur~~ nesebi hōd 'ālem ehligā zāhirdür hasebi

45 B

1. cānibidin hem nesebçe şerif bar iridi haseb ve neseb bile ārāste
2. yigit iridi tab'ı dağı begāyet hüb iridi bu matla' anıñ
3. durur kin ---
4. --- ebnāy cinside andağ
5. kişi yok iridi hayf ve yüz hayf andın kim taşkent yirışı-
6. de zāyi' bolğanlar arasında telef boldı çü fenā seylābiğā
7. garik boldı kabri mite'ayyin imes mırzā big : insāniyyet
8. ve hōş ahlāklıkda horāsān ve semerkānd mülkide yegāne iridi
9. ve tab' ve fehm ve atar tutarda bu iki mülk yigitleri arasında
10. ser-āmed-i zamāne zihni diğkat ve ma'ānī nuğūdıdın gānī iridi
11. ve tab'ı bu nev' ta'riflerdin müstāgnī bu matla' anıñdur kim ;
12. közüñ ni belā kara boluptur kim cānga kara belā boluptur
13. gü'l-kāfiyeteyndür ve kāfiyeleri tard u 'aks kim cevap aytmak

46 A

1. bu fakîr kaşıda muhâlâtdındur egerçi anıñg tilige
2. bu nev' ebyât köp öter irdi ammâ hergiz pervâ kıılıp bir yirde
3. bitimes irdi bu maṭla'ın fakîr tüketip anıñg yâdgârı dīvān-
4. da bitipmin hayf ve yüz hayf ve dirîg ve yüz miñg dirîg kim
5. hayât çeşmesidin sîr-âb bolmadı ve 'ömr nahlı meyvesidin
6. bir yimedi mezârı semerkand mahfûzasıda ahmed hacı big sellemallah
7. medresesinde nûte'ayyin medfenleridedür mekânı ravza-i cinân
8. ve rûhğa firdevs-i a'lâda mekân bolsun seyyid hasan erdeşîr :
9. bu fakîrğa ata mesâbeside irdi andaq ki mîrzâ big ferzend
10. meğâbeside irdi hemrañğa ve hem fakîrğa bu fakîr türk ve sart
11. arasıda andın tamânrak kişi körmeydürmin yigitlik de
12. zâhir 'ulûmı kesb kıılıp irdi ammâ fakr cânibi gâlib irdi
13. taşavvufda ṭab'ı hûb irdi selâtin terbiyeti huzûrğa

46 B

1. boldılar özin yarak tarttı velikin sultân-ı sâhib-kırân
2. hulk ve lutf-ı müfrıt bile iş arasığa kiyürdi ve ulug terbiyet-
3. ler kıldı çün meyli bi't-ṭab' fakr sarı gâlib irdi 'âkıbet hem
4. ol cânibni ihtiyâr kıldı ve hażret-i mevlânâ muhammed tebâdegâni
5. qaddese sırruhu hizmetide kim mürşid-i zamân irdi ve zikri ötti
6. sülük ihtiyâr kıılıp erba'inler çıkarıp köp maqşad-ı ma'nevî
7. hâşıl kıldı ikelesi til bile gâhî nazm aytur irdi rindlığı
8. çağıda vişâkı rind ve harâbâtilerniñ mecmu'ı irdi ve bû...
9. işni kişi andın yahşarak kılmadı ol vaktde
10. bu kıt'anı dip irdi kim ; ---
11. ---
12. --- ammâ takvâ ve zühhd çağıda bu türkçe
13. beyt hem anırđur kim ;

47 A

1. ilāhī nūr-ı 'irfāndın köngülge bir şafā birgil,
2. ki 'işyān zulmeti içre harāb ahvāl ve hayrāndur
3. mübārek merķadi miyān-ı dücüy'da gāzür-gāh yolıda öz atası
4. hāziresi içide künbezidedür üçünçi meclis : alar zikri-
5. de kim hālā zamān şahāyifi de me'ānī alarnıñ daķık
6. tab'ları hulle- bāflıǵıdın tab' libāsı kiye durur
7. ve nazm libāsı alarnıñ 'amik zihnlari müy-
8. şikāflıǵıdın şan'at ve selāset naķş-ı nigārı tapa-
9. dur ba'zınıñ mülāzemetiǵa müşerref ve ser-bülend ve ba'zı
10. muşāhabetidin hoşnūd ve behre-mend durur biz, ol cümledin
11. kuyası ki rāy-ı 'ālem-ārāyı bile bu zamān mübāhī ve ehl-i zamānǵa
12. şeref-i nā-mütenāhī müyesserdür ve deryāy ki tab' gevher-zāy
13. bile devrān cibi gevherdin tolar devrān ehli koynı ve itegi

47 B

1. cevāhirdin memlū boladur hāzret-i maħdūmī şeyhü'l-islāmī mevlānā
2. nure'd-dīn 'abdu'r-rahman cāmī : durur kim tācman bolǵay alar-
3. nıñ yaruk hātırılarınıñ netāyici cihān ehlidin
4. kim bolmasun ve tā sipihre yürülgey alarnıñ açuķ köngül-
5. leri fevāyidi devrān hālayıǵıdın öksülmesün ğün
6. bu muhtaşarda mezkūr bolǵan cemā'atnıñ rā'isi ve re'isi ol
7. zāt-ı nefis ve risālede mestūr bolǵan girdeniñ muķtedā.
8. ve pişvāsı ol gevher-i yektā durur mübārek isimleri bu
9. evrāķda şebt bolurdın ğüzir ve yazılmasa dil-pezir
10. irmes irdi cür'et boldı, ğün alar laţif nazmı andın
11. köprekdür kim, hācet bolǵay kim, ba'zı bitilgey yā ilge ma'lūm
12. bolsun dip birazı şebt itilgey kim, kütübleriniñ
13. atın bitilse bu evrāķdın aşar ve muşannefātleri dūrleri

48 A

1. zikrin kılılssa gerdün bahrı andın taşar lā-cerem çün bu ma'nī
2. bililür du'ā bile hatm kılınur rübā'ī yā rab bu me'ānī dürriniñ
'ummānı
3. bu dāniş ve fażl gevheriniñ kānı kim eylediñ anı ehl-i 'ālem cānı
4. 'ālem ilige bu cānı tut erzānı turfe budur kim hūvāce maḥmūd
5. tāybādī : kim bir karn ol ḥazretniñ maḥşüş-ı mülāzımı irdi
6. nazmlardın bir beyt bilmes bilse hem nazm imes ve nesrleri-
7. din bir nükte hem fehmi kılmas, kılssa hem maḥşüşdğa muvāfık dimes
8. bārekallah kemāl-ı kābiliyyet munça bolğay emir şeyḥim süheyli: ḥorāsān
9. mülkiniñ müte'ayyin ilidindür kiçik yaşıdın tab' āşarı
10. ve zihn nümüdārı andın köp zāhir ve ḥamīde aḥlāk ve pesendīde
11. ma'āş ve etvārıdın bāhir irdi sultān ebū sa'id mīrzā
12. ḥıdmetiğā tüşüp maḥşüş-ı mülāzım boldı ve eş'arı il
13. arasıda şöhret tuttı ve ḥālā yigirmi yıldın artuğraq-

48 B

1. dur kim sultān-ı sāhib-kıran mülāzemetidedür ve refi' münāsib
2. ve a'lā meḥātibğa müşerrefdür andaq kim mülk ü māl belki saltanat-
3. niñ berça naslahat ve aḥvāliğa müşārü'n-ileyh ve mu'tenedü'n-'aleyh
ve emāret
4. zilūçeside sākin ve taḥarrub mesnevide mütenekkindür kin, hiç nā-mülāğim
5. emrğa mensüb ve nā-şāyeste 'aybğa maḥ'ün ve ma'yüb imes ve bu devlet
6. de andaq ki intizām-ı ḥāliniñ boldı nazrı aḥvāli dağı evc tuttı
7. ve bu 'ıydiyye kaşīdesiniñ maḥla'a hūb vākı' boluptur kim ;
8. ---
9. ---
10. ve bu ğazel maḥla' hem anıñdur kim ; --
11. ve leylī ve mecnūn meşnevīsīde
12. leylī'niñ ḥasteliğı ta'rīfide bu beyt hem anıñdur kim
13. ---

49 A

1. egerçi türkçe şi'rga meşgüllük az kılur ammā bu matla' anıñdur kim;
2. zühd ili tesbih dip hayrān kalur evbaş ara ,
3. rişte'i cismim körse katra katra yaş ara
4. evveldin āhirgāça fakir bile iltifāt ve ittihādı köp için
5. mundın artuk ta'rif kılılssa özümni ta'rif kılğan
6. dik bolurdın korkup ihtisār kılıldı hayr bolsun
7. mevlānā seyfi : buhārā'lığdur andın şehrga kildi ve ekser
8. mütedāvilātını kördi ve tahsil esnāsıda nazmga meşgül
9. irdi andağ ki şi'ri şöret tuttı mesel tarikın begāyet
10. yahşı ayttı ve bu matla' anıñdur kim ;
11. ---
12. ---
13. vaż'at ve hırfet ehli için hem köp letāyif nazm kılıp turur

49 B

1. ve ol tarikıda mahteri'dür ve matla' ol cümledür kim ;
2. ---
3. ve mu'ammā risālesi hem bitip ve kabül isniğa bu mu'ammā hem anıñdur kim
4. ---
5. ---
6. mevlānā huşyārılığda bes ādeni-ves ve hayā ve edebliğ yigitdür,
7. ammā serhōşluğda özge māhiyet belki rüsvā nime bolur irdi bu
8. üçürde tovbağa muvaffaq boldı ümmid ol kim istikāmetka hem muvaffaq
9. bolğay h'vāce āsafī : atası pādışāh-ı zamānning vezāret dīvānı-
10. ğa mühr basıpdur ve öziniñ tab'ı ta'rif kılğuşa bar ve hāfıza-
11. sı dağı begāyet hūbdur ammā ni tab'ın işge buyurur ni
12. hāfızasın yetim-veslik ve ra'nā sıfatlık ve hōd-rāylik
13. bile evqātan zāyi' kalur bu nev' ğarib sıfatı köptür kim ;

1. aytsa söz uzalur mutlakā pend-pezir irmes bu cihetdin
2. begāyet perişāndur yahşı ebyātı bar ammā bu maṭla'ı meşhūrdur kim
3. ---
4. ---
5. bu türkçe maṭla' anıñğdur kim ; bu belālar közdin ol āram-ı cān-
6. dın körmedim iki közümdin yamanlıg kördüm andın körmedim
7. behmen atıga bu mu'ammāsı yahşı vākı' bolup turur kim ;
8. ---
9. ---
10. inşā'allah tüz yolga kirgey mevlānā bennāyi : evsaṭı'n-nās-
11. dındur, mevlūdı heri şehridür begāyet kabiliyyeti bar ol
12. taḥsilga meşgūl boldı anda köp rüşdi bar irdi bāt
13. terk kıldı hatka 'aşk peydā kıldı az fursatda ābādān

1. bitidi müsiki fenniğa meyl körgüzdi bāt örgenip hayli
2. işler taḥnif kılip risāle dağı edvārda bitidi ammā
3. mu'accib ve mutaşavverlıgıdın il köñlige maqbūl bolmadı bu sıfat
4. selbi üçün faqr ṭarıkın ihtiyār kıldı ve riyāzetlar hem
5. tarttı çün yiri yoq irdi öz başıga kılgan üçün
6. hiç fayide birmedi il ta'n ve teşni'idin heride tura almadı
7. 'ırāk'ka bardı andın dağı uşbu renk āvāzeler yıbardı,
8. ammā çün yigitdür ve kâbil ve köp gurbet ve şikestelikler
9. tarttı ümmid bar kim, nefsiğa hem şikest yitmiş bolğay her taḥdīr
10. bile bu maṭla' anıñğ durur kim ; ---
11. --- mevlāna 'ālim : dānişmend kişi
12. dür ders ve ifādeğa meşgūl şi'rga dağı mülāyim ṭab'ı bar bir kün
13. bir cemā'at il bile dīvān başıga kazıyye 'arż kıldı ve öz

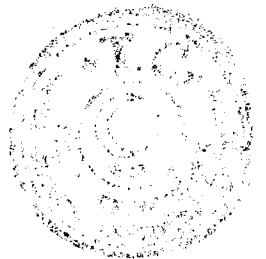

51 A

1. müdde'ası muvāfıķı 'arazada şettā hem bitip irdi h^vācegi'ning meyl-i
2. hāṭırı anıñ müddeyleri sarı irdi anıñ kāğızın
3. okumay çırmadı ve gānımleri tarafın tuttı mevlānā bu beyti ayttı kim,
4. ---
5. ---
6. bu beyt şöhret tuttı bu maṭla' hem anıñdur kim ;
7. ---
8. ---
9. mevlānā ḥasan şāh : ḥorāsān'ning kadīmi şu'arāsıdındur
10. şahruḥ mīrzā zamānıdın bu ferḥunde devrāngāça köprek
11. selāṭin ve ekābir ve müte'ayyin iligge hem medhi hem mersıyyesi bar
12. bu maṭla' anıñdur kim ;---
13. --- mevlānā nedim-veş ve hezzāl ṭab'

51 B

1. kişi üçün hezl-āmis eş'arı ve kıṭ'aları köptür ve meşhūr-
2. dur ol cümledin muṭahhar 'ūdı üçün kim işegini uluğraq ciheti-
3. din il müzd birip öz işeklerige sikiriptür irmiş-
4. ler tuḥm üçün bu kıṭ'anı dip turur kim, kıṭ'a :
5. ---
6. ---
7. mevlānā 'abdullah : egerçi zāhır yüzidin özin ḥazret-i maḥdūmī nūren
8. ğa karābet tutar am mā'nā yüzidin begāyet yırakdur nazm-
9. lardın meşnevīğa köprek iltifāt körgüzür, üçün melikü'l-kelām
10. firdevsī ve kudretü'l-muhakkıķın şeyḥ niẓāmī gence'i ve sultānu's-şu'arā
11. emīr ḥüsrev dihlevī kaddesallahu esrārrehüm meşnevīleri kim ;
12. şehnāme bile ḥamsīn bolğay pesend kılmās belki envā'i emānet
13. kıılır baḥş ḥazret-i maḥdūmī'ning meşnevīleriğa barur kim

52 A

1. iltifāt kıllur yā yok biz fakīrler kim özümizni bu cenā'at-
2. nıñg rīze-çin huvvanı ve hūşe-çin hırmeni tutar biz,
3. belki ol kâbiliyyetimiz hem yoktur mundak 'azimü's-şan kişiniñ
4. şı'rin ni istihkāk bile ta'rif^{kıla} algay biz, her niçe
5. dağı andak bolsa teberrük hayısiyetidin ol nazm kılgan
6. zafer-nāme meşnevisidin iki üç beyt bitildi kim ;
7. ---
8. ---
9. ---
10. --- mevlānā
11. dervīş meşhedī : sefih ve bezerbān kişidür ba'zı 'azizler
12. dirler kim yaman hicv kıllıptur andın 'aceb imestür
13. tab'ı yamañlık sarı her niçe dise yahşı barur bu fakīr

52 B

1. andın cünün ve aşiftelikler kördüm ammā hicvlerin zāhir
2. kılmadı sāyir nazmlarda bir nev'i tab'ı bar bu matla' anıñdur kim,
3. ---
4. mevlānā hurrenī : heri'niñ ademī-zādeleridindür,
5. ammā özide ademiliğdin eser belki büyi yoktur bed-mizāc-
6. lıqları cihetidin horāsān'da tura almay 'ırak'ğa bardı
7. andın mekke ve medīne ve beytü'l-mukaddes ve köprek enbiyā
8. ve meşāyih mezārātın yayaq barıp ziyāret kıldı belki
9. iki katla bu riyāzet ve meşakkat belki bu devlet müyesser boldı
10. ammā özidağı bi-devletliğları cihetidin bü sefer-
11. lerdin kilgendin soñra bargandın burunraqdın
12. bi-haberrak ve bed-fi'irak kıldı anıñ meddāhlığıda
13. til 'aciz ve 'akıl kâşırdur bā-vücūd munça tūrfelik şı'r hem

53 A

1. aytur ve anda kişini pesend kılmas bu ma'la' anıñdur kim ;
2. ---
3. seyyid qaraža : şirāz'lıqdur taşıl kılur şüretide gurbet
4. ihtiyār kılıp horāsān'ğa kildi begāyet merhūm ve vācib-
5. ü'r-ri'āye köründi-kim haqirü'l-cüsse irdi ve hem şagirü't-ten anıñ
6. muhāfazat ahvāli kılılıp sebāq cihetidin dağı ba'zı 'azizlerğa
7. sipāriş kılıldı olça maqdūr-ı şefkat ve mürüvvet irdi
8. anıñ bāreside mer'ī tutulur irdi tā ol kim biraz fursat
9. kim ötti andın garāyib baş ura kirişti müddetī işitip
10. işitmesge salınıp körüp körmesge salındı 'ākıbet
11. iş bulardın ötti ve aña yitti kim,horāsān mülkide tura almay
12. semerqand'ka bardı andaq ma'lūm bolur kim semerqandī cimrileri
13. bile zed ü hürd kılıp gālib bolmasa maqlūb dağı imes

53 B

1. anıñ işleri andın meşhürraqdur kim şerh kılurğa
2. hācet bolğay bu ma'la' ol bed-bahtkananıñdur kim,
3. ---
4. ---
5. seyyid kutb lek ding : semerqand'lıqdur barça hūbluklarda
6. seyyid qaraža'nıñ 'adīli bola alur, belki artuğraq heri'de
7. andın fesādi vücūdqa kildi kim, qatı hūkmā boldı besi zahmet
8. tartıldı tā bend'ğa qarār tuttı bend'din qaçıp hālā semerqand'-
9. da işitilür kim, meclisde seyyid qaraža bile meclis-ārāydur,
10. ve aña mu'teriz ve müt'ariz ve meclis ehlidin izā körmekte mihter
11. ve şerik ve nazmlarından ol nākiskineniñ meyli mu'ammāğa
12. köprek vākı' bolğan üçün bir mu'ammāsın bitildi ferid ismiğa
13. bu mu'ammā anıñdur kim ;

54 A

1. ---
2. barça salāhiyetin uş mu'ammāsıdın ihsās kılsa bolur
3. mevlānā k̄abilī : tūrşız'dındür nedīm-şīve ve hākīm-veş kişidür
4. mecālisde emsāl ve nezāyir köp kiltürür dervişlik sūreti-
5. de yürür bu matla' anıñg durur kim
6. ---
7. ---
8. müddetidür kim ayagığa marāzī t̄arī boluptur kim, lenk boluptur
9. bu cihetdin tereddüd az kıılır mevlānā şevkī : çiçektü'din bolur
10. ezni makbūt ve t̄ab'ı mülāyim yigitdür, ammā dināgığa mütāla'a ciheti-
11. din hıffet yüzlenip anğa mānī'-i mütāla'a boluptur türki ve
12. fariside t̄ab'ı yahşı tasarruf kıılır bu matla' anıñgdur kim
13. ----

54 B

1. bu türkçe matla' anıñgdur kim,
2. barıp āvāre köñlüm zülfüñg içre mübtelā kaldı,
3. terahhum kııl ki mindin bardı ve imdi sanğa kaldı
4. mevlānā ziyā : tebriz'lik durur köñülge yakın şirīn
5. edālik makbül kişidür hākīr cüsse için eşhābka mücib-i bast
6. hem bilür şehrga tahşil için kildi tahşil esnāsıda şir-
7. ğa hem iştiğāl körgüzdi, dağı yahşı şirler hem ayttı bu matla'
8. anıñgdur kim, ---
9. ---
10. ve halef atığa bu mu'ammā hem anıñgdur kim,
11. iy derdkeşler bādedin hālī boluptur yüz tıñgiz,
12. tā tutkālı humhānedin bir gūşe biz bir gūşe siz
13. mevlānā halef : tebriz'likdür alıncak'ınñ şeyhzādeleridin

55 A

1. dūr halk ve hulkda hūb netāyic tab'da il tab'ıga meḡūb
2. yigittür taḡşılğa herī şehriḡa kildi ve köp 'ulūm hāşıl
3. kıldı hālā sultānzāde-i zamān hazreti'de mülāzım ve ruşāhib-
4. dūr tab'ı daḡı yahşıdur ve bu rübā'i 'abdī ismiḡa anıḡ-
5. dur kim ; —
6. —
7. —
8. mevlānā maḡvī :
9. ḡorāsān mülkiniḡ ademizādeleridindür yahşı tab'ı
10. bar ba'zı maḡalde taḡşılğa hem meşḡul bolur yana yigitlik
11. hevā vü hevesi anı perişān ve muşāhibler perişānlıḡı
12. anı bī-sāmān kıılır tab'ı da ḡaylıḡına ḡaşni bar bu
13. matla' anıḡdur kim, —

55 B

1. —mevlānā nergisi : herī'lik-
2. dūr mezkūr bolḡan taḡalluş bile nazm aytur irdi, anı āhıḡa
3. tebdil kııldı sebebin sorıldı irse ābādāḡına cevāb
4. aytmadı ḡayda kim cüz'ī renk yā ma'nī körse taşarruf
5. kıılurğa 'ādet kıılıptur inşā'allah kim, andaḡ ki taḡalluşıḡa
6. taḡayyür birdi, bu 'ādeti hem taḡayyür birḡey bu matla' anıḡdur kim,
7. —
8. —
9. cenneti : ḡorāsān mülkidindür tab'ı yaman imes ammā
10. 'aḡlı hem yoḡtur ve tāli'i hem müddeti pādışāh mülāzımını irdi
11. felāket anḡa müstevlī boldı faḡır anı yıḡışturdum felek
12. bile sitize kıılḡanı felek yinḡer irmiş hiḡ yirge
13. yitküre almadın, hālā daḡı hem ol nev' kim bar irdi

56 A

1. sergerdān yürür tinğri aᅇga raᅇm kılğay bu maᅇla' anıᅇğdur kim,
2. ---
3. ---
4. mevlānā enverī : belᅇ taraᅇidındur āᅇüfte mizācraᅇ yigit-
5. tür kāhī sevdāsa andaᅇ ᅇālib bolur kim, mizācı sıᅇhat
6. kāmūnıdın muᅇarref bolur, yana köp zahnet tartıp mu'ālece-
7. pezīr bolur bu maᅇla' anıᅇğdur kim;
8. ---
9. ---
10. mevlānā sırri : mevlānā ᅇihābu'd-dīn 'ali'niᅇğ oᅇlıdur kim,
11. yoᅇğarı mezkūr boldı abdāl-vesᅇ yigittür, ᅇāla
12. merv'de bir lengeri bar öter barur ilge ᅇıdmet kılur bu
13. maᅇla' anıᅇğdur kim ---

56 B

1. ---
2. mīr ᅇāc : seyyid kiᅇidür ve tālib-i 'ilmlig hem kılur yahᅇā ᅇab'ı
3. bar hemānā ki iltizām kılıptur kim köprek kaᅇidesi monᅇabat
4. bolğay aᅇyāna birer ᅇāzel hem aytu bu maᅇla' anıᅇğdur kim,
5. ---
6. ---
7. mevlānā nānī : meᅇhed'lıᅇdur ᅇāᅇib-cemāl ve ᅇarīf ü ra'nā
8. yigittür bāvücüd ol kim atası bī-naᅇır kāse-gerdür ki ᅇini
9. yasar ve inisi andaᅇ naᅇᅇ kılur kim ᅇin ve ᅇıtay'da kıla
10. almaslar ol bu ikev ᅇırfesidın 'ar kılıp birin
11. ᅇolı birin ᅇehresinᅇe körmes ᅇün ᅇansı bar birni kılsa
12. aᅇga yitger ᅇüsn-i ᅇaᅇtı ve ᅇüsn-i kelāmı daᅇı bar bu maᅇla' anıᅇğ
dur kim,
13. ---

1. --- mevlānā sāyil :
2. cūyen'ning hurāşesidindur dervīş-veş ve kem-suhan
3. kişidür ba'zı eş'arı yaman tüşmes bu matla' anıñdur kim ;
4. ---
5. ---
6. mevlānā vedā'i : belh nevāhīsidindür kepenek-pūşluk
7. kisvetide yürür 'ammīdur ammā luţf tab'ı bar bu matla' anıñdur
8. ---
9. ---
10. mevlānā bakāyī : kemān-gerlikge meşhūrdur özini mu'ammāyī-
11. lıkka şöhret dağı birdi, ammā fakīr andın hergiz mu'ammāyī
12. ki nimege yarağay işitmedim songra şı'r ayta başladı
13. garīb hayāller kılur ammā terkibni dış bağlar dır-

1. ler ki tir-nüvāzlık fennide şāhib-i vukūfdur biz bilmes'
2. biz bu matla' anıñdur kim ; ---
3. --- mevlānā maşrıķı : herīlikdür
4. nev-pesendelikdın birer nime vukūfı bar güya kuş-hāne
5. müşerrefi irdi kim, tahalluş hem müşerrefi irdi kim tahalluşı hem ol
6. durur gāhī ol işni terk kılur yana gāhī peşimān
7. bolur bu matla' anıñ durur kim ; ---
8. --- mevlānā aşilī : meşhed'lıkdur
9. ol şehrde hālā müte'ayyin hōş tab' oldur neşh-ı ta'lik hatın
10. dağı yaman bitines bu matla' anıñ durur kim,
11. ---
12. ---
13. mevlānā kevserī : herīlik'dür kiçikdin beri tab'ida nazm

58 A

1. aytur kabiliyyet bar ammā meşgüllük kılmas hıvāce āsafī muşāhib-
2. lıgınıñ devletidin durur bu maṭla' anıñdur kim ;
3. ---
4. ---
5. mevlānā hilālī : türk ehlidindür hāfızası dağı yaḥsıdur
6. ṭab'ı dağı hāfızasıça bar sebak oqumak teklifi kılılıptur
7. ümmid ol kim tevfiḳ tapqay bu maṭla' anıñdur kim
8. ---
9. ---
10. mevlānā kabül : kunduz'dındur ḥorāsān'ğa kilgende
11. bā'is-i taḥşil kılurnı zāhir kıldı çün dimāğıda biraz nime
12. perişānlık bar ve ṭavrıda levendlik ol müdde'ası
13. yaḥsı müyesser bolmas bu maṭla' anıñdur öz ḥasb-ı hāli vākı'

58 B

1. boluptur, hem dise bolur kim ;
2. ---
3. ---
4. mevlānā āfetī : meşhed'lıkdur ḥelva-gerlikge mensüb
5. kılurlar faqir anı körmeymın ammā şı'rin işitipmin bu
6. maṭla' anıñ durur kim ; ---
7. ---mevlānā zülālī : heri'likdür
8. atası derviş kişidür ḡazel-fürüşlik kılur zihni ser-
9. çeşmesidin nazm-ı zülālī sāfī zāhir bolur cihetidin anğa
10. zülālī taḥalluş tapıldı bu maṭla' anıñdur kim,
11. ----
12. ----
13. mevlānā sāhib : kebüdcame'lıkdur yaḥsı ṭab'ı bar

59 A

1. ğaybāne satrançnı hūb oynar tab'ıda cūnūn çāšnıside
2. hem bar bu matla' anıñdur kim ; ---
3. --- mu'ammā aytur ve yahşı
4. açar bu mu'ammā dağı pāyende ismiğa anıñdur kim ;
5. ---
6. ---
7. mevlānā māyilī : esferāyin'lıg durur ol dağı hāli ez
8. cūnūn imes ammā tab'ı yahşıdur bu matla' anıñdur kim ;
9. ---
10. ---
11. mevlānā kavsi : hem esferāyin'lıkdur hayli kābiliyyetlik
12. yigitdür ammā lēvend belki tenezdür ol cihetdin
13. hiç işte istikāmeti yoh sipāhilıkkā hevesi bar,

59 B

1. anda hem ğayr evyāt kiltürmes bu matla' anıñdur kim ;
2. ---
3. ---
4. mevlānā dā'i : dāyim serahs'da hāzret-i şeyh lukmān kaddese sırruhu
5. mezārı başıda bolur gāhı satıg sevdāğa dağı iştigāl
6. körgüzür bu matla' anıñdur kim ;
7. ---
8. ---
9. mevlānā mecnūn : moşhed'lıkdur şūh tab'ı bar zātı dağı makbūl
10. tüşüptür hoş nüvis yigittür bāzgüne hañnı andak
11. revān ve şāf bitir kim, maḥal-i ta'accūbdür ve körmegen
12. kişi inana almas bu matla' anıñdur kim;
13. ---

60 A

1. mevlānā melik : bahraz vilāyetide kārīz'dindür özin melik
2. zevzen evlādıdın tutar cihetdin melik tahalluş kılur
3. otuz yaşka yaqıngaça nazm aytmaydur irdi
4. ulgānganda nazmga meşgūl boldı anıng bile hezel
5. kılguçılar melik kād dirler bu matla' anıngdur kim,
6. ---
7. ---
8. mevlānā celālū'd-dīn : meşhed'dindür h^vāce 'ali zeynü'd-dih
9. kim,ol yirde müte'ayyin kişi irdi ve hānkāhı bar anıng
10. evlādıdındur tab'ınıng mülāyemeti mu'ammā fennide ta'rif
11. kılguça bar ahmed ismiğa bu mu'ammā anıngdur kim ;
12. ---
13. h^vāce mūsā : özin şi'rgā mensüb kılur ve il kaşı-

60 B

1. da şi'rler okur anıng ahvālidin sāhib-i vukūf il
2. kaşıda mukarrerdür kim,tab'ı nazm imes yarmak birip
3. bu täyifeğa öz atığa şi'r ayturur ol nev' şi'rlerdin bir
4. bu matla' dur kim ---
5. --- mevlānā emīnī : muhammed 'ali emīn
6. oğlıdur kim,ikiñçi meclisde atı mezkūr boldı tab'ı mülāyim yigit-
7. tür bu matla' anıngdur kim,---
8. --- muhammed tālib: mecnūn-ves
9. yigittür tālib-i 'ilmiği hem bar satrançğa 'acib meşgūfdur
10. mu'ammāğa köprek meşgūl bolur bu mu'ammā mecd ismiğa anıngdur kim,
11. ---
12. zeyrekī : şehr içindeki hōş tab'lardındur tab'ı tasarruf
13. neş'esi bar ve bu matla' anıngdur kim ; ---

61 A

1. --- mevlānā vaḥdetī :
2. bir nev' nazmı bar ṭab'ı ḥālī ez-rengi imes bu maṭla' anıḡdur kim ;
3. ---
4. ---
5. mevlānā nādirī : merv'dindür yaḡşı ṭab'ı bar ḡarāyib tilemekte
6. ḡüşiş kıllur ammā köp levenddür müddetī fakīr bile muşāhib
7. irdi özin levendlikdın zābt kıla almay, yana öz işi
8. kinige bar bu maṭla' anıḡdur kim ;
9. ---
10. ---
11. mevlānā zamānī : mevlānā muḡammed āmulī'niḡ oḡlıdur kim, ikinçi
12. meclisde atı mezkūr boldı vefāyī taḡalluḡ kıllur irdi fakīr
13. aytması bile zamānīḡa taḡayyür birdi iki cihetdin bir cihet bu kin

61 B

1. sultān bedī'ü'z-zamān mīrzā mülāzımı irdi zamānī taḡalluḡnıḡ
2. münāsebeti anḡa köp bar irdi yana bir cihetdin kim, aḡmed ḡacı
3. big vefāyī taḡalluḡ kıllur ve şī'ri hem meşhürdür ve divānı
4. bar münāsib imes irdi kim uluḡ kişige bi-cihet taḡalluḡda
5. şerik bolḡay bu maṭla'ı yaḡşı vāḡı' boluptur kim ;
6. ---
7. ---
8. mevlānā süsenī : āzāde-veş kişidür köprek evḡāt
9. mehd-i 'ulyā gevher şad aḡa nūr merḡaduhā medresesi tigreside bolur
10. irdi amrā imdi şehrde sākındür bi-fāyide il bile muşāhib-
11. lık kıllmas kıyüçün ki bi-cihet meşakkatlarını öziḡe revā
12. körmes ümmid ki barḡaḡa bu devlet naşib bolḡay bu maṭla'
13. anıḡdur kim ; ---

1. --- mevlānā helākī :
2. şehrdindür türk ili arasığa köp kirmes öz nā-murādlığı-
3. ğa meşgūldur ve mekke seferini hażret-i maħdūmī nūren mülāzemeti-
4. de barıp kildi zihī muvaffaq bende ki oldur ğāhī nazm
5. aytur ve bu maṭla' anıṅdur kim ; ---
6. --- mevlānā ğubārī : esferāyin'-
7. lıķdur ve köprek evķāt esterābād ve esferāyin serkārı
8. cūyen ve beħrābād ve ol nevāhīde bolur fakīr-veş hem bar
9. bu maṭla' anıṅdur kim ; ---
10. --- mevlānā tāhīrī : herī şehri-
11. dindür kiĝigide kefş-dūzluķka mensūb irdi, hem ol
12. eyyāmda andın nazımlar naķl kılurlar irdi ulĝaya^x köprek
13. boldı ṭab'ıda şūhluk bar bu maṭla' anıṅdur kim ;

1. ---
2. ---
3. mevlānā mecnūnī : belh'de bolur fakīr kişidür kitābetķına hem
4. kıla alur ki vech-i me'āş hāşıl kılĝay h^vāce 'ukkāşe mezārı-
5. da sākındür ğüyā şī'r tahayyūli üçün bolĝay kim, varıķu'l-hayāl
6. nürteķibidür andaķ kim, meĝlū' hem bolĝan çağlıĝdur bu
7. maṭla' anıṅdur kim, nāh-ı tābānın ısıttı kıldı baĝramnı kebāb
8. ay idi imdi harāretdin boluptur āftāb necmī :
9. meşhed'lıkdur kāsegārlik şan'atın bilür bu maṭla' anıṅdur kim,
10. ---
11. hendemī : hem meşhed'lık durur cāme-bāflıĝ hırfesıĝa
12. nensūbdur bu maṭla' anıṅ durur kim ;
13. ---

x : Abuşka'da ulĝaban (s: 111)

1. — sıfātī :
2. imdi peydā bolğanlardındur faqīr henüz anı körme-
3. dürmin ammā şı'rin işitipmin bu maṭla' anıṅdur kim,
4. ---
5. ---
6. mevlānā sāfi : küh-ı şāf şeyhzādeleridindür
7. taḥalluşı hem anğa delālet kıılır nazırlarıda ḥazret-i ḥvāce
8. ḥāfız tetebbu'ı kıılır bu maṭla' anıṅdur kim,
9. ---
10. ---
11. mīr figānī : mīr sa'īd güyendedür ve mücellidliḡ hem bilür naqş-
12. perliḡda hem hüner-menddür amma anı ekşer evkāt ḥōş
13. ṭab'lık 'illeti perişān tutar bu maṭla' anıṅdur kim ;

1. ---
2. ---
3. bū 'ali : dīvāne-vār yürür dīvāne bolmasa
4. irdi bū 'ali taḥalluş kıılḡay mu irdi bu maṭla' anıṅdur kim,
5. ---
6. şeyhī : ṭabas'lıḡdur müddeti 'ırāk'ka vardı, andın
7. kilgende edvār ve müsıķıḡa hem sāhib-i vukūf bolup
8. kildi güyā ki işler daḡı taşnīf kıılıptur ṭabaş'daḡı
9. evkāf tevliyet ve şeyhliḡın kabūl kıılıp ḥālā ol
10. işge meşḡıldur bu maṭla' anıṅdur kim ;
11. ---
12. ---
13. mevlānā ḥızrī : güyā ki birevniṅ memlūki irkendür

64 A

1. h̄vācesī anı ya ol h̄vācesini āzād kılıptur bārī
2. h̄vace-vār yürür ve özin āzāde-veş körgüzür bu
3. maṭla' anıṅdur kim ; ---
4. --- mevlānā faẓlī : herī'lik-
5. dūr kiçik igenide naḳḳāşlıq kılıur irdi nazīm-ğına
6. hem aytur irdi özin tamām hayāli kılgandıñ soñgra
7. tamām naḳḳāşlıǵnı terk kılıp şa'ir boldı bu maṭla' anıṅ
8. durur kim ; ---
9. --- mevlānā şūhī :
10. şeyḥ sa'id lāde'niṅ oǵlıdur egerçi yaḥşıǵına ṭab' naşibi
11. boluptur ammā atası ṭavrıdın hem bī-naşib imestür
12. bu maṭla' anıṅdur kim ; ---
13. ---

64 B

1. mevlānā zāhiri : derviş-veş yigittür bu ṭayife bile
2. gāhī faḳir kaşıǵa kılıur ṭab'ı hālī ez-reñǵi imestür
3. bu maṭla' anıṅdur kim ; nazm : ---
4. ---
5. ḥulḳī : herī'liktür ṭab'ı nazımlarǵa yaman irmes bu
6. maṭla' anıṅdur kim ; ---
7. --- mevlānā zibāyī : faḳir anı körmey-
8. min ammā şı'rin işitipmin bu maṭla' anıṅdur kim,
9. ---
10. mevlānā sa'id : siyāh-çerde kişidür hemānā ki 'ubūdiyyetǵa
11. mensūbdur öz münāsib-i hālī bu maṭla' anıṅdur kim ;
12. ---
13. derviş 'ali : ṭabābetḳa meşǵıldur ve bu fenniṅ ḥāzıq

65 A

1. ve mähirleri anıñg tab'ın tıb fennide köp ta'rif kıladurlar
2. mu'alecesin hem körgenler ögedürler tab'ı hem yahşıdur,
3. ammā mu'ammāğa köprek meşğuldur veli ismiğa bu mu'ammā anıñg-
4. dur kim ---
5. ---mevlānā qallāşı : etvārı tahalluşı-
6. ğa münāsib kişidür gūyā uşbu münāsebetdin bu tahalluşnı
7. ihtiyār kılıptur bu maṭla' anıñgdur kim ;
8. ---
9. ---
10. mevlānā gedāyi : türki-güydur belki meşāhirdindür bābür mīrzā
11. zamānıda şi'ri şöhet kıldı bir nev' aytur ve anıñg
12. meşhūr maṭla'larıdın bir budur kim,maṭla'
13. āh kim dīvāne köñglüm mübtelā boldı yana,

65 B

1. bu köñülniñ iligidin cānga belā boldı yana
2. mevlānā'niñ yaşı toqsandın ötüptür bu maṭla' anıñgdur kim ;
3. dilberā sinsiz tiriglik bir belā-ya cān imiş,
4. kim anıñg derdi qaşıda yüz ölüm hayrān imiş
5. mevlānā vāhidī : mevlānā hacı mu'arrif oğlıdur meşhed'liĝ-
6. dur ve anda bolur bu maṭla' anıñgdur kim ;
7. ---
8. mevlānā kevkebi : mūneccim yigittür ve öz fenniğa münāsib tahalluş
9. ihtiyār kılıp turur faķir andaq hayāl kıılırmin kim
10. anı körmeymin ba'za yārānlar didiler kim körüp-
11. sin hāṭırğa kilmedi bu maṭla' anıñgdur kim,naẓm
12. ---
13. ---

66 A

1. mevlānā mihneti : ol dağı imdi peydā bolđan řā'irlerdin-
2. dūr fakir anı henüz kōrmeysin bu matla' anıđdur kim ;
3. ---
4. ---
5. mevlānā şükri : meşel-āmiz ayturda mevlānā seyfi tetebbu'ı
6. kılur ol üslūbda zihni yahşı barur bu matla' anıđdur
7. kim ; ---
8. --- mevlānā hakiri : imdi
9. peydā bolđan hoş tab' yigitlerdindür ammā tab'ı-
10. da hayli çāşni bar güyā heri'likdür bu matla' anığ-
11. dur kim ; ---
12. --- mevlānā esiri :
13. hen imdi zuhūr kılđan řu'arādındur ammā nazmı henüz řöhret

66 B

1. tutmaydur şi'ride meşel rüşeni bar bu matla' anığdur kim ;
2. ---
3. sa'd : mutaşarrıf tab'lig řā'irdür ve tab'ıda hayli hayāl
4. engizlik bar bu matla' anığdur kim ; matla' :
5. ---
6. ---
7. h^vāce küllān bezzāz : şehr ilidindür ve bu matla' anığdur kim,
8. ---
9. h^vāce manşūr : cürcān mülkidindür bitikçi kavaidindür fi'l-vākı'
10. ki ol kavimde andın ödemi-vesrak ve insanıyetlikrak
11. kişi yoktur tab'ı begāyet yahşıdur bu matla' yahşı vākı'
12. boluptur kim ; ---
13. ---

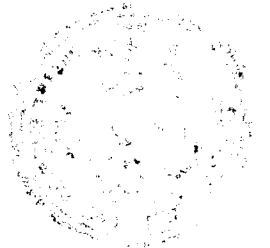

67 A

1. sultān mahmūd : h^vāce mansūr'ğa qarābet ve h^vāce şemsü'd-din muhammed
2. bitikçi'ning oğlıdur ve nücüm 'ilmini istihrāc kılguçasın
3. bilür bu matla' anıgdur kim; ---
4. --- mevlānā nizām : esterābād'lıg-
5. dur ve kaşideni yahşı aytur bu bahāriye matla' anıgdur kim ;
6. ---
7. ---
8. mevlānā yārī : esterābād'lıgdur tab'ida şūhluk bar bu
9. matla' anıgdur kim ; ---
10. ---
11. mevlānā dā'i : esterābād'lıgdur garib hayāl tapmaq
12. huzūrıda köp bolur bu matla' anıgdur kim ;
13. ---

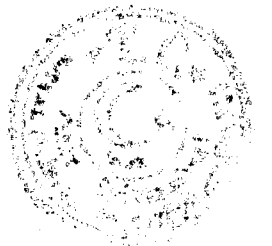
67, B

- 1.--- mevlānā şūrīde :
2. kıssa-h^vānlıqqa ma'rūf ve meşgūldur ve tab' ehlining
3. köpi bile muşāhibdür ve tab'ida köp çāşni zāhir
4. bolur qarılıq bābıda aytilgan meşnevidin bu beyt
5. anıgdur kim ; ---
6. --- mevlānā şūfi : hem esterābād-
7. lıgdur yahşı tab'ı var ve inşası hūbdur bu matla'
8. anıgdur kim ; ---
9. --- mevlānā hamīd gül : mevlānā 'abd-
10. u'l-vehhāb'ning oğlıdur kim, atı yokkari ötti ve fużūl
11. ve dīvānedür lutf tab'dın hālī imes bu matla'
12. anıgdur kim ; ---
13. --- mevlānā bihiştī : hamīd'ning

1. inisidür ammā tab'da hem tavrda anğa nisbeti yoktur bu maṭla'
2. anıṅdur kim ; ---
3. --- mevlānā fiḡānī : h^vāce
4. efzāl'ğa qarābetdür yaḡsı tab'ı bar bu maṭla' anıṅdur kim ;
5. ---
6. ---
7. mevlānā şerārī : esterābād'lıḡdur güyā rengide ḡamarat bar
8. çün bu taḡalluşnı iḡtiyār kılıptur bu maṭla' anıṅdur kim ;
9. ---
10. ---
11. mevlānā fidāyī : hem esterābād'lıḡdur seyyidzādedür kim,
12. zāhirī şafāsı bar atası bile beytullah seferiḡa barıp
13. kildi tab'ı daḡı yaḡsıdur bu maṭla' anıṅdur kim ;

1. ---
2. ---
3. mevlānā mahremī : esterābād'nıṅ müte'ayyinleridindür tālib-i
4. 'ilm hem bar h^vāce mansūr'nıṅ 'ammidür fakir-veş yigit-
5. tür bu maṭla' anıṅdur kim ; ---
6. --- mevlānā 'iyānī : hem esterābād'-
7. liḡdur ḡayli taşarruflıḡ tab'ı bar bu maṭla' anıṅdur kim ;
8. ---
9. ---
10. mevlānā vālihī : 'ālī āsitānda mülāzımdur bu maṭla' anıṅ-
11. dur kim ; ----
12. --- seyyid ḡaçer : çiçektür'lük-
13. dür taḡşil üçün şehrğa kildi ammā bat terk kılıp

69 A

1. sipāhīlık ihtiyār kıldı bu maṭla' anıṅdur kim ;
2. ---
3. ---
4. mevlānā zārī : imdi peydā bolḡan ḡoş ṭab'lardan
5. durur bu maṭla' anıṅdur kim ;
6. ---
7. ---
8. mevlānā nāzırī : yaḡşı ṭab'lıḡ yigittür zihnide
9. taşarruf bar bu maṭla' anıṅdur kim ;
10. ---
11. ---
- 12, mevlānā zātī : yırıḡı ḡoş ṭab'lardındur bu maṭla' anıṅdur kim ;
13. ---

69 B

1. --- mevlānā mīr 'alī :
2. ḡazret-i maḡdūmī nūren medresesinde bolur ve alarḡa mülāzım
3. hem bar bu maṭla' anıṅdur kim ; ---
4. --- pehlevān kātib : hem ol
5. ḡazret'niṅ eş'ār ve musannefātın kitābet kıdur bu maṭla'
6. anıṅdur kim ; ---
7. ---
8. törtünçi meclis : 'aşr fuṣalāsı zıkrıde kim,şi'rḡa meşhūr ve
9. mübāhī imestürler annā alardın nazm ṭarīḡıda köp
10. leṭāyif ḡāhir bolur ve köp ḡarāyif baş urar ol
11. cümledındür pehlevān ḡıseyin : kim köp fażāyıl bile ārāstedür
12. hem küştī fenni bāvüüd ol kim,anıṅ andaq ḡak ve mülkidür
13. kim,ma'lūm imes kim herḡiz bu fende andaq peydā bolmuş

1. bolğay özge fežâyılğa köre dūn mertebesidür
2. müsıķı ve edvār 'ilmide devriniñg bi-nażiridür
3. çün kemālâtı azher-i mine's-şemsdür şerh kılmak ihtiyāc
4. imes faķır esterābād'dın bu rübā'ini pehlevān hıdmet-
5. lerığa yıbarıp irdim kim ;
6. ---
7. ---
8. pehlevān bu rübā'ini cevāb bitip irdiler kim ;
9. ---
10. ---
11. bu maṭla' hem pehlevān'ningdur kim,aytkanda pādişāh
12. miñg altun şile 'ināyet kıldı kim ;
13. ---

1. --- hālā faķır
2. ehliniñg pişvāsı ve tarıķ-ı hayliniñg muķtedāsı pehlevān-
3. dur ba'zı il pehlevān'niñg nesebide ta'n kıılurlar ammā
4. faķırğa taḥķik boldı kim yalğan ayturlar nır ser bürehne :
5. türkistān'dındur hoş ṭab' ve hoş meşreb ve hoş
6. şöḥbet ve şirin kelām kişidür 'aķıķu'r-rahman şeyḥ luḡmān
7. ḳaddese sirruhu mezārı yigirmi yılğa yaķın şeyḥ ve mütevelli
8. irdi yıl boldı kim,yüz miñg yüz ilig miñg
9. altunğa yaķın anıñg evḳāfıdın ḥāsıl kılıp andaḳ
10. kim,ḥūda ve ḥalḳ ḳaşıda müstaḥsen düşüp hiç kişi
11. hiç nev' 'ayb tapa almadı songra ḥōd sadāret-mendide
12. mütemekkin bolup,'ulıvv himmetdin andaḳ 'ālī mansıbdın
13. öz ihtiyārı bile istignā kıldı ḡāyet

71 A

1. şüh tab'lıgıdın terzîk aytmak kâ'idésin mîr peydâ
2. kıldı bâvücüd bu gâh gâh yahşı terzîklar hem nüş kılu-
lar yigitlikde 'âkıl kingerge müte'allıq bolup
4. 'âkıbet tarîkın terk kılıp ol tayifeğa tâbi' bolup
5. irişip yürürde anıng mu'ayyen halevât gâyb bolganda
6. emîr ma'rekede piş-i halevât bolup aytқан ebyât-
7. dın bu rübâ'idür kim ;
8. ---
9. ---
10. mîr ol vilâyetning vâcibü'l-ihtirâm sādâtıdın-
11. dur egerçi erâzil ve hubeşâ müsellemler tutmaslar ve nimegine-
12. ler dirler amnâ ol tayifening sözige i'tibar yoktur
13. ve mîr'ning müfrit ta'an yimekke köp şegâfları bar ol

71 B

1. cihetdin köprek evzât imtilâ marazığa giriftârdurlar
2. mevlânâ burhânu'd-dîn : herî şehriniñ büzürgzâdeleridindür
3. ve dânişmend ve hoş tab' ve sebük rûh kişidür bâbür
4. sultân enârellahu burhânehu atığa mu'ammâ risâlesi bitidi
5. cevâhirü'l-esnâğa mevsüm ve bu mu'ammâ kim, şah-ı bâbür hâşıl bolur,
6. ol risâledin mevlânâ'ning hâssa mu'ammâlaridindur kim,
7. ---
8. bu fakîr'ğa pâdişâh mühr teklîfi kılganda târihi aytap
9. irdi kim, begâyet hûb vâkı' bolup irdi amnâ gün
10. fakîr'ning ta'rîfi ki nefis-i emrde gayr-ı vâkı'dur, lâzım kilür
11. irdi bitilmedi velikin aşıl mısra'ı budur kim,
12. --- ki lafzıdın
13. sonğrağı elfazıdın târih hâşıl bolur

1. ğarāyib ittifākātındur ki mīr dervīş 'aliğa dağı
2. mühr 'ināyet bolğanda öziniğ ğatırığa dervīş
3. 'ali mühr-zed terkibi kilip irdi ve ol yıl tefāvūt idi
4. verāset vākı' irdi ve mevlānā ğalā şahruğ mīrzā medrese-
5. side ve ba'zı medārisde derska meşğuldur ve qalın talebe
6. istifāde kılurlar ba'zı yārānlar muţāyeye yüzidin
7. mevlānā'ğa diseler kim,kağımı ğoş tab'lardınsız
8. ıztırāb kılur ammā çāresi yoktur mevlānā mes'ūd : şirvān'dın-
9. dur öz mülkidin heri'ge kildi hem ifāde hem istifāde-
10. ğa becidd meşğul boldı,bu ešnāda ğazret-i mağdūmi mūren
11. mülāzemetiğa yitip biraz sebakka dağı müşerref bolur
12. irdi ğāliya mehd-i 'ulyā gevher şād bigüm medresesinde ve yana
13. hem ba'zı medārisde müderrisdür yüz ābādān tālib-i

1. 'ilmdin artuğ bir kün andın nef' alurlar belki yırağ memālikdin
2. bu tayıfe anığ ders 'aşkığa ğurbet ihtiyār
3. kılıp kılurler yağşı ağlāklık dervīş-veş ve fanī
4. sıfat kişidür bir kün fakir bile nemāz-nişin kıldı nemāz
5. tükengendin sonğra iki rek'at kıldı fakir ayttım ki,
6. tahvīl-dār ğesābın edā kılurda fāzıl kiltürmek ğıyānet
7. delīlidür bu söz şöhet tutta mevlānā aytur irmiş
8. kim iki rek'at artuğsı nemāz kıldım yıllardur kim anığ
9. melāmet ve ğarāmetidin ğutulnan bu maţla' anığdur kim,
10. ---
11. ---
12. ğāfız şerbeti : ğorāsān'niğ müte'ayyinleridindür
13. ādemī-veş ve mütevāzı' mü'eddeb kişidür ğoş-ğvān-

1. ligda ferid-i zaman irdi sultan ebü sa'id mirza'nin
2. irak'da bozulganida mekke'ge barip mucavir boldi
3. andin bu tarihkaça yigirmi biş yıldür kim ol devlet-
4. ka müşerrefdür tab'ı dağı hübdur bábür mirza hıyabân-
5. din içip kile durganda mevlânâzâde ebheri
6. kim, şehrinin müftisi ve rind-veş kişi irdi yanıda
7. serhōş irmiş mirza hâfızğa diptür kim, tüşüp
8. surâhini alıp, bir beyt okup bir ayag tut hâfız
9. surâhini alıp mevlânâzâdedin ayak tutup bu beyt-
10. ni okuptur kim; matla' : ---
11. --- bábür mirza
12. köp tahsîn ve ihsân kıliptur hâfızninin nakş-
13. ları hem bar allahyar ismiğa bu mu'ammâ anıngdur kim;

1. ---
2. ---
3. mevlânâ hüseyin vâ'iz : kâşifi tahalluş kıtur sebz-vârlıgdur yigirmi
4. yılğa yakın bar kim şehrdedür mevlânâ zü-fünün ve
5. rengin ve pürkâr vâkı' boluptur az fen bolğay ki dahli
6. bolmağay huşûsâ va'z ve inşa ve nücüm ki anıng haqqıdur her
7. kıysıda müte'ayyin ve meşhür işleri bar müte'allikâtidin biri
8. cevâhirü't-tefsiridür kim el-bakara süresin bir mücelled bitiptür
9. kat' munşif bile yüz cüz' bolğay bāvücüd barça hayreh-
10. lig ve dânalıg şehir şühlarından biri hVâce hâfız'nin
11. bu matla'in kim matla:---
12. --- bitip minberi -
13. nin üstide koygan irkendür alıp okuğaç

74 A

1. köp müteğayyir ve mużtarīb bolup hayli hāric-i muḥabbet söz aytıp niçe
2. vaqt va'z aytmadı ḥaşm nā-ma'lūm hōd öz maqşūdın ḥāşıl
3. kıldı mevlānā kılganınıñ ḥatā irkenige vāqıf
4. bolgaç yana öz işi başıga bardı barmasa iki ḥatā
5. bolur irdi pāk yok 'aybsız tiñgri'dür bu maṭla' anıñ-
6. dur kim ; ---
7. ---
8. mevlānā mu'in vā'ız : mevlānā ḥacı muḥammed ferhī'hiñg oğlıdur kim,
9. meşāhirdindür ḥālā özi dağı 'azim vā'ızdur
10. ve mürīdleri köp minber üstide dīvāne-vār iligler
11. taşlamağı ve tuḥfeni bitimek köptür ve özin mu'ayyen dīvāne
12. bile ta'bir kılrur ve köp bülend ve pest sözler aytur çün cümün-
13. ga mu'terif boldı her nev' söz aytsa ve şı'ride vezin ve

74 B

1. kāfiye ve redifka muḳayyed bolma mu'āf bola alur bir katla ḥazret-i
2. imāmu'l-müttekīn ve ya'sübe'd-dīn emīrū'l-mü'minīn 'ali ibn-i ebī
tālib 'aleyhi-
3. s-selāmnıñ imānı taqlīdi igen digenge ol ḥazret-
4. niñg rüḥıdın garīb siyāset ve şikenceleri kördi
5. henānā ki tevbe kıldı kim ḳutuldı ağası mevlānā nizāmü'd-dīn
6. kim dānişmend müttakī derviş anı dise bolur kim iki katla heri
7. şehriniñ ḳuzāsın teklīf bile anğa birdiler ike-
8. lesi katla özin gāzel kıldı ümmid ol bu katla ḳabul
9. kılgay ve gāzel kılnağay dirler kim, aytur irmiş kim, ---
10. ---
11. her taḳdīr bile şehrde muḳarrar vā'ız bu kün mevlānā mu'indür
12. şehr mescid cāmi'ide cum'a küni 'aydgāhda iki bayram küni va'z
13. ol aytur bu maṭla' anıñdur kim ;

1. ---
2. ---
3. mîr h^vand : seyyid h^vand şâh oğlıdur kim, kubbetü'l-islâmî-
4. niñg müte'ayyin, dānişmend ve büzürgi irdi ve özi yigit-
5. likde 'ulūm tekmlî kıldı ve hālā bāvücūd kiber-i sinn
6. ve 'ulūvv nisbet ve keşret haseb ki barça mūcib-i 'aceb ve
7. enāniyyettür ol miqdār bi-ta'ayyün ve fāni-meşreb ve hōş
8. ahlāk kişidür kim, andın ötmes inşā ve tārîh fennide bî-
9. nazîrdür fakîr iltimās bile ol āferinişdin bu künge-
10. çe tārîh-i cāmi'i bitidür kim nişfiğa yitiptür inşā'allah
11. tükenürige muvaffaq bolğay kim, tevārîh arasında andandın
12. müfidrak tārîh bolmagusıdur mîr vüs'at meşreb
13. bile 'adem-i ta'ayyün cihetidin gāhî birer ayağ içerde dāfi' melālet

1. ya keşret neşāt içün nerd oynarga hem tenezzül kılurlar ve
2. meshlîk ve mebhütluğ 'ālemin köp ta'rif hem kılurlar mîr
3. hüsrev'niñ deryā-ya ebrarı tetebbu'ida bu beyti begāyet
4. hūb vākı' boluptur kim ;
5. ---
6. ---
7. mevlānā hamidü'd-dîn : mevlānā muhammed tebedegānî kaddese salıruhunıñ
halefi-
8. dūr insāniyeti , zātı derviş-vesligi cibillî vākı' bolup-
9. tur edeb ve hayāası müfrit ve ta'zīm ve tevāzu'ı becidd tüşüp-
10. tür büzürg-vār atasınıñ hankāhıda dervişler burunğı
11. destūrı bile barça anıñ tigreside müctemi'dürler
12. ve halvet ve 'uzlet ve semā' ve şafā mevcūd mevlānā zāhir 'ulūmı
13. tekmlidin henüz fāriğ bolmaydur egerçi ihtiyācı dağı

1. yoktur ammā vech-i ekmel bile tiler ki tekml̄l kılğay tab'ı begāyet hūb
2. vāqı' boluptur bāṭınınınğ gāyet şāflıgıdın niçe
3. yıldur kim mevlānā muḥammed 'arab anı dervīşlik tarīkıda rāsıh belki
4. muḥliş belki müselmān ḥayāl kılur ammā bola alur kim,öz ḥāliniñğ
5. setr ü kitmānı üçün melāmet tarīkıda bu işni ihtiyār
6. kılmaş bolğay bu maṭla'ı yaḥşı vāqı' boluptur kim ;
7. ---
8. ---
9. mīr kemālū'd-dīn ḥüseyn : mir refī'e'd-dīn ḥüseyn'ğa ḥvāherzāde bolur
10. ḥorāsān'da 'ulūm taḥşili kıldı ve 'ıraq'ka tüşti sultān
11. ya'kūb yaḥşı i'zāz u ikrām kılıp beyābañnı sorgala birdi-
12. kim,yüz miñğ altunğa yakın her yıl yitger irdi ança ğanımet-
13. ka himmet itegi silkiş yana ḥorāsān'ğa kilip dervīş-

1. lik ihtiyār kıldı ve ḥazret-i erşād mābi nūren ḥıdmetide
2. maṭbū' ve maḥbūldur ve taşavvuf 'ilmide tab'ı begāyet kābil
3. ve alar iştılāḥātıdın şāhib-i vukūf ve ḥazret-i ḥvāce
4. 'abdullah enşāri ḳaddese sırruhunıñğ menāzile's-sāyir'nıga şerḥ
5. bitidür ve anı ol mübārek menzilde şeyḥ kılğanda bünyād
6. kılıptur ve kitābnıñğ ḥuṭbasın bu āyet bile ibtidā
7. kılıptur kim ; ---
8. mīr ḥōş şekl ve ḥōş ḥulḳ ve ḥōş muḥāvere yigit-
9. tür barça hezeller bile ārāste 'aybı mundın özge yoktur kim ;
10. dervīş-veş ve şūfī kişi özin şeyḥlik ismiğa mevsün
11. kılıptur bola alur kim bu hem aḥvāliniñğ setr ü kitmān üçün
12. melāmeti ihtiyār kılmaş bolğay bu maṭla'ı anıñğdur kim ;
13. ---

77 A

1. ---
2. seyyid iftihār : yahşı tab'lık yahşı tavrlıg yigittür mevlanâ
3. nizâmü'd-dîn kazâ mesnedide mütemekkin irkende mahkemesi
4. ve dârü'l-kazâsıda sicillât ve kabâlecât anğa ayurulur irdi
5. 'arabiyet ve fıkıhı ta'rif kılguça dirler kè bar bir taşnîf
6. iligidedür kim, tüken ma'lûn bolur kim miqdâr-ı şalâhiyeti
7. bar ârayişide 'ayb tapsa bolur ammâ habîsler dir imiş-
8. ler kim destârın bu nev' dânişmendâne çıрмаğunça
9. köp zahmet körer eyâ irkin il tilidin kütulğan
10. kişi yoktur ve pây-ı hisâr-ı havzı tükengenige bu târihi
11. hûb aytıptur kim ; ---
12. ---
13. mîr hüseyin mu'ammâyi : nişâbur'dındur

77 B

1. şehirde tahşil kıldı anğa hamide hisâl ve pesendide etvârı
2. bar kim, şerhidin kalem tili kâşır ve kalem-zen ileyli 'âciz durur
3. velâyet âşarı hâlidin peydâ ve nümüdârı zâtıdın hüveydâ-
4. dur mîr hizmetleride bir tıfl-ı ta'lîmin iltimâs kılılıp irdi
5. şâkirdi andın kim tufeyliyyet muktezâsıdur okumağıya
6. kâhillik kılmaş bolgay mîr bir 'azizğa iltimâs kılılıp-
7. tur kim, şâkirdiniñ atasığa aytkay kim oğlığa
8. mülâymet bile naşihat kılğay ammâ andak kılmağay kim, tıfl
9. bilgey kim bu mîr kaşıdın irkendür kim, nâgâh köngül-
10. ginesi mîr'din ağrımağay mundağ tarıķı
11. köpdür ve mu'ammâ fenniniñ leţâfet ve nâziıklügin ol
12. yirge yitkürdi kim, andın ötmek mümkün irmes bu yol-
13. nı hükme kılrsa bolur kim, bend kıldı nâşır ismiğe bu mu'ammâ anıñ-

78 A

1. dur kim ---
2. --- seyyid ca'fer :
3. seyyid muhammed nūr bahşı'nıñ oğlıdur şāh kāsım'dın kim, ağası
4. bolğay köp yahşıraqdur horāsān'ğa kildi pādişāh
5. i'zāz ve ikrām kılğandın sonğra yılda biş miñg altun
6. yarmaq ve iki yüz har-vār aşlıg bāvücūd ol kim bir
7. kuruq başlıg mücerred kişi irdi vech-i ma'aş üçün
8. muqarrar kıldı azdur dip yamanlap 'arabistānga bardı
9. hōş tab' ve yahşı yigitdür, velikin atası mehdī-
10. lik da'vā kılğandın ni belālar kim başıga kildi ve hālā
11. kırk yıldın artuqdur kim ölüptür 'akīdesi
12. henüz budur kim atası mehdī'dür yā mehdī igen-
13. dür bu matla' anıñdur kim ;

78 B

1. ---
2. --- mīr hüseyin bāverdi :
3. taḥşil üçün vilāyetidin şehrga kildi ve anıñ esnā-
4. sıda hażret-i kiçik mīrzā mülāzemetide ka'be seferige barıp
5. 'ıraq'da ayrılıp kaldı rün ve mısır ve haleb belki ol taraf-
6. nıñ köprek memālikige müsāferet kılıp altı yiti yıl kılıp
7. 'arabī tilni revān kılıp müteberrik hezārātka yitip belki
8. mekke ve medine'ğa müşerref bolup köp 'azizler şebetin tapıp
9. horāsān'ğa kildi^x bāverdde 'aql u tab' kılletige ma'ün
10. irdi kilgende ikelesin tamām kılıp kildi kim, hiç
11. kişige maḥal-i ta'n ve teşni' kalmadı bir mādde 'aql ve
12. tab'ı ni mıkdar igenni sābit kılıptur ve ol bu bayt-
13. dür kim ; ---

x : metinde قیلدی kıldı şeklindedir

79 A

1. --- tab' neticesi boldı
2. kim, mundaq beyt ayttı ve vukuf ehli bu beyt ma'nası
3. yoktur ve nā-mevzūndur digende inestür dip bahs
4. kıldı ve aql neticesi bu kim horāsān ehlin techil kılıp
5. bu beytin hūblukka bitip 'ıraq'ğa ya 'küb mırzā ordusu-
6. ğa yıbardı ve mır'niñ mundaq işleri lā-yu'add velā yuḡṡā
7. dur amnā qūn kábildür pāk imes ümmid var kim işlāh-
8. pezir bolğay şeyhzāde pūrānī : şeyh ebū sa'id pūrānī'niñ
9. halefidür iki nisbetin velāyet anğa mevrūsīdur ve
10. öz zātıda hem kabūliyyet köpdür az fırsatda hutūt-
11. nı bitidi kim, ol fen üstādları otuz yıl-
12. da ança bitimedidürler hālā taḡsilğa meḡgūldur dirler
13. kim rüḡd āsarı zāhirdür ve bu rübā'i anıñdur kim;

79 B

1. ---
2. ---
3. ---
4. ---
5. mevlānā ṡāfī : mevlānā ḡüseyin vā'ıḡ'niñ oğlıdur
6. beğāyet derviş-veṡ ve ṡānī-ṡıfat derdmend ṡıve
7. yigitdür herī'din semarḡand'ka ḡāzret-i ḡvāce 'abdullah
8. rahimehullah ṡoḡbetiğa müṡerref bolur üçün bardı ve andaq
9. dirler kim anda kabūl ṡerefin tapıp irṡād ve telkīn sa'ādeti-
10. ğa ser-efrāz bolup yana ḡorāsān'ğa kildi ve tab'ı
11. ḡüb vāḡı' boluptur bu maṡla' anıñdur kim ; maṡla' :
12. ---
13. mevlānā ṡihāb : müdevven laḡabı bile meḡhūrdur anı 'acāyib

1. l-mahlūkāt dise bolur bāvücüd ol kim kelāmu'l-lah āyātın bat
2. tapar üçün tedvini kılapdur kim, 'ulemā ve kurrā ta'acüb
3. ve hayret yüzidin taḥsīn kılurlar mundın başqa dağı
4. şalāhiyetlik kişidür bir nev' kadimāne şî'r hem aytur ammā
5. yakındur kim, ademīlig şüretidin münhalî' bolup
6. özge cānver şüretiga mesh bolgay andaq ki insāniyet
7. sîretidin sibā' ve bahāyim sîretiga mübeddel boluptur
8. bu da'vā işbātiga bu mısra' ki maqlüb-ı müstevî şan'atıda
9. aytıptur delîl besdür kim ;
10. — bāvücüd bular
11. anğa şehr şeyhü'l-islāmıdın 'aceb zulmî ötti kim hiç kişi
12. garıga yite almadı hâfız celālü'd-dîn mahmūd : halāşa hānkāhı-
13. nıng şeyhidür ve kudsiye mescid cāmi'iniñ hatîb ve imāmı,

1. yahşı mihrāb-h^vān hâfızdur şî'r ve mu'ammā hem aytur hatnı hem yahşı
2. müyesser munça şalāhiyetni bat kesb kıldı halāşıyye medrese-
3. siğa kilgende nā-mevzūn hem taşlar irdi imdi hem birerde
4. yanğılıp hem ol tarîkı sülük tutsa 'aceb imes niçün kim hem şeyh-
5. dür, hem hatîb ve hem imām bu maḥla' anıñdur kim ;
6. ---
7. ---
8. mevlānā nāmı : sebzvār'lıkdur inşā bile nāme hattı bitirge meşhūr
9. ammā inşāda hiç münşî anı bigenmes be-taḥşî mevlānā 'abdu'l-vāsi'
10. ve nāme hattıda hiç hoş-nüvis anı pesend kılmaz husūsan şeyh
11. 'abdullah divāne h^vāce dihdār ki hâzret-i pâdişāh mecliside nedim-
12. lik yüzidin köp ilni taqlid ve teşbih kılar ve müstahsen
13. tüşor mevlānā'nıñ tekellümide bir hāl bar kim anı anğa teşbih

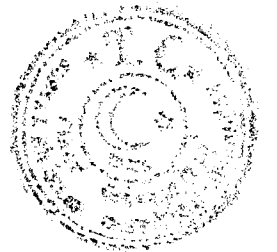

81 A

1. kıılıptur kim, s̄ābun çaynaydur ve ağızıdın muğrāba zāhir
2. boladur ve tekellümin hem taqlid kıılır ve ikelesin ehl-i idrāk
3. köp tahsīn kıılırlar bu maṭla' anıṅdur kim;
4. ---
5. ---
6. ve ba'zī zūrafā dirler kim bu maṭla'nı h̄vāce dihdār üçün aytıp-
7. tur niyüçün ki hayli münāsebeti bar ve yırak hem imes ki çın
8. aytadurmuş bolğaylar vallahu a'lem mevlānā 'abdu'l-vāsi':
9. inşā fennide māhir, sebük-rūh kişidür ol gāyetka-
10. çā kim h̄iffet ve tehtikge baş tartar zūrafā'nıṅ bile muṭāyabe
11. köp kıılırlar ol şīrīn iztirāblar kıılır ki mūcibi
12. yana hezel bolur sefāhat kıılsa hem ildin kıutulmas anğa
13. lu mansīb h̄vāce mecdü'd-dīn muḥammed devletidin yaqış dirler kim

81 B

1. anıṅ üçün biş yüz beytdin artuq hicvi bar ve s̄āyir
2. halk üçün biṅdin artuq ve bu maṭla' anıṅdur kim ;
3. ---
4. ---
5. mevlānā sultān muḥammed :şādhat'dındur şehrde neşv ü nemā taptı
6. h̄oş şöbet ve h̄oş muḥāvere yigittür şöbeti mūcib-i bast ve tekellüni
7. mūcib-i neşātür nāme ḥatın dağı şīrīn bitir başınıṅ
8. tügi birer nine azrak üçün burun setrdür müteğayyir bolur
9. irdi ammā imdi vesī'at meşrebi ol yirge yitiptür kim
10. meclisde baş yalaṅ olturur ve bir ser-i mūğını yoktur
11. ṭab'ı h̄ūbdur ve maṭla' anıṅdur kim ;
12. ---
13. ---

82 A

1. mevlānā muḥammed nāmenī : ehil kişidür tıb 'ilmidin vukūfı bar nazmlar-
2. dın mu'ammā fenniga köprek şurū'ı bar bu fen üstādları ittifaq
3. bile mu'ammā ta'rīfin mundaq kılıpturlar kim,mevzūn kelām-
4. dur kim işāret ve imā bile andın at ḥāşıl bolur ve ol
5. dipdür kim mevzūn kelām kıldı ta'rīfide ḥācet
6. imes ve işāret bile imā besdür mişāli muna dipdür
7. kim,birvening atı şadrdur,yana birev sorsa kim atıng
8. nidür aytıp ol ilig köksige qoysa delālet anğa
9. qılur kim,atı şadr bolğay ve birev bir mahzen bir yirde defn
10. kıldı ve üstide bir zenekni ser-nigün astı daqıq
11. tab' nigün zenekdin kenz vücūdın taḥkik qılur kim,hiç
12. qaysıda ni kelāmning dahli bar ve ni nazmning ammā fen
13. dānaları bu taḥayyülning ḥayālātiga ḥaml kıldılar

82 B

1. rūḥ atıga bu mu'ammā anıngdur kim,
2. ---
3. mevlānā nūr:sāde ve abdal-veş kişidür bir meclisde anğa
4. aytıldı kim ḥükemā ḥiss-i şammeni dimāğning nezdide yaqın qılıp-
5. turlar bes bu 'itibār bile meşmūatnı iki qaşı arasığa
6. qoyup islese kirek ki isi batraq ma'lūm bolğay ol
7. bu sözni maqbūl sanıp yahşısı islik eşyanı iki qaşı
8. arasığa qoyup nefesin yokqarı tartar irdi ammā ḥālī
9. ez-tab'ı imes ve bu matla' anıngdur kim;
10. ---
11. ---
12. mevlānā sultān 'ali : meşhed'lıqdur bu kün ḥorāsān'da ve 'ālemning
13. ekşer bilādıda nesh-i ta'lik ḥatıda qablete'l-küttābdur ve

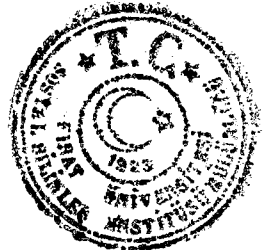

83 A

1. kitābet mülkiniñg kalem-revi yek kalem anğa müsellemdir ve anğa
2. hamide ahlāk ve güzide etvār bile ārāste ve pirāste durur
3. kim şerhıde kalem tili 'ācizdür ve hüsni hulk ve hüsni halkda
4. naziri yoktur tab'ı dağı hüb vākı' boluptur ve bu maṭla'
5. anıñdur kim, ---
6. --- sultān 'ali kāyini :
7. derviş yigittür ve hażret-i maḥdūmi nüren mülāzemoti şerfi anğa
8. dest biriptür ve alar muşannefātıdın özge nime az
9. kitābet kıılır ve niçe yıl mekke'de ve mücāvir irdi ve tab' ve şalāhiyeti
10. köptür ammā bir kün kitābet buyurulup irdi müzd
11. ta'ayyün kıılırda salğanı ol yirge yitkürdi kim, her beytim
12. bir tenkege azarır dip bir ma'nādın yırak hem imes
13. ol sözler kim ol bitir artuqraqğa hem azarır bu maṭla'

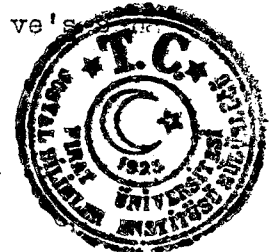
83 B

1. anıñdur kim ; ---
2. --- şūfī pir sī-şad sāle : derviş
3. hüseyin'niñg nebiresidür ve mevlānā muḥammed çāhū'niñg oğlıdur
4. şūfilikğa tabābetni zamm kıılıpdur güyā maraḥ riyāzetin
5. tartқан sālİKlerge mütü kable-en temütü irşādın
6. kıılır bu rübā'ı anıñdur kim ; ---
7. ---
8. --- vaşlı : mevlānā hVāce küllān
9. kāzı'niñg oğlıdur atasını heri ehli ittifaq bile 'aql
10. u rāyğa müsellemler tutarlar irdi özi hayli şalāhiyetlik
11. yigittür kebīr ve sağır şaṭrançnı hüb oynar yaḥşılık hōş
12. tab' ve selim nefis ādemidür bu maṭla'nı yaḥşı aytıptur kim ;
13. ---

1. mevlānā dervīş 'ali : tālib-i 'ilm
2. ve hōş tab' yigitdür hālā tabābetğa meşğūldur ve
3. şöreti tabābetğa özge işlerdin köprektür belki
4. resāyil taşnif kılıptur ve nazmlarda hazret-i şeyh-
5. niŋ mahzenü'l-esrārığa tetebbu' kılıptur ve rengin ve hem-vār
6. bitiptür bu matla' anıŋdur kim ;
7. ---
8. ---
9. muslihāde enşārī : şeyh 'abdullah dīvāne'niŋ oğlıdur
10. kiçik yaşıda taşılğa yahşı meşğūl durur ve mu'ammā fenni-
11. de köp mülāyemet andın zāhir bolur, hem ayturıda hem açarıda
12. kim uluğraq ilge mahal-i ta'accūbdür bu mu'ammā anıŋdur kim,
13. ---

1. --- andaq
2. zāhir bolur kim vālidesi dağı hōş tab'dur ve bedelī tahallus
3. kıılır güyā bu matla' anıŋ durur kim;
4. ---
5. ---
6. hūvāce bū sa'īd : mühenne'dindür hazret-i sultān-ı tarikat şeyh
7. ebū sa'īd ebū'l-hayr kādese sırruhu evlādından hūvāce müeyyed dīvāne
8. oğlıdur nā-murād kişidür ammā öz şi'rin okurda yığla-
9. sınıp okur dağı özin müte'essir bolup her dem uluğ
10. tiner ammā bes kıılmağunça il tinmes bu matla' anıŋdur kim,
11. ---
12. ---
13. mevlānā hacı : meşhed'de inām 'ali müsā er-riżā 'aleyhi 't-tahiyyete

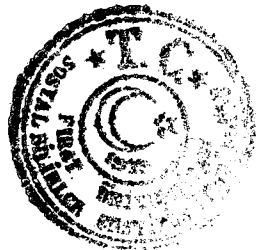

85 A

1. ravzasıda imām ve mu'arrifdūr ve gevherşād bigüm cāmi'ide
2. ḥatīb fāzıl ve sünnī mezhebdūr 'aql-ı ma'āşı ol mertebede-
3. dūr ki, bāvücüd tünin evvel ravza başıdağı sādāt bile barışur
4. bu cihetdin nifākka ba'zı hurūc mezhebiğa nisbet birür-
5. ler yahşı tab'ı bar bu maṭla' anıñdur kim;
6. ---
7. üstād kul muḥammed: şebriğan'dındur kiçik yaşıda gıcak çalar
8. irdi kâbiliyet āşarı ol fende andın köp zâhir irdi
9. terbiyetige meşgûl boluldu hālâ ol fen üstâdları
10. müte'addid anıñ muşannefatıdın yād tutup şakirdliğige ba'zı
11. mübâhidürler tâlib-i 'ilmlikka dağı meşgûldur özge
12. uşaq fazâyili hem ma'rifet-i takvīm dik nakkâşlık dik,
13. ḥatṭ dik bar, ammâ 'ud ve gıcak ve kobuznı 'aşırda kişi ançe çala

85 B

1. almas mu'ammâ kavâ'idini mazbûṭ bilür bu mu'ammâ anıñdur nūr
2. ismiğa kim ; ---
3. mevlânâ hacı :
4. derviş ve münkaṭı' kişidür ḥazret-i maḥdümü nüren milâzın ve muşâhibi-
5. dūr niçe katla ka'be'ğa barıp ba'zı katla hemânâ kim yayak bar
6. igendür ḥazret'ning andağ ki anıñ bile ḥuşûşiyeti
7. bar az kişi bile bolğay gâhî nazm hem aytur bu maṭla' anıñ-
8. dur kim ; ---
9. --- mevlânâ celâlü'd-dîn :
10. ḥazret-i maḥdümü nürenning karâbetleridindür
11. tâlib-i 'ilm boluraptur eger levendliğı müfriṭ bolmaya irdi dānişmend
12. hem şâyed bolğay irdi ol ḥazret'ning şehr içideki medrese-
13. side müderrisdür bu maṭla' anıñdur kim ,

1. ---
2. h^vāce hüseyin gîrengî : bāverd vilāyetidindür h^vāce ebū naşr mühenne
anıñ
3. h^vāher-zādesidür ve atası h^vāce kanber horāsān'ınıñ müte'ayyin erbāb-
4. larıdındur özi müceddid şulb ve yek-rüy kişidür yıllar
5. şadāret-i 'ālī mansıbıda mütemekkin irdi ve pādişāhınıñ 'ināyeti
6. anğa a'lā derecede ve ol bu 'ināyetka andaq müstażhir kim ba'zı
7. maħalde pādişāh maşlahatı üçün tiñgrilikdin hem tecāvüz
8. kılur irdi bolgay 'akābet pādişāhınıñ mübārek hātırı-
9. ğa andaq yaman körgüzdiler kim,anıñ 'ilācı kişi iligidin
10. kilürniñ inkānı yoktur meger tiñgri pādişāhınıñ
11. mübārek hātırığı salgay inşa'allahu te'alā h^vāceniñ yahşı
12. şab'ı bar bu beyt anıñ ebyātıdındur kim;
13. ---

1. h^vāce ebū tāhir :
2. h^vāce 'abdullah mühenne 'aleyhi'r-rahmetü ve'l-mağfirehuniñ oğladur
hayli luţf
3. şab'ı bar bu maţla' anıñdur kim;
4. ---
5. ---
6. h^vāce kuţb ahmed : hażret-i şeyhü'l-islām zendebil ahmed cāmi
7. kaddese sırruhuniñ evlādıdındur ferişte-veş ve melek
8. şive kişidür çün h^vāce ahmed cāmi kuşa serāb salur
9. alar dağı taķlīd kılıpdurlar salur çağda ulağları
10. yok irmiş beğāyet biyik kişi bir kullarığa özlerin
11. kötertip kuş salur irmişler bu maţla' anıñdur kim;
12. ---
13. ---

87 A

1. mevlânâ muhammed horāsânî : lâübâlî ve levend şive ve ebter-veş kişi
2. irdi anğa tevfiķ-ı reh-nümâylık kılıp anı hazret-i mevlânâ
3. muhammed tebâdegânî hıdmetiġa saldı ol büzürg-vâr iligide tevbe
4. kılıp şüfiyye âdâb-ı tarikatıġa meşġul boldı ve erba'in-
5. ler oturup dirler kim, güşâyişler taptı ve yayak şâ'im-
6. ü'd-dehr hac seferin kılıp ol devletķa hem müşerref boldı
7. hâlâ genci'de 'ibâdetķa meşġuldur ve bu rübâ'î anıġdur kim ;
8. ---
9. ---
10. h^vâce 'abdullah şadr : h^vâce muhammed mervârîd oġlıdur kim, müddeti ve-
zâret
11. dîvânıda mühr yasar irdi öz ihtiyârı bile isti'fâ
12. kılıp genci ihtiyâr kıldı bu tayifedin anğa müyesser bolġan dik
13. az kişige bolmış bolġay özi kiçik yaşıda

87 B

1. 'ulüm kesb kıldı ve edvâr ve müsikî ilmide ve hutût fenni-
2. de bi-nazîr boldı ve kânûnı ma'lûm imes kim hergiz kişi andak
3. çalmış bolġay ve pâdişâh hıdmetide 'âlî menâşıkķa ser-
4. firâz boldı ve ol cümledin biri şadâretdür ve inşâ
5. fennini kemâlġa yitkürdi ve özi yahşı muhâverelik yahşı hulk-
6. luk yahşı sohbetlik yigitdür birer nime ġaflet ve bi-
7. pervâlıkđın özge hiç 'aybı yoktur çün yigitdür
8. ümmîd def' bar bu matla' anıġdur kim ;
9. ---
10. ---
11. ve bu mu'ammâ hem dâvud ismiġa anıġdur kim ;
12. ---
13. ---

1. mevlānā faṣīhe'd- dīn : mevlānā niẓāmu'd-din herevī aḥfādīdīn
2. durur kim alarnı niẓāmīler dirler kim ḥorāsān'da
3. mundın şerīfraḫ neseb yoḡtur yigirmi yaşığa yaḫın
4. irkende 'ulūmnı tekml kıldı ḥālārotuz yılğa
5. yaḫın bar kim ifādeğa meşğūldur zāhir 'ulūmdın
6. hiç ḳaysı bolmağay kim ders aytnağay ve her 'ilm kim
7. aytur küyide ḥavāsī ve müfīd muşannefātı bar kim, 'ulemā andın
8. behre-menddürler munça pūr-kārılığ ve renginlik
9. bile 'aḳl u bezli hem bar kim, münāfī bu 'ulūmdur köp
10. ḥamīde aḥlāḳ ve pesendide evşāḳḳa muttaşıf dur
11. bāvücūd munça kemāl bu faḳīr'niñg muşāḥabetiğa tenezzül ḳılıp
12. sefer ve ḥazarda köprek evḳāt öz şerīf şoḫbeti
13. bile müşerref ḳılır niçe fikr ḳılılsa bu tīre rüzgār negūhīde

1. eṭvār muşāhibliğıdın özge 'ayb anda tapsa bolmas,
2. ammā 'aybsız tıñrıdır ve ğarīb ismiğa bu mu'ammā mevlānā'-
3. niñgdur kim ; ---
4. bişinçi meclis : ḥorāsān'niñg
5. ve ba'zı yirniñg mirzādeleri ve sayir ādemizādeleri zıkrīde
6. kim ṭab' selāmeti ve zihn istikāmeti alarğa bā'iş-i nazm bolur,
7. ammā müdāvenet ḳılmaslar devlet şāh : fīrüz şāh big'niñg
8. 'amnzādesi emīr 'alāu'd-devle esferāyini'niñg oğlıdur fīrüz şāh
9. big'niñg miknet ve 'aḳanoti ḥōd ehl-i 'ālem ḳaşıda küneşdin
10. yaḫşıraqdur, ta'rīḳḳa ihtiyāc irmes emīr 'alāu'd-devle
11. dağı ehil kişi irdi ammā dimāğı ḥıffet peydā ḳılıp zāyi' boldı
12. velikin emīr devlet şāh ṭab' ve derviş-veş ve köp
13. şalāḫiyetliğ yigitdür ābā ve ecdādı ṭarīḳıdın kim, imāret

1. ve zāhir 'azamet ve taḥammüli bolğay kiçip gūşe ihtiyār kıllıp fakr u
2. dihkunut bile kanā'at kıldı ve fezāyil ve kemālāt iktisābı
3. bile 'ömr ötkerdi uşbu mażmūnda kim muhtaşar bitiledür mucmu'u'ş-şu-
'arā
4. taşnif kıllıpdur kim, her kişi anı müṭāla'a kılsa muşannefi-
5. niñ isti'dād ve kemālin ma'lūm kıllur ammā bu yakında haber kıldı
6. kim fānī 'ālemdin rahlet kıllıptur vākı' bolsa tingri
7. anğa rahmet kıllğay bu maṭla' anıñdur kim ;
8. ---
9. ---
10. mīr hüseyin 'ali celāyir : tuḫeylī taḥalluş kıllur 'ali celāyir oğlı-
dur kim atası
11. yādgār muḥammed mīrzā işigide emīrū'l ümerā ve şāhib-i ihtiyār
12. irdi ammā özniniñ atasığa nisbeti yoktur fakir-şive
13. ve fānī-veş ve bī-tekellüf ve hōş ṭab' yigitdür nazmlar-

1. ğa ṭab'ı mülayimdür ammā kaşide üslūbı anıñ ḥaķıdur andaq
2. kim bu ṭayife hem müselleṃ tutarlar sultān-ı şāhib-kırān atığa ğarrā
3. kaşayidi bar ol ḥazret hem anı yahşı terbiyetler kıldılar
4. andaq kim vilāyet beledi ve kuş dīvānıda mühr bastı
5. ve pervāncı boldı ve takarrub ve niyābetka hem dahli bar irdi
6. felekniñ andın kim fażl ehliğa ḥasedi bar bir takşir
7. bile anı dergāh-ı felek iştibāhdın yıraķ salıptur anıñ
8. hōd bu kayğudın kündüz qararı kiçe uykusı yoktur ümmid ol
9. kim pādişāhāne luṭf ve kerem anıñ destgiri bolğay inşā'allahu
10. ta'ālā bu maṭla' anıñdur kim ; ---
11. --- ümmid kim bu maṭla'
12. münāsib-i ḥāli bolğay bu ğazel maṭla'ı hem anıñdur kim ;
13. ---

1. --- 'aybı müfrit
2. levandlık ve cünündin özge yoktur mîr haydar: şabûhî taħalluş
3. kıılır, ammâ atadın bu dergâhınıñ bayrısı belki toğmasıdır
4. bu fakırığa şiddet karâbetdin ferzendliğ nisbeti bar
5. tufüliyyetdin şebâb eyyâmığaça 'ulüm iktisâbı kııldı ve
6. tab'ı şî'r ve mu'ammâ ve sâwir fażliyyâtda mülâyimdür egerçi bat
7. terk kııldı ammâ sipâhîlikda hem eyrümeler kim bolur
8. ok atmağda celd, kıılıç çanmağda çâbük ve sâwir
9. celâdetlerde ança bar kim 'aşrınıñ ehli pesend kıılırlar
10. gün cünün neş'esidin bî-behre imes sülükî tarîkıda
11. köp âfet ve endâz boldı ümmîd ol kim 'âkıbet istikâmet
12. kâ'ideside râsih bolğay bu matla' anıñdur kim ;
13. ---

1. --- 'abdu'l-vehhâb :
2. sühâyî taħalluş kıılır şeyhim bigniñ h'vâherzâdesidür kim 'abd-
3. u'r-rezzâk atage'güyâ ki 'alâu'd-devle mîrzâ dîvânıda mühr
4. başqandır özi dağı sipâhî-şîve yigitdür kitâbı
5. dirler kim cem' kıılığandır ve atın abdalnâme koyğandır,
6. ammâ fakîr körmedim bu kim tab'ını gâhî tağayısı ta'rîf
7. kıılır ança bu şeref besdür bu matla' anıñdur kim ;
8. ---
9. ---
10. sultân hüseyin : hâtemî taħalluş kıılır şeyh pehlül big'niñ
11. oğlıdur egerçi atası hâlâ fakr tarîkân ihtiyâr kıılıp güşe
12. tutuptur ammâ sultân-ı şâhib-kırân devletidin h'vârizm
13. tahtıda hükümet kıılıp imâret dîvânığa mühr bastı ve ağası

91 A

1. yıllar belh kubbetü'l-islâmi'de hükümrân irdi ve özi fakîr-
2. veş ve nâ-murâd şive yigittür tab'ı hem hâli ez-selâset
3. imes bu maṭla' anıṅdur kim ;
4. ---
5. ---
6. muḥammed şâlih : ismi bile münâsebeti şâlih taḥalluş kıllur mür sa'id
7. big oğlıdur kim,köp vaḳtlar cārcūy nevāhīsidin
8. adaḳ nevāhīsiḡa dikiñçe imâret kıldı ve sultān ebū sa'id mīrzā
9. işigide uluḡ big ve cūki mīrzā işigide şāhib-i
10. ihtiyār ve cümletü'l-mülk irdi ammā beḡâyet bed-fi'l ve bed-hulḳ
11. kişi irdi özi mülâyim yigittür etvārınıṅ atası
12. etvārıḡa nisbeti yoktur anḡa hem ḡarīb sehvi tüşti kim,
13. sultān-ı şāhib-kırān kulāḡıdan ḡıybet ihtiyār kıldı

91 B

1. ba'zı dirler kim bî-hödluḡ 'âlemide yaman muşāhibler anı yaman
2. yolḡa tutuḡurlar tab'ida hayli diḳḳat ve çāşni bar haṭ-
3. ḳa hem ḳābiliyeti köp durur bu maṭla' anıṅ durur kim;
4. ---
5. ---
6. mūr 'aḡḳı : cihān melik big'niṅ nebiresidür kim ḡâyet
7. yaḳıñdın ḡüyā ki ta'rifi ḡâcet imes^{emir} yādḡärniṅ
8. kim,ḡikri yokḳarı ötti inisiniṅ oğlıdur atası
9. 'alāü'l-mülk daḡı tab'dın hâli imes irdi tab'ı ḡōş-
10. dur bu maṭla' anıṅdur kim ;
11. ---
12. ---
13. mūr 'ali dost : refi'i taḥalluş kıllur 'aleyke big'niṅ

1. nebiresi durur ve anıñ şanı andın 'azımraq
2. ve şöhreti andın köprekdür kim şerh qılmaq bile kişi
3. anı ilge tanıtğay atı kim mezkür boldı besdür anğa mu'arrif-i
4. müderrise ve gürhâne ve ribatı besdür öziniñ tab'ı mülâyim-
5. dür bu maṭla' anıñdur kim ;
6. ---
7. yağurçı big : sipāhī taḥalluṣ qılur mīr velī big oğlı-
8. dur mīr velī big ta'rifiniñ hem ol 'aleyke big ta'rifi
9. ḥükmi bar öz tavrıda 'azameti andın artuq bola'lur irdi
10. kim öksük yoq ammā āsarı ança qalmadı özi
11. ḥōṣ tab' vākı' boluptur bu maṭla' anıñdur kim ;
12. ---
13. ---

1. mühammed 'ali celāyir : nişārī taḥalluṣ qılur 'ali celāyir oğlıdur
2. ḥüseyin 'ali big'niñ inisidür ikelesiniñ ta'rifi
3. yoqkarı ötüptür ammā özini sipāhılığda atası-
4. ğa oḥşarını özge eṭvārıda ağasığa nisbeti bar
5. ğarīb tavrılığ kişidür çün ḥorāsān ehliniñ ekşeri bilür-
6. ler bitimek bī-fāyidedür ammā ş'i'ri aytur ve bu maṭla' anıñ
7. durur kim, beyt ---
8. --- mevlānā kevkebi : imdi zāhir
9. boluptur şeyḥ bāyezid belḥi'niñ nebiresidür fakīr anı
10. körüpmin ammā ş'i'r ayturın ma'lūm qılmaydur irdim meşhed'de
11. bolur ābā ve ecdādı gürḥāneside andın kilgenler
12. bu maṭla'nı andın naql qıldılar kim ;
13. ---

93 A

1. ---
2. mîr habîbüllâh: mîr şadr'ning oğlıdur atasınınğ ta'rîfi
3. yokqarı mezkûr boldı özi mülâyim yigittür ve 'üd çalar-
4. ğa hem kâbiliyeti bar, hem 'aşkı ümmîd ol kim ol fende yahşı
5. bolğay taşşıl hem kılatur bu maṭla' anıḡdur kim
6. ---
7. ---
8. muḡammed ca'fer: muḡammed 'ali kökeltaş oğlıdur kim atası
9. meşhed muḡaddese-i rażūyye 'aleyhi't-taḡte ve's-selâm dārūğası-
10. dur yahşıġına ṭab'ı bar bu maṭla' anıḡdur kim ;
11. ---
12. ---
13. sāķī : ca'fer baḡşı oğlıdur kiçigide kâbiliyeti köp

93 B

1. irdi hem nazmlarğa hem sâyr insâniyetka türki ve farisî
2. şî'rde rüşti bar irdi ve sipâhîliġ tarikıda celâdeti
3. ol mertebede irdi kim ḡorāsân'ning sipâhîleridin
4. müte'ayyin ve muḡarrer kişiler anı imkân barıça ta'rîf kılurlar irdi
5. erkân-ı devlet ḡaşıda belki ḡazretide mültefit ve maḡbûl irdi
6. hiç ma'lûm bolmadı kim anġa ni belâ urdı kim uşbu şıfat-
7. larıdın hiç nime anda ḡalmadı ve il arasıdın ḡıķtı
8. ümmîd ol bu idbārın ḡaḡ ta'ālâ idbārıġa mübeddel ḡılğay bu
9. maṭla' anıḡdur kim ;---
10. --- türkçe meşnevide kiçimlik
11. atlık ta'rîfide diptür kim ;
12. tezervî irdi ra'nâlıkda atı,
13. iki yançak bolup iki kanatı

94 A

1. altıncı meclis : horāsāndın özge memālik fuḫalā ve şu'arāsı
2. zikride kim bu 'aşrda ḫālā bardurlar ve her ḫaysı öz ḫürd
3. ḫāliḡa köre şirīn ḡüftār ve şāḫib-i dīvān ve eş'ārdur
4. ol cümledin evvel semerḫand ehliḡa şūru' ḫılalı
5. aḫmed ḫacı big : sultān melik kāşḡarī'niḡ kim zamāniḡ
6. bī-bedelleridin irdi, oḡlı ve vefāyi taḫalluş ḫılur şūreti
7. ḫōş ve sīreti dil-keş aḫlāḫı ḫamīde ve eṭvārı pesendide yigit-
8. dūr ḫorāsān'da terbiyet taptı herāt dārü's-saltānasıda on yıl-
9. ḡa yakın ḫükümet ḫıldı ve semerḫand maḫfūzasıda hem müddetī ḫākim
10. irdi ve bir ḫarn bola bardı kim istikāl bile imāret
11. ve istikrār bile pādīşāḫıḡa niyābet ḫıladur kim ḫıç
12. ḫişi andın bir nā-mülāyim nime kim, mücib-i i'tirāz bola alḡay
13. naḫl ḫılmaydur bāvücüd big'niḡ sipāḫilıḫda celādet

94 B

1. ve bahadırlıḡın her ḫişi kim tanır müselleḡ tutar ve ṭab'ı beḡāyet ḫüb
2. vāḫı' boluptur ve naḫmḡa köp iltifāt ḫılur bu maṭla' anıḡdur kim
3. ---
4. ---
5. ḫvāce ḫürd : semerḫand taḫtiniḡ yek-ḫalem ḫāzısidur ve uluḡ
6. big mīrzā medresesiniḡ müderrisidür bāvücüd faḫl u kemāl
7. 'aḫl u dāniş ḫilyesi bile ārāstedür bāvücüd zūhd ü taḫvā
8. ḫüsn-i aḫlāḫ ziveri bile pirāste munḡa meşāḡıl ve 'avāriş
9. bile ḡün luṭf ṭab' ḡālibdür nazm ve inşā ve tārīḫ ve mu'ammā
10. fūnūnıda hem iştiḡāl körgüzür ve melik ismiḡa bu mu'ammā anıḡ
11. dur kim ; ---
12. --- ve baba ḫudaydād
13. kim dirler ki abdūldın irniş semerḫand'da fevt bolḡanda

95 A

1. fevtining tārīhi meczūb-ı sālīk tapqandur ve fakīr-
2. ning vaqfiyesining taṣḥīhin kılurda min vakf-ı 'ali şīr
3. tārīh tapıptur ikelesige ta'rīf ḥācet irmes
4. anıñ dikkat-ı tab'ığa iki 'adl güvāhdurlar ebu'l-bereke : her ni
5. kim h^vāce ḥürd kāzī vaşfıda bitiliptür anıñ māddesi-
6. de tamām bir 'akis vākı'dur çün ḥorāsān ve semerkānd'da anı
7. andağ ki bar bilmes kişi yoqtur kabāhat ḥālātını mezkūr
8. kılmağda köp bī-hicāblıq kirek ve ol müşkil bir naql bile
9. kim anıñ bābıda bir şāhib-i devletniñ mübārek aғzıdın
10. çıqıptur iktifā kılur anıñ şerhi bu kim ebu'l-bereke
11. şehir-i sebzvār kāzī irdi pādīşāh ḥāzretide anıñ
12. zulmidin dād-hvāh köp kilgen cihetdin ma'zül
13. boldı ve ḥorāsān'ğa kildi munda dağı ğarīb şeh-

95 B

1. kārlar taşladı kim,anıñ ğarābetiniñ tūlı bar munda
2. hem tura almadı yana semerkānd'ğa bardı andağı erkān-ı devlet
3. din ba'zını muñğa kiltürgendür kim yana ol manşīb-
4. nı anğa birgeylar çün müddetī igendür kim ol yirde
5. kāzī yoq igendür anıñ hevādārları^x ol manşīb
6. iyēsizdür münāsīb kişi tapıp biz dip bir libās
7. bile pādīşāh 'arziğa yitkürgendürler yana ba'zı nevvāb
8. ol bed-ma'aş kişidür dip ol sözni red kılğan-
9. durlar pādīşāh digendür kim,ol müddetī boldı kin kāzī-
10. sızdur bu kişige birmek kirek her niçe bed-ma'aş ve bed-baht
11. bolsa ol burunğı kāzıdın yaḥşırak bolğusı-
12. dur anıñ nazmıdın ḥāṭırda yoq irdi amnā bu beyt-
13. ni zurafā anıñ üçün aytıpturlar kim ;

x : metinde سوارلار şeklinde

1. ---
2. h^vāce hāvend : h^vāce fażlullah abu'l-leysi rahimehullah'ning oğli-
3. dur dānişmend ve hōş tab' yigittür tab'ı hem nazm sarı hem
4. hezel sarı māyil bar işitkendür kim abu'l-bereke heri'ge
5. kilgende pir sişad sāle mezārınınğ şeyhi dervişdin
6. hüseyn bile anıñ arasında küdüreti vākı' bolğandur .
7. abu'l-bereke derviş hüseyn'ge katık kilsün ve buķ'asığa mücib-i
8. ihānet bolsun dip karanguda kilip pir sişad sāle
9. kabri başıda hades kılıptur kim, özi ol mezār başı-
10. ğa barganı hem ol ma'nā oķ irdi h^vāce hāvend bu ma'nā-
11. da hezel yüzidin bu beytni aytıptur ve begāyet münāsib
12. ve jahşı vākı' boluptur ve beyt budur kim ;
13. ---

1. ---
2. emir mahmūd barlas : bāvücüd 'ulüvv neseb ve kemāl haseb derviş-veş
3. ve fānī meşreb ve bī-tekellüf kişidür dihnāme hem nazm kılıptur tab'ı
selim
4. ve hulķı kerim kirmān vilāyetide hükümet kıldı ve müddetidür kim
5. pādışāhı işigide imāret dīvānında mühr basadur bu maṭla'
6. anıñdur kim maṭla' ---
7. --- mevlānā fānī :
8. derviş seyyid ahmed bāyezid pervāncı'ning oğlıdur kiçik
9. irtende şührak ve bī-edebrak irdi imdi derviş-
10. lik ve şalāh şüretiga kiriptür ve mır seyyid ser bürehne
11. ayıttı kim ança keşf ü kerāmet hāşıl kılıptur ki eger birevning
12. saķalın tutup ayıtısa kim yigirmi iki miñ dört yüz
13. siksən biş tüğdür ser-māyı tahallüf kılmas meclis

97 A

1. ehlidin birev didi kim neger sizniñg mahāsīgiz tügi
2. 'adedidin sizni vāqıf kıllıptur il küllüştile mır'ge tefāvüt
3. kılmadı bu maṭla' anıñgdur kim ;
4. ---
5. ---
6. mevlānā mü'minī : halāsa hānkāhıda taḥşil kılur atı 'abd-
7. u'l-mü'min'dür taḥalluşı bu münāsebetdin vākı' boluptur,
8. ammā semerḳand'dındur taḥ'ıda mülāyemet bar bu maṭla' anıñg
9. durur kim ---
10. ---'ārif ferketi
11. semerḳand nevāhisiniñg ferket digen mevzi'idındur köp
12. vaḳt ḥorāsān'da herāt taḥtıda bolur irdi gāh sebaḳ
13. oḳur irdi gāh levendlik kılur irdi ve 'irfān izḥārı-

97 B

1. ḡa meşḡūf irdi 'ırāḳ sarı bardı ve aḥvāli ma'lūm bolmadı
2. kim ni boldı bu maṭla' anıñgdur kim ;
3. ---
4. mevlānā ḥayrī : ḥVārizm'lıḳdur dīvāne-veş ve ebter şive kişi-
5. dür dāyim iflās ve felāket bile ötkerür ammā ḡā'irlik-
6. da ḥayli kuvveti bar ḳaşāyidi bar ve ḡazeliyyātı hem ines bu maṭla'
7. anıñgdur kim ; ---
8. --- mevlānā sāyilī : ḳoşı'lıḳdur
9. anıñg dik serī'N'l-ḳalem kātib Öz zamānıda yoḳ turur
10. her kün biş yüz beyt asanlıḳ bile bitir terk-veş ve sāde
11. yigit körtünür ammā körtünge dik ines bu yaḳında
12. dīvān daḡı tertīb-i ḥurūf bile tüzetti bu maṭla' anıñg-
13. dur kim ; ---

1. ---
2. mevlānā şālihī : egerçi horāsān'lıkdur ammā köp yıldur kim hişār'da-
3. dur.hemānā ki ol rāzeliķ şan'atıģa mensüb iridi şî'r
4. ayturdın sonģra 'arüz örgendi ve şanāyi'din dağı şāhib-i
5. vuķūf boldı andaķ işıtilür kim hişār'da pādişāhning
6. kitābdārıdur hayālģa andaķ kilür kim, bu maţla' anıń bolģay kim,
7. ---
8. derviş dehkī : kazvin'dindür hışt-māllıķ şan'atıģa mehsüb
9. dirler kim abdāl-veş kişidür dīvānı dāyim bilige bağlığ-
10. her beytiģa ya ma'nāsıģa ihtiyācı bolsa körgeli fi'l-hāl
11. dīvānın çıkarıp tapıp körgüzür tā fakir'ning şu'ür bar
12. ol tarafdın anıń ebyātıdın yağsıraq nazm kilmedi bu
13. maţla' anıńdur kim ; ---

1. --- bu beyti
2. dağı yağşı vāķı' boluptur kim ; nazm
3. ---
4. kāzī 'isī : sāve'lıkdur sultān ya'kūb anı ol mertebede
5. ta'zīm ve terbiyet kıldı kim hiç pādişāh ehli 'alāķadın hiç
6. kişini ança terbiyet kılģannı tārīhlerde körülmeıdür
7. özi sevdāyī mizāc ve mütekebbir kişi dirler kim şî'rģe andaķ
8. meşģūf iridi kim künde on ğazel belki artuķ aytur irmiş
9. bu maţla' anıńdur kim ; ---
10. ---miknet ve 'āzameti çağıda hiç
11. iş kılmadı kim, andın dise bolģay hālā haber budur kim,
12. şūfī halīl anı öltürüpdir, vallahu a'lem şeyh necm :
13. hem sāve'lıkdur kāzī 'isī'ģa karābetdür sultān ya'kūb

1. kaşıda andın mahşûsrak ve nâyibrak kişi yok irdi
2. her niçe kâzî ilge gulmet ve istiğnâ körgüzdü ammâ şeyh sellemallah
3. halâyık bile yahşılar barıştı fuqarâ ve mesâkinning işige köp
4. meded-kârlıqlar kıldı andak ki yahşı atı etrâf ve cevânıb-
5. ka münteşir boldı bu fakir bile dağı gâybâne muhabbet ve yârlıg ve ini-
6. lik kâ'idesin mer'i tuttı bu matla' anıngdur kim ;
7. ---
8. ---
9. mevlânâ şehidî : kum şehridindür âşüfte-veş ve divâne-sar kişi
10. körünür ammâ bu tarıqları ca'l renk hem bar 'ıraq'dın
11. horâsân'ğa iki nevbet kilip bardı bedîhesi revândur
12. ve ba'zî gâlib ve tab'ı hezelğa köp râgıb bu matla' anıng-
13. dur kim ---

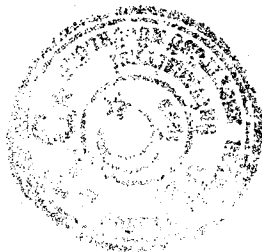
1. --- mevlânâ hümâyi :
2. ma'lûm imes ni yirlikdür ammâ köprek evkât belki hemîşe 'ıraq-
3. da bolur bir katla esterâbâd'ğa kilip kitti begâyet fakir ve kem
4. suhan ve nâ-murâd kişi körünür ammâ ne'uzubillah andın kim bir meclisde
5. anğa bir ayağ birseler ol 'arbede ve pür-güylük kim
6. andın zâhir bolur anıng serhi müte'azzirdür her tahdîr bile bu matla'
7. yahşı vâkı' boluptur kim, matla' : ---
8. --- mevlânâ hâlidî : hişâr-ı şâdmân
9. tarafıdın bolur şehrgâ tahşîl için kilip köp vaqt
10. sebak okup hayli şalâhiyyet kesb kıldı bu matla' anıng-
11. dur kim, ---
12. --- mevlânâ mireki : şirâz'lık -
13. dur seyr-i resmi bile horâsân'ğa kildi bir niçe vaqt

1. turup mu'āvedet kıldı kiçik yaşlık hām tab'raq yigit-
2. tür imkānı var kim tab'ığa köp iş buyursa puhtelik peydā
3. kılğay bu maṭla' anıḡdur kim ; ---
4. --- mevlānā fażlullah : şirāz'dındur ticāret
5. ṭarıkı bile esterābād'ğa kıldı levend-veşlıḡı ġālib müḡin
6. bī-pervālık kılıp dest-māyesıḡa noḡsānlar vākı' boldıssalāhiyyetle
7. lık yigittür ṭālib-i ilmlıḡı bar şı'r ve mu'ammā ve nerd ve satranç
8. ḡāzırāne ve ġāyibāne, belki şaḡır ve kebīrni bilür bu maṭla' anıḡdurkim;
9. _____
10. _____
11. mevlānā mu'in şirāz'niḡ ādemizādeleridındur ḡorāsāḡa
12. kıldı beri fakirler tigreside bolur zāhiri ḡōd sāde-
13. veş körünür, ammā bu yakında andın bir hezelī körüldi

100B

1. kim sādeliḡiniḡ münāfisi irdi, bu maṭla' anıḡdur kim;
2. _____
3. mevlānā beyāzi: maḡmūd barlas ḡişārdın ilçilikge kilgende
4. bile kilip irdi ol barıḡda'nda ḡaste bolup kaldı, dārü's-şifā-
5. da muḡāfızın kılğandın soḡra şıḡḡat taptı, yana ḡişāḡa bardı,
6. hemānā kim hemol nevāḡidındur, bu maṭla' anıḡdur kim;
7. _____
8. _____
9. seyfid 'inād: yezd şehridındur, 'ırakdın kāmūnılık 'ünvānı
10. bile kıldı, munda ḡayli iltifāt taptı, ammā bī-'akl-ı ma'aşlık bile
11. her ni tapşanın zāyi' kıldı çāḡır bile nerdniḡ ülfetsidür
12. bu maṭla' anıḡdur kim ; ---
13. --- yitiḡi meclis : selāṭin-ı

1. i'zām ve evlād-ı vācibü'l-ihtirāmları zikride kim, ba'zi yahşı maḥalde
2. hūb beyt oqıpturlar kim fi'l-haḳıka özleri aytkan dik
3. (hūbdur ve ba'zi nazm leṭāyifiga)^x meşgūl bolupturlar kim ol dağı
4. maṭlūb ve mergūbdur mülük şecereleriniḡ bustānı ve selāṭin
5. gevherleriniḡ 'ammālin haḳan cihāngir şāhib-kırān ya'ni
6. timür gürkān : enārallahu bürhānehu egerçi nazm aytmaḳka iltifāt
7. kılmaydurlar ammā neşri andaḳ hūb maḥal ve mevki da oqıptur-
8. lar kim anıḡ dik bir beyt oḳuḡan miḡ yahşı beyt aytkan-
9. ḡa bar teberrūk ḡaysiyetidin kim ol ḡazret'niḡ mübarek ismi bu muḡaḳḳar -
10. da bolḡay ol leṭāyifdin biri bile ihtişār kılılır mundaḳ
11. naḳl kılırlar kim ḡün mirān şāh mirzā tebriz'de ḡāḡırḡa köp
12. iştiḡāl körgüzdi dimāḡ ve mizācı i'tidāl tarıḳıdın inḡirāf
13. tapıp andın nā-mülāyim emr köp şüret tuta başıladı semerkānd'da

101 B

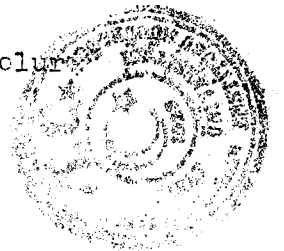
1. ol ḡazret 'arzıḡa bu nev' yitkürdiler kim üç nedimi
2. bar kim müfrit ḡāḡır içmekge bā'ış alardurlar ḡükm boldı kim,
3. tavacı mi'ād bile ḡapıp barıp üḡelesiniḡ başın kiltür-
4. sün alardın biri ḡvāce 'abdul-ḡādir irdi ve biri mevlāna muḡammed
5. kāḡegi irdi ve biri üstād ḡuṭb nāyi tavacı barıp
6. ikisini yasaḳka yitkürdi ammā ḡvāce 'abdu'l-ḡādir ḡalender bolup
7. özin dīvānelıḳka salıp mülkdin mülkge müteväri yürür irdi
8. tā ol kim ol ḡazret yana 'ırak yürüşi kıldı ol memālikde
9. ḡvāce'niḡ ol ḡāli ba'zıḡa ma'lūm bolup yoḳḡarı 'arz-ı
10. 'ırḳ kıldılar ḡükm boldı ki tutup kiltürseler ol ḡazret
11. taḡtda irdi kim ḡvāce fakir'ni dīvānelıḳka koymay sürürep
12. taḡt ileyige kiltürdiler andın burun kim siyāset ḡükmi
13. bolḡay ḡün ḡvāce'niḡ kemālıtıdın biri ḡur'an ḡıfzı ve kıṭāb

x : parantez içindeki kısım metinde tamamen silinmiştir.

1. ilmi irdi fi'l-hâliniñg ün bile kur'ân okumak bünyād
2. kıldı ol hazret'niñg gazabı luṭfka mübeddel bolup faẓl
3. u kemāl ehli sarı baķıp bu mısra'nı okup kim ;
4. --- andın songra h̄vāce'ga iltifāt
5. ve terbiyetler kılıp öz 'ālī mecliside nedīm ve mülāzım kıldı idrāk
6. ve fehm ehli bilür kim yıllar belki karınlar mundaķ luṭf söz kemāl
7. u faẓl ehliğa vāķı' bolmas tā 'ālem ehli bilgeyler kim,
8. sultān-ı şāhib-kırān'ga kim mecālisde peyderpey hūb ebyāt
9. ve yaḫşı sözler der-maḫal vāķı' bolur ol dađı mevrūsī-
10. dur kim, nisbetin ol cedd-i büzürg-vārga tüzetür kim, ol biri-
11. niñg mekānı ravza-i cinān ve biri bu cinān mülkide cāvidān
12. bolsun, āmin yā rabbü'l-'ālemīn ḫaķan sa'īd şahruḫ sultān nūr-ı merķāduhu
13. kim evlād-ı emcād arasında şāhib-kırān atasınıñg kayım-

1. maķānı boldı hem nazınga meşgüllük kılmaz irdi ammā hūb
2. beyt ve yaḫşı sözler köp ol hazretdin hem vāķı' bolur irdi
3. munı hem bir naķl bile ihtişār kılılır bu faķır-i ḫaķır bābüür sultān tāb-
4. serāh mübārek tilidin mundaķ işittim kim, bir meclisde ekābir sarı
5. baķıp şahruḫ mīrzā'dın naķl kıldılar kim, üstād kuvāmu'd-dīn
6. mu'ammār'ga bir 'imāret cihetidin 'itirāz kılıp bir yıl mülāzemetdin
7. maḫrūm igendür yıl baıda taķvīm istiḫrāc kılıp bu vesīle
8. bile şāyed mīrzā'niñg mübārek dīdārın köre alğaymın dip
9. ışıkge kilip şudūrnu vāsıta kılıp anı şudūr körgüzüp
10. taķvīmın 'arż kılıpturlar mīrzā tebessüm kılıp bu beytni okup-
11. turlar ---
12. anıñg dik atadın mundaķ oğul hiç 'ayb imes, ki, bu
13. hem ta'rīfdin müstāğnī durur ebū bekr mīrzā : nebīre bolur

103 A

1. bahadırılığı ve kıllığı darbi çagatay ulusida meşhürdur gün tab'ida
2. nazm çāšnisi bar irmiş hem ol bahādırılık tavrıda bu tuyuq andın
3. meşhürdur kim ; ir kirek örtense yansa yalina
4. yara yip yatsa atınıñg yalina
5. it ölümü birle ölsün ol nā-murād
6. ir atanıp düşmeniğa yalina
6. sultān Halīl : hāzret-i sultānu's-selātīn'-
7. niñg vaq'asıdın soñgra semerqand tahtıda saltanat kıldı ve zurafā
8. ve şu'arā mecliside cem' bolurlar irdi meşhürdur kim özi hem şı'r
9. aytur irdi andaq kim dīvānı ta'rīfide h'vāce 'işmetullah kāsīde
10. aytıptur ammā tilep tapılmadı bu maṭla'dın özge kim ;
11. iy türk-i perī peykerimiz terk-i cefā kıl,
12. kām-ı dilimiz la'l-i revān-bahş revā kıl
13. uluğ big mīrzā : dānişmend pādīşāh irdi kemālātı beğāyet köp

103 B

1. irdi yiti kırā'at bile qur'an-ı mecīd yādıda irdi hey'et ve riyażī-
2. nı hūb bilür irdi andaq kim, zīç bitidi ve raşad bağladı
3. ve hālā anıñg zīçi arada şāyi'dür bāvücūd bu kemālāt gāhī nazm-
4. ga hem meyl kalar irdi bu maṭla' anıñgdur kim ;
5. ---
6. baysungur mīrzā : şūh tab' ve saḥī ve 'ayyās ve hüner-perver pādīşāh
7. irdi ḥatṭāt ve naḳkāş ve s'zende ve güyendedin munçā bī-nazīr kişi
8. kim anıñg terbiyetidin arağa kirdi ma'lūm imes ki hiç pādīşāh
9. zamānıda bolmış bolğay olça inkānı bar 'ālemni hōşluk bile
10. ötkerdi dirler kim bu maṭla' anıñg durur kim ;
11. ---
12. ---
13. taḥallusdur kim ; ---

1. --- bābūr mīrzā : dervīş-
2. veş ve fānī şıfat ve kerīm ahlāk kişi irdi himmeti allında altun-
3. nıng dağı kümüşning taş ve tofrağça hesābı yok irdi
4. taşavvuf risāleleridin leme'āt bile gülşen-i rāz'ğa köp meşğūf
5. idi tab'ı dağı nazmğa mülāyim irdi bu rübā'ī anıng durur kim,
6. ---
7. ---
8. bu türkçe beyt hem kim ; niçe yüzüng körüp hayrān olayın
9. ilāhī min saŋga qurbān olayın sultān aḥmed mīrzā: yahşı ahlāk-
10. lık pesendide etvārliĝ dervīş-veş ve ādemī-veş kişidür
11. ata cānibidin hoş tab'lık aŋga mevrūsīdur yıllar ḥorāsān
12. tahtıda hükümet kıldı kim hiç kişi andan şikāyet kılmadı
13. ve ta'n itmedi sultān-ı şāhib-kırān'ğa ata mesābesidedür

1. ve iki dīvān ihtiyāri ve māl u mülk müşāru'n-ileyhi sipāhī ve çirig
2. mu'temedü'n-'aleyhi oldur gāhī nazm hem aytur bu maṭla' anıngdur kim,
maṭla'
3. sin kibi şūḥ-ı sitem-ger dünyāda peydā ḳanı
4. sihr bābında közüng dik kāfir-i yağma ḳanı
5. bayḳara mīrzā : bāvücūd ol kim, sultān-ı şāhib-kırān'ning tokḳan
6. ağası irdi ve yıllar belḥ ḳubbetü'l-islāmī'de saltanat kıldı
7. velīkin şikeste nefslık, kiçik köngüllük, tevāzu' ve ta'zīmlik kişi
8. irdi ḥaḳ şināsılıĝı a'lā mertebede irdi tab'ı dağı nazm
9. ḥilyesidin mu'arrā imes irdi bu maṭla' anıng durur kim ;
10. ---
11. bedī'ü'z-zamān mīrzā : ḥüsn-şüret ve ḥüsn-siret bile ārāste
12. ve cemāl-ı zāhiri ve kemāl-ı bāṭını bile ārāste yigitdür rezm etvārıdan
13. atar tutarda dil-pesend ve bezm esbābıdan içnek ve beĝişlamakta bā-

1. m̄anend tab'ı hem nazm üslûbıda mülâyim tüşüpdür ve bu matla' anıngdurur kim ;
2. ---
3. ---
4. şāh garīb mīrzā : şūh tab'lık mutaşarrıf zihnlık, nāzūk tahayyül-
5. luk ve dakik ta'akkulluk yigitdür nazm ve nesrde naziri ma'düm
6. ve mütehayyile ve hāfızada 'adili nā-ma'lüm av ve kuş hātırığa mergüb
7. ve kırā'at ve ukuş^x könglige mahbüb bu matla' anıngdur kim ;
8. kıysı bir gül çehre ol gülberk-i handānımça bar,
9. kıysı bir şimşid-kād serv-i hıramānımça bar
10. ve bu matla'ı dağı yahşı vākı' boluptur kim ;
11. terk-i mihr eylep egerçi boldı cānān özgeçe
12. tā tirikmin kılmagumdur 'ahd u peymān özgeçe
13. ve bu matla' hāş hayāl ve garīb edā tapıptur kim

1. pārsā yārimğa mey içmek şī'ār olmuş yana,
2. bes ki tartarmin sebū ignim figār olmuş yana
3. bu matla' hem begāyet mü'essir vākı' boluptur kim ;
4. ---
5. ---
6. ve bu matla'ı dağı 'aşıkāne tüşüp durur kim ;
7. ---
8. ---
9. dīvān hem cem' kılıpdur yahşı matla' bu muhtaşarğa sığmas meger yana
10. bir kitāb bitilgey ferīdun hüseyin mīrzā : mü'eddeb ve mütevāzı'
11. ve mütehallık yigittür ve yayı begāyet küçlük^{xx} gürz yana kemānı şāyed
12. ki otuz batmandın yokkarırak bolğay bu matla' anıng-
13. dur kim ; ---

x : metinde

xx : metinde

قرآ و قوس
کوچک

1. --- sikizinci meclis :
2. sultān-ı şāhib-kırān'niñ laţif tab'ı netāyiciniñ
3. zibūları hüsn ü cemāli zikride ve şerif zihni haşâyışınıñ
4. ra'nāları ğunc u delālı şerhide kim her kaysı zamān safha-
5. sı bustānıda renginlig ve revānligdin gül'izāridür ve her
6. birisi 'arşa'i devrānısı gülsitānda revānlig ve renginlig-
7. din serv-i saltanat bahriniñ dürr-i yektāsi ve hilāfet sipihri-
8. niñ hürşid-i cihān-ārāsı sahāvet hevāsiniñ ebr-i
9. gevher-bārı ve şecā'at bişesiniñ hizber-i şir-şikārı
10. 'adālet çemeniniñ serv-i ser bülendi ve mürüvvet ma'deniniñ gevher-i
11. ercümendi ğuşış rezmġahınıñ rüstem-i destānı ve bahşış
12. bezmġahınıñ hātem-i zamānı feşāhat 'āleminiñ nükte birle
13. sihr-sāzı ve belāgat cihānınıñ diġkat bile mu'cize perdāzı

1. ya'ni sultānu's-selātīn abu'l-ġāzī sultān hüseyin bahadır hān kim ;
2. kim mülki,devāmi tā kıy'met bolsun,zātıġa bu mülk üzre ik'met bolsun,
3. 'adl içre tarıķı istikūnet bolsun, 'ālem ehli üçün selāmet bolsun
4. bābıda hāme sürsem yüz miñ ġan ve ġakānı bu cüz'ı
5. muhtāşarda yıġıştursa bolur ve bu dārā-yı encūr-sipāh kim ni ġasebi
6. şerhide ġalem ursam yüz tümen ġakān ve ġa'anniñ ġamīde
7. aġlāķıġa sözni bu muġakķar evrāķda sıġıştursa bolur nesebi bābı,
8. feşāhat-şī'ār-yaġşılar neseb-nāne bitiptürler kim,her şafha-
9. sı bābı kūrġāhan ġacel aytar ve ġasebi şerhide belāgat ġiyā münşī-
10. ler tārīġi tertīb biripdürler kim,her varāķı ġin-i nigār-sitān
11. münfa'il eyler her kişi ol nesebnāmeġa baksa bilsey kim,ġakān-ı
12. verāy anġa bir türk ve bir hind ve bendedür ve her kim ol tārīġi-
13. ni mütāla'a kılsa anġlaġay kim cemşid ve iskender anıñ

107 A

1. hem bilgenleridin hem kılğanlaridin şermendedür bes
2. çün bu muhtaşarda hiç nime ol cins sözleridin sığursa
3. bu almas ve alar şerhide nükte sürse bolmas ve yokkarığı
4. söz üslubu tekâzây ol kılur kim ol hazret'ning letâyif
5. tab'idin bir niçe matla' bile bu evrâkka zib ü zinet
6. kılığay ve netâyic zihnidin bir niçe beyt bile bu eozâğa kadr
7. u kıymet birilgey ve bir 'aşıkâne matla' bile ehl-i derdi cânı-
8. ga şu'le-fenâ yakılğay^x ve bir derdmendâne beyt bile 'aşık ehli
9. könglige berç bile çakılğay bes imdi şürü'-ı maksûdka
10. ve rücü'-ı matlûbka kılalı kim söz ıtnâbı ol nâzûk
11. tab'ğa mücib-i kelâl ve fesâne tolı ol latîf zihnige
12. bâ'is-i melâl bolmasun ol hazret'ning hûb eş'arı
13. ve mergûb ebyâtı begâyet köpdür ve dîvân hem müretteb

107 B

1. bolupdur ol cümledin teherruk ve teyemmün için bir niçe matla'
 2. ve beyt sebt kılılır ve ol deryâdın her niçe gevher kitâbet-
 3. ning kara ipegige tartılır billahu't-tevîk melikü'l-kelâm
 4. mevlânâ lütfi'ning meşhûr matla'ı cevâbıda kim,
 5. iy kaddıng tûbâ yü cennetihâdd gülgün üstine,
 6. hattıningtârı tüşüptür la'l-i meygün üstine
 7. eyle kim cân riştesi bir katre-i hûn üstine
 8. başiret ehli kaşıda zâhirdür kim tafâvüt ni çâğlık-
 9. dur niyüçün kim, mevlânâ j'izni cennetka teşbîh kılıptur ve onı
 10. tûbâ üstige i'tibâr kılıptur ve bu begâyet yırakdur
 11. bâvücüd bu iki mısra'ı birbirige merbut imes ve cevâbı bâvücüd
 12. garâbet ma'nâ ikelesi mısra' birbirige muvâfık ve elfâzı
 13. birbirining mukâbeleside lâayk vâkı' boluptur ve kâfiye-
- x : metinde kılğay

108 A

1. ğa taġayyür birip hem uşbu redif bile yana iki ğazel vâkı'
2. boluptur bâvücüd ol kim ol maṭla'da haṭṭ ta'rîfidür bu iki
3. maṭla'da daġı haṭṭ ta'rîfi okdur kim mundın ğāyet
4. kuvvet ma'lüm bolur ve maṭla'lar birbirige cevāb tüşüptür
5. biri budur kim ; sebze'i haṭṭıñ sevādı la'l-i handān üstine
6. hıızr ğüyā sāye salmış āb-ı hayvān üstine
7. yana biri budur kim ; ol zümürüd haṭṭ ki çıkmış la'l-i handān üstine
8. sebze'i verd kim uyuptur āb-ı hayvān üstine
9. ötken mażmūnlarda bu maṭla' hūb vâkı' bolupdur kim ;
10. kıysı cennet sebzesi haṭṭı nümüdārıġa bar,
11. yā mesihā nuṭkı ol la'l-i şekker barıġa bar
12. yana ol mażmūnda bu üç maṭla' birbirige cevāb vâkı'
13. boluptur ve kıafiye ve redifi ol hażret'niñ ihtirā'ı-

108 B

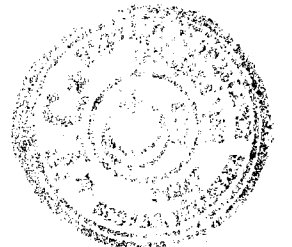
1. dur ve vâkı'a birbirisidin hūbrak tüşüptür biri budur kim ;
2. sebze'-i haṭṭıñ içinde eyle kim cāndur nihān
3. hokka-i la'liñ ara hem dürr-i ğaltāndur nihān
4. yana biri budur kim zülfi içre bil haṭṭ içre la'l-i handāndur nihān,
5. eyle kim cān der-nihān hem rişte-i cāndur nihān
6. yana biri budur kim, zülfi içre gül gül içre la'l-i handāndur nihān,
7. tünde mihr ve mihr ara ser-çeşme-i cāndur nihān
8. hem haṭ ta'rîfide bu maṭla' esr ü hūb tüşüptür kim ;
9. la'li üzre sebze'i haṭṭ nümüdārıġa bak
10. şüh renk-āmiziniñ şengerf ü zengārıġa bak
11. hem ol mażmūnda bu iki maṭla' hem her yiri kıyāmetdür biri bu kim ;
12. sebze'i haṭṭıñ hayāli birle olsam iy perī,
13. sebze'i kabrimni tañ ger bütse hicrān neşteri

1. yana biri bu kim ; müşg-bū haṭṭın mudı yâ la'l ü bārin mudı ?
2. yüzi îmanın mudı yâ zülfi zünnārın mudı ? 'aşk şiddeti-
3. niñg aczidin közini a'mālikka revā körüp każāğa hitāb
4. köp derdmendāne tüşüptür kim ;
5. közlerim kör it każā, bir şekl-i mevzūn körmenin
6. özni bir leyli-veşi 'aşkıda mecnūn körmenin
7. bu maṭla' dağı öz hāli şerhide kim, envā'-ı beliyet-i 'aşk ciheti-
8. din birbiriniñ üstide bolmış bolğay yahşı tüşüp
9. turur kim, yeğ demī kim tibleler dik ol perīğa zār îman,
10. şabr u hūşumdın cüüdā derd ü belāğa bar îman bu maṭla' hem kim,
11. öz 'aşkı ve manzūrı hūsnin mecnūn ve ferhād ve leyli ve şirīn
12. 'aşk ve hūsn'ğa terciḥ kılılıptur hem ğarīb ve hem derdmendāne
13. vākı' boluptur kim, hūsn eylesin kāmīl ve şirīn ve leyli şöreti,

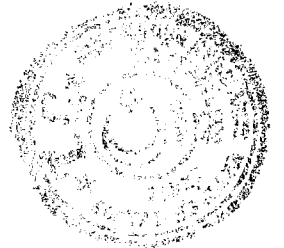
109 B

1. 'aşk arāmin zār alıp ferhād ve mecnūn töhmeti bir nazār iletmesi de
2. kim, mücib-i hūsendliğ bolğay bu maṭla' hūb vākı' bolupdur kim ;
3. niyyeti bir bakmak bile köñlümnı hūsend eylegil
4. hicr tārı bir zamān vaşlığa payvend eylegil
5. yüz devride kıran ta'rīfide bu tecnis maṭla'ı dağı beğāyet
6. rengin vākı' boluptur kim ;
7. ol kuyāş kim ay yüziniñ devride kiymiş kıran
8. barça meh-veşler arasında irür şāhib-kıran
9. ve 'aşk-āşüb ve bīdūdı imtidādı şikāyetide bu maṭla' hūb
10. vākı' boluptur kim niçe ol iy hicride köñlüm bozulğani
11. ğam bile niçe cismim öyi bi-merdligey ğam u mātem bile
12. ve öz figānı şerhide ve 'aşk dāsitānı beyānıda bu maṭla'
13. münāsib tüşüptür kim ;

1. vah ki 'aşkıñgdın cihān içre efgānımdur mining
2. barça kūy ve kūgede bu dāsitanımdur mining
3. manzūrunıñ perçemi aşüfteliği şerhide ve öz köñgliniñ
4. anda berhemliği edāsı bu matla' bes dil-pezir tüşüp turur kim,
5. ol kuyaş kim çarh ara aşüfte perçemdür künün
6. haste köñglüm zülfi içre berhamdür künün
7. bu kâfiye ve redif hem ol hazret'ning hâş tab'idur ve hiç
8. yirde işitilmeydür ve begāyet şirin vâkı' bolupdur kim ;
9. vah ki hicrān tarhan ol saıdı bünyād özgeçe
10. nātüvān köñglümge bünyād itti bidād özgeçe
11. bu şi'rni bu evkātta hüküm belup irdi kim tetebbu'
12. kılğaylar ba'zı ki ayttı let yidi ba'zı ayta almas-
13. liğğa mu'terif boldılar ol cümledin biri fakır

1. irdim kim, inşāf birdim ve matla'ı bu durur kim,
2. otka yandur servni ol kadd-i ra'nā bolmasa
3. yilge birgil külni ol ruhsār-ı zibā bolmasa
4. manzūrunıñ la'l-i tebessümi ve öziniñ kanagan dağını
5. gonca-i handān ve lāle-i nu'mānga teşbih kılıptur ve ol ma'nā
6. edāsıda bu matla' esr ü hūb tüşüptür kim ;
7. eyledi la'li tebessüm gonca'i handān imes,
8. dağını köñglüm kanattı lāle'i nu'mān imes
9. köñgli nālesin bozuğ cisadin vīrāne dağı cuğd feryādı-
10. ğa nisbet kılılıptur ol ma'nā şerhide bu matla' yahşı
11. tüşüptür kim ; veh ki köñglüm nālesi her dem bozulğan cān ara
12. güyiyā bir cuğd irür feryād aytar vīrān ara manzūrunıñ
13. özge 'uşşākka iltifatı bar igenige tahassür izhārıda

111 A

1. bu matla' hüb tüşüptür kim ;
2. iy köngül ol dil-rübânıñ özge yarı bar imiş,
3. ver saña düşmen bolup ol özgelerge yār imiş
4. manzüriniñ zülfin açıp qaşığa çin salğanıdın
5. öz ahvāli müteğayyir bolğanınıñ edāsıda bu matla' bes
6. nāzük tüşüptür kim ;
7. zülf açıp min tiblenni āşüfte ahvāl eyleding
8. çin-i ebrü körgüzüp könglümni bī-hāl eyleding
9. 'aşk gayreti makāmıda kim,manzürını yār ve agyār bile kör'almas
10. bu matla' gāyet hüblukda vākı' bolup turur kim ;
11. kani kör kim sini körgeymın demī agyārıla
12. yā ki körgeymın demī agyārıla güftārıla
13. gam-ı tünd-bādıdın cismi bināsı vīrān belki yir birle

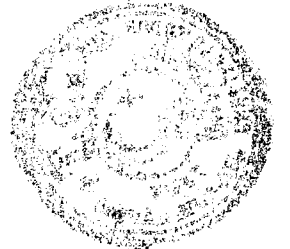
111 B

1. yeksān bolur ma'nūda matla' hüb edā tapıp durur kim,
2. gam yili cismim bināsın boldı vīrān kılgu dik,
3. kaysı vīrān kim kara yir birle yeksān kılgu dik
4. bu matla'niñ kāfiyesidin songra 'atf vāvın keline-
5. niñ aşı hārfi öznigā tutulup garīb ihtirā'
6. kılılıptur kim iy cefā tīgı kilip mecrūh köksümni yaru
7. kıl yalañ eylep salıp her yan içimni ahtarı
8. perī-veş yarı 'aşkıdın hāliniñ perişānlağı kim,
9. şerhdin lāl bolgay nihāyet hübluğa diptür kim ;
10. ol perī-veş 'aşkıdın andaq perişān-ı hāl min,
11. kim anıñ şerhin kılurnın esrükünğ ve lāl min
12. 'aşk otınıñ şiddet ve hırkati kim,mecnūn andın bir
13. uçkun tilese başın ayağı örtengey bu matla'da

1. bes sūz-nāk aytılıptur kim ;
2. 'aşkı otıdın kilip mecnūn bir uçkun istedi
3. al didim sungaç ilig başın ayagı örtedi
4. gerdūn şikāyetide kim, 'ākıbetin rüsvālık bile bedel kılmış
5. bolğay bu matla' begāyet hūb vākı' boluptur kim,
6. iy köngül gerdūn belıyyet taştı yağdurdıla
7. her taraf şabrım öyi dıvārını sindurdıla
8. 'aşk su'übetidin hālınıñ bir bir şiddetin aytıp hiç
9. kişige bu hāller bolmasun dip istid'ā körnek bu matla'-
10. da dil-pesend tavr bile beyānga kilip turur kim ;
11. 'aşk ara hiç kim siniñ dik zār u şeydā bolmasun,
12. bolsa hem veh min kibi mehcūr u rüsvā bolmasun
13. 'aşkıdın türlüğ belıyyet başıga kilgenniñ şerhin

1. bu gāzelniñ āhirigāça kılıptur ve matla'ı budur kim,
2. 'aşkıdın kildi miniñ başınga ança sa'b hāl
3. kim anı ferhād ila mecnūn kıla almas hayāl
4. vaşl zamānında hicrān hemidin ki nūle bolmağay kim, hicrānga
5. giriftār bolğay ve ölümni hayātka terciğ kılğan
6. ma'nā bu beytde hūb vākı' boluptur kim ;
7. vaşl ara öltür ya'nı hicrān cefāsıdın burun
8. niyyetı kim kılsañ halıs anıñ belāsıdın burun
9. hen yüzüñ lık ma'nāda hier hemidin ecelğa öz belā kın
10. iltinās kıılır begāyet nādir vākı' boluptur kim,
11. iy ecel āsūde kıl hicrān belāsıdın mini
12. bir yolu koyğar ulusnıñ mācerāsıdın mini
13. vişāl iştiyākıdın köngülge kanatlar temennā kılıp,

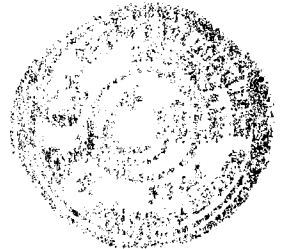

113 A

1. kirpikni qanatlarga teşbih qılıp ğarib ma'nada qılıp turur kim,
2. kirpigimdin iy köngül her dem qanatlar-sar qıl,
3. hicr deştidin vişâl küyige pervâr qıl
4. yüziñg iki yanında altun halka ve anıñg yanında kâkül
5. sevâdın 'acib teşne qılıptur kim ;
6. gül yüzi etrafıda ol lâle-i asfer müdür ?
7. yanında zülfi müdür, yâ kâkül-i 'anber müdür ?
8. firâk otıdın cismi kül bolğanı ve hem ol kül bile
9. mezârın tarh qılır ma'nâ esr ü 'acib tüşüp turur kim,
10. hicriniñg otıdan tenim kül boldı iy dil-hvâh bil,
11. ger binâ kılsañg mezârın tarhın ol kül birle qıl
12. bu redif dağı ol hazret'niñg hâş tab'ıdur kim,öz hicri sözi özge
13. nev' küydürürin bu nev' aytıptur kim
13. âh kim hicrân otıdın küydi cânım özge nev'

113 B

1. örtedi 'âlemni hem âh u figânım özge nev'
2. hem öz peri-veşiniñg şevkı otı hirkatini ve ol
3. otıniñg uçgunı harâreti ta'rîfide yañşı dip turur kim,
4. ol peri-veş şevkı otı cism ü cânım örtedi
5. her bir uçgunı anıñg yüz hân-mânım örtedi
6. bahârda öz melâleti ve gam hazânı şikâyetide bu nev' dip
7. durur kim nev-bahâr oldı açılmas vah ki 'ayşım gülşeni,
8. gam hazânı yilidin savruldı şabram hırmeni
9. cünün zenciriga giriftârlığıda kim özin
10. könglige sipariş qılır becid mü'essir ve 'aşıkâne vâkı' bo-
11. lup turur kim gü cünün zenciriga boldum giriftâr iy
12. köngül bolga sin min tible hâlidin haberdâr iy
13. köngül öz 'aşkı ıztırâbıdın hüsn ehliğa ilni

114 A

1. şeydâ kılmaknı nasihat yüzidin men' kılmagı şirîn
2. edâ tapıp turur kim ; ba'd-ezîn iy hüsn ehli il-
3. ni şeydâ kılmangız bi-vefâlig eyleben 'âlemğa rüsvâ kılmangız
4. öz hürî-veşiniñg küyini cennet-i rizvândın ve yüz
5. hatına lâle vü reyhândın hübrağ irkenin bu matla'--
6. da bes revân ve selîs nazm silkige tartıp turur kim ;
7. gülşen-i küyungdın iy cân ravza'i rizvân hacel
8. yüz ü hatting reşkidin hem lâle vü reyhân hacel
9. ma'sûğ iştivâkıdın hayâl kılmış bolğay kim,anı körgeç
10. figâni cândın burun çıkqay cân hõd reşkdin
11. figândın burun çıkkan ma'nâ bu matla'da esr ü garîb edâ
12. tapıp dur kim sini körgeç dir idim çıkqay figân
13. cândın burun çıkmasun dip reşkdin cân çıktı

114 B

1. efgândın burun ol hazret'niñg yana hâş ve ihtirâ'ı
2. bu üç şi'rdür kim özgeçe lafzın redif kılıp,kâfiye-
3. leri her kıysınıñg özgeçe vâkı' boluptur ve her
4. kıysı letâfeti birbiridin hübrağ tüşüptür biri bu-
5. dur kim ; gam yili 'ayşım binâsın kıldı virân özgeçe
6. hüş u şabrım mülkini yir birle yeksân özgeçe
7. yana bir matla' bu nev' vâkı' boluptur kim ;
8. âh kim boldum yana 'aşğ içre şeydâ özgeçe
9. 'akl u hüşımdın cüdâ halk içre rüsvâ özgeçe
10. yana biri bu nev'dür kim ;
11. bolğalı la'li üze hattı nümûdar özgeçe
12. tuttı âhim bırakmadan kök yüzi zengâr özgeçe
13. bu redif yana bir şi'r hem bar kim,yokkarı ötti,gazel

1. tavrıda merşiyeye-āniz şî'r hâzret-i h^vāce hâfız şîrāzî-
2. ğa vākı' boluptur ol hâzret'ġa daġı ol tavrıda
3. bu şî'r 'aceb muşîbet-engîz tüşüptür ve matla'ı budur kim,
4. rây u yûziñg vâ y kim serverdānım bardıla,
5. hûş u şabrım mülkidin ārām-ı cānım bardıla
6. bu fakîrniñg bir ġazelîġa cevāb bu ġazel vākı' boluptur,
7. özüm inşāf yûzidin mu'terifmin kim yüz nertebe
8. ortukrak tüşüptür,matla' budur kim,
9. tüşkeli hicriñgge iy serv-ei gül endāmın miniñg
10. ni közümde uyku bar,ni cānda ārāmım miniñg
11. ma'sûk-ı vaşl ümidide derd ü hâsreti izhârın bi-tâkât-
12. lîġîġa rahm iltimāsıda bu matla' hûb tüşüptür kim ;
13. niġe bolġay vaşlınıñ ümidîġa derd ü hâsretim

1. rahm kıl kim^x yok turur hicriñgde imdi tâkâtim
2. meşel tavrıda bu matla' dik perverde ve ārāste az vākı' bolġay
3. kim,ol hâzret'ka vākı' boluptur kim ;
4. min hilāl oldum ġamıñgdin sin kuyaşsın iy sanem
5. 'ayb ines ger bolsa mindin kenlik ve sindin kerem
6. ma'sûkınıñg huyınıñg bu el-'acebliġıda kim,mihride cān birse
7. inarınas 'aciz yûzidin bu matla' 'aceb 'âşıkāne vākı'
8. boluptur kim ; ni 'acâyib hûy irür iy şüh-simîn ber sanġa
9. kim niġe mihriñgde cān birsem ines bāver sanġa
10. ma'sûk-nāmesi bitigendin mesrūr bolġan ma'nāde bu ġazel köp
11. rengin vākı' bolupdur āhirîġaġa bir silsile mazmûn-
12. dur matla'ı budur kim,firkâtingdin yok kidi cisnimde
13. cān,cānımda tâb,közde hûn-âb irdi ve ġam-kîn köñgüldä

x : metinde kim kelimesi yok

1. piç ü t̄ab ma's̄uḳ üm̄iddin müddet̄i mest-mend bolup ol
2. devlet müyesser bolḡandin soḡra şih̄hat maraḡğa mübeddel bolḡan
3. tahassüride bu ḡazel bi-miḡl t̄uḡüptür iki beyti budur kim ;
4. müddet̄i 'aşḳıḡ haȳali birle irdim mest-mend
5. b̄ade-i vaḡlıḡ bile her dem bolay dip behre-mend
6. ḡün bu devlet bolḡu dik boldı müyesser v̄ay kim,
7. şih̄hatim ol lahza t̄āli' za'fıdın taptı gezend
8. ol mazm̄unda kim b̄avücüd ol bah̄ar vaḡlı müyesserdür
9. köḡül fir̄aḳ haz̄anınınḡ h̄arıdın āzerdedür bu matla'
10. bes s̄üz-n̄ak t̄uḡüptür kim ;
11. t̄āze boldı baḡ ve köḡlümde fir̄aḳ āz̄aridür
12. cilve ḳıldı gül nitey baḡrında hicr̄an h̄arıdur
13. bir m̄ah fir̄aḳdın t̄ire-bahtlıḡın anıḡ z̄ülfiḡa oḡsatıp

1. şik̄ayet izh̄aride bu matla' haz̄ret-i mah̄d̄un̄i n̄uren tetebbu'ı
2. durur kim, ḳıldı bahtımna ḳara z̄ülfi dik ol m̄ah ez-fir̄aḳ
3. niçe köydürgey mini dil-h̄asteni āh ez-fir̄aḳ
4. matl̄ubınınḡ m̄ah-ı 'ārizin sa'ādet matla'ı ve h̄āk dergāhın
5. ehl-i s̄ineḡ t̄ütüyāsıḡa nisbet birilip bu matla' h̄oḡ
6. şāf ve pak t̄uḡüptür kim ;
7. iy sa'ādet matla'ı ol 'āris-ı m̄h̄anḡ sininḡ
8. ehl-is̄ineḡ t̄ütüyāsı h̄āk-ı derḡhınḡ sininḡ
9. mah̄b̄ub cem̄alidin köz r̄üḡen bolup h̄aste köḡülge viḡāl
10. küyi mesken bolḡan ḡükr-āneḡa bu matla' dik az v̄āḳı' bolup
11. irkin kim ; ḡükrullah kim cem̄alinḡdin közüm r̄üḡen durur
12. h̄aste köḡlümge viḡālinḡ geḡti mesken durur
13. öz niȳazı ve meh-i bed-mihri n̄azı şerh̄de bu matla'ı bile

1. derd-mendüne vâkı' boluptur kim ;
2. vah ni hâletdür ki min her niçe körgüzsem niyâz,
3. iy meh-i bed-mihr sindin zâhir olmas gayr-ı nâz
4. sefer 'azmide manzûrdın ayrılır maħalde hayr-bâd mazmûn-
5. luğ elfâzını redif kılıp aytilğan şî'rining matla'ı
6. begâyet şûr-engiz ve derd-âmiz vâkı' boluptur kim,
7. âh ile 'azm ittim iy râzumğa mahrem yahşı kal,
8. derd ile ayrıldım iy derdinga merhem yahşı kal
9. 'aşk otıdın öz derd ü hasretin ve firkat dağıdın
10. maħbûb 'aqlın bu matla'da esr ü pāk ve begâyet sûz-nāk
11. aytiliptur kim ; haddin aşta 'aşkıñ otı içre derd ü hasretim,
12. vây kim sin gâfil ve küydürdi dağı firkatim
13. mâh-ı tûbânın muhâtab kılıp andın ayru tûşkende çeşm-i

117 B

1. giryânıñ kan yaşın izhâr kılılıpdur ve sebki belki
2. mühlik tüşüptür kim ; sindin ayru tüşkeli iy mâh-ı tûbânım
3. miniñ, dembedem kan yaşı yığlar çeşm-i giryânım miniñ
4. matlûb öz zulminiñ 'özrin ta'n u zâr bile ayturda
5. kim, fi'l-haқиқа ol dağı yana bir zulmdür 'aşık cânığa bu matla'-
6. da hem garib edâ hem 'aşıkâne beyân tapıptur kim,
7. 'özü için şîrin hadîsiñni şeker-riz eyleme,
8. bu füsûn birle otumrı dembedem tiz eyleme
9. öz 'aşkı hâlidin haber birnekte kim köñül her niçe yâr derd ve
10. gamıdın âzâr tapar ammâ anıñ mâh-ı ruhsârın körgeç mihri
11. füzûnrağ ve miñneti ser-riştesi uzunrağ bolur
12. bu matla'niñ nazîri yoqtur kim ; her niçe tartar köñül der ü gam
13. u âzârını mihrim artar niçe kim körsem meh-i ruhsârını

1. serv-i āzādınınᅡ baᅡda cilve eylemegi ve ol sebeb-in
2. din āh u feryādı 'aşᅡ ehlin örtemegi beyānıda bu
3. maᅡla' 'adīmü'l-miᅡl tüşüptür kim,
4. cilve eyler baᅡ ara ol serv-i āzādım yana
5. köydürür 'aşᅡ ehlini bu āh u feryādım yana
6. devrānınınᅡ vefāsızlığı ᅡikāyetide bu beyt mev'ıza
7. tarīkıda müfīd beyt durur kim,
8. dehr baᅡınınᅡ riyā ᅡüsniide yokᅡ büy u nāᅡ,
9. ᅡVāh-ı ra'nālasın kör ᅡVāh-ı gülzārıᅡa bak
10. gerdün-ı bidādın ehlini bāde kütᅡarur maᅡmūnda sāᅡi
11. muᅡātab kılıp mey tutmak ᅡistid'āsıda bu beyt hem begāyet
12. müntecdür kim, sāᅡıyā tutᅡıl tola gerdün kibi sāᅡārın kim,
13. cānıma dirmin demī bidād-ı gerdün körmeyin

1. ol 'ālem ehli sultānı himmeti ᅡaᅡıda bes ki 'ālem sultānlığı
2. muᅡāᅡkar körünür ve faᅡr fi'l-ᅡaᅡıᅡa salᅡanatᅡa terciᅡ ᅡılır bu beyt-
3. de kim ᅡaᅡıᅡat ma'nāsı mecāz ᅡüretide edā tapıptur
4. kim ümmāid ol kim ᅡāᅡret'niᅡᅡ tarīkıda hem her nime mecāzın
5. bolsa ᅡaᅡıᅡatᅡa mübeddel bolᅡay mecāz ehliᅡa hem aᅡsen
6. ᅡaᅡıᅡat ehliᅡa hem müstāᅡsen vāᅡı' boluptur kim ;
7. kim gedānınınᅡ bolsa 'ālemdin ᅡıᅡip iy dil-rübā
8. faᅡr ehli iᅡre ol sultān-ı 'ālemdür bu kün
9. ol ᅡümāyün ᅡab'niᅡᅡ bu nev' diᅡᅡat sāzlıᅡ ve
10. nükte-perdāzlıᅡları sipihr ve biri yıllar tise
11. temām ayᅡmas ve ᅡasır ve ᅡurdedān ᅡōᅡ ᅡaᅡriri kün-
12. ler^x ayᅡsa itmāmᅡa yitnes evveli ol kim iᅡtiᅡār bile
13. temām ᅡılıᅡᅡay ve du'ā bile iᅡtitām birilᅡey

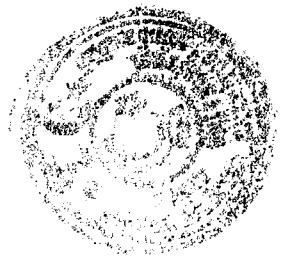
X : metinde

قولا

1. yâ rab bu zamân şâhlarınınġ şâhı
2. kim köngli irür sırr-ı nihân âgâhı
3. birkin ańga evc-i mâhdın tâ mâhı
4. bil kim nige bar ise anıń dil-h^vâhı
5. kök 'arşası bezm-gâhı olsun yâ rab
6. kün çemesi çetr-câhı olsun yâ rab
7. kevkeb 'adedi sipâhı olsun yâ rab
8. her işide haq penâhı olsun yâ rab,

qad ferağ min tahrîr-i hâzal kitâb fî evâsıt şehr-i recebü'l-mürecceb sene işneyn ve erba'in tis'emâ'e mine'l-hicreti'n-nebeviyye 'aleyhi't-tahiyye 'alâ yedi 'abdu'z-za'if el-muhtâc ilâ rahmetullâh el-melikü'l-vâkı' burhân bin zeynü'l-hâkı ġufire zunûbuhu ve sûtire 'uyûbuhu.

İMLA ÖZELLİKLERİ

a. Ünlülerin Yazılışı :

a/e Yazılışı

Söz başında a ve e ünlüleri çoğunlukla "ا" ile yazılmaktadır. (~)
med işaretinin yer yer kullanıldığı görülmektedir.

انگا anğa 11A/1
اغرى agrı- 15A/1
آغا ağa 45A/11
آت at 54B/10
آلتون altun 70A/12

ايله eyle- 1A/1

ايله eyle 44B/2

Ortada a ve e "ا" ile yazılmıştır.

تاب tap- 1B/13
بار bar 10B/2
تاشقارى taşqarı 27B/8
يаса yasa- 34B/11
يىبار yıbar- 50B/7

ایغله igele- 28B/13

اوتكار ötker- 34B/12

ایگه ikev 56B/10

بیگان bigen- 80B/9

ایلى iley 101B/12

Sonda a ve e yazılışı "ا" ve "o" iledir

یانا yana 2A/12
ارا ara 22B/2
ایا aya- 24A/8
اتا ata 90A/3
انگلا anğla- 106B/13

بیلا bile 1A/9

ایرتا ırte 2A/13

ایغله igele 28B/13

ایله eyle- 48A/3

ایغرا iğre 54B/2

ı/i Yazılışı

Söz başında ı,i daima "ى" ile yazılmaktadır.

اینان inan- 59B/12
ایست ısıt- 62B/7

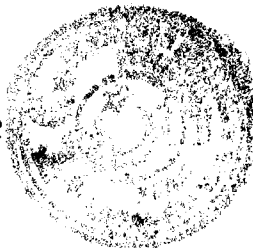
ایغچی iğçi 5A/10

ایل il 23A/7

این in- 23B/5

یر ir- 36B/10

این in 105B/2

توتول tutul- 53A/8
 ارتوخ artux 72B/1
 اولتور oltur- 81B/10
 قویاسر kuyas 109B/7
 سون sun- 112A/3

ترک türk 13B/6
 کونوش کونوش- 36B/5
 اوچور uçur 49B/8
 اوکسوک öksük 92A/10
 سورو sürü- 101B/11

Sonda u,ü daima "و" ile yazılmaktadır.

سو su 11A/2
 اویشبو uş bu 23A/1
 اوردو ordu 79A/5
 قرانغو karangu 96A/8
 ایرو ayru 117A/13

سورو sürü- 101B/11

b. Ünsüzlerin Yazılışı :

ç Yazılışı

Türkçe sözlerde c ve ç sesleri genellikle "ج" ile yazılmaktadır, nadir olarak "چ" kullanılmıştır.

چین çin 22B/11
 چال çal- 87B/3

چاب çap- 101B/3
 چاقیل çakıl- 107A/9

ñ Yazılışı

ñ gerek köklerde, gerekse eklerde ñ sesi daima نل ile yazılmıştır.

تینگری tingri 4B/10
 کونگول köngül 44B/2
 آغاسینینگ ağasınınğ 45A/11

ایلا دینل eyledinğ 48A/3
 کینل king 71A/3
 انگلا angla- 106B/13

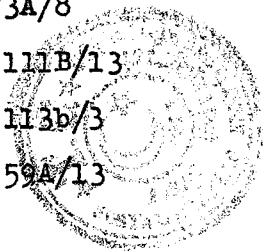
k,ğ Yazılışı

Kelime sonlarında k sesi ق ve غ 'la yazılmaktadır, aynı kelimenin iki şekilde de yazıldığı görülmektedir.

تو فراغ tofrağ 1A/5
 تو فراغ tofrağ 5B/1
 ارتوخ artux 49A/5
 ارتوغ artuğ 53B/6

ایاوق ayak 73A/9
 ایاغ ayag 73A/8
 اوچقون uçqun 111B/13
 اوچغون uçgun 113B/3

yok kelimesi bir yerde خ ile yazılmıştır : یوق yoh 59A/13

p Yazılışı

Türkçe sözlerde b ile p ayırt edilmemektedir. Kök ve eklerdeki p sesi "ب" ile yazılmaktadır.

کوب köp 7A/12

چاپ çap- 101B/3

تاب tap- 8B/1

EKLERİN YAZILIŞI

a. İsim Çekim Ekleri :

1. Yükleme Hali Eki نى şeklinde yazılmaktadır.

فلكنى felek-ni 1B/13

نیازمى niyazım-nı 35A/9

قطعهنى kıt'a-nı 25A/12

یشمى iş-ni 46B/9

2. İlgi Hali Eki نىنىل şeklinde yazılmaktadır.

انىنىل a-ning 1A/2

بىراونىنىل birev-niñg 63B/13

ایلنىل il-ning 36B/10

قىلغانىنىل qılğanı-nıñg 74A/3

3. Verme Hali Eki قا , کا , فا şeklinde yazılmaktadır.

توفاقغا tofrağ-ğa 1A/5

تابابتغا tababet-ğa 84A/2

يوزقا yüz-ge 13A/2

تابابتقا tababet-qa 84A/3

4. Bulunma Hali Eki دا şeklinde yazılmaktadır.

قاشىدا qaşı-da 11B/12

مىرودا merv-de 56A/12

یشیگىدا işigi-de 38B/13

قايسىدا qaısı-da 73B/7

5. Çıkma Hali Eki دىن şeklinde yazılmaktadır.

عشىدىن aşrı-dın 7B/11

بىلىدىن bili-din 41A/7

مىلدىن cümle-din 11B/2

مىندىن mun-dın 76B/9

6. Eşitlik Hali Eki جا , په şeklinde yazılmaktadır.

اولىي ol-ça 3A/5

اوتكۇنپە ötkün-çe 37A/12

يىرغاچقا yirge-çe 19A/4

قىلغانلارپە qılğanları-ça 43A/2

7. Vasıta Hali Eki ن , لا şeklinde yazılmaktadır.

قاتلا kat-la 74B/8

تىنن tün-in 85A/3

يىرلە yir-le 114B/6

8. Yönelme Hali Eki رى , قارى , فارى şeklinde yazılmaktadır.

سونگرا soñg-ra 19A/10

يوقغارى yok-ğarı 56A/11

ىچرى iç-re 54B/2

يوققارى yok-qarı 67B/10

2. -ğu/-gü isim-fiil eki غو şeklinde yazılmaktadır.
bol-ğu bol-ğu 116A/6

3. -maq/-mek ماك , ماو şeklinde yazılmaktadır.
yi-mek-ge 71A/13 اوڭماق oğu-maq 4A/3

4. -r,-ar/-er,-ur/-ür ekleri ر , ار , ور , ار , ور şeklinde yazılmaktadır,
yürü-r-de 71A/5 اچاريدا aç-ar-ı-da 84A/11
ayt-ur-ğa 16A/11 ايتورغا

5. -mas/-mes eki "مس" şeklinde yazılmaktadır.
al-mas 11A/2 ائلماس al-mas 11A/2
yit-mes 118B/12 يتماس

6. -miş/-miş eki ميسه şeklinde yazılmaktadır.
bel-miş 42A/8 بولميسه bel-miş 42A/8
biti-miş 50B/9 بيتميسه

۷. Zarf-Fiil Ekleri :

1. -a/-e,-y ekleri "ا , ي" şeklinde yazılmaktadır.
kör-e 8B/1 كورا kör-e 8B/1
ayt-a 40B/1 ايتا
yığla-y 33B/8 ييغلاي

2. -may/-mey eki "مان" şeklinde yazılmaktadır.
al-may 10B/9 المان al-may 10B/9
tükən-mey 18A/1 توكنمان

3. -ğaç/-geç eki غاج , كاج şeklinde yazılmaktadır.
bol-ğaç 5A/12 بولغاج
bir-geç 26B/1 بيركاج

4. -ğalı/-geli,-kalı eki قالى , قالى , قالى şeklinde yazılmaktadır.
bol-ğalı 114B/11 بولغالى
tüş-geli 34A/3 توشقالى
tut-kalı 54B/12 توتقالى

5. -ğunça/-günçe; -ğuça/-güçe ekleri كويجه , غويجه , كونجه , غونجه şeklinde yazılmaktadır.

kılma-ğunça 84B/10 قىلما غونجه
öt-güçe 25A/7 اوتكويه
öt-günçe 37A/12 اوتكونجه
kıl-ğuça 60A/11 قىلغوجا

6. -p,-ban/-ben eki ب , بان şeklinde yazılmaktadır.
ogurla-p 43A/4 اوغورلاب
eyle-ben 114A/3 ايلابان

7. -madın/-medin; -mayın/-meyin; -manın/-menin ekleri مائين , مائين , مائين şekillerinde yazılmaktadır.
kör-menin 109A/5 كور مائين
kör-meyin 118A/13 كور مائين
bırak-madın 114B/12 برقا مائين

d. Çokluk Eki : -lar,la لار , لا şeklinde yazılmaktadır.

başla-dı-lar 4A/2

sındurdu-la 112A/ 7

e. Soru Eki : -mu/-mü مو şeklinde yazılmaktadır.

سیگار مو sigar mu 6A/3

تیگمەس مو tignes mü 42B/10

f. Olumsuzluk Eki : -ma/-me

şeklinde yazılmaktadır.

ایتمە گای ayt-ma-gay 88A/6

ایلام eyle-me 117B/7

SES ÖZELLİKLERİ

A. ÜNLÜLER

I. e/i Meselesi :

Metnimizde \bar{e}/i meselesi şu durumdadır :

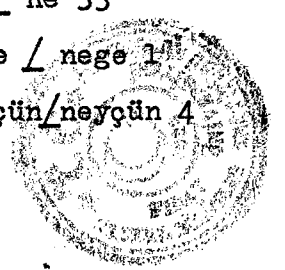
Kelime köklerindeki bütün i sesleri aslı durumlarını muhafaza ettikleri gibi, e sesleri de tamamen deneyecek ölçüde i'ye dönüşmüş bulunmaktadır. Metnin tamamında e ile başlayan iki kelime vardır. Bu kelimeler eyle 4 yerde ve eyle-fiili 19 yerde geçmektedir ve tamamen e ile yazılmıştır. Aslında e'li olan diğer kelimelerin tamamı i ile yazılmıştır. Bunların listesi ve sayıları aşağıda görüldüğü gibidir :

Söz Başında i / e

i- / e-80	in- / en-2	itil- / etil- 3
igin / egin 1	ir / er 3	iy / ey 27
igele- / egele- 1	ir- / er- 589	iyeye / eyeye 1
iriş- / eriş- 1	il / el 60	irte / erte 1
ilçilik / elçilik 1	işek / eşek 4	işik / eşik 8
ilt- / elt- 6	işit- / eşit- 15	ilig / elig 1
it- / et- 8	imdi / emdi 13	iteg / etek 2

Söz Ortasında i / e

bigen- / begen- 1	bil / bel 4	big / beg 25
bir- / ber- 31	biril- / beril- 3	biş / beş 5
çirig / çerig 1	di- / de- 90	dik / teg 24
dir- / der- 1	kiç- / keç- 4	kiçe / keçe 6
kiçimlik / keçimlik 1	kil- / kel- 82	kiltür- / keltür-14
kinti / kenti 1	kirek / kerek 8	kiñg / keng 1
kint / kent 1	kit- / ket- 3	kiy- / key- 3
kiz / kez 1	kiz- / kez- 1	ni / ne 33
niçe / neçe 34	niçük / neçük 1	nige / nege 1
nime / neme 28	nitey / netey 1	niyçün/ neyçün 4

siksen / seksen 1	sin / sen 18	ti- / te- 3
tig- / teg- 2	tigre / tegre 4	tible / telbe 3
timür / temür 1	tingiz / tengiz 1	tingri / tengri 9
yi- / ye- 5	yil / yel 6	ying- / yeñg- 1
yinği / yeñgi 1	yir / yer 26	yit- / yet- 26
yitiş- / yetiş- 3	yiti / yeti 3	yitkür- / yetkür- 11

Yukarıda belirtilen kelimeler istisnasız olarak "س" ile yazılmışlardır.

II. ÜNLÜ UYUMU

a. Bazı sözlerde ünlü uyumu henüz tam olarak teşekkül etmemiştir. Bu sözlerin değişik yazılışları yoktur, her yerde aynı imlâ ile yazılmışlardır. Uyumdan kaçan kelimeler ve kaç kere kullanıldıkları aşağıya çıkarılmıştır.

açuk 1	altun 6	artuk 12
ayru 2	aytur- 2	ayurul- 1
esruk 1	içgüçi 2	indür- 1
karangu 1	kaşgu 1	kaşdur- 1
kıldur- 1	koyı 1	kümiş 1
nişük 1	sıgur- 1	sınuk 1
sındur- 1	timür 1	yamgur 1
yarugluk 1	yitkür- 11	tindür- 1

Kalınlık-incelik uyumu tamamen denecek ölçüde gelişmiştir.

Düzlük-yuvarlaklık uyumu ise, yukarıdaki örneklerde de görüldüğü gibi tam hakim değildir.

b. Eklerde Ünlü Uyumu :

1. Geniş Zaman Ekleri -r, -ar/-er, -ır/-ir, -ur/-ür'de düzlük-yuvarlaklık uyumuna uyan ve uymayan örneklerle karşılaşmaktayız.

aç-ar 59A/4	kiz-er 13A/8	bar-ır 11A/2
bol-ur 20A/4	kal-ur 49A/2	bar-ur 35A/7
işitil-ür 53B/9		

2. Anlatılan Geçmiş Zaman Eki -miş/-miş'in yalnızca düz şekilleri kullanılmıştır.

dur-mış 81A/8	bol-mış 69B/13
ol-mış 105B/1	biti-mış 50B/9

3. Görülen Geçmiş Zaman Ekinin uyuma uyan ve uyumdan kaçan şekilleri yan yana kullanılmıştır.

ayt-tım 72B/5	kör-düm 27B/4	kör-dim 17B/8
bol-duñg 19A/7	kör-di 49A/8	aç-tuğ 35A/13
küydür-dünğiz 44B/1		

4. Emir Ekleri -ayın,-kıl,-sun/--sün düzlük-yuvarlaklık uyumuna tabi değildir.

ol-ayın 104A/8	tut-kıl 118A/12	tüket-sün 18A/7
----------------	-----------------	-----------------

Yalnız bir örnek eyle-sin 109A/13 uyuma tabidir.

5. İlgi Hali Eki -nıñ/-niñ şeklindedir ve düzlük yuvarlaklık uyumuna uymaz

altun-nıñ 104A/2	ot-nıñ 113B/3	ulus-nıñ 112B/12
------------------	---------------	------------------

6. Yükleme Hali Eki -nı/-ni veya -ın/-in şeklinde ve yalnızca düz şekilleri olan bir ektir.

yol-nı 77B/12	yüz-ni 107B/9
bahadırluğ-ın 94B/1	hüsn-in 109A/11

7. Ayrılma Hali Eki -dın/-din şeklinde kullanılır ve düzlük-yuvarlaklık uyumundan kaçır.

aytur-dın 98A/4	cünün-dın 90A/2
zülfi-din 1A/1	mülk-din 101B/7

8. Üçüncü Teklik Şahıs İyelik Eki -ı/-i,-sı/-si düzlük-yuvarlaklık uyumuna uymaz.

hatun-ı 15B/4	su-y-ı 2A/1
arsu-sı 26B/3	bolğu-sı-dur 95B/11

9. Birinci ve İkinci Teklik Şahıs Ekleri -mın/min,-sın/-sin düzlük-yuvarlaklık uyumuna uymaz.

olup-mın 27A/4	kılur-mın 65B/9
barıp mu-sın 19A/3	körüp-sin 65B/10

10. -ğu/-gü İsim-Fiil Ekinin sadece yuvarlak şekilleri vardır.

kıl-ğu 111B/2	iç-gü-çi 5A/10
---------------	----------------

11. -ğuça/-güçe,-ğunça/-günçe ekinin ünlüleri devamlı yuvarlaklıktır.

kıl-ğuça 60A/11	öt-güçe 25A/7
kılma-ğunça 84B/10	öt-günçe 37A/12

12. -ğuçı eki tek örnekte ve uyuma aykırı olarak kullanılmıştır.

kıl-ğuçı 49B/10

13. -p,-ıp/-ip,-up/-üp Zarf-Fiil ekleri genel olarak uyuma tabi olmuştur.

aç-ıp 111A/4

bil-ip 41A/7

bol-up mın 18A/13

Bir örnekte ek al-up 109B/1 şeklindedir

14. -ınçı/-inçi,-unçı/-ünçi ekinin ikinci ünlüsü uyumdan kaçmaktadır.

üç-ünçi 47A/4

tört-ünçi 69B/8

15. İsimden İsim Yapım Eki -çı/-çi uyuma tabi değildir.

yamğur-çı 92A/7

içgü-çi 43B/10

16.-rak/-rek mukayese eki ince sıradan kelimeler kalın olarak gelmektedir.

aceb-rak 44A/7

nāyib-rak 99A/1

müfid-rak 75A/12

haber-rak 52B/12

Aynı ek Türkçe kelimelerde uyuma tabidir

kem-rek 11B/12

köp-rek 2B/3

artuğ-rak 53B/6

artuğ-rak 115A/8

17. -rak/-rek ekinde görülen durum isimden isim yapım eki -lîğ/-lig,-luğ/-lüg;-lik/-lik,-luğ/-lük ekinde de görülmektedir.

edeb-lîğ 49B/6

nefes-lîk 44A/5

haste-lîğ-ı 48B/12

aşüfte-lîk 52B/1

bahadır kelimesine bu ekin üç ayrı şeklinin getirildiğini görüyoruz.

bahadır-lîğ-ı 103A/1

bahadır-luğ-ın 94B/1

bahadır-luğ 103A/2

18. İsimden İsim Yapım Eki -gına/-gine,-kına/-kine de uyumdan kaçan ve düzensizlik gösteren eklere dendir.

hücre-gına 39A/1

bir-gına 43B/3

kitabət-kına 62B/3

nākıs-kine-niñg 53B/11

19. Aitlik Eki -gı/-gi,-kı/-ki de uyuma tabi olmayan eklere dendir.

burun-gı 36A/13

evvel-gı 3A/13

özide-kı 52B/10
sonğ-ğı 4A/9

burun-kı 95B/11

Bu ek, hem kalınlık-incelik, hem de düzlük-yuvarlaklık uyumuna uy-
mamaktadır.

20. Fiilden İsim Yapma Eki -uğ/-üğ,-uğ/-ük'ün seyrek de olsa düz
şekillerine rastlamaktayız.

aç-uğ 47B/4 art-uğ 115A/8 sın-uğ 2B/9
art-uğ-raq 48A/13 sat-ığ 59B/5 kat-ık 96A/7

21. Fiilden İsim Yapma Eki -ı/-i,-u/-ü eki uyuma tabi değildir.

tol-ı 107A/11 ayr-u 117A/13 uyğ-u-dın 13B/8

22. Fiilden Fiil Yapım Eki -dur/-dür,-tur/-tür düzlük-yuvarlaklık
uyumuna tabi değildir.

kıl-dur-sun 35A/10 yağ-dur-dıla 112A/6
ay-tur-ur 60B/3 kil-tür-ür 54A/4

23. Fiilden Fiil Yapım Eki -ur/-ür'ün bağlama ünlüsü düzlük-yuvar-
laklık uyumuna tabi değildir.

ay-ur-ul-ur 77A/4 kiy-ür-di 46B/2
sığ-ur-sa 107A/2

24. Fiilden Fiil Yapım Eki -ğur/-gür,-kür/-kür eki düzlük-yuvarlak-
lık uyumuna tabi değildir.Sadece bir kelime kullanılmıştır.

yit-kür-di 45B/12

III. ÜNLÜ DEĞİŞMESİ

a. a/ı Değişmesi

Metinde a/ı değişmesine iki örnekte rastlanmaktadır.Bu iki kelime
kullanıldıkları her yerde ı ile yazılmışlardır.

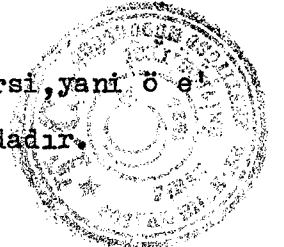
yığaç / ağaç 16A/4 yığla- / ağla- 21B/8

b. a/o Değişmesi

Bir örnek vardır: ortuğraq / artuğraq 115A/8

c. e/ö,ö/e Değişmesi

Bazı kelimelerde e ö'ye dönüşmüş,bir kelime ise tersi,yani ö e'
ye dönüşmüştür.Bu değişmeler kelimelere tam hakim durumdadır.

öksük / eksik 92A/10
öy / ev 112A/7

öksül- / eksil- 47B/5
eyle / öyle 44B/2

IV. Eklerde ve Yardımcı Ünlülerde Yuvarlaklaşma :

Geniş zaman ekinin bağlayıcı ünlüsü genelde yuvarlak olarak kullanılır. Düz şekilleri nadir olarak kullanılmıştır.

bir-ür 34B/11 kil-ür 7B/5 barış-ur 85A/13
kılıl-ur 107B/2 bar-ır 11A/2 azar-ır 83A/12

Görülen geçmiş zaman eki birinci çokluk şahısta yuvarlak ve düz şekilde kullanılmıştır.

kör-düm 27B/4 kör-dim 17B/8

Görülen geçmiş zaman ikinci çokluk şahıs ekinin ilk ünlüsü yuvarlak, ikinci ünlüsü düzdür.

küyür-düngiz 44B/1

Emir üçüncü teklik ve çokluk şahıs ekleri yuvarlak olarak kullanılır.

tüket-sün 18A/7 çıkma-sun 114A/13
biti-sünler 41B/3

Soru eki mı/mi devamlı yuvarlak şekliyle kullanılmıştır.

barıp mu-sın 19A/3 anber mü-dür 113A/7

İsimden isim yapım eki -lık/-lik'in çoğunlukla düz şekilleri kullanılmakla beraber yuvarlak şekillerine de rastlanmaktadır. Aynı kelimeye her iki şeklin de getirildiğini görüyoruz.

bahadır-lığ-ı 103A/1 bahadır-luğ 103A/2
bahadır-luğ-ın 94B/1 serhōş-luğ-da 49B/7

Fiilden fiil yapım eki -dur/-dür; -tur/-tür daima yuvarlak şekilleriyle kullanılmaktadır.

kaz-dur-up-tur 12A/5 küy-dür-ür-in 113A/12
yığış-tur-sal06B/5 kil-tür-ür 54A/4

Fiilden fiil yapım eki -ur/-ür devamlı yuvarlak ünlüyle kullanılan bir ektir.

sığ-ur-sa 107A/2 kiy-ür-di 46B/2

Fiilden fiil yapım eki -il/-il'in bağlantı ünlüsünün yer yer yu-

varlaklaştığı görülür.

sor-ul-dı 55B/3

kör-ül-di 100A/13

-k fiilden isim yapma ekinin bağlama ünlüsü genelde yuvarlak olarak getirilir.

sın-uk 2B/9

aç-uk 47B/4

kat-ık 5A/2

-ı/-i,-u/-ü fiilden isim yapım ekinin yazılışında da bir birlik göze çarpmamaktadır.

ayr-u 117A/13

uyk-u-dın 13B/8

tol-ı 107A/11

İyelik eklerinde de düzlük ve yuvarlaklık konusunda bir birlik görülmektedir. Bağlantı ünlülerinin düz ve yuvarlak şekillerine rastlanmaktadır.

kılmağ-um-dur 105A/12

boyn-um-a 41A/9

esrük-üñg 45B/12

köz-üñg 45B/12

öz-ümüz-ni 52A/1

-p zarf-fiil ekinin bağlayıcı ünlüsünün de düz ve yuvarlak şekillerine rastlanmaktadır.

al-up 109B/1

bol-up-mın 18A/13

-ğuça/-güçe, günça/-günçe zarf-fiil eki yuvarlak ünlü ile kullanılmıştır.

kıl-ğuça 60A/11

öt-güçe 25A/7

kılma-günça 84B/10

öt-günçe 37A/12

V.Orta Hecenin Düşmesi :

Ek alan kelimelerde vurgusuz orta hece ünlüsünün düştüğü sık görülen ses hadiselerinden biridir.

ağz-ı-dın 11A/2

ağr-ı-ganda 14B/11

ayt-urğa 16A/11

bağr-ımnı 62B/7

başka 80A/3

boyn-uma 41A/9

VI.Çıkarma :

Ünlüyle başlayan bir kelimedden önce gelen ve ünlüyle sona eren bir kelimenin son ünlüsü metnimizde bir kaç örnekte çıkarılmıştır.

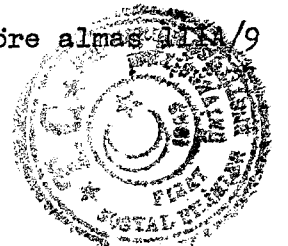
tur'almay / tura almay 52B/6

qurr'aning/ kurra aning 27A/3

bol'alur / bola alur 92A/9

kör'almas/ köre almas 41A/9

sözleydürkeniñ / sözley(ü)dür(i)keniñ 22B/2

VII. Son Hecenin Düşürülmesi :

-ayın/-eyin emir ekinin son hecesi iki örnekte düşürülmüştür,
biley / bileyin 23B/13 bolay / bolayın 116A/5

Bir örnekte de enstrümantal eki düşürülmüştür.

bī-merdligey / bī-merdligeyin 109B/11

-u/-ü zarf-fiil eki de kelime sonunda düşürülebilmekte ve zarf-fiil fonksiyonu kendinden önce gelen yardımcı ünsüzü üzerine yüklenmektedir.

yığlay / yığlayu 33B/8

sözley / sözleyü 22B/2

VIII. Ünlü Kalınlaşması :

Arap ve Fars telaffuzunun tesiriyle Türkçe kelimelerin bir kaç yerde ince yazılması gerekirken kalın yazıldığı görülmektedir.

kıldı / kildi 78B/9

kılur / kilür 7B/5

kun / kün 94A/10

Kalınlaşma hadisesi eklerde de görülür. İnce sıradan kelimelere kalın sıradan ekler getirilir. Kalın sıradan ekler genellikle yabancı kelimelere getirilir. Ancak Türkçe kelimelere getirildikleri de görülür.

İsimden isim yapım eki -lîğ/-lig, -lûğ/-lûg

edeb-lîğ 49B/6

'ilm-lîğ-ka 16A/9

bahadır-lûğ-ın 94B/1

bahadır-lûğ 103A/2

Küçültme eki -ğına/-gine

bir-ğına 43B/3

hücre-ğına 39A/1

kitabət-kına 62B/3

Aitlik Eki -ğı/-gi

özide-kı 52B/10

evvel-ğı 3A/13

Karşılaştırma Eki -raq/-rek

âdemîveş-raq 66B/10

edeb-raq 96B/9

'aceb-raq 44A/7

müfid-raq 75A/12

IX. ok kuvvetlendirme edatı bazı kelimelerle birleşir ve ünlüsü düşer.

niçük / neçe ök 25A/2

yançak / yança ok 93B/13

B. ÜNSÜZLER

I. b Ünsüzü

Kelime başı b'leri genellikle muhafaza edilir. Fakat v / b değişmesinin örnekleri de görülmektedir. Ancak bu değişmeleri ihtiyatla karşılanak gerekir. Kelimelerin b'li ve v'li şekilleri sayı olarak aşağıya çıkarılmıştır.

bar 169 var 4 bar-64 var-1

m / b değişmesi görülen kelimelerde metnimizde m'li şekiller tamamen hakim durumdadır. Yine ihtiyatla karşılanması gereken bir örnek b ile yazılmıştır.

biñg 81B/2

Şu kelimeler m'li şeklin hakim olduğu örneklerdir.

miñg 12A/4 min 4B/5 mañga 45A/7 mu 26B/7 mundak 42B/7

İşaret ve şahıs zamirlerindeki aslı b sesi m'ye dönüşmüştür. Kelime içi b sesi bir yabancı kelime ve bir yerde v ile yazılmıştır.

evyat / ebyat 59B/1

Kelime sonunda su / sub 11A/2 şekli kullanılmıştır.

bel- ve el- fiillerinin metindeki oranı şu şekildedir.

bel- 634 el- 13

p ünsüzü kelime içinde bir kelime f'ye dönüşmüştür.

tefrak / teprak 3 yerde

tilbe kelimesi tible şeklinde b'li olarak kullanılmıştır.

Eski Türkçe'deki eb kelimesi metnimizde

öy / ev / eb şeklinde inkişaf etmiştir.

II. d/y Meselesi

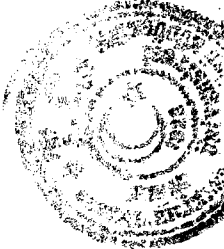
Bu konuda y'li şekiller tamamen hakim durumdadır. Aslı d'ler y'ye dönüşmüştür. Sadece bir özel isimde kalıplaşmış olarak bulunmaktadır.

adağ 91A/8 (Endican şehrinin eski ismi)

ayağ / adağ ayrıl- / adırıl- bayram / badram

kaygu / kadgu key- / ked- kiy- / kid-

kuyı / kuğug

-matın/-metin zarf-fiil eki ses değişmesi bakımından çeşitlilik arz etmektedir.-madın/-medin,-mayın/-meyin ve menin şekilleri birer kelime kullanılmıştır.

bırak-madın 114B/12

-y- / -d- değişimine uğramış olarak kör-meyin 118A/13

Ayrıca n / y / d şekliyle ve n'nin gerileyici benzeşme tesiriyle aynı kelime, aynı beyitte iki kere kör-menin(109A/5-6) şeklinde kullanılmıştır.

III. g/v Değişmesi

biregü ve ikegü kelimeleri birev ve ikev şeklinde inkişaf etmişlerdir.

IV. k/h Meselesi

Kelime başında k umumiyetle korunmuştur iki kelime de h'ya dönüşmüştür.

hıtay / kıtayı 56B/9

hatun / katun 15B/4

Kelime içinde ve sonunda h/k değişmesi görülmektedir.

ahtar- / ahtar-

bağşı / bağışı

dağı / dağı / tağı 12B/9

ekşsa- / ekşsa-

yağşı / yağışı

yek / yok 59A/13

V. k/g Meselesi

Kelime başında k/g değişmesi bir kelimeye karşımıza çıkmaktadır.

gıcak / kıcak 85A/7-13

Kelime içerisinde k/g değişmesi kuralsız olarak ve sık karşılaşılan bir hadisedir. Aynı kelime ve ek her iki şekliyle de kullanılmaktadır. Bu değişmelerin büyük bir çoğunluğu sadalılaşıma alâmeti olarak değerlendirilmelidir. Ancak aynı kelime ve ekin iki şekilli kullanılması bir karışıklığa meydan vermektedir.

artug 2

artuk 10

ayağ 13

ayağ 1

bağlık 1

bağlık 1

bahadırluğ 1

bahadırluğ 1

uçgun 2

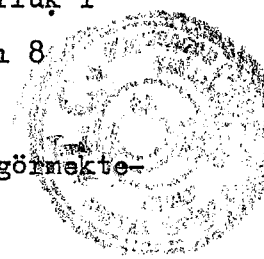
uçkun 2

yekğarı 3

yekğarı 8

VI. t/d Meselesi

Söz başında bazı aslı t sesinin d'ye dönüşüğünü görmekte-

yiz. Bu kelimelerin t'li ve d'li şekillerinin kullanılma sıklığı şöyledir.

dış 1	taş 7	dur-2	tur- 6
di- 90	ti- 3	düş- 1	tüş- 49

VII. Ünsüz Uyumu

a. Köklerde

Kelime köklerinde ünsüz uyumu hakim olma yolundadır. Ünsüz uyuma aykırı örnekler oldukça azdır. İki şekilde yazılan kelimeler ve yazılma sıklıkları şöyledir :

teğna 1	teğkan 1	tefrag 1	tefrakğa 1	tefrakça 1
uçgun 2	uçkun 2			

b. Eklerde

Bir kısım eklerde ünsüz uyumu teşekkül etmiş olmakla beraber, bazı ekler henüz ünsüz benzeşmesinden uzaktırlar.

İsim Çekim Ekleri

Yönelme ekinin ünsüz uyumuna uyan ve uymayan şekilleri bir arada kullanılmıştır.

cennetka 107B/9	cevānıbkā 99A/4	hāzretka 115B/3
hāzretğa 115A/2	aytmakğa 101A/6	bahtka 26A/8
ıraqğa 18B/7	ıraqka 50B/7	

Kalma durumu eki tek kelime de ünsüz benzeşmesine tabidir.

işte 36A/4, 59A/13

Çıkma durumu eki de tek örnekte uyuma tabidir.

aytmaktın 7B/8

İki kelime de kullanılan -ğarı yön gösterme ekinin durumu şu şekildedir.

taşğarı 2	taşkari 4	yokğarı 3	yokkari 8
-----------	-----------	-----------	-----------

Zaman Eklerinde Durum :

Görülen geçmiş zaman ekleri ünsüz benzeşmesine uymaktadır.

ayt-tım 72B/5	açtı 2A/1	açtuğ 35A/13
ayttılar 18A/8	ısıttı 62B/7	bastı 89B/4

Gelecek zaman eki iki örnekte ünsüz benzeşmesine uymuştur.

aytkay 77B/7 çıkıkay 114A/10

Emir eki bir örnekte uyuma tabidir.

tut-kıl 118A/12

Zarf-fiil eki -ğalı bir örnekte uyuma tabidir.

tut-kalı 54B/12

İsim-fiil eki -ğan uyuma tabi olan eklerdendir.

ayt-kan 11B/13 bas-kan-dur 90B/3 çık-kan 114A/11

kayıt-kan-dın 7A/2

Yapım eklerinde durum;

Fiil ismi yapan -mak iki ünlü arasında sadalılaşımaktadır.

aytmağı 22A/3 kıılmağı 114A/7

İsimden isim yapım ekleri -liğ/-luğ ve -lık/-luk birbirinin yerine kullanılmakta ve aynı kelime de her iki şekline de rastlanmaktadır,

bağlığ 98A/9 bağılık 42B/4 aşüfteliğ 110A/3

kazaklıkıda 17A/1 serheşluğda 49B/7 hūblukka 79A/5

Küçültme eki -ğına ünsüz benzeşmesine uyar.

bedbaht-kına 55B/2 haylığına 55A/12

Aitlik eki -ğı tam bir uyum gösterememektedir.

evvelğı 3A/13 başıdağı 85A/3 burunğı 36A/13

burunkı 95B/11

-tur/-dur ve turur/durur bildirme eki de aynı kelime de değişik şekilleriyle kullanılmaktadır. Ekin kullanılış sıklığı şu şekildedir.

bölupdur 3 beluptur 66 dipdur 2 diptür 5

kıılıpdur 8 kıılıptur 45 köpdür 3 köptür 5

köprekdür 2 köprektür 1 dip durur 1 dip turur 4

VIII. Ünsüz Düşmesi

a. ğ ve g Meselesi

Tek heceli sözlerin senundaki ğ ve g'ler korunmuştur.

bağ "bağ" big "bey" tağ "dağ"

Birden fazla heceli kelimelerin iç ve son seslerindeki -ğ ve g'ler

büyük ölçüde korunmuştur.

çirig 104B/1	katık 5A/2	kıska 39A/13
kuruğ 78A/7	tirig 105A/12	uluğ 46B/2
yalğan 22B/11	yamağlık 42B/5	yayağ 52B/8

Bazı kelimelerin bünyesinde bulunan ğ ve g sesleri düşürülmüştür.

işek / işgek kirek / kergek kulak / kulğak

b. r Düşmesi

Bu sesin düşmesi bazı kelimelerde şastlanan bir hadisedir.

birle 13	bile 72	ir- 586	i- 79	karşı -
kaşı 23	kırtul- -	kutul- 4	üzre 2	üze 1

Bazı sözlerde çokluk eki sonundaki r sesi düşürülmüştür.

bardıla 115A/4-5	külüştile 97A/2	sındurdıla 112A/7
------------------	-----------------	-------------------

IX. Ünsüz İkileşmesi

Çağatay Türkçesinin bir hususiyeti olarak bazı sayı isimlerinde ünsüz ikileşmesi görülmektedir, ancak metnimiz harekesiz olduğu için bu konuda bir şey söylemek mümkün değildir. Metnimizde geçen ünsüz ikileşmesi olabilecek örnekler şunlardır :

ikki / iki yitti / yedi sikkiz / sekiz teküz / teküz

X. Kelime Başındaki y Meselesi

Türkçenin çeşitli şivelerinde y'li ve y'siz olarak kullanılan kelimeler konusunda Çağatay şivesi tamamen denecek ölçüde y'li şekiller yanındadır. Metnimizde de bu şekiller hakim durumdadır.

yığaç 16A/4	yığla- 21B/8	yigirmi 48A/13
yıraq 46B/1	yıbar- 26B/8	

XI. Sadalılaştırma

Söz başında sadalılaştırma olayı şu kelimelerde görülmektedir:

taş	dış 11	dış 1
-		di- 90
-		dik 24
-		dir- 1
tur-	6	dur- 2

tüş- 49

düş- 1

Eklerde sadalılaşma elayı ünsüz uyumu bahsinde ele alınmıştır. Orada da görüleceği gibi bazı eklerdeki sadalılaşma ünsüz uyumu değrultusunda tamamlanmış bazılarında ise henüz başlangıç noktasındadır. Ayrıca kuralsız olarak sadalı ve sadasız şekillerin kullanıldığı da görölmektedir.

XII. Sadasızlaşma

Birden fazla heceli sözlerin semundaki -ğ'ların bazı örneklerde sadasızlaştığı görölmektedir.

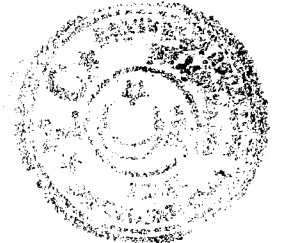
adağ 91A/8 ayak 73A/9 artuğ 49A/5 bağlığ 42B/4
 bahadırluğ 103A/2 hoşluğ 103B/9 kuruğ 78A/7
 yayağ 52B/8 katığ 5A/2

Kelime içinde bir örnekte z sadasızlaşarak s'ye dönüşmüştür.

arsu / arzu 26B/3

Geniş zaman elumsuz eki -maz/-mez tamamen sadasız -mas/-mes şekliyle kullanılmıştır.

aytmas 118B/11	açılmas 113B/7	almas 107A/3
bigenmes 80B/9	dimes 48A/7	imes 81A/7
kılmas 5B/13	elmas 117A/3	sığmas 105B/9

ŞEKİL ÖZELLİKLERİ

A. İSİM GURUBU

1. İSİM
2. SIFAT
3. ZARF

B. ZAMİR

C. EDAT

Ç. FİİL

A. İSİM GURUBU

I. İSİM

İsim gurubu içerisinde sıfat ve zarflar da ayrı başlıklar altında ele alınmıştır. İsimler şu yönleriyle ele alınmaktadır.

1. İsimden İsim Yapan Ekler
2. Fiilden İsim Yapan Ekler
3. Ek Kalıplaşması
4. İkizlemeler
5. Birleşik Sözler
6. İsimlerde Çeklik
7. İyelik Ekleri
8. İsim Çekimi

18 İSİMDEN İSİM YAPAN EKLER

-aç

Az kullanılan eklerdendir ve bir kelimeye kullanılmıştır.

kel-aç-dın 41A/9

-çe

Dil isimleri yapmakta kullanılan bu ek de bir kelimeye karşımıza çıkmaktadır.

Türk-çe 16A/11

-çı/-çi

Türkçe ve yabancı isimlerin sonuna gelerek bir işle uğraşma durumu veya bir mesleği ifade eden bu ekin metnimizdeki örnekleri şunlardır :

nakşäre-çi 15B/6

cefa-çı 42A/3

bitik-çi 66B/9

pervân-çı 89B/5

yamğur-çı 92A/7

il-çi 100B/3

Bu ek fiilden isim yapım eki olan -ğu/-gü ile birlikte kullanılmaktadır; ancak her iki ek ayrı ayrı ele alınmıştır.

ıçgü-çi 5A/10

kıl-ğu-çı-lar 60A/5

-düz/-düz

Az kullanılan bir ektir.

kün-düz 8A/4

-ğına/-gine, -kına/-kine

Küçültme ifade eden kelimeler yapan bir ektir.

rengin-gine 4A/2

nime-gineler 71A/11

nażim-ğına 64A/5

hayli-ğına 55A/12

âbādān-ğına 55B/3

bir-ğına 43B/3

yaşşı-ğına 43B/3

hücre-ğına 39A/1

kitābet-kına 62B/3

bed-baht-kına 53B/2

nākis-kine 53B/11

köngül-kine-si 77B/9

-liğ/-lig, -lug/-lüg ; -lık/-lik, -luk/-lük

Türkçe ve yabancı kelimelere gelerek isim türeten ve çok kullanılan bir ektir. Bazı Türk şivelerinde -lı/-li şeklinde inkişaf eden bu ek, Çe-

-sız/-siz

İsimlerden olumsuz sıfat yapan bu ek metnimizde fazla örneğine rastlamadığımız bir ektir.

kāzī-sız-dur 96B/10

'ayb-sız 74A/5

iye-sız-dür 96B/6

meze-sız 43A/5

2. Fiilden İsim Yapan Ekler

-a/--e

Aslında zarf-fiil eki olan bu ek, bazı örneklerde yapım eki gibi kullanılmış ve yeni kavramları ifade eden isimler türetmiştir.

ar-a 4A/10

yar-a 39A/13

kısk-a 39A/13

birl-e 3A/11

kiç-e 18B/8

üçel-e 101B/3

özg-e 87B/10

tigr-e 61B/9

ikel-e 18A/7

irt-e 2A/13

köl-e-g-e 16A/4

-ç

Daha çok sayı adlarına gelerek sıra sayı adları yapan bir ektir.

Sayı adı olmayan bir kelime ile kullanılmıştır.

ikkin-ç-i 9A/4

üçün-ç-i 47A/4

törtün-ç-i 69A/8

bişin-ç-i 88B/4

altın-ç-i 94A/1

yitin-ç-i 100B/13

sikkizin-ç-i 106A/1

Bu ek görüldüğü gibi -n-'li fiil tabanlarına gelmektedir. Bir kelime bu konuda istisna teşkil etmektedir.

kıl-ı-ç 90A/8

-ğ/-g,-k/-k

Yaygın kullanılan bir fiilden isim yapım ekidir. Metnimizdeki örnekleri şunlardır :

yar-u-ğ-luk 6A/12

acı-ğ 33B/2

taya-ğ 43B/2

sat-ı-ğ 59B/5

ba-ğ 98A/9

aya-ğ 99B/5

boz-u-ğ 110B/9

bul-ğa-ğ 6B/5

yara-k 38B/12

yıra-k 46B/1

aç-u-k 47B/4

art-u-k 49A/5

yaya-k 52B/8

yasa-k 101B/6

sın-u-k 2B/9

kat-ı-k 5A/2

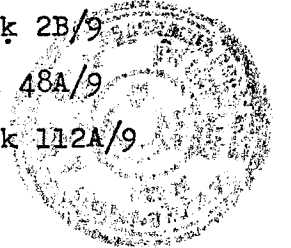
biyi-k 48B/6

kiçi-k 48A/9

öksü-k 92A/10

esrü-k 111B/11

körne-k 112A/9

-ğu

Az kullanılan bir ektir.

kara-n-ğu 96A/8

-ğün,-kün

Az kullanılan bir ektir.

uç-ğün 113B/3

uç-kün 111B/13

-1/-i,-u/-ü

Metnimizde örneklerine az rastladığımız eklerden biridir.

yahş-ı 2A/12

dağ-ı 2A/12

ayr-u 117A/13

tiñgr-i 43B/3

bil-i 41A/6

uyk-u 13B/8

-l

Sık kullanılmayan bir ektir, bu ekin mahiyeti yeni çalışmalarla ortaya konmuş ve -l sesinin köke dahil bir ünsüz olmayıp ayrı bir ek olduğu kesin olarak belirlenmiştir. Bu ekle ilgili örnekler şunlardır:

kü-l 44B/2

yo-l 27B/7

ku-l 16B/10

oğ-u-l 12B/3

ti-l 12A/12

-m

Az kullanılan eklerimizdendir.

yar-ı-m 18B/8

anğla-m 43A/2

öl-ü-m 65B/4

-ma/-me

Fiil köklerine gelerek mastar görevi yapar, az kullanılmış bir ektir.

ayt-ma-sı 61A/13

toğ-ma-sı 90A/3

ilt-me-si 109B/1

-mağ/-mek

Fiillerden hareket isimleri yapan mastar ekidir. Çok kullanılan bir ektir.

koy-mağ 6B/12

kıl-mağ 32B/12

gan-mağ 90A/8

bol-mağ 2B/7

bağ-mağ 109B/3

bağışla-mağ 104B/13

ayt-mağ 101A/6

at-mağ 90A/8

tap-mağ 67A/11

oğu-mağ 4A/10

kül-mek 34B/12

kültür-mek 72B/6

it-mek 71A/1

eyle-mek 118A/1

biti-mek 6A/2

bir-mek 95B/10

öt-mek 77B/12

yi-mek 13B/8

iç-mek 101B/2

-gur / -mur

Bir kelimedede karşımıza çıkan bu ek metateze uğramıştır.

yam-gur 92A/7

-n

Az kullanılan bir ektir.

qoy-u-n "iç" 47A/13

yaq-ı-n 34A/6

-r

Az kullanılan eklerdendir.

bir-e-r 87B/6

kiñg-e-r 71A/3

-ş

Az kullanılmıştır.Hareket isimleri yapmakta kullanılan bir ektir.

i-ş 27B/8

oşsa-ş 43A/5

yürü-ş 101B/8

-t

Şimdiye kadar küke dahil edilen bu ek de yeni tesbit edilen eklerdendir.(1)

a-t "isim" 2A/10

-v

Daha çok sayılarla kullanılan bu ek -v- / -g- değişmesiyle meydana gelmiştir.-ağ/-egü ekinin son ünlüsü düşerek -av/-ev / -ağ/-eg şeklinde inkişaf etmiştir.Ancak bu ses gurubu içerisinde birden çok ek vardır.

bir-ev / bir+e-vü / bir+e-gü 37B/1

iki+e-v / iki+e-vü / iki+e-gü 56B/10

-y

Bu ek de bir kelimedede karşımıza çıkmaktadır.

to-y "şenlik" 29B/4

-z

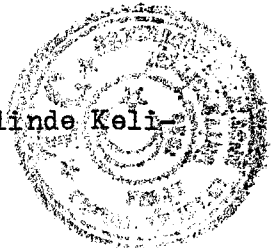
Az kullanılan eklerden biridir.Yukarıda -t eki için yazılan şeyler bu ek için de geçerlidir.

a-z 87A/13

sö-z 10B/8

kö-z 13B/8

(1) Prof.Dr.N.Hacıeminoğlu,Yapı ve Mana Bakımından Türk Dilinde Kelime Aileleri,H.F.Alasya'ya Armağan,TKAE,Ank.1989

3. Ek Kalıplaşması

Çekim eklerinden birinin,kendine has olan işletme görevini kaybederek,bir söz içerisinde eriyip o sözle kaynaşmasına ek kalıplaşması diyoruz. (1)

a. İsim Çekim Eklerinde Kalıplaşma Olayları :

1. -da/-de Bulunma Hali Eki :
anda / a-n-da "orada" 2B/10
öter hal-de / öter halde "ölürken" 8A/7
2. -dın/-din Çıkma Hali Eki :
andın / a-n -dın "oradan" 3B/10
3. -ça/-çe Eşitlik Hali Eki :
barça / bar-ça "bütün,hep" 7B/11
niçe / ni-çe "ne kadar,çok" 88A/13
niçük / ni-çe ök "nasıl,ne gibi" 25A/2
4. -n Vasıta Hali Eki :
tünün / tün-i-n "geceleyin" 110A/5
künün / kün-ü-n "şimdi" 110A/5
üçün / üç-ü-n "için" 61B/11
5. -la/-le Vasıta Hali Eki :
katla / kat-la "defa,kere" 52B/9
6. -ra/-re Yönelme Hali Eki :
içre / iç-re "iç,içeri" 34A/3
songra / sonğ-ra "sonra" 5B/4

b. İyelik Eklerinde Kalıplaşma Hadisesi :

İyelik eklerinde kalıplaşma daha çok üçüncü teklik şahıslarda görülür.

kibi / kib-i "gibi" 104B/3	iligidin / il-i-g-i-din "ilinden" 42A/2
yolu / yol-ı "defa" 112B/12	iligige/il-i-g-i-ge"iline"23A/7
birisidin / bir-i-si-din108B/1	iligide /il-i-g-i-de"elinde"29A/3

4. İkizlemeler

Aynı anlamlı,yakın veya zıt anlamlı kelimelerin yan yana kullanılmasıyla yeni bir mefhum ifade etmeye ikizleme diyoruz. (2)

(1) Prof.Dr.Zeynep Korkmaz,Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Kalıplaşması Olayları,A.Ü.DTCF yay.,TTK Basımevi,Ank.1962

(2) Prof.Dr.Vecihe Hatiboğlu,Türk Dilinde İkileme,TDK yay.,Ank.1981

İkizlemelerin çeşitliliği yapılış şekilleri vardır. Metnimizde görülen ikizlemeler şu yollarla yapılmıştır.

1. Aynı anlamı taşıyan kelimelerin bir arada kullanılması :

gāh gāh "zaman zaman" 71A/2 māl u mülk "servet" 104B/1
 mülk ü māl "servet" 48B/2 katra katra "damla damla" 49A/3
 hayf ve yüz hayf "çok çok yazık" 46A/4
 dirîğ ve yüz miñg dirîğ "çok çok yazık" 46A/4

2. Zıt anlamlı kelimelerin bir arada kullanılması:

tag u deşt "dağ ve çöl" 13A/8 öter barur "gider gelir" 56A/12
 atar tutar "bir savaş oyunu" 104B/13

3. Yakın anlamlı sözlerin bir arada kullanılması :

çapıp barıp "alıp kaçıp" 101B/3

Araya "ve ya da ü" bağlama edatı getirilerek yakın anlamlı kelimeler bir arada kullanılmıştır.

Türk ve sart "Türk ve diğer milletler" 46A/10

can u köngül "can ve gönül" 44B/1

sıdık u ihlas "doğruluk" 16B/9

heva vü heves "zevk ve şehvetler" 55A/11

neşv ü nemā "yetişip büyüme" 81B/5

fażl u kemāl "erdem ve olgunluk" 94B/6

'aql u dāniş "akıl ve fikir" 94B/7

zühd ü takvā "ibadet ve Allah korkusu" 94B/7

keşf ü kerāmet "gizli bilgilere sahip olma" 96B/11

kemāl u fażl "olgunluk ve erdem" 102A/6

kadır u kıymet "itibar ve değer" 107A/6

4. Sayı adlarının bir arada kullanılması:

yüz miñg yiz ilig miñg 70B/8 altı yiti yıl 78B/6

üç ve dört 27B/7

bir iki 30A/9

bir biri 114B/4

5. Birleşik Sözcükler

İki kelimenin yeni bir mefhum ifade edecek şekilde bir arada kullanılmasından birleşik sözcükler ortaya çıkmaktadır. Birleşik sözcükler iki se-

kilde yapılmaktadır.

İ. Asıl şekillerini kaybetmeden bir araya gelen ve yeni bir mefhum ifade eden birleşik sözler; bu tür birleşimde birinci söz genellikle bir sıfattır.

bil bağla- "güvenmek" 44A/8

kara tofrağ "yer yüzü" 1A/5

kara yir "yer yüzü" 111B/3

kara belâ "büyük dert" 45B/12

kuruğ baş "yalnız insan" 78A/7

uş mundağ "işte bunun gibi" 36A/12

uş bu "işte bu" 23A/1

niçe miñg yıl "binlerce yıl" 28B/10

bir az "biraz" 53A/8

nitey / niteg "nasıl, ne gibi" 116A/12

niyüçün / ni üçün "niçin" 81A/7

II. Asıl şekillerini kaybederek bir biri içerisinde eriyen birleşik sözler, şu şekillerde teşkil edilmişlerdir.

andak / anı teg "öyle" 18B/9

mundağ / muna teg "böyle" 15B/4

niçük / niçe ök "nasıl" 25A/2

yançağ / yança ok "yan, taraf" 93B/13

niyçün / ni üçün "niçin" 80B/4

ver / ve eger 111A/3

6. İsimlerde Çokluk

İsimlerde çokluk, bütün sözlerde -lar/-ler eki ile yapılmıştır.

-lar

yıl-lar 86A/4

bu-lar 80A/10

-ler

eynäm-ler 90A/7

kiçe-ler 33B/8

söz-ler 10B/8

Yabancı asıllı sözlerin çoklukları da aynı şekilde yapılır.

belâ-lar 50A/5

ıztırâb-lar 81A/11

'aziz-ler 4A/10

7. İyelik Ekleri

Birinci Teklik Şahıs

Birinci teklik şahıs iyelik eki -m'dir. Ünlü ile biten sözlere doğ-

rudan bağlanır.

mülk-i pâdişâhî ata-m-nı 17B/9

köp arzu-m bar 26A/1

Bu ek ünsüzle biten bir kelimeye geldiği zaman kelimenin son hecesi yuvarlak bir ünlü ihtiva ediyorsa araya -u- veya -ü-, düz ünlü ihtiva ediyorsa -ı- veya -i- bağlayıcı ünlüsü girmektedir.

boyn-u-m 41A/9

köngl-ü-m 54B/2

'ayş-ı-m 113B/7

beyt-i-m 83A/11

İkinci Teklik Şahıs

İkinci teklik şahıs iyelik eki -ng'dir. Ünsüzle biten sözlerin sonuna geldiği zaman kelimenin son hecesi yuvarlak bir ünlü ihtiva ediyorsa araya -u- veya -ü-, düz bir ünlü ihtiva ediyorsa -ı- veya -i- bağlayıcı ünlüsü gelmektedir. Ancak bunun istisnaları da vardır.

Düz ünlü ile:

aşk-ı-ng 116A/4

il-i-ng 37A/13

gam-ı-ng 115B/4

haft-ı-ng 114A/8

fırkat-i-ng 115B/12

yüz-i-ng 113A/4

Yuvarlak ünlü ile :

köz-ü-ng 41B/12

zülf-ü-ng 54B/2

esrük-ü-ng 111B/11

yüz-ü-ng 42B/5

Üçüncü Teklik Şahıs

Bu şahıs için iyelik eki, ünsüzle biten sözlerde -ı/-i- ünlü ile bitenlerde -sı/-si'dir; su kelimesi araya -y- koruyucu ünsüzünü alarak -ı- iyelik ekini almıştır.

baş-ı 27B/13

bağ-ı 25B/6

'ayb-ı 76B/9

ayağ-ı 21A/5

su-y-ı 2A/1

aḥfad-ı 88A/1

-i-

fażilet-i 8B/2

'adil-i 105A/6

aḥvāl-i 48B/6

'azm-i 117A/4

beyt-i 9A/4

bil-i 98A/9

il-i-g "elini" 82A/8

-sı

ḥāfıza-sı 49B/10

fusaḥā-sı 1A/8

ara-sı 47A/11

ağa-sı 24A/2

arsu-sı 26B/3

duruğa-sı 93A/9

-si

bir-i-si 106A/6

bedīhe-si 99A/11

bahāne-si 25A/10

āvāze-si 1B/1

āsitāne-si 16B/8

akīde-si 78A/11

Birinci Çokluk Şahıs

Birinci çokluk şahıs iyelik eki metnimizde dört kelime ile kullanılmıştır. Bağlayıcı ünlüleri, ünlü uyumuna tabi olan bu ek -mız/-miz, -muz/-müz şeklindedir. Metnimizdeki örnekleri şunlardır :

kâbiliyyet-i-miz 52A/3

kām-ı dil-i-miz 103A/12

türk-i peri-peyker-i-miz 103A/11

öz-ü-müz 52A/1

İkinci Teklik Şahıs

Metnimizde bir örneği bulunan bu ek, Orhun Türkçesindeki şekli ile devam etmektedir.

mahāsın-giz tügi 97A/1

Üçüncü Çokluk Şahıs

Daima -ları/-leri şeklinde olan bu ek, çok kullanılan eklerdendir.

at-ları 1B/7

azāde-leri 4A/1

barmağ-ları 23A/7

bî-bedel-leri-din 94A/6

8. İsim Çekimi

İlgi Hali

İlgi hali eki düzlük-yuvarlaklık uyumundan kaçan bir ektir. Ek yuvarlak ünlülerden sonra da düz şekilleriyle kullanılmaktadır.

-nınğ/-niñ

altun-ninğ 104A/2

ulus-ninğ 112B/12

ot-ninğ 113B/3

divāne-ninğ 84A/9

ālem-ninğ 26A/4

big-ninğ 91B/13

alıncağ-ninğ 54B/13

ba'zı-ninğ 18A/11

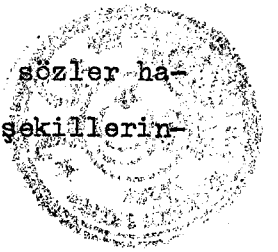
Eksiz İlgi Hali

nazm ehli leṭāyır 3A/11

ol Hāzret hıdmetiğā 4B/13

Yükleme Hali Eki

Yükleme hali eki, üçüncü teklik şahıs iyelik eki almış sözler hariç, Türkçe ve yabancı bütün kelimelerin yalın ve ek almış şekillerin-

de -nı/-ni'dir.

-nı/-ni

bu yol-nı hükm kılsa 77B/12

Attār-nı tahayyür kılıptur 27B/9

erkān-ı devlet-din ba'zı-nı 96B/3

kıldı bağrım-nı kara zülfi dik 62B/7

bedihe-ni revān aytur irdi 15A/11

bu beyt-ni ayttı kim 6B/13

ol hem fakīr-ni işitken irkendür 26B/2

ālem-ni hōşluk bile ötkerdi 103B/9

Üçüncü teklik şahıs iyelik eki almış olan sözlerde yükleme hali e-ki -n'dir.

-n

da'vā kūsı āvāze-si-n 1B/1

bir-i-n kolu bir-i-n çehresince körmes
56B/10

hücre-si-n bozup tofrag-ı-n hānkāhdın taşğarı taşıdılar 5B/1

"El" kelimesinin istisnaf bir durumu vardır. Bu kelimeye yükleme hali eki kalıplaşmış şekilde ve -g olarak getirilmiştir.

-g

ol il-i-g köksige koysa "o, elini göğsüne koysa" 82A/8

āh kim cānımğa yittim yār-ı nādān il-i-g-i-din 42A/2

şāh mezkūr bolğan pādīşāh il-i-g-i-de şehīd boldı.

"Şah adı geçen padişah elinde şehit oldu" 29A/3

il-i-g-i-ge ve barmağlarığa halkalar salur irdi.

"Eline ve parmaklarına halkalar takardı." 23A/7

Yönelme Hali

Yönelme hali eki genellikle -ğa/-ge, -ka'dır. Yazılışının farksız oluşu ve ünsüz uyumunun tam hakim olmayışisebebiyle bu ekin -ke, -ge şekillerinden nerede hangisinin kullanıldığını tesbit etmek mümkün değildir. Ayrıca bu ekin bir kaç kelime de -a/-e ve bir kelime de -na bir kelime de -ne şekli kullanılmıştır. İnce sıradan yabancı kelimeler bu ek çoğunlukla kalın şekliyle ilave edilmiştir. Ancak bunun da istisnaları vardır. Ekin nerede, ne şekilde getirileceği konusunda tam bir birlik yoktur.

Türkçe kelimelerde ekin kullanılışı:

-ğa

ol ağa-ğa inilik-ge lāyık 17A/9

mebhaşnı ara-ğa saldı 26A/13

yüz ilig miñg altun-ğa yakın 70B/9

āhıret seferi allı-ğa tüşti 25A/6

-ka

nazm aytmaq-ka iltifāt kılmaydurlar 101A/6

-ge

biz-ge tigmes mü hiç akar tamarı 42B/10

nāme haṭṭı bitir-ge meşhūr 80B/8

öz-ge cānver şüretiğa meş bolğay 80A/6

Yabancı kelimelerde ekin kullanılışı:

-ğa/-ka

ol hażret-ğa dağı 115A/2

ol hażret-ka vākı' boluptur.115B/3

Horāsāndın kaçıp İraq-ğa barurda 18B/7

Heride tura almadı İraq-ka bardı 50B/7

İkki miñg beyt-ka yakın aytıptur 32A/4

ba'zı medārisde ders-ka meşğuldur 72A/5

atı etrāf ve cevānıb-ka münteşir boldı 99A/4

Yabancı asıllı kelimelerde ek daha çok -ka şeklinde kullanılmıştır.

Metinde geçen sekiz örnekte bu ek -a/-e şeklindedir. Bunlardan biri

-na, biri -ne ,biri de -ya şeklinde kullanılmıştır.

-a

dārü's-saltanat-a 'azimetı kıldılar 3B/13

saldı kemend boynum-a ikki kolaçdın 41A/9

terahḥum kıl ki mindin bardı ve imdi sañg-a kaldı 54B/3

iy muḥūbler yitseñgiz ger yaz-a siz 44B/6

ir kirek örtense yansa yalın-a 103A/3

-na

yara yip yatsa atınıñ yalı-na 103A/4

-ne

iy kaddıñg tūbā vü cennet ḥadd gülgün üst-i-ne 107B/5

Yönelme eki üst kelimesine yedi yerde -ne şeklinde, dört yerde de -ge şeklinde getirilmiştir.

-y-a

okumakı-y-a kâhillik kılınmış bolğay 77B/5

İyelikleklerinden sonra ekin kullanılışı şu şekildedir:

Birinci Teklik Şahısta:

'aşkdın kildi mining baş-ı-m-ğa ança şa'b hāl 112B/2

derd ile ayrıldım iy derd-i-m-ğa merhem yahşı kal 117A/8

İnce sıradan kelimeye ek,-ğa şeklinde getirilmiştir.

İkinci Teklik Şahısta:

dīvānın sinning kaşing-ğa kiltürüp 35A/12

tüşkeli hicr-ing-ge iy serv-i gül endāmım mining 115A/9

Üçüncü Teklik Şahısta :

ders 'aşk-ı-ğa gurbet ihtiyār kılıp kilürler 72B/2

ammā özini sipāhiliğda ata-sı-ğa oğşarını özge etvārıda ağa-sı-ğa nisbeti bar 92B/3

Üçüncü Çokluk Şahısta :

İyelik almamış çokluk ekinde -ğa olan ek, aynı kelimenin iyelik çokluğunda -ge şeklidir.

ba'zı aziz-ler-ğa sipariş kılıldı 53A/6

cemālat-ı mahādım ve aziz-leri-ge kim 3A/13

iligige ve barmag-ları-ğa halkalar salur irdi.23A/7

Bulunma Hali :

Bulunma hali eki kalın sıradan sözlerde -da, ince sıradan sözlerde -de'dir.

-da

bu bāb-da yana dağı resāyil ve kütüb bar 2A/12

bu 'aşr-da hālā bardurlar 94A/2

anınğ zıçı ara-da şāyi'dur 103B/3

serv-i āzādınığ bağ-da cilve eylemegi 118A/1

İyelik Eki Almış Sözlerde :

cilve kıldı gül nitey bağr-ı-m-da hicrān hārıdur 116A/12

dil-cüylükler kılıp kaşım-da oldurdı 26B/4

Üçüncü Teklik Şahıs İyelik eklerinden sonra bir kaç örnekte araya -n- getirilmiştir.

himmeti allı-n-da 104A/2 sihr bāb-ı-n-da 104B/4

Genelde üçüncü teklik şahıs iyelik eki -n-'siz ilave edilmiştir.

allı-da oturup 21A/5 Öz şî'ri bāb-ı-da 12A/12

Horasan mülkininġ asıl mîrzâdeleri ara-sı-da 2A/9

-de

ġāltāht-ı Feşāhat-ı evci-de 1A/4 6A/2

tag u deşt-de kizer irdi 13A/8

mülâzemetiġa kiçiklik-de yitipmin 18A/12

bir yir-de koyġaylar 28A/13

İyelik Eki Almış Sözlere :

tāze boldı baġ ve köpüm-de firāk 116A/11

sultān-ı şāhib-kırān āsitāne-si-de 16B/8

Metinde beş örnek ünsüz benzeşmesine tabi olup -ta/-te şeklindedir.

Bunlardan üçü -mak mastar ekinden sonra gelmiştir.

-ta

içmek ve baġışlamak-ta bî-mānend 104B/13

-te

ihtiyārı hiç iş-te yok irdi 36A/4

hiç iş-te istikāmeti yoġ 59A/13

ġarāyib tilemek-te ġüşiş kıllur 61A/5

öz āşkı hālidin haber birmek-te 117B/9

Çıkma Hali :

Çıkma hali eki bir örnek dışında tamamen -dın/-din'dir. Bir örnek ünsüz uyumuna tabi olmuş ve -tın şeklindedir.

-dın

her beyti baş-dın ol zamannınġ bir tārīhidür 10A/5

Horāsān-dın kaçıp 'Irakġa barurda 18B/6

ol cemā'at zümreside bolmak-dın 2B/7

dirler ki abdāl-dın ırmış 94B/13

İyelik Eki Almış Sözlerde :

vāh ki 'aşkıñg-dın cihān içre efgānımdur mining 110A/1

fırkat-ıñg-dın yok idi cismimde cān 115B/12

ağz-ı-dın su barur irdi 11A/2

perī-veş yarı 'aşq-ı-dın hāliniñg perişānlığı kim 111B/8

Bir örnekte iyelik ekinden sonra araya -n- girmiştir.

songrağı elfāz-ı-n-dın tārīh hāsıl bolur 71B/13

-din

anıñg üçün biş yüz beyt-din artuq hicvi bar ve sāyır halk üçün biñg-
din artuq 81B/1

sin perī-veş dik yaratmaydur beşer-din zü'l-celāl 16B/13

iy derd-keşler bāde-din hālī boluptur yüz tiñgiz, Tā tutkalı hum-hā-
ne-din bir gūşe biz bir gūşe siz 54B/11

İyelik Eki Almış Sözlerde :

bir bir-i-si-din hūbraq tüşüptür 108B/1

'aşq şiddetiniñg 'acz-i-din 109A/2

her kıysı letāfeti bir bir-i-din hūbraq tüşüptür 114B/4

zamannıñg bī-bedel-leri-din irdi 94A/6

hem bilgen-leri-din hem kılğanlarıdın şermendedür 107A/1

-tın

köp ilniñg köñglini şı'r aytmaq-tın saru yaqay irdi 7B/8

Eşitlik Hali :

Eşitlik hali eki kalın sıradaki sözlerde -ça, ince sıradaki sözler-
de -çe'dir. Bu ek isimlerin sonuna gelerek genellikle onları zarf duru-
muna getirir.

-ça

ma'nā nezāket ve garābetin ol-ça şartı barı-ça kiltüredürler 2B/6

gazel tavırda kim bar-ça-dın dil-āsārağ 2B/4

sābun-ça yunaydur 81A/1

yaşsı beyt aytkan-ça bar 101A/8

taş ve tofrağ-ça hesābı yok irdi 104A/3

-çe

hamse mukābeleside ni-çe meşnevi aytıptur 12A/9

hasebi cânibidin hem neseb-çe şerif bar irdi 45B/1
 -ğa/-ge,-ka yönelme ekiyle yaygın bir kullanılışı vardır:
 devletleri devrânı-ğa-ça kim kıyâmet-ğa-ça ber-karâr ve âlem inkı-
 râzı-ğa-ça pây-dâr bolğay 3A/2
 anıñg 'aşrıdın bu kün-ge-çe 7B/11
 terk-i mihr eylep egerçi boldı cânân özge-çe 105A/11
 ol gayet-ka-ça kim 81A/9

İyelik ekleriyle kullanılışında her hangi bir değişiklik yoktur.İyelik
 üçüncü teklik şahısta bir örnekte araya -n- girmiştir.

ķaysı bir gül çehre ol gülberk-i handânım-ça bar,
 ķaysı bir şimşâd-ķad serv-i hıramân-ım-ça bar 105A/8
 öz baş-ı-ça kılğan üçün 50B/5
 tab'ı dağı hâfıza-sı-ça bar 58A/6
 birin çehre-si-n-çe körmes 56B/11

Vasıta Hali :

Metnimizde vasıta hali eki olarak -la ve -n kullanılmıştır,ancak
 kullanılışı oldukça azdır.

-la

Bu ek,yalnız katla kelimesiyle sekiz yerde kullanılmıştır.

iki kat-la bu riyâzet ve meşakķat 52B/9

iki kat-la 74B/6 ikelesi kat-la 74B/8

bu kat-la 74B/8

-n

Bu ek de,yalnız iki kelimeyle ve üç yerde kullanılmıştır.

bâ-vücüd tün-i-n evvel ravza başıdağı sâdât bile barışur 85A/3

ol ķuyuş kim çarķ-ara âşüfte perçemdür kün-ü-n

Haste köñglüm zülfi içre berhemdür kün-ü-n 110A/5-6

Yön Gösterme Hali :

Metindeki yön gösterme hali ekleri şunlardır:

-ğarı,-ķarı

Bu ekler,iki kelimeyle kullanılmıştır.

tofrağın hankâhdın taş-ğarı taşıldılar 5B/1

yok-ğarı mezkûr boldı 56A/11

bu işler beşer sevqıdın taş-karı için 27B/8
 atasınıñ ta'rifi yok-karı mezkür boldı 93A/3
 -ra/-re

Bu ek de üç kelimeyle kullanılmıştır.

andın soñg-ra hâfız merdüd bolup 5B/4

mundın kaytkandın soñg-ra 7A/2

tüşkeli bend iç-re boldum ol perî divānesi 34A/3

nāzüklük iç-re biliçe yok tār-ı gisüyı 41A/6

zâtığa bu mülk üz-re ikāmet bolsun 106B/2

la'li üz-re sebze-i haṭṭı nümüdārığa baq 108B/9

İsimlerde Soru Şekli :

Sorueki -mu/-mü'dür.

gül yüzi eṭrāfıda ol lāle-i aşfer mü-dür

yanıda zülfi mü-dür,yā kākül-i 'anber mü-dür 113A/6-7

müşg-bü haṭṭın mu-dı,yā la'l ü bārın mu-dı

yüzi imānın mu-dı,yā zülfi zünnārın mu-dı 109A/1-2

2. SIFAT

Sıfatlar isim gurubuna dahil sözlere dir. Bazı isimler cümle içerisinde aldıkları vazifelere göre sıfat vasfını kazanırlar.

Metinde geçen çeşitleri ve bu sıfatlara ait örnekler şunlardır:

1. İşaret Sıfatları
2. Nitelme Sıfatları
3. Renk Adları
4. Sayı Adları
5. Soru Sıfatları
6. Belirsiz Sıfatlar

I 1. İŞARET SIFATLARI

bu

bu ma'la' anıdır kim 16A/1

bu 'aşr şu'arâsı bile bu devr zırafâsı 2B/10

ol kim bu tokuz felekni 1B/13

ol

ol hâzretning kazaklıkıda 17A/1

bu fakir ol nazm kim

ol hâzretning mübarek merkadı 4B/4

uşbu / uş-bu

uş-bu delil bes kim 1A/7

sözi hem uşbu renk ok irdi 23A/1

2. NİTELEME SIFATLARI

açuk : alarning açuk köngülleri 47B/4

az : az vaktde halâyık 3B/11

az ş'i'ri il arasında bar 12A/7

bayrı : bayrı kulları ve mevrusî bendeleri dürler 45A/3

biyik : begâyet biyik kişi bir kullarığa 86B/10

- ıçgüçi : Herî şehrinin levend ve ıçgüçi yigitleri 5A/10
 begâyet ıçgüçi kişi irdi 43B/10
- kalın : hanķâhı bar irdi ve kalın mürîdler 21B/2
 kalın talebe istifâde kıllurlar 72A/5
- kan : çeşm-i giryanınının kan yaşın ızhâr kıllıptur 117B/1
- katık : katık hıdmatler rücu' kıldılar 5A/2
- kısķa : 'ömri kısķa üçün 39A/13
- kiçik : kiçik yaşıda fevt bolıptur 42B/8
- köp : anda köp vaķt körgüzüptür 11A/8
 köp faźlı bar irdi 12A/2
 köp ta'accüb mahallîdür 27B/1
- ķuruĝ bařlıĝ : ķuruĝ bařlıĝ mücerred kişi irdi 78A/7
- sınuk : şikeste hâtırĝa ve sınuk köngülge 2B/9
- türki : türki nazmlarĝa tab'ı mülâyım irdi 16B/7
- tüz : inşa'allah tüz yolĝa kirgey 50A/10
- uluĝ : uluĝ terbiyetler kıldı 46B/2
- uzun : uzun 'ömr taptı 13A/1
- yaşşı : tasavvufda yaşşı musannefâtı bar 5B/10
 anıĝ yaşşı sözi köptür 7B/12
 yaşşı şekillik yaşşı hulķluk yigit irdi 24B/2
- yalaĝ baş : bařşayaĝayalaĝ dîvânelât dik 13A/8
- yaman : yaman hicv kıllıptur 52A/12
- yarım : yarım kiçe yatıp tüştile 18B/8
- yaruk : alarınının yaruk hâtırlarınının 47B/3
- yıraķ : yıraķ memâlikdin bu tâyife 72B/1
- yiĝi : yiĝi hōř tab'lardındur 69A/12

Yabancı Asıllı Nitelene Sıfatları

Yabancı asıllı nitelene sıfatları metnimizde oldukça fazla kullanılmıştır.

- âbādān : bir âbādān şi'ri bar 34B/3
- abdāl-veş : abdāl-veş yigit irdi 37B/5
- 'aceb : 'aceb zulmler kıllurĝa bil baĝlap irdi 44A/8
- 'âciz : til 'âciz ve 'aķl kâşırdur 52B/13

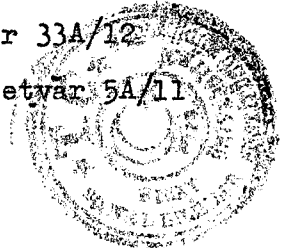
- ādemī-veş : ādemī-veş ve hayā ve edebliğ yigitdür 49B/6
 ārāste : haseb ve neseb bile ārāste yigit irdi 45B/1
 aşıl : aşıl ve müte'ayyān mīr-zādeleridindür 24A/4
 āşüfte : özi āşüfte dimağ kişi irdi 28A/7
 āvāre : barıp āvāre könglüm zülfüñg içre mübtelā kaldı 54B/2
 'aybsız : pāk yok 'aybsız Tingridür 74A/5
 'ayyāş : 'ayyāş ve hüner-perver pādīşāh irdi 103B/6
 'azīz : 'azīz hayl ve şerīf kavm bolğaylar 1B/6
 bed-hulk : bed-hulk ve mu'accib kişi irdi 39B/3
 best : best sözler aytur 74A/12
 bezerbān : sefīh ve bezerbān kişidür 52A/11
 bī-endām : bī-endām eṭvār zāhir bolur 5A/12
 bī-hayā : hayreh ve dilīr ve bī-hayā kişirdi 33A/9
 bī-mār : bī-mār yigit hem bir söz aytadur 26A/11
 bī-nazīr : atası bī-nazīr kase-gerdür 56B/8
 bī-tekellūf : fānī-şıfat ve bī-tekellūf kişi irdi 9B/12
 bī-vāsıta : bī-vāsıta siyāsetka müstevcip bolup 44A/9
 bülend : köp bülend ve best sözler aytur 74A/12
 büzürg-meniş : büzürg-meniş ve mutasavver yigit boldı 40A/12
 büzürg-menşe : büzürg-menşe ve tünd-hüy kişi irdi 32B/10
 büzürg-vār : büzürg-vār-ı 'ālī miqdār 2A/2
 cādū közlük : ni nāz ve bu ni şivedür iy cādū közlük şuh u şeng 43A/8
 celd : sipāhīlıkda celd kişi irdi 30A/11
 cüz'i : cüz'i mübteğillātı hāşılı bile 24A/6
 daķık : daķık taakulluk yigitdür 105A/5
 dāniş-mend : dāniş-mend kişi ve zū-fünün irdi 20A/5
 der-med : derd-mend yigit irdi 44B/12
 derviş-veş : derviş-veş ve nā-murād şive kişi irdi 8A/11
 dilīr : hayreh ve dilīr ve bī-hayā kişi irdi 33A/9
 dil-keş : şureti hōş ve sireti dil-keş yigitdür 94A/7
 dil-pezīr : dil-pezīr tab'lık kişi irdi 33A/3
 dīvāne : āh kim dīvāne könglüm mübtelā boldı yana 65A/13
 dīvāne-sar : dīvāne-sar kişi körünür 99A/9

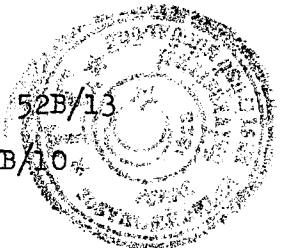
- dōst : dōst ve hōş baş kişi irdi 17B/5
- ebter-veş : levend-şive ve ebter-veş kişi irdi 87A/1
- edebliğ : ādemī-veş ve hayā ve edebliğ yigitdür 49A/6
- ednī : faķirġa ednī şu'ur hāşıl boldı 19A/10
- ehil : 'alāu'd-devle daġı ehil kişi irdi 88B/11
- esr ü sāde: esr ü sāde ve gūl kişi irdi 25A/1
- faķir : faķir ve yahşı kişi irdi 29B/9
- fānī-şıfat: fānī-şıfat ve bī-tekellūf kişi irdi 9B/12
- fānī-veş : fānī-veş ve bī-tekellūf kişi 24A/5
- fāzıl : fāzıl kişi irmiş 13B/12
- ġarīb : ġarīb şekillik kişi irdi 36A/7
- ġayr : anda hem ġayr evyāt kiltürmes 59B/1
- gūl : esr ü sade ve gūl kişi irdi 25A/1
- güzīde : güzīde eţvār bile ārāste ve pirāste durur 83A/2
- ġabīs : ġabīs şive irdi 38A/8
- ġamīde : ġamīde hışāl ve pesendīde eţvarı bar 77B/2
- hāric-i muġabbet : hāric-i muġabbet söz aytıp 74A/1
- hāş : Mevlānānıġ hāş mu'ammālarındındur 71B/6
- ġaste : ġaste köġlüm zūlfi içre perçemdür künün 110A/6
- ġayli : ġayli işler taşnif kılıp 50B/1
- ġayreh : ġayreh kişiiirdi 10B/7
- hezl-āmiz : hezl-āmiz kıt'aları bar 31B/9
- hezzāl : hezzāl kişi irmiş 14A/8
- hōş : özi hōş hulķ ve hōş tavr yigit irmiş 9A/6
- hōş baş : hōş baş kişi irdi 17B/5
- hōş muġāvere : hōş muġāvere ve derd-mend yigit irdi 44B/11
- hōş nüvis : hōş nüvis yigitdür 59B/10
- hōş şoġbet: hōş şoġbet ve şirīn kelām kişi irdi 32A/11
- ġūb : bu maţla' ġūb vākı' boluptur 8A/2
- hüner-perver: 'ayyāş ve hüner-perver pādişāh irdi 103B/6
- ķabiliyyetlik : ġayli ķabiliyyetlik yigitdür 59A/11
- ķadīmī : Ĥorāsānıġ ķadīmī şu'arāsındındur 51A/9
- ķānī' : Mevlānā dervīş-veş ve ķānī' kişi irdi 9B/8

- kāşır : til 'âciz ve 'aql kâşır dur 52B/13
- kebîr : kebîr ve saġîr satrançnı hûb oynar 83B/11
- kem beżâ'at : kem beżâ'at şâir irdi 36B/9
- kem suhan : dervîş-veş ve kem-suhan kişidür 57A/2
- läubâli : läubâli kişi irdi 31A/9
- läubâli-veş : läubâli-veş ve şührak kişi irdi 5A/9
- latîf : latîf ve sünnî-mezheb kişi irdi 30B/6
- levend : Herî şehriniġ levend ve içġüçi yigitleri 5A/10
- makbûl : Şirîn edâlık ve makbûl kişidür 54B/5
- melikü'l-kelâm : melikü'l-kelâm Firdevsî 51B/9
- merġüb : sülûki merġüb kişi irdi 11A/8
- mevzun : mevzûn kelâmdur kim 82A/3
- mezesiz : mezesiz mükâbereler gâhî vâkı' bolur 43A/5
- mu'accib : bed-hulk ve mu'accib kişi irdi 39B/3
- muhakkar : bu muhakkar evrâkda sıġışursa bolur 106B/7
- mukarrar : şehirde mukarrar vâ'ız bu kün Mevlâna Mu'indür 74B/11
- munsif : munsif kişi irdi 29A/13
- muşavver : büzürg-meniş ve muşavver yigit boldı 40A/12
- mübârek : mübârek menzilde şeyh kılganda bünyâd kılıptur 76B/5
- müceddid : özi müceddid şulb ve yek-rüy kişidür 86A/4
- mücerred : bir kuruk başlıġ mücerred kişi irdi 78A/7
- mü'eddeb : mütevâzı' mü'eddeb kişidür 72B/13
- müfrıt : müfrıt ta'am yimekge köp şegafları bar 71A/13
- müselmân-veş : pâkîze-rüzgâr ve müselmân-veş kişi irdi 15B/12
- müsinn : çün 'azîz ve müsinn kişi irdi 22B/12
- müte'ayyin : Heriniġ müte'ayyin hõş tab'larından irdi 23B/2
- müteberrik : müteberrik hezârâtka yitip 78B/7
- müteferrik : her beyti müteferrik târih irdi 27B/6
- mütevâzı' : mütevâzı' mü'eddeb kişidür 72B/13
- nâdiren : nâdiren bu matla'ı yahşı vâkı' boluptur 33A/12
- nâ-hem-vâr-ı ma'âş : nâ-hem-vâr-ı ma'âş ve bi-endâm etvâr 5A/11
- nâ-murâd-şive : nâ-murâd-şive kişi irdi 8A/11
- nâ-mülâyim : nâ-mülâyim emrga mensûb 48B/4

- nā-şāyeste : nā-şāyeste 'aybğa maṭ'ün 48B/5
nā-tüvān : nātüvān könglümge bünyād itti 110A/10
nāzik-şīve : zarīf-veş ve nāzik-şīve kişi irdi 37A/2
nedīm-veş : nedīm-veş ve hezzāl kişi irmiş 14A/8
nefīs : her kısım nefīs bir miçlişka 3A/9
pāk : pāk tıynet ve şāhib-i devlet yigit irdi 5A/3
pākīze-rüzgār: pākīze rüzgār ve müselmān-veş kişi irdi 15B/12
perī-veş : sin perī-veş dik yaratmaydur 16B/13
pesendīde : pesendīde eṭvārı bar kim 77B/2
puḥte : mesnevīsi puḥte 32A/2
rengīn : Ḥorāsān mülkiniṅ rengīn fāzılı irdi 9A/11
revān : nazmı selīs ve revān vākı' bolur 28A/8
sāde : sāde yigit irdi 40A/1
sāde yüzlük : sāde yüzlük yigitler soḥbetiğa meşgūf irdi 40A/1
sağır : kebīr ve sağır satrançnı hūb oynar 83B/11
saḥī : saḥī ve 'ayyāş ve hūner-perver pādişāh irdi 103B/6
şāhib-cemāl : şāhib-cemāl ve zarīf ü ra'nā yigittür 56B/7
sebük-rūḥ : sebük-rūḥ ve ṭab'ı hezelğa māyil kişi irdi 30A/7
sefiḥ : sefiḥ ve bezerbān kişidür 52A/11
selīs : nazmı selīs ve revān vākı' bolur irdi 28A/8
seri 'ül-kālem: anıṅ dik seri 'ül-kālem kätib öz zamānıda yokturur97B/9
suḥandān : suḥandān pādişāh anğa mürābbī bolsa 7B/7
sünnī-mezheb : laṭīf ve sünnī-mezheb kişi irdi 30B/6
şerīf : şerīf kavm bolğaylar 1B/6
şikeste : şikeste ḥātırğa ve sınık köngülge 2B/9
şiküfte : şiküfte ṭab'lıḡ yaḥşı çerāylıḡ yigit irdi 39A/12
şirīn-gūy : şirīn-gūy kişi irmiş 11A/1
şirīn-kelām : ḥōş soḥbet ve şirīn kelām kişi irdi 32A/11
şūḥ : şūḥ ṭab'ı var irmiş 9A/7
şūḥṭab' : şūḥ-ṭab' ve ḥayreh kişi irdi 10B/7
turfelik : bāvücüd munça turfelik şı'r hem aytur 52B/13
tünd-ḥūy : büzürg-menşe ve tünd-ḥūy kişi irdi 32B/10
'ulüvv : 'ulüvv neseb ve kemāl ḥaseb 96B/2

vācibü'l-ihtirām : Mîr ol vilāyetniñg vācibü'l-ihtirām sādātıdın-
dur 71A/10

yek-rüy : özi müceddid ve yek-rüy kişidür 86A/4

zarîf-veş : zarîf-veş ve nāzik-şîve kişi irdi 37A/2

Niteleme Sıfatlarında Derecelenme :

Niteleme sıfatlarında derecelenme genellikle üstünlük ifadesi veren -rak/-rek eki ve yahşâ sözü ile yapılmaktadır. Ancak bu şekilde teşkil edilen kuruluşlar cümle içinde zarf ve isim olarak da kullanılırlar.

Zarf Olarak : 'izzetî köprek irdi 11B/12

ğazel köprek aytur irdi 33A/5

kaşâyâd dîvânı meşhürrek vâkı' boluptur 7B/2

barçadın dil-āsarak ve neşât-efzarak durur 2B/4

Sıfat Olarak : muhtasarrak mesnevî hem nazm kıldılar 4A/4

yakınrak evlâdın irdi 34A/6

tündrak meşreblık kişi irdi 41B/13

bir uluğrak kişi kim 26A/9

3.RENK ADLARI

Metnimizde renk adları pek kullanılmamıştır, ancak kalıplaşmış olarak bir kaç örnekte kara kelimesi kullanılmıştır.

hem nazmını kıldı kara tofrakğa pest 1A/5

kim cānga qara belâ boluptur 45B/12

4.SAYI ADLARI

a. Asıl Sayı Adları

bir

bir rübâ'î bile ihtisâr kılalı 6A/3

bir ravzasını bu mevzün-nevâlig 2A/6

ikki : bu mezkûr bolğan ikki devletka 7B/9

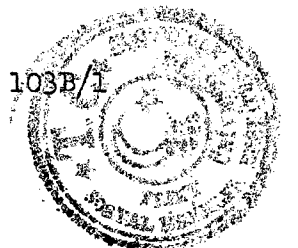
üç : üç yıldın soñ 36A/11

altı : altı yaşında bolgay irdim 18B/12

yiti : yiti kırâ'at bile Qur'an-ı Mecîd yâdıda irdi 103B/1

sikkiz : anı sikkiz kısım itildi 3A/8

sikkiz ravza açıpdur 2A/3

- tokuz : ol kim bu tokuz felekni 1B/13
 on : on yılğa yakın hükümet kıldı 94A/8
 yigirmi : yigirmi yılğa yakın bar kim 73B/3
 yigirmi biş : bu tārīhkaça yigirmi biş yıldur kim 73A/3
 otuz : otuz yılda ança bitimedidürler 79A/11
 kırk : kırk yıldın artuqdur kim ölüptür 78A/11
 siksen : 'ömri siksendin ötti 13A/12
 toksan : Mevlānānıñ yaşı toksandın ötüptür 65B/2
 yüz : yüz hamd anğa kim 1A/1
 bādedin hālī boluptur yüz tıñgiz 54B/11
 ikki yüz : ikki yüz har-vār aşlıg 78A/6
 biş yüz : biş yüz beyt āsanlıg bile bitir 97B/10
 biş yüz beytdin artuq hicvi bar 81B/1
 ikki miñg : ikki miñg beyt aytıp 12A/4
 ol ikki miñg beytka yakın aytıptur 32A/3
 biş miñg : biş miñg altun yarmaq 78A/5
 on ikki min : andın on ikki min masnu' beyt 27B/2
 22485 : yigirmi ikki miñg tōrt yüz siksen biş tügdür 96B/12
 yüz miñg : yüz miñg yüz iligmiñg altunğa yakın 70B/8
 yüz ilig miñg : yüz ilig miñg altunğa yakın 70B/8
 biş yüz miñg : anıñg biş yüz miñg beyti bar 27B/2
 yüz tümen : yüz tümen haqan va kaşannıñg 106B/6

b. Sıra Sayı Adları

- ikinçi : ikinçi beyti dağı yağı 9A/4
 üçünçī : üçünçī meclis 47A/4
 tōrtünçī : tōrtünçī meclis 69B/8
 bişinçī : bişinçī meclis 88B/4
 altınçī : altınçī meclis 94A/1
 yitiñçī : yitiñçī meclis 100B/13
 sikizinci : sikizinci meclis 106A/1

c. Üleşirme Sayı Sıfatları

- birer : birer nime nişāne 3A/7

'ömri dağı birer nime vefā kılsa 7B/8

ç. Yabancı Asıllı Sayı Sıfatları

yek : yek kalem anğa müsellemdür 83A/1

igney ve hamsin ve semāne māyede 'ālemdin ötti 9B/10

hamsin ve şeşeyn ve semānāyede vākı' boluptur 4B/6

sitte ve tis'in ve semāne māye tārīhīde 18B/1

5. Soru Sıfatları

kaşsı : kaşsı bir gül çehre ol gülberk-i handānımça bar 105A/8

ni : ni yimekdin ni uykuğın salıp söz 13B/8

anıñ ni yirlik igeni ma'lūm bolmadı 42b/6

nige + bil kim nige bar ise anıñ dil-hvāhı 119A/4

6. Belirsizlik Sıfatları

barça : barça kūy ve kūçede bu dāsitanımdur miniñg 110A/2

biraz : biraz fursat kim ötti 53A/8

kaçan : kaçan semāğa kirse irdi 21B/5

kaşda : kaşda kim cüz'ī renk yā ma'nī körse 55B/4

köp : köp ekābir ve meşāyih hığmetiğa müşerref bolup 6B/9

ni : ni tab'ın işge buyurur ni hāfızasın 49B/11

közünğ ni belā kara boluptur 45B/12

niçe : hamse muķābelāsīde niçe meşnevī aytıptur 12A/9

niçe miñg yıl irdi kim 28B/10

bir niçe : bir niçe beyt bile bu eczāğa 107A/6

Belirsiz Sıfat Olarak Kullanılan Sayı Adları

bir iki : bir iki rıķ'ası kildi 30A/9

üç ve dört : her beyti üç ve dört tārīh irdi 27B/7

altı yiti : altı yiti yıl kalıp 78B/6

Yabancı Asıllı Belirsizlik Sıfatları

ba'zı : ba'zı eş'arı yaman tüşmes 57A/3

her : her taķdīr bile inşāf oldur kim 7B/10

her kişi ol nesebnāmeğa baķsa 106B/11

- her kıaysı : her kıaysı zamān şafhası bustānıda 106A/4
her niçe : her niçe alarnıñg rütbesi 3B/3
hiç : hiç işte istikāmeti yoñ 59A/13
hiç yirde işitilmeydür 110A/7
hiç kıaysı : hiç kıaysı mañla'nı ança ayta almadı 41A/10
hiç nev' : hiç nev' 'ayb tapa almadı 70B/11
hiç nime : hiç nime hāşıl kıla almadı 23B/4

3. ZARF

Zarflar, kelime guruplarında sıfatın, fiilin veya başka bir zarfın anlamını etkileyen isimlerdir. Müstakil olarak ele alındıkları zaman isim olan bu kelimeler, cümlede kullanıldıkları yere göre zarf olabilirler.

Zarfları şu guruplara ayırarak inceleyebiliriz :

1. Tarz Zarfları
2. Miktar Zarfları
3. Yer Zarfları
4. Zaman Zarfları

1. TARZ ZARFLARI

Türkçede hal ve tavır ifade eden her isim tarz zarfı olarak kullanılabilirdiği için, bu zarflar sayılmayacak kadar çoktur. Bundan dolayı burada belli başlı tarz zarfları ele alınmıştır.

- ança : ol fen üstâdları otuz yılda ança bitimedidürler 79A/12
- andaq : ol hizmetlerni andaq kıldı kim 5A/4
bu faķırning hayāliga andaq kilür kim 7B/5
andaq kim nime körmes boldı 38A/2
- barıça : ma'nā nezāket ve garābetin olça şartı barıça kiltüredürler 2B/6
- bat : bat terk kıldı 50A/12
- batraq : isi batraq ma'lüm bolğay 82B/6
- biyik : intizām-ı hāl biyik boldı 48B/6
- eyle : eyle kim kül boldum 44B/2
- mundaq : ammā mundaq didiler kim 42B/7
- yağşı : küyi yağşı kıldı 7A/13
kırā'at 'ilmin yağşı bilürdi 32A/12
ba'zı gazelleri yağşı tüşer irdi 39B/4
köprek sazlarını yağşı çalar irdi 44B/13

- yağsıraq : bu işni andın yağsıraq kılmadı 46B/9
 yaman : vâkı'a öz h̄ör u h̄aliğa köre yaman barmaydur 8B/2
 öz h̄ör u h̄aliğa köre yaman aytmaydur 25B/8
 yayak : meşâyıh mezārâtın yayak barıp ziyâret kıldı 52B/8
 yıraq : özin yıraq tarttı 46B/1

Yabancı Asıllı Tarz Zarfları

115B/7

- 'âşıkâne : 'acız yüzidin bu maṭla' 'aceb 'âşıkâne vâkı' boluptur
 âzâde-ves : bâri h̄^vace-vâr yürür ve özin âzâde-ves körgüzür 64A/2
 'azîz : Hâzret-i Mîr anı 'azîz ve mükerrem tutar irdiler 5A/5
 bâ-vücüd : bâ-vücüd bu gâh yaḥşî terzîklar hem nüş kıurlar 71A/2
 becâ : bir fakîr anıñ vasıyyetini becâ kiltürüp 35A/13
 bi'aynihi : bir meclisde bi'aynihi uş mundaḡ vâkı' boldı 36A/12
 bî-hâl : ol taḡayyür cihetidin bî-hâl bolur irdi 40B/2
 bi't-ṭab' : çün meyli bi't-ṭab' fakr sarı gâlib irdi 46B/3
 fi'l-cümle : fi'l-cümle kitâbet hem kıur irdi 34B/8
 fi'l-hakîka : ve fakr fi'l-hakîka saltanatka tercih kıur 29B/2
 fi'l-hâl : anı vâkıf kılgâç fi'l-hâl mütenebbih boldı 29B/2
 fi'l-vâkı' : fi'l-vâkı' abdâl-ves ve begâyet içgüçi kişi irdi 43B/9
 galat : kâfiyeni galat kıur irdi 29B/1
 garîb : ol şehrde garîb ve haste yıkıur irdi 31B/4
 gâybâne : satranç hâzırâne ve gâybâne belki şaḡîr ve kebîrni
 bilür 100A/8
 gūyâ : andındur gūyâ maksūd özleri 4B/1
 h̄^vace-vâr : bârî h̄^vace-vâr yürür 64A/2
 haste : ol şehrde garîb ve haste yıkıur irdi 31B/4
 hayrân : zühd ili tesbîh dip hayrân kalur 49A/2
 hâzırâne : satranç hâzırâne ve gâybâne belki şaḡîr ve kebîrni
 bilür 100A/8
 hem : ṭab'ıda cünün çâşnisi de hem bar 59A/2
 hemânâ : hemânâ ki tevbe kıldı kim kıutuldu 74B/5
 hem-puhte : hem-revân ve hem-puhte aytur irkendür 12B/2
 hem-revân : hem-revân ve hem-puhte aytur irkendür 12B/2

- her-āyine : her-āyine kim dīvān cem' kılurğa 4A/3
- hōş : hōş nüvīs yigittür 59B/10
- hōşrak : Fakirğa sonġı beyti maṭla'dın hōşrak kilür kim 35B/6
- hüb : ammā maṭla'ı hüb tüşüptür kim 25B/2
- hübraḡ : vākı'a birbirisidin hübraḡ tüşüptür 108B/1
- lā-cerem : lā-cerem çün bu ma'nī bililür 48A/1
- mālā-māl : hayvān suyu birle eyledi mālā māl 2A/1
- muḡakḡar : 'ālem sultānlığı muḡakḡar körünür 118B/2
- mutlakā : mutlakā pend-pezir irmes 50A/1
- mükerrem : Ḥazret-i Mīr anı 'azīz ve mükerrem tutar irdiler 5A/5
- nādiren : nādiren bu maṭla'ı yaḡşı vākı' boluptur kim 33A/12
- nefīs : her kısım nefīs bir mecliskā mevsüm boldı 3A/9
- nev' : gazelni dağı nev' aytıptur 13A/10
- pest : hem nazmını kıldı kara tofraḡa pest 1A/5
- rengin : hem mesnevīsi bar rengin aytıptur 15A/4
- revān : bediheni revān aytur irdi 15A/11
- şāf : bāzgüne hatnı andaḡ revān ve şāf bitir kim 59B/12
- şāfī : zihn-i ser-çeşmesidin nazm-ı zülālī şāfī zāhir bolur 58B/9
- süz-nāk : ve begāyet süz-nāk aytılıptur kim 117A/10
- şikest : her nāzımınınġ pāyesini birdi şikest 1A/5 31A/13
- şirin : Mevlānā Ca'fer ṭarīḡın taklīd kılip şirin bitip irdi
- tahminā : tahminā altı yaşımda bolġay irdim 18B/12
- teberrüken : teberrüken bir maṭla'ları hem bitildi kim 19B/2
- vākı'a : vākı'a besi zahmet tartıptur 2A/11
- zihī : zihī muvaffaḡ bende ki oldur 62A/4

2. MİKTAR ZARFLARI

- ança : hiç kıysı maṭla'nı ança ayta almadı 41A/10
- andaḡ : ḡalāyıkḡa andaḡ eḡer kıılır irdi kim köp sıġlar irdiler 21B/7
- artuḡ : künde on ġazel belki artuḡ aytur irmiş 98B/8
- az : ġazel aytıptur ve az aytıptur 17B/7

- az : ol yitmegen yir az bolğay irdi 27A/13
 barça : zamān şu'arāsı barça tetebbu' kıldılar 41A/10
 bir : 'ömr nahlı meyvesidin bir yimedi 46A/6
 iki nevbet : Horāsānga iki nevbet kilip bardı 99A/11
 köp : anğa ma'ānī 'arabiyge köp yüzlendi 7A/12
 köp zararayıf baş urar 69B/10
 Türk ili arasığa köp kirmes 62A/1
 köprek : gazel köprek aytur irdi 33A/5
 munça : kemāl-ı kâbiliyyet munça bolğay 48A/8
 niçük/niçe ök : ol bu nev' sâdelig bile niçük aytur irken 25A/2
 nige : bil kim nige bar ise anıng dil-h^vâhı 119A/4
 nime : andaq kim nime körmes boldı 38A/2
 olça : olça maqđür-ı şefkat ve mürüvvet irdi 53A/7
 yakın : ol iki miñg beytka yakın aytıptur 32A/4
 yokkarıraq : otuz batmandın yokkarıraq bolğay 105B/12

Yabancı Asıllı Miktar Zarfları

- ba'zı : ba'zı müstecâb bolmış bolğay 41B/11
 becidd : hem ifâde hem istifâdege becidd meşğül boldı 72A/10
 begâyet : bu matla'ı begâyet yahşı tüşüptür 7B/13
 begâyet hayret kıldı 36A/11
 gâyet : H^vârizm halkı gâyet melekî şıfatlıgıdın H^vâceni pır feriştesi dirler irdi 5B/8
 hayli : tab'ı hayli şüh irdi 39A/6
 her ni : anıng bile her ni kılğuçılar Melik kad dirler 60A/4
 her niçe : tab'ı yamanlık sarı her niçe dise yahşı barur 52A/13
 hiç : hiç nimesin bulardın ayamas irdi 24A/7
 tamām : ve biri yıllar tise tamām aytmas 118B/11

3. YER ZARFLARI

- anda : anda köp vaqt körgüzüptür 11A/8
 içre : tüşkeli bend içre boldum ol peri divānesi 134A/3
 barıp äväre könglüm zülfüñg içre mübtelâ kaldı 54B/2
 kuyı : öz haddini bilip bilidin olturur kuyı 41A/7

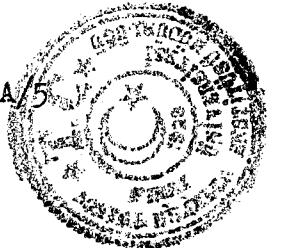
taşğarı : tofracın hançāhdın taşğarı taşıdılar 5B/2
yokğarı : yokğarı mezkūr boldı 56A/11
yokkari : atı yokkari ötti 67B/10

4. ZAMAN ZARFLARI

bat : bat büzürg-meniş ve mutaşavver yigit boldı 40A/11
burun : ammā barçasıda burun ötken şu'arā 2A/13
beri : kiçikdin beri tab'ıda nazm aytur kâbiliyyet bar 57B/13
bu kün : fakr ehli içre ol sultān-ı 'ālemdür bu kün 118B/8
imdi : mindin bardı ve imdi saŋga kaldı 54B/3
imdi zuhūr kılgan şu'arādındur 66A/13
irte : irte kiçken fuşahānıŋ atı mezkūr 2A/13
kaçan : kaçan sema'ğa kirse irdi 21B/5
kiçe : mesneviside kiçe barıp kündüz kilürde 8A/4
kündüz : mesneviside kiçe barıp kündüz kilürde 8A/4
künler : haşir ve hurdedān hōş takriri künler aytsa 118B/11
sonğra : sonğra şı'r ayta başladı 57A/12
yıllar : ve biri yıllar tise tamām aytmas 118B/11

Yabancı Asıllı Zaman Zarfları

aşyāna : aşyāna birer gāzel hem aytur 56B/4
'aķıbet : 'aķıbet hem ol cānibni ihtiyār kıldı 46B/3
ba'zı : hācet bolğay kim ba'zı bitilgey 47B/11
dāyim : bu tāyife dāyim anıŋ tigreside irdiler 24A/7
dembedem : dembedem kan yaşı yğlar çeşm-i giryānım miniŋ 117B/3
demi : cānıma dirmin demī bidād-ı gerdün körmeyin 118A/12
evvel : bāvücüd tünin evvel ravza başıdağı sādāt bile barışur 85A/3
gāh : gāh sebaķ okur irdi gāh levendlik kılar irdi 97A/12
gāhı : nazmğa hem gāhı meşğul bolur irdi 10B/1
geh : geh aķar geh tamar lebiŋ şekeri 42B/9
hālā : hālā bu ferruħ zamānda nūmayendedürler 3A/5
hemışe : hemışe fakir bile muşāhib irdi 32A/13

henüz : fakir henüz anı görmeydür min 63A/2
her dem : kirpigimdin iy köngül her dem kanatlar sar kıl 113A/2
her giz : andın hergiz mu'ammāyi ki nimege yarağay işitme-
dim 57A/11
müddetī : müddetī pādīşāh mülāzımı irdi 55B/10
piş : piş emir mu'arrekede piş halevāt bolup 71A/6

B. ZAMİR

Zamirler, isim gurubuna dahildir ve kullanılış bakımından isimlerle aynı muameleye tabi tutulurlar. Fakat zamirlerin dilimizdeki diğer bütün kelimelerden farklı bir özelliği çekim esnasında köklerde bir takım değişikliklerin olmasıdır.

Zamir köklerinde meydana gelen ses değişikliklerinin sebepleri henüz açıklanamamaktadır. Türkçede normal ses inkişafı dışında kökler daima sabit kalmaktadır. Ancak zamirler bu konuda istisnai bir durum gösterirler.

Metinde geçen zamir çeşitleri, bunların çekimi ve kullanılış şekilleri aşağıda gösterildiği gibidir.

A. ŞAHIS ZAMİRLERİ

a. Yalın Hali

Bu haldeki zamirler başlıca şu görevlerde kullanılmıştır :

1. Cümlenin öznesi,
2. Fiillerde şahıs alameti,
3. Bildirici

I. Teklik Şahıs :min

1. Cümlenin Öznesi olarak:

min aytıpmin kim 36B/11

ilâhî min saḡa kurbân olayın 104A/9

min hilâl oldum gamıḡdın 115B/4

2. Fiillerde Şahıs Alameti olarak:

bu kiçe 'âlemdin barurmin 35A/7 didi körmeymin 36B/3

andın tamāmraḡ kişi körmeydürmin 46A/11

Faḡîr anı körmeymin ammâ şî'rin işitipmin 58B/5

Mirzanıḡ mübâreḡ didârın köre alḡaymin 102B/8

3. Bildirici olarak :

müsikî fennide anıḡ şakirdimin 34A/9

ol perî-veş 'aşkıdın andak perişân-ı hâl min,
kim anıñ şerhin kılurmin esrükünğ ve lâl min 111B/10-11

II. Teklik Şahıs : sin

1. Cümlelerin Öznesi olarak :

sin kilip bizing bile āşinā holdunğ 19A/6
hiç gam yok ger mañga sin dilber ü dil-hvāh iseñg 45A/6
sin kuyasın iy sanem 115B/4

2. Fiillerde Şahıs Alameti olarak :

mektebga barıp musın 19A/3 ni yirgeçe okupsın 19A/5
ba'zı yārānlar didiler kim körüpsin 65B/10
bolğasin min tible hālidin haberdār iy köngül 113B/12

III. Teklik Şahıs : ol

1. Cümlelerin Öznesi olarak :

ol hizmetlerini andak kıldı kim 5A/3
ol Hāverî tahalluş kılur irdi 13A/6
ol Münāzi'ni hicv kıldı 14B/4

2. Bildirici olarak :

her takdîr bile inşāf oldur kim 7B/10
zihî muvaffak bende ki oldur 62A/4

I. Çokluk Şahıs : biz

1. Cümlelerin Öznesi olarak :

tā tutkalı hum-hānedin bir gūşe biz, bir gūşe siz 54B/12
biz fakîrler kim 52A/1 biz bilmes biz 57B/1

2. Fiillerde Şahıs Alameti olarak :

rîze-çin huvvānı ve hūşe-çin hırmeni tutar biz 52A/2
ni istiḥkāk bile kıla alğay biz 52A/4
biz bilmes biz 57B/1

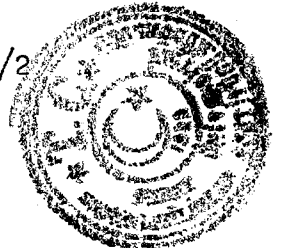
II. Çokluk Şahıs : siz

1. Cümlelerin Öznesi olarak :

ta tutkalı humhānedin bir gūşe biz bir gūşe siz 54B/2
iy muhibler yitseñgiz ger yaza siz 44B/6

2. Fiillerde Şahıs Alameti olarak :

küşte bir şūh irür dip yaza siz 44B/8

III. Çokluk Şahıs : alar

1. Cümlelerin Öznesi olarak : mu'amma fennini alar tedvin kıldılar 19A/13

b. İlgi Hali

I. Teklik Şahıs : mining

vâh ki aşkıñğın cihân içre efğânımdur mining
 barça küy ve kügede bu dāsitanımdur mining 110A/1-2
 'aşkıñ kildi mining başımğa ança şa'b hâl 112B/2
 tüşkeli hicriñge iy serv-i gül endāmım mining
 ni közümde uyqu bar ni cānda ārāmım mining 115A/9-10

Burada görüldüğü gibi metinde geçen beş örnek de isim tamlamaların-
 da tamlayıcı olarak kullanılmışlardır.

II. Teklik Şahıs : siniñg

Bu şekle ait iki örnek metinde çekim edatlarıyla birlikte kullanıl-
 mıştır.

siniñg için fātihā okulu dip 19A/7

'aşk-ara hiç kim siniñg dik zār u şeydā bolmasun 112A/11

III. Teklik Şahıs : aning

Bu şekle ait örnekler metinde şu durumlarda kullanılmaktadır.

1. İsim tamlamalarında tamlayıcı olarak :

naẓm ehli aning bülbül-i hōş elhānı 1A/2

aning yahşı sözi köptür 20B/5

aning özi için aytkan meşhūr beytdür 36B/5

aning işleri andın meşhūrrağdur kim 53B/1

2. Çekim edatları ile :

icāzetnāmeler aning için bitip irdi 20B/5

3. Bildirici olarak :

bu maṭla' aning durur kim 9A/2

bu beyt aningdur kim 22B/6

I. Çokluk Şahıs : bizing

Bu şeklin tek örneği çekim edatlarıyla kullanılmıştır.

bizing bile āşinā bolduñg 19A/6

II. Çokluk Şahıs : sizning

Bu şekle ait bir örnek vardır ve isim tamlaması ile kullanılmıştır.
birev didi kim meger sizning mahāsīgiz tūgi 97A/1

III. Çokluk Şahıs : alarning

alarning rütbesi şā'irliĝ pāyesidin yoĝarırāqdur 3B/3
hall ü münāzır u müntehāb alarning taşnīfidür 19B/1
alarning handādesidin kadīm handāde irdi 28B/9

Eksiz ilgi durumunda da kullanılmıştır:

alar hacāletidin 2A/3

alar tarīkı 17A/10

alar ıstılāhātıdın 76B/3

alar musannefātıdın 83A/8

c. Yükleme Hali

I. Teklik Şahıs : mini

mini sādāt-ı muşarraĝ ĝüristānıda defn kıldursun 35A/9
iy ecel āsüde kıl hicrān belāsıdın mini
bir yolu koyĝar ulusning mācerāsıdın mini 112B/11-12

II. Teklik Şahıs : sini

kanı kör kim sini körgeymin demī aĝyārıla 111A/11
sini körgeç dir idim çıkkay figān cāndın burun 114A/12

III. Teklik Şahıs : anı

Birincive ikinci teklik şahısta olduğu gibi üçüncü teklik şahısta
da yükleme hali alan şekil cümlelerin nesnesi olarak kullanılmaktadır.

anı öz şöĝbetidin mahrūm kılıp 5A/12

pülmālānda anı kördüm 36A/8 anı körmeymın 65B/10

anı bigenmes 80B/9 her kişi anı mütālāfa kılsa 89A/4

I. Çokluk Şahıs : bizni

Bu şekle ait bulunan tek örnek de -ler çokluk ekiyle birlikte kul-
lanılmıştır.

bizlerni tilēp vaşıyyet kıldı kim 35A/6

II. Çokluk Şahıs : sizni

Bu şekle ait tek örnek vardır.

tūgi 'adedidin sizni vākıf kılıptur 97A/2

III. Çokluk Şahıs : alarnı

Bu şekle ait örnekler de cümle içerisinde nesne görevindedir.

Hvāce Evhad alarnı tüketsün 18A/2

Mirza alarnı muttaşıl kıldı 28B/12

alarnı Nizāmīlre dirler kim 88A/2

ç. Yönelme Hali

I. Teklik Şahıs : maŋga

Metinde geçen tek örneği vardır :

hiç gam yok ger maŋga sin dilber ü dil-hvāh iseŋg 45A/7

II. Teklik Şahıs : saŋga

Metinde dört örneği bulunan bu şeklin kullanılışı şöyledir :

ilāhī min saŋga kurbān olayın 104A/9

ver saŋga düşmen bolup ol özgelerge yār imiş 111A/3

ni 'acāyib hüy irür iy şūh-simīn ber saŋga

kim niçe mihriŋde cān birsem imes bāver saŋga 115B/8-9

III. Teklik Şahıs : aŋga

yüz hāmd aŋga kim 1A/1 pādīşāh aŋga öz tārīhin buyurdı 29A/12

hem aŋga ve hem faķirga 46A/10 aŋga mürebbi bolsa irdi 7E/7

Tiŋgri aŋga rahm kılğay 56A/1 bir meclisde aŋga ayıldı 82B/3

I. Çokluk Şahıs : bizge

bizge tıgmes mī hiç aķar tamarı 42B/10

III. Çokluk Şahıs : alarga

alarga mülāzım hem bar 69B/2

d. Bulunma Hali

Zamirlerin bu halde kullanılışları metnimizde yoktur. Sadece üçüncü teklik şahıs zamiri bu hal ile kullanılmıştır.

III. Teklik Şahıs

uşbu şıfatlarıdın hiç nime anda kalmadı 93B/7

e. Çıkma Hali

II. Teklik Şahıs : mindin

mindin köŋgöl tindürdügiz 44B/2

'ayb imes ger bolsa mindin kemlik ve sindin kerem 115B/

II. Teklik Şahıs : sindin

sindin özge vücūdka ni vücūd 42A/13

'ayb imes ger bolsa mindin kemlik ve sindin kerem 115B/5

III. Teklik Şahıs : andın

şüfiyye âdâb-ı tarîkın andın tekmiñ kılıp 3B/10

faķırniñg atı andın zâhir bolur 21A/9

ķalsa hûb nazmlar andın ķalgay 24B/11

köp mülâyetmet andın zâhir bolur 84A/11

Birinci ve ikinci çokluk şahıs zamirlerinin çıkma haliyle kullanılışı metnimizde yoktur.

III. Çokluk Şahıs : alardın

faķır alardın ba'zınıñg mülâzetmetiĝa kiçiklikde yitipmin 18A/11

ammâ alardın nazm tarîķida köp leţâyif zâhir bolur 69B/9

alardın biri h^vâce 'abdu'l-ķâdir irdi 101B/4

f. Bulunmazlık Hali

Metnimizde bulunmazlık hali yalnızca bir örnekte ve kinci teklik şahısta kullanılmıştır.

dilberâ sinsiz tiriglik bir belâ-yı cân imiş 65B/3

B. İŞARET ZAMİRLERİ

1. bu

a. Yalın Hali

bu cihetdindür kim 1B/6 bu huceste zamân 2B/1

bu maţla' hûb vâķı' boluptur 8A/2 bu cemâ'at-ı etfâldın 19A/5

bu beyt anıñgdur kim 30A/3 bir cihet bu kim 61A/13

b. İlgi Hali : munuñg

Metindeki tek örneğinin kullanılışı şöyledir :

munuñg üstide hem sözler aytıldı 26B/7

c. Yükleme Hali : munı

Bu şekliyle iki kere kullanılmıştır.

mişâl munı dipdür kim 82A/6

munı hem bir naķl bile ihtişâr kılılır 102B/3

munı çekim edatı olan teg ile (metnimizde dik şeklindedir) kullanılırken şu inkişafı gösterir :

mun-dak / munı dik

Vurgusuz orta hece düşmüş ve mundak şekli meydana gelmiştir. Cümle içerisinde zarf ve edat olarak kullanılmaktadır.

1. Zarf olarak :

bi 'aynihi uş mundak vâkı' boldı 36A/12

2. Edat olarak :

mundak tarîkı köpdür 77B/10 mundak beyt ayttı 79A/2
mundak naql kılurlar kim 101A/10

ç. Yönelme Hali : munğa

Metinde iki örneği vardır ve kullanılışı şöyledir :

Mevlânânı munğa müttehem kıldılar kim 22B/11

andağı erkân-ı devletdin ba'zısı munğa kiltürgendür 95B/3

d. Bulunma Hali : munda

Metinde dört yerde geçen bu şekil cümle içerisinde yer zarfı olarak kullanılmıştır.

munda Mevlânânınğ muqaddemin ganîmet tuttılar 10B/10

munda dağı garîb şehkârlar taşladı kim 95A/13

munda hem tura almadı 95B/1

munda hayli iltifât taptı 100B/10

e. Çıkma Hali : mundın

Metinde altı yerde geçen bu zamirin kullanılışı şöyledir :

1. Bir yerden ayrılma bildiren zarf olarak :

mundın kayıtkandın sonğra 7A/2

2. Karşılaştırma sıfatlarında karşılaştırmaya esas teşkil eden birinci unsur olarak :

mundın artuğ ta'rîf kılılrsa 49A/5 mundın özge yoktur kim 76B/9

mundın başka dağı 80A/3 mundın şerifrak neseb 88A/3

mundın gayet kuvvet 108A/3

f. Eşitlik Hali : munça

Munça metinde şu şekillerde kullanılmıştır:

1. Miktar sıfatı olarak :

munça şalâhiyyetni bat kesb kıldı 80B/2

munça pür-kârlıg ve renginlik 88A/8

munça meşâgıl ve 'avârız bile 94B/8

munça bî-naẓır kişi kim 103B/7

2. Miktar zarfı olarak :

kemâl-ı kâbiliyyet munça bolğay 48A/8

3. Tarz zarfı olarak :

munça turfelik şi'r hem aytur 52B/13

II. bular

a. Yalın haldeki bular, bir örnekte ve cümlelerin öznesi olarak kullanılmıştır.

bular anğa şehr şeyhü'l-islâmîdin 'acib zulmi ötti kim 80A/10

b. Çıkma hali : bulardan

Metinde iki örnekte kullanılmıştır.

hiç nimesin bulardan ayamas irdi 24A/8

âkıbet iş bulardan ötti ve anğa yitti kim 53A/11

Bu işaret zamiri diğer hallerle kullanılmamıştır.

III. ol

a. Yalın Hali : ol

ol hizmetlerni andağ kıldı kim 5A/3

ol münâzi'ni hicv kıldı 14B/4

hem ol Hâzretning kazaqlıkıda yara yip 'âlemdin ötti 17A/1

ol az te'emmül bile bir âyed yazıp 20A/10

ol dağı şeyh zeynü'd-din hulefâsıdır 22A/1

b. Belirtme Hali : onı,anı

Metinde ağırlık anı şekli yanındadır, onı şekli iki kere kullanılmıştır.

onı

onı sultân-ı sâhib-kırân atı zîveri bile müzeyyel 2A/4

onı tûbâ üstige i'tibâr kılıptur 107B/9

anı

Hâzret-i Mir anı 'aziz ve mükerrrem tutar irdiler 5A/5

anı öz şöbetidin mahrum kılıp 5A/12

ol iş üstige anı zāyi' kıldılar 28A/9

yigitlik hevā vü hevesi anı perīşān ve muşāhibler perīşānlığı anı
bī-sāmān kılur 56A/11

c. Bulunma Hali: anda

Cümle içerisinde tamamiyle zarf olarak kullanılmış ve şu anlamlar
yüklenmiştir.

1. onda

betaşış tārīh 'ilmide kim anda musannefātı bar 23B/11

tahsilğa meşgūl boldı anda köp rüşdi bar irdi 50A/2

şıfatlarıdın hiç nime anda kalmadı 93B/7

2. oraya

künbez yasadı ve Bābūr Mirzanı anda tilep ziyāfet kıldı 30B/11

3. orada

anda köp ekābir ve meşāyih hıdmetiğa müşerref bolup 6B/9

anda hānkāh yasaptur 21B/12

4. onun için

sipāhīlikğa hevesi bar anda hem gayr evyāt kiltürmes 59B/1

ç. Çıkma Hali : andın

Bu haldeki işaret zamirleri metinde şu anlam ve şekillerde kullanılmıştır :

1. ondan

şūfiyye ādāb-ı tārīkın andın tekmil kılıp 3B/10

andın zāhir bolmas irdi 5B/12

iki közümdin yamanlığı kördüm andın körmedim 50A/6

2. oradan

Buhārālığdur andın şehrgā kildi 49A/7

andın dağı uşbu renk āvāzeler yıbardı 50B/7

3. onun için

yaman hicv kılıptur andın 'aceb imestür 52A/12

4. öyle

anın işleri andın meşhūrrağdur kim 53B/1

şöhreti andın köprekdür kim 92A/2

andın kim bir meclisde anğa bir ayağ birseler 99B/4

5. Mukayese sıfatlarıyla :

andın köprek kişi 27A/8 andın köp 29A/6

andın 'acebrağ kişi 44A/6

6. Çekim edatlarıyla :

andın songra hâfız merdûd bolup 5B/5

andın songra hem selâtin mecliside 30B/9

d. Eşitlik Hali : ança

Bu hal cümle içinde edat ve zarf olarak kullanılmıştır:

edat olarak :

ança iltifâtı bar irdi 20B/6

ança keşf ü kerâmet hâşıl kıılıptur ki 96B/11

bu meclisde ança kişi bar irdi 36B/1

zarf olarak:

şi'r selikası ança bar igendür 7B/6

kobuznu aşırıda kişi ança çala almas 85A/13

âşârı ança qalmadı 92A/10

Ç. SORU ZAMİRLERİ

1. qanı

sin kibi şüh-ı sitem-ger dünyâda peydâ qanı

sihr bâbında közüñg dik kâfir-i yağma qanı 104B/3-4

qanı kör kim sini körgeymin 111A/11

2. qayda

qayda kim cüz'i renk yâ ma'ni körse 55B/4

3. ni

her ni kim sordular 19A/2

ni nâz vâ bu ni şivedür 43A/8

közüñg ni bela qara boluptur 45B/12

D. BELİRSİZ ZAMİRLER

1. barça

'arüz fennide barça il anı müsellemler tutar irdiler 9A/12

barça halâyık kaşıda p̄esendide ve müstahsendür 17B/7

'ulemâ bile şöbetin andağ kılur irdi kim barça müselleme tutar irdiler 22B/1

zamân şu 'arâsı barça tetebbu' kıldılar 41A/10

Yönelme hali ekiyle:

ümmîd ki barçağa bu devlet naşîb bolğay 61B/12

Çıkma hali ekiyle :

barçadın dil-âsârağ ve neşât-efzârağ durur 2B/4

barçadın kalsalar sözleri budur kim 43A/3

2. ba'zı

ba'zı hayret izhârı kılurlar irdi 4A/11

İlgi hali ekiyle

ba'zınınğ mülâzemetiğe kiçiklikde yitipain 18A/11

3. biri

iki matla' bitilür biri bu kim 4A/6

kâfile şüh tab'larından biri bu beytni dip turur 16A/6

Belirtme ekiyle :

eşfâldın birini tilediler 19A/1

İlgi ekiyle :

ol birininğ mekânı ravza-ı cinân 102A/11

4. birev

birev didi kim 97A/1

İlgilekiyle :

eger birevniñ saqalın tutup ayıtsa kim 96B/11

5. kıysı : Aslında soru zamiri olan bu kelime metirde belirsiz zamiri olarak kullanılmıştır.

kıysı bir gülçehre ol gülberk-i handânımça bar

kıysı bir şimsâd-kad serv-i hırâmânımça bar 105A/8-9

kıysı cennet sebzesi hatt nümûdarıça bar 108A/10

Bu zamir ifadesinden uzaklaşmış ve biri, birisi anlamını almıştır.

Bu anlamda her ve hiç kelimeleriyle de kullanılmıştır.

her kelimesiyle :

her kıaysı öz h̄ör u h̄alığa köre 94A/2

her kıaysı zamān şafhası bustānıda 106A/4

hiç kelimesiyle :

hiç kıaysı maṭla'nı ança ayta almadı 41A/10

zāhir 'ulūmıdın hiç kıaysı bolmağay kim ders ayتماğay 88A/6

İlgi hali ekiyle :

her kıaysınıñ netāyic-i ṭab'ıdın 3A/7

kāfiyeleri her kıaysınıñ özgeçe vākı' boluptur 114B/3

Kalma hali ekiyle :

her kıaysıda müte'ayyin ve meşhūr işleri bar 73B/7

hiç kıaysıda ni kelāmınıñ dahli bar ve ni naẓmınıñ 82A/12

6. ḥansı

çün ḥansı bar birni kılsa ança yitger 56B/11

7. kim

'aşq-arā hiç kim siniñ dik zār u şeydā bolmasun 112A/11

D. DÖNÜŞLÜLÜK ZAMİRLERİ

öz : Metinde dönüşlülük zamiri olarak yalnız öz zamiri kullanılmıştır. Yazı dilimizde kullanılan kendi'nin yerini tutmak tadır. Çekimi isim çekiminden farklı değildir.

Yalın halde :

öz zamānı bī-nazīri irdi 7A/10 öz yeride kilgey 9B/8

öz ğazellerini öz 'amelleriğe bağlapdur kim 11A/13

öz eş'arın özi bitip 34B/10 kıabri Herī'de öz öyidedür 44A/10

İlgihali : öziniñ

öziniñ pādişāhlığı kā'ideside şāh-nāme aytıp irdi 23A/2

öziniñ ṭab'ı ta'rīf kılguça bar 49B/10

öziniñ ṭab'ı mülāyimdür 92A/4

Yükleme hali : özin,özni

özin şı'rğa mensüb kıılıp 8B/7 özin yırak tarttı 46B/1

özin Melik Zevzen evlādıdın tutar 60A/1 özin āzāde-ves' körgüzür 64A/2

özni maqbül ve ṭab'ı mülāyim yigitdür 54A/10

özni bir leyli-vesi 'aşkıda mecnün körmenin 109A/6

Yönelme hali : özige .

ğonça ger nisbet kıllur özige dildār ağızını 16B/5
ilning ši'rni özige bağlar 36B/10
bī-cihet meşakqatlarnı özige revā körmes 61B/11

Çıkma hali : özidin

Faķır bu naqlını özidin işitipmin 31A/3
İyelik ekleriyle kullanılışı :
özüm inşāf yüzidin ma'terifmin kim 115A/7
özümni ta'rif kılgan dik bolurdın 49A/5
dāyim özi bile sözleşür irdi 23A/8
özide ādemīlgdın eşer belki būyı yoqtur 52B/5
özümüzni bu cemā'atnıñ rīze-çin hıvvanı 52A/1
özleri aytkan dik hūbdur 101A/2

E. AİDİYET ZAMİRİ

Metinde bu zamirin -kı, ğı ve -ki şekilleri vardır. Bunlar zarfları ve kalma hali almış sözlerle kullanılmıştır.

-kı

özidaki bī-devletlığları cihetidin 52B/10
ol burunķı kâzıdın yaḡsıraķ bolğusı 95B/11

-ğı

soḡ-ğı beyti budur kim 15B/2
ravza başıda-ğı sādāt bile barısur 85A/3
yoķqarı-ğı söz üslūbı 107A/3

-ki

şehir içinde-ki hōş tab'lardındur 60B/12
şehir içide-ki medreseside müderrisdür 85B/12

C. EDAT

Yalnız başlarına kesin ve belirli bir anlam taşımayıp, cümle içinde bir ismin başka bir söz ile ilgisini tayin eden ve anlamları ancak o zaman kesinleşip beliren sözlere edat denir.

Cümlede kullanılışlarına göre edatlar çeşitli guruplara ayrılırlar.

1. Çekim edatları
2. Bağlama edatları
3. Kuvvetlendirme edatları
4. Karşılaştırma-Denkleştirme edatları
5. Soru edatları
6. Çağırma-Hitap edatları
7. Cevap edatları
8. Ünlem edatları
9. Gösterme edatları
10. Tekerrür edatları

1. Çekim Edatları

adın : Bu edat metinde bir yerde ve kendinden önceki kelimeyle kaynaşmış bir şekilde kullanılmıştır.

tevärih arasında andandın (anda adın) müfîdrak târih bolmağusıdur

75A/11

ara : Sadece yalın sözlerle kullanılmıştır.

ol kıyaş kim çarh ara 110A/5

her dem bozulğan cān ara 110B/11

feryād aytar virān ara 110B/12

vaşl ara öltür 112B/8 cilve eyler bağ ara 118A/4

artuq :

mundın artuq ta'rif kıılılsa 49A/5

biş yüz beytdin artuq hicvi bar 81B/1

halk için biñdin artuq 81B/2

'azāmeti andın artuq bola alur 92A/9

beri : iki örneği vardır.

kiçikdin beri tab'ıda nazm aytur kabiliyyet bar 57B/3

Horāsānga kildi beri fakirler tigraside bolur 100A/12

bile : çok kullanılan bir edattır.

Yalın hali ile : bir rübā'î bile ihtisār kılalı 6A/3

il bile dağı amizişi az irdi 8A/12 'ulemā bile sohbetin andak kı-
lur irdi 22B/1 duā bile hatm kılinur 48A/2 ikelesi til bile gāhī
nazm aytur irdi 46B/7

Kalma durumu ile: Maḥmūd Barlas Hişārdın ilçilikge kilgende bile
kilip irdi 100B/4

İyelik eki ile : ināyeti anıñg bile özgelerdin köprek irdi 45A/5

ehl-i salāh tarīkı bile kiçti 42A/8 cefā otı bile küydürdüñgiz.

44B/1 tab' ehliniñg köpi bile muşāhibdur 67B/3

birle :

Yalın hal ile : fesāhat 'āleminiñg nükte birle sihr-sāzı 106A/12

İyelik eki ile : bu tuḥfe ki hōşmin ibtidāsı birle nazm ehli letā-
yıfı edāsı birle 3A/12 it ölümü birle olsun ol nā-murād 103A/5.

hayāli birle olsam iy perī 108B/12

burun : Bir zaman zarfı olan burun çekim edatı olarak kullanılmış-
tır. Daima çıkma haliyle kullanılan bu edat, -den önce, anlamını verir.

andın burun kim siyāset hükmi bolğay 101B/12

hicrān cefāsıdın burun 112B/6 anıñg belāsıdın burun 112B/7

figānı cāndın^{burun} çıkıñğay 114A/10 figāndın burun çıkıñğay 114A/11

çağlıg/çağlık : Çağatay Türkçesine ait olan bu edat, metinde iki ör-
nekte ve bildirme şekliyle kullanılmıştır.

andak kim mağlūb hem bolğan çağlıg(dur) 62B/6

tefāvüt ni çağlık(dur) 107B/8

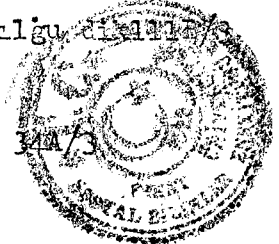
dik : özümni ta'rif kılgan dik bolurdın kōrkup 49A/6

fażāyili hem ma'rifet-i takvīm dik naqqāşlık dik hatt dik bar 85A/12

közünğ dik kāfir-i yağma qanı 104B/4 yir birle yeksan kılgı.

içre :

Yalın hal ile: tüşkeli bend içre boldum ol perī divānesi 14A/3

'adl içre tarîkı istikâmet bolsun 106B/3 gül içre la'l-i hân-
dândur nihân 108B/6 'aşkıñdın cihân içre efgânımdur mining 110A/1
İyelik eki ile: 'işyân zulmeti içre harâb ahvâl 47A/2
âvâre köñglüm zülfüñg içre mübtelâ kaldı 54B/2 haste köñglüm
zülfî içre berhemdür künün 110A/6

içün : bkz. üçün

kibi : Metinde iki örneği vardır.

sin kibi şüh-ı sitem-ger dünyâda peydâ kanı 104B/3

tola gerdün kibi sâğârını kim 118A/2

köre :

her kıysı öz hôr u hâliğa köre şirîn güftâr 94A/3

ohşaşı: Bir örneği vardır.

ol yirde bu nev' ohşaşı yok mezesiz mükâbereler vâkı' bolur 43A/5

özge : "-den başka" anlamını verir. İsimlerin ve zamirlerin çıkma
haliyle edat olarak kullanılır.

Çıkma haliyle : ol 'ameldin özge 11B/3 alarnıñ hândâdesidin özge
hândâdega 22A/6 bî-pervâlıkdan özge hiç 'aybı yoqtur 87B/7 bu ma-
la'dın özge kim 103A/10

Zamirlerin çıkma haliyle : sindin özge vücüdka ni vücüd 42A/13

mundın özge yoqtur kim 76B/9

sarı/saru : kabri hem ol sarı oğdur 43A/10 tab'ı yamanlık sarı
her niçe dise yaşşı barur 52A/13 tab'ı hem nazm sarı hem hezel sarı
bar 7B/9

soñg : Yalın olarak tek örneği vardır.

üç yıldın soñg 36A/11

soñg-ra : 'ulüm-ı zâhirni teknil kılğandın soñgra 41B/7

kilgendin soñgra bargandın burunraqdın 52B/11 soñgra şî'r ayta baş-
ladı 57A/12 şî'r ayturdın soñgra 'arûz örgendi 98A/4

üze : Metinde bir örneği vardır.

bolğalı la'li üze haţtı nümûdar özgeçe 114B/11

üzre : iki örneği olan bir edattır.

zâtığa bu mülk üzre ikâmet bolsun 106B/2

la'li üzre sebze-i haţtı nümûdarığa bak 108B/9

üçün/içün : Genellikle üçün şeklinde yazılan bu edat bir örnekte içün şeklinde yazılmıştır.

beşer sevqıdın taşkarı üçün 27B/8 yahşığına bağlağan üçün 43B/3
bu şıfat selbi üçün 50B/4 şehrga tahşıl üçün kildi 54B/6
dāfi' melālet yā keşret neşāt için 75B/1

Yabancı Asıllı Çekim Edatları

evvel : ol cümledin evvel Semerkand ehliğa şüru' kılalı 94A/4
ez : şı'ri hālī ez-renk ve çāşni imes irdi 33A/4 hālī ez-şöhret
imes irdi 42B/2 hālī ez-luţf tab' imes irdi 43B/10 ol dağı hālī-ez
cünün imes 59A/7

ğayr : anda hem ğayr evyāt kiltürmes 59B/1

ma'dā : tab'ı dağı nazm hilyesidin ma'dā imes irdi 104B/9

mişāl : deryā-yı 'ulūmığa tapar katra mişāl 1B/13

mişal munı dipdür kim 82A/6

misillüg : inkıta' resmin köp misillüg tutar irdi 34A/8

taraf : her taraf şabrım öyi dīvārını sindurdıla 112A/7

vār : dīvāne-vār yürür 63B/3 büzürg-var iligide tevbe kılıp 87A/13

veş : bes ādemī-veş ve hayā ve edebliğ yigitdür 49B/6

hākīm-veş kişidür 54A/3 āzāde-veş körgüzür 64A/2

2. Bağlama Edatları

andağ : ebnāy cinside andağ kişi yok irdi 45B/4

andağ ki Mirza big ferzend mesābeside irdi 46A/9

inisi andağ naqş kıllur kim Çin ve Hıtayda kıla almaslar 56B/9

belki : Çagatay mirzadeleri belki ulus āzādeleri mürīd bolup 4A/1

özge māhiyet belki rüsvā nime bolur irdi 49B/7 hüşe-çin hırmeni
tutar biz belki ol kâbiliyyetimiz hem yoktur 52A/3 özide ādemilğ-
dın eser belki büyı yoktur 52B/5 belki iki katla bu riyāzet ve meşak-
kat belki bu devlet müyesser boldı 52B/8

bes : uşbu delil bes kim anıñ muķābeleside kim 1A/7

hüşyārlığda bes ādemī-veş ve hayā ve edebliğ yigitdür 49B/6 bes
bu i'tibār bile meşmūmātnı iki kaşı arasığa koyup 82B/5 bes ki tarı
tarımın sebū' ignim figār olmış yana 105B/2

dağı : 'ömri dağı birer nime vefâ kılsa irdi 7B/8 H^vâce sema'nı
dağı mü'essir kılar irdi 28A/3 tab'ı dağı beğâyet hüb irdi 45B/2
birer sebakka dağı müşerref bolur irdi 72A/11 hâlâ özi dağı 'azîm
vâ'ızdur 74A/9

ile : kim anı Ferhād ile Mecnūn kıla almas hayāl 112B/3
āh ile 'azm ittim iy rāzınga mahrem yahşı kal derd ile ayrıldım iy
derdinga merhem yahşı kal 117A/7-8

kaçan : kaçan sema'ğa kirse irdi 21B/5

niçe : Soru edatı olan niçe, kim ile birlikte kullanıldığında bağla-
ma edatı vazifesi görür.

mihrim artar niçe kim körsem meh-i ruhsārını 117B/13

ni : kim ile birlikte bağlama edatı olarak kullanılmıştır.

her ni kim sordılar 19A/2

her ni kim h^vâce kâzi vasfıda bitiliptür 95A/4

yana : Bir tekrar edatı olan bu kelime, bağlama edatı olarak da kul-
lanılmıştır.

mizâcı şihhat kânûnıdın muharref bolur yana köp zahmet tartıp mu'-
älece-pezir bolur 56A/6

Gevher şad bigüm medresesinde veeyana hem ba'zı medârisde müderris-
dür 72A/12

Munda hem tura almadı yana Semerkandka bardı 95B/2

bu redif yana bir şi'r hem bar kim yokkarı ötti 114B/13

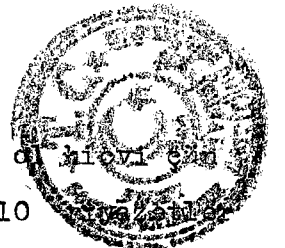
Yabancı Asıllı Bağlama Edatları

ammâ : olça fakir işitipmin ammâ hizmetleriga yitipmin ammâ hâlâ
bu fenâ dârü'l-gururıdın 3A/3 ammâ nazm ayturda çalâk irdi 32B/6
Fârisi ve Türkide naziri yok irdi ammâ Türkide şöhreti köprek irdi
41A/3 hafızası dağı beğâyet hübdur ammâ ni tab'ın işge buyurur ni hâ-
fızasın 49B/11

bâri : bâri ba'zısı ta'rif kılip kim okurlar 43A/6

bâri h^vâce-vâr yürür 64A/1

çün : yosunluq yazılğay çün bu maksüdka yitildi 3A/8
meşhür irdi 14B/6 çün hâlî ez-luṭf tab' imes irdi 43B/10

hem tarttı çün yiri yok irdi 50B/5 çün kemālâtı azher-i mine's-şems-
dür 70A/3

eger : eger bizniñ sultān-ı sâhib-kırān dik 7B/6 derd ü hâlimdin
eger gâfil eger âgâh iseñg 45A/6 eger lewendlığı müfrit bolmaya ir-
di 85B/11

egerçi : dil-pezir tab'lık kişi irdi egerçi 'ammî irdi 33A/3

egerçi türkânedür 42B/10 egerçi ba'zı mahalde garīb nimeler 43A/11
egerçi Türkçe şî'rğa meşgüllük az kıılır 49A/1

ger : gönça ger nisbet kıılır özige dildâr ağzını 16B/5

iy muhibler yitsenğiz ger yaza siz 44B/6 ger min ölsem türbetim-
niñ taşığa 44B/7 ger bina kılsañg mezârın 113A/11 'ayb imes ger
bolsa mindin kemlik ve sindin kerem 115B/5

hemānā : hemānā kabri Buḥārādatur 9A/6 hemānā ki yaşı yüzge yit-
ti 13A/2 hemānā ki iltizām kılıptur 56B/3 hemānā ki 'ubūdiyyetğa
mensūbdur 64B/10

ki : her nazm ki astı zümre-i tab'-perest 1A/4 söz esnāsıda bu
mu'ammāsın ki kutb ḥaşıl bolur 26B/5 andaq ki şî'ri şöret tuttı 49A/9
hergiz mu'ammāyi ki nimege yarağay işitmedim 57A/12 ammā vech-i ekmel
bile tiler ki tekmiñ kılgay 76A/1

kim : yüz-ḥamd kim yasap cihān bustānı 1A/1 bu fakīr ol nazm kim
örgeyipmiz 4A/8 fakīr yād tuttum kim 14A/5 ümmid kim mağfūr bol-
mış bolğay 42A/8 tā ol kim biraz fursat kim ötti 53A/8 andaq kim bu
tâyife hem müsellen tutarlar 89B/2

lik : hem yüzüñg lik ma'nāda hicr hemidin ecelğa öz belā 112B/9

meger : bir beyti bar meger kim mülhem-i gayb 12A/12

meger Tiñgri pādişāhniñg mübārek ḥātırağa salgay 86A/10

meger yana bir kitāb bitilgey 105B/9

şāyed : eger lewendlığı müfrit bolmaya irdi dānişmend hem şāyed
bolğay irdi 85B/12 kemānı şāyed ki otuz batıandın yokkarıraq bolğay
105B/11

ve : hōş şöbet ve şîrin kelām kişi irdi 32A/11 ni nāz ve bu ni
şivedür 43A/8 hōş muḥāvere ve hōş hulq ve hōş tab' ve dārdmend
git irdi 44B/11 anıñ tigreside müctemi'dürler ve ḥalvet ve duzları ve
sema' ve şafā mevcut 75B/12

u : iy cādū közlüg şüh u şeng 43A/8 reftār u reng 43A/9 derd ü hālim 45A/6 ahd u peymān 105A/12 zār u şeydā bolmasun 112A/11 meh-cūr u rüsvā bolmasun 112A/12

velīkin : lāzım kilür irdi bitilmedi velīkin aşıl mısra'ı budur kim 71B/11 velīkin emir devletşāh hōş tab' 88B/12

ver : ver sarğa düşmen bolup ol özgelerge yār imiş 111A/3

ya'ni : Hākān cihāngīr sāhib-kırān ya'ni Timür Gürkān 101A/5

vasl ara öltür ya'ni hicrān cefāsıdan burun 112B/7

3. Kuvvetlendirme Edatları

eyle : eyle kim kül boldum 44B/2 eyle kim cān riştesi pūr katre-i hūn üstine 107B/7 sebze-i haṭṭıng içinde eyle kim cāndur nihān 108B/2 eyle kim cān der-nihān 108B/5

dağı/dağı : bu bābda yana dağı resāyil ve kütüb bar 2A/12 mesne-vi hem nazm kıldılar ve terci' dağı didiler 4A/5 'ömri dağı birer ni-me vefā kılsa irdi 7B/8 Mevlānā ṭāli'i dağı Muhammed baysungur vādihi irdi 12B/9

da/de : çün mukābeleğa kiltürse de bolmas 12A/10 şı'ride hem çāşni de bar 32B/7 ṭab'ıda cūnūn çāşnisi de hem bar 59A/1 bolsa hem de min kibi 112A/12

irkin : eyā irkin il tilidin kütulğan kişi yoktur 77A/9

bu maṭla' dik az vākı' bolup irkin kim 116B/11

me : Bu edat yalnız ni kelimesiyle kullanılır ve küçültme fonksiyonunu kazanmış bir ek gibidir.

bir ni me aṅglamın ta'rīf kılganlarıça ni me zāhir bolmadı 43A/2 özge māhiyet belki rüsvā ni me bolur irdi 49B/7

başınıng tügi birer ni me azraq üçün burun setrdür 81B/8

oq : kabri Meşhed'de oq vākı' durur 20A/13 sözi hem uşbu renk oq irdi 23A/1 Semerkānd'da oq 'ālemdin ötti 38B/11 özi ol mezār başığa barganı hem ol ma'nā oq irdi 96A/10

Yabancı Asıllı Kuvvetlendirme Edatları

'aceb : müselmānlarğa 'aceb zulmler kılgarğa bil bağlap 44A/8

şehr şeyhü'l-İslāmīdin 'aceb zulmi ötti 80A/11

bu maṭla' 'aceb 'āşıkāne vākı' boluptur 115B/7

çü : çü fenâ seylâbığa ğarîk boldı 45B/6

hem : 'ulüm-ı ğarîbe hem bilür irdi 5B/11 fażliyyâtı hem yahşı irdi 23B/11 anıñg hem nazmı hem ol nevâhîde 42B/2 hem anğa ve hem faķırğa 46A/10 'aķlı hem yoķtur ve tâli'i hem 55B/10 niyçün kim hem şeyhdür hem haķib ve hem imâm 80B/4

hergiz : hergiz bu nev' kişi körüp müsin 36B/1 andın hergiz mu'am-mâyî ki nimege yarağay işitmedim 57A/11 ma'lüm imes kim hergiz bu fende andaķ peydâ bolmış 69B/13

höd : nesebi höd 'âlem ehliğa zâhirdur 45A/13 sonğra höd sadâret mendide mütemekkin bolup 70B/11 höd öz maķşûdın hâşıl kıldı 74A/2 anıñg höd bu kayğudın kündüz karârı kiçe uyķusı yoķtur 89B/8

lâcerem : lâcerem çün ma'nâ bililür 48A/1

mutlakâ : mutlakâ pend-pezir irmes 50A/1

zinhâr : iy sabâ yili tola kan eyle zinhâr ağzını 16B/6

4. Karşılaştırma-Denkleştirme Edatları

Bu tür edatlar metinde pek kullanılmıştır, ancak denkleştirme edatı ni kullanılmıştır.

ni :

ni şi'rdin yâd kılur irdi ni haķdın 36A/2

ni nâz ve bu ni şivedür 43A/8

ammâ ni taḫ'ın işge buyurur ni hâfızasın 49B/11

5. Soru Edatları

ḫansı : çün ḫansı bar birni kılrsa anğa yitger 56B/11

ḫanı : sin kibi şüh-ı sitem-ger dünyâda peydâ ḫanı sihr bâbında közüñg dik kâfir-i yağma ḫanı 104B/3-4 ḫanı kör kim sini körgeymın demî ağyarıla 111A/11

ḫayda : ḫayda kim cüz'î renk yâ ma'nî kürse taḫarruf kılurğa âdet kılıptur 55B/4

ḫaysı : ḫaysı bir gül çehre ol gülberk-i hândânımça bar ḫaysı bir şimsâd-kaḫ serv-i hırâmânımça bar 105A/8-9

ḫaysı cennet sebzesi haḫḫı nümûdarıça bar 108A/10

ḫaysı virân kim ḫara yir birle yeksân kılğı dik 11B/

mu/mü : bir kitābda sıgar mu yā yok 6A/3 bizge tigmes mü hiç aqar
tamarı 42B/10 yüzi imānın mudı yā zülfi zünnārın mudı 109A/2

ni : ni yirgeçe cıqıpsın 19A/4 özge halāyıkka hōd ni yitkey sindin
özge vücūdka ni vücūd 42A/13 közüñg ni belā kara boluptur 45B/12

niçe : niçe yıǵlay şem' dik hicriñgde yārim kiçeler 33B/8

niçe fikr kılılsa bu tīre-rūzgār 88A/13 niçe yüzüñg körüp hayrān
olayın 104A/8 niçe ol iy hicride köñglüm bozulǵanı 109B/10

niçük : ol bu nev' sādeliǵ bile niçük aytur irkin 25A/2

nige : bil kim nige bar ise anıñ dil-hvāhı 119A/4

nitey : cilve kıldı gül nitey baǵrımda hicrān hārıdur 116A/12

niyüçün : niyüçün ki bi-cihet meşakqatlarını öziǵe revā körmes 61B/11

6. Çaǵırma-Hitap Edatları

ā : dilberā sinsiz tiriglik bir belā-yı cān imiş 65B/3

sākıyā tutqıl tola gerdün kibi sāǵārın kim 118A/12

ilāhı : ilāhı min saǵa qurbān olayın 104A/9

iy : iy cādū közlük şüh u şeng 43A/8 iy muhibler yitseñgiz ger
yaza siz 44B/6 hayāli birle olsam iy perı 108B/12

iy köñgül ol dil-rübānıñ özge yarı bar imiş 111A/2

yā : yā rab bu me'ānı deriniñg 'ummānı 48A/2

yā rab bu zamān şāhlarınıñg şāhı 119A/1

7. Ünleme Edatları

āh : āh kim cānıñga yittim 42A/2 āh kim dīvāne köñglüm mübtelā
boldı yana 65A/13 āh kim boldum yana 'aşq içre şeydā özgeçe 114B/8
niçe küydürgey min dil-hasteni āh ez-firāk 116B/3

āmın : bu cihān mülkide cāvidān bolsun āmın 102A/12

bārekallah : bārekallah kemāl-ı kābiliyyet munça bolǵay 48A/8

dirīg : dirīg ve yüz miñg dirīg kim hayāt çeşmesidin sır-āb bolma-
dı 46A/4

eyā : eyā ol bu nev' sādeliǵ bile niçük aytur irkin 25A/2

eyā irkin il tilidin qutulǵan kişi yoqtur 77A/9

hayf : hayf ve yüz hayf andın kim 45B/5

inşa'llahu te'âlâ : Meger Tinğri pādişānıñ mübārek hātırıǵa sal-
ğay inşa'llahu te'âlâ 86A/11

vāh : vāh ki 'aşkıñǵın cihān içre efğānımdur minıñ 110A/1

vāh ki hicrān tarhın ol saldı bünyād özgeçe 110A/9

veh : veh ki köñglüm nālesi her dem bozulğan cān ara 110B/11

vāy : vāy kim serverdānım bardıla 115A/4

yā : yā ki körgeymın demı aǵyārıla güftārıla 111A/12

zihi : zihı muvaffaq bende ki oldur 62A/4

8. Gösterme Edatları

tā : tā ol kitābnı tüketür tevfiķı taptı 8B/1 tā sipihre yürül-
gey 47B/4 tā bendğa qarār tuttı 53B/8 tā-ol kim ol hażret yana 'I-
raq yürüşı kıldı 101B/8

9. Tekerrür Edatları

bir : 'ömr naħlı meyvesidin bir yimedi 46A/6

katla : iki katla bu riyāzet ve meşakkat 52B/9

iki katla Heri şehriniñ kużāsın teklif bile anğa birdiler 74B/6

ikelesi katla özin gazel kıldı 74B/8

ümmid ol bu katla kabül kılğay 74B/8

yana : yana dārü's-saltanata 'azimetı kıldılar 3B/13

yana biri bu kim 18A/4 gāhi ol işni terk kılur yana gāhi peşimān
bolur 57B/6 pārsā yārımğa mey içmek şı'ār olmış yana 105B/1

yolı : bir yolı koykar ulusniñ mācerāsıdın mini 112B/12

Ç. Fiil

Türkçede cümlenin temel unsuru olan fiil, incelememizde şu yönleriyle ele alınmıştır:

1.İsimden fiil yapan ekler	6.Zarf-fiiller
2.Fiilden fiil yapan ekler	7.İsim-fiiller
3.Fiil kip ve zaman çekimi	8.Olumsuz fiil çekimi
4.Bildirme	9.Birleşik fiiller
5.Soru şekli	10.Yardımcı fiiller

1.İsimden Fiil Yapan Ekler :

+a-/+e-

Çok kullanılan bir isimden fiil yapım ekidir.

til- / til+e- "dilemek" 19A/1

uza- / uz+a- "uzamak" 50A/1

yitge- / yit-i-g+e- "yetmek" 56B/12

oyna- / oyun+a- "oynamak" 59A/1

kişge- / kiş+e- "genişlemek" 71A/3

tüze- / tüz+e- "tertip etmek" 97B/12

ata- / at+a- "ata binmek" 103A/6

kanı- / kan+a- "kanamak" 110B/4

örte- / ört+e- "yakmak" 112A/3

örgan- / öğren- / öğ+ü-r+e-n- "hafızaya yerleştirmek" 98A/4

Tek ek olarak kabul edilen bazı yapılarda bize göre birden çok ek söz konusudur.İsimden fiil yapım eki olarak kabul edilen -ar/-er,-ad/-ed,-şa/-şe ve isimden isim yapım eki olarak gösterilen -agu/-egü bu tür eklerdendir.

azar- / az+a-r- "az saymak" 83A/12

birer / bir+e-r "birer" 58A/11

ulğay- / uluğ+ay- / uluğ+a-y- / uluğ+a-d- "büyümek" 60A/12

ulğan- / uluğ+an- / uluğ+a-n- "büyümek" 60A/4

Bu iki örneğin bir arada kullanılmış olması tek ek olarak kabul edile bu ekin iki ayrı ek olduğunu açıkça göstermektedir.

oğşa- / oğ+u-ş+a- "benzemek" 92B/4

Çağatay El Kitabı'nda isimden fiil yapım eki olarak gösterilen +şa-/+şe- de bize göre iki ayrı ektir. ok isiminden +u- ile fiil,-ş ile isim ve +a- ile tekrar fiil yapılmıştır.Orta hecenin düşmesiyle okuşa- şeklindeki kelime okşa-şeklinde inkişaf etmiştir.

-ağu/-egü şeklinde tek ek olarak kabul edilen ve gösterilen isimden isim yapım eki ise bize göre şu şekildedir.

bir+e-v / bir+e-yü / bir+e-gü "biri birisi" 82A/7

+ı-/+i-,+u-/+ü- : Az kullanılan bir ektir.

ağrı- / ağır+ı- "ağır gelmek,ağrımak" 77B/10

taşı- / taş+ı- "dışarı çıkarmak,taşımak" 5B/2

oğul / oğ+u-l "oğ:soy,oğul :soyu devam ettiren" 13B/1

Sayı isimlerine getirilen -ınç/-inç yapısında birden fazla ek vardır.Bu ekin yapılışı şu şekilde olmalıdır.

üçinç / üç+i-n-ç "üçüncü" 47A/4

#la-/+le-

Metinde en çok kullanılan isimden fiil yapım ekidir.

başla- / baş+la- 3B/12,4A/2

yüzle- / yüz+le- "yüz yüze gelmek" 7A/12 Bu örnek aslında taban olarak kullanılmış ve fiilden fiil yapım eki olan -n- ile genişletilmiştir.

sıgla- / sıg+la- "ağlamak" 21B/8,sözle- / söz+le- "söylemek" 22B/2, 23A/8,igele- / ige+le- "sahiplenmek" 28B/13

bağla- / bağ+la- "bağlamak" 32B/13,33B/4

yıgla- / yığ+la- "ağlamak" 33B/8

añgla- / añg+la- "anlamak" 43A/8

oğurla- / oğur+la- "gizlemek" 43A/4

taşla- / taş+la- "dışarı çıkarmak" 74A/11

yamanla- / yaman+la- "kötü saymak" 78A/8

bağışla- / bağış+la- "bağışlamak" 104B/13

+te-

Metinde bir örneği vardır.

iste- / iz+de- "istemek" 112A/2

2. Fiilden Fiil Yapan Ekler :

-a- : Metinde bir örneği vardır

aya- / ay-a- "ayırarak" 24A/8

-ar-/-er- : Az kullanılan bir ektir.

çıkar- / çık-ar- "çıkarmak" 17B/13

köter- / köt-er- "kaldırmak" 86B/11

-dur-/-dür-, -tur-/-tür-

Çok kullanılan ve ettirgenlik vazifesi gören bir ektir.

kazdur- / kaz-dur- "kazdırmak, nakşettirmek" 17A/1

kıldur- / kıl-dur- "yaptırmak" 35A/10

yandur- / yan-dur- "yandırmak, yakmak" 110B/2

yağdur- / yağ-dur- "yağdırmak" 112A/6

sındur- / sın-dur- "kırmak" 112A/7

indür- / in-dür- "indirmek" 6B/13

küydür- / küy-dür- "yakmak" 33B/9

tindür- / tin-dür- "dindirmek" 44B/2

aytur- / ay-tur- "söylemek" 11B/3

oltur- / ol-tur- "oturmuk" 26B/4

yığıştur- / yığış-tur- "bir araya toplamak" 106B/5

kiltür- / kil-tür- "getirmek" 6B/1

öltür- / öl-tür- "öldürmek" 98B/12

-ğ/g, -k/-k

yak- / ya-k- "yakmak" 7B/9

ağ- / a-k- "akmak, bulunduğu yerden ayrılmak" 42B/9

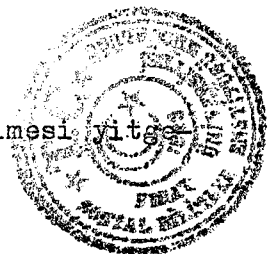
bağ- / ba-k- "bakmak, nesneyle göz arasında bağ kurmak" 102A/3

-ga-/-ge-, -ka-/-ke-

Metinde bir örneği olan ektir.

yitge- / yit-ge- "yetmek, kâfi gelmek" 56B/12

"birni kalsa anğa yitger" cümlesinde yer alan "yitger" kelimesi yitge-

fiilinin geniş zamanıyla kullanılmıştır. Ekin yapılışı şu şekilde olmalıdır: yit-i-g+e- -g fiilden isim yapım ekiyle isim yapılan kelime -e ile yeniden fiil yapılmış ve üzerine zaman eki almıştır.

-gar-/-ger-, -kar-/-ker-, -kur-/-kür-, -güz-/-güz-

Bu eklerin kullanılışı bir kaç kelimeyle sınırlıdır.

kuşgar- / kut+u-gar- "kurtarmak" 118A/10

koşkar- / koy-kar- "mazur görmek, bırakmak" 112B/12

ötker- / öt-ker- "geçirmek" 34B/12

yitkür- / yit-kür- "yetirmek" 45B/12

körgüz- / kör-güz- "göstermek" 98A/11

Bu yapıların hepsi bünyelerinde birden çok ek taşımaktadırlar. Çağatay El Kitabı'nda "kut" kelimesine getirilen +gar- eki isimden fiil yapım eki, diğerleri ise fiilden fiil yapım eki olarak gösterilmiştir. Bize göre ise bunların tamamı aynı gelişme seyrini gösteren ve içlerinde birden fazla ek taşıyan yapılardır. Şu şekilde teşekkül etmiş olmalıdırlar :

kuşgar- / kut+u-g+a-r-

koşkar- / koy-ı-k+a-r-

ötker- / öt-ü-k+e-r-

yitkür- / yit-i-k+ü-r-

körgüz- / kör-ü-g+ü-z-

Fiilden fiil yapan -t-, -r- ve -z- ekleri, aynı vazifede kullanılabilen eklerdir. kör-fiiline ekin -z- olarak gelmesinin sebebi kökteki -r sesinin tekrar edilmek istenmemesi olmalıdır.

-l-

Bu ek ünsüzle biten fiil köklerine geldiği zaman araya bağlayıcı ünlü girer. Yaygın olarak kullanılan ektir, fiile edilgenlik anlamı verir.

bitil- / biti-l- "yazılmak" 2B/10, itil- / it-i-l- "edilmek" 2B/10

koşul- / koş-u-l- "koşulmak" 2B/13, yazıl- / yaz-ı-l- "yazılmak" 3A/8

yitil- / yit-i-l- "ulaşılmak" 3A/8, koyul- / koy-u-l- "konulmak" 3A/8

kılıl- / kıl-ı-l- "yapılmak" 3B/7, atıl- / at-ı-l- "atılmak" 17B/11
 yığıl- / yığ-ı-l- "yığılmak" 28B/3, buyurul- / buyur-u-l- "buyur al-
 mak" 32A/3, yürül- / yür-l- "yürünmek" 47B/4, uzal- / uza-l- "uzamak"
 50A/1, tutul- / tut-u-l- "tutulmak" 53A/8, tartıl- / tart-ı-l- "çekilmek"
 53B/8, işitil- / işit-i-l- "işitilmek" 53B/9, sorul- / sor-u-l- "sorulmak"
 55B/3, kütul- / küt-u-l- "kurtulmak" 72B/9, bozul- / boz-u-l- "bozulmak"
 73A/2, ayurul- / ayur-u-l- "söylenmek" 77A/4, yangıl- / yang-ı-l- "yanıl-
 mak" 80B/4, çakıl- / çak-ı-l- "çakılmak" 107A/9, açıl- / aç-ı-l- "açılmak"
 113B/7

-n-

Bu ek de ünsüzle biten fiil köklerine bağlayıcı ünlü ile bağlanır.
 Dönüştürülük eki olarak kullanılan bu ek, bazan edilgenlik eki -l- nin
 yerine de kullanılmaktadır.

sın- / sı-n- "kırmak" 2B/9, yüzlen- / yüzle-n- "yüz yeze gelmek" 7A/12,
 körün- / kör-ü-n- "görölmek" 14B/6, tüken- / tüke-n- "bitmek" 18A/1,
 bağlan- / bağla-n- "bağlanmak" 32B/13, kılın- / kıl-ı-n- "yapılmak" 48A/2,
 salın- / sal-ı-n- "bırakılmak" 53A/10, yığılasın- / yığılası-n- "ağlamaklı
 olmak" 84B/8, örten- / örte-n- "yanmak" 103A/3, atan- / ata-n- "ata bin-
 mek" 103A/6

-r-

soğur- / soğ-u-r- "çıkarmak" 16A/5, kiyür- / kiy-ü-r- "giydirmek" 46B/2,
 aytur- / ayt-u-r- "söyletmek" 60B/3, bolur- / bol-u-r- "olmak" 85B/11,
 sığışur- / sığış-u-r- "sığıştırmak" 106B/7, sigür- / sig-u-r- "sigdirmek"
 107A/2, savur- / sav-u-r- "savurmak" 113B/8

-sı-

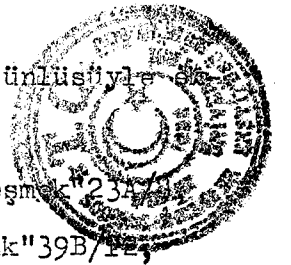
Tek örnekte kullanılmıştır. Benzerlik ifade eder.

yığılası- / yığla-sı- "ağlamaklı olmak" 84B/8

-ş-

Müşareket ekidir. Ünsüzle biten fiil köklerine bağlama ünlüsüyle bağ-
 lenir.

yitiş- / yit-i-ş- "ulaşmak" 22A/13, sözleş- / sözleş-ş- "söyleşmek" 23A/12,
 külüş- / kül-ü-ş- "güllüşmek" 36B/5, talaş- / tala-ş- "dolaşmak" 39B/12,

kiriş- / kir-i-ş- "girişmek" 53A/9, yığış- / yığ-ı-ş- "toplaşmak" 55B/11,
iriş- / ir-i-ş- "yetişmek" 71A/5, barış- / bar-ı-ş- "gidip gelmek" 85A/3

-t-

tüket- / tüke-t- "tamamlamak" 8B/1, yarat- / yara-t- "yaratmak" 16B/13,
bağlat- / bağla-t- "bağlatmak" 33B/4, oğşat- / oğşa-t- "benzetmek" 43B/1,
kötert- / köter-t- "kaldırtmak" 86B/11, tüzet- / tüze-t- "dizmek" 97B/12,
kanat- / kana-t- "kanatmak" 110B/8

-tar-/-ter-

Az kullanılmış bir ektir.

ahtar- / aḥ-tar- "aktarmak" 111B/7

Bu ek kalıplaşmış bir ek intibainı vermektedir.

x ahtar- / ak-ı-t-ar- şeklinde parçalanabilir.

-ü-

Bir kelimedede kullanılmıştır.

sürü- / sür-ü- "sürümek" 101B/11

-y-/-d-

toy- / to-y- "doymak" 13B/8

ulğay- / uluğa-y- "büyümek" 62A/12

küy- / kü-y- "yanmak" 113A/13

ay- / a-y- "ayırarak" 117A/4

-z-

yaz- / ya-z- "sermek, yaymak" 44B/7

yaz- / ya-z- "yazı yazmak" 47B/9

3. Fiil Kip, Zaman ve Çekimi :

Fiilin kip, zaman ve çekim ekleri iki kısımdır:

1. Kip ve Zaman Ekleri 2. Şahıs Ekleri

Kip ve zaman ekleri de : a. İsim-fiil olanlar b. İsim-fiil olmayanlar

olar olmak üzere ikiye ayrılır. Şahıs ekleri de : a. Zamir Kökenli Olanlar

b. İyelik Eki Kökenli Olanlar olmak üzere gene iki kısımdır.

A. Basit Kipler

a. Haber Kipleri

1. Geniş Zaman 2. Görülen Geçmiş Zaman 3. Anlatılan Geçmiş Zaman
4. Gelecek Zaman

1. GENİŞ ZAMAN

Geniş zaman fiilin ifade ettiği oluş, hareket veya durumun belirli bir zamanda olmayıp, halde veya gelecekte yapılabileceğini bildirir. Bu bakımdan geniş zaman ekleri genellikle şimdiki ve gelecek zaman kavramlarını da ifade ederler.

Metinde geçen geniş zaman ekleri ve bunların ifade ettikleri mefhumları şunlardır :

1. -ar/-er

Teklik

Çokluk

1. -ar-mın

1. -ar biz

2. ----

2. -----

3. -ar/-er

3. -arlar/-erler

2. -ur/-ür, -ır

Teklik

Çokluk

1. -ur-mın

1. ----

2. -----

2. -----

3. -ur/-ür, ır

3. -urlar/-ürler

3. -r

Teklik

Çokluk

1. -r-min

1. ----

2. ----

2. -----

3. -r

3. -rlar/-rler

1. -ar/-er

Birinci Teklik Şahıs

Eki : -arın/-erim

Metinde bir örneği vardır: bes ki tart-arın sebü ignim fışar okuz

mış yana 105B/2

İkinci Teklik Şahıs: Metinde örnek yoktur.

Üçüncü Teklik Şahıs

Eki : -ar/-er

deryā-yı 'ulūmıga tap-ar kıtra mişāl 1B/13 geh aq-ar geh tam-ar
lebiñg şekerı 42B/9, bu evrākdın aş-ar 47B/13, anıñg yaqını kid-er 19B/5,
kaşidesi Baba Sevdāyī tavrı tüş-er 30A/13, köp zahmet kör-er 77A/9

Birinci Çokluk Şahıs

Eki : -ar biz /-er biz

Metinde bir örneği vardır.

hüşe-ğın hırmeni tut-ar biz 52A/2

İkinci Çokluk Şahıs : Metinde örnek yoktur.

Üçüncü Çokluk Şahıs

Eki : -arlar/-erler

andaq kim bu tayıfe hem müselleme tut-arlar 89B/2

2. -ur/-ür

Birinci Teklik Şahıs

Eki : -urmin/-ürmin

bu kiçe 'älemdin bar-urmin 35A/7, Faqir andaq hayāl kıl-urmin kim
65B/9, kim anıñg şerhin kılurmin 111B/11

İkinci Teklik Şahıs : Metinde örnek yoktur.

Üçüncü Teklik Şahıs :

Eki : -ur/-ür, ayrıca azar- kelimesi -ır ekiyle kullanılmıştır.

risālesidin ma'lüm bol-ur 6A/1, gonga ger nisbet kıl-ur 16B/5, mem-
düh atın bağlat-ur 33B/4, aytsa söz uzal-ur 50A/1, teberrük cihetidin
iki ma'la' bitil-ür 4A/6, tayyar yasap ilge bir-ür 34B/11, dāyim iflās
ve felāket bile ötker-ür 97B/5, her beytim bir tenkege azar-ır 83A/12

Birinci ve ikinci çokluk şahıslar için örnek yoktur.

Üçüncü Çokluk Şahıs

Eki : -urlar/-ürler

ba'zı il Pehlevānning nesēbide ta'n kıl-urlar 70B/3

Faqirga taħkiq boldı kim yalğan ayt-urlar 70B/4

yüz âbadân tâlib-i 'ilmdin artuğ bir kün andın nef' al-urular 72B/1
naẓm ra'nâlarığa cilve bir-ürler 1A/9, ba'zı hurûc mezhebiğa nisbet
bir-ürler 85A/4, Horâsân ehliniñ ekşeri bit-ürler 92B/5

3. -r

Birinci Teklik Şahıs

Eki : -rmin

cânıma di-rmin demî bîdâd-ı gerdün körmeyin 118A/13

İkinci Teklik Şahıs : Örnek yoktur.

Üçüncü Teklik Şahıs

Eki : -r

ilniñ şî'rni özige bağla-r 36B/10, gaybâne satrançnı hüb oyna-r 59A/1
il kaşıda şî'rler oqu-r 60B/1, her varakı çîn-i nigâr sitân münfa'il
eyle-r 106B/11, cilve eyle-r bağ ara 118A/4

Birinci ve İkinci çokluk şahıslar için örnek yoktur.

Üçüncü Çokluk Şahıs

Eki : -rlar/-rler

ba'zısı ta'rîf kıılıp kim oqu-rlar 43A/7, di-rler kim 11B/3 ve hem
di-rler öz aşrınıñ yegânesi irdi 19B/5

2. GÖRÜLEN GEÇMİŞ ZAMAN

Görülen geçmiş zaman eki -d'dir. Bu ek ünlü veya sadalı bir ünsüzle
biten fiil köklerine geldiğinde değişikliğe uğramaz. Sadasız bir sesle
biten fiil köklerine geldiği zaman, ünsüz benzeşmesine uğrar ve -t olur.

Zaman ekinden sonra gelen şahıs ekleri, ünlü uyumlarına uygun olarak
bağlanırlar. Uyumdan kaçan örnek çok azdır.

Teklik Şahıslar

1. -dım/-dim, -dum/-düm; -tım/-tim, -tum/-tüm

2. İkinci teklik şahıs için metinde üç örnek vardır: -dınğ/-dunğ ek-
lerini almışlardır.

3. -dı/-di, -tı/-ti

Çokluk Şahıslar

1. Birinci çokluk şahısta iki örnek vardır ve ikisi de görülen geç-

miş zamanın şartı şeklinde kullanılmıştır. Eki :-tuk'dur

2. İkinci çokluk şahısta kullanılan iki örnekte ek -dünğiz şeklin-
dedir.

3.-dılar/-diler,-tılar/-tiler

Birinci Teklik Şahıs

Eki : -dım/-dim,-dum/-düm;-tım/-tim,-tum/-tüm

-dım/-dim

mülâzemetleri şerefiğe müşerref bolmadım 3B/2,'ıyâdetiğe bar-dım
21A/5,derd ile ayrıl-dım 117A/8,Faķır egerçi anı kör-dim 17B/8,di-dim
ki barıpın 19A/4,al di-dim 112A/3

-dum/-düm

alar sarı barurğa muvaffak bol-dum 19A/2,Faķır sâkit bol-dum 39B/12
Faķır anı yığıştur-dum 55B/11,ammâ olça Faķır kör-düm 27B/4,Pülmälân-
da anı kör-düm 36A/9,anın cünün ve âşüftelikler kör-düm 52B/1

-tım/-tim

Faķır ayt-tım ki 72B/5,bu Faķır şikâ ildin işit-tim 15B/5,dil-firîb-i
şerîf şöbetiğe yitiş-tim 22A/3,âh kim cânımğa yit-tim 42A/2

-tum

Faķır yâd tut-tum 14A/5

İkinci Teklik Şahıs

Eki : -diñg/-dunğ

eyle-diñg anı ehl-i âlem cânı 48A/3,

zülâf açıp min tibleni âşüfte ahvâl eyle-diñg Çin-i ebrü körgüzüp
könglümni bî-hâl eylediñg 111A/7-8,biziñg bile âşinâ bol-dunğ 19A/7

Üçüncü Teklik Şahıs

Eki : -dı/-di,-tı/-ti

-dı/-di

kıl-dı yasağaç bu bâğ-ı rüh efzânı 1A/2,hem nazmını kıl-dı kara tof-
rağğa pest 1A/5,Mecâlisü'n-nefâyis ad koyul-dı 3A/10,iki garîb oğul
yâdgâr koyup bar-dı 13B/1,hayvân suyu birle eyle-di mālā māl 2A/1,ba
maķsūdka yitil-di anı sikkiz kısm itil-di 3A/8,vâcibü'r-ri 'âye keru-
di 53A/5

-tı/-ti

her nazm ki as-tı zümre'i tab-perest 1A/4,dehr ara aç-tı zülâl 2B/1,
şi'ri şöhret tut-tı 6B/7,ol hırmânda 'âlemdin öt-ti 5B/8,meyli sülûk
sarı tüş-ti 6B/8,yaşı yüzge yit-ti 13A/2,aŋga cezbe yitiş-ti 22A/13

Birinci Çokluk Şahıs

Bu şahsın metinde bulunan iki örneği geçmiş zamanın şartı şeklin-
de kullanılmıştır.Her ikisinde de ek -tuk'dur

şabâh haber tuy-tuk irse 35A/11

dīvânın aç-tuk irse 35A/13

İkinci Çokluk Şahıs

Bu şahıs iki örnekte ve -dünğiz ekiyle kullanılmıştır.

cân u könglümni cefâ otı bile küydür-dünğiz

eyle kim kül boldum ve mindin köngül tindür-dünğiz 44B/1-2

Üçüncü Çokluk Şahıs

Eki : -dılar/-diler,-tılar/-tiler

-dılar/-diler

mürîd bol-dılar 3B/9,ğavgâ kıla başla-dılar 3B/12,buyur-dılar kim
5B/1,her ni kim sor-dılar 19A/2,Horâsânğa kil-diler 3B/11,etfâldın bi-
rini tile-diler 19A/1

-tılar/-tiler

Mevlânânınğ mukaddemin ğanîmet tut-tılar 10B/10

öz yârânları talaş-tılar 39B/12

3. ANLATILAN GEÇMİŞ ZAMAN

Anlatılan geçmiş zaman,fiilin ifade ettiği oluş,hareket veya duru-
mun geçmişte meydana geldiğini naklen bildirir.-miş/-miş isim-fiil e-
ki ile ifade edilmektedir.Metinde çok az örneği vardır.Bu zaman daha
çok -p zarf-fiil ekiyle ifade edilmektedir.Zarf-fiillerin ifade etti-
ği zamanlar,zarf-fiiller incelenirken ayrıca belirtilmiştir.

Metinde bu ekin yalnızca üçüncü teklik şahısları kullanılmıştır,di-
ğer şahıslar için örnek yoktur.

Üçüncü Teklik Şahıs

Eki : -miş/-miş

pārsā yārımğa mey içmek şî'ār ol-mış yana bes ki tartarın sebū ig-
nim fiğār ol-mış yana 105B/1-2

Hızr gūyā sāye sal-mış āb-ı hayvān üstine 108A/6

Ol kuyaş kim ay yüziniñg devride kiy-miş kırān 109B/7

4. GELECEK ZAMAN

Gelecek zaman, fiilin ifade ettiği oluş, hareket veya durumun gele-
cekte meydana geleceğini bildirir. Bu zaman metnimizde -ğay/-gey, -kay/
-key ekleriyle karşılanmaktadır. Bir örnekte de ek sonundaki -y düşmüş
ve -ge şeklini almıştır.

Birinci Teklik Şahıs

Metinde üç örneği vardır ve ek -geymin/-gemin şeklindedir.

haṭm eyle-gemin şāh du'āsı birle 3A/12

kanı kör kim sini kör-geymin demī ağıyārıla

yā ki kör-geymin demī ağıyārıla güftārıla 111A/11-12

İkinci Teklik Şahıs :Metinde örnek yoktur.

Üçüncü Teklik Şahıs

Eki : -ğay/-gey, -kay

-ğay/-gey

'ālem inķırāzığaça pāyidār bol-ğay 3A/3, birer nime nişāne ve yosun-
luk yazıl-ğay 3A/8, kalsa hūb nazmlar andın kal-ğay 24B/11, bu cihetdin
şöhret tut-ğay 34B/11, bir niça varaq bitil-gey 2B/10, öz yiride kil-gey
9B/8, tā sipāhre yürül-gey 47B/4, tüz yolğa kir-gey 50A/10

-kay

ümñid ol kim tevfiķ tap-kay 58A/7, şākirdiniñg atasığa ayt-kay kim
77B/7

Birinci Çokluk Şahıs

Eki : -ğay biz

Bu şahıs için metinde bir örnek vardır.

şî'rin ni istiḥkāk bile ta'rīf kıla al-ğay biz 52A/4

İkinci Çokluk Şahıs :Metinde örnek yoktur.

Üçüncü Çokluk Şahıs

Eki : -ğaylar/-geyler

'aziz hayl ve şerif kavm bol-ğaylar 1B/6, ol rehberler hayliğa koşul-ğaylar 2B/13, bir yirde koy-ğaylar 28B/1, yana ol mansıbnı anğa bir-geyler 95B/4, tā 'ālem ehli bil-geyler kim 102A/4

b. Dilek Kipleri

1. Emir Kipi

Emir, fiilin ifade ettiği oluş, hareket veya durumun meydana getirilmesini faile emir yolu ile bildiren bir kiptir. Bu kip için her şahsa göre değişen ekler kullanılmaktadır.

Teklik	Çokluk
1.-ayın	1. ----
2.-gil, -kıl, -gin	2.-ıng
3.-sun/-sün	3.-sünler

Birinci Teklik Şahıs

Eki : -ayın

Bir beyitte yer alan bu ek, emirden çok dilek ifadesi taşımaktadır. niçe yüzüñg körüp hayrān ol-ayın.

ilāhī min sañga kurbān ol-ayın 104A/8-9

İkinci Teklik Şahıs

Eki : -gil, -kıl, -gin

ilāhī nūr-ı 'irfāndın köñgülge bir şafā bir-gil 47A/1

niyyetī bir bakmaq bile köñglümni hursend eyle-gil

hicr tārı bir zamān vaşlığa peyvend eyle-gil 109B/3-4

yilge bir-gil külni ol ruşār-ı zibā bolmasa 110B/3

sākıyā tut-kıl tola gerdün kibi sāğārını kim 118A/12

bir-gin anğa evc-i māhdın tā māhı 119A/3

Üçüncü Teklik Şahıs

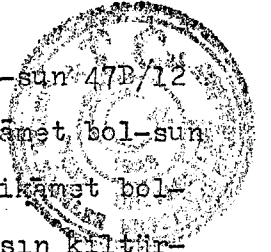
Eki : -sun/-sün, bir örnekte -sin

devran şafāyılıhdın mahv bolma-sun 1B/8, ilge ma'lüm bol-sun 47B/12

mülki devāmı tā kıyāmet bol-sun, zātiğa bu mülk üzre ikāmet bol-sun

'adl içre tarıķı istikāmet bol-sun, 'ālem ehli üçün istikāmet bol-

sun ^{1068/2-3} H'vāce Evhād alarnı tüket-sün 18A/2, üçelesiniñ başın kiltar-

sün 101B/3, Hüsn eyle-sin kâmil ve şîrin ve leyli şöhreti 109A/13

Birinci Çokluk Şahıs : Örnek yoktur.

İkinci Çokluk Şahıs

Eki : -ing

niyâzımını yitkürürep iltimâs kıl-ıng kim 35A/9

Üçüncü Çokluk Şahıs

Eki : -sünler

öz dîvânlarında biti-sünler 41B/3

2. Dilek-İstek Kipi

Dilek-İstek kipi fiilin ifade ettiği oluş, hareket veya durumun oluşmasını failden isteyen bir şekildir.

İstek eki -a/-e'dir. Ancak istek mefhumunu -a/-e ekinden başka -ğa/-ge ve -ay/-ey ekleri de ifade etmektedir. Metinde az rastlanan bir kiptir.

1.-a/-e

Teklik

Çokluk

1. ---

1. ---

2. ---

2. -a siz

3. -a

3. ---

2. -ğa/-ge

Teklik

Çokluk

1. -gemin

1. ---

2. -ğasin

2. ---

3. ---

3. ---

3.-ay/-ey, -alı/-eli

Teklik

Çokluk

1. ---

1. -alı/-eli

2. ---

2. ---

3. -ay/-ey

3. ---

1.-a/-e

Bu ekle üçüncü teklik ve ikinci çokluk şahıslarda örnek vardır.

Üçüncü Teklik Şahıs

Eki : -a/-e

ir atanıp düşmenîğa yalın-a 103A/6

İkinci Çokluk Şahıs

Eki : -a siz

gül ayağında humarı yaz-a siz, küşte bir şüh irür dip yaz-a siz 44B/8

2. -ğa/-ge

Bu ekle metinde iki örnek vardır.

Birinci Teklik Şahıs

Eki : -gemin

hatm eyle-gemin şāh du'ası birle 3A/12

İkinci Teklik Şahıs

Eki : -ğasin

bolğasin min tible hālidin haberdār iy köngül 113B/12

Diğer şahıslar için örnek yoktur.

3. -ay/-ey,-alı/-eli

Bu ekle sadece üçüncü teklik ve birinci çokluk şahıs örnekleri vardır. tab'-ı dikkatini her kişi dise bil-ey 9A/13, bu fende anıñ mahāretin bil-ey dise 23B/13, niçe yağla-y şem' dik hicriñde yārım kişeler 33B/8, şābūnça yun-ay-dur 81A/1, bāde-i vaslāñ bile her dem bol-ay dip behre-mend 116A/5, bir rübā'î bile ihtisār kıl-alı 6A/3, siniñ için fātiha oqu-lı dip öz fātihalarığa müşerref kıldılar 19A/7 evvel Semerqand ehliğa şüru' kıl-alı 94A/4 şüru'-ı maqşūdka ve rücū'-ı matlūbka kıl-alı kim 107A/10

3. Şart Kipi

Şart kipi bir hareket, bir oluş veya durumun oluşmasının, her hangi bir oluş, hareket veya durumun oluşmasına bağlı olduğunu gösterir. Şart şekli -sa/-se ekleri ile ifade edilmektedir.

Teklik

1. -sa-m/-se-m
2. -sang/-seng
3. -sa/-se

Çokluk

1. ---
2. -sangız/-sengiz
3. -salar/-seler

Birinci Teklik Şahıs

Eki : -sa-m/-se-m

ol cemâ'at cânibidin söz ayt-sa-m 26A/11,ger min öl-se-m türbetim-
ning taşığa 44B/7,bābıda hāme sür-se-m 106B/4,hasebi şerhide qalem ur-
sa-m 106B/6

İkinci Teklik Şahıs

Eki : -saŋg/-seŋg

derd ü hālimdin eger gāfil eger āgāh i-seŋg
hiç gām yok ger maŋga sin dilber ü dil-hvāh i-seŋg 45A/6-7
niyyetī kim kıl-saŋg halāş 112B/8

Üçüncü Teklik Şahıs

Eki : -sa/-se

kal-sa hūb nazmlar andın kalğay 24B/10,burmatla' her kişiniŋ bol-
sa 37A/1,şi'ride hamlık bol-sa işlāh kıllur irdi 40A/11,mundın artuq
ta'rif kıllıl-sa 49A/5,uş muammāsıdın ihsās kıl-sa bolur 54A/2,tokuz
felekni 'aql it-se hayāl 1B/13,mukābeleğa kiltür-se de bolmas 12A/10,
kitāblarınıŋ atın bitil-se 47B/13,bir beyt bilmes,bil-se hem nazm i-
mes 48A/6,ir kirek örten-se yan-sa yalına 103A/3

Birinci Çokluk Şahıs:Bu şahıs için örnek yoktur.

İkinci Çokluk Şahıs

Eki : -saŋgız/-seŋgız

iy muhibler yit-seŋgız ger yaza siz 44B/6

Üçüncü Çokluk Şahıs

Eki : -salar/-seler

barçadın kal-salar sözləri budur kim 43A/3,Mevlānāğa di-seler kim
72A/7,aŋga bir ayağ bir-seler 99B/5,hüküm boldı ki tutup kiltür-seler
101B/10

B. BİRLEŞİK KIPLER

Birleşik kipler ir- ve i- fiilleri ile yapılmaktadır.Bunlardan ir-
fiili ile yapılanlar çoğunluğu teşkil etmektedir.ir- fiili ekleşmemis-
tir.Metnin tamamında bir örnekte ekleşme söz konusudur.

a. Hikāye

1. Geniş Zaman : Birinci ve ikinci teklik şahıslar için metinde ör-
nek yoktur.

Üçüncü Teklik Şahıs

Bir örnekte ir- fiili ekleşmiştir.

kırā'at 'ilmin yaḥşı bilürdi 32A/12, bî-endām eṭvār zāhir bolur irdi 5A/12, 'ulūm-ı ğarībe hem bilür irdi 5B/11, bōrk üstige kūrçuk çar-mar irdi 8A/12, taġ u deştde kizer irdi 13A/8, şoḥbetiġa yiter irdim 19 B/8, ba'zı ġazelleri yaḥşı tüşer irdi 39B/4, huṭuṭnı hūb bitir irdi 45 A/1,

Üçüncü Çokluk Şahıs

nazm ra'nālarıġa cilve bir-ürler irdi 1A/9, ḥayret izḥarı kılurlar irdi 4A/11, H^vāceni Pir feriştesi dirlar irdi 5B/9, şūḥ ṭab'laradın bir anı tutarlar irdi 17A/3

Bazı örnekler şu şekilde kullanılmıştır: mükerrrem tutar irdiler 5A/5, anġa muşāhib bolur irdiler 5A/11, barġa il anı müsellemler tutar irdiler 9A/12, köp sıġlar irdiler 21B/8

2. Gelecek Zamanın Hikâyesi

Birinci Teklik Şahıs

taḥmīnā altı yaşımda bolġay irdim 18B/12

Üçüncü Teklik Şahıs

ol yitmegen yir az bolġay irdi 27A/13, Bū 'Ali taḥalluş kılġay mu irdi 63B/4, dānişmend hem şāyed bolġay irdi 85B/12, şi'r aytmaġtın saru yakġay irdi 7B/9

Metinde diġer şahıslar için örnek yoktur.

3. Şartın Hikâyesi

Sadece üçüncü teklik şahıs için örnek vardır,

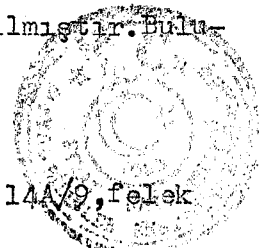
anġa mürebbī bolsa irdi 7B/7, 'ömri daġı birer nime vefā kılsa irdi 7B/8, kaçan semaġa kirse irdi 21B/6, öz hāliġa kilse irdi 22B/1, Faķir kaşıġa ba'zı maḥalde şi'r kiltürse irdi 32B/11, müsellemler tutsa irdi 39B/11

b. Rivayet

Rivayet şekli yalnız geniş zamanla ve az sayıda kullanılmıştır. Bulunan örnekler de üçüncü teklik ve çokluk şahıslara aittir.

Geniş Zamanın Rivayeti

Üçüncü Teklik Şahıs : 'Ömer şeyḫ ḥidmetide bolur irdim 14A/9, felek

bile sitize kılğannı felek yinger irmiş 55B/12,künde on ğazel belki artuğ aytur irmiş 98B/8

Üçüncü Çokluk Şahıs

ol zamān şu'arāsı andın yaman iltürler irmiş 12B/3,habışler dir imişler kim 77A/7,kuş salur irmişler 86B/11

c. Şart

Şart birleşik çekiminin metinde üç örneği vardır.Bunlar da görülen geçmiş zamanın şartıdır,ancak birinci çokluk şahsa ait iki örnek isim-fiil anlamı vermektedir.

Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

Üçüncü Teklik Şahıs

hālimni tefahhus kıldı irse 26B/2

Birinci Çokluk Şahıs

şabāh haber tuytuğ irse 35A/11,divānın açtuğ irse 35A/13

4. Bildirme

a.Olumlu Bildirmeler: Metinde bildirmeler şu şekilde yapılmaktadır.

1. ir- fiili ile yapılanlar

hayret izhārı kılurlar irdi 4A/11,'aziz ve mükerrem tutar irdiler 5A/5,hüsrev lafza tārīh tapıp irdim 7A/9,şüh tab'ı var irmiş 9A/7,ol cemā'at anğa tābi' irdiler 26A/9,hālimni tefahhus kıldı irse 26B/2, haber tuytuğ irse ötüp irdi 35A/11,Horāsānning ādemī-zādeleridin irdi 37A/9,küşte bir şüh irür dip yaza siz 44B/8,kuş salur irmişler 86B/11, nazm çāšnisi bar irmiş 103A/2,bir cuğd irür feryād aytar 110B/12,aşkıñg hayāli birle irdim mest-mend 116A/4

2. i- Fiili ile Yapılanlar

derd ü hālimdin eger gāfil eger āgāh iseñg 45A/6,dilberā sinsiz tiriglik bir belā-ya cān imiş 65B/3,habışler dir imişler kim 77A/7,Gülşen-i rāzga meşğūf idi 104A/4,iy köñül ol dil-rübānning özge yāri bar imiş 111A/2,sini körgeç dir idim çıkqay fiğām cāndın burun 114A/12, bil kim nige bar ise anıñg dil-hvāhı 119A/4

3. tur- fiili ile Yapılanlar

Bu fiil,turur,durur,-tur,-dur,sadalılaşmış ve ekleşmiş şekillerdir-

le kullanılmıştır.

turur şekliyle :

yağşı vâkı' bolup turur kim 9A/4,ma'rağga kilip turur 13B/3,bu beyt yağşı tüşüp turur kim 13B/4,bu beytni dip turur kim 16A/6, sultân-ı sâhib-kırân atıga müzeyyel kılip turur kim 19B/13,âyetin bitip turur 20A/7

durur şekliyle :

dil-âsârağ ve neşât-ı efzârağ durur 2B/5,terci'lerinin bendi bu beyt durur 4B/2,bu mu'ammâ anıñ durur kim 5B/6,Buhârâdan durur 9A/1,Semer-ğand 'ulemâsıdan durur 10B/5,Mevlânânıñ kabri Yezd'de hem ol hânkâh-da ol durur 19B/4,Mezârı sistânda oğ durur 23A/5

-tur/-tür şekliyle :

fusûl ârâste ve ebvâb pirâste kılipturlar 1B/10,zîb ü zînet birip-türler 1B/11,il közidin ihtifâ perdesiğâ kaçiptur 2A/4,anıñ yağşı sö-zi köptür 7B/12,bu bâbda diptür kim 11A/3,ğazel aytıptur ve az aytıptur 17B/7

-dur/-dür şekliyle

sikkiz ravza açıpdur 2A/3,atı mezkûr ve şıfatı mestürdur 2B/1,bu ferrûh zamânda mümâyendedürler 3A/5,iltifât kıpur irkendürler 3B/6,budur Tebrîz-i seyidzâde 4B/1,her tağdîr bile inşâf oldur kim 7B/10 kabri öz bolur meskenide oğdur 20A/4

Bir örnekte ünlü düzleşmiş ve -dir şeklini almıştır;ancak bu ihtiyatla karşılanmalıdır.

meşnevîleri Hâzret-i Mevlânâ Celâlî'd-dîn-i Rûmî kıddese sırruhu meşnevîsi veznide kim remel-i müseddesdirler,vâkı' boluptur 4A/11

4. Şahıs Zamirleri ile Yapılanlar

ol âsitâne cârüb-keşleridin min 4B/3,vâsıta bile mevlânânıñ şakirdimin 9B/7,min aytıpmın kim 36B/11,ol perî-veş'aşkıdın andaq perîşân-ı hâlmîn,kim anıñ şerhın kıpurmın esrüküñ ve lâlmin 111B/10-11,sin-sin eşl-ı vücûd-ı her mevcûd 42A/13

5. Fiilsiz Yapılan Bildirmeler

ir- fiilinin çekimli veya ekleşmiş şekline ihtiyaç duyulmadan yapı-

lan bu şekil, çeşitli sözler kullanmakla beraber, daha çok bar ve kirek sözleriyle yapılmaktadır.

bar :

taşavvufda yahşî muşannefâtı bar 5B/11, özge muşannefâtı hem bar az şî'ri il arasında bar 12A/7, yahşî kaşâyıdı hem bar 19B/10, hûb ebyâtı bar 23B/6, anıñ biş yüz miñg beyti bar 27B/2

kirek :

'alâ hîde kitâb bitimek kirek 6A/2, barça şî'rin taḥsîn kılmak kirek 32B/13, iki mışra' arasında rabṭ cihetidin bir ki lafzı kirek 39B/7, köp bî-hicâblık kirek 95A/8, bu kişige birmek kirek 95B/10, ir kirek örtense yansa yalına 103A/3

b. Olumsuz Bildirmeler

1. ir- ile Yapılanlar

mutlakâ pend-pezir irmes 50A/1, gâlib bolmasa mağlûb dağı irmes 53A/13, tab'ı nazımlarğa yaman irmes 64B/5, andın ötmek mümkün irmes 77B/12, ta'rîfka ihtiyâc irmes 88B/10, ikelesige ta'rîf hâcet irmes 95A/3

2. i- ile Yapılanlar

ta'rîf kılmak hâcet imes 17B/6, gazelleri yaman imes 25A/3, ma'lûm imes kim 69B/13, yıraç hem imes ki 81A/7, cünün neş'esidin bî-behre imes 90A/10, anıñ dik atadın mundağ oğul hiç 'ayb imes 102B/12, eyledi la'li tebessüm gonca'i ḥandân imes, dağını köñglüm kanattı lâlâ'i nu'mân imes 110B/7-8

Bazı örneklerde olumsuz bildirme yok sözü ile yapılmaktadır.

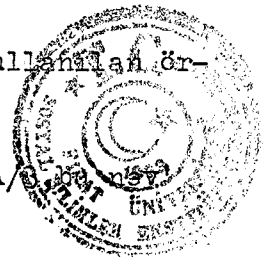
nâzüklük içre biliçe yok tär-ı gisüyı 41A/6, kebk-i deri tævüsde yok elbette bu reftâr u reng 43A/9, hiç gam yok ger mañga sin dilber ü dil- h'vâh iseñg 45A/7, pāk yok 'aybsız Tingridür 74A/5, öksük yok 92A/10, yok demî kim tibleler dik ol perîğa zâr imân 109A/9, dehr bağınıñ riyâ hüs-nide yok büy u nāk 118A/8

5. Soru Şekli

a. Fiillerde Soru Şekli

Soru eki -mu/-mü'dür. Metinde fazla kullanılmamıştır, kullanılan örnekler aşağıya çıkarılmıştır.

bir kitâbda hem sigar mu 6A/3, mektebğa barıp musın 19A/

kişi körüp müsün 36B/2, bu nev' yahşaraq bolğay mu 39B/8, bizge tigmes mü hiç aqar tavar 42B/10, Bū 'Ali taħalluṣ kılğay mu irdi 63B/4

b. Bildirmelerde Soru Şekli

Soru ekinin bu kullanılışı iki beyitte vardır.

müṣṣ-ḅü ḥaṭṭın mudı yā la'l ü bārın mudı,

yüzi imānın mudı ya zülfi zünnārın mudı 109A/1-2

gül yüzi eṭrāfıda ol lāle-i aşfer müdür

yanında zülfi müdür yā kākül-i 'anber müdür 113A/6-7

6. Zarf-Fiiller

Zarf-fiiller, fiilin bildirdiği hareketi, bir zarf-fiil şeklinde ifade eden kelimelerdir.

1. Basit Zarf-Fiiller

a. -a/-e,-y

Bu zarf-fiiller metinde daha çok iki fiili birbirine bağlayarak birleşik fiiller ve iktidar ifade eden şekillerin yapımında kullanılmışlardır, zarf olarak kullanılışları oldukça azdır. Bu zarf-fiil, çekimli fiil olarak da kullanılmakta ve fiilî şimdiki zaman anlamı vermektedir.

-a :

meṣ'ūf bolup ğavgā kıl-a başladılar 3B/12, mürīd bolup ḥicūm kıl-a başladılar 4A/2, mülāzım-ı devletiğe müşerref bol-a almadı 5B/5, hiç ni-me ḡābit kıl-a almadılar 6B/2, zābt kıl-a almas irdi 11A/2, bitilip anḡa tut-a birdim 21A/6, söz üslūbıdın kāfiyesin ayt-a birür irdim 36A/10, Herīde tur-a almadı 50B/6, ni istiḥkāk bile ta'rīf kıl-a alğay biz 52A/4, andın ḡarāyib baṣ ur-a kirişti 53A/9, şı'r ayt-a başladı 57A/12, körme-gen kişi inan-a almas 59B/12, hiç nev' 'ayb tap-a almadı 70B/11

-e:

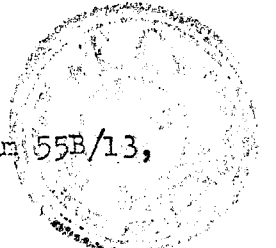
Zarf olarak kullanılışı :

öz ḥör u ḥāliḡa kör-e yaman barmaydur 8B/1,

özge fezāyılḡa kör-e dün mertebesidür 70A/1

Birleşik Fiil Yapımında Kullanılışı :

öz tāriḥidin bil-e alur 23B/13, hiç yirge yitkür-e almadım 55B/13,

Hıyābāndan içip kil-e durğanda 73A/5, hiç kişi gavriğa yit-e almadı 80 A/12, Mirzaniñg mübārek didārın kör-e algaymın dip 102B/8

-a/-e Zarf-fiilinin çekimli fiil olarak kullanılışı :

Bu zarf-fiil, bildirici olan turur fiili ve ekleşmiş şekli -tur ile kullanıldığı zaman, fiile şimdiki zaman görevi yüklemektedir. Metinde bu şekil, şimdiki zamanın üçüncü teklik ve üçüncü çokluk şahıslarında kullanılmıştır.

Üçüncü Teklik Şahıs :

Eki : -a/-e turur, -a/-e dur

terkib-i selāset ve leṭāfet burunğılarga yitküre durur 2B/5, kilip-tür ol gül ve bir hafta turup bar-a dur, bu ot köngülge tüşüp cānnı küydürüp bar-a dur 16A/12-13, tārīhide kim bu muhtaşar bitil-e durur 18B/1, ṭab' libāsı kiy-e durur 47A/6, selāset naqş-ı niğarı tap-a dur 47A/8, devrān ehli ḳoynı ve itegi cevāhirdin nemlü' bol-a dur 47B/1, taḫşil hem kıl-adur 93A/5.

Üçüncü Çokluk Şahıs

Eki : -adurlar/-edürler

ma'nā nezāket ve ğarābetin cıḳa şartı barıḳa kiltür-edürler^{25/6}, anıñ ṭab'ın tıb fennide köp ta'rif kıl-adurlar 65A/1, mu'ācelesin hem ög-edürler 65A/2

-y

Metinde nadir olarak karşımıza çıkar. Zarf-fiil olarak kullanıldığı gibi, çekimli fiil olarak da yine şimdiki zaman görevinde kullanılır.

Zarf-fiil olarak :

niçe yığla-y şem' dik hicriñde yārım kiçeler 33B/8

Çekimli Fiil Olarak :

bir encümende kaşidesin oku-ydur irdi 36A/9,

b.-ğaç/-geç : -ınca/-ince anlamında kullanılan bu zarf-fiile ait 10 örnek vardır.

-ğaç:

kıldı yasa-ğaç bu bağ-ı rūḫ efzānı 1A/2, Hazret-i Mırğa ma'lūm bol-ğaç anı öz şoḫbetidin mahrūm kılıp 5A/12, Fakir anı vākıf kıl-ğaç müte-

nebbih boldı 29B/2, alıp oğu-ğaç köp müteğayyir ve muhtarib bolup 73B/13, kılğanınıñ haṭā irkenige vāqıf bol-ğaç yana öz işi başığa bardı 74A/4

-geç :

ol haṭret hıdmetiğa yit-geç 4B/13, Faḳır cevāb bir-geç öz sözidin kayıtip 26B/1, anı körgeç figānı cāndın burun çıkkay 114A/9, sini körgeç dir idim çıkkay figān cāndın burun 114A/12, māh-ı ruhsārın kör-geç mihri füzünraq ve mihneti ser-riştesi bolur 117B/10

c. -ğalı/-geli

Az kullanılan bir zarf-fiildir, metinde dört örneği vardır. bol-ğalı la'li üze haṭtı nümüdār özgeçe 114B/11, tüş-geli bend içre boldum ol perı dıvānesi 34A/3, tüş-geli hicriñge iy serv-i gül endāmım mining 115A/9, sindin ayru tüş-geli iy māh-ı tābānım mining 117B/2

ç. -ğunça/-günçe, -ğuça/-güçe

Az kullanılmıştır, metinde 7 örneği vardır.

ma'āşı öt-günçe kim gedālig kılmağay 37A/12, destārın bu nev' dānişmendāne çırma-ğunça köp zahmet körer 77A/8, ammā bes kıl-mağunça il tinmes 84B/10

ma'āşı öt-güçe temevvüli bar irdi 25A/7, öziniñ ṭab'ı ta'rıf kıl-ğuça bar 49B/10, mu'ammā fennide ta'rıf kıl-ğuça bar 69A/11, 'arabiyet ve fıkhı ta'rıf kıl-ğuça dirler ki bar 77A/5

d. -p,-ben

Ünlüyle biten fiil kök ve gövdelerine ek doğrudan getirilir, ünsüzle biten fiil kök ve gövdelerine bağlayıcı ünlüyle bağlanır.

1. Zarf olarak kullanılışı:

-p

yüz ḥamd anğa kim yasa-p cihān bustānı, eyle-p yüz ü zülfdin gül ü reyḥānı 1A/1, yara yi-p 'ālemdin ötti 17A/1, Bābūr Mirzānı anda tile-p ziyāfet kıldı 30B/12, oğurla-p öz atığa kılıptur 43A/4

-ıp/-ip

sūfiyye ādāb-ı ṭarīqın andın tekniil kıl-ıp 3B/10, Semerkand sarı bar-

ip 3B/13, kayıt-ıp Nişaburğa yitkende 4B/9, kiçe bar-ıp kündüz kilürde 8A/4, Horāsāndın kaç-ıp 'Irakğa barurda 18B/6, öz eş'arın özi bitip, cedvel tart-ıp, tezhīb kııl-ıp tayyar yasap ilge birür 34B/10, öz hāliga kil-ıp il arasığa kirgendin songra 13A/9, Hocan vilāyetiniñ kâzısı işek rişve bir-ıp 38B/1

-üp/-üp

az vaqıtde halāyık mīr hıdmetiğa meş'ūf bol-up 3B/11, anğa ihrāc hük-mi bol-up Heriğe kildi 10B/9, yimekdin toy-up uyqudın yum-up köz 13B/8, zamān şu'arası anıñ tilidin qorq-up 14A/10, bu ot köngülge tüş-üp can-nı küydür-üp baradur 16A/13

-ben :Metinde bir örneği vardır.

bī-vefālīg eyle-ben 'ālemğa rüsvā kıılmañgız 114A/3

-p : Zarf-fiil iki örnekte -ep şeklindedir.

Fakīr kaşığa iltip niyāzıma yitkürür-ep iltimās kıılınğ 35A/9, süsür-ep taht ileyige kiltürdiler 101B/11

2. Çekinli Fiil olarak kullanılışı:

a. Görülen geçmiş zaman görevinde :

-p zarf-fiil eki şahıs zamirleri ile görülen geçmiş zaman görevin-de kullanılmaktadır. Metinde birinci ve ikinci teklik ile birinci çokluk şahıs için örnekler vardır.

Birinci Teklik Şahıs :

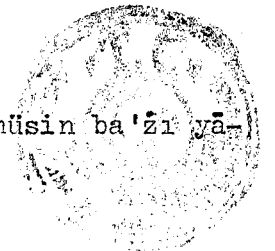
Eki : -p min

olça fakīr işit-ipmin ammā hıdmetleriğa yit-ipmin 3A/3, bu fakīr ol nazm kim örgen-ipmin 4A/8, ba'zınıñ mülāzemetiğa kiçiklikde yit-ipmin 18A/12, kiçiklikde müşerref bol-upmin 18A/13, fakīr bu naqlnı özidin işit-ipmin 31A/4, bu matla'ın fakīr tüketip anıñ yādigarı dīvānda biti-pmin 46A/4, fakīr anı kör-üpmin 92B/10

İkinci Teklik Şahıs :

Eki : -psin

ni yirgeçe oqu-psin 19A/5, hergiz bu nev' kişi kör-üp müsın ba'zı yā-

rânlar didiler ki kör-üpsin 65B/10

Birinci Çokluk Şahıs :

Ekki : -p biz

münāsib kişi tap-ıp biz dip 95B/6

b. Anlatılan geçmiş zaman görevinde :

-p Zarf-fiil eki, anlatılan geçmiş zaman görevinde turur fiiliyle ve -tur ekleşmiş şikliyle kullanılır. Bu kullanılış tamamen üçüncü teklik ve çokluk şahısların ifadesi içindir. Ayrıca anlatılan geçmiş zamanın hikâye birleşik çekimi de bu zarf-fiil ekiyle yapılabilmektedir.

Üçüncü Teklik Şahıs :

Ekki : -ptur/-p turur

sikkiz ravza aç-ıpdur 2A/3, ihtifâ perdesiğe kaç-ıptur 2A/4, bu matla'ı beğâyet yahşı tüş-üptür 7B/13, bu matla' hüb vâkı' bol-uptur 8A/2, bu bâbda di-ptür kim 11A/3, biri bu beytni di-p hanķâh yasa-ptur 21B/12, közüñ ni belâ kara bol-uptur, kim cānga kara belâ bol-uptur 45B/12, ayagığa marâzi târi bol-uptur kim lenk bol-uptur 54A/8

Üçüncü Çokluk Şahıs :

Ekki : -pturlar

fuşul ârâste ve ebvâb pirâste kıl-ıpturlar 1B/10, zîb ü zînet bir-ıpturlar 1B/11, beķâ daru's-sürûriğe intikâl kıl-ıpturlar seyid devletidin şu'arâğa memdüh bol-ıpturlar 30B/6

Anlatılan geçmiş zamanın hikâye çekimi :

hüsrev lafzı târih tap-ıp irdim 7A/9, Evâce 'ulû-ı zâhiri ve hâtinini tekmiil kıl-ıp irdi 5B/10, öter halde bu kit'ânı ayt-ıp irdi 8A/7, cürcân memâlikige atıl-ıp irdi 17B/11, atası meşhed hükümeti kıl-ıp irdi 37A/10, pehlevân bu rübâ'ini cevâb biti-p irdiler 70A/8

e. -madın : Metinde bir örneği vardır.

tuttı âhim bırak-madın kök yüzi zengâr özgeçe 114B/12

f. -may/-mey, -mâyın/-meyin, -manın/-menin

Olumsuz zarf-fiil eki olarak kullanılmaktadır. -may/-me, şekli şahıs

zamirleriyle ve turur fiiliyle olumsuz fiil teşkilinde çeşitli zamanlar için kullanılmıştır.

1. Zarf-fiil olarak :

-may/-mey

salṭanat 'azimü's-şanı taḥammül kıla al-may 10B/9, iki maṭla' tüken-mey ḳalğan irdi 18A/1, Ḥorāsān'da tura al-may 'Irāḳğa bardı 52B/6, Ḥorāsān mülkide tura al-may Semerḳandḳa bardı 53A/11, özin levendlikdın zabṭ kıla al-may faḳirni dīvānelikḳa ḳoy-may sürürep taḥt ileyige kiltürdiler 101B/11

-meyin : Metinde bir örneği vardır.

cānıma dirmin demī bīdād-ı gerdün kör-meyin 118A/13

-menin : Metinde bir beytte iki örneği vardır.

közlerim kör it ḳaḳa, bir şekl-i mevzün kör-menin özni bir leyli-ve-şi 'aşḳıda Mecnün kör-menin 109A/5-6

2. Çekimli fiil olarak kullanılışı :

a. Görülen geçmiş zaman

Bu zaman için birinci teklik şahıs örnekleri vardır.

Ekî : -meymin

didi kör-meymin 36B/3, faḳir anı kör-meymin 58B/5

b. Anlatılan geçmiş zaman

Bu zamanda birinci ve üçüncü teklik şahıs örnekleri vardır.

bu faḳir Türk ve Sart arasında andın tamāmraḳ kişi kör-meydür min 46A/11
öz ḥör u ḥāliḡa köre yaman bar-maydur 8B/2, güyā ki ol cihetdin şöhret tut-maydur 12A/11, anıḡ bu maṭla'ı yaman vāḳı' bol-may durur 15B/1, sin perī-veş dik yaratmaydur beşerdin zü'l-celāl 16B/13

Anlatılan geçmiş zamanın hikayesi birleşik çekimi :

bu ḡazel maṭla'ın kim tüken-meydür irdi 41B/1

c. Şimdiki zamanın hikaye çekimi :

şi'r ayturın ma'lüm kıll-maydur irdim 92B/10, özge ḥāndādeḡa isḳāl tat-maydur irdi 28B/11, otuz yaşḳa yaḳıḡḡa nāzm ayt-maydur irdi 60A/3

7. İsim-Fiiller

Metinde geçen isim-fiil şekilleri ve bunların kullanılışları şöyledir :

a. Geniş zaman isim-fiilleri

-ğan/-gen,-қан/-ken

İmlada tam bir birlik olmamakla beraber, bu isim-fiilin yer yer ünsüz benzeşmesine tabi olduğu görülmektedir.

1. Sıfat olarak kullanılışı :

burun öt-ken şu'arâ ve irte kiç-ken fuşahâniñ 2A/13, bu mezkûr bol-ğan iki devletқа müşerref bolmadı 7B/9, tüş-ken cemâ'atniñ keyfiyetin ma'lûm kılmak 18B/13, seyâhat köp kılğan kişi irdi 27A/2, ol yitme-gen yir az bolğay irdi 27A/3, oqu-ğan bilgey 43B/6, mezkûr bol-ğan şalâhiyyetler cihetidin 45A/3, körme-gen kişi inana almas 58B/11, maraž riyâzetin tart-қан sâliklerge 83B/5, sultân-ı şâhib-kırânniñ tok-қан ağası irdi

2. Zaman ifade eden kelimelerle kullanılışı :

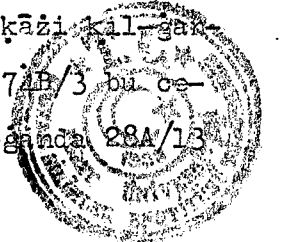
zâhir 'ulûmın tekmiñ kıl-ğan çağda 4B/12, Mevlâna bâdiyede bar-ğan mahaliçe 16A/4, Bâbü Mirza Meşhedde fevt bol-ğan yıl^{318/4} mağlûb hem bol-ğan çağlığdur 62B/6

3. Bazı örneklerde bu ek -diği anlamında kullanılmıştır.

güşe ihtiyâr kıl-ğan cihetdin 9B/9, Selmânniñ közi ağrı-ğanda ayt-қан қаşidesi kim 14B/12, Esterâbâdda ayt-қан iki maṭla' tükenmey kalğan irdi 18A/1, hayâli Haydar bar-ğan sarı bardı 22B/9, ba'ziğa ayt-қан mer-siyyedin bu beyt anıñdur 30A/3, anıñ özi için ayt-қан meşhûr beytdür 36B/6, meyli mu'ammâğa köprek vâkı' bol-ğan için 53B/12

4. Bu ekle yapılan isim-fiiller, birçok örnekte isim çekim ekleri, iyelik ekleri ve çokluk ekiyle kullanılmıştır.

bâtın 'ilmide yaruğluk tap-ğanniñ münâfisidür 6A/12, Mevlâna kıl-ğanınıñ hatâ ir-kenige vâkıf bolğaç 74A/3, şerh biti-genin zikr kılıp turur 27A/3, her ni tap-қанın zâyi' kıldı 100B/11, şadr anı kâzi kıl-ğanğa bu kıt'ası meşhûrdur 38B/1, imâni taklîdi igen di-ğenge 74B/3 bu ce-mâ'at-ı etfâldın her tile-gende 19A/6, güyâ anı telef kıl-ğanda 28A/13

Semerqandda bendka tüş-kende 34A/2, ulugat-qanda nazmga meşğül boldı 60A/4, Hisardıñ ilçilikge kil-gende 100B/3, mundın kayt-qandın songra 7A/2, il arasığa kir-gendin songra 13A/9, kil-gendin songra bar-ğandın burunraqdın bi-haberrak 52B/11, yahşı beyt ayt-qañça bar 101A/8, iki miñg beyt aytıp bitı-genı meşhurdur 12A/4, Mirzaniñg 'Irakda bozul-ğanı-da 73A/2, žäyi' bol-ğanlar arasında 45B/6, andın kil-genler 92B/11, hem bilgenleridin hem kıl-ğanlaridin şermendedür 107A/1

5. Bu ek bildirmeyle birlikte anlatılan geçmiş zaman ifadesi için kullanılmaktadır.

žahir 'ilnin tekmiñ kıl-ğandır 8B/7, iki mañla' tükenmey kal-ğan ir-di 18A/2, vaşıyyet kıl-ğandır kim 18A/2, Türkçe ši'r ayt-ğandır 34A/2, 'Alā'u'd-devle dıvānında mühr bas-ğandır 90B/4, kitābı dirler kim cem' kıl-ğandır ve atın abdal-nāme koy-ğandır 90B/5, pādışāh 'arziğa yitkürgendürler 95B/7, ol sözni red kıl-ğandurlar 95B/8

-ar/-er

1. Sıfat olarak kullanılışı :

Mirzaniñg közi tüş-er yirde 30B/13, bizge tigmes mü hiç aq-ar tamarı 42B/10

2. İsim olarak kullanılışı :

tab' ve fehm ve at-ar tut-arda bu iki mülk yigitleri arasında ser-ā-med-i zamāne 45B/9 , öt-er barur ilge hıdmet kılur 56A/12

3. Bazı örneklerde bugünkü kullanılışından farklı anlamda kullanılmıştır.

Meselâ bir örnekte -duk anlamında kullanılmıştır:

özin melik zevzen evlādıdın tut-ar cihetdin 60A/2

İki örnekte -ken anlamı vardır :

öt-er halde bu kıt'anı aytıp irdi 8A/7, öt-er vaktide bu gazel mañla' ın kim tükenmeydür irdi 41B/1

Üç örnekte de -ma/-me anlamı vermektedir :

Fakirniñg anı kör-erge köp arzum bar irdi 26A/1, mu'amma fennide köp mülāyemet andın žahir bolur hem ayturıda hem aç-arıda 84A/11, üd çal-arga hem kabiliyyeti bar 93A/3

müte'ayyin ildin az kal-mış bolğay 38A/8, ümmid kim mağfūr bol-mış bolğay 42A/8, bu işni ihtiyār kıl-mış bolğay 76A/6

Birleşik fiiller bahsinde ayrıca incelenecektir.

c. Gelecek zaman isim-fiilleri :

-ğu/-gü : Az kullanılan bir isim-fiil ekidir.

1. "dik" son çekim edatıyla kullanılışı :

gam yili cismim bināsın boldı vīrān kıl-ğu dik
kaysı vīrān kim kara yir birle yeksān kıl-ğu dik 111B/3-4
çün bu devlet bol-ğu dik boldı müyesser vāy kim 116A/6

2. -çı/-çi isimden isim yapım ekiyle kullanılışı :

Herī şehrining levend ve iç-güçi yigitleri 5A/10, begāyet iç-güçi ki-
şi irdi 43B/10, aning bile her ni kıl-ğuçılar Melikqad dirler 60A/5

3. Bildirme ile gelecek zaman görevinde kullanılışı:

tevārih arasında anda adın müfidrak tārīh bolma-ğusıdur 75A/12, ol
burunqı kazīdin^{yahıraq} bol-ğusıdur 95B/11, tā tirikmin kılma-ğumdur 'ahd u pey-
mān özgeçe 105A/12

-ğay/-gey

Bu ek bir örnekte -duğundan anlamında isim-fiil olarak kullanılmış-
tır.

tab' hūb vāqı' bol-ğay cihetdin nazmğa köp meşğül bolur irdi 12B/6

-ası

Metinde bir örneği olan bu ek de -dığında anlamında kullanılmıştır.

Bu fakir bar-ası-da köp fātihalar oquptur 41B/9

ç. Olumsuz İsim-fiil

-mas/-mes

İsim-fiil olarak az kullanılmıştır. İşitip işitmesge salınıp körüp
kör-mesge salındı 53A/10, Semerqandda anı andağ ki bar bil-mes kişi
yoktur 95A/7

8. Olumsuz Fiil Çekimi

A. Basit Olumsuz Kipler

Fiillerde olumsuzluk eki -ma/-me'dir.

1. Geniş Zaman

Birinci Teklik Şahıs

Bu şahıs için metinde bir örnek vardır ve eki -man şeklindedir.
yıllardur kim anıñ melāmet ve ğarāmetidin kütul-man 72B/9

Üçüncü Teklik Şahıs :

Eki : -mas/-mes

naẓmlardıñ bir beyt bil-mes 48A/6, pesend kıl-mas 51B/12, ba'zı eş'ā-
rı yaman tüş-mes 57A/3, ol müdde'āsı yaḥşı müyesser bol-mas 58A/13, kör-
megen kişi inana al-mas 59B/12, Türk ili arasığa köp kir-mes 62A/2, in-
şāda hiç münşī anı bigen-mes 80B/9, özge 'ayb anda tapsa bol-mas 88B/1,

Birinci Çokluk Şahıs :

Eki : -mes biz

Metinde bir örneği vardır: biz bil-mes biz 57B/1

İkinci Çokluk Şahıs :

Eki : -mañgız/-meñgiz

ba'd-ezīn iy ḥüsn ehli ilni şeydā kıl-mañgız

bī-vefālıg eyleben 'ālemğa rüsvā kıl-mañgız 114A/3

Üçüncü Çokluk Şahıs :

Eki : -maslar/-mesler

Çin ve Hıtaıda kıla al-maslar 56B/10, egerçi erāzil ve ḥubeşā müsəl-
lam tut-maslar 71A/11, müdāvet kıl-maslar 88B/7

2. Görülen Geçmiş Zaman

Birinci Teklik Şahıs :

Eki : -madım/-medim

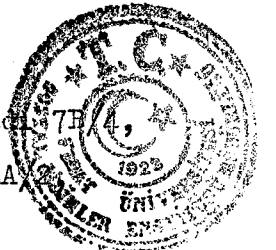
mülāzetleri şerefiğa müşerref bol-madım 3B/2, bu belālar közdin ol
ārām-ı cāndın kör-medim, iki közümdin yamanlıg kördüm andın kör-medim
50A/6, hiç yirge yitküre al-madım 55B/13, nimege yarağay işit-medim 57A/12,
faķir kör-medim 90B/6

Üçüncü Teklik Şahıs :

Eki : -madı/-medi

şeyḥ ol vechğa ^{ba3}lındır-medi 6B/13, itmāmmığa tevfiķ tap-madı 7B/4,

bitimek münāsib körün-medi 14B/6, nime zāhir bol-madı 43A/1

hayāt çeşmesidin sîr-âb bol-madı 46A/5,hiç fâyide bir-medi 50B/6,lâ-
zım kilür irdi bitil-medi 71B/11,niçe vakt va'z ayt-madı 74A/2,âşârı
ança kal-madı 92A/10

Üçüncü Çokluk Şahıs :

Eki : -madılar/-mediler

hiç nime şâbit kıla al-madılar 6B/2,kin tap-madılar ki bir yırde
koyğaylar 28A/13,ol fen üstâdları otuz yilda ança biti-medidürler 79A/12

3. Gelecek Zaman

Üçüncü Teklik Şahıs :

Eki : -mağay/-meğey

ma'âşî ötkünçe kim gedâlig kıl-mağay 37A/12,az fen bolğay ki dahli
bolmağay 73B/6,bu katla kabûl kılğay ve gazel kıl-mağay 74B/9,nâgâh köngül-
kinesi mîrdin ağrı-mağay 77B/10,zâhir 'ulûmıdın hiç kıysı bol-mağay kim
ders ayt-mağay 88A/6,hicrân hemidin kim nâle bol-mağay 112B/4

4. Şart Kipi

Üçüncü Teklik Şahıs :

Eki : -masa/-mese

yazıl-masa dil-pezir irmes irdi 47B/9,gâlib bol-masa mağlûb dağı ir-
mes 53A/13,bar-masa iki hatâ bolur irdi 74A/4,otkâ yandur servni ol
kadd-i ra'nâ bol-masa,yilge birgil külni ol ruhsâr-ı zîbâ bol-masa 116B/
2-3,

5. Emir Kipi

İkinci Teklik Şahıs :

Eki : ---

'Özr ^{şîrîn} üçünîhadîsingni şeker-rîz eyle-me

Bu füsün birle otumnu dembedem tîz eyle-me 117B/7-8

Üçüncü Teklik Şahıs :

Eki : -masun/-mesün

devrân saFâyıhıdın mahv bol-masun 1B/8,yaruk hâtırlarınıñ netâyi-
ci cihân ehlidin kim bol-masun 47B/4,devrân halâyıkıdın öksül-bolma 47B/5,
lañif zihniga bâ'ış-i melâl bol-masun 107A/12

B. Birleşik Olumsuz Kipler

1. Hikâye :

a. Geniş Zamanın Hikâyesi :

Üçüncü Teklik Şahıs :

andın zâhir bol-mas irdi 5B/12, istigrâkdin pervâ hem kıl-mas irdi 5B/13, zâbt kıla al-mas irdi 11A/2, harekâtı muvâfık ir-mes irdi 21B/7, hiç nimesin bulardın aya-mas irdi 24A/8, bir yirde biti-mes irdi 46A/3, naẓmğa meşgüllük kıl-mas irdi 102B/1

b. İstek Kipinin Hikâyesi :

Bu şekil için üçüncü teklik şahısla bir örnek vardır ve cümle şart cümlesidir.

eger levendliği müfrit bol-maya irdi 85B/11

c. Şart Kipinin Hikâyesi :

Bu şekil için de üçüncü teklik şahısta bir örnek vardır.

dīvâne bol-masa irdi Bū 'Alī tahalluş kılğay mu irdi 63B/3

2. Rivayet

a. Geniş Zamanın Rivayeti :

Bu şekil için üçüncü teklik şahısta bir örnek vardır.

bî-çâre bil-mes irmiş elifdin tayağını 43B/2

9. Birleşik Fiiller

Birleşik sözler, birden fazla kelimenin birleşmesiyle meydana gelecek, yeni bir mefhum ifade eder ve bir kelime gibi muamele görürler.

Birleşik fiiller, kendisini oluşturan unsurların çeşidine göre iki kısma ayrılırlar.

1. İki Fiilden Yapılanlar

2. Bir İsimle Bir Fiilden Yapılanlar

1. İki fiilden Yapılan Birleşik Fiiller :

İki ayrı fiil bir zarf-fiil eki vasıtasıyla birleşerek yeni bir kavram ifade ediyorsa, bu söze birleşik fiil denir.

Bu fiiller ifade ettikleri anlamlara göre şöyle sıralanabilir.

1. İktidar Fiili

Bu şekil metnimizde tamamen al- fiiliyle yapılmaktadır.

anıñg mahāretin biley dise öz tārīhidin bil-e alur 23B/13

hiç kayısı matla'nı ança ayt-a ālmadı 41A/11, Ĥorāsān mülkide tur-a
almay Semerqāndka bardı 53A/11, Hiç yirge yitkür-e almadım 55B/13, kör-
megen kişi inan-a almas 59B/12, kitābetkına hem kıl-a olur ki vech-i
ma'aş hāşıl kılgay 62B/4, ammā bol-a alur kim 76A/4, hiç kişi gavrıga
yit-e almadı 80A/12, qobuznı 'aşırda kişi ança çal-a almas 85A/13, Mir-
zaniñg mübārek dīdārın kör-e algaymın dip 102B/8

2. Çabukluk, kolaylık, anilik ifade edenler :

a. bar- ile yapılanlar :

koy-up bar-

iki garīb oğul yādigār koyup bardı 13B/1

tur-up bar-

kiliptür ol gül ve bir hafta turup baradur 16A/12

küydür-üp bar-

bu ot köngülge tüşüp cānnı küydürüp baradur 16A/13

bol-a bar-

bir kün bola bardı kim 94A/10

kil-ip bar-

Ĥorāsānga iki nevbet kilip bardı 99A/11

çap-ıp bar-

Tavacı mi'ād bile çapıp barıp üçelesiniñg başın kiltürsün 101B/3.

b. bir- ile Yapılanlar :

tut-a bir-

bitilip ança tuta birdim kim 21A/6

ayt-a bir-

söz üslūbıdın kâfiyesin ayta birür irdim 36A/10

c. kiriş- ile Yapılanlar :

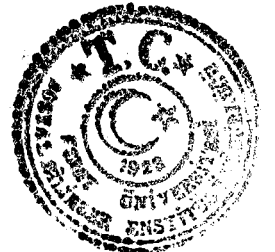
ur-a kiriş-

andın garāyib baş ura kirişti 53A/9

ç. dur- ile Yapılanlar

kil-e dur-

Bābūr Mirza Ĥıyābāndın içip kile durğanda 73A/5

3. Başlama, istek, yapma ve süreklilik ifade edenler

a. başla- ile yapılanlar :

kı1-a başla-

meş'uf bolup gāvga kı1a başladılar 3B/12,

mürīd bolup hücūm kı1a başladılar 4A/2

ayt-a başla-

songra şī' r ayta başladı 57A/12

kı1-a başla-

andīn nā-mülāyim emr köp sūret tuta başladı 101A/13

b. dur- ile yapılanlar :

yırak hem iimes ki çın ayta durmuş bolğaylar 81A/8

2. Bir isimle bir fiilden teşekkül eden birleşik fiiller :

Dilimizde bazı fiiller bir isimle birlikte kullanılarak, o ismi fiil haline getirir. Böylece yeni bir kavram ifade eden bir birleşik söz meydana gelmiş olur.

Burada, kendi özel anlamından daha çok birleşik fiillerin yapılmasında kullanılıp, isimleri fiil haline getiren ve Türk dilinin ilk yazılı metinlerinden itibaren hemen hemen daima bu görevde bulunan fiil kökleri ele alınmıştır.

Metinde özellikle bu görevde kullanılan fiiller şunlardır .

1. bar -

Az kullanılan bir fiildir iki Türkçe kelimesiyle kullanılmıştır.

öz hōr u hāliğa köre yaman barmaydur 8B/2

tab'ı yamanlık sarı her niçe dise yaşı barur 52A/13

2. bol-

Geçişsiz fiiller yapmaya yarayan bu fiil, yabancı sözlerle çok kullanılmıştır.

Kullanılış nisbeti şöyledir :

<u>Türkçe Sözlere</u>	<u>İsim-fiiller</u>	<u>Yabancı Sözlere</u>	<u>Toplam</u>
15	16	276	307

1. Türkçe Sözlere Kullanılışı :

kabri öz bolur meskenide okdur 20A/4, mihneti ser-riştur 117B/11

2. İsim-Fiiller Kullanılışı :

andağ kim nime körmes boldı 38A/2, kânûnı ma'lûm imes kim hergiz ki-
şi andağ çalmış bolgay 87B/3

3. Yabancı Sözcüklerle Kullanılışı:

mücibi yana hezel bolur 81A/12, nazmğa hem gâhî meşğûl bolur irdi 10
B/2

3. bas-

müher bas- şeklinde beş örnekte kullanılmıştır.

pâdişâh-ı zamânning vezâret dîvânığa müher basıpdur 49B/10

4. bir -

Bir örnekte Türkçe, on üç örnekte de yabancı sözcük kullanılmıştır.

a. Türkçe Sözcük :

bir meclisde anğa bir ayağ birseler 99B/5

b. Yabancı Sözcük

ol az te'emmül bile bir âyed yazıp elfâzı bile cevâb biripdür 20A/10
öl cümledin biri fakîr irdim kim inşâf birdim 110B/1

5. eyle-

Bir örnekte Türkçe, on iki örnekte de yabancı sözcük kullanılmıştır.

a. Türkçe Sözcük :

kul yalañg eylep salıp her yan içimni ahtarı 111B/7

b. Yabancı Sözcüklerle :

zûlf açıp min tiblêni âşûfte ahvâl eylediñg
çîn-i ebrû körgüzüp köñlümni bî-hâl eylediñg 111A/7-8

6. it-

Sekiz örnekte yabancı sözcük kullanılmıştır.

bu devr zırafâsı atı anda şebt itilgey 2B/10

nâtüvân köñlümge bünyâd itti bî-dâd özgeçe 110A/10

7. kıl-

Bu fiil isimlerle birlikte kullanılarak geçişli fiiller yapar. Bu gö-
revde en çok kullanılan fiildir.

Türkçe Sözcüklerle

Yabancı Sözcüklerle

1. Türkçe Sözcüklerle Kullanılışı :

taḥṣīs-i kaṣāyidde belki ihtira'lar hem kıldı ve küyi yaḥṣı kıldı
7A/13, şıdḳ u ihlāṣ bile kulluḳ kıldı 16B/10

2. Yabancı Sözcüklerle Kullanılışı :

'aẓīm riyāzetler buyurup katıḳ ḥıdmetler rücu' kıldılar 5A/2
Sultān Ebū Sa'īd Mirza çağıda 'ālemğa veda' kıldı 10A/8

8. kil-

İki Türkçe ve üç yabancı sözcük kullanılmıştır.

1. Türkçe Sözcüklerle :

anıḡ 'ilācı kiṣi iligidin kilürniḡ imkānı yoḳtur 86A/9
Ḥüseyinge katıḳ kilün ve buḳ'asığa mücib-i ihānet bolsun dip 96A/7

2. Yabancı Sözcüklerle :

Faḳirğa sonḡḡı beyti maṭla'dın ḥōṣraḳ kilür kim 35B/6
nefs-i emrde ḡayr-ı vāḳı'dur lāzım kilür irdi bitilmedi 71B/10

9. koy-

Dört örnekte Türkçe sözcüklerle kullanılmıştır.

Ḥazret-i Mīr anğa Mīr Maḥdüm at koydılar 5A/5

'Ali Mūsa Rızā 'aleyhi's-selām ravzası tavafıḡa⁴⁴² koydılar 26A/5

10. tap-

Bir Türkçe ve 22 yabancı sözcük kullanılmıştır .

1. Türkçe Sözcüklerle :

Ma'nīsıḡa fütür yol tapmaydur irdi 27B/7

2. Yabancı Sözcüklerle :

özge ḥandādeḡa iṣḳāl tapmaydur irdi 28B/11

men' kılmāḡı ṣīrīn edā tapıp turur kim 114A/2

11. tart-

Bir Türkçe ve beş yabancı sözcük kullanılmıştır.

Türkçe Sözcüklerle :

ol ḡāyetḳaḡa kim ḥıffet ve tehtikge baḡ tartar 81A/10

Yabancı Sözcüklerle :

öz eṣ'ārın özi bitip, cedvel tartıp, tezhīb kılıp 34B/10

köp zaḥmet tartıp mu'ālece-pezir bolur 56A/6

12. tut-

Üç Türkçe ve 42 yabancı sözle kullanılmıştır.

1. Türkçe Sözcüklerle :

Mevlânâ-zâdedin ayak tutup bu beytni okuydur 73A/9

Yaman müşâhibler anı yaman yolğa tutuurlar 91B/2

2. Yabancı Sözcüklerle :

Herî şehride zırafâsıda özin dâhil tutar irdi 29B/9

Tâ Bendğa karar tuttu 53B/8

13. tüş-

10 Türkçe ve 58 yabancı sözle kullanılmıştır.

1. Türkçe Sözcüklerle :

bu ma'la'ı beğâyet yahşı tüşüptür kim 7B/13

ba'zı eş'arı yaman tüşmes 57A/3

2. Yabancı Sözcüklerle :

Hudâ ve halk kaşıda müstahsen düşüp 70B/10

ma'la'lar birbirige cevâb tüşüptür 108A/4

14. ur-

baş ur- şeklinde dört yerde ve bir de bela ur- şeklinde kullanılmıştır.

1. Türkçe Sözcüklerle :

tab'ıdın ki gâh rengingine nimeler baş urar irdi 40A/2

ba'zı ma'halde garîb nimeler tab'ıdın baş urar irdi 43A/12

2. Yabancı Sözcüklerle :

Hiç ma'lûm bolmadı kim anğa ni belâ urdı 93B/6

15. yit-

Bir isim-fiille ve dört örnekte de yabancı sözle kullanılmıştır.

1. İsim-fiille :

ümmid bar kim nefsiğa hem şikest^{yitmiş} bolğay 50B/9

2. Yabancı Sözcüklerle :

ğayb 'âlemin anğa cezbe yitti 13A/7

anğa cezbe yitiş 'aklı zâyil boldı 23A/6

10. Yardımcı Fiiller

Yardımcı fiiller, başına kullanılmayıp ya bir isimle, ya da başka bir çekimli fiil ile birlikte kullanılan fiillerdir.

Bunlar isimlerle kullanıldıkları zaman, ismin fiil gibi kullanılmasını temin ederler. Böylece bildirici denilen isim cümleleri teşekkül etmiş olur.

Çekimli fiillerle birlikte kullanılan yardımcı fiiller ir- ve i-fiilleridir.

Metinde kullanılan yardımcı fiiller aşağıda gösterilmiştir. Bunların çeşitli çekim şekilleri incelememizin ilgili bölümlerinde gösterilmiştir.

1. ir-

Metinde çok sık kullanılmıştır. Şu görevlerde bulunmaktadır.

a. Bütün birleşik zamanların yapımında,

b. Bildirmelerin yapımında

ir- fiilinin Türkçe ve yabancı asıllı sözlerle kullanılış nisbeti şöyledir.

<u>Türkçe Sözlerle</u>	<u>Yabancı Asıllı Sözlerle</u>	<u>Toplam</u>
415	164	579

üç yaş bile dört yaşının arasında irdim 4A/10, Fakir alarının şerif zamanının ahiride irdim 3B/1

2. i-

Bu fiil de ir- gibi kullanılmıştır, ancak sayı olarak daha azdır.

<u>Türkçe Sözlerle</u>	<u>Yabancı Asıllı Sözlerle</u>	<u>Toplam</u>
37	40	77

fırkatından yok idi cismimde cân, cânımda táb 115B/12, anın dik atadın mundak oğul hiç 'ayb imes 102B/12

3. tur-

Yalnızca bildirmelerin teşkiline yarayan bu fiil metinde oldukça sık kullanılmıştır. Sadalı, sadasız ve ekleşmiş şekilleri ile çeşitli kullanılışı vardır. Ekleşmiş şeklinin kullanılışı daha çoktur.

a. turur

Bu şekil 28 örnekte sadece Türkçe kelimelerle kullanılmıştır.

rahm kıl yok turur hicriñde ümīdi tākātım 115B/1

b. durur

<u>Türkçe sözlerle</u>	<u>Yabancı asıllı sözlerle</u>	<u>Toplam</u>
44	32	76

Ahmed Mirek atığa bu mu'ammā anıñg durur kim 5B/6,

qabri Meşhedde oq vāqı' durur 20A/13

c. -tur/-tür,-dur/-dür

<u>Türkçe sözlerle</u>	<u>Yabancı asıllı sözlerle</u>	<u>Toplam</u>
774	417	1191

arığa gālib-i mahz şı'rniñ barça üslūbıda kişi yoqtur 7B/12

Mevlānā 'abdu'l-qahhārniñ inisidür 23B/10, andın bu tārīhqaça yigirmi biş yıldur kim 73A/3, tab'ı ve şalāhiyyeti köptür 83A/10, nesebi hōd 'ālem ehliğa zāhirdür 45A/13, köp levenddür 61A/6, özi dağı 'azim vā'izdür 74A/9

19216

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI BÖLÜMÜ
TÜRK DİLİ ANABİLİM DALI

NEVA'İEV
MECALİSÜ'N-NEFA'İS
-DİZİN-

CİLT II

Tez Danışmanı
Prof.Dr. Tuncer Gülensoy

Hazırlayan
Vahit Türk

ELAZIĞ-1990

D İ Z İ N

A

āb : su

hūn-ā. ir- 115B/13

sīr-ā. bol- 46A/5

ā.-ı hayvān 108A/6,108A/8

āb-ı hayvān : sonsuz hayat verdiğine inanılan su

a.h. 108A/6,108A/8

ābā : atalar

ā. vü ecdād 17B/12,24A/13,88B/13,92B/11

ābādān : şen,mamur

ā. 34B/3,72B/13

ā. biti- 50A/13

ā.ğına 55B/33

ābā vü ecdād : atalar,dedeler

ā.e. 17B/12,24A/13,88B/13,92B/11

abdāl : derviş

a.nāme 90B/5

a.veş 37B/5,43B/9,56A/11,82B/3,98A/9

a.dın 94B/13

abdāl-nāme : mevlana abdu'l-vehhab'in bir eseri

a. 90B/5

abdāl-veş : derviş gibi

a. 37B/5,43B/9,56A/82B/3,98A/9

'abdī : mevlana halef'in mahlası

'a. 55A/4

'abdu'l-haḫ esterābādī : bkz. seyyid a.e.

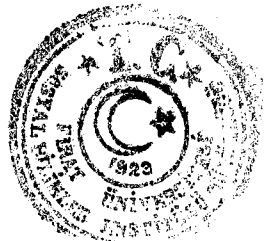
seyyid a.e. 38A/11

'abdu'l-kādir : bkz. h^vace a.

h^vace 'a. 101B/4,101B/6

- 'abdu'l-kahhār : bkz. mevlana a.
mevlānā 'a. 23B/1
mevlānā 'a. niḡ 23B/9
- 'abdullah : bkz. hażret-i h^vāce 'a .
hażret-i h^vāce 'a. 79B/7
- 'abdullah : bkz. mevlānā 'a.
mevlānā 'a. 51B/7
- 'abdullah divāne : bkz. şeyh a. d.
şeyh a.d. 80B/10
şeyh a.d. niḡ 84A/9
- 'abdullah ensārī : bkz. hażret-i h^vāce a.e.
hażret-i h^vāce a.e. 76B/3
h^vāce a.e. niḡ 21B/3
- 'abdullah mühenne : bkz. h^vāce a.m.
h^vāce 'a.m. 86B/2
- 'abdullah şadr : bkz. h^vāce a.s.
h^vāce 's. 87A/10
- 'abdu'l-laṭīf : bkz. 'abdu'l-laṭīf mirza
'a. mirza 10A/10
- 'abdu'l-laṭīf mirza : Ulug bey'in eḡullarından biri
'a. m. 10A/10
- 'abdu'l-mü'mīn : bkz. mevlānā mü'minī
'a. dür 97A/6
- 'abdu'r-rezzāk : bkz. mevlana 'a.
mevlānā 'a. 23B/9
- 'abdu'r-rezzāk atage : kişi adı
'a. a. 90B/2
- 'abdu's-samed-i bedahşī : bkz. mevlānā 'a.
mevlānā 'a.b. 29A/10
- 'abdu'l-vāsı' : bkz. mevlānā 'a.
mevlānā 'a. 80B/9, 81A/8
- 'abdu'l-vehhāb : kişi adı
'a. 90B/1

'abdu'l-vehhāb : bkz. mevlānā 'a.

mevlānā 'a. 20A/4

mevlānā 'a. m. n. g 67B/9

'acāyib : garib, tuhaf

'a. 115B/8

'a. ü' d- dūnyā 7A/3

'a. ü' l- maḥlūkāt 79B/13

'acāyibü' d- dūnya : şeyh Ezeri' min bir eseri

'a. d. 7A/3

'acāyibü' l- maḥlūkāt : yaratılmışların garibi, mevlana şihab için kullanılıyor.

'a. m. 79B/13

'aceb : hayret, şaşkınlık

'a. 44A/8, 80A/11, 115A/3, 115B/7

'a. i- 52A/12, 80B/4

müciib-i 'a. 75A/6

'a. rak 44A/7

'acebliğ : şaşkınlık, hayret

el-'a. ida 115B/6

'acemî : iranlı

'a. 40B/1

acığ : öfke

a. 1 kil- 33B/2

'acib : tuhaf , çok

'a. 60B/9, 113A/5

esr ü 'a. tüş- 113A/9

'āciz : beceriksiz, miskin

'ā. 52B/13

'ā. dur 83A/3

'ā. durur 77B/2

'aciz : acizlik

'a. 115B/7

'a. idin 109A/3

aç- : açmak, muamma çözmek

a.-ar 59A/4

a.tı 2A/1

a.ıp 111A/4, 111A/7

a.ıpdur 2A/3

a.arıda 84A/1

a.-tuğ irse 35A/13

açıl- : açılmak, meydana çıkmak

a.-mas 113B/7

açuk : berrak, şikâr

a. 47B/4

âdâb : usuller, yollar

â.-ı tarikat 3B/10, 87A/4

âdâb-ı tarikat : tarikat kuralları

â.t. 3B/10, 87A/4

adağ : Endican şehrinin eski adı

a. 91A/8

'adâlet : hakka riayet etme

'a. 106A/10

'aded : miktar

'a.i 119A/7

'a.idin 97A/2

'adem : yekluk

'a.âi ta'ayyün 75A/13

'a.din bel- 16B/12

'adem-i ta'ayyün : yekluktan ertaya çıkma

'a.-i t. 75A/13

âdemî : insan

â.dür 83B/12

â.-veş 49B/6, 72B/13, 104A/10

â.-veşrak 66B/10

â.-zâde 37A/9, 43A/11, 52B/4, 55A/9, 88B/5, 100A/11

âdemî-veş : insani, insanca

ā.49B/6,72B/13,104A/10

ā.rak 66B/10

ādemī-zāde : iyi vasıfları ile tanınan insan,asil

ā.leri 88B/5

ā.leridin 37A/9

ā.leridindür 43A/11,52B/4,55A/9,100A/11

ādemīlīg : insanlık

ā. 80A/5

ā.dın 52B/5

'ādet : huy

'ā. kıl- 55B/5

'ā.i 55B/6

'ādīl : eş,benzer

'a.i 105A/6

'a.i bel- 53B/6

'adīm : yok olan

'a.ü'l-miḡl 118A/3

'adīmü'l-miḡl : benzersiz

'a. tüş- 118A/3

'adl : adalet

'a. 95A/4,106B/3

āferīniḡ : yaratılıḡ

ā.dın 75A/9

āfet : bela,felaket

a.-i cān 42A/3

ā.ü endāz 90A/11

āfet-i cān : can yakıcı,dilber

ā.c. 42A/3

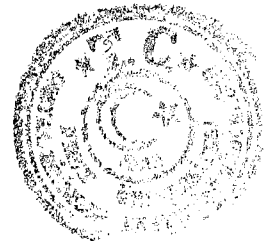
āfetī : bkz. mevlānā a.

mevlānā a. 58B/4

āfet ü endāz : çok başarılar kazanmış elma

ā.e. bel- 90A/11

āftāb : güneş

a. 62B/8

redif-i a. 41A/9

'afv : bağış

'a.-1 fazilet 8B/2

'afv-1 fazilet : affetme yüceliği

'a. f.ide 8B/2

aga : ağabey

a.ğa 17A/9

a.sı 24A/2,74B/5,78A/3,90B/13,104B/6

a.sınığ 45A/11

a.sığa 92B/4

āgāh : bilgili uyanık

a. 45A/ 6

a.1 119A/2

āgeh : bkz. agah

a.dür 37B/1,37B/2

ağız : ağız

a.ımı 16B/5,16B/6

a.ıdın 11A/2,81A/1,95A/9

ağrı- : ağrımak,ıztırab vermek

a.-ğanda 14B/11,15A/1

ağray 77B/10

āgyār : başkaları,düşmanları

a. 111A/9,111A/11,111A/12

āh : feryād midası

ā. 33B/9,42A/2,65A/13,113A/13,114B/8,116B/3,117A/7

ā. u feryād 118A/2,118A/5

ā. u figān 113B/1

ā.ım 114B/12

'ahd : söz,yemin

'a. u peymān 105A/12

'ahd u peymān : söz,yemin

'a. p. 105A/12

ahfād : terunlar

a.1dın durur 88A/1

āhī : Mevlana Nergisi'nin mahlası

a.ga 55B/2

āhir : son, nihayet

ā. 7B/3, 31A/5, 41A/9, 42A/7

ā.ğaça 49A/4

ā.ide 3B/1

ā.iğaça 112B/1, 115B/11

āhret : ölümden sonraki dünya

ā. 17B/13, 25A/6

ahlāk : insanda bulunan ruhi ve zihni haller

a.6A/12, 17A/7

(hamīde)a. 48A/10, 83A/2, 88A/10

(h̄ōş)a. 75A/8

(kerīm)a.104A/2

hüsn-i a. 94B/8

a.1 38A/13

(hamīde)a.1 94A/7

(hamīde)a.1ça 106B/7

ahlaklık : ahlaklı

(yahşı)a. 72B/3, 104A/9

(h̄ōş)a.da 45B/8

ahmed : Mevlānā Celālū'd-dīn 'in mahlası

a. 60A/11

ahmed : bkz. Sultan Ahmed Mirza

sultān a. mirza 104A/9

ahmed cāmi : bkz. şeyh a.c.

h̄vāce a.c. 86B/8

şeyh a.c. 34A/5

zendeбіl a.c. 86B/6

ahmed hacı big : Sultan Melik Kaşgari'nin oğlu olup, Herat'ta bir müddet

hakim olmuştur, aynı zamanda bir şairdir.

a.h.b. 44A/6, 61B/2, 94A/5

aḥmed mîrek : Hafız Sa'id'in mahlası

a.m. 5B/5

aḥmed mücellid : bkz. hVace a.m.

hVace a.m. 37B/9,38A/6

aḥsen : çok güzel

a. 118B/5

aḥtar- : aktarmak

a.-u 111B/7

āh u feryād : ağlama ızdıraptan haykırma

a.f. 118A/2,118A/5

āh u fiğān : ağlama,inleme

a.f. 113B/1

aḥvāl : haller,durumlar

(āşūfte)a. 111A/7

(harāb)a. 47A/2

a.ğa 48B/3

a.i 48B/6,53A/6,97B/1,111A/5

a.imiñg 76B/11

a.idin 60B/1

aḥyāna : ara sıra

a. 56B/4

aḥ- : akmak

a.-ar 42B/9, 42B/10

'ākıbet : sen

'ā. 16B/10,46B/3,53A/10,71A/4,86A/8,90A/11

'ā. in 112A/4

'ākıl :akıllı kimse

'a. 71A/3

'akıde : inanış

'a.si 78A/11

'akık : değerli bir taş

'a.u'r-rahmān 70B/6

'akıku'r-rahmān :Allah'ın kıymet verdiği,Şeyh Lokman'ın sıfatı

'a. 70B/6

'akīs : geri dönme

'a. 45B/13,95A/6

'akl : akıl

'a. 52B/13,79A/4

bi-'a. 100B/10

'a.-ı ma'āş 85A/12

'a.u bezl 88A/9

'a. u dāniş 94B/7

'a. u hūş 114B/9

'a u rāy 83B/9

'a u ṭab' 78B/9

'a. ın 117A/10

'a. ı 22A/13,23A/6,55B/10,78B/11

'akl-ı ma'āş : geçim düşüncesi

a.m. 85A/12

'akl u hezl : akıl ve cömertlik

a.b.i 88A/9

'akl u dāniş : akıl ve bilgi

a.d. 94B/7

'akl u hūş : akıl ve fikir

'a.h. 114B/9

'akl u rāy : akıl ve fikir

a. r. 83B/9

'akl u ṭab' 4 akıl ve huy

a.t. 78B/9

ak melek : bkz. mir ak melek

Mir a.m. dūr 17B/4

aksā : en sen

a. 26A/4

maḫşad-ı a. 6A/10

al- alma, iktidar fiili olarak kullanılmaktadır. -a bilmek

(bile)a. -ur 23B/13

(bela a.) 53B/6,74B/1,76A/4,76B/11

(kıla a.) 62B/4
 (nef')a-urular 72B/1
 (köre)a.-ğaymın 102B/8
 (bela)a.-ğay 94A/12
 (kılaca.) 52A/4
 (bela)a.-ğaylar 1B/5
 a.-ı 112A/3
 a.-ıp 73A/8,73A/9,73B/13
 (zâr)a. -up 109B/1
 (kıla)a.-may 10B/9,61A/7
 (tura a.) 52B/6,53A/11
 (yetküre)a.-madım 55B/13
 (ayta)a.-madı 41A/11
 (bela a) 5B/5
 (kıla a.) 23B/4
 (tapa a.) 70B/11,80A/12
 (tura a.) 50B/6,95B/2
 (kıla)a.-madılar 6B/2
 a.-mas 107A/3
 (ayta a.) 40B/1
 (çala a.) 85A/13
 (mana a.) 59B/12
 (kıla a.) 11A/2,112B/3
 (köre a.) 111A/9
 (kıla)a.-maslar 56B/9

'alâ: büyük,şerefli

'a. 21A/6

a'lâ : en yüksek

a. 48B/2,86A/6,104B/8

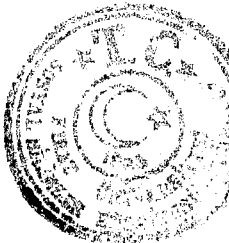
firdevs-i a. da 46A/8
 'alâ ^{alâ kılâ; ayrım} _{a. 6A/2}

'alâka : ilgi

'a.dın 98B/5

a'lâm : iki kişi arasındaki bağ

a. u irsâl 17B/9

'alâmu irsâl : iki kişi arasındaki irtibatlar

a. i. 17B/9

'alâu'd-devle : bkz. a. mirza

'a. mirza 10A/4,90B/3

'alâu'd-devle : bkz. emir a. esferayini

emir 'a. 88B/10

emir 'a. esferâyini 88B/8

'alâu'd-devle mirza Şahruh Sultan'ın torunu

'a. m. 10A/4, 90B/3

'alây'l-mülk : kişi adı

'a. 91B/9

'âlem : dünya

'â. 18B/4,45A/13,48A/4,102A/7,106B/3,118B/1,118B/1

'â.-ârâyı 47A/11

ehl-i 'â. 48A/3,88B/9

rây-ı 'â. 47A/11

sultân-ı 'â. dür 118B/8

'â.niñg 26A/4,82B/12

'â.ni 103B/9,11B/1

'â.in 75B/2

'â.ğa 10A/8,31A/6,114A/3

'â.de 91B/1

'â.din 5B/7,6A/6,9B/10,13A/5,17A/1,20A/3,21A/13,21B/11,22A/9,29B/13,

34A/12,35A/7,38A/6,38B/11,89A/6,118B/7

'â.iniñg 106A/12

'â.idin 13A/7

'âlem-ârây : cihani süsleyen

'â.ı 47A/11

a'lem : en çok bilen, bilgin

a.-i 'ulemâ 20B/7

a'lem-i 'ulemâ : bilginlerin bilgini

a.u. 20B/7

'âlem-i 'ulemâ

'a. 20B/7

'aleyhi'r-rahme : Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun

'a. 41B/7

'aleyhi'r-rahmeti ve'l-mağfire : Allah'ın rahmet ve bağışı onun üzeri-

'a. ning 86B/2 ne olsun

'aleyhi's-salavāt-ı ve's-selām : Allah'ın salat ve selamı onun üzerine

'a. v. ga 1B/3 olsun

'aleyhi's-selām : Allah'ın selamı onun üzerine olsun

'a. 12B/11,26A/4

'a.ning 74B/1

'aleyhi't-tahiyete ve's-şenā' : Allah'ın selam ve övgüsü onun üzeri-

'a. 84B/13 ne olsun

'aleyhi't-tahiyete's-selām : Allah'ın selam ve övgüsü onun üzerine

'a. 93A/9 olsun

'aleyke : bkz. 'aleyke big

'a. big 91B/13,92A/8

'aleyke big :

'a. b. 92A/8

'a. bi.ning 91B/13

alıncağ : Nahçıvan'da bir kale adı

a.ning 54B/13

'ālī : yüce,ulu

'ā. 68B/10,70B/12,87B/3,102A/5

sadāret-i 'ā. 16B/10,86A/5

'ā. mıkḍār 2A/2

'āli-mıkḍār : çek fazla

'ā. 2A/2

'ali : bkz. Mevlānā Mīr 'Ali

Mevlānā Mīr 'a. 69B/1

'ali : bkz. Mīr dervīş 'ali

dervīş 'a. 72A/2

'ali āteşī : bkz. Mevlānā 'ali āteşī

Mevlānā 'a. a. 12A/9

- 'ali cāmī : bkz. hāfız 'ali cāmī
hāfız 'a. c. 26B/11
- 'ali celāyir : kişi adı
'a.c. 89A/10,92B/1
- 'ali dēst : bkz. Mīr 'ali dēst
Mīr 'a.d. 91B/13
- 'ali hāşimī : bkz. seyyid a.h.
seyyid 'a.h. 10A/9
- 'ali ibn-i ebī tālibī Hz. Ali
'a. 74B/1
- 'ali k̄ayinī : bkz. Sultān 'ali k̄ayinī
sultān 'a. k. 83A/6
- 'ālim : bkz. Mevlānā 'ālim
mevlānā 'ā. 50B/11
- 'ali mūsā rızā : bkz. İmām 'Ali Mūsā Rızā
'a.m.r. 12B/11
imām 'a.m.r. 4B/8,26A/4,84B/13
- 'ali öygü timür : bkz. Mīrza 'Ali öygü timür
mīrza 'a.ö.t. 45A/12
- 'ali şāşī : bkz. Mevlānā 'Ali Şāşī
mevlānā 'a.ş. 21A/1
- 'ali şihāb : bkz. Mevlānā 'Ali Şihāb
mevlānā 'a.ş. 12B/1
- 'ali şir : Nevaf
min vakf-ı a.ş. 95A/2
- 'ali zeynü'd-dīn : bkz. h̄vāce 'ali zeynüddīn
h̄vāce 'a.z. 60A/8
- all : cephe, karşı
a.ıga 25A/6
a.ıda 21A/5
a.ında 104A/2
- allahyar : Hafız Şerbeti'nin mahlası
a. 73A/13

allām : bkz. Hażret-i Melik-i Allām

hażret-i melik-i a. niġ 1B/1

altı : sayı

a. 18B/12,78B/6

a.nçı 94A/1

altun : altın

a. 70A/12,78A/5,113A/4

a.niġ 104A/2

a.ġa 70B/9,76A/12

a'mālik : körlük

a.ka 109A/3

- āmed : gelen

ser-ā.-i zamāne 45B/10

- āmed-i zamāne : zamanda gelen

ser-ā. z. 45B/10

'amel : iş

'a.din 11B/3

'a.leriga 11B/1

'ameli : pratik

çargāh-ı a.dür 11B/2

'amık : derin

'a. 47A/7

āmin : öyle olsun,duamı kabul eyle

ā. 102A/12

-āmiz : le karışık

derā-ā. 117A/6

hezeli-ā. 31B/9

hezl-ā. 51B/1

merşiyē-ā. 115A/1

meşel-ā. 66A/5

renk-ā.niġ 108B/10

āmiziş : geçinme,uysallık

ā. i. 8A/12

'amm : amca

'a.-zāde 88B/8

'a. idür 68B/4

'amm-zāde : amcazade

'a.si 88B/8

ammā : ama, fakat, lakin

a. 2A/13, 3A/3, 3A/3, 3B/5, 5B/11, 6A/12, 6B/12, 7B/2, 7B/9, 7B/12, 9A/7, 9B/2, 10B/6, 13B/7, 14B/2, 15A/11, 15B/7, 16A/9, 17B/7, 17B/8, 19B/7, 21B/7, 23A/9, 23B/5, 24A/4, 24B/13, 25A/3, 25A/8, 25A/10, 25B/2, 27B/3, 28A/7, 28B/5, 29B/9, 30A/2, 30A/10, 31B/10, 32B/6, 33A/4, 34B/2, 37B/6, 37B/13, 38A/7, 40A/1, 41A/3, 42A/4, 42B/7, 42B/9, 42B/10, 42B/13, 43A/12, 43B/10, 45A/3, 46A/2, 46A/12, 46B/12, 49A/1, 49B/7, 49B/11, 50A/2, 50B/2, 50B/8, 51B/8, 52B/1, 52B/5, 52B/10, 54A/10, 55B/9, 57A/7, 57A/11, 57A/13, 58A/1, 58B/5, 59A/8, 59A/12, 61A/6, 61B/10, 63A/3, 63A/12, 64A/11, 64B/8, 65A/3, 66A/9, 66A/13, 68A/1, 68B/13, 69B/9, 70B/3, 71A/12, 71B/9, 72A/8, 76A/4, 77A/7, 77B/8, 79A/7, 80A/4, 80B/9, 81B/9, 82A/12, 82B/8, 83A/10, 84B/8, 84B/10, 85A/13, 88B/2, 88B/7, 88B/11, 89A/5, 89A/12, 89B/1, 90A/3, 90A/7, 90B/6, 90B/12, 91A/10, 92A/10, 92B/3, 92B/6, 92B/10, 95B/12, 97A/8, 97B/5, 97B/11, 98A/2, 99A/2, 99A/10, 99B/2, 100A/13, 100B/10, 101A/7, 101B/6, 102B/1, 103A/10, 117B/10

'ammāl : yapıcılar

'a. in 101A/5

'ammī : avam harcı, avama ait

'a. 9A/8, 32B/5, 33A/3

'a. dūr 57A/7

'anādil : bülbüller

'a. 2A/6

andaç : erada, öyle, • mertebe

a. 5A/4, 7B/5, 11A/1, 18B/9, 20A/3, 21B/7, 22B/1, 32B/12, 36A/3, 38A/2, 45B/4, 46A/9, 48B/2, 48B/6, 49A/9, 52A/5, 53A/12, 55B/5, 56A/5, 59B/10, 62B/6, 65B/9, 69B/12, 69B/13, 70B/9, 70B/12, 77B/8, 79B/8, 80A/6, 84B/1, 85B/6, 86A/6, 86A/9, 87B/2, 89B/1, 89B/4, 95A/7, 98A/5, 98A/6, 98B/7, 99A/4, 101A/7, 103A/9, 103B/2, 111B/10.

-âne : gibi, isimleri zarf yapan bir ek
 'âşık-â. 105B/6, 107A/7, 113B/10, 115B/7, 117B/6
 bi-edebe-â. 42A/7
 bi-hêş-â. 17A/8
 derdmend-â, 107A/8, 109A/4, 109A/12, 117A/1
 dervîş-â. 17A/7
 gayb.-â. 59A/1, 99A/5, 100A/8
 hâzır-â. 100A/8
 kadîm-â. 80A/4
 küstâh-â. 10B/7
 pâdişâh-â. 89B/9
 türk-â. dür 42B/10
 şükr-â.ğa 116B/10

anğla- anlamak

a. gay 106B/13
 a.-yın 43A/2

'âr : utanma

'â. kil- 56B/10

ara : erta, meyan, arasında

a. 2A/1, 49A/2, 49A/3, 108B/3, 108B/7, 110A/5, 110B/2, 110B/11, 112A/11, 112B/7,
 118A/4,

a.ğa 26A/13, 103B/8

a.da 103E/3

a.sığa 13A/9, 46B/2, 62A/2, 82B/5, 82B/8

a.sıda 2A/9, 4A/10, 10B/2, 11A/8, 12A/7, 14B/3, 17B/8, 22B/2, 23A/11, 29B/3,
 32A/9, 33A/1, 33A/10, 39B/7, 42B/2, 44B/4, 45B/6, 45B/9, 46A/11, 48A/13, 75A/11,
 96A/6, 102A/13, 109B/6

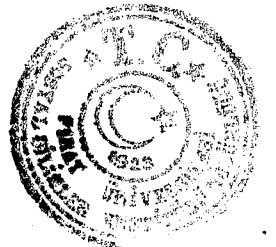
a.sıdın 93B/7

-ârâ : süsleyen

meclis -â.ydur 53B/9

'âlem-â.yı 47A/11

cihân-â.sı 106A/8

'arab : Arap kavmi

'a. 1A/8

'arābī : arapça

'a. 78B/7

'arabistān : arap memleketi

'arāğa 78A/8

'arabiyye :Arap dili

'a. 7A/12

'ulūm-ı 'a. 19B/7

'arabiyyet : Arap dili

'a. 77A/5

'a. de 20B/3

ārām : durma, eğlenme, dinlenme

ā. gāh 18B/2

ā. -ı cān 50A/5, 115A/5

ā. im 115A/10

ā. in 109B/1

ārām-gāh : dinlenme yeri

ā. idin 18B/2

ārām-ı cān : sevgili

ā.c. din 50A/5,

ā.c. im 115A/5

ārāste : bezenmiş, süslenmiş

ā. 1B/9, 33B/4, 45B/1, 79B/9, 83A/2, 104B/2, 104B/11, 115B/2

ā. dür 69B/11, 94B/7

ārāyiş : süs, bezek

ā. ide 77A/7

ārāyişlik : süslü

ā. 1A/9

'arbede : kavga

'a. 99B/5

'ārız : yarmak

'ā. 116B/7

'ā. in 116B/4

'ārif ferketī : kiği adı

'ā. f. 97A/10

'ārifī : bkz. Mevlānā 'Ārifī

mevlānā 'ā. 14B/9

'arsa : yer toprak

'a.-i devrān 106A/6

arsa-i devrān : yer yüzü, dünya

a.đ. 106A/6

arsu : arzu, ibtek

a.sı 26B/3

art- : çoğalmak

a. -ar 117B/13

artuğ : fazla

a. rak 53B/6

a. rakdur 48A/13

artuğ : bkz. artuğ

a. 49A/5, 72B/1, 81B/1, 81B/2, 92A/9, 98B/8

a.đur 78A/11

a. rakğa 83A/13

a.sı 72B/8

'arüz : vezin, vezinleri konu alan ilim

'a. 9A/12, 9B/7, 39A/2, 40B/4, 98A/4

'arż : sunma, takdim

'a. kıl- 29A/9, 50B/13, 102B/12 :

'a.-i 'ırk 101B/10

'a. rğa 95B/7, 101B/1

'arż-i 'ırk : etāğa sunma

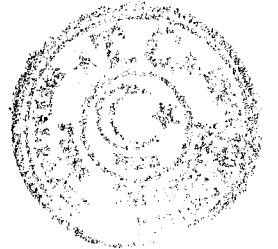
'a. 1. kıl- 101B/10

'arża : sunma, gösterme

'a. da 51A/1

'arża : bkz. arsa

'a. sı 119A/5

'arzu : istek

a. m 26A/1

as- : asmak

a. -tı 1A/4, 82A/10

-āsā : gibi

dil-ā. rak 2B/4

āsāfi : bkz. hVāce asāfi

hVāce a. 49B/9, 58A/1

asanlıg : kolaylık

a. 97B/10

āsār : izler, eserler

ā.1 48A/9, 77B/3, 79A/13, 85A/8, 92A/10

aşfer : sarı

lāle-i a. mūdūr 113A/6

aşıl : esas, kök

a. 71B/11

aşıl : seylu

a. 2A/8, 24A/4

āsili : bkz. Mevlānā Āsili

mevlānā ā. 57B/8

āsitān : eşik

ā. 68B/10

ā. ıda 33A/9

āsitāne : büyük tekke

ā. 4B/5

ā. side 16B/8

aşl : kök, esas

a.-ı vücūd-ı her mevcūd 42A/13

a.1 3B/8, 17B/3, 24B/1

aşl-ı vücūd-ı her mevcūd : bütün yaratıkların aslı, Allah

a. 42A/13

aşlı : esas, temel

a. 111B/5

'aşr : zaman,devir

'a. 2B/10,69B/8

'a. da 94A/2

'a. ı 12A/3

'a.ınng 19B/6,90A/9

'a.ıda 85A/13

'a.ıdın 7B/11

aş : yiyecek

a. u nân 11B/13

aş- : geçmek

a.-ar 47B/13

a. -tı 117A/11

'âşık : tutkun,aşırı seven

'â. 117B/5

'â. -âne 105B/6,107A/7,113B/10,115B/7,117B/6

'âşık-âne : aşıkça

'â. 105B/6,107A/7,113B/10,115B/7,117B/6

âşinâ : tanıdık

â. 19A/6

âşinâlıg : tanışıklık

â. 26A/1,26B/9

âşinâlık : bkz. aşinalıg

â.ka 29B/3

'aşk : hüsn ü 'aşk hikâyesinin kahramanı

'a. 7B/1,109A/12,109B/1

'aşk : aşırı sevgi

'a. 50A/13,107A/8,109A/2,109B/12,111A/9,111B/12,112A/8,112A/11,114B/8,
117A/9,118A/2,118A/5

'a. -âşûb 109B/9

'a.dın 112A/13,112B/2

'a. ım 112A/2

'a. ınğ 116A/4,117A/11

'a. inğdin 110A/1

'a. ı 93A/4,109A/11,113B/13,117B/9

'a. ıga 72B/2

'a. ıda 109A/6

'a.ıdın 111B/8,111B/10

'aşk-âşüb : aşkı karıştıran,aşkı ertadan kaldıran
a. 109B/9

'aşkî : bkz. Mîr 'Aşkî

mîr 'a. 91B/6

aşlıg : yemeklik

a. 78A/6

-âşüb : karıştıran

'aşk-â. 109B)9

aş u nân : yemek ve ekmek

a. n. 11B/13

âşüfte : çalgın

â. 28A/7,31A/11,33B/1,36A/1,41A/8,56A/4,110A/5,111A/7

â.-veş 99A/9

âşüfte-veş : çalgınca

â. 99A/9

âşüfteliğ : çalgınlık

a. ı 110A/3

âşüftelik : bkz. âşüfteliğ

â.lar 52B/1

at : hayvan

a. 15A/4

at : ad, isim

a. 3A/10,5A/5,82A/4

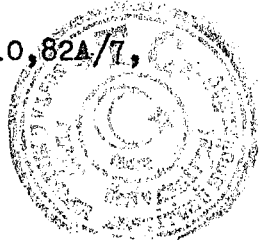
a. ın 33B/4,47B/13,90B/5

a. inğ 82A/7

a. ı 2A/5,2B/1,2B/10,4B/11,17B/4,21A/9,60B/6,61A/12,67B/10,82A/7,

82A/9,92A/3,93B/12,97A/6,99A/4

a. ininğ 103A/4

a. 1ğa 2A/10,5B/5,8B/8,12A/7,13A/10,19B/13,20B/11,31A/7,38A/9,43A/4 ,
50A/7,54B/10,60B/3,71B/4,82B/2

a. ları 1B/7,2B/7

at- : atmak, ek atmak

a. -ar 45B/9,104B/13

a. -maqda 90A/8

ata : ecdad, ced

a. 46A/9,104A/11,104A/13

a. dın 90A/3,102B/12

a. mını 17B/9

a. sı 4B/8,39A/6,37A/9,47A/3,56B/8,56B/8,64A/11,68A/12,78A/9,78A/12,
86A/3,89A/10,90B/11,91A/11,93A/8

a. sınıñ 29A/10,75B/10,93A/2,102A/13

a. sını 83B/9

a. sığa 77B/7,89A/12,92B/3

atar tutar : bir çeşit savaş eyunu

a. t. da 45B/9,104B/13

ateş : kızgın, yaman

la'l-i a. nāk 1B/5

ateşnāk : ateşli, kızgın

la'l-i a. ınıñ 1B/5

aṭf : bağlama

a. 111B/4

aṭṭār : bkz. Şeyh Feridü'd-din Aṭṭār

şeyh feridü'd-din-i a. nı 27B/9

av : av eğlencesi

a. 105A/6

āvāre : yersiz, yurtsuz

ā. 54B/2

'avārız : arızalar

'a. 94B/8

āvāze : ses

a. sin 1B/1

a. ler 50B/7

ay : gezegen

a. 62B/8,109B/7

aya- : ayırmak

a.-mas irdi 24A/8

ayağ : organ

a. 13A/7

a. 1 6B/6,14A/4,17B/2,21A/5,111B/13,112A/3

a. 1ğa 54A/8

a. 1da 44B/7

a. 1dın 16A/4

ayağ : kadeh

a. 75A/13

ayağ : şiir söylemek için esas alınan söz veya olay

a. bir- 99B/5

a. tut- 73A/8

ayağ : bkz. ayag

a. tut- 73A/9

âyât : ayetler

a. ın 80A/1

ayâzi : bkz. Mevlânâ Ayâzi

mevlânâ a. 36B/9

'ayb : ayıp,kusur

'a. 88B/1

'a. 1- 102B/12,115B/5

'â tap- 70B/11,77A/7

'a. ğa 48B/5

'a. 1 76B/9,87B/7,90A/1

'a. sız 74A/5,88B/2

âyed : ayet,Kur'an'ın bölümleri

a. 20A/10

âyet : bkz. ayed

a.in 20A/7,76B/6

-âyîn :

hired-â.1er 1A/6

şaynibi : onun gibi

bi- 'a. 36A/12

ayrıl- : aralaşmak,uzaklaşmak

a. -ur 117A/4

a.-dım 117A/8

a.-ip 78B/5

ayrı : ayrı,uzak

a. 117A/13,117B/2

'ayş : yaşama,hayat

'a. ım 113B/7,114B/5

ayt- : söylemek

(hacel) a.-ar 106B/9

(feryād a.) 110B/12

a. -ur 10B/8,12B/2,15A/11,22B/5,24B/13,25A/2,31A/12,33A/5,39A/6,
40B/4,40B/13,41B/13,43B/11,44A/1,46B/7,53A/1,55B/2,58A/1,59A/3,62A/5,
64A/6,65A/11,67A/5,72B/7,74A/12,74B/9,74B/13,80A/4,80B/1,85B/7,88A/7,
92B/6,98B/8,103A/9,104B/2

a.-u 56B/4

a. -urlar 70B/4

a. -tım 72B/5

a. -tı 6B/13,25A/12,41A/10,49A/10,51A/3,54B/7,79A/2,96B/11,110A/12

a. -tılar 18A/8

a. -kay 77B/7

a. -sam 26A/11

a. -sa 50A/1,74A/13,96B/12,118B/12

a. -adur 22A/4,26A/12

a.-ip mın 36B/11

a. -ip 8A/7,12A/4,21A/10,23A/1,27B/5,33B/4,78B/8,74A/1,82A/8,112A/8

a. -iptur 10A/4,12A/9,12B/11,13A/10,15A/4,17B/6,17B/7,27B/2,31B/2,32A/4,
36B/6,42A/11,77A/11,80A/9,81A/6,83B/12,96A/11,103A/10,113A/12

a. -p turlar 95B/13

a. -kan 11B/13,14B/12,15A/1,18A/1,30A/3,36B/6,71A/6,101A/2

a. -kandur 34A/2

a.-kanda 18B/9,70A/11
 a.-kaça 101A/8
 a.-a al- 40B/1,41A/11,110A/12
 a.-a başla- 57A/12
 a.-a bir- 36A/10
 a.-a dur- 81A/8
 a.-urın 92B/10
 a.-urğa 16A/11,20B/5,35B/11
 a.-urda 32B/6,66A/5,117B/4
 a.-urdın 98A/4
 a.-urıda 84A/11
 a.mas 118B/11
 a.-madı 74A/2
 a.-mağay 88A/6
 a.-maydur 25B/8,60A/3
 a.-makka 101A/6
 a.-maktın 7B/8
 a.-mağı 22A/3
 a.-ması 61A/13
 aytıl- :söylenmek
 a.-dı 26B/7,82B/4
 a.-sa 34A/12
 a.-ıptur 112A/1,117A/11
 a.-ğan 67B/4,117A/5
 aytur- :söyletmek
 a.-ur 60B/3
 a.-mas 11B/3
 ayurul- :söylenilmek
 a.-ur 77A/4
 'ayyaş : çek içki içen
 'a. 103B/6
 az : fazla olmayan

a. 3B/11,8A/12,12A/7,17B/7,20A/10,27A/13,38A/8,42B/8,49A/1,50A/13,
54A/9,73B/5,79A/10,83A/8,85B/7,87A/13,115B/2,116B/10

a. dur 39A/13,78A/8

a. rak 9B/9,81B/8

azâde : serbest

a. kıl--- 64A/1

serv-i â. im 118A/4

serv-i â. eniğ 118A/1

azâde : hür, serbest

a. 38A/1

a. veş 61B/8,64A/2

a. leri 4A/1

azâde-veş : serbestçe

a. 61B/8,64A/2

'azamet : ululuk

'a. 89A/1

'a. i 88B/9,92A/9

miknet ü 'a. ü 98B/10

azâr : incinme, kırılma

a. tap- 117B/10

azar- : azımsamak, az görmek

a.-ır 83A/12,83A/13

azarı : incitilmiş olma

â. dür 116A/11

âzer : ateş

a. dedür 116A/9

âzerbeycân : ülke adı

a. dındur 3B/8

âzerî : bkz. şeyh âzeri

şeyh a. 6B/6,24B/11

azher : daha açık, pek açık

a.-i mine'ş-şems 70A/3

azher-i mine's-şems : güneşten daha açık

a.m. 70A/3

'azim : büyük,ulu

'a. 5A/1,74A/9

'a. raq 92A/1

'a. ü's-şan 10B/8,52A/3

'azimet : hareket etme,yola çıkma

'a. kıll- 25A/9

'a. kıll- 3B/13

'azimü's-şan:mertebesi : yüce

'a. 52A/3

'a. 1 10B/8

'aziz : kıymetli değerli

'a. 1B/6,5A/5,22B/12,41B/9

'a. gā/77B/6

'a. ler 4A/10,18A/11,52A/11,78B/8

'a. lergā 53A/6

'a. leri 34B/2

'a. leriğe 3A/13

'azm : niyet,karar

'a. it- 117A/7

'a. ide 117A/4

bāb : bölüm,konu

b.ada 2A/12,11A/3,31A/3

b.ı 106B/7,106B/9

b.ıda 12A/12,25B/9,32B/1,38B/7,67B/4,95A/9,106B/4

b.ında 104B/4

baba : peder

b. hıdaydād 94B/12,

b. sevdāyī 13A/5,13B/1,30A/12

baba hıdaydad : kişi adı

b. h. 94B/12

baba sevdāyī : kişi adı

b.s. 13A/5,30A/12

b.s. ğa 13B/1

bābür : bkz. babür mirza

b.mirza 15A/10,24B/2,30B/8,30B/11,31B/3,32B/7,33A/9,33B/3,65A/10,
73A/4,73A/11,104A/1

bābür : bkz. babür sultan

şah-ı b. 71B/5

b. sultān 71B/3,102B/3

bābür mirza : şahruh'un terunu,Baysungur Mirza'nın oğlu

b. m. 15A/10,24B/2,30B/8,30B/11,31B/3,32B/7,33A/9,33B/3,65A/10,
73A/4,73A/11,104A/1

bābür sultan : Hindistanda kurulan Babürlüler devletinin kurucusu

b.s. 71B/3,102B/3

bād : rüzğar

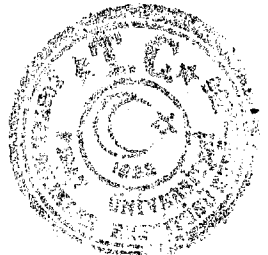
b.ıdın 111A/13

bāde : şarap,içki

b. 118A/10

b.-i vaşl 116A/5

b.din 54B/11

bāde-i vaşl : kavuşma şarabı

b.v. 116A/5

ba'de zīn : bundan böyle

b. 114A/2

bādiye : çöl, kır

b.de 16A/4

-bāflıg : dokumacılık

cāme-b. 62B/11

hulle-b. ıdın 47A/6

bağ : büyük bahçe

b. 1A/2, 116A/11, 118A/4

b.-ı sefid 36A/12

b.γbān 43B/1

b.da 118A/1

b.ı 25B/6

b. ınıñ 118A/8

bağ-ı sefid : yer adı

b. s.de 36A/12

bağ-bān : bahçivan

b. 43B/1

bağır : oğır

b.ımnı 62B/7

b.ımda 116A/12

bağışla- : bahş etmek

b.-makta 104B/13

bağla- : bağlamak, rabt etmek

b.-r 36B/10, 57A/13

b.γdı 103B/2

b.-ı 34A/10

b.-p 44A/8

b.-pdur 11B/1

b.-ptur 11B/4, 34A/11

b.-gan 43B/3

bağlan- : bağlanmak

b.-ur 32B/13

bağlat- : sona erdirmek

b.-ur 33B/4

bağlıg : bağlı

b. 98A/9

bağlık : bkz. bağlıg

b. 42B/4

bahadır : yiğit

b. 106B/1

bahadırlıg : yiğitlik

b. 1 103A/1

bahadırluğ : bkz. bahadırlıg

b. ın 94B/1

bahadırluğ : bkz. bahadırlıg

b. 103A/2

bahāe'd-dīn 'ömer : bkz. şeyh b.ö -

şeyh b.ö. 27A/5

bahāne : sebep, vesile

b. 25A/11

b.si 25A/10

bahar : bahar mevsimi

b. 116A/8

nev-b. 113B/7

b.da 113B/6

bahāristan : Abdurrahman Cami'nin bir eseri

b. 2A/2

bahāriyye : bahar tasviriyle başlayan kaside

b. 67A/5

bahāyim : canavar

b. 80A/7

bahir : belli, bilinen

b. ir- 48A/11

baħis : söz iddia

b.de 10B/7

baħr: deniz,büyük göl

b.-1 'ummān 1B/5

b.1 48A/1

b.ınırğ 106A/7

baħr-ı 'ummān : büyük deniz

b. u. 1B/5

baħraz : yer adı

b. 60A/1

b.dındur 43B/13

bahreyn :iki aruz bahri

zü'l-b. 7B/1

baħs : konuşulan,söz,iddia

b. 51B/13

b. kıl- 79A/3

b. ka 26A/8

-baħs :bağış

revān -b. 103A/12

ziyā-b.ıllar 106B/9

baħşı : bkz. seyid muhammed nur baħşı

seyid muhammed nur b.nırğ 78A/3

baħşış : bağış olarak verilen

b. 106A/11

baħt : talih,kısmet

b.ımnı 116B/2

baħtlig : talihli

tīre-b. ın 116A/13

bā'is : sebep olan,gönderen

b. 101B/2

b.-i melāl 107A/12

b.-i nazm 88B/6

b.-i taħsıl 58A/11

b. bel- 4A/4

bā'is-i melāl :üzüntü sebebi

b.m. 107A/12

bā'is-i nazm :nazm sebebi

b.n. 88B/6

bā'is-i taḥşīl :tahsil sebebi

b.t. 58A/11

bağ- : bakmak

b. - : 108A/9,108B/10,118A/9

b.sa 106B/11

b.ip 102A/3,102B/5

b.-mağ 109B/3

bağara : Kur'an'ın ilk suresi

el-b. 73B/8

bağāyī : bkz. mevlānā bağāyī

mevlānā b. 57A/10

-bān ...ci

bezer-b. 52A/11

bağ ses, seda

gül-b.dın 2A/7

bar : var, mevcut

b. 2A/13,2B/6,5B/11,6A/11,7B/2,8B/9,8B/12,10B/2,12A/7,12A/12,13A/10,
15A/4,15A/7,19B/10,23B/6,23B/12,24A/8,24B/8,24B/6,25A/3,27B/2,30A/11,
31B/10,32A/3,32A/10,32B/7,32B/7,33A/1,34B/4,41A/5,42A/12,43A/13,49B/10,
50A/2,50B/9,50B/12,51A/11,52B/2,55A/10,55A/12,56A/12,56A/12,56B/12,
57A/7,57B/4,58A/1,58A/6,58B/13,59A/2,59A/12,59B/9,60A/9,60A/11,60B/9,
60B/13,61A/2,61A/5,61A/8,61B/4,62A/8,62A/13,66A/10,66B/1,66B/4,67A/8,
68A/4,68A/7,68A/12,68B/4,68B/7,69A/9,69B/3,71A/13,73A/13,73B/4,73B/7,
77A/5,77A/7,77B/2,80B/13,81A/7,81B/1,82A/1,82A/2,82A/12,85A/12,85A/5,
85A/13,85B/7,86A/12,86B/3,87B/8,88A/5,88A/7,88A/9,89B/3,89B/5,89B/6,
90A/4,90A/9,91B/2,92A/9,92B/4,93A/4,93A/10,95A/7,95B/1,96A/4,97A/8,
97B/6,97B/6,98A/11,99A/10,100A/7,101A/9,101B/2,103B/9,105A/8,105A/9,
108A/10,108A/11,109A/10,114B/13,115A/10

b.durlar 94A/2

b. i- 7B/6,10A/8,43B/5,110B/13,111A/2,119A/4

b. ir- 6A/1,9B/13,11A/1,12A/2,14A/1,16B/9,19B/7,19B/9,20B/7,21B/2,
24B/10,25A/8,26A/1,26B/3,28A/9,28B/4,30A/2,31A/12,33B/7,34B/8,35A/5,
36B/1,36B/2,37A/13,37B/6,38A/3,38B/6,40B/3,43B/10,44B/5,45B/1,50A/12,
55B/13,61B/2,93B/2,103A/2,

bar- : varmak,ulaşmak

b.-urmin 35A/7

b.-ır 11A/2

b.-ur 10A/1,25A/10,51B/13,52A/13,56A/12,66A/6

b.-urklar 26A/6

b.-dım 21A/5

b.-dı 13B/1,20B/13,22B/10,23A/1,33A/12,50B/7,52B/6,53A/12,54B/3,74
A/4,78A/8,95B/2,97B/1,99A/11,99B/8,100B/5

bela bar-dı 94A/10

b. -dıla 115A/4,115A/5

b.-ı i- 85B/5

b.-a dur 16A/12,16A/13

b. -ıpmın 19A/4

b. -ıp musın 19A/3

b. -ıp 3B/13,6B/8,8A/4,26B/7,39A/8,52B/8,54B/2,62A/4,68A/12,73A/2,
78B/4,85B/5,101B/3,101B/5

b.-ıpturlar 18B/2

b.-gan 16A/4,22B/9

b.-ganda 21A/4,40A/9

b.-ganı 96A/10

b.-gandın 52B/11

b.-ıgdanda 100B/4

b.-urğa 19A/2

b.-urda 18B/7

b.-ıça 2B/6,93B/4,108A/11

b.-masa 74A/4

b.-maydur 8B/2

-bār : saçan,serpen

la'l ü b. in 109A/1

ebr-i gevher-b. ı 106A/8

münşid-b. ıda 23A/8

barça : tamamı,bütün,hep

b. 7B/11,9A/12,17B/7,21A/2,22B/1,32B/13,41A/10,43A/4,48B/3,53B/5,
54A/2,75B/11,109B/8,110A/2

b. ğa 61B/12

b. dın 2B/4,43A/3

b. sıda 2A/13

bāre : defa,kez,kerre

b. side 41B/9,53A/8

bārekallah : Allah mübarek etsin

b. 48A/8

barış- : gelip gitmek,uzlaşmak

b.-ur 85A/3

b.-tı 99A/3

bārī : hasılı,hülasa

b. 43A/6,64A/1

barmağ : parmak

b. larıĝa 23A/7

bas- : basmak

mühr b. -tı 89B/4,90B/3

mühr b. -adur 96B/5

mühr b. -ıpdur 49B/10

mühr b. -kandur 90B/3

başiret : görüş,seziş

b. 107B/8

bast : yayma,açma

mücib-i b. 54B/5,81B/6

baş : ön,uzuv

b. 6B/12,13A/7

b. indür- 6B/13

b. tart- 81A/10

b. ur- 40A/2,43A/12,69B/10

b. ura bir- 53A/9

b. ın 101B/3,111B/13,112A/3

b. dın 10A/5

b. imğa 112B/2

b. ı 27B/13

b. ınınğ 81B/7

b. ığa 74A/4,78A/10,96A/9,112A/13

dāvān b. ığa 50B/13

b. ıda 22A/11,30B/11,59B/5,96A/9,102B/7

b. ıdağı 85A/3

b. ıça 59B/5

başka : gayri, hariç

b. 80A/3

başla- : başlamak, bir işe girişmek

ayta b.-dı 57A/12

tuta b.-dı 101A/13

kıla b.-dılar 3B/12,4A/2

bat : çabuk, acele

b. 40A/11,50A/12,50B/1,68B/13,80A/1,80B/2,90A/6

b. -rak 82B/6

bâtın : iç, sır ve hakikat

b. 6A/8,6A/12

b. nı 5B/10

kemâl-ı b.nı 104B/12

b.ınınğ 76A/2

batman : bir ağırlık ölçüsü

b. dın 105B/12

bâver : tasdik, inanma

b. 115B/9

baverd : yer adı

b. 86A/2

b. niġ 13A/13

b. de 78B/9

b. din durur 13A/6

bāvücüd : böyle, bununla beraber

b. 11A/12, 11B/11, 20B/7, 21B/6, 52B/13, 56B/8, 69B/12, 71A/2, 73B/9, 75A/5, 78A/6, 80A/1, 80A/10, 85A/3, 88A/11, 94B/6, 94B/7, 96B/2, 103B/3, 104B/5, 107B/11, 107B/11, 116A/8

-bāy : ...li, ile

bezle-b. 104B/13

bāyezid : Hacı Ebu'l-Hasan'ın mahlası

b. 16B/1

bāyezid-i belhî : bkz. şeyh b.b.

şeyh b.b. niġ 92B/9

baykara : bkz. sultan baykara

sultān b. bin 'ömer şeyh 14A/8

baykara : bkz. baykara mirza

b. mirza 104B/5

bayram : dini öneme sahip gün, sevinç günü

b. 74B/12

bayrı : emekdar, eski

b. 45A/2

b. s1 90A/3

bāzār : pazar yeri, çarşı

b. ça-i şeyh çāvüş 35A/4

b. da 38B/5

bāzārça-i şeyh çāvüş : Herat'ta bir çarşı

b. ş.ç. da 35A/4

bāzgüne : ters, baş aşağı

b. 59B/10

ba'zı : biraz, bir kısım

b. 4A/11, 7A/3, 32B/11, 34A/1, 39B/3, 41B/11, 43A/11, 47A/9, 47B/11, 52A/11,

53A/6,55A/10,57A/3,65B/10,70B/3,72A/5,72A/6,72A/13,81A/4,85A/4 ,85A/10,
85B/5,86A/6,88B/5,91B/1,95B/7,99A/12,101A/1,101A/3,110A/12,110A/12

b. nıng 18A/11,18A/12,47A/9

b. nı 95B/3

b. ğa 30A/3,101B/9

b. sı 43A/6

-bāzlık : oyunculuk

şu'bede-b. 36B/4

becā : yerinde,uygun

b. 35A/13

becidd : ciddi

b. 72A/10,75B/9,113B/10

bed : kötü,fena

b. -baht 55B/2,95B/10

b. fi'l 52B/12,91A/10

b.-hulk 39B/3,91A/10

b. hūy 30A/2

b. -ma'aş 95B/8,95B/10

b.-mihr 116B/13,117A/13

b.-mizāclık 52B/5

b. -nefeslık 44A/5

b.-şi'r 25B/2

bedahşan : yer adı

b. 13B/11,22A/13,28B/10,

b. dındur 29A/11

bedahşānī : bkz. şah-ı bedahşani

şāh-ı b. 28B/8

bedahşī : bkz. mevlana bedahşi

mevlānā b. 13B/11

bedāl : deĝişme,deĝiştirme

ser-b.lardın 17B/3

bed-baht : kötü talih

b. 95B/10

b. kınanınıdur 55B/2

bedel : değer, kıymet

b. kıl- 112A/4

bī-b.1eridin 94A/6

bedelī : Muslih-zade Ensari'nin annesinin mahlası

b. 84B/2

bed-fi'l : kötü hareket

b. 91A/10

b. raq 52B/12

bed-hulk : kötü yaratılış

b. 39B/3,91A/10

bed-hüy : kötü ahlak

b. 39A/2

bedihe : düşünmeden birden bire söylenen güzel söz

b. ni 15A/11,39A/6

b.si 99A/11

bedi'i : kişi adı

b. 40A/7

bedi'ü'z-zamān : bkz. bedi'ü'z-zaman mirza

b. mirza 104B/11

sultān b. mirza 61B/1

bedi'ü'z-zamān mirza : Hüseyin Baykara'nın oğullarından biri

b.m. 104B/11

sultān b.m. 61B/1

bed-ma'aş : geçimsiz

b. 95B/8,95B/10

bed-mihr : iyilik etmeyen

b. 117A/3

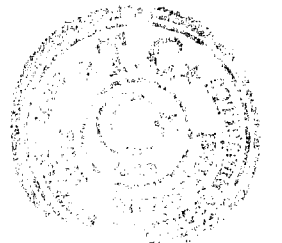
b.i 116B/13

bed-mizāclık : kötü mizaçlı

b. ları 52B/5

bed-nefeslik : kötü sözlü, kötü nefesli

b. 44A/5

bed-şi'r : kötü şiir

b. 25B/2

begāyet : son derecede, pek ziyade

b. 7B/13, 9A/7, 10B/6, 14B/9, 28A/2, 36A/11, 38A/7, 42B/13, 43B/9, 45B/2, 49A/9, 49B/11, 50A/2, 50A/11, 51B/8, 53A/4, 66A/11, 71B/9, 75B/3, 76B/2, 79B/6, 86B/10, 91A/10, 94B/1, 96A/11, 99B/3, 103A/13, 105B/3, 105B/11, 107A/13, 107B/10, 110A/8, 112A/5, 112B/10, 117A/6, 117A/10, 118A/11

behmen : Mevlana Abdullah'ın mahlası

b. 50A/7

behrābād : yer adı

b. 62A/8

behrām u gülendām : Mevlana Katibi'nin bir mesnevisi

b. g. 7B/1

behre : hisse, pay

b.-mend 2A/9, 47A/10, 88A/8, 116A/5

bī-b. i- 90A/10

behre-mend : hisse sahibi

b. 2A/9, 47A/10, 88A/8, 116A/5

beqā : devam, sebat

b. 3A/4, 18B/2

belā : gam, felaket

b. 45B/12, 65B/1, 93B/6, 112B/9

b. -yī ^{cān} 65B/3

derd ü b. 109A/10

b. sıldın 112B/8, 112B/11

b. lar 50A/5, 78A/10

belā-yī cān : can belası

b. c. 65B/3

belābil : bülbüller

b. 2A/6

belāgat : güzel söz söyleme sanatı

b. 1A/8, 106A/13, 106B/9

beled : şehir, belde

b. i 89A/4

belh : yer adı

b. 56A/4, 57A/6, 91A/1, 104B/6

b. de 10A/7, 27A/12, 27B/11, 38A/2, 38A/6, 62B/3

belhlik : belhli

b. dur 42B/1

beliyyet : felaketler, tasalar

b. 112A/6, 112A/13

envā-i b. 109A/7

belki : muhtemelen

b. 4A/1, 5B/12, 7A/12, 48B/2, 49B/7, 51B/12, 52A/3, 52B/5, 52B/8, 52B/9, 53B/6 ,
59A/12, 65A/10, 72B/1, 76A/3, 76A/4, 78B/5, 78B/7, 84A/4, 90A/3, 93B/5, 98B/8, 99
B/2, 100A/8, 102A/6, 117B/1

-bend : bağ

dil-b. 22A/2

bennāyī : bkz. Mevlana Bennayī

mevlānā b. 59A/10

ber : üzere

b. 115B/8

b.-tarāf 14B/5

ber-tarāf : bir yana atılan

b. 14B/5

-berg : set, bend

gül b. 6B/11

gül b. -i handān 105A/8

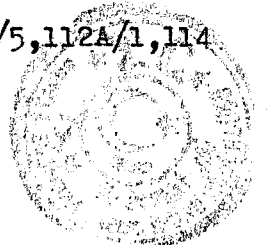
-berin : pek yüksek

ğayret-i firdevs-i b. 2A/7

bes : çek, zör

b. 1A/7, 1B/3, 1B/5, 82B/5, 84B/10, 105B/2, 107A/1, 110A/4, 111A/5, 112A/1, 114
A/6, 116A/10

b.dür 82A/6, 90B/7, 92A/3, 92A/4

b.ide 29A/13,43A/12

beytullah : kabe

b. 68A/12

beytü'l-mukaddes : Kudüs

b. 52B/7

beżâ'at : konuşmada müstehcenlikler

b. 36B/9

bezer : gevezelik

b. bân 52A/11

bezer-bân : çok konuşan,geveze

b. 52A/11

bezle : hoş giden,nazik söz

b.bây 19B/1

bezle-bây : şakacı,latifeci

b. 19B/1

bezm : eğlenceli meclis

b. 104B/13

b. gâh 106A/12,119A/5

bezm-gâh : eğlence yeri

b. 1 119A/5

b. ınıng 106A/12

bırak- : bırakmak

b. -madın 114B/12

bî-'akl : akılsız

b. 100B/10

bi-aynihi : olduğu gibi

b. 36A/12

bî-bedel : kıymet biçilemeyen

b.leridin 94A/6

bî-behre : nasipsiz,mahrum

b. i- 90A/10

bî-cihet : doğru olmayan,yersiz

b.61B/4,61B/11

bî-çâre: çaresiz, zavallı

b. 43B/2

bîdâd : zulüm, işkence

b. 110A/10

b. gerdün 118A/13

gerdün-ı b. dın 118A/10

b.ı 109B/9

bîdâd-ı gerdün : dünyanın zulmü

b.g. 118A/13

bî-devletlîg : talihsiz

b.ları 52B/10

bî-edeb : edepsiz

b. -âne 42A/7

b.-rak 96B/9

bî-edeb-âne : edepsizce

b. 42A/7

bî-endâm : görünüşü hoş olmayan

b. 5A/11

bî-fâyide : faydasız

b. 61B/10

b. dür 92B/6

big : bey

aḥmed ḥacı b. 46A/6, 61B/2, 94A/5

aleyke b. 92A/3

mîr velî b. 92A/7, 92A/8

mîr yâdigâr b. 24A/3

mirza b. 45B/7, 46A/9

nûr sa'îd b. 43B/4, 91A/6

uluĝ b. 91A/9

uluĝ b. mirza 10B/6, 13B/12, 94B/5, 103A/13

yamĝurçı b. 92A/7

b.niĝ 94A/13

aleyke b.niňg 91B/13

cihän melik b.niňg 91B/6

firüz şah b.niňg 88B/7, 88B/8

şeyhim b.niňg 90B/2

şeyh pehlül b.niňg 90B/10

bigen- : beğenmek

b. mes 80B/9

bī-haber : habersiz

b. raq 52B/12

bī-hāl : halsiz

b. 40B/2, 111A/8

bī-hayā : hayasız

b. 33A/9

bī-hicāblik : utanma duygusu olmama

b. 95A/8

bihiştī : bkz. Mevlānā Bihişti

mevlānā b. 67B/13

bī-hōdlug : çılgınlık

b. 91B/1

b. ıdın 44A/7

bī-hēş : heş olmayan, tatsız

b.-āne 17A/8

bī-hēşāne : tatsızca

b. 17A/8

bika' : yerler, topraklar

b. 26A/6

bil- bilmek

b.-ür 5B/11, 6B/2, 19B/7, 39A/2, 40B/4, 54B/6, 62B/9, 63A/11, 67A/3, 85B/1,
100A/8, 102A/6, 103B/2

b.-ürler 92B/5

b.-gey 43B/6, 77B/9

b.-geyler 102A/7

b. : 113A/10,119A/4
 b. -se 43B/6,48A/6
 b. -sey 106B/11
 b.-ey 9A/13,23B/13
 b.-ip 41A/7
 b.-genleridin 107A/1
 b.-ürdi 32A/12
 b.-mes 43B/2,48A/6,57B/1,95A/7

bil : bel

b. 108B/4
 b. bağla- 44A/8
 b. i 42B/4
 b.ige 98A/9

bilâl : bkz. Mevlânâ Bilal

mevlânâ b. 44A/12

bile : ile

b. 1A/8,1A/9,1B/3,2A/5,2A/5,2A/9,2A/10,3B/7,3B/10,4A/9,5A/4,6A/3,6B/9
 6B/12,7B/10,8A/7,8A/12,8B/2,9B/2,9B/4,9B/7,10B/6,11A/7,11B/12,12A/4,
 14A/11,14B/3,16B/9,17A/10,17B/8,17B/10,18B/6,19A/6,20A/10,20A/10,20B/4,
 21A/13,21B/6,22A/7,22B/1,23A/8,23B/13,23B/13,24A/6,25A/2,25A/11,25A/11,
 26B/8,26B/9,29B/3,31A/4,31A/5,32A/1,32A/13,34B/12,35A/11,38A/9,40A/8,
 40A/8,40A/10,42A/1,42A/8,44B/1,44B/4,45A/5,45B/1,46B/2,46B/7,47A/11,47A/
 13,48A/2,49A/4,49B/13,50B/10,50B/13,51B/12,52A/4,53A/13,53B/9,55B/2,55B/
 12,60A/4,61A/6,61A/13,61B/10,64B/1,67B/3,68A/12,69B/11,70B/13,72B/4,73B/
 9,74A/12,74B/7,74B/11,75A/9,75A/13,75B/11,76A/1,76B/6,76B/9,77B/8,79B/13,
 80B/8,81A/10,82A/3,82A/4,82A/6,82B/5,83A/2,83B/9,85A/3,85B/6,85B/7,87A/
 11,88A/13,89A/2,89A/3,89B/7,91A/6,92A/2,94A/10,94A/11,94B/7,94B/8,94B/9,
 95A/8,95B/7,96A/6,97B/5,97B/10,97B/12,99A/3,99A/5,99B/6,99B/13,100A/5,
 100B/4,100B/10,100B/10,100B/11,101A/10,101B/3,102A/1,102B/3,102B/8,103
 B/1,103B/9,104A/4,104B/11,104B/12,106A/13,107A/5,107A/6,107A/7,107A/8,
 107A/9,108A/1,109B/3,109B/10,109B/11,111A/9,112A/4,112A/10,113A/8,116A/5,
 116B/13,117B/4,118B/12,118B/13

biler : bkz. bile

b. 18B/11

bilī : bilgi

b. din 41A/7

b. çe 41A/6

bilil- : bilinmek

b, -ür 48A/2

billāhu't-tevfīk : Allah'ın yardımına kavuşma

b. 107B/3

bī-mānend : eşsiz, benzersiz

b. 104B/13

bī-mār : hasta

b. 26A/11

bī-merdlig : na-mertlik

b. ey 109B/11

bī-miṣl : emsalsiz

b. 116A/3

bin : eḡul

b. 14A/8

-bīn : gören, görücü

hurde b. 1er 1A/6

binā : yapı

b. sı 111A/13

b. sın 111B/2, 111B/5

biṅg : bin

b.din 81B/2

bī-nasīb : nasipsiz

b. 64A/11

bī-naṣīr : eşsiz

b. 20A/5, 56B/8, 87B/2, 103B/7

b.dür 75A/8

b. i 7A/11

b. idür 70A/2

bī-pervālık : pervasızlık

b. 100A/6

b.din 87B/6

bir : sayı

b. 2A/6,2B/9,3A/9,6A/2,6A/3,6A/13,6B/11,7A/10,10A/5,11B/7,11B/13,12A/3,
12A/11,16A/12,17A/13,18B/12,19B/2,20A/10,21A/10,25A/11,26A/3,26A/8,
26A/8,26A/11,27B/2, 28A/13,29A/13,30A/9,32A/2,34B/3,35A/5,35A/12,36A/8,
36A/9,36A/9,36A/10,36A/12,36B/4,39B/7,43A/1,43A/2,44A/1,44B/8,46A/2,
46A/6, 47A/1,48A/5,48A/6,48A/7,50B/12,50B/13,52B/2,53B/12,54B/12,54B/12,
56A/12,60B/3,61A/2,61A/13,61B/2,65A/12,65B/3,72B/1,72B/4,73A/8,73A/8,
73B/8,77A/5,77B/4,77B/6,78A/6,78B/11,80A/4,80B/13,81B/10,82A/9,82A/9,
82A/10, 82B/3,83A/10,83A/12,83A/12,83A/12,86B/10,89B/6,94A/10,94A/12,95
A/6,95A/8, 95A/9,95B/6,99B/3,99B/4,99B/5,99B/5,99B/13,100A/13,101A/8,102
B/3,102B/4,102B/6,102B/6,105A/8,105A/9,105B/10,106B/12,106B/12,107A/5,
107A/6,109A/5,109A/6,109B/1,109B/3,109B/4,110B/12,111B/12,112A/2,112B/12,
113B/5,114B/7,114B/13,115A/6,115B/11,116A/13,117B/5

b. az 53A/8

b. bir 112A/8

b. birining 107B/13,109A/8

b. birige 107B/11,107B/12,108A/4,108A/8

b. biridin 114B/4

b. birisidin 108B/1

b. er 3A/7,34B/8,56B/4,57B/4,58A/11,72A/11,75A/13,81B/8,87B/6

b. erde 80B/3

b. eri 47B/12

b. ev 37B/1,82A/7

b. evning 63B/13,82A/7,96B/11

b. gına 43B/3

b. i 1B/11,4A/6,16A/6,18A/3,18A/4,30B/12,41A/5,41A/8,73B/7,73B/10,
87B/4,101A/10,101B/4,101B/5,101B/13,102A/11,108A/7,108B/1,108B/4,108
B/6,108B/11,109A/1,114B/4,114B/10,118B/10

b. iniñg 102A/10

b. in 56B/10,56B/11

b. ini 19A/1,56B/11

b. isi 106A/6

bir- : vermek

b. -ür 34B/11

(ayta b.) 36A/10

(cilve) b.-ürler 1A/9

(nisbet) 85A/4

(teşvîb.) 33B/3

(insâf) b.-dim 110B/1

(tuta b.) 21A/6

b. -di 1A/5,57A/11

(tagayyür b.) 55B/6,61A/13

b. -diler 74B/7

(tagayyür) b. -gey 55B/6

b.-geyler 95B/4

b.-gil 47A/1,110B/3

b.-gin 119A/3

(cân) b. -sem 115B/9

(cân) b. -se 115B/6

(ayağ) b. -seler 99B/5

b. -ip 38B/1,51B/3,60B/2,108A/1

b.-iptür 83A/8

(tertîb) b. -ipdürler 106B/10

b. -iptürler 1B/11

b.-geç 26B/1

b. -medi 50B/6

b.-mek 95B/10

b.-mekte 117B/9

biraz : azıcık

b. 53A/8

birbir : her ikisi, bir biri

b. 112A/8

b. iniñ 107B/13,109A/8

b. ige 107B/11,107B/12,108A/4,108A/8

b. idin 114B/4

b. isidin 108B/1

birer : birer, tek

b. 3A/7, 34B/8, 56B/4, 57B/4, 58A/11, 72A/11, 75A/13, 81B/8, 87B/6

b. de 80B/3

b. i 47B/12

birev : birisi

b. 37B/1, 82A/7

b. niᅇ 63B/13, 82A/7, 96B/11

biril- : verilmek

b. -gey 107A/7

(iᅇtitām b.) 118E/13

(nisbet) b.-ip 116B/5

birle : bkz. bile

b. 2A/1, 3A/11, 3A/11, 3A/12, 3A/12, 103A/5, 106A/12, 108B/12, 111A/13, 111B/3, 113A/11, 116A/4, 117B/8

bī-sāmān : parasız, sermayesiz

b. 55A/12

bisāti : bkz. mevlānā bisāti

mevlānā b. 9A/7

biş : beş

b. inçi 88B/4

bişe : erman

b. siniᅇ 106A/9

biş miᅇ : beş bin

b. 78A/5

biş yüz : beş yüz

b. 81B/1, 97B/10

biş yüz miᅇ : beş yüz bin

b. 27B/2

bī-ta'ayyūn : adı sanı belirsiz

b. 75A/7

bī-tākātliᅇ : takatsızlık, halsizlik

b. iᅇa 115A/11

bî-tekellüf : teklifsiz

b. 9B/12,24A/6,89A/13,96B/3

biti- : yazmak

b. -dür 75A/10

(şerh b.) 76B/5

b.-r 59B/11,81B/7,83A/13,97B/10

b.-r bөл- 6A/2

b. -di 50B/1,50B/2,71B/4,79A/11,103B/2

b. diler 41B/4

b.-sünler 41B/3

b.-p 31A/13,34B/10,49B/3,73B/12,79A/5

b.-p dür 2A/11

b.-ptür 11A/8,73B/8,84A/6

(şerh b.) 6A/11,21B/4

b.-ptürler 106B/8

b. -p turur 20A/7

b. -p irdi 20B/5,30B/13,32A/8,51A/1

b.-p irdiler 14A/5,70A/8

b. -rge 80B/8

b.-gen 26A/7

b. -gandin 115B/10

b.-geni 12A/4

b.-genin 27A/3

b.-r irdi 45A/1

b.-mes 57B/10

b.-medidürler 79A/12

b.-mes irdi 46A/3

b.-mek 6A/2,14B/6,74A/11,92B/6

b.-mekge 4A/3

bitikçi : bir topluluk adı

b. kavmi 66B/9

şemsü'd-din muhammed b. 67A/1

bitil- : yazılmak

b. -ür 4A/6

b.-di 18A/7,19B/2,52A/6,53B/12

b.-gey 2B/10,47B/11,105B/10

.b.-se 47B/13

b.-e dür 89A/3

b.-e durur 18B/1

b.-ip 21A/6

b.-iptür 95A/5

b.-medi 71B/11

bi't-tab' : tabiatıyla

b. 46B/3

bi-väsita : bağlantısız

b. 44A/9

biyik : büyük

b. 86B/10

biz : biz, birinci çekluk şahıs

b.11B/12,47A/10,52A/1,52A/4,54B/12,57B/1

b.niñg 7B/6

b.ge 42B/10

b.iñg 19A/6

b.lerni 35A/6

bel- : olmak

b.-ur 20A/4,27B/3,43B/6,44B/4,54A/2,54A/9,58B/1,59B/5,62A/8,62B/3,
65B/6,67A/12,69B/2,74B/6,76A/9,77A/7,77B/13,80A/1,81A/12,88B/6,90A/7,
92B/11,99B/3,99B/9,100A/12,106/5,106B/7,111B/1,117B/11

(de'bī b.) 18B/10

(gālib b.) 56A/5

(hāşıl b.) 21A/6,21A/10,26B/5,71B/5,71B/13

(ma'lūm b.) 6A/1,7A/9,10A/4,11B/7,53A/12,77A/6,108A/4

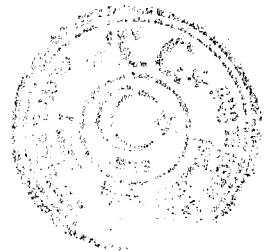
(meşğūlb.) 55A/10,60B/10

(muḥarref b.) 56A/6

(müşerref b.) 79B/8

(nebīre b.) 102B/13

(peşimān b.) 57B/6

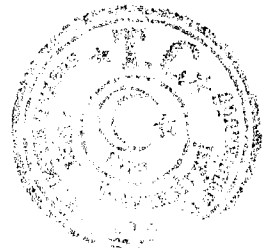
- (vākı' b.) 43A/6,102A/9
(zāhir b.) 58B/9,67B/3,69B/10,84A/11,84B/2,99B/6
b.-dum 34A/3,113B/11,114B/8
(kul b.) 44B/2
(muvaḥḥat b.) 19A/2
(sākit b.) 39B/12
b.-duḡ 19A/7
b.-dı 16B/12,26A/4,31A/3,40A/12,48B/6,53B/7,62A/13,64A/7,70B/8,79A/1,
89B/5,90A/11,95B/9,97B/2,98B/5,102B/1,105A/11,111B/2,113A/10,116A/6,
(bā'is b.) 4A/4
(belā b.) 65B/1
(bī-nazīr b.) 87B/2
(cūr'et b.) 47B/10
(vābeste b.) 4B/13
(fevt b.) 24B/10,25B/4,26B/11,32A/10,32B/4,33A/8,33B/1,34B/7,35A/3,
35B/8,36A/6,39A/13,39B/13,40A/7,40B/10,44B/3
(hāşıl b.) 19A/10
(hüküm b.) 101B/2,101B/10
(körmes b.) 38A/2
(maktül b.) 29A/10,43B/13,44A/6
(ma'zül b.) 95A/12
(medfün b.) 21A/1
(meşğül b.) 7A/3,16A/11,50A/12,60A/4,72A/10,85A/9,87A/4
(meşhür b.) 8B/8
(mevsüm b.) 3A/9
(mezkür b.) 56A/11,61A/12,92A/3,93A/3
(mu'terif b.) 74A/13
(muvaḥḥat b.) 49B/8
(mübtelā b.) 65A/13
(mücāvir b.) 73A/2
(mülāzım b.) 48A/12
(münteqşir b.) 99A/5
(müstevlī b.) 55B/11

- (ma'lūm b.) 82B/6
 (menqābet b.) 56B/3
 (mesh b.) 80A/6
 (mezkūr b.) 12B/4
 (muvaḥḥat b.) 49B/8,75A/11
 (mübeddel b.) 118B/5
 (nasīb b.) 61B/12
 (pāyidār b.) 3A/3
 (rāsih b.) 90A/12
 (şadr b.) 82A/9
 (şerik b.) 61B/5
 (tācmānī) b.) 47B/2
 (vākı' b.) 12B/6,115B/2
 (bəlmiş b.) 41B/11,42A/8,70A/1,87A/13,103B/9,109A/8
 (bitimiş b.) 50B/9
 (çalmış b.) 87B/3
 (kalmış b.) 38A/8
 (kılmış b.) 43B/4,76A/6,76B/12,77B/6,112A/5,114A/9
 b.-ğay mu 39B/8
 b.-ğaylar 1B/6,2B/12,81A/8
 (hāsıl) b.-182A/4
 (cāvidān) b.-sun 102A/12
 (ḥayr b.) 49A/6
 (ihānet b.) 96A/8
 (ikāmet b.) 106B/2
 (istikāmet b.) 106B/3
 (kilyāmet b.) 106B/2
 (ma'lūm b.) 47B/11
 (mekān b.) 46A/8
 (selāmet b.) 106B/3
 b.-sa 37A/1,49A/11,52A/5,98A/10,112A/12,115B/5,118B/5,118B/7
 (bed-baht b.) 95B/11
 (bitir b.) 6A/2

(mürebbi) 7B/7
 (müyesser b.) 36A/2
 (vâkı' b.) 89A/6
 b.-ğa sin 113B/12
 b.-ay 116A/5
 (zâhir) b.-adur 81A/1
 (memlü')b.-adurlar 47B/1
 b.-a al- 1B/5,5B/5,53B/6,74B/1,76A/4,76B/11,92A/9,94A/12
 b.-a bar- 94A/10
 (müşerref)b.-up min 18A/13
 b.-up 4A/2,10B/9,26B/3,63B/7,74A/1,93B/13,100B/4,111A/3
 (giriftâr b.) 44A/5
 (halevât b.) 71A/6
 (hük m b.) 110A/11
 (kedhüdâ b.) 4B/9
 (ker b.) 23B/5
 (ma'lûm b.) 101B/9
 (manzûr-ı nazar b.) 37A/4
 (merdûd b.) 5b/4
 (mest-mend b.) 116A/1
 (meşgûf b.) 3B/11
 (meşgûl b.) 16A/9
 (mübeddel b.) 102A/2
 (müddetî b.) 3B/13
 (münhali' b.) 80A/5
 (mürîd b.) 22A/4
 (müstevcib b.) 44A/9
 (müşerref b.) 6B/10,78B/8
 (müte'allık b.) 71A/3
 (müte'essir b.) 84B/9
 (mütemekkin b.) 70B/12
 (râsîh b.) 22B/4
 (rüşen b.) 116B/9

(ser-efrāz b.) 79B/10

(tābi' b.) 71A/4

(vāqı' b.) 71B/9, 116B/10

(müretteb) b. -updur 107B/1

(vāqı' b.) 110A/8, 115B/11

b.-uptur 45B/12, 45B/12, 62B/8, 64A/11

(fevt b.) 30A/10, 42B/8

(hālī b.) 54B/11

(māni'-i mütāla'a)b.) 54A/11

(mübeddel b.) 80A/7

(tārī b.) 54A/8

(vāqı' b.) 4A/13, 4B/6, 7B/2, 8A/2, 11B/8, 13B/6, 33A/12, 40B/7, 48B/7, 58A/13, 61B/5, 66B/11, 73B/5, 75B/4, 75B/8, 76A/2, 76A/6, 79B/11, 83A/4, 92A/11, 94B/2, 96A/12, 97A/7, 98B/2, 99B/7, 105A/10, 105B/3, 107B/13, 108A/1, 108A/9, 108A/12, 109A/13, 109B/2, 109B/6, 112B/5, 112B/6, 112B/10, 114B/3, 114B/7, 115A/2, 115A/6, 115B/3, 115B/7, 117A/1, 117A/6, 118B/6

(zāhir b.) 92B/8

(memdüh) b. -upturlar 30B/6

(meşğül b.) 101A/3

(vāqı') b. -up turur 8B/2, 9A/4, 15B/9, 32A/6, 50A/7, 111A/10, 113B/10

b.-ğaç 5A/12, 74A/3

b.-ğalı 114B/11

b.-ğan 62B/6, 116B/10

(fevt b.) 31B/4

(mestür b.) 47B/7

(mezkur b.) 7B/9, 29A/3, 45A/3, 47B/6, 55B/2

(mübeddel b.) 116A/2

(müyesser b.) 87A/12

(peydā b.) 66A/1, 66A/9, 69A/4

(server b.) 115B/10

(vāqı' b.) 53B/12

(vāqı') b.-ğandur 96A/6

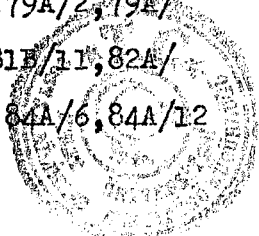
b.-ğannıng 111A/5

- b.ğanda 71A/2
 (ināyet b.) 72A/2
 (fevt b.) 27B/4,94B/13
 (müyesser)b.-gandın 116A/2
 b.-ğanı 113A/8
 (zāyi') b.-ğanlar 45B/6
 (peydā) b.-ğanlardındur 63A/2
 b.-urdın 49A/6
 (şebt b.) 47B/9
 b.ęu 116A/6
 b.-ğusıdur 95B/11
 b. -mış bel- 41B/11,42A/8,87A/13,103B/9,109A/8
 b. -mas 12A/10,88B/1,107A/3
 (müyesser b.) 58A/13
 (vākı' b.) 102A/7
 (zāhir b.) 5B/12
 b. -madım 3B/2
 b. -madı 93B/6
 (maķbūl b.) 50B/3
 (ma'lūm b.) 42B/4,97B/1
 (müşerref b.) 7B/10
 (sır-āb b.) 46A/5
 (zāhir b.) 43A/2
 b.-mağay 73B/6,88A/6,112B/4
 b.-ma 74B/1
 b.-masun 47B/4,107A/12,112A/9,112A/11,112A/12
 (mahv b.) 1B/8
 b. -masa 53A/13,63B/3,110B/2,110B/3
 b. -maye 85B/11
 b. -mağusıdur 75A/12
 (fāriğ) b. -maydur 75B/13
 (vākı' b.) 42A/4
 (vākı') b. -may durur 15A/13

11B/4,11B/8,11B/9,12A/3,12A/5,12A/6,12A/7,12B/4,12B/7,13A/2,13A/4,13A/10,
 13B/4,13B/7,13B/9,14A/1,14A/4,14B/5,14B/7,15A/4,15A/7,15A/12,15A/13,
 15B/4,15B/5,15B/7,16A/1,16A/6,16A/11,16A/13,16B/1,16B/5,16B/11,17A/4,
 17A/10,18A/3,18A/8,18B/1,18B/2,19A/5,19B/8,19B/10,19B/13,20A/11,20A/12,
 20B/8,20B/11,21A/6,21A/9,21B/8,22A/7,22B/6,23A/3,23A/9,23A/11,23A/6,
 23B/12,23B/13,24A/7,24A/9,24A/12,24B/7,25A/3,25B/9,26A/2,26B/4,26B/9,
 27A/1,27A/9,27B/8,28A/4,28A/10,28B/5,28B/13,29A/6,29B/3,29B/10,30A/3,30
 A/13,30B/13,31A/3,31A/7,31B/2,31B/5,31B/10,32A/5,32A/7,32B/1,32B/7,
 32B/11,33A/1,33A/5,33A/12,33B/2,33B/7,33B/12,34A/11,34B/4,34B/11,34B/13,
 35A/7,35B/1,35B/3,35B/11,36A/4,36B/1,36B/4,36B/11,37A/1,37A/5,37B/3,37B/
 6,37B/11,38A/3,38A/9,38B/1,38B/8,39A/2,39A/8,39B/1,39B/4,39B/8,40A/4,
 40B/7,40B/13,41A/8,41B/9,42A/4,42A/10,42A/12,43B/6,43B/11,44A/2,44A/11,
 44A/13,44B/5,45A/2,45A/3,45A/5,45A/8,45B/2,45B/9,45B/11,46A/1,46A/2,46A/3,
 46A/9,46A/10,46B/8,46B/10,46B/12,47A/11,47B/6,47B/7,47B/8,47B/13,48A/1,
 48A/2,48A/3,46A/10,46B/8,46B/10,46B/12,47A)11,47B/6,47B/7,47B/8,47B/13,
 48A/1,48A/3,48A/4,48B/5,48B/7,48B/10,48B/12,49A/10,49B/1,49B/3,49B/7,49
 B/13,50A/1,59A/2,50A/5,50A/5,50A/7,50B/3,50B/7,50B/10,51A/3,51A/6,51A/10,
 51A/12,51B/4,52A/1,52A/13,52B/2,52B/9,52B/10,53A/1,53B/2,53B/13,54A/5,
 54A/9,54A/12,54B/1,54B/7,54B/10,55A/4,55A/12,55B/6,56A/1,56A/7,56A/12,
 56B/4,56B/10,56B/12,57A/3,57A/3,57A/7,57B/2,57B/7,57B/10,58A/2,58A/7,
 58A/13,58B/5,58B/10,59A/2,59A/4,59A/8,59B/1,59B/6,59B/12,60A/5,60A/11,
 60B/3,60B/4,60B/7,60B/10,60B/13,61A/2,61A/8,61A/13,61B/5,61B/12,61B/12,
 62A/5,62A/9,62A/13,62B/6,62B/9,62B/12,63A/3,63A/8,63A/13,63B/4,63B/10,
 64A/2,64A/7,64A/12,64B/1,64B/3,64B/5,64B/8,64B/11,64B/13,65A/3,65A/6,
 65A/7,65A/11,65B/1,65B/2,65B/6,65B/11,66A/2,66A/6,66A/10,66B/1,66B/4,
 66B/7,66B/11,67A/3,67A/5,67A/8,67A/12,67B/4,67B/7,67B/11,68A/1,68A/4,
 68A/8,68A/13,68B/7,68B/10,69A/1,69A/5,69A/9,69A/12,69B/3,69B/5,69B/13,
 70A/4,70A/8,70A/11,71A/7,71B/5,71B/8,72A/10,72B/2,72B/7,72B/9,73A/3,73A/
 9,73A/13,73B/11,74A/5,74B/1,74B/8,74B/11,74B/13,75A/9,75A/9,75B/3,76A/5,
 76A/6,76B/11,76B/12,77A/8,77A/19,77B/9,77B/12,77B/13,78B/12,79A/2,79A/
 4,79A/5,79A/13,79B/11,80A/8,80B/5,81A/3,81A/6,81A/13,81B/2,81B/11,82A/
 13,82B/1,82B/5,82B/7,82B/9,82B/12,83A/4,83A/13,83B/6,83B/12,84A/6,84A/12

84B/3,84B/3,84B/10,85A/4,85A/5,85B/1,85B/7,85B/13,86A/6,86A/12,86B/11,
 87A/7,87A/12,87B/8,87B/11,88A/9,88A/5,88A/13,88B/2,89A/7,89B/2,89B/8,
 89B/10,89B/11,89B/12,90A/3,90A/4,90A/12,90B/6,90B/7,91A/3,91B/10,92A/5,
 92A/11,92B/6,92B/12,93A/5,93A/10,93B/8,93B/8,94A/2,94B/2,94B/10,95A/10,
 95B/10,95B/12,96A/10,96A/11,96B/5,97A/3,97A/7,97A/8,97B/2,97B/6,97B/11,
 97B/12,98A/6,98A/12,98B/9,99A/5,99A/6,99A/10,99A/12,99B/6,99B/10,100A/3,
 100A/8,100A/13,100B/1,100B/6,100B/12,101A/9,101B/1,102A/3,102A/11,102B/3,
 102B/7,102B/10,102B/12,103A/2,103A/10,103B/3,103B/4,103B/10,104A/5,104A/
 8,104B/2,104B/9,105A/1,105A/7,105A/10,105B/3,105B/6,105B/9,105B/12,106B/
 2,106B/4,106B/5,106B/7,107A/2,107A/3,107A/5,107A/6,107B/10,107B/11,108A/
 2,108A/9,108A/12,108B/8,108B/11,108B/11,108B/13,109A/1,109A/7,109A/10,
 109B/2,109B/5,109B/9,109B/12,110A/2,110A/4,110A/7,110A/11,110B/6,110B/10,
 111A/1,111A/10,111B/4,111B/13,112A/5,112A/9,112A/9,112B/1,112B/6,113A/12,
 113B/6,114A/5,114A/11,114B/2,114B/7,114B/10,114B/13,115A/5,115A/6,115A/6,
 115A/12,115B/6,115B/7,115B/10,116A/3,116A/6,116A/9,116B/1,116B/5,116B/10,
 116B/13,117A/10,117B/5,117B/8,117B/12,118A/2,118A/5,118A/6,118A/11,118B/2,
 118B/8,118B/9,119A/1.

b. dūr 4B/1,5B/3,6B/3,10A/6,11B/13,12B/12,14B/12,15A/2,15B/2,21A/11,
 24B/4,24B/6,33B/5,34A/2,39A/7,41A/11,41A/5,48A/4,65A/12,71B/11,78A/12,
 96A/12,108A/5,108A/7,108B/1,108B/4,108B/6,112B/6,112B/1,115A/3,115A/8,
 115B/12,116A/3,

b. durur 8B/12,41B/4,110B/1

b. lar 80A/10

b. lardın 24A/8,53A/11

bū 'ali : kişi adı

b. a. 63B/3,63B/4

budag̃ : bkz. Pir budag̃

pir b. 33A/11

buhārā : yer adı

b. 8B/13

b. dadur 9A/6

b. dın durur 9A/1

buhārālīg̃ : buharalı

b. dur 49A/7

buk'a : yer toprak,ülke

b. da 26A/3,26A/6

b. sığa 96A/7

bulgag : karışıklık

b. ıda 6B/5

burhamu'd-din : bkz. Mevlānā Birhamu'd-din

mevlānā b. 71B/2

burun : ön,önce

b. 2A/13,81B/8,101B/12,112B/7,112B/8,114A/10,114A/11,114A/13,114B/1

b. ğı 36A/13,75B/10

b. ğılargā 2B/5

b. kı 95B/11

b. raq 32B/12,36B/3

b. rakdın

burunduk : bkz. Mevlānā Burunduk

mevlānā b. 14A/8

bū sa'id : kiři adı

b.s. 84B/6

bustān : bahçe,çiçek bahçesi

b. ı 1A/1,101A/4

b. ıda 106A/5

būy : köku

b. u nāk 118A/8

b. ı 52B/5

būy u nāk : köku

b. n. 118A/8

buyur- : buyurmak,emretmek

b.-ur 49B/11

b.-dı 22B/13,29A/13

b.-dılar 5B/1

b.-sa 100A/2

- b. -up 5A/2
- buyurul- : emredilmek
- b. -dı 32A/3
- b. -up 83A/10
- bülbül : güzel sesli bir kuş
- b. 1A/2
- b. bile gül 11A/7
- bülbül bile gül : Mevlana Ruhi Yazeri'nin bir eseri
- b.g. 11A/7
- bülend : yüksek
- b. 74A/12
- ser-b. 47A/9
- ser-b. dür 2A/10
- serv-i ser-b. i 106A/10
- bünyād : temel, esas
- b. 110A/9
- b. kıl- 7B/3, 36A/10, 36A/13, 39B/11, 76B/5, 102A/1
- b. it- 110A/10
- bürā : çok az, cüz'i
- b. 16A/10
- bürd : bir çeşit kumaş, aba
- b. 33B/2
- bürde : Arapların giydiği bir çeşit hırka
- kaşīde-i b. 19A/12
- kaşīde-i b. ni 21B/3
- büzürg : büyük, ulu
- b. -meniş 40A/2
- b. -menşe 32B/10
- b. -vār 2A/2, 19B/8, 28A/5, 87A/3102A/10
- b. -zādeleridindür 8B/6, 71B/2
- b. i 75A/4
- büzürg-meniş : yüksek fikirli
- b. 40A/2

büzürg-mense : asil,soylu

b. 32B/10

büzürg-vār : büyük,ulu

b. 2A/2,19B/8,28A/5,75B/10,87A/3,102A/10

büzürg-zāde : asalet sahibi

b.leridindür 8B/6,71B/2

cādū : cadı, büyücü

c. 43A/8

ca'fer : bkz. Meylānā Ccāffer

mevlānā c. 31A/13

ca'fer : bkz. Seyyid Ca'fer

seyyid c. 78A/2

ca'fer bahşı : kişi adı

c.b. 93A/13

ca'l : yapma, meydana getirme

c.-renk 99A/10

ca'l-renk : yapmacık

c. 99A/10

cām : yer adı

c. 4B/3, 34A/12

cāme : elbise

c. bāflıg 62B/11

cāme-bāflıg : elbise dekumacılıgı

c. 62B/11

cāmi' : İslam ma'bedi

meşid c. iniñ 80A/13

cāmi nücūmi : kişi adı

c.n. 31B/8

cān : can, ruh, hayat, gönül

c. 42B/4, 107B/7, 108B/5, 110B/11, 114A/7, 114A/13, 115B/13

c. dur 108B/2

āfet-i c. 42A/5

belā-yı c. 65B/3

c. köngül 44B/1

c. bir- 115B/6, 115B/9

c. dur 108B/2

rişte'-i c. dur 108B/5

ser-çeşme'-i c. dur 108B/7

c. -ver 80A/6

cism ü c. im 113B/4

c. ni 16A/13,48A/4

c. ğa 45B/12,65B/1

c. da 115A/10

c. din 114A/10,114A/13

c. im 113A/13,115A/5

c. imğa 42A/2

c. ima 118A/13

c. imda 115B/13,

c. i 48A/3

c. iğa 107A/7,117B/5

cân-ver : canavar

c. 80A/6

cânân : sevgili

c. 105A/11

cânib : yön, taraf

c. ni 46B/4

c. i 46A/12

c. ini 14A/10

c. idin 26A/11,45B/1,104A/11

cân u köngül : can ve gönül

c. k. 44B/1

cârcüy : yer adı

c. 91A/7

cârüb : süpürme

c. keşleridin min 4B/5

cârüb-keş : hizmetçi

c. leridirmin 4B/5

câvidân : ebedi, bengi

c. 102A/11

cebra'il : dört büyük melekten biri

c. -i hüceste-fercām 1B/2

cebra'il-i hüceste-fercām : hayırlı, uğurlu cebra'il

c.h. 1B/2

cedd : ata

c.-i büzürg-vār 102A/10

c.i 28A/6

c. ining 21A/1

cedd-i büzürg-vār : büyüklüğe layık olan ata

c. b. 102A/10

cedel : sert münakaşa

c. 39B/11

cedvel : çizgi

c. tart- 34B/10

cefā : eziyet

c. 44B/1, 111B/6

terk-i c. 103A/11

c. sığın 112B/7

c. çı 42A/3

celādet : kahramanlık

c. 94A/13

c. i 93B/2

c. lerde 90A/9

celālū'd-dīn : bkz. Mevlānā Celālū'd-dīn

mevlānā c. 60A/8, 85B/9

celālū'd-dīn mahmūd : bkz. Hāfız Celālū'd-dīn Mahmūd

hāfız c.m. 80A/12

celālū'd-dīn-i rūmī : bkz. Mevlānā Celālū'd-dīn-i Rūmī

mevlānā c.r. 4A/11, 4A/12, 6A/10

celd : maharet, çabukluk

c. 16B/4, 30A/11, 90A/8

cem' : toplanma

c. 34A/8

c. bol- 38B/6,103A/8

c. kı1- 2A/12,3A/6,4A/3,27A/8,90B/5,105B/9

cemā'at : topluluk

c. 1B/10,2B/7,18A/10,19A/5,26A/9,26A/10,50B/13

c.-ı keşir 18B/5

c. -ı mahādīm 3A/13

c. mıng 18B/10,18B/13,47B/6,52A/1

c. mı 26A/10

c. ı 26A/7

cemā'at-ı keşir : kalabalık topluluk

c.k. 18B/5

cema'āt-ı mahādīm : asiller topluluğu

c. m. 3A/13

cemāl : güzellik

c. -ı zāhir 104B/12

sāhib-c. 56B/7

hüsn ü c. 16B/12,106A/3

c. inğdin 116B/11

c. idin 116B/9

cemāl-i zāhir : görülen güzellik

c.z. 104B/12

cemi' : hep,bütün

c. 27A/3

cem'i : cemiyete ait

c. kil- 35A/5

cemşid : kişi adı

c. 106B/13

cennet : salih amel sahiplerinin ölümünden sonraki mekanı

c. 107B/5,108A/10

c.-i rızvān 114A/4

ravza-i c. 2A/3

c. ka 107B/9

cennet-i rızvān : rıdvān cenneti

c.r. 114A/4

cennetī : kişi adı

c. 55B/9

cerde : kişi adı

c. 38A/9

cerem : hata, günah

lā-c. 48A/1

cevāb : soruya verilen karşılık

c. 115A/6

müte'azzirü'l-c. 41A/4

c. ayt- 11B/6,25B/9,45B/13,55B/3

c. bir- 20A/10,26B/1

c. biti- 70A/8

c. tüş- 108A/4

c. vākı' bөл- 108A/12

c. imda 19A/2,

c. 1 24B/6,107B/11

c. ıda 10A/3,11B/7,15A/12,23B/6,28A/10,28B/5,33B/11,107B/4

c. lar 10B/8

cevāhir : cevherler

c. din 47B/1

cevāhirü'l-esmā : Mevlana Burhanu'd-din'in bir eseri

c.e. ğa 71B/5

cevāhirü'l-esrār : Şeyh Azeri'nin bir eseri

c.e. 7A/4

cevāhirü't-tefsīr : Mevlana Hüseyin Va'ız'ın bir eseri

c.t. idür 73B/8

cevānıb : taraflar

c.ka 99A/4

cevherī : bkz. Mevlānā Cevherī

mevlānā c. 38B/12

cezbe : tarikat ehlinin kendinden geçmesi hali

c. yit- 13A/7,22A/13,23A/6

cib : cep

c. i 47A/13

cibillî : yaratılıştan olan, tabii'î

c. vâkı' bol- 75B/8

cihân : bkz. hâvâce cihân

hâvâce c. ga 30A/8

cihân : dünya

c. 1A/1,47B/3,102A/11,110A/1

hurşid-i c.-ârâ 106A/8

c. niñg 106A/13

cihân-ârâ : dünyayı süsleyen

hurşid-i c. 106A/8

cihân melik : bkz. Cihân Melik Big

c.m. big 91B/6

cihân melik big : kişi adı

c.m.b.ning 91B/6

cihângir : Timur'un sıfatı

hâkân-ı c. 101A/5

cihet : yön, taraf

c. 61A/13

bî-c. 61B/4,61B/11

c.din 2B/13,5A/11,9B/9,12A/10,12B/6,14B/5,33B/2,34B/11,50A/1,54A/9,
59A/12,60A/2,61A/13,61B/2,71B/1,85A/4,95A/12

c.dindür 1B/6

c. idin 3B/6,4A/5,35A/7,39B/7,49A/10,40B/1,40B/2,44A/5,45A/4,51B/2,
52B/6,52B/10,53A/6,54A/10,58B/9,75A/13,102B/6,109A/7

cilve : kırıtma, görünme

c. bir- 1A/9

c.eyle- 118A/1,118A/4

c. kıl- 116A/12

cimri : soysuz,alçak

c. leri 53A/12

cin : gözle görünmez,latif cisimlerden ibaret yaratık

imām-ı cin ve ins 12B/11

cinān : cennetler

ravza-i c. 46A/7,102A/11

cins : nev',çeşit

c. 107A/2

c.ide 45B/4

cism : beden,gövde

c. ü cān 113B/4

c. din 110B/9

c. im 111B/2

rişte-i c. im 49A/3

c. imde 115B/12

c. i 111A/13 ,113A/8

cism ü cān : beden ve ruh

c. c. 113B/4

civār : çevre,etraf

c. ıda 32A/10

c. ıda dur 30A/6,43B/8

cū : arama

c. 113B/11

cūki : bkz. CukfMirza

c. mirza 11B/3,25B/5,91A/9

cūki mirza :

c. m. 11B/3,25B/5,91A/9

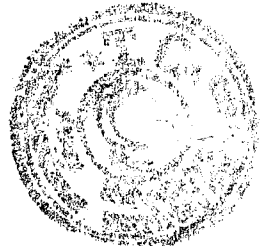
cum'a : haftanın bir günü

c. 74B/12

cūyen : yer adı

c. 62A/8

c. niḡ 57A/2

-öylük : arama, arayış

dil-c. lar 26B/3

öüdā : ayrı, ayrılmış

c. 109A/9, 114B/9

öümle : birikmiş, toplanmış

fi'l c. 34B/8

c. tü'l-mülk 91A/10

c. dür 49B/1

c. din 1B/11, 3B/2, 11B/2, 18B/3, 24A/8, 49A/4, 41A/5, 47A/10, 51B/2, 87B/4,
94A/4, 107B/1, 110A/13

c. dindür 69B/11

öümletü'l-mülk : mülkün tamamı

c. 91A/10

öümün : delilik, aşkın galip gelmesi

c. 22B/3, 52B/1, 59A/1, 90A/10, 113B/9, 113B/11

c. i- 59A/8

c. ğa 74A/12

c. din 90A/2

c. i 23A/9

öününī : bkz. Mevlānā Cününī

mevlānā c. 14B/1

öürcān : yer adı

c. 17B/11, 66B/9

öür'et : cesaret

c. bel- 47B/10

öüsse : gövde, beden

c. 54B/5

hakīrū'l-c. 53A/5

öüz'ī : bir parça, az

c. 24A/6, 55B/4, 73B/9, 106B/4

çabuk : hızlı

ç. 90A/8

çağ : zaman,devir

ç. da 4B/12,86B/9

ç. ıda 10A/7,10A/8,30B/10,46B/8,46B/12,98B/10

çağatay : Cengiz Han'ın oğlunun adı,daha sonra bir kavim adı olarak kul-
lanılmıştır.

ç. 4A/1,103A/1

çāğır : şarap,içki

ç. 36A/3,100B/11,101B/2

ç. ğa 101A/11

çağlıg : kadar,gibi

ç. dur 62B/6

çağlık : bkz. çağlıg

ç. dur 107B/8

çaқıl- : yerleştirilmek

ç. -ğay 107A/9

çal- : müzik aletini kullanmak

ç. -mış bel- 87B/3

ç. -a al- 85A/13

ç. -arğa 93A/3

ç. -ar irdi 44B/13,85A/7

çālāk : əline ve ayağına çabuk

ç. ir- 32B/6

çar- : kılıç kullanmak

kılıç ç.-makda 90A/8

çap- : seğırtmek

ç. -ıp bar- 101B/3

çāre : çıkar yol

bi-ç. 43B/2

ç. si 72A/8

çārgāh : Türk müziğinde basit bir makam

ç. -1 'amelī 11B/2

çārgāh-1 'amelī : çargah makamıyla uğraşma

ç. 'a. dür 11B/2

çarh : dünya

ç. 110A/5

çāşni : çeşni, tat

ç. 17B/5, 32B/6, 33A/4, 55A/12, 66A/10, 67B/3, 91B/2

ç. si 42A/12, 43A/13, 103A/2

ç. side 59A/1

çayna- : çiğnemek

ç. -y dur 81A/1

çehre : yüz, surat

gül-ç. 105A/8

ç. sinçe 56B/11

çelkezi : yer adı

ç. dedür 35A/3

çemen : ağaçlı ve çiçekli çayır

ç. ininġ 106A/10

-çerde : yağız

siyāh-ç. 64B/10

çeşm-i göz

ç. -i giryan 117A/13, 117B/3

çeşm-i giryan : ağlayan göz

ç.g. im 117B/3

ç. g. ininġ 117A/13

çeşme : su kaynağı, pınar

ç.-i tab' 2A/1

ser-ç.-i can 108B/7

hayāt ç. sidin 46A/5

ser-ç. sidin 58B/8

çeşme-i cān : hayat çeşmesi

ser-ç. c. dur 108B/7

çeşme-i tab' : yaratılış çeşmesi

ç. t. 1 2A/1

çetr : gölge

ç.-cāhı 119A/6

çetr-cāh : gölgelik

ç. 1 119A/6

çevgān : bir çeşit cirit oyununda kullanılan ucu eğri değnek

gūy u ç. 15A/3

çık- : bulunduğu yeri terketmek

ç. -miş 108A/7

ç. -t. 37B/1,93B/7,114A/13

ç. -kay 114A/10,114A/12

ç. -ip 13A/7

ç. -iptur 95A/10

ç. -kan 114A/11

ç. -kanda 21A/8

ç. masun 114A/13

çıkar- : bulunduğu yeri terkettirmek

ç. -ip 17B/13

erba'inler ç.-ip 46B/6

ç.-ip tap- 98A/11

çın : doğru,gerçek

ç. 22B/11,81A/7

çirāyliğ : çehre,yüz

ç. 39A/12

çırma- : sarmak,bağlamak

ç. -r irdi 8A/12

ç. -ğunça 77A/8

ç. -madı 51A/3

çiçektü : yer adı

ç. din 54A/9

çiçektürlük : çiçektülü

ç. dür 68B/12

çin : Çin ülkesi

ç. 56B/9

-çin : toplayan, derleyen

ç. -i nigâr sitân 106B/10

hâne-i ç. 2A/7

hüşe- ç. 52A/2

rîze-ç. 52A/2

çin-i nigâr-sitân : bütün güzelliklerin bir araya toplandığı yer

ç.n. 106B/10

çin : çatıklık

ç.-i ebrû 111A/8

ç. sal- 111A/4

çin-i ebrû : kaş çatıklığı

ç.e. 111A/8

çini : topraktan yapılan eşya, süsleme

ç. 56B/8

çirig : asker

ç. 104B/1

çögür : irisaz, gayet iri keman

ç.

çü : bkz. çün

ç. 45B/6

çün : madem

ç. 3A/8, 5A/2, 5A/9, 6B/1, 12A/10, 14B/6, 16A/10, 16B/9, 22B/12, 36B/2, 41B/10, 42A/11, 43B/10, 46B/3, 47B/5, 47B/10, 48A/1, 50B/5, 50B/8, 51B/9, 56B/11, 58A/11, 58A/11, 68A/8, 70A/3, 71B/9, 74A/12, 79A/7, 86B/8, 87B/7, 90A/10, 92B/5, 94B/9, 95A/6, 95B/4, 101A/11, 101B/13, 103A/1, 107A/2, 116A/6

D

dād : adalet,doğruluk,sızlanma

bī-d. 110A/10

bī-d. - 1 gerdün 118A/13

d. -h^vāh 95A/12

d. u feryād 42A/3

bī-d. 109B/9

dād-ı gerdün : dünyanın adaleti

bī-d. g. 118A/13

dād-ı h^vāh : adalet isteme

d. 1 95A/12

dād u feryād : feryad,eyvah

d. f. 42A/3

dāfi' : def' eden,savan

d. 75A/13

dağ : yara

d. -ı intizār 33B/9

d. ını 110B/4,110B/8

d. ıdın 117A/9

dağ-ı intizār : beklemenin doğurduğu sıkıntı,yara

d.i. 33B/9

dağı : dahi,keza,ta ki

d. 2A/12,4A/5,5B/13,6B/2,7B/8,8A/12,9A/4,10A/2,11A/4,11B/9,12A/3,
12A/7,13A/10,14A/1,15A/1,16B/13,16B/1,19A/3,19B/9,20B/8,22A/1,22A/7,
22B/8,25A/3,28A/3,36B/4,38A/12,38A/13,39A/8,44A/7,45B/2,48B/6,49B/11,
50B/2,50B/7,50B/12,52A/5,53A/6,53A/13,54B/7,55A/4,55B/13,56B/12,57A/11,
57B/10,58A/5,58A/6,59A/4,59A/7,59B/5,63B/8,66A/1,68A/3,72A/1,72A/11,
73A/4,74A/9,75B/13,80A/3,81B/7,83A/4,84B/2,84B/9,85A/11,86B/9,88B/11,
90B/3,90B/4,91B/9,95A/13,97B/12,98A/4,98B/2,99A/5,101A/3,102A/9,
104A/3,104A/5,104B/8,105A/10,105B/6,108A/3,109A/7,109B/5,113A/11,
115A/2,117A/12,117B/5

dahl : bkz. dagı

d. 12B/9

dahl : girme, müdahale

d. kıl- 32B/12

d. tut- 29B/9

d. i 73B/5, 82A/12, 89B/5

d. idür 11A/6

dahme : mezar, türbe

d. siğa 17B/13

dā'i : bkz. Mevlānā Dā'ī

mevlānā d. 59B/4, 67A/11

dakāyık : anlaşılması güç olan ve dikkat isteyen şeyler

d. 1B/4

daḳık : ince, nazık, zarif

d. 47A/5, 82A/10, 105A/5

dalālet : doğru yoldan sapma

d. 11B/1, 82A/8

d. kıl- 63A/7

-dān : bilen

hurde- d. 118B/11

suhan- d. 7B/7

server-d. ım 115A/4

sühan -d. lar 33A/10

dānā : alim, bilgin

d.ları 82A/13

dānālīg : bilginlik

d. 73B/10

dāniş : bilgi

d. 2A/9, 48A/3

dānişmend : ilim ve irfan sahibi

d. 6B/1, 20A/5, 21A/2, 22B/9, 25B/5, 28B/1, 50B/11, 71B/3, 74B/6, 75A/4, 85B/11, 96A/3, 103A/13

d.-ane 77A/8

dānişmend-āne : bilgince

d. 77A/8

-dār : elinde bulunduran

dil-d. 16B/5

haber-d. 45A/1,113B/12

pāy-d. 3A/2

ser-d. 118A/1,118A/4

tahvīl-d. 72B/6

dār : ev

d. ü'l-gurūr 3A/4

d. ü'l-każā 77A/4

d. ü's-saltanat 3B/13,94A/8

d. ü's-sürūr 3A/4

d. ü's-şifā 100B/4

dārā : hükümdar

d.-yı encüm 106B/5

dārā-yı encüm : yıldıza benzeyen hakan,sultan baykara

d. e. 106B/5

-dārliĝ : elinde bulundurma hali

niyet-d. 29B/2

darb : vurma

d. 1 103A/1

darūĝa : Türkistan'da bir rütbe

d. sīdur 93A/9

dāru'l-gurūr : bu dünya

d. ıdın 3A/4

dārü'l-każā : mahkeme

d. sīda 77A/4

dārü's-saltana : saltanat yeri,herat

d. sīda 94A/8

dārü's-saltanat : herat

d. a 3B/13

dārū's-sūrūr : sevinç yeri

d. iga 3A/4

dārū'ş-şifā : hastane

d. da 100B/4

dāsītān : destan

d. ımdur 110A/2

d. ı 109B/12

da'vā : mesele,iddia

d. 1B/1,12A/4,80A/8

d. sı 28A/8,78A/10

d. lar 7B/3

da'vālık : iddialı

d. 32B/10

da'vet : çağrı

d. kıl- 22B/5

dāvūd : kişi adı

d. 87B/11

dāyim : devamlı,her zaman

d. 5A/5,22B/10,23A/8,24A/7,26B/9,59B/4,97B/5,98A/9

de : bağlama edatı

d. 12A/10,32B/7,59A/1,112A/12,112B/6

de'b : adet,usül

d. ĩ bol- 18B/10

def' : savma

d. 87B/8

defn : ölüyü toprağa verme

d. kıl- 18A/1,35A/10,82A/9

dehr : dünya

d. 2A/1,118A/8

sa'imü'd-d. 87A/5

delīl : yol gösteren

d. 1A/7,80A/9

d. idür 72B/7

delāl : naz,cilve

ğunc u d. ı 106A/4

dem : an

d. 84B/9,110B/11,113A/2,116A/5

d. ide 42A/7

dembedem : zaman zaman

d. 117B/3,117B/8

demī : hemen

d. 109A/9,111A/11,111A/12,118A/13

der : yırtan

d.--nihān 108B/5

derd : gam,tasa,kaygı

d. 117A/8,117A/9

d. -āmiz 117A/6

d. -keş 54B/11

d. -mend 44B/2,79B/6,107A/8,109A/4,109A/12,117A/1

d. ü belā 109A/10

d. ü ğam 117B/9,117B/12

d. ü hasret 115A/11,115A/13,117A/11

d. imğa 117A/8

d. i 65B/4

ehl-i d. i 107A/7

derd-āmiz : dertle karışık,dertli

d. 117A/6

derd-keş : dert çeken

d. 54B/11

derd-mend : dert sahibi

d. 44B/2,79B/6,107A/8,109A/4,109A/12,117A/1

derd ü belā : dert ve bela

d.b. 109A/10

derd ü ğam : dert ve tasa

d.ğ. 117B/9,117B/12

derd ü hasret : dert ve hasret

d.h. 115A/11,115A/13,117A/11

derece: basamak,rütbe

d.de 86A/6

dergāh : tekke

d.-ı felek 89B/7

d. nıng 9A/3

d. ın 116B/4

d. mıng 116B/8

dergāh-ı felek : dünya

d.f. 89B/7

der-mahal : yerde

d. 102A/9

der-nihān : sırrı açığa çıkarma

d. 108B/5

derī : fasih,güzel

kebk-i d. 43A/9

ders : bir konuda bilgi alış verişi

d. 50B/12,72B/2

'ulūm-ı d. 20B/5

d. ayt- 22A/4,88A/6

d. ka 72A/5

derūn : iç,gönül

d. 11A/9

derviş : kişi adı

d. 31A/6

derviş : Allah rızası için fakirlik ve alçak gönüllülüğü kabul eden kimse

d. 34B/2,38A/1,41B/10,58B/8,74B/6,83A/7,85B/4

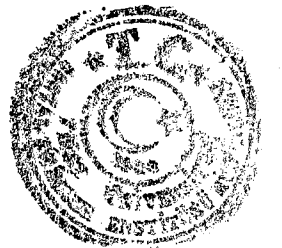
d. 'ali 64B/13,72A/1,72A/2,84A/1

d. big 45A/12

d. dehkī 98A/8

d. hüseyin 83B/2,96A/7

d. meşhedī 52A/10

d. nāzūkī 37A/8

d. seyd ahmed 96B/8

db -āne 17A/7

d. -meşreb 42A/9

d. -veş 8A/11,9B/8,40B/12,57A/2,64B/1,72B/3,75B/8,76B/10,79B/6,88B/12,
96B/2,104A/1,104A/10

d. din 96A/5

d. ler 75B/10

derviş 'ali : bkz. Mevlānā Derviş 'Ali

d. 'a. 64B/13,72A/2

mevlānā d.'a. 84A/1

derviş-āne : derviş gibi

d. 17A/7

derviş big : kişi adı

d.b. 45A/12

derviş dehki : kişi adı

d.d. 98A/8

derviş hüseyin : kişi adı

d.h. niñ 83B/2

d.h. ge 96A/7

dervişlik : dervişlik, alçak gönüllülük

d. 37A/11,54A/4,76A/3,76A/13,96B/9

derviş meşhedī : bkz. mevlānā derviş meşhedī

mevlānā d.m. 52A/10

derviş-meşreb : dervişçe

d. 42A/9

derviş nāzūkī : kişi adı

d.n. 37A/8

derviş seyd ahmed bāyezid pervāncı : kişi adı

d.s.a. b.p. niñ 96B/8

derviş-veş : derviş gibi

d. 8A/11,9B/8,40B/12,57A/12,64B/1,72B/3,75B/8,76B/10,79B/6,88B/12,
96B/2,104A/1,104A/10

deryā : deniz

d. 47A/12

d. -yı ebrār 13B/2,75B/3

d. -yı 'ulūm 1B/13

d. dın 107B/2

deryā-yı ebrār : Emir Hüsrev Dehlevi'nin bir eseri

d.e. 1 75B/3

d.e 1ğa 13B/2

deryā-yı 'ulūm : ilimler denizi

d. 'u. 1B/13

derzilik : terzilik

d. ge 39A/5

dest : el

d. bir- 83A/8

d. -gir 89B/9

d. -māye 106A/6

destān : hikaye,kıssa

d. i 106A/11

destār : sarık,tülbent

d. ın 77A/8

dest-gir : yardımcı

d.i 89B/9

-destlik : eli olan

yek-d. 17B/6

dest-māye : elde bulunan,sermaye

d. sigā 100A/6

destür : izin

d. 1 35A/11,75B/11

deşt : çöl

tag u d. de 13A/8

hior d. idin 113A/3

devām : daim olma

d. 1 106B/2

devlet : devlet, talih, kismet

d. 116A/6 .

erkān-ı d. 93B/5

şāhib-i d. 5A/3

d. müyesser bol- 52B/9, 116A/2

d. nasīb bol- 61B/12

d. ka 7B/9, 73A/3, 87A/6

d. de 48B/5

erkān-ı d. din 95B/2

sāhib-i d. i 37A/13

sāhib-i d. iniñg 95A/9

d. iğa 15B/13, 31A/5

zamān-ı d. ide 30B/8

yümn-i d. idin 2B/3

d. idin 30B/5, 81A/13, 90B/12

d. idin durur 58A/2

d. leri 3A/1

devletliĝ : talihli

bī-d. ları 52B/10

devlet şāh : Firuz Şah Bey'in oĝlu ve Tezkiretü'ş-şuara yazarı

d.ş. 88B/7

emir d.ş. 2A/8, 88B/12

devr : bir çeşit şiir

d. 4B/2

devr : zaman

d. 2B/10

d. iniñg 70A/2

d. ide 109B/5, 109B/7

devrān : dünya, zaman, talih

d. 1B/7, 47A/13, 47A/13, 47B/5

ferhunde d. 2B/2

arsa-i d. ısı 106A/6

d. niñg 118A/6

d. 1ğaça 3A/2,51A/10

dış : hariç,dış

d. bağla- 57A/13

di- : demek,söylemek

d.-r min 118A/13

d. -r 111A/3

d. -rler 4A/13,6B/11,11B/3,16A/3,19B/5,27B/8,29A/7,29B/6,52A/12,
57A/13,60A/5,71A/12,74A/12,74B/9,77A/5,79A/12,79B/9,81A/6,81A/13,87A/5,
88A/2,90B/5,91B/1,94B/13,98A/9,103B/10

d. -dim 19A/4,19A/5,39B/8,112A/3

d. di 36B/3,97A/1

d. diler

d. -se 9A/13,23B/13,28B/4,52A/13,58B/1,74B/6,80A/1,98B/11

d. -seler 72A/7

d. -p 1B/8,18A/3,19A/7,22B/12,30A/10,41B/3,44B/8,47B/12,49A/2,78A/8,
79A/3,83A/12,95B/6,95B/8,96A/8,102B/8,112A/9,114A/13,116A/5

d. -pdür 82A/5,82A/6

d. -ptür 11A/3,44A/2,73A/7

d. -p durur 113B/6

d. -p turur 16A/6,31B/10,51B/4,113B/3

d. -gen 8A/10,9A/13,97A/11

d. gendür 95B/9

d. -genge 74B/3

d.-gende 79A/3

d. -mes

d. -r idim 114A/12

d. -r irdi 36B/11

d. -r irdiler 14B/10

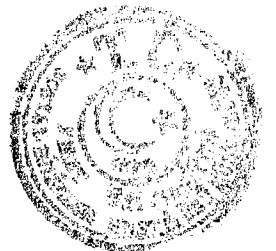
d. -r irmişler 77A/7

d. -rler irdi 20B/2,27A/6,34B/9,40B/2

d. -p irdi 46B/10

dîdâr : yüz,çehre

d. in kör- 102B/8

dihdār : bkz. h^vāce dihdār

h^vāce d. 80B/11,81A/6

dih k̄unūt : ibadet etme

fakr u d. 89A/1

dihkenār : yer adı

d. da 41B/12

dih-nāme : Mevlana Emiri'nin bir eseri

d.sidindür 13B/7

dih-nāme : Emir Mahmud Barlas'ın bir eseri

d. 96B/3

dik : gibi,kadar

d. 7B/7,13A/8,16B/13,33B/8,49A/6,85A/12,85A/12,85A/13,87A/12,97B/9,
97B/11,101A/2,101A/8,102B/12,104B/4,109A/9,111B/2,111B/3,112A/11,115B/2,
116A/6,116B/2,116B/10

dikinçe : değince,varınca

d. 91A/8

dikkat : dakiklik,incelik

d. 11A/8,45B/10,91B/2,106A/13,

d. -sāzlıę 118B/9

d. -1 tab' 95A/4

tab'-1 d ini 9A/13

dikkat -1 tab' : yazıdaki dikkat,incelik

d. t. 1ęa 95A/4

dikkatlık : dikkatli

d. 25B/11

dikkat-sāzlıę : dikkatli olma

d. 1 118B/9

dil : gönül

d. -āsā 2B/4

d. -bend 22A/2

d. -cūyluę 26B/3

d. -dār 16B/5

d.-firīb 22A/13

d.-h^vāh 45A/7,113A/10,119A/4

d.-haste 116B/3

d.-keş 94A/7

d.-pesend 104B/13,112A/10

d.-pezir 3B/5,33A/3,47B/9,110A/4

d.-rübā 111A/2,118B/7

kām-ı d. imiz 103A/12

dil-āsā : gönül rahatlatan

d. raķ 2B/4

dil-bend : gönül bağlayan

d. 22A/2

dilber : gönül alan,güzel

d. 45A/7

d. a 65B/3

d. im 41A/8

dil-cüylük : gönül çekme

d.lar 26B/3

dil-dār : sevgili

d. 16B/5

dil-firib : gönül aldatan,cazibeli

d. -i şerif 22A/3

dil-h^vāh : gönül isteği

d. 45A/7,113A/10

d.ı 119A/4

dil-haste : gönlü hasta,âşık

d. ni 116B/3

dil-ir : cesur

d. 10B/7,33A/9

dil-keş : gönül çeken

d. 94A/7

dil-pesend : gönüle hoş gelen

d. 104B/13,112A/10

dil-pezir : gönlün beğendiği

d. 33A/3,47B/9,110A/4

d. raq 3B/5

dil-rübā : gönül alan

d. 118B/7

d. nıng 111A/2

dimag : akıl,şuur,beyin

d. 28A/7,101A/12

d. nıng 82B/4

d. ı 22B/9,88B/1

d. ıga 54A/10

d. ıda 58A/11

dir- : dermek,toplamak

d. -ip 51B/3

dirig : eyvah,yazık

d. 46A/4,46A/4

dıvān : şiirlerin bir araya toplandığı defter

d. 97B/12

s. -i d. 94A/3

d. cem' kıl- 4A/3,105B/9

d. müretteb bel- 107A/13

d. tertib kıl- 19B/9

d. ın 35A/12,35A/13,98A/11

d. da 46A/3

d. ı 7A/4,7B/2,8B/8,8B/11,15A/7,25A/3,32A/9,33A/1,41A/4,61B/3,98A/9,

103A/9

d. ıga 18A/7

d. larıda 41B/2,41B/3

dıvān : devlet teşkilatından bugünkü bakanlıklara karşılık olabilecek

makamlar,büyük meclis

d. 104B/1

d. başı 50B/13

d. ıda 90B/3

imāret d, ıga 90B/13

vezāret d. 1ğa 49B/9

imāret d. 1da 96B/5

kuş d. 1da 89B/4

każā d. 1dın 44A/8

dīvāne : kişi adı

d. 43B/9

dīvāne : deli ,budala

d. 65A/13,74A/11

d. dür 67B/11

d. bol- 63B/3

d. -sar 99A/9

d. -vār 74A/10

d. -vār yürü- 63B/3

d. -veş 97B/4

d. sı 34A/3

d. lat 13A/8

dīvanelik : delilik

d. ka 101B/7,101B/11

dīvāne-sar : divane gibi

d. 99A/9

dīvāne-vār : divanece

d. 74A/10

d. yürü- 63B/3

dīvāne-veş : divane gibi

d. 97B/4

dīvār : duvar

d. da 26A/7,30B/13

d. ını 112A/7

dōst : ahbap

d. 17B/5

du'ā : yalvarış,niyaz

d. 48A/2,118B/13

d. sı 3A/12

dün : alçak,adi

d. 70A/1

dur- : durmak,birleşik fiil olarak kullanılmaktadır.

ayta d.emiş 81A/8

kile d.-ganda 73A/5

-düzlük : dikicilik

hayme-d. 35B/9

kışe -d. 17A/2

keş-d. ka 62A/11

dükkan : eşya satılan yer

d. 1 35A/5, 38B/6

dünyā : yer yüzü

d. da 104B/3

dürr : inci

d. -i gāltān 108B/3

d. -i pāk 1B/4

d. -i yektā 106A/7

d. ininġ 48A/2

d. leri 47B/13

dürr-i gāltān : yuvarlak inci

d.g. 108B/3

dürr-i pāk : temiz,hilesiz inci

d.p. 1B/4

dürr-i yektā : benzersiz inci

d. y. 106A/7

dārre-i dübērā-erān : yer adı

d.d.v. dadur 42A/8

dürūd : dua,medh

d. -1 na-ma'dūd 1A/3

dürud-1 na-ma'dūd : sınırsız dua

d.n. 1A/3

düş- : bkz. tüşmek

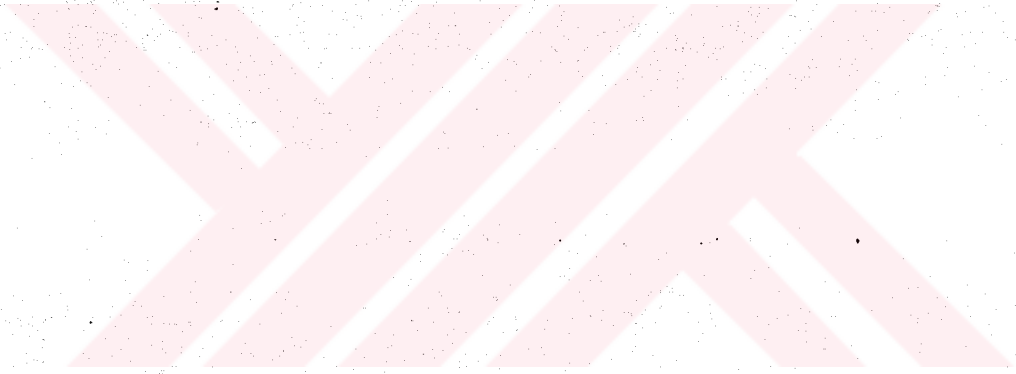
müstahsen d, -üp 70B/10

düşmen : düşman

d. 111A/3

d. 1ğa 103A/6

ebābekr : bkz. ebabekr mirza

e. m. 102B/13

ebābekr mirza : Timur'un torunu, Ebu Sa'id Mīrzānın oğlu

e.m. 102^B/13

ebherī : bkz. Mevlānāzāde ebheri

mevlānā-zāde e. 73A/5

ebnāy : çocuklar, oğullar

e. 45B/4

ebr : bulut

e.-i gevher-bār 106A/8

ebr-i gevher-bār : cevher yağdıran bulut

e. g. 106A/8

ebrār : hayır sahipleri

deryā-yı e. 1 75B/13

deryā-ya e. 1ğa 13B/2

ebter : hayırsız

e. -şive 97B/4

e. -veş 87A/1

ebter- şive : konuşması faydasız olan

e. 97B/4

ebter-veş : hayırsızca

e. 87A/1

ebū hanīfe'i sānī : ebul-leys semerkandi'nin ünvanı

e. h. 20B/2

ebū ishāq : bkz. h^vāce ebū ishāq

h^vāce e. i. 29B/13

ebu'l-bereke : kişi adı

e. b. 95A/4, 95A/10, 96A/4, 96A/7

ebu'l-gāzī : Sultan Baykara'nın ünvanı

e. 106B/1

ebu'l-ḥasan : bkz. ḥacı ebu'l-ḥasan

ḥacı e. h. 16A/9

ebu'l-ḥayr : hayrın babası

e. 27B/12,84B/6

ebu'l-leys : kişi adı

e. 20B/2

ebu'l-vefā : bkz. ḥvāce ebu'l-vefā

ḥvāce e. 5B/8,6A/7,6B/6

ebū nasr mühenne : kişi adı

e.n.m. 86A/2

ebū nasr pārsā : kişi adı

e.n.p. 27B/4

ebū sa'īd : bkz. sultān ebū sa'īd mirza

sultān e.s. mirza 10A/8,26A/2,28B/12,29A/11,44B/8,48A/11,73A/1,91A/8

ebū sa'īd : bkz. şeyḥ e.s.

şeyḥ e.s. 27B/12,84B/6

ebū sa'īd purānī : bkz. şeyḥ ebū sa'īd puranī

şeyḥ e.s. p. niḡ 79A/8

ebvāb : kapılar,bölümler

e. 1B/9

ebyāt : beyitler

e. 15B/4,23A/9,46A/2,102A/8

e. 1 ḡarīb 22B/6

e. ni 26A/7

e. dındur 23A/3

e. 1 23B/6,32A/2,50A/2,107A/13

e. idin 98A/12

e. idındur 18A/9,86A/12

ebyāt-ı ḡarīb : orijinal beyitler

e. ḡ. 22B/6

ecdād : atalar

e. 1 17B/13,24A/13,88B/13,92B/11

ecel : ölüm

e. 112B/11

e. ga 112B/9

eczā : parçalar

e. ga 107A/6

edā : tavır,ödeme

e. 105A/13,111B/1,113A/1,117B/6

e. kıl-72B/6

e. tap- 114A/2,114A/11,118B/3

e. sı 3A/11,110A/4

e. sıda 3B/5,110B/6,111A/5

edālık : edallı

şirin-e. 54B/4

edeb : iyi terbiye

e. 75B/9

bī-e.-āne 42A/7

bī-e.-rak 96B/9

edeb-āne : edeplice

bī-e. 42A/7

edebliğ : edepli

e. 49B/6

ednī : çok bayağı

e. 19A/10

edvār : devirler

e. 5B/13,11A/13,17A/8,63B/7,70A/2,87B/1

e. da 50B/2

efāzıl : fazıllar

e. ınıng 11A/6

efgān : ıztırab ile haykırma

e. dın 114B/1

e. ımdur 110A/1

-efrāz : kaldıran, yükselten

ser-e. 79B/10

ser-e. bol- 16B/11

-efzā : artıran

rūḡ-e. nı 1A/2

neḡāt-e. raḡ durur 2B/4

efzāl : bkz. h^vace efzal

h^vāce e. ḡa 68A/3

efzūn : fazla, yukarı

rūz-e. 3A/1

eger : şayet

e. 7B/6, 45A/6, 45A/6, 85B/11, 96B/11

e. çı 17B/8, 25B/2, 33A/3, 42B/10, 43A/11, 45A/1, 46A/1, 49A/1, 51B/7, 64A/10, 71A/11, 75B/13, 90A/6, 90B/11, 101A/6, 105A/11

ehil : maharetli usta, sahip, bir yerde bulunan

e. kişi 82A/1, 88B/11

ehl : bkz. ehil

e. -i 'ālem 48A/3, 88B/9

e.-i derd 107A/7

e.-i idrāk 81A/2

e. -i salāh 42A/7

e. -i sīneş 116B/5, 116B/8

e. -i tarīḡ 34A/8

e. -i zamān 47A/11

e. in 79A/4, 118A/2

e. i 1A/2, 1B/8, 3A/11, 3B/4, 11A/10, 12A/3, 14B/10, 18B/4, 21A/3, 36B/5, 42B/12, 47A/13, 49A/13, 79A/2, 83B/9, 90A/9, 98B/5, 102A/3, 102A/6, 102A/7, 106B/3, 107B/8, 114A/2, 118B/1, 118B)8

e. iniḡ 67B/2, 70B/2, 92B/5

e. ini 118A/5, 118A/10

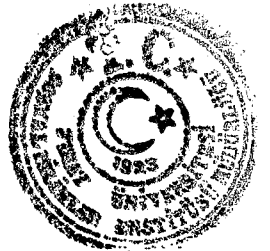
e. iḡa 45A/13, 89B/6, 94A/4, 102A/7, 113B/13, 118B/5, 118B/6

e. iḡe 48A/4

e. idin 36A/13, 47B/3, 53B/10, 97A/1

- e. idin dür 58A/5
ehl-i 'âlem : insanlar
e. 'â. 48A/3,89B/9
ehl-i derd : dertliler
e. d. i 107A/7
ehl-i idrâk : idrak edebilenler
e. i. 81A/2
ehl-i şalâh : kurtulanlar
e.s. 42A/7
ehl-i sîneş : gönül ehli
e.s. 116B/5,116B/8
ehl-i tarîk : bir tarikata mensup olan
e. t. niğ 34A/8
ehl-i zamân : içinde bulunulan zamanda yaşayanlar
e. z. ğa 47A/11
ekâbir : en büyükler,devlet büyükleri
e. 6B/9,30B/7,51A/11,102B/4
e. i. 2B/11
e.,idindür 20B/1
ekmel : en mükemmel,kusursuz
vech-i e. 76A/1
ekşer : en çok
e. 49A/7,63A/12,82B/13
e. i. 92B/5
elbette : tabii ki,mutlaka
e. 43A/9
elfâz : kelimeler,sözler
e. in 20A/9
e. i. 20A/10,107B/12
e. inı 117A/5
e. indin 71B/13
elhân : nağmeler,ezgiler
hōş-e. i 1A/2

elkâb : lakablar

e. ı 2A/5

elif : arap alfabesinin ilk harfi

e. din 43B/2

emânet : birine bir şeyi bırakma

e. kıl- 51B/12

emâret : emirlik, beylik

e. 48B/3

emîni : bkz. mevlânâ emîni

mevlânâ e. 60B/5

emîr : bir kavim veya ülkenin başkanı

e. 2A/8, 25A/12, 48A/8, 71A/6, 88B/8, 88B/10, 88B/12, 91B/7, 96B/2

e. hüsrev dihlevî 51B/10

e. el-mü'minîn

e. ü'l-ümerâ 89A/11

emîre'l-mü'minîn : iman edenlerin başkanı, reisi

e.m. 74B/1

emîr hüsrev dihlevî : İran'ın büyük şâhîrlerinden biri

e.h.d. 51B/10

emîrü'l-ümerâ : emirlerin emiri

e.ü. 89A/11

emr : buyruk, iş

e. 4A/4, 101A/13

nefs-i e. de 71B/10

e. ga 48B/5

emsâl : örnekler

e. 54A/4

enâm : bütün mahluklar

hayru'l-e. 1B/3

enâniyyet : kendini beğenme

e. tür 75A/7

enârellahu burhânehu : Allah eman delillerini aydınlatsın

e. b. 101A/6

enbiyâ : peygamberler, nebiler

e. 52B/7

encüm : yıldız

dārâ-yı e. 106B/5

encümen : topluluk, meclis

e. de 36A/9

endām : beden, boy, uygun

bî-endam 5A/11

e. ım 115A/9

endâz : atıcı

e. bol- 90A/11

-ende : söyleyen

serây-e. 3A/6

şerm. e. dür 107A/1

endehüd : yer adı

e. dın 33B/10

endicân : yer adı

e. dın 40A/8, 40A/9

endicanlık : endicanlı

e. dur 39B/13

-engîz : fitne ve fesat çıkarıcı

musîbet-e. 115A/3

şür-e. 117A/6

-engîzlik : karıştırıcılık

hayâl-e. 66B/3

enîs : arkadaş, dost

e. ü'l-'âşıkîn 4A/4

enîsü'l-'âşıkîn : bir mesnevi

e. 'a. 4A/4

envâ' : çeşitler

e. -ı beliyet 109A/7

envâ'-ı beliyet : çeşitli felaketler

e.b. 109A/7

envā'ī : çeşitli

e. 19A/9,51B/12

enverī : bkz. mevlānā enverī

mevlānā e. 56A/4

e. niᅇ 10A/2

erāzil : reziller

e. 71A/11

erbāb : ehil,muktedir

e. larıdındur 86A/3

erba'in : dervişlerin kırk gün çile çekmesi

e. ler 87A/4

e. ler çıkar- 46B/6

ercümend : şerefli,muhterem

gevher-i e. i 106A/10

ergün : bkz. mevlānā mīr ergün

mevlānā mir e. 35B/9

erheng ü serā : yer adı,Erheng saray

e.s. 13B/11

erkān : reisler

e.-1 devlet 93B/5,95B/2

erkān-1 devlet : devlet büyükleri

e.d. 93B/5

e. d. din 95B/2

erşād mābī nūren : Molla cami'nin sıfatı

hāzret-i e.m.n. 76B/1

erzān : ucuz

e. 1 48A/4

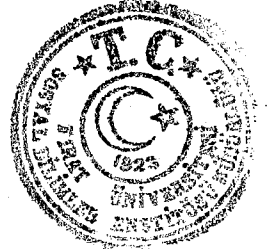
esbāb : sebebler

e. 1dın 104B/13

eşer : iz,belirti

e. 52B/5

e. kıl- 21B/7

esr ü ğarīb : anlaşılmaz ve garip, herkesin anlayamayacağı

e.ğ. 114A/11

esr ü hūb : anlaşılmaz ve güzel, herkesin anlayamayacağı

e. h. 108B/8, 110B/6

esr ü pāk : anlaşılmaz ve temiz, herkesin anlayamayacağı

e. p. 117A/10

esr ü sāde : anlaşılmaz ve saf, herkesin anlayamayacağı

e.s. 25A/1

esrük : sarhoş

e. üñg 111B/11

esterābād : Esterabad

e. 17B/11, 38B/4, 62A/7

e. nıñg 68B/3

e. ğa 99B/3, 100A/5

e. da 8A/6, 8A/10, 17B/11, 18A/1, 31B/8, 33A/8

e.dın 70A/4

esterābādliĝ : Esterabatlı

e. dur 31A/10, 67A/4, 67A/11, 67B/6, 68A/7, 68A/11, 68B/6

eş'ār : şiirler

e. 27A/7, 69B/5

e. dur 94A/3

e. ın 34B/10

e. ı 10B/2, 16A/1, 48A/12, 51B/1, 57A/3, 107A/12

e. ıdur 25B/6

e. ınıñg 8B/11

e. ıdındur 12B/7

eşref : bkz. mevlānā eşref

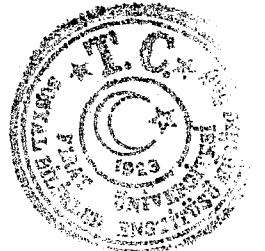
mevlānā e. 8A/10

eşrefü'd-dīn Yezdī : Şerefeddin Ali Yezdi

e.y. 21A/3

eşyā : şeyler

e.nı 82B/7

etfāl : çocuklar

- e. 18B/10
- e. dın 19A/1,19A/6
- e. ı 18B/10

etrāf : çevre,civar

- e. 99A/4
- e. ıda 113A/6

etrāk : türkler

- e. 36A/2

etvār : tavırlar

- e. 3B/2,5A/12,83A/2,88B/1
- e. ı 36A/7,65A/5,77B/1,94A/7
- e. ınıñ 91A/11
- e. ığa 91A/12
- e. b ıda 92B/4
- e. ıdın 48A/11,104B/12

etvārlıg : tavırlı

- e. 104A/10

evbāş : aşığı,ayak takımı

- e. 49A/2

evc : bir şeyin en yüksek derecesi

- e. -i mäh 119A/3
- e. tut- 48B/6
- e. ide 1A/4

evc-i mäh : göğün en yüksek noktası

- e. m. dın 119A/3

evhad-ı müstevfı : bkz. h^vāce evhad-ı müstevfı

- h^vāce e. m. 7A/8,18A/2,19B/5

evkāf : vakıflar

- e. 63B/9
- e. ıdın 70B/9

evkāt : vakitler

- e. 8A/13,8A/13,32A/12,36A/1,61B/8,62A/2,63A/12,71B/1,88A/12

e. in 49B/13

e. da 110A/11

e. i 99B/2

evlād : çocuklar

e. -i emcād :102A/13

e. -i vācibü'l-ihtirām 101A/1

e. idin 34A/6,60A/2,84B/7

e. idındur 9B/12,20B/2,28B/2,28A/7,60A/10,86B/7

evlād-ı emcād : çocukların şereflisi

e.e. 102A/13

evlād-ı vācibü'l-ihtirām : hürmet edilmesi gerekenin çocukları

e.v. ları 101A/1

evrāk : varaklar

e. ka 107A/5

e. da 47B/9,106B/7

e. din 47B/13

evşāf : özellikler

e. ka 88A/10

e. inı 6A/1

evsāt : orta

e. in-nās 50A/10

evsatı'n-nās : insanların lideri,büyüğü

e, dındur 59A/10

evyāt : bkz. ebyat

e. 59B/1

evvel : önce,ilk

e. 13A/6,94A/4

e. din 49A/4

e. ğı 3A/13

e. i 118B/12

eyā : ey,hitap edatı

e. 25A/2,77A/9

eyle : öyle

e. 44B/2,107B/7,108B/2,108B/5

eyle- : eylemek, yapmak

- e. -r 106B/11,118A/4
- e.-diñg 48A/3,111A/7,111A/8
- e. -di 2A/1,110B/7
- e. -ge min 3A/12
- e. -gil 109B/3,109B/4
- e. -sin 109A/13
- e. -p 1A/1,105A/11,111B/7
- e. -ben 114A/3
- e. -me 117B/7,117B/8
- e. -megi 118A/1

eyrüm : ok atma ve kılıç kullanmadaki maharet

- e. ler 90A/7

eyyām : günler

- e. da 62A/12
- e. ıgāça 90A/5
- e. ıda 39A/12

ez : -dan

- e. -cünün 59A/7
- e. -firāk 116B/2,116B/3
- e. -lutf-tab' 43B/10
- e. -reng 33A/4,61A/2
- e. -rengi 64B/2
- e.-selāmet 91A/2
- e.-şöhret 42B/2
- e.-tabi' 82B/9

ez-cünün : cürüandan

- e. 59A/7

ez-firāk : firakdan

- e. 116B/2,116B/3

ez-lutf-tab' : güzel yazıdan

- e. 43B/10

ez-reng : renkten

e. 33A/4,61A/2

ez-rengi : gzellikten

e. 64B/2

ez-selaset : aıklıktan

e. 91A/2

ez-öhret : öhretten

e. 42B/2

ez-tab'i : yazmaktan

e. 82B/9

fahr-ı nānī : bkz. Mīr Fahr-ı Nānī

mīr f.n. 22A/1

fakih : fıkıh ʔlimi

f. 20B/1

fakir : Yazar kendisine sıfat olarak kullanıyor

f. 3A/3,3A/13,4A/8,4B/5,9B/7,14B/5,15B/5,17B/8,17B/8,18A/11,18B/11,
19A/1,19B/8,20B/6,21A/4,24B/11,26A/6,26A/10,26B/1,27A/4,29B/1,29B/3,31
A/3,31A/4,32A/1,32A/13,32B/11,34A/9,35A/8,36A/8,39B/7,39B/12,40A/9,40
A/10,41B/9,42B/13,46A/1,46A/3,46A/10,49A/4,52A/13,55B/11,57A/11,58B/5,
61A/6,63A/2,64B/2,64B/7,65B/9,66A/2,79A/4,72B/4,72B/5,75A/9,90B/6,92B/
9,99A/5,110A/13

f.-i haqir 102B/3

f. niᅇg 7B/5,18B/5,19A/8,21A/8,21A/9,26A/1,45A/2,71B/10,88A/11,95A/1,
98A/11,115A/6,

f. ni 26B/2

f. ᅇa 19A/10,30A/9,35B/6,44B/4,44B/10,46A/9,46A/10,70B/4,71B/8,90A/4

f. din 40A/13

fakir : değişik kişiler için sıfat olarak kullanılıyor

f. 25A/1,27B/3,29B/9,31B/5,35A/4,35A/12,37B/9,46A/12,61A/12,62B/3,
99B/3

f.-şive 89A/12

f.-veş 62A/8,68B/4,91A/1

f. ni 101B/11

f.1er 52A/1,100A/12

fakir-i haqir : zavallı ve kıymetsiz

f.h. 102B/3

fakir-şive : fakirce,mütevazice konuşma

f. 89A/12

fakir-veş : fakirce

f. 62A/8,68B/4,91A/1

fakr : yoksulluk

f. 2A/9,38A/1,46B/3,50B/4,70B/1,90B/11,99A/3,118B/2,118B/8

f. u dihkumut ? 89A/1

f. u fenā 34A/6

fakr u dihkumut : fakirlik ve ibadet

f. d. 89A/1

fakr u fenā : fakirlik ve yokluk

f.f. 34A/6

fānī : bkz. mevlānā fānī

mevlānā f. 96B/7

fānī : ölümlü,zavallı

f. 89A/6

f. -meşreb 75A/7,96B/3

f. -sıfat 9B/12,31A/11,72B/3,79B/6,104A/2

f. -veş 24A/5,89A/13

fānī-meşreb : ölümlü,kısmetsiz,dünyaya,kıymet vermeyen

f. 75A/7,96B/3

fānī-sıfat : dünya nimetlerine bağlı olmayan

f. 9B/12,31A/11,72B/3,79B/6,104A/2

fānī-veş : fanice

f. 24A/5,89A/13

fānūs : ışığın sönmemesi için çevresini kapatan mahfaza

f. dur 34A/4

fārīg : boş

f. bol - 75B/13

fārisī : Farsça

f. 16B/4,41A/2,41B/13,45A/8,93B/1

f. de 13B/9,54A/12

f. sidin 42A/4

fasīh : açık

f. -i rūmī 25B/4

fasīh-i rūmī : kişi adı

f.r. 25B/4

fasihe'd-din : bkz. Mevlānā Fasihe'd-din
mevlānā f. 88A/1

fātiha : Kur'an-ı Kerim'in ilk suresi
f. 19A/7
f. lar 41B/10
f. larığa 19A/7

fāyide : fayda, yarar
f. 50B/6
bī-f. 61B/10
bī-f. dūr 92B/6

fazāyıl : faziletler
f. 11B/12, 69B/11, 89A/2
f. ğa 70A/1
f. ı 7A/8, 85A/12
f. ığa 11B/2

fāzıl : faziletli, fazilet sahibi
f. 13B/12, 14B/9, 72B/6, 85A/2
f. ı 9A/11

fazīlet : güzel, vasıf
'afv-ı f. ide 8B/2

fazıl : değer kişide bulunan üstünlük
f. 89B/6
dāniş ü f. 48A/3
kemāl u f. 102A/6
f. u dāniş 2A/9
f. u kemāl 21B/5, 94B/6, 102A/2
f. ı 12A/2

fazlı : bkz. Mevlānā Fazlı
mevlānā f. 64A/4

fazıl u dāniş : iyilik ve bilgi
f. d. 2A/9

fazıl u kemāl : iyilik ve olgunluk
f. k. 21B/5, 94B/6, 102A/2

fażliyyat : üstünlükler

f. da 17A/9,90A/6

f.ı 23B/11

fażlullah : bkz. Mevlānā Fażlullah

mevlānā f. 100A/4

fażlullah ebu'l-leysi : bkz. hıvāce Fażlullah Ebu'l-leysi

hıvāce f. ı 20B/11,96A/2

feh̄m : anlayış,kavrayış

f. 45B/9,102A/6

f. kı1- 48A/7

felāket : musibet

f. 55B/11,97B/5

felek : dünya

f. 55B/11,55B/12

dergāh-ı f. 89B/7

f. niñg 89B/6

f. ni 1B/13

f. ge 1B/1

felekiyyāt : dünya ilimleri

f. da 19B/7

fenā : yokluk

f. 3A/4,45B/6

faķr u f. 34A/6

şu'le-f. 107A/8

f. da 18B/2

fenn : ilimlerin her çeşidi

f. 12A/3,73B/5,99A/11,82A/12,85A/9

f. ni 1B/4,69B/12

f. niñg 64B/13

f. de 23B/12,69B/13,85A/8,93A/4

f. ini 19A/13,87B/5

f. iniñg 77B/11

ferište-ves : melek gibi

f. 86B/7

ferket : yer adı

f. 97A/11

ferruh : kutlu,uğurlu

f. 3A/5

feryād : inleyiş

f. 110B/12

dād u f. 42A/3

f. iğa 110B/9

ferzend : oğul

f. 4B/7,4B/10,20B/7,46A/9

ferzendliġ : oğulluk

f. 90A/4

fesāhī : fesatlık

f. 53B/7

fesāhat : dilin doğru,akıcı ve açık kullanılması

f. 1A/4,1A/8,106A/12

bāb-1 f. 106B/7

fesāne : masal,efsane

f. 107A/11

fettāhī : Yahya Sibek'in mahlası

f. 9B/1,9B/2

fevāyid : faydalar

f.i 47B/5

fevt : ölme,ölüm

f. bol- 24B/10,25B/4,26B/11,27B/4,30A/10,31B/4,32A/10,32B/4,33A/8,
33B/1,34B/7,35A/3,35B/8,36A/6,39A/13,39B/13,40A/7,40B/10,42B/8,44B/3,
94B/13

f. iniġ 24B/11,95A/1

f. iğa 27B/5

fıkhī : fıkıhla ilgili

f. 77A/5

fıkıh : şeri'at ilmi,amelî ve şer'f meseleler bilgisi

f. da 20B/2

fidâyî : bkz. Mevlânâ Fidâyî

mevlânâ f. 68A/11

figân : feryat,ağıt

f. 114A/12

f. dın 114A/11

f. ı 109B/12,114A/10

figânî : bkz. Mevlânâ Figânî

mevlânâ f. 68A/3

mir f. 63A/11

figâr : yara

f. 105B/2

fıkr : düşünce

f. kı1- 88A/13

fi'l : hareket

bed-f. 91A/10

bed-f.-rak 52B/12

filân : adı söylenmeyen bir kişi veya şeyi kasd etme

f. 35A/8

firâk : sevgiliden ayrılma,ayrılık

f. 113A/8,116A/9,116A/11

ez-f. 116B/2,116B/3

f. dın 116A/13

-firâş : döşek,yatak

sâhib-f. 21A/5

firdevs : cennet

f. -i a'lâ 46A/8

ğayret-i f.-i berîn 2A/7

firdevs-i a'lâ : cennetlerin en yücüsü

f. a. da 64A/8

firdevs-i berîn : cennetlerin en yücüsü

ğayret-i f. b. 2A/7

firib : aldatan,aldatici

dil-f.-i şerif 22A/3

pes 'am-ı f. 13A/1

firib-i şerif :

dil-f, ş. 22A/3

firkat : ayrılık

f. 117A/9

f. im 117A/12

f. inşadin 115B/12

firuz şah : bkz. Firuz Şah Big

f.ş. big 88B/7,88B/8

firuz şah big : Tezkiretü'ş-şuara yazarı Devlet Şah'ın babası

f.ş.b. 88B/7,88B/8

fitne : fesat,ara bozuculuk

f. sidin 18B/6

fukarâ : fakirler

f. 99A/3

fursat : fırsat

f. 53A/8

f. da 50A/13,79A/10

fusahâ : güzel,düzgün ve açık konuşanlar

f. nıng 2B/1

f. sı 1A/8

fusûl : fasıllar

f. 1B/9

fuşûs : yüzük taşları

f. 22A/4

fużalâ : fazıllar

f. 94A/1

f. sı 69B/8

fużûl : lüzumsuz,fazla

f. 67B/10

fünün : fenler

zû-f. 20A/5,73B/4

f. nı 19B/6

f. da 9A/11

f. ıda 94B/10

-fürüglük : satıcılık

ğazel-f. 35A/4,58B/8

füsün : sihir,büyü

f. 117B/8

fütür : zayıflık,bezginlik

f. 27B/7

füzün : çok,fazla

f. rak 117B/11

ġāfil : düşüncesiz

g. 45A/6,117A/12

ġaflet : dalgınlık

g. 87B/6

ġāh : zaman,vakit

g. 40A/2,97A/12,97A/13

g. ġāh 71A/2

ġāh ġāh : zaman zaman

g. 71A/2

-ġāh : yer bildiren Farsça bir ek

ġāzür-g. 47A/3

kār-g. ın 106B/9

bezm-g.ı 119A/5

bezm-g. ınınġ 106A/12

rezm-g. ınınġ 106A/11

ārām-g. ıdın 18B/2

ġāhī : bazen,ara sıra

g. 10B/1,22A/13,43A/6,46B/7,56A/5,57B/6,57B/6,59B/5,62A/4,64B/2,75A/13,
85B/7,90B/6,103B/3,104B/2

ġalat : yanlış,yanıлма

g. kıll- 29B/1

ġālib : yenen,üstün gelen

ġ. 25A/8,46A/12,46B/3,53A/13,99A/12,100A/5

ġ. bel- 56A/5

ġ. dur 94B/9

ġ.-i maḥz 7B/11

ġālib-i maḥz : sadelikle üstünlük

ġ. m. 7B/11

ġaltān : yuvarlanan

dürr-i ġ. dur 108B/3

ġam : tasa,kaygı,keder

ġ. 45A/7,111B/2,113B/6,113B/8,114B/5

ġ.-i tünd 111A/13

zülfa-yı ġ. 109B/10

ġ. u mātem 109B/11

derd ü ġ. da 117B/12

derd ü ġ. ıdın 117B/9

ġ. kın 115B/13

ġ. hārlik kıl- 31B/5

ġ. ıngdın 115B/4

ġam-hārlik : gamlılık,kederlilik

ġ. kıl- 31B/5

ġam-kın : kederli,tasalı

ġ. 115B/13

ġam-ı tünd : şiddetli üzüntü

ġ.t. 111A/13

ġam u mātem : tasa ve hüzün

ġ.m. 109B/11

ġanī : zengin

ġ. 45B/10

ġanīm : düşman,rakib

ġ. leri 51A/3

ġanīmet : çalışmadan elde edilen kazanç

ġ. tut- 10B/10

ġ. ka 76A/12

ġarābet : gariplik,tuhaflık

ġ. 12B/10,107B/12

ġ. in 2B/6

ġ. ining 95B/1

ġarāmet : borç,diyet gibi şeyleri ödeme

ġ. idin 72B/9

ġarāyib : tuhaf, şaşırılacak şey

ġ. 53A/9, 61A/5, 72A/1

ġarīb : kimsesiz, zavallı

ġ. 13A/13, 26A/3, 31B/4, 36A/7, 36A/8, 43A/12, 49B/13, 57A/12, 67A/11, 74B/4, 91A/12, 92B/5, 95A/13, 105A/13, 109A/12, 111B/5, 113A/1, 117B/6

ebyāt-ı ġ. 22B/6

esr ü ġ. 114A/11

ġarīb : bkz. Şāh Ġarīb Mirza

şāh ġ. mirza 105A/4

ġarīb : Mevlānā Fasihe'd-dīn'in mahlası

ġ. 88B/2

ġarībe : tuhaf

'ulūm-ı ġ. 5B/11

ġarībī : Muhammed 'Ali'nin mahlası

ġ. 44B/10

ġarik : gark olmuş

ġ. bel- 45B/7

ġarrā : Hüseyin 'Ali Celayir'in bir kasidesi

ġ. 89B/2

ġavgā : kavga, dövüş

ġ. kıl- 3B/12

ġavr : esas, dip

ġ. ıġā 80A/12

ġayb : gizli

ġ. 13A/6

ġ. -āne 59A/1

zahm-ı ġ. 12A/12

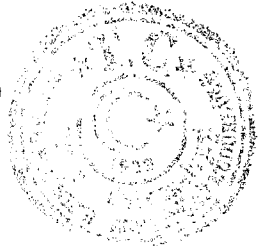
ġaybāne : gizlice

ġ. 59A/1

ġāyet : nihayet, son derece

ġ. 5B/8, 5B/12, 8B/7, 10A/1, 70B/13, 76A/2, 91B/6, 108A/3, 111A/10

ġ. kaçā 81A/9

ğāyib : gizli

ğ. 71A/5

ğ.-āne 99A/5,100A/8

ğāyib-āne : bkz. gaybane

ğ. 99A/5,100A/8

ğayr : ayrı, başka

ğ. 59B/1,117A/3

ğ.-ı mükerrər 30B/5

ğ.-ı vākı' 71B/10

ğayr-ı mükerrər : tekrar olmayan

ğ.m. 30B/5

ğayr-ı vākı' : vaki olmayan

ğ.v. dur 71B/10

ğayret : çaba

g.-i firdevs-i berīn 2A/7

ğ.i 111A/9

ğayret-i firdevs-i berīn : en yüce cennete girme arzusu

g.f.b. 2A/7

ğāżab : kızgınlık

ğ. ı 102A/2

ğazel : bir nazım şekli

ğ. 2B/4,6A/13,8B/4,15A/7,17B/6,33A/4,41B/1,48B/10,89B/12,98B/8,108A/1,

114B/13,115A/6,115B/10,116A/13

ğ. -fūrūşluk 35A/4,58B/8

ğ.-gūy 13A/1

ğ. kıl- 74B/8,74B/9

ğ. ni 5B/2,13A/10

ğ. niğ 6B/3,112B/1

ğ. ğa 11B/4

ğ.i 24B/7,32A/2

ğ. iğa 115A/6

ğ. leri 25A/3,39B/4

ğ. lerini 11B/1

ğ. leridin 25B/12

ğazel-fürüşlük : gazel satıcılık

ğ. 35A/4,58B/8

ğazel-güy : gazel söyleme

ğ. 13A/1

ğazeliyyât : gazeller

ğ. da 7B/12

ğ. 1 7B/12,97B/6

ğ. ıda 11B/9

ğazür-gâh : yer adı

ğ. 47A/3

gedâ : dilenci

g. nınğ 118B/7

gedâlıg : dilencilik

g. 37A/12

g. dın 37B/2

gedâyî : bkz. Mevlânâ Gedâyî

mevlânâ g. 65A/10

geh : bazı

g. 42B/9,42B/9

genci : yer adı

g. 87A/12

g. de 87A/7

ger : eger

g. 16B/5,44B/6,44B/7,45A/7,113A/11,115B/5

-ger : failiyet bildiren bir edat

sitem-g. 104B/3

tânek-g. 108B/13

kâse-g. dür 56B/8

ser-g.-i 62A/7

-gerdân : dönen,dönücü

ser-g. yürü- 56A/1

gerdün : dönen,felek

g. 48A/1,112A/4,112A/6,118A/2

g.-bidād 118A/10

bi-dād g. 118A/13

gerdün-ı bīdād : adaletsiz dünya

g.b. dın 118A/10

-gerlik : yapıcılık

kāse-g. 35B/3,62B/9

helva-g. ge 58B/4

kemān-g. ge 57A/10

kimyā-g. ge 23B/3

germ : sıcak

g. 28A/2

geştī : gezme,dolaşma

g. 116B/12

gevher : elmas

g. 107B/2

g. -zāy 47A/12

g. -i ercümend 106A/10

g. -i yektā 47B/8

ebr-i g. -bār 106A/8

g. din 47A/13

g.i 2A/5

g.ining 48A/3

g. leri 1A/9

g. lerining 101A/5

gevher-bār : cevher yağdıran

ebr-i g. 106A/8

gevher-zāy : elmas doğuran

g. 47A/12

gevher-i ercümend : muhteşem elmas,Sultan Baykara

g.e. i 106A/10

gevher-i yektâ : benzersiz elmas, Abdurrahman Cami
 g.y. durur 47B/8
 gevher şad ağa nür : bkz. Gevher Şad Bigüm
 g.ş. a. n. 61B/9
 gevher şad bigüm : Sultan Ebu Sait Mirza'nın kızı
 g. ş. b. 72A/12, 85A/1
 gezend : zarar, ziyan
 g. 116A/7
 ğıcak : bir çeşit saz
 ğ. 85A/13
 ğ. çal- 85A/7
 ğiybet : aleyhinde bulunma
 g. 91A/13
 -gir : tutan
 dest-g. i 89B/9
 girde : açılmış, yufka
 g. niñg 47B/7
 giriftâr : esir, düşkün
 g. 113B/11
 g. bol- 44A/5, 112B/5
 g. durlar 71B/1
 giriftârlığ : esirlik
 g. ida 113B/9
 giryan : ağlayan, ağlayıcı
 çeşm-i g. im 117B/3
 çeşm-i g. ining 117A/13
 gisû : omuza dökülen saç
 târ-ı g. yı 41A/6
 gonça : tomurcuk, açılmamış gül
 g. 16B/5
 g. -i handân 110B/5, 110B/7
 gonça-i handân : gülan gonca
 g. h. 110B/5, 110B/7

gubārī : bkz. Mevlānā Gubārī
mevlānā g. 62A/6

gūl : saf, bön
g. 25A/1

gūlmet : şehvet fazlalığı
g. 99A/2

-gūn : renk
gūl-g. 107B/5
mey-g. 107B/6

gūnç : naz, cilve
g. u delāl 106A/4

gūnç u delāl : naz ve eda
g. d. 106A/4

gur : mezar
g. -hāne 92B/11
g. -istān 8A/10, 10B/5, 24B/1, 35A/10

gur-hāne : mezarlık
g. side 92B/11

gur-istān : mezarlık
g. da dur 8A/10
g. ıda 24B/1, 35A/10
g. ıdadur 10B/5, 44A/3

gurbet : yabancı memleket, vatan dışı
g. 45A/10, 50B/8, 53A/3, 72B/2

gūşe : köşe, bucak
g. 7A/12, 9B/9, 37A/11, 54B/12, 54B/12, 89A/1, 90B/11
g. tut- 24A/5

gūşiş : çalışma, çabalama
g. 106A/11
g. kıl- 61A/6

gūy : oyun topu
g. u çevgān 15A/3

güy u çevgân : topla oynanan bir oyun

g.ç. 15A/3

-güy : söyleyen,söyleyici

gazel-g. 13A/1

hös-g. 14B/9

mesel-g. 12B/13

mesnevi-g. 29A/13

şirîn-g. 11A/1,44A/13

türki-g. 42A/11

türki-g. dur 42B/1,65A/10

güyende : söyleyen

g. dür 63A/11

g. din 103B/7

g. ler 29B/4

guylik : söyleyicilik

pür-g. 99B/5

hös-g. ka 13B/13

güftâr : söz

g. 94A/3,111A/12

gül : çiçek

g. 1A/1,16A/12,42B/4,44B/7,105A/8,108B/6,108B/6,113A/6,115A/9,116A/12

bülbül bile g. 11A/7

g. sitan 106A/6

g. ni 110B/3

gülbang : ilahî,du'â

g. ıdın 2A/7

gülberg : gül yaprağı

g. -i handân 105A/8

gülberg-i handân : açılan gül yaprağı

g. h. ımça 105A/8

gülberge : yer adı

g. 6B/11

gülgün : gül renkli

g. 107B/5

gül'izāri : gül yanaklı

g. dur 106A/5

gül-sitān : gül bahçesi

g. da 106A/6

gülşen : gül bahçesi

g. -i kūy 114A/7

g. -i raz 104A/4

g. i 113B/7

gülşen-i kuy : sevgilinin köyü

g. k ungdın 114A/7

gülşen-i rāz : tasavvutta ilgili bir eser

g. r. ğa 104A/4

gülzār : gül bahçesi

h^vāh-ı g. ığa 118A/9

gürz : silah, savaş aleti

g. 105B/11

güstāh : hayasız, küstah

g. -āne 10B/7

güstāh-āne : hayasızca

g. 10B/7

güşāyiş : açılma

g. ler 87A/5

güvāh : şahit, delil

g. durlar 95A/4

güyā : sanki

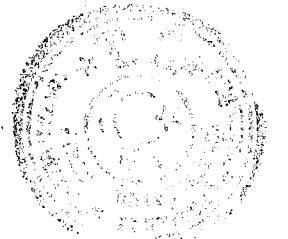
g. 4B/1, 7B/4, 12A/10, 28A/13, 37B/1338B/4, 57B/4, 62B/5, 63B/8, 63B/13, 65B/6, 66A/10, 68A/7, 83B/4, 84B/3, 90B/3, 91B/7, 108A/6, 110B/12

güzide : seçkin

g. 83A/2

güzir : çare

g. 47B/9

haber : havadis, bilgi

h. 35A/11, 89A/5, 98B/11, 117B/9

bî-h. raq 52B/12

haberdâr : haberli

h. 45A/1, 113B/12

habîbullah : bkz. Mîr Habîullah

mîr h. 93A/2

habîs : kötü, alçak

h.-şive 38A/8

h. 1er 77A/7

habîs-şive : kötü sözlü

h. 38A/8

hâbt : iptal etme, bozma

h. kıl- 22B/9

hac : bkz. Mîr Hac

mîr h. 56B/2

hacâlet : utanma, şaşırma

h. idin 2A/3

hacc : İslâmın beş şartından biri

h. 31A/5, 87A/6

h. -1 mübarek 6B/8

hacc-1 mübârek : kutsal hac

h. m. 6B/8

h^vâce : hoca

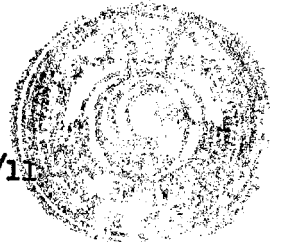
h. 5B/9, 6A/1, 6A/6, 18A/7, 20A/3, 20B/13, 27B/5, 28A/2, 101B/11

hâzret-i h. 9B/4, 27B/4

h. 'abdulkâdir 101B/4, 101B/6

h. 'abdullah 21B/3

hâzret-i h. 'abdullah 76B/3, 79B/7

- h. 'abdullah mühenne 86B/2
 h. 'abdullah sadr 87A/10
 h. ahmed cāmī 86B/8
 h. ahmed mücellid 37B/9,38A/6
 h. 'ali zeynü'd-dīn 60A/8
 h. āsafī 49B/9,58A/1
 h. bū sa'īd 84B/6
 h. cihān 30A/8
 h. dihdār 80B/11,81A/6
 h. ebū ishak 29B/13
 h. ebu'l-vefā 6A/7.6B/6
 h. ebu'l-vefā'i h̄varezmī 5B/8
 h. ebū naşr mühenne 86A/2
 h. ebū tāhir 86B/1
 h. efzal 68A/3
 h. evhad-ı müstevfī 7A/8,18A/2,19B/5
 h. fazlullah-ı ebu'l-leysi 20B/1,96A/2
 h. hāfız 25B/12,28A/10,30B/10,73B/10
 h̄azret-i h. hāfız 14A/4,15A/11,63A/7
 h. hāfız şerbetī 14B/3
 h̄azret-i h. hāfız şirāzī 115A/1
 h. hāvend 96A/2,96A/10
 h. hıẓr 23A/13
 h. hurd 94B/5,95A/5
 h. hüseyin girengī 86A/2
 h. 'ismetullah 8B/6,9A/1,103A/9
 h. kanber 86A/3
 h. kūsuyī 40B/11
 h. kutb ahmed 86B/6
 h. küllān-ı bezzāz 66B/7
 mevlānā h. küllān kāzi 83B/8
 h. mahmud tāybādī 48A/4
 h. mansur 66B/9,67A/1,68B/4

- h. mecdü'd-din muhammed 81A/13
 h. mes'ud-ı kummî 31B/13
 h. muhammed hıdır şah 31A/10
 h. muhammed mervârid 87A/10
 h. mūsâ 60A/13
 h. mü'eyyed dīvâne 28A/6,84B/8
 h. mü'eyyed mühenne 27B/12,30A/1
 h. müseyyib 44A/6
 h. selmân 11B/6,25B/7
 h. sultân muhammed 81B/5
 h. tak 44B/3
 h. şemsü'd-din muhammed bitikçi 67A/1
 h. 'ukkâşe 62B/4
 h. yusuf burhân 34A/5
 h. yusuf hemedânî 43B/8
 h.-vâr 64A/2
 h. ni 5B/9,28A/3
 h. niñg 8B/13,28A/5,86A/11,101B/9,101B/13
 h. niñgdür 8B/9
 h. ga 102A/4
 h. si 64A/1

h^vâce : bkz. hazret-i h^vâce

hazret-i h. 9B/4,27B/4

h^vâce 'abdu'l-kâdir : kişi adı

h. 'a. 101B/4,101B/6

h^vâce 'abdullah : kişi adı

h. 'a. 21B/3

h^vâce 'abdullah : bkz. hazret-i h^vâce 'abdullah

hazret-i h. 'a. 76B/3,79B/7

h^vâce 'abdullah mühenne : kişi adı

h. 'a. m. 86B/7

h^vâce 'abdullah sadr : kişi adı

h. 'a.s. 87A/10

h^vāce ahmed cāmī : kişi adı

h. a. c. 86B/8

h^vāce 'ali zeynü'd-dīn : kişi adı

h. 'a. z. 60A/8

h^vāce āsafī : kişi adı

h. a. 49B/9, 58A/1

h^vāce bū sa'id : kişi adı

h. b. s. 84B/6

h^vāce cihān : kişi adı

h. c. 30A/8

h^vāce dihdār : kişi adı

h. d. 80B/11, 81A/6

h^vāce ebū ishak : kişi adı

h. e. i. 29B/13

h^vāce ebu'l-vefā : kişi adı

h. e. 6A/7, 6B/6

h^vāce ebu'l-vefā'i h^vārizmī : kişi adı

h. e. h. 5B/8

h^vāce ebū naşr mühenne : kişi adı

h. e. n. m. 86A/2

h^vāce ebu tāhir : kişi adı

h. e. t. 86B/1

h^vāce efzāl : kişi adı

h. e. 68A/3

h^vāce evhad-ı müstevfī : kişi adı

h. e. m. 7A/8, 18A/2, 19B/5

h^vāce fażlullah ebu'l-leysī : kişi adı

h. f. e. 20B/1, 96A/2

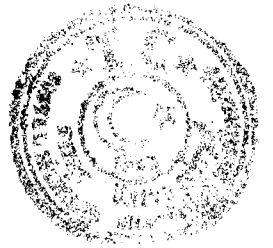
h^vāce hāfız : kişi adı

h. h. 25B/12, 28A/10, 30B/10, 73B/10

hāzret-i h. h. 14A/4, 15A/11, 63A/7

h^vāce hāfız şerbetī : kişi adı

h. h. ş. 14B/3

h^vāce hāfız şirāzi : kişi adı

hazret-i h. h.ş. 115A/1

h^vāce hāvend : kişi adı

h. h. 96A/2,96A/10

h^vāce hıızr : kişi adı

h. h. 23A/13

h^vāce h_urd : kişi adı

h. h. 94B/5,95A/5

h^vāce h_useyin girengi : kişi adı

h. h. g. 86A/2

h^vāce 'ismetullah : kişi adı

h. 'i. 8B/6,9A/1.,103A/9

h^vāce kanber : kişi adı

h. k. 86A/3

h^vāce k_us_uy_i : kişi adı

h. k. 40B/11

h^vāce k_ut_ub a_hmed : kişi adı

h. k. a. 86B/6

h^vāce k_ull_ān-ı bezz_āz : kişi adı

h.k.b. 66B/7

h^vāce k_ull_ān-ı k_āzi : bkz. mevl_ān_ā h. k. k.

mevl_ān_ā h. k. h. 83B/8

hacel : utanma,sıkılma

h. 106B/9,114A/7,114A/8

h^vāce mahmud t_āy_bād_i : kişi adı

h.m.t. 48A/4

h^vāce mansur : kişi adı

h. m. 66B/9,67A/1,68B/4

h^vāce mecd_u'd-din mu_hammed : kişi adı

h. m. m. 81A/13

h^vāce mes'ud k_umm_i : kişi adı

h. m. k. 31B/13

h^vāce muḥammed hıızır şah : kişi adı

h. m. h. ş. 31A/10

h^vāce muḥammed mervārid : kişi adı

h. m. m. 87A/10

h^vāce müsā : kişi adı

h. m. 60A/13

h^vāce mü'eyyed divāne : kişi adı

h. m. d. 28A/6,84B/7

h^vāce mü'eyyed-i mühenne : kişi adı

h. m. h. 27B/12,30A/1

h^vāce müseyyib : kişi adı

h. m. 44A/6

h^vāce selmān : kişi adı

h. s. 11B/6,25B/7

h^vāce sultān muḥammed : kişi adı

h. s. m. 81B/5

h^vāce şemsü'd-din muḥammed bitikçi : kişi adı

h. ş. m. 67A/1

hācet : ihtiyaç, lüzum

h. 17B/6,95A/3

h. i- 82A/5,91B/7

h. bөл- 47B/11,53B/2

h^vāce tāk : kişi adı

h. t. 44B/3

h^vāce 'ukkāşe : kişi adı

h. 'u. 62B/4

h^vāce yusuf burhan : kişi adı

h. y. b. 34A/5

h^vāce yusuf hemedānī : kişi adı

h. y. h. 43B/8

h^vāce-vār : hoca gibi

h. yürü- 64A/2

hacı : hacca gitmiş kişi

mevlānā h. 84B/13,85B/3

h. ebu'l-ḥasan 16A/9

mevlānā h. meḥmed ferhī 74A/8

mevlānā h. mu'arrif 65B/5

mirza h. seḡdī 43A/10

hacı ebu'l-ḥasan : kişi adı

h. e. 16A/9

hacı meḥmed ferhī : bkz. mevlānā hacı meḥmed ferhī

mevlānā h.m.f. 74A/8

hacı mu'arrif : bkz. mevlānā hacı mu'arrif

mevlānā h. m. 65B/5

hacı seḡdī : bkz. mirza hacı seḡdī

mirza h. s. 43A/10

hadd : sınır

h. 107B/5

h. din 117A/11

h. ini 41A/7

ḥademe : hizmet eden

h. 5A/4

ḥadeṣ : abdest bozucu hal, pislik

h. kıl- 96A/9

hadīṣ : söz, haber

h. inḡni 117B/7

hāfız : Kur'an-ı Kerim'i ezberlemiş olan

h. 5B/4,5B/7,73A/8

ḥvāce h. 25B/12,28A/10,30B/10

ḥazret-i ḥvāce h. 63A/7

h. 'ali cāmī 26B/11

h. celālū'd-din maḥmūd 80A/12

h. sa'id 5A/8,5B/2

h. ṣerbeti 72B/12

ḥvāce h. ṣerbeti 14B/3

hazret-i hvāce h. şirāzī 115A/1

h. yārī 32A/11

h. dur 80B/1

h. nıng 73B/10

hazret-i hvāce h. nıng 14A/4,15A/11

h. ga 73A/7

hāfıza : zihin,bellek

h. da 105A/6

h. sı 49B/10,58A/5

h. sın 49B/12

h. sıça 58A/6

hāfız 'ali cāmī : kişi adı

h. 'a. c. 26B/11

hāfız celālū'd-dīn mahmūd : kişi adı

h. c. m. 80A/12

hāfız sa'id : kişi adı

h. s. 5A/8,5B/2

hāfız şerbeti : kişi adı

h. ş. 72B/12

hvāce h. ş. 14B/3

hāfız şirāzī : bkz. hazret-i hvāce hafız şirazi

hazret-i hvāce h. ş. 115A/1

hāfız yārī : kişi adı

h. y. 32A/11

hafta : yedi günlük zaman

h. 16A/12

hvāh : isteyen,ister

dād-h. 95A/12

dil-h. 45A/7,113A/10

h. -1 gülzār 118A/9

h. -1 nazm 36A/7

h. -1 nesr 36A/8

h. -1 ra'nā 118A/9

dil- h. 1 119A/4

h̄vāh-1 gülzār : gül bahçesi isteyen

h. g. 1ğa 118A/9

h̄vāh-1 nazm : nazm isteyen

h. n. 36A/7

h̄vāh-1 neşr : neşir isteyen

h. n. 36A/8

h̄vāh-1 ra'nā : güzellik isteyen

h. r. lasın 118A/9

hāher : kız kardeş

h. -zāde 76A/9, 86A/3, 90B/2

hāher-zāde : yeğen

h. 76A/9

h. sidür 86A/3, 90B/2

hāk : toprak

h. -1 dergāh 116B/4, 116B/8

hāk-1 dergāh : dergahın toprağı

h. d. ın 116B/4

h. d. ıng 116B/8

hākān : Türk devlet başkanlarının ünvanı

h. 101A/5, 102A/12, 106B/6

h. -verā 106A/11

h. ı 106B/4

hākān-verā : âlemin hakanı, Sultan Baykara

h. 106B/11

hakāyık : doğrular, gerçekler

h. 3B/5, 22A/3

hakem : Fazlullah abu'l-leysi'nin mahlası

h. 20B/11

hākī : bkz. mevlānā hākī

mevlānā h. 40B/11

hakīka : bir şeyin aslı, esası

fi'l-h. 101A/2, 117B/5, 118B/2

hakikat : gerçek,asıl

h. 118B/3,118B/6

h. ka 118B65

hakim : hüküm eden

h. 94A/9

h. i 17B/11

hakim : âlim, bilgin

h. -veş 54A/3

kemâl-i h. 10A/3

hakim tabib : bkz. mevlânâ hakim tabib

mevlânâ h. t. ning 15B/4

hakim-veş : bilgince

h. 54A/3

hakir : değersiz

h. 54B/5

fakir-i h. 102B/3

h. ü'l-cüsse 53A/5

hakiri : bkz. mevlânâ hakiri

mevlânâ h. 66A/8

hakirü'l-cüsse : cüssesi küçük, zayıf

h.c. 53A/5

hakq: Allah, doğruluk, birine ait elam

h. 69B/12, 93B/8, 104B/8, 119A/8

h. şinâsîliğ 104B/8

h. te'âlâ 93B/8

h. idur 73B/6

hakq-şinâsîliğ : hakka ri'ayet etme

h. i 104B/8

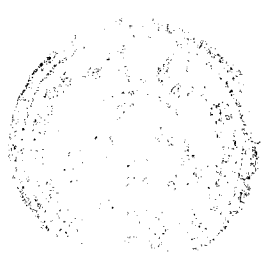
hakq-te'âlâ : Allah

h. 93B/8

hâl : şimdiki zaman, şu andaki durum, insanın durumu

h. 80B/13, 101B/9, 110B/10, 112B/2

bî-h. 40B/2, 111A/8

fi'l-h. 29B/2,98A/10

h. de 8A/7

h. imni 26B/1

h. imdin 45A/6

h. i 59A/7,82B/8,89B/12,109A/7

hasb-ı h. i 58A/13

münāsib-i h. i 64B/11,89B/12

h. ining 76A/4,111B/8,112A/8

fi'l-h. ining 102A/11

intizām-ı h. ining 48B/6

h. iğa 8B/1,13A/8,22B/1,25B/8,94A/3

h. ide 26A/10

h. idin 77B/3,113B/12,117B/9

h. ler 112A/9

hālā : şimdi,şu anda

h. 3A/4,3A/5,18A/13,47A/5,48A/13,53B/8,55A/3,55B/13,56A/11,57B/9,63B/9,
70B/1,72A/4,74A/9,75A/5,78A/10,79A/12,84A/2,85A/9,87A/7,88A/4,90B/11,94A/2,
98B/11,103B/3

halās : kurtulma

h. 112B/8

h. bөл- 44A/10

halāsa hānkāh : Herat'ta bir tekke

h. h. da 97A/6

halāsiyye medresesi : Herat'ta Nevāf'nin kurduğu bir medrese

h. m. ğa 80B/2

hālāt : haller,durumlar

h. in 21A/8

h. in 95A/7

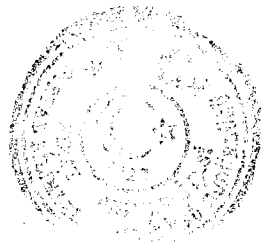
h. ida 27B/1

halāyık : mahluklar,insanlar

h. 3B/11,14B/4,17B/7,21A/2,42B/2,99A/3

h. nı 17B/13

h. ka 21B/7,22A/6

h. idin 47B/5

haleb : yer adı

h. 78B/5

halef : bkz. mevlânâ halef

mevlânâ h. 54B/13

halef : mevlâna Ziya'nın mahlası

h. 54B/10

halef : birinden sonra gelip onun yerine geçen kimse

h. idür 75B/7,79A/9

hâlet : hal, keyfiyet

h. dür 117A/2

halevât : boşluklar, yalnız bulunulacak yerler

h. 71A/5

h. bel- 71A/6

hâli : boş

h. 33A/4,42B/2,43B/10,61A/2,91A/2

h. i- 67B/11

h. ir- 91B/9

h. bel- 54B/11

hâlidî : bkz. mevlânâ Hâlidî

mevlânâ h. 99B/8

halife : birinin yerine geçen kimse

h. 4B/7

halil : bkz. halil sultan

h. sultan 8B/8,8B/11

halil : bkz. şüfî halil

şüfî h. 98B/12

halil sultan : Timur'un torunu, Miran Şah Mirza'nın oğlu

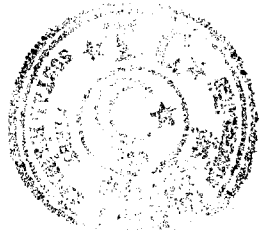
h.s. 8B/8,8B/11

hâliyâ : şimdiki zamanda, şimdiki halde

h. 72A/12

halk : ahali, yaratılma

h. 26A/4,30B/5,55A/1,70B/10,81B/2,114B/9

h. nr 22B/4

hüsn-i h. da 83A/3

h. ı 5B/8

halqa : ortası boş yuvarlak

h. 113A/4

h. lar

hall: çözmeye, çözülmeye

h. ü münazır 19A/13

hall ü münāzır : münakaşanın halli

h. m. 19A/13

halvet : yalnız, tenha

h. 7B/12

ham : olgunlaşmamış

h. 100A/1

hamarat : beceriklilik

h. 68A/7

hamd : Allah'a şükretme

h. 1A/1

hāme : kalem

h. 106B/4

hamīd : Mevlana Mahmud Gül'ün mahlası

h. niñg 67B/13

hamīde : övgüye değer

h. 77B/1, 94A/7

h. -ahlāk 48A/10, 83A/2, 88A/10, 106B/6

hamīde-ahlāk : övülecek, güzel ahlak

h. 48A/10, 83A/2, 88A/10, 106B/6

hamīde'd-dīn : bkz. Mevlānā Hamīde'd-dīn

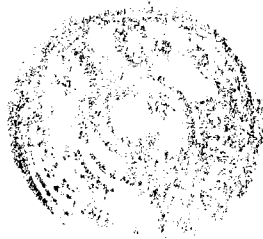
mevlānā h. 21B/12, 75B/7

hamīd gül : bkz. Mevlana Hamid Gül

mevlana h. g. 67B/9

haml : isnat, atıf

h. kıl- 82A/13

hamlık : olgun olmama hali

h. 40A/11

hamse : mesnevi tarzında yazılmış beş kitaptan ibaret takım

h. 8A/13,12A/9

h. ğa 7B/3

h. sidin 8B/2

hamsin : elli

h. 4B/6,51B/12

han : hükümdar

h. 106B/4

hüseyin bahadır h. 106B/1

-h^van : okuyan,okuyucu

mihrab-h. 80B/1

hançer : bkz. seyid hançer

seyid h. 68B/12

h^vand : bkz. Mîr H^vand

mîr h. 75A/3

seyid h. şah 75A/3

handâde : han sülalesi,asil sülale

h. 28B/9

h. ğa 28B/11

h. sidin 28B/9,28B/11

handân : gülen

gença-i h. 110B/5,110B/7

la'l-i h. 108A/5,108A/7

la'l-i h. dur 108B/4,108B/6

gülberg-i h. imça 105A/8

hâne : ev

ğür-h. 92A/4

kâr-h. 22A/6

kuş-h. 57B/4

sabün-h. 38B/13,38B/13

hum-h. din 54B/12

gur-h. side 92B/11

h. -i çin 2A/7

hâne-i çin : bir araya toplanmış

h.ç. 2A/7

hankâh : dervişlerin evi, tekke

h. 21B/12

h. -ı mülk 37B/10

h. ga 18B/11

h. da 19B/4, 21B/13

h. dın 5A/13, 5B/1

h. ı 18B/9, 21B/2, 60A/9

h. ınınğ 80A/12

h. ıda 20B/13, 75B/10

hâlasa h. ıda 97A/6

h. ıdadur 40B/10

hankâh-ı mülk : Herat'ta bir tekke

h. m. 37B/10

-hvānlig : ekuyuculuk

hōş-h. 72B/13

-hvānlik : bkz. hvānlig

kıssa-h. ka 67B/2

hân-mân : ev-bark , ocak

h. ım 113B/5

hār : diken

h. ıdur 116A/12

h. ıdın 116A/9

hār : eşek

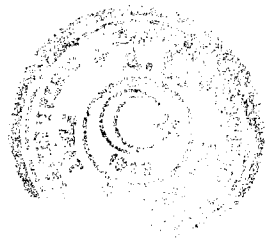
h.-vār 78A/6

harāb : yıkık, viran

h. 47A/2

har-vār : eşek yükü

h. 78A/6

harābātī : vaktini meyhanede geçiren

h. lerniᅡ 46B/8

harāret : sıcaklık

h. din 62B/8

h. i 113B/3

harekāt : hareketler, tavırlar

h. ı 21B/7

harf : alfabeyi meydana getiren işaretlerden her biri

h.i 111B/5

hāric : dış

h. -i muhabbet 74A/1

hāric-i muhabbet : sevgi harici

h. m. 74A/1

harimi-i kalender : kişi adı

h.k. 33B/6

h^vārizm : yer adı

h. 5B/8, 90B/12

h. de 6A/6, 6B/5

h. de durur 6A/6

h. din 6B/1

h^vārizmlık : harezmi

h. dur 43B/5, 97B/4

-hārlik : yiyen

gam-h. kıl- 31B/5

hāş : öz, asıl

h. 105A/13, 110A/7, 113A/12, 114B/1

hasan erdeşir : bkz. Seyyid Hasan Erdeşir

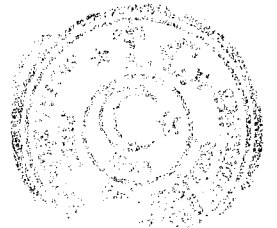
seyyid h.e. 46A/8

hasan şah : bkz. Mevlānā Hasan Şah

mevlānā h.ş. 51A/9

haşâyış : birine ait olan keyfiyetler

h. ınıᅡ 106A/3

hasb: göre, nazaran

h.-1 hâl 58A/13

hasb-1 hâl : görüşüp dertleşme

h. h. i 58A/13

hasab : baba tarafından gelen şeref, soy temizliği

h. 45B/1, 75A/6, 96B/2

h. 45A/13, 106B/5, 106B/9

hased : gizli düşmanlık

h. i 89B/6

hâsıl : husule gelen, meydana gelen

h. 23B/4

h. bol- 19A/10, 21A/6, 21A/10, 26B/5, 71B/5, 71B/13, 82A/4

h. kıl- 16A/10, 46B/7, 55A/12, 62B/4, 70B/9, 74A/2, 96B/11

h. 1 24A/6

hâsir : hasret çeken

h. 118B/11

hasm : düşman

h. 74A/2

h. im 109B/11

hasret : iç çekme, sevgiliye kavuşamamadan doğan keder

h. im 117A/9

derd ü h. i 115A/11

derd ü h. im 115A/13, 117A/11

hâss: mahsus, özel

h. 71B/6

haste : rahatsız, sayrı

h. 26A/3, 31B/4, 100B/4, 110A/6, 116B/9, 116B/12

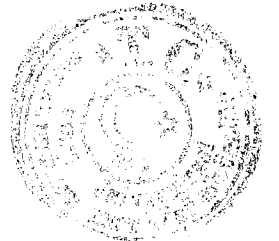
h. ni 116B/3

hastelig : rahatsızlık

h. 1 48B/12

hâşimî : bkz. Seyyid Haşimî

seyyid h. 10A/9

hātā : yanılma, yanlış

h. 74A/3, 74A/4

hatāyī : Mir Kureyşi'nin mahlası

h. 38B/11

hātem : mühür

h. ü's-saltana 22B/3

h.-i zamān 106A/12

hātem-i zamān : zamanın mühür sahibi

h. z. ı 106A/12

hātemī : sultan Hüseyin'in mahlası

h. 90B/10

hātemü's-saltanalık : saltanat mührüne sahip olma

h.s. ka 22B/3

hātır : zihin, fikir, gönül

h. ğa 2B/9, 65B/11

h. da 95B/12

meyl-i h. ı 51A/1

h. ıĝa 72A/2, 86A/8, 86A/11, 105A/6

h. larınıĝ 47B/3

hatīb : güzel ve düzgün konuşan

h. 80A/13, 80B/5, 85A/2

hatm : bitirme

h. 3A/12

h. kıl- 48A/2

hatt : çizgi, yol, yazı

h. 12A/2, 85A/13, 108A/2, 108A/3, 108A/7, 108B/4, 108B/8

h. nı 59B/10, 80B/1

h. ın 31A/13, 57B/9, 81B/7, 109A/1

h. ka 50A/13, 91B/2

h. dın 36A/3

h. ınıĝ 114A/8

sebze'i h. ınıĝ 108A/5, 108B/2, 108B/12

h. 1 80B/8,108A/10,114B/11

hüsn-i h. 1 56B/12

sebze'i h. 1 108B/9

h. ını 114A/5

h. ının 107B/6

h. ıda 80B/10,82B/13

h. ları 20B/4

hattâţ : el yazısı güzel olan sanatkâr

h. 103B/7

hatun : hanım

h. 1 15B/4

havâdis : haber

rüzgâr-ı h. 18B/6

havâşî : haşiyeler,derkenarlar

h. 88A/7

hâvend : bkz. Hvâce Hâvend

h. vâce h. 96A/2,96A/10

hâverî : Baba Sevdayi'nin mahlası

h. 13A/6

hâverî : bkz. mevlânâ hâverî

mevlânâ h. 39A/4

havz : suya girme

pây-ı hisâr-ı h. 1 77A/10

hayâ : utarma,sıkılma

h. 49B/6

bi-h. 33A/9

h. sı 75B/9

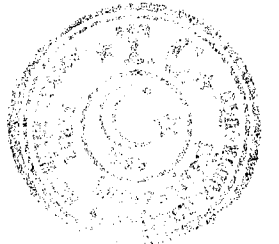
hayâl : insanın zihninde tasarladığı şeyler

h. 1B/13,65B/9,67A/11,105A/13,112B/3

h. -engiz 66B/3

şebistân-ı h. 9A/13

tecnis-i h. 29B/1

varaku'l-h. 62B/5

h. u visāl 12A/11

h. kıl- 29B/1,76A/4,114A/9

h. ğa 98A/6

h. i 22B/3,22B/9,23B/3,108B/12,116A/4

h. iġa 7B/5

h. ler 57A/12

hayālāt i. hayaller

h. iġa 82A/13

hayāl-engizlik : hayal kurma,hayalcilik

h. 66B/3

hayālī : bkz. Mevlānā Hayālī

mevlānā h. 9A/1

hayāl u visāl : Mevlana 'Ali Ateşî'nin bir eseri

h. v. 12A/11

hayāt : canlılık,dirilik

h. 46A/5

h. ka 112B/5

h. ıda 31A/5

haydar : kişi adı

h. 22B/9

haydar : bkz. Mîr Haydar

mîr h. 90A/2

haydar-ı meczûb : bkz. Mir Haydar-ı Meczub

mîr h. m. 22A/10

hayf : yazık,heyhat,vah

h. 45B/5,45B/5,46A/4,46A/4

hayl : zümre,takım,güruh

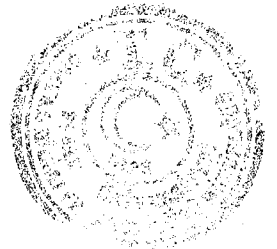
h. 1B/6,19A/90

h. ğa 38B/7

h. i 1B/9,45A/2

tarîk-ı h. ınıñ 70B/2

h. iġa 2B/12

hayli : çokça, oldukça

h. 39A/6, 42A/12, 42B/7, 43A/13, 50B/1, 59A/11, 66A/10, 66B/3, 68B/7, 74A/1, 81A/7, 83B/10, 86B/2, 91B/2, 97B/6, 99B/10, 100B/10

h. gına 55A/12

hayme : çadır

h.-düzlük 35B/9

hayme-düzlük : çadır dikicilik

h. 35B/9

hayr : iyilik, faydalı iş

h. 10B/7

h.-bād 117A/4

h. bol- 49A/6

h. -reh 33A/9, 73B/9

hayrān : çek tutkun, şaşırma

h. 2A/1, 65B/4, 104A/8

h. kal- 49A/2

h. dur 47A/2

hayr-bād : hayır rüzgârı

h. 117A/4

hayreh : hayır yel

h. 33A/9

hayrehliĝ : hayır yolda olma

h. 73B/9

hayret : şaşma, şaşırma

h. 4A/11, 36A/13, 80A/3

h. kıl- 36A/11

hayru'l-enām : yaratılmışların hayırlısı Hz. Muhammed(ASV)

h. 1B/3

haysiyyet : şeref, itibar

h. idin 52A/5, 101A/9

hayvān : canlılık, dirilik

āb-ı h. 108A/6, 108A/8

h. suyu 2A/1

hazān : son bahar

h. 1 113B/6,113B/8

h. ınnġ 116A/9

hazar : sabit meskeni olanların oturdukları yer

h. da 88A/12

hazcird : yer adı

h. 4B/3

hazık : işinin ehli,usta

h. 64B/13

hāzır : huzurda,meydanda

h. -āne 100A/8

hāzır-āne : hazır olma

h. 100A/8

hazīre : etrafı çevrili,mezarlık

h. si 34A/13,47A/4

h. sidedür 27A/5

hazret : saygı amacıyla büyükler için kullanılan ünvan

h. 4B/13,28A/6,41B/3,89B/3,101B/1,101B/8,101B/10

h. -i erşād mābī nūren 76B/1

h. -i h^vāce 9B/4,14A/4,15A/11,27B/4,63A/7,76B/3,79B/7,115A/1

h. -i imāmu'l-muttakīn 74B/1

h. -i kiçik mirza 78B/4

h. -i mahdūmī nūren 1B/11,5A/8,17A/6,26B/13,33B/10,41B/2,44A/1,47B/1,

51B/7,51B/13,62A/3,69B/2,72A/10,83A/7,85B/4,85B/10,116B/1

h. -i melīk-i allām 1B/1

h. -i mevlānā celalū'd-dīn-i rūmī 4A/11

h. -i mevlānā muhammed tebādegānī 46B/4,87A/2

h. -i mevlānā şerefeddin ali yezdī 37A/2

h. -i mīr kāsım envār 3B/2,4B/7,4B/12,5A/1,5A/4,5A/5,5A/12

h. -i sultānu's-selātīn 103A/6

h. -i sultān-ı tarīkat 27B/12,84B/6

h. -i şeyh 25B/8,34A/13,84A/4

h. -i şeyhü'l-islāmī şeyh aḥmed cāmī 34A/5,86B/6

h. -i şeyh luḳmān 40B/10,59B/4

h. niṅg 3A/6,4B/3,17A/1,17B/1,45A/4,48A/5,69B/5,74B/3,85B/6,85B/12,
101A/9,102A/2,107A/4,107A/12,108A/13,110A/7,113A/11,114B/1,118B/4

h. ḡa 115A/2

h. ḡa 115B/3

h. dīn 102B/2

h. ide 1A/6,55A/3,93B/5,95A/5

ḥazret-i erṣād mābī mürēn : Molla Cami

h. e. m. n. 76B/1

ḥazret-i ḥvāce : kiṣi adı

h. h. 9B/4

ḥazret-i ḥvāce 'abdullah : kiṣi adı

h. h. 'a. 76B/3,79B/7

ḥazret-i ḥvāce ebū naṣr pārsā : kiṣi adı

h. h. e. n .p. 27B/4

ḥazret-i ḥvāce ḥāfız : kiṣi adı

h. h. h. 63A/7

h. h. h. niṅg 14A/4,15A/1

ḥazret-i ḥvāce ḥāfız ṣirāzī : kiṣi adı

h. h. h. ṣ. ḡa 115A/1

ḥazret-i imāmu'l-muttakin : Hz. Ali(RA)

h.i.m. 74B/1

ḥazret-i kiçik mirza : Ebu Sait Mirza'nın torunu

h. k. m. 78B/4

ḥazret-i maḥdūmī : Molla Cami'nin sıfatı

h. m. 1B/11,47B/1

ḥazret-i maḥdūmī mürēn : Molla Cami'nin sıfatı

h. m. n. 25A/8,26B/13,41B/2,44A/1,62A/3,69B/2,72A/10,83A/7,85B/4,116B/1

h. m. n. niṅg 17A/6,33B/10,51B/13,85B/10

h. m. n. ḡa 51B/7

ḥazret-i melik-i allām : Allah(cc)

h. m. a. niṅg 1B/1

hazret-i mevlānā celālū'd-dīn-i rūmī : büyük mutasavvıf Hz. Mevlana

h. m. c. r. 4A/11

hazret-i mevlānā muhammed tebādegānī : kişi adı

h. m. m. t. 46B/4,87A/2

hazret-i şerefeddin ali yezdī : kişi adı

h. ş. a. y. 37A/2

hazret-i mir kāsım envār : kişi adı

h. m. k. e. 3B/2,4B/7,4B/12,5A/1,5A/4,5A/5,5A/12

hazret-i mukarreb-bārī h^vāce 'abdullah ensārī : kişi adı

h. m. h. 'a. e 21B/3

hazret-i pādīşāh : Sultan Hüseyin Baykara

h. p. 80B/11

hazret-i sultānu's-selātini : Timur'un sıfatı

h. s. s. 103A/6

hazret-i sultān-ı tarīkat : Şeyh Ebu Sa'it'in sıfatı

h. s. t. 84B/6

hazret-i şeyh : Molla Cami'nin sıfatı

h. ş. 25B/8,34A/13,84A/4

hazret-i şeyhü'l-islāmī : Şeyhü'l-İslam,fetva makamı

h. ş. 34A/5,86B/6

hazret-i şeyh lukmān : kişi adı

h. ş. l. 40B/10,59B/4

helākī : bkz. Mevlānā Helākī

mevlānā h. 62A/1

helva : bir tatlı çeşidi

h. -gerlik 58B/4

helva-gerlik : helvacılık

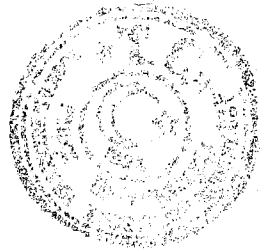
h. ge 58B/4

helvāyī : bkz. Mevlānā Helvāyī

mevlānā h. 39A/11

hem : de,dahi,hem,beraberlik ifade eden edat

h. 1A/5,2A/10,2B/11,2B/12,4A/4,4B/5,5B/7,5B/11,5B/13,6A/3,6A/6,6A/6,

6A/11,6B/12,7A/4,7A/7,7A/12,7A/13,8A/2,8A/4,9B/2,10B/1,10B/13,11B/13,
 13A/4,13B/3,14B/10,14B/11,15A/4,15A/7,17A/1,18B/11,19A/8,19A/13,19B/2,
 19B/4,19B/5,19B/10,20A/3,20B/11,21A/8,22A/12,22B/8,23A/1,23A/11,23B/11,
 24A/12,24B/7,24B/13,26A/6,26A/11,26B/2,26B/7,26B/11,27A/4,27B/11,28A/6,
 28A/9,28B/4,29A/10,29A/11,29B/2,29B/13,30A/2,30A/6,30B/5,30B/9,31A/6,
 31A/12,31A/13,32A/2,32A/5,32A/9,32B/6,33A/1,33A/12,33B/7,34B/9,35B/2,
 37A/7,38B/12,38B/12,38B/13,39A/5,39A/11,39A/13,39A/13,40A/8,40A/13,40
 B/12,41B/3,42A/10,42B/2,42B/2,43A/10,43A/10,43B/10,43B/11,44B/10,45A/1,
 45A/8,45A/11,45B/1,46A/10,46A/10,46B/3,48A/6,48A/7,48A/7,48B/10,48B/12,
 49A/13,49B/3,49B/3,50B/4,50B/9,51A/1,51A/6,51A/11,51B/11,52A/3,52B/13,
 53A/5,54B/6,54B/7,54B/7,54B/10,55A/10,55B/6,55B/10,55B/10,55B/10,56B/4,
 57B/5,57B/5,58B/1,59A/2,59A/11,59B/1,60B/9,61B/3,62A/8,62A/11,62B/3,
 62B/6,62B/6,62B/11,63A/7,63A/11,63A/12,63B/7,64A/6,64A/11,65A/2,66A/13,
 67B/6,67B/7,68A/1,68A/11,68B/4,68B/6,69B/3,69B/4,69B/12,70A/1,71A/12,
 72A/9,72A/13,73A/13,74B/5,75B/1,75B/2,76B/11,79A/10,80A/4,80B/1,80B/1,
 80B/3,80B/4,80B/5,80B/5,81A/2,81A/12,83A/12,83A/13,84A/5,84A/11,84A/11,
 85A/12,85B/5,85B/7,85B/12,86A/7,86A/10,87A/6,88A/9,89B/2,89B/3,89B/5,
 89B/12,90A/7,91A/2,91A/12,91B/3,93A/4,93A/4,93A/5,93B/1,93B/1,94A/9,
 94B/10,95B/2,96A/3,96A/3,96A/10,96B/3,97B/6,98B/13,99A/10,102B/1,102B/2,
 102B/3,102B/13,103A/13,103A/8,103B/4,104A/8,104B)2,104B/2,105A/1,105B/3,
 105B/9,107A/1,107A/1,107A/13,108A/1,108B/3,108B/5,108B/8,108B/11,109A/
 10,109A/12,109A/12,110A/7,112A/12,112B/9,113B/1,113B/2,114A/8,114B/13,
 117B/6,117B/6,118A/11,118B/4,118B/5,118B/6

h. -ānā 4A/9,9A/6,13A/2,37A/7,56B/3,64B/10,98A/3,100B/6

h. ol 80B/4,92A/8,100B/6,103A/2,108B/11,113A/8

h. puhte 12B/2

h. revān 12B/2

h. sebak 10B/6

h. -vār-1 ma'aṣ 5A/11

h. idin 112B/4,112B/9

hemānā : gūyā, sanki

h. 4A/9,9A/6,13A/2,37A/7,56B/3,64B/10,98A/3,100B/6

hemīşe : daima, her an, devamlı

h. 32A/13, 99B/2

hem ol : hem o

h. 80B/4, 92A/8, 100B/6, 103A/2, 108B/11, 113A/8

hem-puhte : birlikte olgunlaşma

h. 12B/2

hem-revān : yol arkadaşı

h. 12B/2

hem-sabak : ders arkadaşı

h. 10B/6

henüz : şimdiye kadar

h. 63A/2, 66A/2, 66A/13, 75B/13, 78A/12

her : hep, bütün

h. 1A/4, 1A/5, 3A/7, 3A/9, 7A/11, 7B/10, 9A/13, 10A/4, 19A/2, 20A/8, 23B/12, 27B/5, 27B/6, 28B/3, 37A/1, 42A/13, 50B/9, 52A/4, 52A/13, 73B/6, 74A/13, 74B/11, 76A/12, 83A/11, 84B/9, 88A/6, 89A/4, 94A/2, 94B/1, 95A/4, 95B/10, 97B/10, 98A/10, 99A/2, 99B/6, 100B/11, 106A/4, 106A/5, 106B/8, 106B/10, 106B/11, 106B/12, 107A/7, 107A/8, 107B/2, 108B/11, 110B/11, 111B/7, 112A/7, 113A/2, 113B/5, 114B/3, 114B/3, 117A/2, 117B/9, 117B/12, 118B/4, 119A/8

h.-āyine 4A/3, 12A/6

h. -giz 36B/1, 46A/2, 57A/11, 69B/13, 87B/2

herādī-dārem : akıllıyım

h. 20A/9

herāh : bkz. Herat

h. 94A/8

herat : yer adı

h. 25A/2, 97A/12

her-āyine : mutlaka, her halde

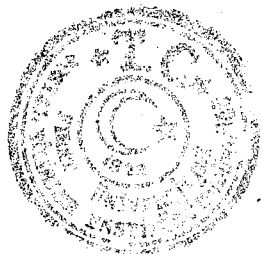
h. 4A/3, 12A/6

hergiz : asla, katiyyen

h. 36B/1, 46A/2, 57A/11, 69B/13, 87B/2

herī : bkz. Herat

h. 5A/10, 10B/2, 15A/9, 21B/11, 27A/6, 29B/8, 29B/13, 32A/10, 33A/11, 36A/6, 50A/11, 55A/2, 62A/10, 71B/2, 74B/6, 83B/9

h. niġ 23B/2,52B/4

h. ge 6B/1,10B/9,17B/13,29A/12,72A/9,96A/4

h. de 10B/13,22A/9,25B/4,34B/7,35A/13,35B/8,44A/10,44B/3,50B/6,53B/6

h. de dūr 25B/11,27A/11,29B/13,38A/11

h. din 79B/7

herīlik : heratlı

h. 42A/9

h. dūr 10B/13,14B/1,55B/1,57B/3,57B/13,58B/7,64A/4,64B/5,66A/10

hesāb : hesap,sayma

h. in 72B/6

h. i 104A/3

hevā : heves,istek

h. -dar 95B/5

h.vüheves 55A/11

hevā-dār : yar,dost

h.ları 95B/5

hevā vü heves : zevk ve şehvet

h. h. i 55A/11

hevāyī : bkz. Mevlānā hevāyī

mevlānā h. 34B/7

heves : istek

h. i 59A/13

hevā vü h. i 55A/11

hey'et : astronomi

h. 103B/1

hezārāsī : bir topluluk ismi

h. ler 10A/7

hezārāt : bülbüller

h. ka 78B/7

hezal : meşhur bir nazım vezni ve kafiyesi taklit edilmek suretiyle la-

tife tarzında şiir yazma

h. 14B)2,34B/12,38A/9,60A/4,81A/12,96A/4,96A/11

h. ğa 30A/7,31B/9,99A/12

h. i 100A/13

h. ler 31A/3,76B/9

h. leridindür 38A/10

hezl : bkz. hezel

h.-āmiz 31B/9,51B/1

hezl-āmiz : şaka ile karışık söz

h. 31B/9,51B/1

hezzāl : şakacı

h. 14A)8,51A/13

hıdmet : hizmet

h. kıl- 56A/12

h. in 37A/3

h. iĝa 3B/11,4B/13,6B/10,28B/3,30B/7,34B/3,48A/12,87A/3

h. ide 1A/6,14A/9,15A/10,19A/9,25B/5,36A/2,40B/12,45A/10,46B/5,87B/3

h. ler 5A/2

h. lerni 5A/3

h. leriga 3A/3,70A/4

h. leride 77B/4,77B/4

hıfz : ezber

h. i 101B/13

hıramān : salına salına naz ile yürüyen

serv-i h. imça 105A/9

hıred : akıl

h. -āyın 1A/6

hıred-āyın : akıllılar topluluğu

h. ler 1A/6

hırmān : mahrumluk

h. da 5B/7

hısāl : huylar,ahlaklar

h. 77B/1

hıştmallık : tuğlacılık

h. 98A/8

hıtay : yer adı

h. 56B/9

hıyābān : yer adı

h. 25B/4

h. dadur 21B/11,24B/12,37B/13

h. dın 73A/4

hıyānet : itimadı kötüye kullanma

h. 72B/6

hızır : Hızır peygamber

h. 108A/6

hızır : bkz. h^vāce hızır

h^vāce h. 23A/13

hızrī : bkz. Mevlānā hızrī

mevlānā h. 63B/13

hicāblık : utanma

bī-h. 95A/8

hicr : ayrılık

h. 109B/4,112B/9,113A/3

h. niŋg 113A/10

h. inŋe 115A/9

h. inŋde 38B/8,115B/1

h. i 113A/11

h. ide 109B/10

hicrān : ayrılık, umutulmaz acı

h. 108B/13,110A/9,112B/4,112B/7,112B/11,113A/13,116A/12

h. ğa 112B/4

hicv : yergi şiiri

h. 14B/2,38A/9

h. kıl- 14B/4,52A/12

h. i 14B/4,14B/6,81B/1

h. lerin 52B/1

hiç : yok denecek kadar az, önemsiz

h. 6B/2,23B/4,24A/7,35A/7,36A/4,41A/10,42B/10,45A/7,48B/4,50B/6,55B/12

59A/13,70B/10,70B)11,78B/10,80A/11,80B)9,80B)10,82A/11,87B/7,88A/6,
93B/6,93B/7,94A/11,98B/5,98B/5,98B/10,102B/12,103B/8,104A/12,107A/2,
110A/7,112A/8,112A/11

hiffet : hafiflik,hoppalık

h. 54A/11,81A/10,88B/11

hikmet : hakimlik,felsefe

h. de 9B/13

hilâfet : halifelik

h. 106A/7

hilâl : yeni ay

h. 115B/4

hilâli : bkz. Mevlânâ hilâli

mevlânâ h. 58A/5

hilye : süs,zinet

h. si 94B/7

h. sidin 104B/9

himmet : gayret,emek

h. 19B/1,76A/13

h. din 70B/12

h. i 104A/2

hind : hindistan

h. 6B/9,106B/12

hirfe : sanat,meslek

h. siğa 62B/11

h. sidin 56B/10

hurfet : sanat

h. 49A/13

hirkât : ateş,yakıcı

h. i 111B/12

h. ini 113B/2

hirmen : harman

h. i 52A/2,113B/8

hişār : kale, bent

pāy-ı h.-ı havz 77A/10

h. -ı şādmān 99B/8

h. ğa 100B/5

h. da 98A/5

h. dadur 98A/2

h. dın 100B/3

hişār-ı havz : havuzun etrafı

pāy-ı h. h. 77A/10

hişār-ı şādmān : yer adı

h. ş. 99B/8

hiss : duyma, duygu

h. -i şämme 82B/4

hiss-i şämme : koku alma duygusu

h. ş. ni

hitāb : söyleme

h. 109A/3

h. kıl- 14A/11

hizebr : arslan

h.-i şir-şikār 106A/9

hizebr-i şir-şikār : yiğit, arslan avlayan Sultān Baykara

h. ş. 106A/9

hoçan : yer adı

h. 38A/13

hōd : kendi

h. 22A/6, 26A/12, 45A/13, 70B/11, 74A/12, 88B/9, 89B/8, 100A/12, 114A/10

h. -rāylık 49B/12

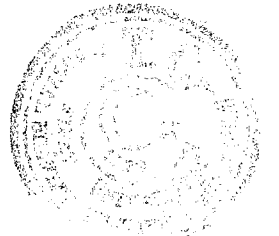
hōdluğ : kendi halinde

bī-h. 91B/1

bī-h. ıdın 44A/7

hokka : içine mürekkep konan küçük kap

h. -i la'1 108B/3

hokka-i la'l : hokkaya benzeyen dudak

h. l. iñg 108B/3

horāsāh : yer adı

h. 2A/8,9A/10, 11A/6,38A/7,45B/8,48A/8,53A/11,55A/9,55B/9,79A/4,92B/5,
95A/6,104A/11

h. niñg 10A/13,24A/4,25B/13,37A/9,51A/9,72B/12,86A/3,88B/4,93B/3

h. ğa 3B/10,32A/1,40A/12,53A/4,58A/10,76A/13,78A/4,78B/9,79B/10,
95A/13,99A/11,99B/13,100A/11

h. da 52B/6,76A/10,82B/12,88A/2,94A/8,97A/12

h. dın 18B/6,94A/1

horāsānlık : horasanlı

h. dur 98A/2

hōş : güzel, iyi, tatlı

h. 1A/2,2B/2,8B/7,13B/13,21A/12,22A/11,23B/2,23B/10,29A/5,45B/8,63A/
12,72A/7,94A/7,104A/11,118B/11

ser-h. 73A/7

h. -güy 13B/13,14B/9

h. h̄vānlig 72B/13

h. -hulk 9A/6,28B/2,44B/11,76B/8

h. mın 3A/11

h. -meşreb 70B/5

h. -muhāvere 28B/2,44B/11,76B/8,81B/6

h. -nüvis 59B/10,80B/10

h. -şehbet 32A/11,70B/5

h. -tab' 10A/9,10A/13,28B/2,28B/8,29A/5,30A/1,30A/6,38A/12,44B/12,
57B/9,66A/9,70B/5,71B/3,78A/9,83B/11,84A/2,88B/12,89A/13,92A/11,96A/3

h. -tab'dur 84B/2

h. -tab'lardındur 60B/12,69A/12

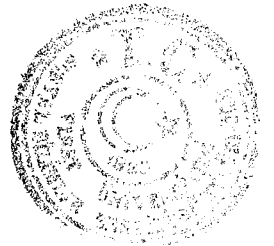
h. -tab'lardın durur 69A/4

h. -tavr 9A/6

h. -vaqt 26B/3

bī-h. -āne 17A/8

h. dur 91B/9

h. rak 35B/6

h̄oş-āne : hoşça

bi-h̄. 17A'8

h̄oş-ḡy : tatlı dilli

h̄. 14B/9

h̄oş-ḡylik : tatlı dillilik

h̄. ka 13B/13

h̄oş-h̄vānliḡ : güzel okuma

h̄. da 72B/13

h̄oş-h̄ulk : güzel yaratılışlı

h̄. 9A/6,28B/2,44B/11,76B/8

h̄oş-meşreb : hareketleri güzel olan

h̄. 70B/5

hoş-muhāvere : güzel konuşan

h̄. 28B/2,44B/11,76B/8,81B/6

h̄oş-nūvis : güzel yazan

h̄. 59B/10,80B/10

h̄oş-sehbet : sohbeti tatlı

h̄. 32A/11,70B/5

h̄oş-tab' : güzel yazan,yazdığını güzel ifade eden

h̄. 10A/9,10A/13,28B/2,28B/8,29A/5,30A/1,30A/6,38A/12,44B/12,57B/9,
66A/9,70B/5,71B/3,78A/9,83B/11,84A/2,88B/12,89A/13,92A/11,96A/3

h̄. dur 84B/2

h̄. lardın dur 60B/12,69A/12

h̄. lardın durur 69A/4

h̄oş-tavr : tavrı güzel olan

h̄. 9A/6

h̄oş-vakt : zamanını güzel geçiren

h̄. 26B/3

h̄oşluğ : tatlılık

ser-h̄. da 49B/7

h̄oşluk : bkz. h̄oşluğ

h̄. 103B/9

hoşmūd : razı, memnun

h. 47A/10

hüb : güzel, hoş, iyi

h. 8A/2, 11A/7, 11B/8, 12B/6, 16A/10, 23A/6, 23B/5, 24b/10, 25B/2, 32A/5, 36B/6, 38A/3, 44B/13, 45A/1, 45B/2, 46A/13, 48B/7, 55A/1, 71B/9, 75B/4, 76A/1, 77A/11, 79B/11, 83A/4, 83B/11, 94B/1, 101A/2, 101A/7, 102A/8, 103B/2, 107A/12, 108A/9, 109B/2, 109B/9, 111A/1, 111B/1, 112A/5, 112B/6, 115A/12

esr üh. 198B/8, 110B/6

h. dur 49B/11, 67B/7, 73A/4, 81B/11, 101A/3

h. inğ 11(B/6

h. rak 108B/1, 114A/5, 114B/4

hubesā : habisler

h. 71A/11

hüblük : tatlılık, güzellik

h. ka 79A/5, 111B/9

h. da 111A/10

h. larda 53B/5

hücegi : kişi adı

h. niğ 51A/1

huceste : uğurlu

cebra'il-i h.-fercām 1B/2

h. -zamān 2B/1

huceste-fercām : uğurluların büyüğü

cebra'il-i h. 1B/2

huceste-zamān : zamanın uğurlusu

h. 2B/1

hudaydād : bkz. baba hudaydad

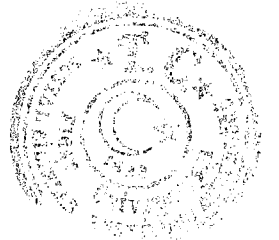
baba h. 94B/12

hudime : hizmet

h. 5A/4

hulāsa : sözün özü, özet

h. 1A/3

hulefā : halifeler

h. sîdîndür 22A/2

h. sîdîndür 21B/1

hulk : yaratılış, huy

h. 44B/12, 46B/2

bed-h. 39B/3, 91A/10

h. 9A/6, 28B/2, 44B/1, 76B/8

h. da 55A/1

h. 1 96B/4

hulķî : kişi adı

h. 64B/5

hulkluk : yaratılışlı

h. 24B/2, 87B/5

hulle : bir çeşit elbise

h.-bāflıg 47A/6

hulle-bāflıg : elbise dokumacılığı

h. 1 dın 47A/6

hum : şarap kũpũ

h.-hāne 54B/12

humār : içkiden sonraki mahmurluk

h. 1 44B/7

humārî : kişi adı

h. 9B/2

hum-hāne : şarap kũplerinin bulunduğu yer

h. 54B/12

hũn : kan

h. 107B/7

h.-āb 115B/13

hũn-āb : kanlı su, göz yaşı

h. 115B/13

hurāře : kũçük parça, değersiz

h. sîdîndür 57A/2

hũrd : bkz. h^vāce hũrd

h^vāce h. 94B/5, 95A/5

hürd : küçük, değersiz

h. 8B/1, 25B/8, 94A/2

zed ü h. kıl- 55A/13

hurde : ufak, değersiz şey

h.-bîn 1A/6

h. -dân 118B/11

hurde-bîn : küçükleri gözeten büyük insanlar

h. ler 1A/6

hurde-dân : dikkatli, nükte ve inceliği anlayan

h. 118B/11

hürî : cennet kızı

h.-veş 114A/4

hürî-veş : huri gibi

h. ining 114A/4

hurrem : bkz. Mevlânâ Hurremî

mevlânâ h. 52B/4

hursend : kısmetine razı olan

h. 109B/3

hursendliğ : kanaatkârlık

mücib-i h. 109B)2

hurşid : güneş

h.-i cihân-ârâ 106A/8

hurşid -i cihân-ârâ : cihanı aydınlatan güneş, sultan Baykara

h. c. sı 106A/8

hurûc : çıkma, çıkış

h. 85A/4

h.-i esliha 22B/12

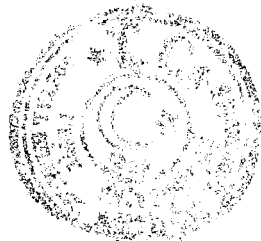
h. kıl- 22B/5

hurûc-i esliha : huruç silahları

h. e. 22B/12

hurûf : harfler

tertîb-i h. 97B/12

hurūs : heroz

h. 24B/12

huşūsā : başkaca, ayrıca

h. 73B/6

huşūsen : hususi olarak

h. 80B/10

huşūsiyyet : özellik

h. i 85B/6

hūş : akıl, fikir

h. -yārlıg 49B/6

h. u şabr 114B/6, 115A/5

şabr u h. umdın 109A/9

hūşe-çin : toplayan, toplayıcı

h. 52A/2

hūş u şabr : akıl ve sabır

h. ş. ım 114B/6, 115A/5

hūşyārlıg : akıllılık

h. da 49B/6

huṭbe : hatibin minberde halka verdiği dini öğüt

h. sin 76B/6

huṭūt : hatlar

h. 87B/1

h. nı 45A/1, 79A/10

huvvān : hainler

h. ı 52A/2

hūy : tabiat, mizaç

h. 115B/8

bed-h. 30A/2

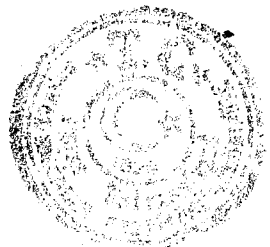
tünd-h. 32B/10

h. ınıg 115B/6

huṣūr : hazır bulunma

h. ıga 46A/13

h. ıda 67A/12

hüccet : senet, delil

h. ü'l-islām 9B/11

hüccetü'l-islām : islâmın delili, İmam-ı Gazzalî

h. i 9B/11

hücre : göz, edacık

h. ğına 39A/1

h. sin 5B/1

h. sidedür 9A/1

hücüm : saldırı

h. 4A/2

hüdâ : tanrı

h. 70B/10

hükemâ : alimler, bilginler

h. 82B/4

hükkâm : hakimler

h. 10A/1

hükm : hüküm, emir

h. bel- 101B/2, 101B/10, 110A/11

h. i 3B/12, 10B/9, 22B/13, 53B/7, 92A/9, 101B/12

hükümet : bir memleketi idare etme

h. 17B/10

h. kıl- 37A/10, 77B/13, 90B/13, 94A/9, 96B/4, 104A/12

hükümran : hüküm süren

h. 91A/1

hümâyî : bkz. Mevlânâ Hümâyî

mevlânâ h. 99B/1

hümâyün : mübarek, kutlu

h. 3A/1, 118B/9

hüner : marifet, ustalık

h.-mend 63A/12

h.-perver 103B/6

hüner-mend : marifetli

h. dür 63A/12

hüner-perver : hüneri seven

h. 103B/6

hüseyin : kişi adı

h. 96A/6

hüseyin : bkz. pehlevan hüseyin

pehlevān h. 43B/8, 69B/11

hüseyin : bkz. Sultan Hüseyin

sultān h. 90B/10, 106B/1

hüseyin 'ali big : kişi adı

h. 'a. b. niṅg 92B/2

hüseyin 'ali celāyir : bkz. Mīr Hüseyin

mīr h. 'a. c. 89A/10

hüseyin bāverdi : bkz. Mir h. b.

mīr h. b. 78B/2

hüseyin gīrengi : bkz. hVace h. g.

hVace h. g. 86A/2

hüseyin hVārizmi : bkz. mevlānā h. h.

mevlānā h. h. 6A/7

hüseyin mu'ammāyi : bkz. mīr h. m.

mīr h. m. 77A/13

hüseyin vā'iz : bkz. Mevlānā h. v.

mevlānā h. v. 73B/3

mevlānā h. v. niṅg 79B/5

hüsn : Hüsn ü aşk mesnevisinin kahramanı

h. 109A/13

h. ga 109A/12

hüsn : güzel, iyi

h. 113B/13, 114A/2

h. -i ahlāk 94B/8

h. -i halk 83A/3

h. -i hatt 56B/12

h. -i hulk 83A/3

h. -i kelām 56B/12

ḥ.-ṣiret 104B/11

ḥ. -ṣüret 104B/11

ḥ. ü 'aşk 7B/1

ḥ. ü cemāl 16B/12,106A/3

ḥ. in 109A/11

ḥ. ide 118A/8

ḥüsn-i ahlāk : güzel ahlak

ḥ. a. 94B/8

ḥüsn-i halk : güzel yaratılış

ḥ. ḥ. da 83A/3

ḥüsn-i hatt : güzel yazı

ḥ. ḥ. ı 56B/12

ḥüsn -i hulk : güzel yaratılış

ḥ. ḥ. 83A/3

ḥüsn-i kelām : güzel söz

ḥ. k. ı 56B/12

ḥüsn-i ṣiret : güzel tavır

ḥ. 104B/11

ḥüsn-ṣüret : iyi bir şekilde

ḥ. 104B/11

ḥüsn ü 'aşk : bir mesnevi

ḥ. 'a. 7B/1

ḥüsn ü cemāl : güzellik

ḥ. c. 16B/12

ḥ. c. ı 106A/13

ḥüsrev : kişi adı

ḥ. 7A/9

ḥüsrev : bkz. ṃir ḥüsrev

ṃir ḥ. 23B/6

ṃir ḥ. niᅇ 13B/2,27A/7,75B/2

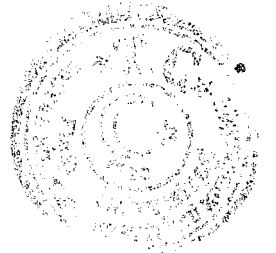
ḥüsrev dihlevī : İran'ın büyük şairlerinden biri

emir ḥ. d. 51B/11

hüveydā : aqık, belli

h. dur 77B/3

I

ila : ile

güftār 1 111A/12

inan- : inarmak

1.-a al- 59B/12

'irāk : irak ülkesi

'1. 97B/1,101B/8

'1. ğa 18B/7,52B/6,79A/5

'1. ka 50B/7,63B/6,76A/10

'1. da 13A/3,30A/9,73A/2,78B/5,99B/2

'1. dın 31B/13,99A/10,100B/9

ısfahān : yer adı

1. 34A/10

ıst- : yakmak

1. -tı 62B/7

ıslāh : iyileştirme,düzeltilme

1.-pezir 79A/7

1. kıl- 40A/11

ıslāh-pezir : tamiri mümkün olan

1. 79A/7

ıstılāh : ilim sözü,terim

1. 6B/2

1. ıga 42A/11

ıstılāhāt : ilim terimleri

1. ıdın 42A/10,76B/3

ıtnāb : sözü uzatma

1. ı 107A/10

'ıyādet * hatır sorma,ziyaret etme

'1. ıga 21A/5

'iyānī : bkz. Mevlānā 'Iyānī
mevlānā '1. 68B/6

'ıyd : bayram

'1. -gāh 74B/12

'ıydgāh : bayram yeri

'1. da 74B/12

'ıydayye : bayramı konu alan kaside türü

'1. 48B/7

ıztırāb : acı, elem

1. kıl- 72A/8

1. ıdın 113B/13

1. lar 81A/11

i- : imek yardımcı fiili

i -dim 114A/12

i.-di 13B/6,21A/2,62B/8,72A/3,104A/5,115B/12

i. -miş 65B/3,65B/4,111A/2,111A/3

i.-mişler 77A/7

i. -senğ 45A/6,45A/7

i. -se 119A/4

i. -gen 74B/3

i. -gendür 7B/6,10A/8,11B/4,14B/2,16A/5,42B/8,78A/12,85B/6,95B/4,95B/5,
102B/7

i. -genni 43B/5,78B/12

i. -geni 42B/7

i. -genide 64A/5

i. -genige

i. -mes 81A/7,82B/9,83A/12,97B/6,97B/11,110B/7,110B/8,115B/9

('aceb i-) 80B/4

('ayb i-) 102B/12,115B/5

(bî-behre i-) 90A/10

(cünün i-) 59A/8

(hâcet i-) 17B/6,82A/5,91B/7

(hâli i-) 67B/11

(ihtiyâc i-) 70A/3

(ma'lûm i-) 6A/2,36B/9,39A/11,42B/11,45A/12,69B/13,87B/2,99B/2,103B/8

(ma'yûb i-) 48B/5

(merbûṭ i-) 107B/11

(mezâyıkâ i-) 37A/1

(münâsib i-) 61B/4

(müte'ayyin i-) 45B/7

(nazm i-) 48A/6,60B/2

(pāk i-) 79A/7

(rengi i-) 61A/2

(selāmet i-) 91A/2

(tab' i-) 43B/11

(yaman i-) 25A/3,55B/9

i. mesdūr 82A/6

i. -mestūr 64A/11,64B/2,79A/3

i. -mestürler 69B/9

i. -mes,irdi 33A/4,42B/3,104B/9

'ibādet : Allah(cc.)'ın emirlerini yerine getirme

i. ka 21B/13,87A/7

ibn : oğul

i. -i hācib 20B/3

i. -i la'li 29A/4

ibn-i hācib : kişi adı

i. h. 20B/3

ibn-i la'li : kişi adı

i. l. 29A/4

ibtidā : başlama,başlangıç

i. kı1 - 3B/7,76B/6

i. sı 3A/11

icāzet : izin,ruhsat

i.-nāme 20B/5

icāzet-nāme : izin belgesi

i. ler 20B/5

iç : bir şeyin sınırlarına dahil olan kısım

i. imni 111B/7

i. ide 47A/4

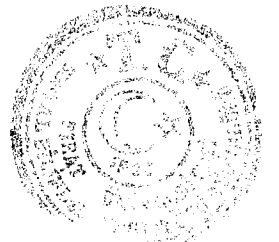
i. inde 108B/2

i. deki 85B/12

i. indeki 60B/12

iç- : içmek

i. -ip 73A/5

i. -erde 75A/13

i. -mek 104B/13,105B/1

i. -mekge 101B/2

içgüçü : içkiçü,içki içen

i. 5A/10,43B/10

içre : içeri

i. 34A/3,41A/6,47A/2,54B/2,106B/3,108B/4,108B/4,108B/6,108B/6,110A/1,
110A/6,114B/8,114B/9,117A/11,118B/8

içün : için

i. 75B/1

idbār : talihsizlik,düşkünlük

i. ın 93B/8

i. ığa 93B/8

idrāk : anlayış,kavrayış

i. 102A/5

ehl-i i. 81A/2

ifāde : anlatma

i. 72A/9

i. ğa 50B/12,88A/5

iflās : bitirme,tüketme

i. 97B/5

iftihār : bkz. Seyyid İftihār

seyyid i. 77A/2

igele- : sahip olmak

i.-di 28B/13

igin : sırt,omuz

i. im 105B/2

ihānet : hainlik,kötülük

mücib-i i. 96A/7

ihlās : dürüstlük

sıdk u i. 16B/9

ihlāsiye medresesi : Herat'ta Nevā'if'nin kurduğu bir medrese

i. m. de 32B/4

ihrāc : dışarı çıkarma, atma

i. 3B/12, 10B/9, 22B/13

i. kıl- 5A/13

ihsān : bağış

i. kıl- 73A/12

ihsās : hisse verme

i. kıl- 54A/2

ihtifā : saklanma

i. 2A/4

ihtirā' : benzeri görülmemiş bir şey meydana getirme

i. kıl- 111B/5

i. 1 114B/1

i. idur 108A/13

i. lar 7A/12

ihtirām : saygı

vācibu'l-i. 71A/10

ihtisār : kısaltma

i. 118B/12

i. kıl- 6A/3, 49A/6, 101A/10, 102B/3

ihtimām : bitme, son bulma

i. bir- 118B/13

ihtiyāc : lüzum, muhtaçlık

i. i- 70A/3

i. ir- 88B/10

i. 1 75B/13, 98A/10

ihtiyār : seçme, seçilme

i. 9B/9

sāhib-i i. 89A/11, 91A/9

i. kıl- 7A/2, 25A/5, 37A/11, 45A/10, 46B/6, 50B/4, 53A/4, 65A/7, 65B/9, 68A/8, 69A/1, 72B/2, 76A/5, 76B/1, 76B/12, 87A/12, 89A/1, 90B/11, 91A/13

i. 1 36A/4, 70B/13, 87A/11, 104B/1

ikāmet : oturma

i. 106B/2

ikele : her ikisi

i. si 25A/9,46B/7,74B/7,107B/12

i. sin 18A/7,78B/10,81A/2

i. sining 92B/2

i. sige 95A/3

ikev : ikisi birlikte

i. 56B/10

iki : iki sayısı

i. 4A/5,7B/9,13A/13,15A/4,18A/1,20B/6,30A/9,35B/5,39B/7,41A/9,44A/2,
45B/9,50A/6,52A/6,52B/9,61A/13,72B/5,72B/8,74A/4,74B/6,74B/12,79A/9,
82B/7,93B/13,93B/13,95A/4,99A/11,104B/1,107B/11,108A/1,108A/2,108B/11,
113A/4,116A/3

i. nçi 9A/4,18A/10,60B/6,61A/11

i. sini 101B/6

iki ming : iki bin

i. m. 12A/4,32A/3

ikinci meclis : ikinci bölüm

i. m. 18A/10

i. m. de 60B/6,61A/11

iki yüz : iki yüz

i. y. 98A/6

ikrām : hürmet gösterme

i'zāz u i. 76A/11,78A/5

iktifā : yetinme

i. kıl- 95A/10

iktisāb : kazanma

i. 1. 89A/2,90A/5

il : el

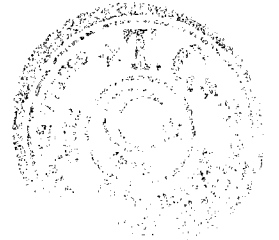
i. din 81A/12

i. ig 82A/8,112A/3

i. igige 23A/7

i. igide 29A/3,44B/9,87A/3

i. gidedür 77A/6

i. igidin 42A/2,42A/3,65B/1,86A/9

i. inġide 37A/13

il : vilayet,memleket

i. din 13A/7,37B/1,38A/8

i. idindür 48A/9,66B/7

il : halk,ahali

i. 2A/4,8A/12,9A/12,11B/12,12A/7,13A/9,23A/11,26A/7,32A/9,33A/1,44A/9,
44B/4,48A/12,50B/3,50B/6,50B/13,51B/3,55A/1,60A/13,60B/1,61B/10,70B/3,
77A/9,97A/2

i. ni 80B/12,113B/13,114A/2

i. niġ 7B/8,36B/10

i. ge 34B/11,47B/11,56A/12,84A/12,92A/3,99A/2

i. din 15B/5

i. i 10B/2,49A/2,62A/2

'ilac : ilaċ

i. i 86A/9

ilĦhi : ey Allahım

i. 47A/1,104A/9

ilçilik : elçilik

i. ge 100B/3

ile : baġlama edatı

i. 16B/6,112B/3,117A/7,117A/8

iley : ön

i. i ge 101B/12

i. li 77B/2

ileyh : ona

müşäru'n-i. 48B/3

müşäru'n-i. i 104B/1

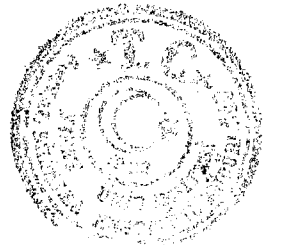
ilig : hükümdar

i. ge 51A/11

i. ler 74A/10

'illet : hastalık

'i. i 63A/13

'ilm : bilim, bilgi

'i. 88A/6

tālib-i 'i. 30A/1, 37B/9, 68B/3, 84A/1, 85B/11

'i. in 8B/7, 32A/12

tālib-i 'i. din 72A/13

'i. i 1B/4 102A/1

'i. ini 34A/10, 67A/2

'i. ide 5B/13, 6A/8, 6A/9, 6A/12, 17A/8, 23B/11, 26B/12, 27A/3, 70A/2, 76B/2,
87B/1

'i. idin 6A/8, 45A/1, 82A/1

'ilmlig : ilim sahibi

tālib-i 'i. 56B/2

tālib-i 'i. 33B/7, 60B/9, 100A/7

'ilmlik : bkz. ilmlig

tālib-i 'i. ka 16A/9, 85A/11

ilt- : götürmek, nakletmek

i. -ürler 12B/3

i. -tiler 22A/10

i. -ip 17B/11, 35A/9

i. -kende 33A/11

i.-meside 109B/1

iltifāt : hatır serma, gönül alma

i. 3B/6, 49A/4, 102A/4

i. kıl- 52A/1, 94B/2, 101A/6

i. körgüz- 51B/9

i. tap- 16B/10, 100B/10

i. ı 14A/1, 20B/6, 45A/4, 110B/13

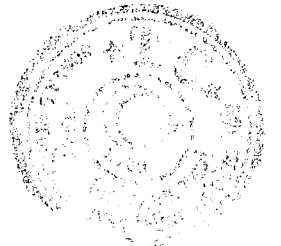
i. ları 19B/8

iltimās : kayırma

i. 75A/9

i. kıl- 35A/9, 77B/4, 77B/6, 112B/10

i. ıda 115A/12

iltizām : lüzumlu sayma

i. kıl- 56B/3

ilzām : cevap veremez hale getirme

i. kıl- 26A/10

imā : işaret

i. 82A/4,82A/6

'imād : bkz. Seyyid 'imād

seyyid 'i. 100B/9

'imad kârganı : İmad kalesi

'i. k. da 20A/6

imād-ı meşhedī : bkz. Mīr İmād-ı Meşhedī

mīr i. m. 28B/1

imām : önde bulunan, ön ayak olan, önder

i. 80B/5,85A/1

i. 'ali mūsā rızā 4B/8,26A/4,84B/13

i.-ı cin ve ins 12B/11

i. fahr 23B/9,24A/3

i. muḥammed gazzālī 9B/11

i. kuḏāh 10B/4

i.u'l-muttakīn ve ya'subeddīn 74B/1

i. ı 80A/13

imām-ı cin ve ins : insanların ve cinlerin imamı, Hz. Ali(RA)

i.c.i. 12B/11

imām 'ali mūsā rızā : kişi adı

i. 'a. m. r. 4B/8,26A/4,84B/13

imām fahr : yer adı

i. f. dadur 23B/9,24A/3

imām kuḏāh : kişi adı

i. k. nıng 10B/4

imām muḥammed gazzālī : kişi adı

i. m. g. 9B/11

imāmu'l-muttakīn ve ya'subed-dīn : Hz. Ali(RA)

i. m. y. 74B/1

īmān : inarına, inanç

i. 8B/2, 109A/9, 109A/10

i. ın 109A/2

i. ı 74B/3

imāret : bayındırlık, fakirlere yiyecek verilen yer

i. 88B/13, 90B/13, 94A/10, 102B/6

i. dīvānı 96B/5

i. kıl- 91A/8

imāret dīvānı : bayındırlıkla ilgili makam

i. d. da 96B/5

imdi : şimdi, şu anda

i. 54B/3, 61B/10, 62B/8, 63A/2, 66A/1, 66A/8, 66A/13, 69A/4, 80B/3, 81B/9, 92B/8, 96B/9, 107A/9

imkān : elabilirlik, olabilecek

i. 93B/4

i. ı 86A/10, 100A/2, 103B/9

imsāk : perhiz, bir şeyden el çekme

i. i 25A/8

imtidād : uzama, uzanma

i. ı 109B/9

imtilā : kan toplanma, kan durma

i. 71B/1

in- : inmek

i. -ip 23B/5

'ināyet : dikkat, iyilik

'i. bөл- 72A/2

'i. kıl- 4B/10, 70A/12

'i. ka 86A/6

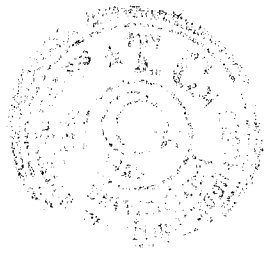
'i. i 45A/4, 86A/5

indür- indirmek.

i. -medi 6B/13

inhirāf : doğru yoldan sapma

i. tap- 101A/12

ini : küçük kardeş

i. si 17A/6,56B/9

i. sidür 23B/10,34B/8,44B/11,68A/1,92B/2

i. sininğ 91B/8

inilik : kardeşlik

i. 99A/5

i. ge 17A/9

inkār : reddetme

i. kıl- 34B/12

inkırāz : son,bitiş

i. lğaç 3A/2

inkıta' : kesilme

i. 34A/7

ins : insan eğlu

imām-ı cin ve i. 12B/11

inşāf : merhamet

i. 7B/10,32B/1,39B/11,115A/7

i. bir- 110B/1

insāniyyet : insanlık

i. 45B/7,80A/6

i. ka 93B/1

i. i 75B/8

insāniyyetlik : insanlık

i. rak 66B/10

inşā : güzel nesir yazma

i. 12A/2,73B/6,75A/8,80B/8,81A/9,81B/4,94B/9

i. da 80B/9

i. sı 67B/7

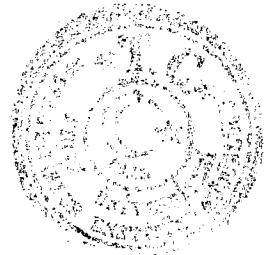
inşā'allah : Allah nasib etsin

i. 9B/8,50A/10,55B/5,75A/10

i. u te'ālā 86A/11,89B/9

inşā'allah u te'ālā : Allah u te'ala nasib etsin

i. t. 86A/11,89B/9

intikāl : bir yerden başka bir yere gitme

i. 3A/4

intizām : nizamlı, tertipli

i. -ı hāl 48B/6

intizām-ı hal : hali düzgün olma

i. h. 48B/6

intizār : bekleme, gözleme, inleme

dağ-ı i. ım 33B/9

ipek : ipek, değerli kumaş

i. ige 107B/3

ir : er, adam

i. 103A/3, 103A/6

ir- : ulaşmak

i. -di 36B/10

ir- : imek yardımcı fiili

i. -ür 44B/8, 110B/12, 115B/8, 119A/2

i. -miş 9A/6, 9A/7, 9A/8, 11A/1, 12B/3, 13B/12, 14A/1, 14A/8, 14A/9, 26A/12, 26A/13, 43B/2, 55B/12, 72B/7, 73A/7, 74B/9, 86B/10, 94B/13, 98B/8, 103A/2

i. -mişler 14A/11, 14A/12, 18B/13, 51B/3, 86B/11

i. -dim 3B/1, 4A/10, 7A/9, 18B/11, 18B/12, 19B/8, 24B/12, 26A/3, 26A/6, 36A/11, 70A/5, 92B/10, 110B/1, 116A/4

i. -di 1B/1, 4A/11, 4B/8, 4B/11, 4B/13, 5A/3, 5A/10, 5B/10, 5B/11, 5B/12, 5B/13, 6A/1, 6B/2, 7A/11, 7B/7, 7B/8, 7B/9, 8A/7, 8A/11, 8A/12, 8A/13, 8A/13, 9A/11, 9B/1, 9B/2, 9B/9, 9B/13, 9B/13, 10A/1, 10A/2, 10A/10, 10A/10, 10A/11, 10A/13, 10B/2, 10B/6, 10B/7, 10B/8, 11A/1, 11A/2, 11A/2, 11A/7, 11A/13, 11B/12, 12A/2, 12A/3, 12B/7, 12B/10, 13A/1, 13A/6, 13A/8, 13B/2, 14A/4, 14B/6, 14B/9, 15A/10, 15A/11, 15B/7, 15B/12, 16A/1, 16A/10, 16B/1, 16B/3, 16B/4, 16B/4, 16B/7, 16B/8, 16B/9, 16B/9, 17A/2, 17A/3, 17A/6, 17A/7, 17A/9, 17B/4, 17B/5, 17B/10, 17B/11, 18A/2, 18B/9, 19B/6, 19B/7, 19B/8, 19B/9, 20A/3, 20A/5, 20A/6, 20B/2, 20B/3, 20B/4, 20B/5, 20B/7, 20B/7, 20B/8, 21A/4, 21A/5, 21A/10, 21B/2, 21B/6, 21B/7, 21B/8, 22A/2, 22A/4, 22A/5, 22A/6, 22A/7, 22A/12, 22A/12, 22B/1, 22B/3, 22B/4, 22B/5, 22B/6, 22B/9, 22B/10, 22B/13, 23A/1, 23A/1, 23A/6, 23A/7, 23A/8, 23A/9, 23A/10, 23B/2, 23B/2, 23B/5, 23B/10, 23B/11, 23B/11, 24A/3, 24A/5, 24A/7, 24A/8, 24B/3, 24B/3, 24B/7, 24B/10, 24B/13, 24B/13, 25A/1, 25A/7, 25A/8, 25A/8, 25B/2, 25B/5, 25B/5, 25B/12, 25B/13, 26A/1,

26B/8, 26B/9, 26B/10, 26B/12, 27A/6, 27A/7, 27A/9, 27A/12, 27A/13, 27A/13, 27B/1, 27B/5, 27B/6, 27B/7, 27B/8, 27B/9, 28A/1, 28A/2, 28A/3, 28A/3, 28A/7, 28A/8, 28A/9, 28B/1, 28B/2, 28B/3, 28B/4, 28B/4, 28B/8, 28B/9, 28B/10, 28B/10, 28B/12, 29A/6, 29A/13, 29A/13, 29B/1, 29B/7, 29B/8, 29B/9, 29B/10, 30A/2, 30A/2, 30A/7, 30A/11, 30B/7, 30B/8, 30B/10, 31A/1, 31A/4, 31A/5, 31A/11, 31A/12, 31A/12, 31B/1, 31B/5, 31B/9, 32A/1, 32A/2, 32A/8, 32A/11, 32A/13, 32A/13, 32B/6, 32B/6, 32B/10, 32B/11, 32B/12, 33A/1, 33A/3, 33A/3, 33A/4, 33A/5, 33A/9, 33A/10, 33A/11, 33B/2, 33B/2, 33B/3, 33B/4, 33B/7, 33B/7, 33B/10, 33B/10, 34A/6, 34A/7, 34A/8, 34A/9, 34A/10, 34B/1, 34B/2, 34B/3, 34B/8, 34B/9, 34B/13, 35A/4, 35A/5, 35A/11, 35B/3, 35B/10, 35B/10, 35B/11, 36A/1, 36A/2, 36A/3, 36A/4, 36A/7, 36A/8, 36A/9, 36B/1, 36B/2, 36B/10, 36B/11, 37A/2, 37A/3, 37A/4, 37A/5, 37A/9, 37A/13, 37B/1, 37B/6, 37B/6, 37B/9, 37B/10, 37B/11, 37B/13, 38A/1, 38A/3, 38A/7, 38A/8, 38A/12, 38A/13, 38B/5, 38B/6, 38B/6, 38B/7, 38B/11, 38B/13, 39A/1, 39A/2, 39A/2, 39A/5, 39A/6, 39A/12, 39B/4, 39B/11, 40A/1, 40A/2, 40A/3, 40A/3, 40A/8, 40A/8, 40A/9, 40A/10, 40A/11, 40B/1, 40B/2, 40B/3, 40B/4, 40B/12, 40B/12, 40B/13, 41A/2, 41A/3, 41A/4, 41B/1, 41B/9, 41B/10, 41B/12, 41B/13, 41B/13, 42A/1, 42A/9, 42A/10, 42A/10, 42A/11, 42B/1, 42B/3, 43B/9, 43B/10, 43B/10, 43B/11, 43B/11, 44A/1, 44A/5, 44A/7, 45A/1, 45A/5, 45B/1, 45B/2, 45B/2, 45B/5, 45B/8, 45B/10, 46A/2, 46A/3, 46A/9, 46A/10, 46A/12, 46A/12, 46A/13, 46B/3, 46B/5, 46B/7, 46B/8, 46B/10, 47B/10, 48A/5, 48A/11, 49A/9, 49B/7, 50A/12, 50B/5, 51A/1, 51A/2, 53A/5, 53A/7, 53A/8, 55B/2, 55B/10, 55B/13, 57B/5, 57B/5, 60A/3, 60A/9, 61A/7, 61A/12, 61B/1, 61B/2, 61B/4, 61B/10, 62A/11, 62A/12, 63B/4, 63B/4, 64A/5, 64A/6, 70B/8, 71B/9, 71B/9, 71B/11, 72A/3, 72A/4, 72A/12, 73A/1, 73A/6, 74A/5, 75A/4, 76A/12, 77A/4, 77B/4, 78A/7, 78B/10, 80B/3, 81B/9, 82B/8, 83A/9, 83A/10, 83B/10, 85A/8, 85A/8, 85B/11, 85B/12, 86A/5, 86A/8, 87A/2, 87A/11, 88B/11, 89A/11, 89B/5, 91A/1, 91A/10, 91A/11, 91B/9, 92A/9, 93B/1, 93B/2, 93B/3, 93B/4, 93B/5, 93B/12, 94A/6, 94A/10, 95A/11, 95B/12, 96A/10, 96B/9, 97A/13, 97B/1, 98A/3, 98B/8, 99A/1, 100B/1, 100B/4, 100B/4, 101B/5, 101B/7, 101B/11, 102A/1, 102B/1, 102B/2, 103A/8, 103A/9, 103A/13, 103B/1, 103B/1, 103B/2, 103B/4, 103B/7, 104A/2, 104A/3, 104A/5, 104B/6, 104B/8, 104B/9, 110A/11, 115B/13

1. -diler 5A/5, 5A/11, 9A/12, 11A/10, 12A/3, 14A/5, 14B/10, 15B/13, 19B/2, 20A/8, 21A/3, 21B/8, 22B/2, 24A/7, 26A/9, 70A/8

1. -se 26B/2, 35A/11, 35B/1, 55B/3

i. -ken 21A/8,25A/3

i. -kenimni 21A/8

i. -kendür 12B/2,12B/2,14B/2,14B/2,19A/11,26B/2,26B/3,63B/13,73B/13,
77B/9

i. -kendürler 3B/6

i. -kenin 114A/5

i. -kenige 74A/3

i. -mes 14B/1,21B/7,47B/10,50A/1,53A/13,64B/5,77B/12,88B/10,91B/9,95A/3

'irfān : bilme,anlama

'i.97A/13

nūr-ı 'i.dın 47A/1

irin:alt dudak

i.ing 47A/4

iriş:-ulaşmak

i.-ip 71A/5

irkin:acaba,yeksa

i.77A/9,116B/11

irşād: öğrüyü gösterme,uyarma

i.79B/9

i.in83B/5

irte:önce,mukaddem

i.2A/13

is:keku

i.i 82B/6

isbāt: öğrüyü meydana çıkarma

i.iğa 80A/8

ishak:Hoca Ahmed Mücellid'in mahlası

i. 37B/11

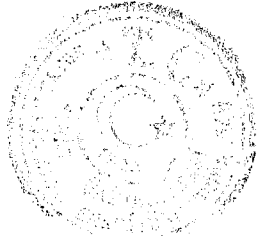
'isi : bkz. Kāzı 'İsi

kāzı 'i. 98B/4,99A/2

kāzı 'i. ga 98B/13

iskender : Makedonyalı İskender,cihangirliğin sembolü

i. 106B/13

islām : son din, İslam dini

hüccetü'l-i. 9B/11

şeyhü'l- i. 34A/5, 86B/6

kubbetü'l-i. i 104B/6

kubbetü'l-i. ining 75A/3

kubbetü'l- i. ide 91A/1

islam gazzālī : bkz. Mir İslam Gazzalī

mīr i. g. 9B/10

isle- : koklamak

i.-se 82B/6

islik : kokulu

i. 82B/7

ism : isim

i. 3B/7, 91A/6, 101A/9

i. iğa 16B/1, 20A/11, 27A/9, 35B/11, 37A/5, 37B/11, 49B/3, 53B/12, 55A/4, 59A/4,
60A/11, 60B/10, 65A/3, 73A/13, 76B/10, 77B/13, 85B/2, 87B/11, 88B/2, 94B/10

i. leri 47B/8

'ismetullah : bkz. Hvāce 'İsmetullah

hvāce 'i. 8B/6, 9A/1, 103A/9

isnād : bir şeyi birinin üzerine atma

i. kıl- 43A/7

igney ve hamsin ve semān&māye : sekiz yüz elli iki

i. h. s. de 9B/10

-istān : yer adları yapan ek

gūr-i dadur 8A/10

gūr-i ıda 24B/1, 35A/10

gūr-i ıdadur 10B/5

iste- : arzu etmek

i. -di 112A/2

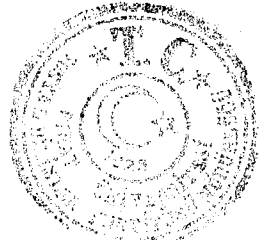
istid'a : isteme, dilekçe

i, 112A/9

i. sıda 118A/11

isti'dād : yetenek

i. 11B/7, 89A/5

istif'ā : affını isteme,işten çekilme

i. 87A/11,99A/2

istifāde : faydalanma

i. kıl- 72A/6

i. ğa 72A/9

istignā : azla yetinme,kanaat

i. kıl- 70B/13

istigrāk : kendinden geçme

i. dın 5B/12

istihkāk : hak kazanma

i. 52A/4

istihrāc : çıkarma,çıkarılma

i. kıl- 27B/3,67A/2,102B/7

istikāl :

i. 94A/10

istikāmet : yön,değruluk

i. 90A/11,106B/3

i. ka 49B/8

i. i 59A/13,88B/6

istikrār : kararlaşma,belli olma

i. 94A/11

'isyān : emirlere karşı gelme

'i. 47A/2

iş : meşguliyet

i. 28A/9,29B/3,46B/2,53A/11,100A/2

i. kıl- 98B/11

i. ni 46B/9,57B/6,76A/5

i. ge 49B/11,63B/10

i. te 36A/4,59A/13

i. i 20A/11,61A/7,74A/4

i. ige 99A/3

i. ide 119A/8

i. ler 27B/8,50B/2,63B/8

i. leri 53B/1,73B/7,79A/6

işāret : iz,alamet

i. 82A/4,82A/6

i. i 3B/10

işek : eşek

i. 38B/1

i. i 25A/10

i. ini 51B/12

i. lerige 51B/3

işik : eşik,kapı

i. ge 102B/9

i. ide 18B/9,38B/13,89A/11,91A/9,91A/9,96B/5

i. idedür 34A/13

işit- : duymak

i. -tim 15B/5,102B/4

i. -medim 57A/12

i. -ip 53A/9

i. -ipmin 3A/3,31A/4,58B/5,63A/3,64B/8

i. -ken 26B/2

i. -kendür 96A/4

i. -mesge sal- 53A/10

işitil- : duyulmak

i. -ür 53B/9,98A/5

i. -meydür 110A/8

işkāl : müşküllük,güçlük

i. tap- 28B/11

iştibāh : şüphelenme

i. dın 89B/7

iştigāl : meşgul olma

i. 22A/7

i. kör- 10A/2

i. körgüz- 54B/7,59B/5,94B/10,101A/12

iştiyāk : şevklenme

i. idın 112B/13,114A/9

it : köpek

i. 103A/5

it- : etmek, yapmak

('azm)i. -tim 117A/7

(bünyād)i.-ti 110A/10

(sayd i.) 41A/8

(vedā' i.) 31A/6

i. - 4 109A/5

i. -se 1B/13

(ta'n) i. -medi 104A/13

(terzīk) i. -mek 71A/1

itā'at : boyun eğme

i. kıl- 28B/4

iteg : etek

i. i 47A/13, 76A/13

i'tibār : saygı, önem

i. 71A/12, 82B/5

i. kıl- 107B/10

i'tidāl : aşırı olmama hali

i. 101A/12

itil- : yapılmak

i. -di 3A/8

(sebt) i.-gey 2B/10, 47B/12

i'tirāz : kabul etmeme

mücib-i i. 94A/12

i. kıl- 102B/6

itmām : tamamlama, bitirme

i. ğa 118B/12

i. ığa 7B/4

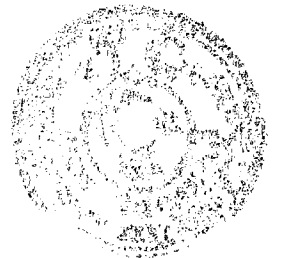
ittifāk : birleşme, uyuşma

i. 82A/2, 83B/9

i. ka 18B/8

ittifākāt : birleşmeler

i. dındur 72A/1

ittihād : bir olma, birleşme

i. 1 49A/4

iy : ey, hitab edatı

i. 16B/6, 42B/4, 43A/8, 44B/6, 54B/11, 103A/11, 107B/5, 108B/12, 111A/2, 111B/6, 112A/6, 112B/11, 113A/2, 113A/10, 113B/11, 113B/12, 114A/2, 114A/7, 115A/9, 115B/8, 116B/7, 117A/3, 117A/7, 117A/8, 117B/2, 118B/7

iye : sahip

i. sızdūr 95B/6

izā : kedere uğrama

i. 53B/10

i'zām : büyütme

selātīn-ı i. 100B/13

i'zāz : saygı gösterme

i. u ikrām 76A/11, 78A/5

i'zāz u ikrām : saygı ve ikram

i. i 78A/5

i. i. kıl- 76A/11

izhār : gösterme, meydana çıkarma

i. -ı niyetdarlıg 29B/2

i. kılıl- 117B/1

i. ın 115A/11

i. ı 4A/11, 25A/10

i. ıga 97A/13

i. ıda 110B/13, 116B/1

izhār-ı niyetdārliĝ : niyetini açıklama

i. n. 29B/2

'izzet : değer kıymet

'i. i 11B/12

ka'an : hakan

ķ. nıng 106B/6

ķabāhāt : suç

ķ. 95A/7

ķabālecāt : kadının verdiği hüccetler

ķ. 77A/4

ķa'be : müslümanların kutsal yeri

ķ. 16A/3,78B/4

ķ. ğa 85B/5

ķābetī : bkz. Mevlānā Kābetī

mevlānā ķ. ğe 24B/8

ķābil : mümkün

ķ. 50B/8,76B/2

ķ. dūr 79A/7

ķābilī : Mir Sa'id'in lakabı

ķ. 44B/4

ķābilī : bkz. Mevlānā Kābilī

mevlānā ķ. 54A/3

ķābiliyyet : yetenek, anlayış

ķ. 58A/1,85A/8

ķemāl-ı ķ. 48A/8

ķ. imiz 52A/3

ķ. i 24B/10,50A/11,91B/3,93A/4,93A/13

ķābilīyyetlik : kabiliyetli

ķ. 59A/11

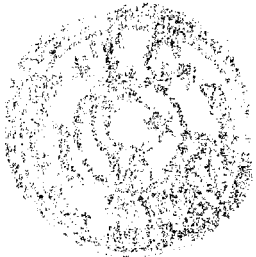
ķable : ön

mütü ķ-en-temütü 83B/5

ķ. te'l-küttāb 82B/13

ķablete'l-küttāb : kâtiplerin en önde geleni

ķ. k. dur 82B/13

qabr : mezar

sebze'i k. imni 108B/13

k. i 6B/6,7A/7,8B/13,9A/6,9A/10,10B/4,13A/13,13B/11,14A/3,15A/9,17B/1,
19B/4,20A/4,20A/13,21B/13,23B/9,24A/2,24B/12,25B/4,25B/11,27A/5,27A/11,
27B/11,30A/6,30B/10,31B/8,33A/8,33B/1,35A/3,37B/5,37B/9,37B/13,38A/6,
38A/11,38B/4,39A/4,39A/11,41B/11,42A/8,42B/6,42B/11,42B/11,43A/10,43B/4,
44A/10,44B/3,44B/9,45A/12,45B/7,96A/9

k. ini 29B/6

qabul : Mevlana Seyfi'nin mahlası

k. 49B/3

qabul : bkz. Mevlānā Qabul

mevlānā k. 58A/10

qabul : alma, razı olma

k. 79B/9

k. kıl- 63B/9,74B/8

qabulı : bkz. Mevlānā Qabulı

mevlānā k. 35A/3,35A/6

qabulıyyet : razı olma

k. 79A/10

qac- : uzaklaşmak

k. -ıp 18B/6,53B/8

k. -ıptur 2A/4

qacan : ne zaman ki

k. 21B/5

qad : hırs

k. 60A/5

qadd : boy, endam

şimsād-ı k. 105A/9

k. -ı ra'nā 110B/2

k. ıng 107B/5

qaddesallahu sırruhu : Allah onun sırrını artırsın

k. s. 17B/1,27B/4

qaddese sırruhu : bkz. kaddesallahu sırruhu

k. s. 3B/9,27A/5,37A/2,46B/5,51B/10,84B/6

ķ. s. niĝ 6A/7,26B/13,27B/12,34A/5,76B/3,86B/6

ķadīm : eski

ķ. 28B/9

ķ. -āne 80A/4

ķadīm-āne : eskice

ķ. 80A/4

ķadīmī : bkz. Mevlānā Kadīmī

mevlānā ķ. 15B/6

ķadīmī : eski,emektaş

ķ. 35B/10,51A/9,72A/7

ķadr : değer,itibar

ķ. u kıymet 107A/6

ķadr u kıymet : itibar ve değer

ķ. ķ. 107A/6

ķāfile : zümre,fırka

ķ. 16A/5

ķāfir : Hakk'ı inkar eden

ķ. -i yağma 104B/4

ķāfir-i yağma : yağma yapan ķāfir,sevgili

ķ. y. 104B/4

ķāfiye : şiiirde mısra sonlarında tekrar edilen ses veya sesler

ķ. 35B/5,74B/1,108A/13,110A/7

ķ. ni 29B/1

ķ. ğa 107B/13

ķ. sin 36A/10

ķ. sidin 111B/4

ķ. leri 45B/13,114B/2

ķafiyeteyn : iki kafiye

zū'l-ķ. 7B/1

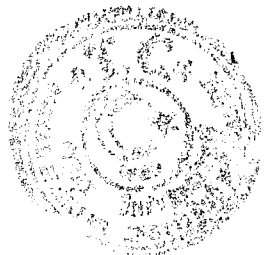
zū'l-ķ. dūr 45B/13

ķahillik : tenbellik

ķ. 77B/6

ķā'ide : esas,usul

ķ. de 2B/8

k. sin 71A/1,99A/6

k. side 23A/2,90A/12

käkül : alna dökülen perçem

k. 113A/4

k. -i anber 113A/7

käkül-i anber : anber kokulu perçem

k. a. müdür 113A/7

kal- : kalmak

k. -ur 49A/2

k. -miş 38A/8

k. -dı 30A/9,54B/2,54B/3,78B/5,100B/4

k. -dılar 25A/11

k. -ğay 24B/11

k. - ! 117A/7,117A/8

k. -sa 24B/10

k. -salar 43A/3

k. -ip 78B/6

k. -iptur 42B/8

k. -ğan 18A/2,50B/5

k. -ğanda 45A/11

k. -madı 78B/11,92A/10,93B/7

k. -ma 94B/5

kalem : yazı aleti,yazı yazma

k. 77B/2,83A/3

seri'ü'l- k. 97B/9

tig u k. 32A/5

yek- k. 94B/5

k. ur- 106B/6

k. -rev 83A/1

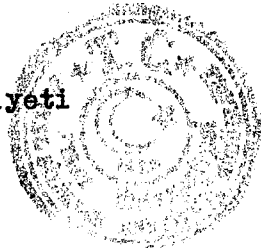
k. -zen 77B/2

kalem-rev : bir komuda üstad olanın üstad olduğu komuda hakimiyeti

k. i 83A/1

kalem-zen : yazıcı

k. 77B/2

kalender : başı boş

k. bel- 101B/6

kalın : çok

k. 21B/2,72A/5

kallâşî : bkz. Mevlânâ Kallâşî

mevlânâ k. 65A/5

kâm : emel, istek

k.-1 dil 103A/12

kâm-1 dil : gönül arzusu

k. d. imiz 103A/12

kâmer : ay

şems ü k. 32A/4

kâmet : boy

k. inğga 43B/1

kâmil : tam, eksiksiz

k. 11A/13, 17A/9, 109A/13

k. leri 1B/4

kan : maden ocağı

k. 1 1B/5, 48A/3

kan : insan vücudundaki sıvı

k. 16B/6, 117B/1, 117B/3

kana- : kanı akmak

k. -ğan 110B/4

kanâ'at : kismete razı olma

k. 2A/9

k. kıl- 24A/6, 89A/2

kanat : kuşların uçmasını sağlayan organları

k. 1 93B/13

k. lar 112B/13, 113A/2

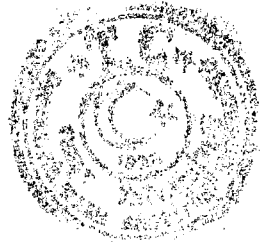
k. larga 113A/1

kanat- : kan çıkarmak

k. -tı 110B/8

kanber : bkz. Hvâce Kanber

hvâce k. 86A/3

kanberî : bkz. Mevlânâ Kanberî

mevlânâ k. 32B/5

kanı : hani, nerede

k. 104B/3, 104B/4, 111A/11

kanî' : kanaat eden

k. 9B/8

kânûn : müzik aleti

k. nı 87B/2

kânûn : uyulması gereken kural

k. ıdın 56A/6

kânûnîlik : kamun çalma

k. 100B/9

kâr : iş, güç

k. -hâne 22A/6

pür- k. 73B/5, 88A/8

kara : siyah

k. 1A/5, 45B/12, 45B/12, 107B/3, 111B/3, 116B/2

karabağ : yer adı

k. da 43B/13

karâbet : yakınlık

k. 51B/8, 67A/11

k. dür 16B/7, 68A/4, 98B/13

k. din 90A/4

k. leridindür 85B/10

karangu : gece, karanlık

k. da 96A/8

karâr : durma, devamlılık

ber-k. 3A/2

k. tut- 53B/8

k. ı 89B/8

karâza : bkz. Seyyid Karaza

seyyid k. 53A/3, 53B/9

seyyid k. nıng 53B/6

kārgāh : iş yeri

k. ın 106B/9

kār-hāne : iş yeri

k. 22A/6

karılık : ihtiyarlık

k. 67B/4

kāriz : yer adı

k. dindür 60A/1

-kārliġ : iş yapma

pür- k. 88A/8

meded- k. lar 99A/4

karn : zaman,devir

k. 48A/5,94A/10.

k. lar 102A/6

kasaba : küçük şehir

k. sıda 7A/7

k. sıdadur 4B/3

kaşâyid : kasideler

k. 7B/2

k. de 8A/2

tahsîş-i k. de 7A/12

k. i 13A/10,19B/10,89B/3,97B/6

kāse : çeşitli maddelerden yapılan çanak

k. -ger 34B/1,35B/3,56B/8,62B/9

kāse-ger : kase yapan

k. dür 56B/8

kāse-gerlik : kase yapma

k. 34B/1,35B/3,62B/9

kāsım : bkz. Mîr Kāsım

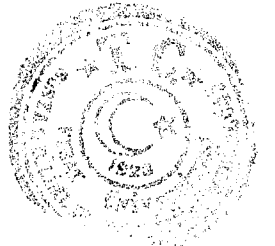
mîr k. 5A/9

kāsım : bkz. Şah Kasım

şāh k. dın 78A/3

kāsır : yetersiz,kısa

k. 77B/2

ķ. dur 52B/13

ķasīde : nazım Şekli

ķ. 10A/5,12B/11,27B/2,32B/7,33B/4,89B/1,103A/9

ķ.-i bürde 19A/12,21B/3

ķ. ni 67A/5

ķ. de 24B/3

ķ. si 8B/11,10A/3,11B/7,14B/2,15A/1,30A/12,40B/6,56B/3

ķ. sinińg 48B/7

ķ. sin 36A/9

ķ. siĝa 11B/6,25B/7,27A/1

mev'aza ķ. siĝa 24B/4

ķ. leri 8B/9

ķasīde-i bürde :

ķ. b. 19A/12

ķ.b. ni 21B/3

ķaşr : ķoĝk

ķ. larınıńg 25B/6

ķaş : ķaş

ķ. 82B/7

ķ. 1 82B/5

ķaşı : ķarşı

ķ. ĝa 32B/11,35A/8,64B/2,111A/4

ķ. da 11B/12,17B/7,18B/4,20B/6,41B/8,60A/13,60B/2,65B/4,70B/10,88B/9,
93B/5,99A/1,107B/8,118B/1

ķ. dın 21A/8,77B/9

ķ. da 26B/4

ķ. ĝĝa 35A/12

ķaşıfı : Mevlāna Hüseyn Va'ız'ın mahlası

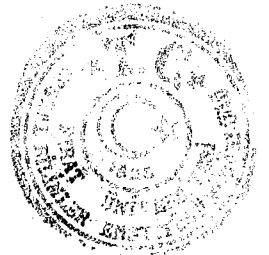
ķ. 73B/3

ķat' : kesme,kısaltma

ķ. 73B/9

ķatık : zor

ķ. 5A/2,96A/7

kātib : Yusuf Şah'ın mahlası

k. 29B/7

kātib : bkz. Pehlevan Kātib

pehlevān k. 69B/4

kātib : yazıcı

k. 97B/9

kātibī : bkz. Mevlānā Kātibi

mevlānā k. 7A/10

mevlānā k. niḡ 13B/3

mevlānā k. de 7B/5

kātiblik : yazıcılık

k. ge 24B/13

kātīl : öldüren

ķ. i 45A/11

ķ. iḡa 29A/10

katl : öldürme

ķ. 53B/7

katla : defa,kerre

ķ. 52B/9,74B/1,74B/6,74B/8,85B/5,85B/5,99B/3

katre : damla

ķ. 1B/13,107B/7

ķ. katre 49A/3

katre katre : damla damla

ķ. ķ. 49A/3

ķavā'id : kaideler,usuller

ķ. ini 85B/1

ķavm : boy,millet

k. 1B/6,45A/2

k. de 66B/10

k. idindür 66B/9

ķavsi : bkz. Mevlānā Kavsi

mevlānā ķ. 59A/11

ķayda : nerede

ķ. 55B/4

- ķ. dur 42B/11
- ķayġu : tasa,keder
- ķ. dın 89B/8
- ķayıt- : dörnnek
- ķ. -ıp 4B/9,26B/1
- ķ. -ķandın 7A/2
- ķāyil : söyleyen,diyen
- ķ. ining 42B/10
- ķ. leri 1B/4
- ķāyim : birinin yerini tutan
- ķ. -makām 102A/13
- ķāyim-makām : birinin yerine geġen
- ķ. ı 102A/13
- ķaysı : hangi,hangisi
- ķ. 41A/10,88A/6,94A/2,105A/8,105A/9,106A/4,108A/10,11B/3,114B/4
- ķ. da 73B/7,82A/12
- ķ. ning 3A/7,114B/3
- ķazā : ölüm,hüküm verme
- ķ. 17B/12,77A/3,109A/5
- ķ. dīvānı 44A/8
- ķ. ġa 109A/3
- dāru'l-k. sıda 77A/4
- ķazā dīvānı : davaların görüldüġü yer
- ķ. d. dın 44A/8
- ķazaklık : başı boşluk
- ķ. ıda 17A/1
- ķazdur- : kazdırmak
- ķ. -uptur 17A/1
- ķāżı : kadı,şer'i hakim
- ķ. 38B/1,95A/5,95A/11,95B/5
- ķ. 'isi 98B/4,98B/13,99A/2
- ķ. muħammed 10A/13
- ķ. yyu'l-kuzāt 10B/1

h̄vāce küllān k. nīng 83B/8

k. ğa 20A/8,20A/9

k. da 20A/5

k. dın 95B/11

k. sı 38B/1

k. sıdur 94B/5

k. sızdur 95B/9

kāzī 'īsi : kişi adı

k. 'ī. 98B/4,99A/2

k. 'ī. ğa 98B/13

kazımı : bkz. Seyyid Kazım

seyyid k. 30A/6

kāzī muhammedü'l-imāmi : kişi adı

k. m. i. 10A/13

kaızıyyu'l-kuzātılg : boş kadılık

k. k. 10B/1

kaızıye : teklif

k. 50B/13

kazvin : yer adı

k. dındür 98A/8

kebāb: ateşte pişirilen et

k. 62B/7

kebg : keklik

k. -i derī 43A/9

kebg-i derī : keklik derisi,kuş tüyü

k. d. 43A/9

kebir : büyük

k. 83B/11

k. ni 100A/8

kebudcāmelik : kebudcameli

k. dur 58B/13

kedhüdā : kahya

k. bol- 4B/9

kefe : seviye,ayar

k. side 20B/3

kefş : ayakkabı

k. -düzluk 62A/11

kefş-düzluk : ayakkabıcılık

k. ka 62A/11

kelāl : yorgunluk

k. 107A/11

kelām : söz

k. 1A/7,32B/12,70B/6,82A/5

melikü'l- k. 51B/9,107B/3

şirīn- k. 32A/11

k. -ı mu'ciz-nizām 1B/2

k. dur 82A/3

k. nıng 82A/12

hüsn-i k. ı 56B/12

melikü'l- k. 41A/2

kelām-ı mu'ciz-nizām : Kur'an-ı Kerim

k. m. 1B/2

kelāmullah : Kur'an-ı Kerim

k. 80A/1

kelīme : söz,lakırdı

k. nıng 111B/4

kem : az,kötü

k. 36B/9

k. rek 11B/12

k.-suhan 57A/2,99B/3

kemāl : olgunluk,eksiksizlik

k. 88A/11,96B/2

k. -ı bātın 104B/12

k. -ı hakīm 10A/2

k. -ı kâbiliyyet 48A/8

k. u fażl 102A/6

fażl u k. 21B/5,94B/6,102A/2

k. in 89A/5

k. ğa 87B/5

sāhib-i k. i 26B/12

kemāl : bkz. Şeyh Kemāl

şeyh k. 13B/9,26A/12

şeyh k. nıng 28B/5

kemāl-ı bātın : gizli ilimlere sahip olma

k. b. 104B/12

kemāl-ı hākım : bilgide olgunluk

k. h. 10A/2

kemāl-ı kâbiliyyet : yetenekli olma,olgunluk

k. k. 48A/8

kemālāt : bilgi ve ahlak güzelliği bakımından

k. 89A/2,103B/3

k. i 70A/3,103A/13

k. ıdın 101B/13

kemālī : bkz. Mevlānā Kemālī

mevlānā k. 42B/1

kemāl keçkūlī : bkz. Seyyid Kemāl Keçkūlī

seyyid k. k. 27A/12

kemāllig : olgunluk

sāhib-i k. i 18B/4

kemāl u fażl : olgunluk ve fazilet

k. f. 102A/6

kemālū'd-dīn hüseyin : bkz. Mīr Kemālū'd-dīn Hüseyin

mīr k. h. 76A/9

kemān : yay

k. -gerlik 57A/10

k. i 105B/11

kemān-gerlik : yay yapıcılığı

k. 57A/10

kemend : hayvanları yakalamak için kullanılan ip

k. 41A/9

kemlik : kötülük

k. 115B/5

kem-guhan : az söyleyen

k. 57A/2,99B/3

kenz : hazine

k. 82A/11

kepenek : keçeden yapılan giyecek

k?-püşlük 37A/11,57A/6

kepenek-püşlük : kepenek yapıcılık

k. 37A/11,57A/6

ker : sağır

k. bol- 23B/5

kerâmet : velilerden sadır olan fevkalâde durumlar

keşf ü k. 96B/11

kerem : asalet,cömertlik

k. 28A/2,89B/9,115B/5

kerim : kerem sahibi

k. 96B/4

k. -ahlâk 104A/2

kerim-ahlâk : ahlâkı güzel olan

k. 104A/2

kesb : kazanç

k. kıl- 40A/13,46A/2,80B/2,87B/1,99B/10

keşir : çok büyük

cema'ât-ı k. 18B/5

kesret : çokluk,bolluk

k. 75A/6,75B/1

-keş : çeken,çekici

dil-k. 94A/7

derd-k. ler 54B/11

cârüb-k. leridimmin 4B/5

keşf : gizli bir şeyi ortaya çıkarma

k. ü kerâmet 96B/11

keşf ü kerāmet : velilerin gösterebileceği fevkalāde durumların ortaya çıkışı

k.k. 96B/11

kevkeb : yıldız

k. 119A/7

kevkebi : bkz. Mevlānā Kevkebi

mevlānā k. 65B/8,92B/8

kevseri : bkz. Mevlānā Kevseri

mevlānā k. 37B/5,57B/13

keyfiyyet : nitelik

k. in 18B/13

kıl- : yapma,ortaya koyma

k. -urmin 111B/11

(hayāl k.) 65B/9

k. -ur 49A/1,54A/9,56B/2,63A/7,66A/6,82A/9,83B/6,97A/13,107A/4

(bi-sāmān k.) 55A/12

(dalālet k.) 63A/7

(emānet k.) 51B/12

(eser k.) 21B/7

(ğazel-fürüşluk k.) 58B/8

(güşiş k.) 61A/6

(hayāl k.) 76A/4

(hayāller k.) 57A/13

(hıdmet k.) 56A/12

(hitāb k.) 14A/11

(hurūc k.) 22B/5

(ıslāh k.) 40A/11

(ıztırāb k.) 72A/8

(ıztırāblar k.) 81A/11

(ihtisār k.) 101A/10,102B/3

(ıktifā' k.) 95A/10

(iltifāt k.) 3B/6

(kitābet k.) 69B/5,83A/9

- (ma'lūm k.) 89A/5
(mensūb k.) 60A/13
(meyl k.) 103B/4
(mezkūr k.) 22B/10
(mu'əsser k.) 28A/3
(müşerref k.) 31A/4, 88A/13
(nakş k.) 56B/9
(nisbet k.) 16B/5
(ri'āyet k.) 14A/10
(sarf k.) 8A/13
(sipāriş k.) 113B/10
(sülūk k.) 34A/7
(ta'bir k.) 74A/12
(tahsīl k.) 53A/3, 97A/6
(tahkik k.) 82A/11
(taklīd k.) 81A/2
(tarḥ k.) 113A/9
(ta'rīf k.) 90B/6
(tasarruf k.) 54A/12
(tecāvüz k.) 86A/7
(tehalluş k.) 9B/1, 9B/2, 13A/6, 24A/3, 28B/1, 28B/8, 29B/7, 38B/11, 40A/7, 43B/9, 44B/10, 58B/10, 60A/2, 61A/12, 61B/3, 73B/3, 84B/3, 89A/10, 90A/2, 90B/10, 91A/6, 91B/13, 92A/7, 92B/1, 94A/6
(tercīh k.) 118B/2
(terkk.) 57B/6
(teşbīh k.) 8B/12
(tetebbu' k.) 24B/3
(tilāvet k.) 32A/12
(yād k.) 36A/3
(zāyi' k.) 49B/13
k. -urlar 42B/13, 75B/2, 81A/11
(iftā'at k.) 28B/4
(mensūb k.) 58B/4

- (ihtiyār k.) 25A/5,37A/11,46B/4,50B/4,69A/1,76B/1,87A/12,91A/13
(ilzām k.) 26A/10
(imāret k.) 91A/8
('ināyet k.) 4B/10,70A/12
(kanā'at k.) 89A/2
(keşb k.) 40A/13,80B/2,87B/1,99B/10
(kulluk k.) 16B/10
(meded-karlığlar k.) 99A/4
(mevzün-keleām k.) 82A/5
(mu'āvedet k.) 100A/1
(mukarrar k.) 78A/8
(muṭṭasıl k.) 28B/12
(mülāzım k.) 102A/5
(nemāz-niṣān k.) 72B/4
(peydā k.) 50A/13,71A/1
(saltanat k.) 103A/7,104B/6
(sayd k.) 22A/5
(şehid k.) 6B/5
(şöhret k.) 65A/11
(şu'bede-bāzlık k.) 36B/5
(ṭahsil k.) 77B/1
(tebdil k.) 55B/3
(tefahhuş k.) 26B/2
(tekliif k.) 6B/11
(tekmiil k.) 9B/12,88A/4
(tekmiilī k.) 75A/5
(terbiyet k.) 46B/2,98B/5
(terk k.) 50A/13,90A/7
(tevbe k.) 74B/5
(vasıyyet k.) 35A/6,41B/2
(veda' k.) 10A/8
(zāhir k.) 58A/11
(zāyi' k.) 100B/11

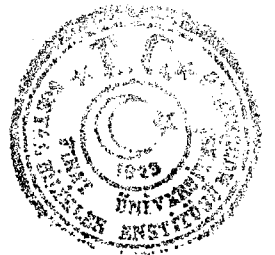
- k. -sa 48A/7,56B/11
 (bünyād k.) 36A/10
 (hükümet k.) 77B/13
 (ih̄sās k.) 54A/2
 (istihrāc k.) 27B/3
 (mütāla'a k.) 89A/4,106B/13
 (sefāhet k.) 81A/12
 (vefā k.) 7B/8
 k. -alı 107A/10
 (ihtisār k.) 6A/3
 (şūru' k.) 94A/4
 k. -adur 93A/5
 (niyābet k.) 94A/11
 (ta'rif) k. -adurlar 65A/1
 k. -ğu 111B/2,111B/3
 k. -a al- 56B/9,62B/4,112B/3
 (h̄sıl k.) 23B/4
 (sābit k.) 6B/2
 (tahammül k.) 10B/9
 (ta'rif k.) 52A/4
 (zabt k.) 11A/2,62A/7
 (gavgā) k. -a başla- 3B/12
 (hücüm k.) 4A/2
 k. -ip 4A/10,87A/6
 ('ār k.) 56B/10
 (bī-pervālık k.) 100A/6
 (da'vet k.) 22B/5
 (dil-cüyluklar k.) 26B/4
 (ğalat k.) 29B/1
 (gam-hārlık k.) 31B/5
 (h̄sıl k.) 70B/9
 (hayāl k.) 29B/1
 (hükümet k.) 37A/10,90B/13

- (ihtiyār k.) 7A/2,45A/10,46B/6,53A/4,72B/2,89A/1,90B/11
 (inkār k.) 34B/12
 (istihrāc k.) 102B/7
 (i'tirāz k.) 102B/6
 (i'zāz u ikrām k.) 76A/11
 (kanā'at k.) 24A/6
 (kabūl k.) 63B/9
 (kesb k.) 46A/2
 (mahrūm k.) 5A/13
 (mensūb k.) 8B/8
 (muhātab k.) 117A/13,118A/11
 (müsāferet k.) 78B/6
 (nazm k.) 39A/2
 (pervā k.) 46A/2
 (peydā k.) 24B/12,88B/11
 (redif k.) 114B/2,117A/5
 (reh-nümāylik k.) 87A/2
 (revān k.) 78B/7
 (seyr k.) 26A/7
 (tahmīl k.) 79A/4
 (tahsīnler k.) 26B/1
 (taklīd k.) 31A/13
 (tamām k.) 78B/10
 (ta'rīf k.) 43A/6
 (taşnīf k.) 50B/2
 (tebessüm k.) 19A/3,102B/10
 (tekfīr k.) 6B/1
 (tekmīl k.) 3B/10,5B/10,17A/7,22A/12,28A/1
 (temennā k.) 112B/13
 (tenezzül k.) 88A/11
 (terbiyetler k.) 102A/5
 (terk k.) 24A/5,64A/7,68B/13,71A/4
 (teşbīh k.) 113A/1

- (tevbe k.) 42A/7,87A/3
 (tezhîb k.) 34B/10
 (vāsita k.) 102B/9
 (zāyi' k.) 23B/3
 (zed ü hōrd k.) 53A/13
 k. -ıpdur 2A/7
 ('ar z k.) 20A/9
 (izhār k.) 117B/1
 (taşnîf k.) 89A/4
 (tedvîni k.) 80A/2
 (zamm k.) 83B/4
 (intikāl) k.-ıpdurlar 3A/5
 (taklîd k.) 86B/9
 k. -ıptur 43A/5,112B/1
 ('âdet k.) 55B/5
 (âzād k.) 64A/1
 (bünyād k.) 76B/5
 (cem' k.) 2A/12,105B/9
 (hadeş k.) 96A/9
 (hāşıl k.) 16A/10,96B/11
 (hiçv k.) 52A/12
 (ibtidā k.) 76B/6
 (ihsân k.) 73A/12
 (ihtiyār k.) 65A/7,68A/8
 (iltizām k.) 56B/3
 (i'tibār kb) 107B/10
 (mevsüm k.) 76B/10
 (muhammes k.) 21B/3,25B/13
 (mükellel k.) 2A/5
 (nazm k.) 32A/5,96B/3
 (nisbet k.) 110B/10
 (rihlet k.) 89A/6
 (ri'āyet k.) 35B/6

- (sabit k.) 78B/12
(tahayyür k.) 27B/9
(taşnif k.) 63B/8,84A/4
(tercîh k.) 109A/12
(tertîb k.) 19B/9
(teşbih k.) 80B/13,107B/9,110B/5
(teşne k.) 113A/5
(tetebbu' k.) 13B/2,13B/9,25B/7,84A/5
(vâkıf k.) 97A/2
(zâhir k.) 7B/4
k. -ıp turur 113A/1
(ihtiyâr k.) 65B/9
(müzeyyel k.) 19B/13
(nazm k.) 49A/13
(zikr k.) 27A/3
k. -ıpturlar 1B/10,82A/3,82B/4
('arz k.) 102B/12
k. -ğaç 29B/2
k. -ğuşa 60A/11,77A/5
(ta'rîf k.) 49B/10
k. -ğuşılar 60A/5
k. -ğan 9B/9,27A/12
(nazm k.) 52A/5
(ta'rîf k.) 49A/5
(tekml̄il k.) 4B/12
(tercîh k.) 112B/5
(zuhûr k.) 66A/13
(cem') k. -ğandur 90B/5
(sülûk k.) 41B/9
(tekml̄il k.) 8B/7
(vasıyyet k.) 18A/2
(red) k. -ğandurlar 95B/8
k. -ğannı 98B/6

- (sitize k.) 55B/12
k. -ğanga 38B/1
k. -ğanda 71B/8
(azimet k.) 25A/9
(şeyh k.) 76B/5
(telef k.) 28A/13
k. -ğandin 19A/10, 64A/6, 78A/5, 78A/10, 100B/5
(ma'lûm k.) 21A/9
(tekmlil k.) 41B/7
k. -ğanınıñg 74A/3
k. -ğanlarıdın 107A/1
k. -ğanlarıça 43A/2
k. -urnı 58A/11
k. -urğa 44A/8
(cem' k.) 4A/3
(edâ k.) 72B/6
(şerh k.) 53B/1
(tasarruf k.) 55B/4
k. -urda 83A/11, 95A/2
(istihrâo) k. -ğulçasın 67A/2
(rûsvâ) k. -mañgız 114A/3
(şeydâ k.) 114A/3
k. -mas 5B/13, 61B/11
(fehm k.) 48A/7
(meşğülluk k.) 58A/1, 102B/1
(pesend k.) 51B/12, 53A/1, 80B/10
(tehallüf k.) 96B/13
(müdâvemet) k. -maslar 88B/7
k. -madı 46B/9
(iş k.) 98B/11
(şikâyet k.) 104A/12
(tefâvüt k.) 97A/2
(zikr k.) 52B/1

(cem') k. -maydur 27A/8

(ma'lûm k.) 92B/10

(nakl k.) 94A/13

k. -magay 37A/12,38A/9,77B/8

(gazel k.) 74B/9

k. -magumdur 105A/12

k. -magunça 84B/10

k. -ur irdi 10A/11,22B/1,34B/9,37B/11,64A/5

k. -urlar irdi 4A/11

k. -gay mu irdi 63B/4

k. -ip irdi 23B/11,37A/3

(dahl) k.-mak 32B/12

(ma'lûm k.) 18B/13

(şerh k.) 70A/3,92A/2

(tahşin k.) 32B/13

(ta'rif k.) 17B/6

(şeydâ) k. -maknı 114A/1

(mezkûr) k.-makda 95A/7

(men') k.-magı 114A/1

kıldur- : yaptırmak

(defn) k.-sun 35A/10

kılıç : silah

k. 90A/8,103A/1

kılıl- : yapılmak

(sebt) k? -ur 107B/2

k. dı 18A/8

(ibtidâ k.) 3B/7

(ihtisâr k.) 49A/6

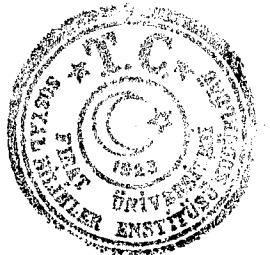
(sipariş k.) 53A/7

k. -sa 48A/1

(fikir k.) 88A/13

(ta'rif k.) 49A/5

k. -ip 53A/6

k. -ıptur 58A/6

(ihtirâ' k.) 111B/5

kılın- : yapılmak

(hatm) k. -ur 48A/2

killet : azlık,kitlik

k. iga 78B/9

kırâ'at : okuma,Kur'an-ı Kerim'i kaidesine göre okumak

k. 101B/13,103B/1,105A/7

k. 'ilmi 27A/3,32A/12

kırân : yakınlık,talih

k. 109B/5,109B/7

sâhib-k. 101A/5,102A/13,109B/8

kırk : sayı

k. 78A/11

kıska : kısa

k. 39A/13

kısm : bölüm,parça

k. 3A/8,3A/9

kıssa : hikâye,mâsal

el-k. 37B/3

k.-hânlık 67B/2

kıssa-hânlık : hikâye anlatma

k. ka 67B/2

kıt'a : şiirde bir birim

k. 8A/7,51B/5

k. nı 8A/7,25A/12,46B/10,51B/4

k. sı 38 B/1

k. sığın 11B/13

k. ları 31B/9,51B/1

kıyamet : dünyanın sonu

k. 106B/2

k. dür 108B/11

k. gaça 3A/2

kıymet : değer

kadr u k. 107A/6

ki : bağlama edatı

k. 1A/4,3A/11,6A/2,6B/11,7A/10,11B/4,12A/10,13A/2,16A/3,19A/3,19A/4,
22A/13,26B/4,27B/11,28A/13,29A/4,29B/6,33B/4,37A/7,38B/4,39B/7,40A/2,
40A/3,43A/1,46A/9,47A/2,47A/11,47A/12,48B/6,49A/9,54B/3,55B/5,56B/3,
56B/8,57A/12,57B/1,61B/11,61B/12,62A/4,62B/4,63B/8,63B/13,64B/10,66B/10,
71B/10,71B/12,72A/1,72B/5,73B/5,73B/6,74B/5,75A/6,76A/1,77A/5,80A/6,
80A/8,80B/11,81A/7,81A/7,81A/11,82A/6,85A/3,85B/6,90B/3,91B/7,94B/13,
95A/7,96B/11,98A/3,99A/4,101B/10,102B/12,103B/8,105B/2,105B/12,108A/7,
110A/7,110A/9,110A/12,110B/11,111A/12,112B/4,113B/7,117A/2,118B/1

kibār : ulular, büyükler

k. -i evliyā 5B/8

kibār-ı evliyā : velilerin uluları

k. e. dındur 5B/8

kiber : yaşlılık, büyüklük

k. -i sinn 75A/5

kiber-i sinn : yaş büyüklüğü

k. s. 75A/5

kibi : gibi

k. 104B/3,112A/12,118A/12

kiç- : geçmek

k. -ti 42A/8

k. -ip 89A/1,118B/7

k. -ken 2A/13

kiçe : gece

k. 8A/4,18B/8,35A/6,35A/7,89B/8

k. ler 33B/8

kiçik : küçük

k. 42B/8,48A/9,64A/5,84A/10,85A/7,87A/13,96B/8,100A/1,104B/7

k. mirza 31A/5,78B/4

k. din 57B/13

k. ide 62A/11,93A/13

k. reki 4B/10

kiçik mirza : bkz. Hazret-i Kiçik Mirza

k. m. 31A/5,78B/4

kiçimlik : geçici

k. 93B/10

kil- : gelmek

k. -ür 7B/5,35B/7,64B/2,98A/6

(lâzım k.) 71B/10

k.-ürler 72B/3

k. -di 2B/9,4B/9,4B/11,10B/10,29A/12,30A/10,32A/1,35B/1,40A/10,49A/7,
52B/12 53A/4,53B/7,54B/6,55A/2,62A/4,63B/8,68A/13,72A/9,78A/4,78A/10,
78B/3,78B/10,79B/10,89A/5,95A/13,99B/13,100A/5,100A/12,100B/10,112B/2

k. -diler 3B/11,35A/5

k.-gey 9B/8,37A/7

k. -sün 96A/7

k. -ip 13A/9,19A/6,19A/9,26A/13,40A/12,76A/13,96A/8,99A/11,99B/3,102
B/9,111B/6,112A/2

k. -iptür 16A/22

k. -ip turur 13B/3,112A/10

k. -gen 95A/12

k. -gening 112A/13

k. -gende 58A/10,63B/7,78B/10,80B/3,96A/5,100B/3

k.-gandin 52B/11

k. -genler 92B/11

k. -ürning 86A/10

k. -ürde 8A/4,30A/9

k. -medi 65B/11,98A/12

k.-e dur-73A/5

k.-ür irdi 26B/9,26B/10,33B/2

k.-se irdi 22B/1

k.-ip irdi 72A/3,100B/4

k. -gen irdi 26A/13

kiltür- : getirmek

k.-ür 54A/4

k. -diler 6B/1,17B/12,101B/12

k. -sün 101B/3

k. -se 12A/10

(şi'r k.) 32B/11

k. -seler 101B/10

k. -edürler 2B/6

k. -üp 35A/12,35A/13

k. -gendür 95B/3

k. -mes 59B/1

k. -mek 72B/6

kim : bağlama edatı

k. 1A/1,1A/3,1A/7,1A/8,1B/4,1B/6,1B/13,2A/2,2A/8,2B/2,2B/9,3A/2,
3A/12,3A/13,4A/3,4A/6,4A/8,4A/12,4A/13,4B/2,4B/11,5A/4,5A/6,5B/1,
5B/2,5B/3,5B/6,5B/11,6A/1,6B/3,6B/13,7A/5,7A/8,7A/11,7B/5,7B/6,7B/10,
7B/13,8A/2,8A/5,8A/7,8B/3,8B/4,8B/9,8B/12,9A/2,9A/4,9A/8,9B/3,9B/5,
10A/3,10A/4,10A/4,10A/4,10A/6,10A/11,10A/13,10B/3,10B/11,11A/1,11A/3,
11A/4,11A/11,11B/1,11B/2,11B/3,11B/4,11B/6,11B/8,11B/10,11B/10,11B/13,
12A/5,12A/6,12A/7,12A/12,12A/13,12B/4,12B/4,12B/8,12B/12,13A/2,13A/4,
13A/11,13B/4,13B/7,13B/9,14A/1,14A/5,14A/5,14A/12,14B/7,14B/12,14B/12,
15A/2,15A/5,15A/8,15A/12,15B/1,15B/2,15B/4,15B/5,15B/7,15B/9,15B/13,1
16A/6,16A/11,16B/1,16B/5,16B/11,16B/12,17A/4,17A/10,18A/2,18A/2,18A/3,
18A/4,18A/8,18A/9,18A/11,18B/7,18B/7,18B/10,19A/2,19A/4,19A/5,19A/11,
19B/2,19B/10,19B/13,20A/11,20A/12,20B/7,20B/7,20B/8,20B/11,20B/11,21A/6,
21A/8,21A/9,21A/11,21B/6,21B/8,21B/8,22A/4,22A/8,22A/13,22B/1,22B/6,
22B/11,22B/11,22B/12,23A/3,23A/6,23A/6,23A/10,23A/12,23B/6,23B/12,24A/1,
24A/9,24A/12,24B/4,24B/4,24B/6,24B/8,24B/10,24B/11,25A/2,25A/4,25A/12,
25B/2,25B/10,26A/2,26A/5,26A/6,26A/9,26A/11,26A/12,26B/5,27A/1,27A/10,
27B/1,27B/2,27B/5,27B/7,27B/9,27B/10,28A/4,28A/10,28B/5,28B/10,28B/13,
29A/7,29B/5,29B/8,29B/10,30A/3,30A/13,31A/1,31A/7,31B/2,31B/5,31B/10,
32A/6,32A/8,32B/1,32B/7,32B/12,33A/1,33A/5,33A/12,33B/5,33B/8,33B/9,
33B/11,33B/12,34A/2,34A/11,34B/4,34B/9,34B/11,34B/13,35A/6,35A/7,35A/9,
35B/1,35B/4,35B/7,35B/12,36A/4,36A/5,36B/1,36B/6,36B/9,36B/10,36B/11,
36B/11,37A/5,37A/12,37A/13,37B/1,37B/2,37B/3,37B/6,37B/11,38A/2,38A/3,

38A/9, 38A/10, 38B/2, 38B/8, 39A/3, 39A/7, 39A/7, 39A/8, 39B/4, 39B/8, 39B/8,
 40A/4, 40B/5, 40B/7, 40B/13, 41A/5, 41A/8, 41A/10, 41A/11, 41B/1, 41B/2, 41B/4,
 41B/10, 41B/12, 42A/1, 42A/2, 42A/4, 42A/8, 42A/12, 42A/12, 42B/3, 42B/7, 42B/9,
 42B/11, 43A/3, 43A/4, 43A/6, 43A/7, 43A/13, 43B/3, 43B/6, 43B/11, 44A/2, 44A/8,
 44A/11, 44A/13, 44B/2, 44B/6, 45A/5, 45A/8, 45B/5, 45B/11, 45B/12, 45B/13, 46A/4,
 46B/5, 46B/13, 47A/5, 47B/2, 47B/4, 47B/11, 47B/11, 47B/12, 48A/3, 48A/4, 48A/5,
 48B/1, 48B/2, 48B/4, 48B/7, 48B/10, 48B/12, 49A/1, 49A/10, 49B/1, 49B/3, 49B/8,
 49B/13, 50A/2, 50A/7, 50B/9, 50B/10, 51A/3, 51A/6, 51A/12, 51B/2, 51B/4, 51B/11,
 51B/13, 52A/1, 52A/6, 52A/12, 52B/2, 53A/1, 53A/1, 53A/5, 53A/8, 53A/9, 53A/11,
 53A/12, 53B/1, 53B/2, 53B/7, 53B/9, 53B/13, 54A/5, 54A/8, 54A/8, 54A/12, 54B/1,
 54B/1, 54B/8, 54B/10, 55A/5, 55A/13, 55B/5, 55B/6, 55B/13, 56A/1, 56A/7, 56A/10,
 56A/13, 56B/3, 56B/4, 56B/8, 56B/9, 56B/12, 57A/3, 57B/2, 57B/5, 57B/5, 57B/7,
 57B/10, 58A/7, 58A/7, 58B/1, 58B/6, 58B/10, 59A/2, 59A/4, 59A/8, 59B/1, 59B/6,
 59B/11, 59B/12, 60A/5, 60A/9, 60A/11, 60B/2, 60B/4, 60B/6, 60B/7, 60B/10, 60B/13,
 61A/2, 61A/8, 61A/11, 61A/13, 61B/4, 61B/5, 61B/13, 62A/5, 62A/9, 62A/13, 62B/5,
 62B/6, 62B/7, 62B/9, 62B/12, 63A/3, 63A/8, 63A/13, 63B/4, 63B/10, 64A/3, 64A/8,
 64A/12, 64B/3, 64B/6, 64B/8, 64B/11, 65A/4, 65A/7, 65A/12, 65A/13, 65B/2, 65B/4,
 65B/6, 65B/9, 65B/10, 65B/11, 66A/2, 66A/7, 66A/11, 66B/1, 66B/4, 66B/7, 66B/12,
 67A/3, 67A/5, 67A/9, 67A/12, 67B/5, 67B/8, 67B/10, 67B/12, 68A/2, 68A/4, 68A/8,
 68A/11, 68A/13, 68B/5, 68B/7, 68B/11, 69A/1, 69A/5, 69A/9, 69A/12, 69B/3, 69B/6,
 69B/8, 69B/11, 69B/12, 69B/13, 70A/5, 70A/8, 70A/11, 70A/12, 70B/4, 70B/8, 70B/10,
 71A/7, 71B/5, 71B/6, 71B/9, 71B/11, 72A/7, 72B/8, 72B/8, 72B/8, 72B/9, 73A/3, 73A/6,
 73A/7, 73A/10, 73A/13, 73B/4, 73B/11, 74A/6, 74A/8, 74B/5, 74B/6, 74B/6, 74B/9,
 74B/9, 74B/13, 75A/3, 75A/8, 75A/10, 75A/11, 75B/4, 76A/3, 76A/4, 76A/6, 76A/12,
 76B/7, 76B/9, 76B/11, 76B/12, 77A/6, 77A/6, 77A/6, 77A/11, 77B/2, 77B/5, 77B/7,
 77B/8, 77B/9, 77B/9, 77B/12, 77B/13, 78A/1, 78A/6, 78A/10, 78A/11, 78A/12, 78A/13,
 78B/10, 78B/13, 79A/2, 79A/4, 79A/7, 79A/11, 79A/13, 79A/13, 79B/9, 79B/11, 80A/1,
 80A/2, 80A/5, 80A/9, 80A/11, 80B/4, 80B/5, 80B/5, 80B/13, 81A/1, 81A/3, 81A/10,
 81A/13, 81B/2, 81B/9, 81B/11, 82A/3, 82A/4, 82A/5, 82A/7, 82A/7, 82A/9, 82A/11,
 82B/1, 82B/4, 82B/9, 83A/3, 83A/5, 83A/13, 83B/1, 83B/6, 83B/12, 84A/6, 84A/12,
 84B/2, 84B/3, 84B/10, 85A/5, 85B/5, 85B/8, 85B/13, 86A/6, 86A/9, 86A/13, 86B/3,
 86B/11, 87A/5, 87A/7, 87A/10, 87B/2, 87B/8, 88A/2, 88A/2, 88A/5, 88A/6, 88A/6,
 88A/7, 88A/9, 88B/3, 88B/6, 88B/11, 88B/13, 89A/3, 89A/4, 89A/6, 89A/7, 89A/10,

89B/2,89B/4,89B/6,89B/9,89B/10,89B/11,89B/11,90A/7,90A/9,90A/11,90A/12,
 90B/2,90B/5,90B/6,90B/7,91A/3,91A/7,91A/12,91B/1,91B/3,91B/6,91B/8,91B/
 10,92A/2,92A/3,92A/5,92A/10,92A/11,92B/7,93A/4,93A/5,93A/8,93A/10,93B/6,
 93B/6,93B/9,93B/11,94A/2,94A/5,94A/10,94A/11,94A/12,94B/1,94B/2,94B/11,
 94B/13,95A/5,95A/9,95A/10,95B/1,95B/3,95B/4,95B/9,95B/9,95B/13,96A/4,
 96A/9,96A/12,96B/4,96B/6,96B/11,96B/12,97A/1,97A/3,97A/9,97B/2,97B/2,
 97B/7,97B/13,98A/2,98A/5,98A/6,98A/9,98A/13,98B/2,98B/7,98B/8,98B/9,
 98B/11,98B/11,99A/6,99A/13,99B/4,99B/5,99B/7,99B/11,100A/2,100A/3,100A/8,
 100B/1,100B/1,100B/6,100B/6,100B/12,101A/1,101A/1,101A/2,101A/3,101A/8,
 101A/9,101A/11,101B/1,101B/2,101B/2,101B/8,101B/11,101B/12,102A/3,102A/6,
 102A/7,102A/8,102A/10,102A/10,102A/13,102B/4,102B/5,103A/3,103A/8,103A/9,
 103A/10,103B/2,103B/4,103B/8,103B/10,103B/10,103B/13,104A/5,104A/8,
 104A/12,104B/2,104B/5,104B/9,105A/1,105A/7,105A/10,105A/13,105B/3,
 105B/6,105B/13,106A/4,106B/1,106B/2,106B/5,106B/8,106B/10,106B/11,
 106B/12,106B/13,107A/4,107A/10,107B/4,107B/7,107B/8,107B/9,108A/2,108A/3,
 108A/5,108A/7,108A/8,108A/9,108B/1,108B/2,108B/4,108B/5,108B/6,108B/8,
 108B/11,109A/1,109A/4,109A/7,109A/9,109A/9,109A/10,109A/13,109B/2,109B/2,
 109B/6,109B/7,109B/10,109B/13,110A/4,110A/5,110A/8,110A/11,110B/1,110B/1,
 110B/6,110B/11,111A/1,111A/6,111A/9,111A/10,111A/11,111B/1,111B/3,111B/6,
 111B/8,111B/9,111B/11,111B/12,112A/1,112A/4,112A/5,112A/10,112A/11,
 112B/1,112B/3,112B/4,112B/6,112B/8,112B/10,113A/1,113A/5,113A/9,113A/11,
 113A/12,113A/13,113B/3,113B/7,113B/9,113B/11,114A/2,114A/6,114A/9,
 114A/12,114B/2,114B/5,114B/7,114B/8,114B/10,114B/13,115A/3,115A/4,115A/7,
 115A/8,115A/12,115B/3,115B/3,115B/6,115B/8,115B/9,115B/12,116A/3,
 116A/6,116A/8,116A/10,116B/2,116B/6,116B/11,116B/11,117A/1,117A/6,117A/11,
 117A/12,117B/2,117B/5,117B/6,117B/9,117B/12,117B/13,118A/3,118A/7,
 118A/12,118A/12,118B/3,118B/4,118B/4,118B/6,118B/7,118B/12,119A/2,
 119A/4

kimyā : kimya ilmi

k. -gerlik 23B/3

kimyā-gerlik : kimya ile uğraşma

k. ge 23B/3

kin : gizli düşmanlık

k. tap- 28A/13

k. ige 61A/8

king : geniş

k. -erge 71A/3

kint : şehir

k. din 3B/8

kir- : girmek

k. -di 103B/8

k. -diler 18B/11

k. -gey 50A/10

k. -se 21B/6

k. -iptür 96B/10

k. -gehdin 13A/9

k. -mes 62A/2

kirāmī : soy temizliği

k. 1B/7

kirek : gerek

k. 6A/2,32B/13,39B/7,39B/11,82B/6,95B/10,103A/3

kiriş- : girişmek

k. -ti 53A/9

kirmān : yer adı

k. 96B/4

kirpik : kirpik

k. ni 113A/1

k. imdin 113A/2

kīse : kese, küçük torba

k. -düzluk 17A/2

kīse-düzluk : kese dikiçilik

k. 17A/2

kisvet : tavır

k. ide 57A/7

kişi : şahıs, insan

k. 5A/9,6A/2,6B/2,7B/12,8A/11,9A/13,9B/9,9B/13,10B/7,11A/1,11A/7,

13B/2,14A/8,15B/13,16B/4,17B/5,19A/11,20A/5,21A/2,22B/9,23B/1,23B/10,
 23B/12,24A/6,25A/1,25B/5,25B/12,26A/9,26A/12,27A/7,27A/8,27A/13,28A/7,
 28B/9,29A/13,29B/8,29B/9,30A/7,30A/11,30B/7,31A/11,31B/9,32A/11,32B/5,
 32B/10,33A/3,33A/10,33A/10,33B/1,34B/2,35A/4,35A/8,36A/1,36A/7,36B/1,
 36B/2,37A/2,37B/9,39B/3,40A/13,40B/12,40B/12,41B/9,41B/13,42A/10,43B/10,
 44A/7,44A/13,45B/5,46A/11,46B/9,51B/1,53A/1,59B/12,60A/9,66B/11,70B/10,
 73A/6,76B/10,77A/10,78A/7,80A/11,85A/13,85B/7,86A/9,86B/10,87A/1,87B/2,
 89A/4,91A/11,92A/2,94A/12,94B/1,95A/7,95B/6,98B/7,99A/1,99A/9,99B/4,
 103B/7,104A/2,104A/12,104B/7,106B/11

k. dür 50B/11,52A/11,54A/3,54B/5,56B/2,57A/3,58B/8,61B/8,62B/3,64B/10,
 65A/6,70B/6,71B/3,72B/4,72B/13,75A/8,80A/4,80A/4,81A/9,82A/1,82B/3,84B/8,
 85B/4,86A/4,86B/8,92B/5,95B/8,96B/3,97B/4,98A/9,104A/10

k. ning 37A/1,52A/3

k. ni 53A/1,98B/6

k. ge 61B/4,78B/11,87A/13,95B/10,112A/9

k. ler 93B/4

kit- : gitmek

k. -ti 6B/3,99B/3

kitāb : kitap

k. 2A/11,6A/2,105B/10

k. -dar 98A/6

k. niŋ 76B/6

k. ni 8B/1

k. da 6A/3

k. ı 90B/4

k. ını 9A/13

k. ıda 2A/2,12A/11

k. larığa 1B/10

kitābdār : kitaplara ilgilenen

k. ıdur 98A/6

kitābe : mezar taşı yazısı

k. side 20A/6

k. leri 25B/6

kitābet : yazı yazma,kâtiplik

k. 29B/8,34B/9,83A/1,83A/10

k. kıll- 69B/5,83A/9

k. niñg 107B/2

k. kına 62B/3

kitmān : sır saklama

setr ü k. 76A/5,76B/11

kiy- : giymek

k. -miş 109B/7

k. -e durur 47A/6

kiyür- : ithal etmek giydirmek

k. -di 46B/2

kiz : bir çeşit ipekli kumaş

k. 8A/11

kiz- : gezmek

k. -er 13A/8

ķebuz : musıkf āleti

k. nı 85A/13

ķol : organ adı

k. ı 56B/11

ķelaķ : bir insanın iki bøyu

k. dın 41A/9

ķork- : ķerkmak

k. -up 14A/10,49A/6

ķoşılık : ķoşılı

k. dur 97B/8

ķoşul- : ķoşulmak,birlikte olmak

k. -ğaylar 2B/13

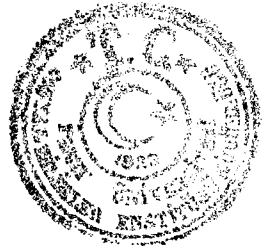
ķoy- : koymak,bırakmak

k. -dılar,5A/5,26A/5

ķ. -ğaylar 28B/1

ķ. -sa 82A/8

ķ. -up 13B/1,82B/6,82B/8

k. -gan 73B/13

k. -gandur 90B/5

k. -may 101B/11

k. -mak 6B/12

koykar- : bırakmak

k. - ! 112B/12

koyul- : bırakılmak

k. -dı 3A/10,32B/5

koyun : elbisenin içi,koynu

k. 1 47A/3

kögüs : göğüs

k. ümni 111B/6

k. ige 82A/8

kök : gök

k. 119A/5

k. -serā 34A/4

k. yüzi 114B/12

kök-serā : gök-yer

k. 34A/4

kökeltaş : bkz. Muhammed 'Ali Kökeltaş

muhammed 'ali k. 93A/8

kök yüzi : gök yüzü

k. y. 114B/12

kölege : gölge

k. side 16A/4

köngül : gönül

k. 44B/2,111A/2,112A/6,113A/2,113B/12,116A/9,117B/9,117B/12

k. niñg 65B/1.

k. ge 2B/9,16A/13,47A/1,54B/4,112B/13,116B/9

k. de 115B/13

k. kinesi 77B/9

k. üm 54B/2,65A/13,109B/10,110A/6,110B/8,110B/11

k. ümni 22A/5,109B/3,111A/8

cān u k. ümni 44B/1

k. ümge 110A/10,116B/12

k. ümde 116A/11

k. i 110B/9,119A/2

k. ining 110A/3

k. ini 7B/8

k. ige 50B/13,105A/7,107A/9,113B/10

k. leri 47B/4

könğüllük : gönüllü

k. 104B/7

köp : çok, ziyade

k. 6B/9,7A/12,7B/8,9A/11,10B/7,11A/8,11B/7,12A/2,12B/7,14A/1,14A/10,
16B/10,19B/8,21B/8,23A/9,23B/3,23B/4,25B/11,25B/12,26A/1,27A/12,27B/1,
29A/6,30B/7,31A/4,32A/2,34A/8,34B/2,37A/3,37B/10,40A/2,41B/10,42A/1,
42B/12,46A/2,48A/10,49A/4,49A/13,50A/12,50B/8,54A/4,55A/2,56A/6,61A/6,
61B/2,62A/2,65A/1,67A/12,67B/3,69B/9,69B/10,69B/11,71A/13,73A/12,74A/1,
74A/10,74A/12,75B/2,77A/9,78A/4,78B/8,80B/12,81A/3,81A/11,84A/11,85A/8,
88A/9,88B/12,90A/11,91A/7,93A/13,94B/2,95A/8,95A/12,97A/11,98A/2,99A/3,
99A/12,99B/9,100A/2,101A/11,101A/13,102B/2,103A/13,104A/4,109A/4,115B/10,

k. dür 77B/11,79A/10,107A/13

k. durur 91B/3

k. tür 7B/12,49B/13,51B/1,74A/11,83A/10

k. i 67B/3

k. rek 2B/3,8A/13,11A/10,19B/6,25A/1,27A/8,32A/12,33A/5,34A/10,35B/11,
36A/1,40B/3,41A/3,44 A/1,44B/5,44B/12,45A/5,51A/10,51B/9,52B/7,53B/12,
56B/13,60B/10,61B/8,62A/7,62A/12,65A/3,71B/1,78B/6,82A/2,88A/12,99B/2

k. rekdür 47B/11,92A/2

k. rektür 84A/3

kör- : görmek

(zahmet) k. -er 77A/9

k. -düm 27B/4,36A/9,36B/4,50A/6,52B/1

k. -di 49A/8,74B/4

k. -geymin 111A/11,111A/12

k. -! 26B/3,109A/5,111A/11,118A/9

k.-sün 9B/1

k. -sem 117B/1

k. -se 49A/3,55B/4

k. -üp 53A/10,104A/8

(revā k.) 109A/3

k. -üpmin 92B/10

k. -üpsin 65B/10

k. -üpmüsin 36B/2

k. -geli 98A/10

k. -geç 114A/9,114A/12,117B/10

k. -meyin 118A/13

k. -menin 109A/5,109A/6

k. -erge 26A/1

k. -genler 65A/2

k. -mes 56B/11

(revā k.) 61B/11

k. -medil 17B/8,50A/6,50A/6,90B/6

k. -meydür min 46A/11,63A/2

k. -meymin 36B/3,58B/5,64B/7,65B/10,66A/2

k. -megen 59B/11

k. -mekte 53B/10

k. -mesge şâl- 53A/10

k. -e al- 11A/9

k. -ü al- 102B/8

k. -mes bol- 38A/2

(iştigāl) k. - ! irdi 10A/2

köre : göre

k. 8B/1,70A/1,94A/3

körgüz- : görünmek

k. -ür 98A/11

(āzāde-veş k.) 64A/2

(iştigāl k.) 59B/5,94B/10

k. -di 6B/12

(meyl k.) 7A/11,50B/1

(istifāā k.) 99A/2

(iştigāl k.) 54B/7,101A/2

k. -diler 86A/9

k. -sem 117A/2

(çin-i ebrü) k. -üp 111A/8

(şudür k.) 102B/9

k. -üptür 11A/9

k. -ür irdi 22A/7

körnek : örnek

k. 112A/9

körün- : görürmek

k. -ür 97B/11,99A/10,99B/4,100A/13,118B/2

k. -di 53A/5

k. -gen 97B/11

k. -medi 14B/6

körül- : görülmek

k. -di 100A/13

k. -meydür 98B/6

köttert- : kaldırtmak

k. -ip 86B/11

köz : göz

k. 13B/8,116B/9

k. de 115B/13

k. din 50A/5

k. üm 116B/11

k. ümde 115A/10

k. ümdin 50A/6

k. üng 45B/12,104B/4

k. i 14B/11,15A/1,30B/13

k. ini 109A/3

k. ige 38A/1

k. ide 36B/2

k. idin 2A/4

k. lerim 109A/5

k. leri 14B/11

közlük : gözlü

k. 43A/8

ķubbe : kümbet şeklinde yapılan bina damı

k. tü'l-islāmī 75A/3,91A/1,104B/6

ķubbetü'l-islāmī : Belh şehrinin diğer adı

ķ. i 104B/6

ķ. i. niġ 75A/3

ķ. i. de 91A/1

küçe : sokak

k. 32B/4

k. niġ 38B/13

k. de 110A/2

ķudret : kuvvet, güç

k. ü'l-muhakkıkīn 51B/10

ķudretü'l-muhakkıkīn : Şeyh Nizamî Gencevî'nin ünvanı

ķ. m. 51B/10

ķudsi : bkz. Mevlānā Kudsi

mevlānā ķ. 10B/13

ķudsiyye : yer adı

ķ. 80A/13

ķühistān : yer adı

k. dadur 29B/6

ķūhsāf : yer adı

k. 63A/6

k. da 42B/1

k. dadur 42B/6

ķul : köle, birinin emrinde olma

ķ. 111B/7

ķ. bol- 44B/2

k. idur 42B/4

k. ları 45A/3

k. larıga 86B/10

kul muhammed : bkz. Üstād Kul Muhammed

üstād k. m. 85A/7

kulağ : kulak

k. 1 23B/5

k. ıdın 91A/13

kulluk : kölelik

k. kıl- 16B/10

kum : yer adı

k. 99A/9

kun : gün

k. lar 118B/11

kunduz : yer adı

k. dındur 58A/10

kur'an : İslâm'ın yüce kitabı

k. 101B/13,102A/1

k. -ı mecîd 103A/1

kur'an-ı mecîd : ulu,yüce Kur'an

k. m. 103B/1

kurban : bayramda veya adak olarak kesilen hayvan

k. 26A/3

k. el- 104A/9

kurcuğ : dervişlerin külâhlarına sardıkları parça

k. 8A/12

kureyşî : bkz. Mîr Kureyşî

mîr k. 38B/5

kurğan : hisar,kale

k. 1 20A/6

k. ıda 44B/9

kurrâ : Kur'an-ı Kerim'i çeşitli şekillerde okuyabilenler

k. 27A/3,80A/2

kuruḡ : kuru, yalnız

ḡ. 78A/7

kūs : kös

k. 1 1B/1

kūsū : yer adı

k. dındur 40B/11

kūsūyi : bkz. h̄vāce Kūsūyf

h̄vāce k. 40B/11

ḡuş : av için kullanılan hayvanlar

ḡ. 105A/6

ḡ. dīvānı 89B/4

ḡ. -h̄āne 57B/4

ḡ. sal- 86B/11

ḡ. a 86B/8

ḡuş dīvānı : av ḡuşlarıyla ilgilenen makam

ḡ. d. da 89B/4

kūşenc : yer adı

k. 15B/12

ḡuş-h̄āne : menzil, mesafe

k. 57B/4

ḡuṭb : tarikat büyüğü

ḡ. 26B/5

ḡ.u's-sālikin 17B/1

h̄vāce ḡ. ahmed 86B/6

seyyid ḡ. lek ding 53B/5

üstād ḡ. nāyi 101B/5

ḡuṭb ahmed : bkz. h̄vāce ḡuṭb ahmed

h̄vāce ḡ. a. 86B/6

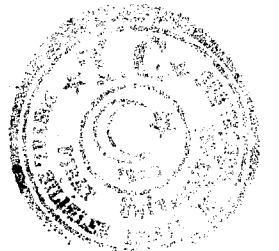
ḡuṭbī : bkz. mevlānā ḡuṭbī

mevlānā ḡ. 16B/3

mevlānā ḡ. ḡa 16B/6

ḡuṭb lek ding : bkz. seyid ḡuṭb lek ding

seyyid ḡ.l.d. 53B/5

kuṭb nāyī : bkz. üstād kuṭb nāyī

üstād k. n. 101B/5

kuṭbū's-sālikīn : tarikat mensuplarının yücesi

k.s. 17B/1

kuṭgar- : kurtarmak

k. -ur 118A/10

kuṭul- : kurtulmak

k. -dı 74B/5

k. -ğan 77A/9

k. -man 72B/9

k. -mas 81A/12

kuvāmu'd-dīn mu'ammer : bkz. üstād k. m.

üstād k. m. 102B/5

kuvvet : güç, kuvvet, takat

k. 43B/5, 108A/4

k. i 97B/6

kūy : köy

k. 110A/2

k. ge 113A/3

gülşen-i k. ıngdan 114A/7

k. ı 116B/10

k. ini 114A/4

k. ide 88A/7

kuyaş : güneş

k. 109B/7, 110A/5

k. sın 115B/4

k. ı 47A/11

kuyı : aşağı

k. 41A/7

kuzā : kadılık

k. sın 74B/7

kuzātlig : başkadılık

kāziyyu'l- k. 10B/1

küçlük : güçlü

k. 105B/11

küdüür : kederler, sıkıntılar

k. 19B/5

küdüret : gam, tasa

k. 6B/7

kül : ateşten kalan

k. 113A/8, 113A/8, 113A/10, 113A/11

kül- : gülmek

k. - ! 25A/1

k. -mek 34B/12

küllân kâzî : bkz. mevlânâ hvâce k. k.

mevlânâ hvâce k. k. nîng 83B/8

külüş- : gülüşmek

k. -tile 97A/2

kümüş : gümüş

k. nîng 104A/3

kün : gün

k. 12A/2, 50B/12, 72B/1, 72B/4, 74B/11, 82B/12, 97B/10, 118B/8, 119A/6

k. de 98B/8

k. geçe 7B/11, 75A/9

k. i 74B/12, 74B/12

künbet : üstü yuvarlak şekilde olan bina, türbe

k. i 44A/6

k. idedür 13A/13

künbez : bkz. künbet

k. 30B/11

k. ide 21A/1

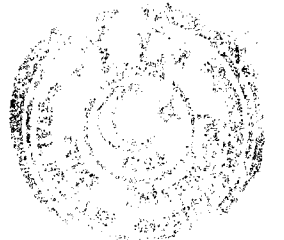
k. idedür 28A/6, 47A/4

kündüz : gündüz

k. 8A/4, 89B/8

küneş : güneş

k. din 88B/9

künün : şimdi

k. 110A/5,110A/6

künüş- : gülüşmek

k. -tiler 36B/5

küşte : öldürülmüş

k. 44B/8

küşti : pehlivanlık

k. 69B/12

k. ge 26A/6

küttāb : kâtipler

kaeblete'l-k. dur 82B/13

kütüb : kitaplar.

k. 2A/13

k. -i meşel 7A/3

k. lerining 47B/12

kütüb-i meşel : meşel kitapları

k. m. 7A/3

küy:müzik

k. i 7A/13

k. ide 88A/7

küy- :yanmak

k. -di 113A/13

küydür-: yakmak

k. -ür 118A/5

k. -di 33B/9,117A/12

k. -dünğiz 44B/1

k. -gey 116B/3

k. -üp 16A/13

k. -ürin 113A/12

lā-cerem: şüphesiz

1.48A/1

lafz: söz

1.ın 114B/2

1.ı 7A/9, 14A/11, 24B/12, 39B/7

1.ıdın 33B/2, 71B/12

lahza: an

1.116A/7

lakab: bir kimseye asıl adından farklı olarak takılan ad

1.ın 19B/5

1.ı44B/4, 79B/13

lakve: ağız çarpılması

1.11A/1

lāl: dilsiz

1.111B/9, 111B/11

la'l: dudak renginde değerli bir taş, dudak

1.-i ateşnāk 1B/5

1.-i handān 108A/5, 108A/7, 108B/4, 108B/6

1.-i meygūn 107B/6

1.-i revān-bahş 103A/2

1.-i şekker 108A/11

1.-i tebessüm 110B/4, 110B/7

1. ü bār 109A/1

1.iñg 108B/3

1.i 108B/9, 114B/9, 114B/11

la'l-i ateşnāk: yakıcı dudak

1.a.iñg 1B/5

la'l-i handān: gül en dudak

1.h. 108A/5,108A/7

1.h.dur 108B/4,108B/6

la'l-i meygün: şarap renginde olan dudak

1.m. 107B/6

la'l-i revān-bahş: şarap sunan, saki

1.r. 103A/12

la'l-i şekker: şeker tadında olan dudak

1.ş. 108A/11

la'l-i tebessüm: gülümseyen dudak

1.t. 110B/7

1.t.i 110B/4

lāle: bir çiçek çeşidi

1.114A/5,114A/8

1.-i aşfer 113A/6

1.-i nu'mān 110B/5,110B/8

lāle-i aşfer: sarı lale

1.a. müdür 113A/6

lāle-i nu'mān: kırmızı lale

1.n.110B/8

1.n.ğa 110B/5

la'lī: mevlānā bedahşānī'nin mahlası

1. 28B/8

şāh l.niᅡg 29A/5

la'l ü bār: dudak

1. ü b. in mudı 109A/1

laᅡif: hoş, güzel

1.30B/6,106A/2,107A/1

laᅡifī: bkz. mevlānā laᅡifī

mevlānā l. 42B/6

lāubālī: kayıtsız, saygısız

1.31B/9,87A/1

1.-veş 5A/9

lāubālī-veş:kayıtsızca

1.5A/9

lāyık:münasib,yakışan

1.17A/9,107B/3

lā-yu'add velā yuhsā:sayırsız,hesapsız

1.y.v.y.dur 79A/6

lāzım:gerekli

1.kil- 71B/10

leb:dudak

1.iñg 42B/9

lek:yüz bin

1.6B/11

leme'ât:tasavvufia ilgili bir eser

1.104A/4

lenger:fakirlere yemek dağıtılan yer

1.1 56A/12

1.idedür 23B/1

lenk:topal

1.54A/8

let:dayak

1.110A/12

letāfet:hoşluk,güzellik

1.2B/5,10A/1,77B/11

1.de 17B/6

1.1 43B/5,114B/4

letayf:güzel sözler,latifeler

1.9B/9,47B/10,49A/13,69B/10,107A/4

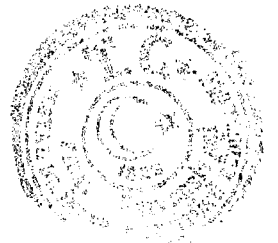
1.dın 101A/10

1.1 3A/11

1.iğa 101A/3

levend:içkiçi,kabadayı

1.5A/10,56A/12

1.-şive 87A/1

1.-veşliğ 100A/5

1.dür 61A/6

levendliğ:kabadayılık,içkicilik

1.1 85B/11

levendlik:bkz.levendliğ

1. 36A/2,58A/12-90A/2,97A/13

1.dın 61A/7

levend-şive:kabadayıca konuşup yazma

1. 87A/1

levend-veşliğ: eventçe

1.1 100A/5

leyli:leyla ve mecmun mesnevisinin kadın kahramanı

1.109A/11,109A/13

1.-veş 109A/6

1. vü mecmun 31B/1,48B/11

leyli-veş:leylaya benzer

1.1 109A/6

leyli vü mecmun:doğu edebiyatlarında meşhur bir mesnevi

1.m.31B/1,48B/11

libās:elbise

1.95B/6

1.1 3B/5,47A/6,47A/7

līk:lakin,ancak

1.112B/9

luṭf:hoşluk,güzellik

1.43B/11,57A/7,67B/11,86B/2,89B/9,94B/9,102A/6

1.-ı müfrit 46B/2

1.ka 102A/2

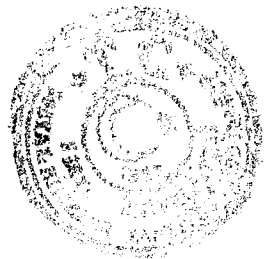
luṭf-ı müfrit:aşırı güzellik

1.m.46B/2

luṭfī:bkz.mevlānā luṭfī

mevlānā 1.41A/2

mevlānā 1.ning 43A/3,107B/2

ma'ānī: manalar

m.1B/5,7A/11,47A/5,48A/2

ma'ārif: marifetler, bilgiler

m.3B/5,22A/3

ma'āş: yaşayış, geçim için gerekli olan şeyler

bed-ma' 95B/8,95B/10

nā-hemvār-ı m.5A/11

pesendide m.48A/11

vech-i m.62B/4,78A/7

m.1 25A/7,37A/2

'akl-ı m.1 85A/2

ma'āşlık: kazanç düşüncesi

bî-'akl-ı m.100B/10

mācerā: olup geçen olay

m. sıdın 112B/12

mādde: cisim

m. 16A/10,23B/5,

m.de 78B/11

m.side 95A/5

māden: cevher, maden

m. ininġ 106A/10

mādiḥ: öven

m.i 12B/10

ma'dūd: sayılı, belli

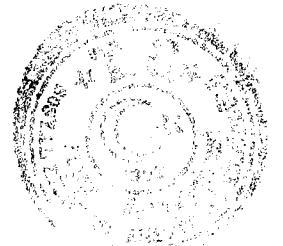
nā-m.1A/3

ma'dūm: yok olan, mevcut olmayan

m.1A/3,105A/5

maġfūr: Allahın affına mazhar olmak

m. bel- 42A/8

mağlûb: yenilme

m. 53A/13, 62B/6

m. kıl- 36A/3

mâh: ay

m. 116A/13, 116B/2, 116B/4

m.-i ruhsâr 117B/10

m.-I tâbân 62B/7, 117A/13, 117B/2

m. i 119A/3

evc-i m. dın 119A/3

m. iñg 116B/7

mâh-ı ruhsâr: sevgilinin yanağı

m. r. ın 117B/10

mâh-ı tâbân: parlak ay

m. t. ım 62B/7, 117B/2

m. t. ın 117A/13

mağâdim: kibar kimselerin çocukları

m. 34A/1

cemâ'at-ı m. 3A/13

mahal: yer, mekan

m. 101A/7

der-m. 102A/9

m.-i meżâyıka 37A/11

m.-i ta'accüb 59B/11, 84A/12

m.-i ta'n 78B/11

m. de 5B/2, 32B/11, 43A/12, 55A/10, 86A/7, 101A/1, 117A/4

m. idür 27B/1,

m. ide 16A/4, 16A/5

mahal-i meżâyıka: sıkıntı yeri

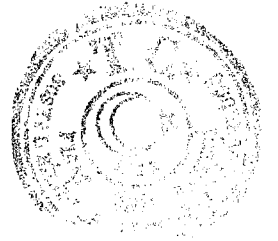
m. m. i- 37A/1

mahal-i ta'accüb: sıkıntı verecek zaman, yer

m. t. dür 59B/11, 84A/12

mahal-i ta'n: ayıplama sebebi

m. t. 78B/11

mahalle: yer, semt

m. din 35A/5

maharet: ustalık, beceriklilik

m. in 23B/13

m. i 5B/13, 9B/13, 11A/13, 28B/4

mahasin: yüze güzellik veren sakal, bıyık

m. ngiz 97A/1

mahbub: sevilen, sevgili

m. 4B/7, 105A/7, 116B/9, 117A/10

mahdum: bkz. mir mahdum

mir m. 4B/7, 5A/2, 5A/4, 34B/2

mir m. dur 4B/10

mahdumi: bkz. hazret-i mahdumi

hazret-i m. 1B/11, 47B/1

mahfuza: korunan, gizlenen

m. sıda 46A/6, 94A/9

mahir: hünerli, usta

m. 9A/11, 17A/8, 81A/9

m. leri 65A/1

mahiyyet: bir şeyin aslı

m. 49B/7

mahkeme: davaların görüldüğü yer

m. si 77A/3

mahlukat: yaratılmışlar

'acayibu'l-m. 79B/13

mahmud: kişi adı

m. 35B/11

mahmud: bkz. sultan mahmud

sultan m. 67A/1

mahmud barlas: bkz. emir mahmud barlas

m. b. 100B/3

emir m. b. 96B/2

maḥmūd tāybādī:bkz. ḥ^vāce maḥmūd tāybādī

ḥ^vāce m.t. 48A/4

maḥrem:şeriatın yasak ettiği şeyler

m.117A/7

maḥremī:bkz.mevlānā maḥremī

mevlānā m. 68B/3

maḥrūm:nasipsiz,yoksun

m.2B/8,5A/13,102B/7

maḥsūs:özel,bir kimseye ait

m.30B/9

m.-1 mülāzım 48A/5,48A/12

m.rağ 99A/1

maḥsūs-ı mülāzım:bir kişiye bağlı,devamlı yanında bulunan

m.m. bol- 48A/12

m.m.1 48A/5

maḥv:yek olma

m. bol- 1B/8

maḥvī:bkz.mevlānā maḥvī

mevlānā m.55A/8

maḥz:saf

ğālib-i m.7B/11

maḥzen:içinde eşya saklanacak yer

m.82A/9

m.ü'l-esrār 25B/8,84A/5

maḥzenü'l-esrār:mollā cami'nin bir eseri

m.e.ıga 25B/8,84A/5

maḥām:durulan yer

kāyim-m.1 102A/13

m.ıda 111A/9

maḥāşıd:maksatlar,niyetler

m.-1 mānevī 46B/6

maḥāşıd-ı ma'nevī:dini maksatlar

m.m.46B/6

mağbûl:kabul olunmuş,beğenilmiş

m. 30B/9,54A/10,54B/5,93B/5

m.dur 76B/2

m.bol-50B/3

m. tüş- 59B/9

mağdûr:güç,kuvvet

m.-1 şefkat 53A/7

mağdûr-1 şefkat:şefkati çok olan

m.ş. 53A/7

mağlûb:kalbetme,dönme

m.-1 müstevî 20A/8,80A/8

mağlûb-1 müstevî:harfleri tersinden okunduğunda aynı olan beyit

m.m. 20A/8,80A/8

mağşad:kasdolunan,istenilen

m.-1 akşâ 6A/10

mağşad-1 akşâ:arzuların son sınırı

m.a. 6A/10

mağşûd:arzu edilen

m.4B/1,

m m.ğâ 48A/7

m.ka 3A/8,107A/9

m.in74A/2

mağtûl:vurulmuş,öldürülmüş

m. bol- 29A/10,43B/13,44A/6

ma'kûl:akla uygun

m.82B/7

mâl:değerli ve gerekli eşya

mülk ü m. 48B/2

m. u mülk 104B/1

mâlâmâl:dopdolu

m.2A/1,

-mâllık:sürme,sürülme

hışt-m. 98A/8

māl u mülk: mal ve mülk

m.m. 104B/1

ma'lūm: bilinen, belli

nā-m. 2B/8, 74A/2, 105A/6

m. i- 36B/9, 39A/11, 42B/11, 45A/12, 69B/13, 87B/2, 99B/2, 103B/8

m. bel- 5A/12, 6A/1, 6A/2, 7A/9, 10A/4, 11B/7, 42B/4, 42B/11, 47B/11, 77A/6, 82B/6, 97B/1, 101B/9, 108A/4

m. kı1- 18B/13, 21A/9, 89A/5, 92B/10

mānend: eş, benzer

bī-m. 104B/13

ma'nevī: manaya ait, dinle ilgili

makāsıd-ı m. 46B/6

maṅga: bana

m. 45A/7

ma'nī: anlam

m. 2B/6, 2B/7, 48A/1, 51B/8, 55B/4, 96A/10, 107B/12, 110B/5, 110B/10, 112B/6, 113A/1, 113A/9, 114A/11

m. de 96A/10, 111B/1, 112B/9, 115B/10

m. din 83A/12

m. si 79A/2, 118B/3

m. siḡa 27B/7, 98A/10

māni': geri bırakma

m.-i mütāla'a 54A/11

māni'-i mütāla'a: okumaya mani olma

m.m. 54A/11

maṣīb: devlet hizmeti, memuriyet

m. 81A/13, 95B/5

m. din 70B/12, 95B/3

m. iḡa 16B/11

m. ida 10B/1, 86A/5

mansūr: kişi adı

nāsır u m. 7B/1

manşūr: bkz. h^vāce mansūr

h^vāce m. 66B/9

h^vāce m.ning 68B/4

h^vāce m.ğa 66B/9

manzūr: bakılan, beğenilen

m.-i nazar 30B/7, 37A/4

m.din 117A/4

m.1 109A/11

m.ining 110A/3, 110B/4, 110B/12, 111A/4

m.inı 111A/9

manzūr-i nazar: bakıp görme

m.n. bel- 37A/4

m.n.ları 30B/7

maraz: hastalık

m. 83B/4

m.1 8A/7, 11A/1

m.ğa 71B/1, 116A/2

ma'raz: birşeyin bildirildiği yer

m.ğa 13B/3

marazî: hastalıkla ilgili

m. 54A/8

ma'reke: savaş meydanı

m.de 71A/6

ma'rifet: beceri, ustalık

m.-i takvīm 85A/12

ma'rifet-i takvīm: takvim düzenlemedeki ustalık

m.t. 85A/12

ma'rūf: bilinen, tanınmış

m. 67B/2

ma'rūz: arz olunan

m.1A/6

maslahat: iş, emir

m.48B/3

m.1 86A/7

maşmu': sanat değeri olan

m.11B/6,25B/7,27B/3

maşrikî: bkz. mevlânâ maşrikî

mevlânâ m.34A/3,57B/3

mevlânâ m.ınıñ 34B/7

ma'sûk: sevilen, sevilmiş

m.114A/9,115A/1,116A/1

m.-nâme 115B/10

m.ınıñ 115B/6

ma'sûk-nâme: aşk kitabı

m.si 115B/10

maṭbû': hoş, güzel

m.-sadâlıg 2A/6

maṭbu'-sadâlıg: güzel sesli

m.2A/6

mâtem: hüzn, keder

gam u m, 109B/11

maṭla': kaside veya gazelin ilk beyti

m.4A/5,5A/6,5B/3,7A/5,8A/2,8A/2,8B/9,9A/2,9A/8,9B/3,10A/6,10A/11,
10B/3,10B/11,11A/4,11A/11,11B/8,11B/9,12B/4,13B/9,14A/12,14B/7,
15A/7,15B/7,16A/1,16A/11,16B/11,17A/4,18A/1,20B/8,21B/8,22A/8,23B/6,
23B/13,24A/9,24A/12,24B/4,24B/6,24B/7,25A/3,27B/10,28A/4,28A/10,
28B/13,29A/7,29B/10,30A/13,31B/5,31B/10,32B/1,33A/1,33A/5,33B/7,
34B/13,35B/1,35B/3,35B/4,36A/5,37A/1,37A/5,37B/3,37B/6,38A/8,38B/8,
39A/8,39B/1,39B/4,40B/4,40B/13,41A/11,41B/4,42A/4,42B/3,42B/9,42B/9,
43B/6,43B/11,44A/11,44A/13,45A/5,45A/8,45A/8,45B/2,45B/11,49A/1,49A/10,
49B/1,50A/5,50B/10,51A/6,51A/12,52B/2,53A/1,53B/2,54A/5,54A/12,54B/1,
54B/7,55A/13,55B/6,56A/1,56A/7,56A/13,56B/4,56B/12,57A/3,57A/7,57B/2,
57B/7,57B/10,58A/2,58A/7,58A/13,58B/6,58B/10,59A/2,59A/8,59B/1,59B/6,
59B/12,60A/5,60B/7,60B/13,61A/2,61A/8,61B/12,62A/5,62A/9,62A/13,62B/7,

62B/9, 62B/12, 63A/3, 63A/8, 63A/13, 63B/4, 63B/10, 64A/3, 64A/7, 64A/12,
 64B/3, 64B/6, 64B/8, 64B/11, 65A/7, 65A/12, 65B/2, 65B/6, 65B/11, 66A/2, 66A/6,
 66A/10, 66B/1, 66B/4, 66B/7, 66B/7, 66B/11, 67A/3, 67A/5, 67A/9, 67A/12, 67B/7,
 67B/11, 68A/11, 68A/4, 68A/8, 68A/13, 68B/5, 68B/7, 68B/10, 69A/1, 69A/5, 69A/9,
 69A/12, 69B/3, 69B/5, 70A/11, 72B/9, 73A/10, 73B/11, 74A/5, 74B/13, 76B/12,
 76B/12, 78A/13, 78B/9, 79B/11, 80B/5, 81A/3, 81B/2, 81B/11, 82B/9, 83A/4, 83A/13,
 84A/6, 84B/3, 84B/10, 85A/5, 85B/7, 85B/13, 86B/3, 86B/11, 87B/8, 89A/7, 89B/10,
 89B/11, 90A/2, 90B/7, 91A/3, 91B/10, 92A/5, 92A/11, 92B/6, 93A/5, 93A/10, 93B/9,
 94B/2, 96B/6, 97A/3, 97A/8, 97B/2, 97B/6, 97B/12, 98A/6, 98A/13, 98B/9, 99A/6,
 99A/12, 99B/6, 99B/7, 99B/10, 100A/3, 100A/8, 100B/1, 100B/6, 100B/12, 103B/4,
 103B/10, 104B/2, 104B/2, 104B/9, 105A/1, 105A/7, 105B/3, 105A/7, 105B/3, 105B/9,
 105B/12, 107A/5, 107A/7, 107B/1, 108A/9, 108A/12, 108B/8, 108B/11, 109A/7,
 109A/10, 109B/2, 109B/9, 109B/12, 110A/4, 110B/6, 110B/10, 111A/1, 111A/5,
 111A/10, 111B/1, 112A/5, 114B/7, 115A/8, 115A/12, 115B/7, 116A/9, 116B/1, 11
 116B/10, 118A/3,

m.dur 4A/9, 60B/4

m.ninğ 111B/4, 117B/12

m.ni 36B/11, 41A/11, 81A/6, 83B/12, 92B/12, 116B/13

m.in 41B/1, 42A/1, 46A/3, 73B/11

m.da 108A/2, 108A/3, 111B/13, 112A/9, 114A/5, 114A/11, 117A/10, 117B/5

m.din 35B/6, 103A/10

m.i 6B/3, 7B/13, 8B/4, 8B/12, 9A/8, 10A/5, 12B/12, 13A/2, 14A/1, 14B/12, 15A/12,
 15A/13, 16B/5, 19B/10, 24B/4, 25B/2, 32A/5, 32B/7, 33A/12, 34A/2, 42A/4, 48B/7,
 48B/10, 50A/2, 61B/5, 76A/6, 89B/12, 105A/10, 105A/13, 105B/6, 107B/4, 109B/5,
 110B/1, 112B/1, 115A/3, 115B/12, 116B/4, 116B/7, 117A/5

m.ini 43A/7

m.lar 108A/4

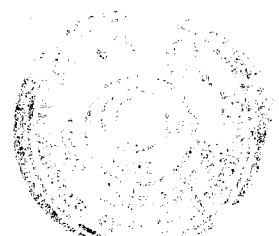
m.ları 19B/2, 24A/8, 41A/4

m.laridin 65A/12

maflüb:istenilen

m.101A/4, 117B/4

m.ka 107A/10

m.ning 116B/4

mat'ün:ayıplanmış

m. u ma'yüb 48B/5

mat'ün u ma'yüb:ayıplanmış, ta'n edilmiş

m.m. 48B/5

māverāü'n-nehr:seyhun ve ceyhun nehirlerinin ertası

m. 8B/6

m.dindür 42B/12

māye:asıl, esas

dest-m.sığa 100A/6

māyil:hevesli, düşkün

m. 4A/2, 14B/2, 20B/8, 30A/7, 31B/9, 35B/11, 96A/4

māyilī:bkz.mevlānā māyilī

mevlānā m. 59A/7

ma'yüb:ayıplanmış

mat'ün u m. 48B/5

mažbūh:derli toplu

85B/1

mažmūn:nükteli ve sanatlı söz

m.dur 115B/11

m.da 89A/3, 108A/12, 108B/11, 116A/8

m.1 5A/4

m.ıda 118A/10

m.larda 108A/9

mažmūnluq:mazmunlu

m.117A/4

ma'zül:azledilmiş

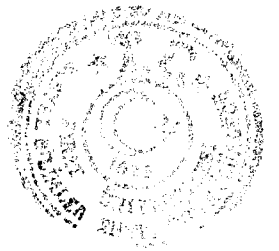
m.bol- 95A/12

mebħaş:arama yeri, bahis

m.nı 26A/13

mebhūtlug:hayret etme

m. 75B/2

mecâlis: meclisler

m.ü'n-nefâyis 3A/9

m.de 53B/9,54A/4,102A/8

m.i 28A/1

mecâlisü'n-nefâyis: nevai'nin yazdığı şairler tezkeresi, nefisler meclisi

m.n. 3A/9

mecâz: benzetme yoluyla değişik anlamda kullanılan söz

m. 118B/3,118B/5

m.in 118B/4

mecd: muhammed talib'in mahlası

m. 60B/10

mecdü'd-din muhammed: bkz. h^vâce mecdü'd-din muhammed

h^vâce m.m. 81A/13

mecid: şan ve şeref sahibi

Kur'ân-ı m. 103B/1

meclis: toplanma, bölüm

m.3A/13,18A/10,36A/13,36B/5,47A/4,53B/10,69B/8,88B/4,94A/1,96B/13,

100B/13,106A/1

m.-arây 53B/9

m.ka 3A/9

m.de 36A/8,36A/12,36B/1,60B/6,61A/11,80B/11,81B/10,82B/3,99B/4,102B/4

m.iğâ 10A/1

m.ide 30B/9,102A/5,103A/8

mecmu': toplanmış, bir araya getirilmiş

m.u's-şu'arâ 89A/3

m.i 49B/8

m.iğâ 3A/9

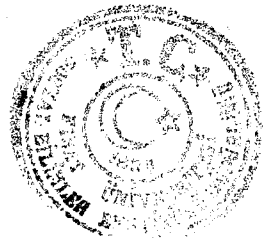
mecmu'u's-şu'arâ: şairler tezkâresi

m.ş. 89A/3

mecnün: bkz. mevlânâ mecnün

mevlânâ m.59B/9

mecnün: leyla ve mecnun mesnevisinin erkek kahramanı

m.109A/6,109A/11,109B/1,111B/12,112A/2,112B/3

leylî vü m. 31B/1,48B/11

m.-veş 60B/8

mecnûnâî: bkz. mevlânâ mecnûnî

mevlânâ m. 62B/3

mecnûn-veş: mecnun gibi

m. 60B/8

mecrüh: yaralanmış

m.111B/6

meczûb: cezbeye tutulmuş, deli

m.-1 sâlik 95A/1

mîr haydar-1 m. 22A/10

meczûb-1 salık: tarikat ehlinin cezbe hali

m.s. 95A/1

medâris: medreseler

m.de 72A/5,72A/13

meddâhlig: medhedicilik

m.ıda 52B/12

medde zilluhu ve irşâduhu: Allah emun gölgesini ve öğütlerini üzerimizden eksik etmesin

m.z.i.dur 1B/11

meded: yardım, imdat

m.-kârlig 99A/4

meded-kârlig: yardım etme

m.lar 99A/4

medfen: mezar

m.i 36B/9,37A/8,38B/12

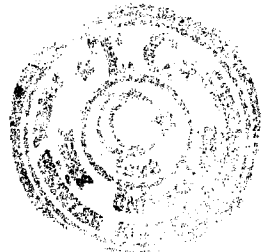
m.leridedür 46A/7

medfün: defnelunmuş

m.dur 10B/13,22A/10,32A/10

m. bel- 21A/1

medh: övgü

m.-serāyende 3A/6

m.i 51A/11

m.ide 10A/4,12B/11,32B/7

medh-serāyende:birinin iyiliklerini anlatma

m.3A/6

medīne:yer adı

m.52B/7

m.gā 78B/8

medrese:ders okutulan yer

m.siniᅅ 94B/6

m.siᅅa 80B/2

m.side 32B/4,61B/9,69B/2,72A/4,72A/12,85B/12

meger:eysa,halbuki

m.12A/12,36B/3,86A/10,97A/1,105B/9

meh:ay

m.116B/13,117A/3,117B/13

m.-veᅅ 109B/8

mehcūr:terkelunmuş,unutulmuş

m. u rüsvā 112A/12

mehcūr u rüsvā:terkedilmiş,rezil olmuş

m.r. 112A/12

mehd:beşik

m.-i 'ulyā 61B/9,72A/12

mehd-i 'ulyā:padişah anası

m.u. 61B/9,72A/12

mehdī:kıyamete yakın zamanda geleceğine ve insanları hak dine davet e

edeceğine inanılan kişi

m.78A/12

m.dür 78A/12

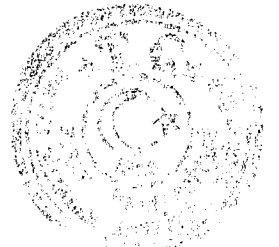
mehdīlik:mehdi olma

m.78A/9

mehrabād:yer adı

m. durur 5A/8
 meh-veş:ay yüzlü
 m.ler 109B/8
 mekân:yer,makam
 m.bel-46A/8
 m.i 46A/7,102A/11
 m.idin 18B/2
 mekke:yer adı
 m.15B/13,25A/9,52B/7,62A/3,78B/8
 m.ge 73A/2
 m.de 83A/9
 m.din 4B/8,26B/10
 mekteb:okul
 m.ga 19A/3
 melâl:hüzün,bıkkınlık
 bâ'is-i m. 107A/12
 melâlet:usanma,sıkılma
 m.75A/13
 m.i 113B/6
 melâmet:ayıplanma,kınanma
 m.72B/9,76A/5
 m.i 76B/12
 melek@urdan yaratılmış varlıklar
 m.-şive 86B/7
 melekî:meleğe benzer
 m.5B/9
 zât-ı m.3A/6
 melik:bkz.mevlânâ melik
 mevlânâ m. 60A/1
 melik:Allah'ın sıfatlarından,padişah
 m.60A/1,60A/2,60A/5,94B/10
 hazret-i m.-i allâm 1B/1

m.ü'l-kelām 41A/2,51B/9,107B/3

melîk-i allām:Allah

hażret-i m.a.nıng 1B/1

melîk kâşğarî:bkz.sultan melik kaşğari

sultân m.k. 94A/5

melîkü'l-kelām:söz ustası

m.k. 51B/9,107B/3

m.k.1 41A/2

memâlik:ülkeler

m.94A/1

m.de 101B/8

m.din 72B/1

m.ige 17B/11,78B/6

memdüh:övlümüş

m. bel- 30B/6

memlü:dolu

m. bel- 47B/1

memlûk:köle

m.1 63B/13

men':yasak

m. kıl- 114A/1

menâsıb:payeler,rütbeler

m.ka 87B/3

menâzil:menziller

m.e's-sâyir 21B/4,76B/4

menâzile's-sâyir:abdullah ensari'nin bir eseri

m.s.niğa 21B/4,76B/4

-mend:-li ekli isimler yapan ek

bahre-m.2A/9,116A/5

derd-m.44B/12

mest-m.116A/1,116A/4

hüner-m.dür 63A/12

- behre-m.dürler 88A/8
 behre-m. durur biz 47A/10
 derd-m.-âne 107A/8,109A/4,109A/12,117A/1
 derd-m.-şive 79B/6
 niyâz-m.ler 2B/11
 -mendi:bkz -mend
 sadâret-m. de 70B/11
 -mendlig:bkz.mend
 niyâz-m.lar19A/9
 men hademe hudime:hizmet eden hizmet bulur
 m.h.h. 5A/4
 -meniş:huy,tabiat
 büzürg-m.40A/12
 menkabet:tarihi ve dini şahsiyetlere ait hikayeler
 m. bel- 56B/3
 mensüb:bir kimseye,bir şeye bağlılığı olan
 m.17A/2,34B/1,35B/3,35B/9,39A/5,48B/5,62A/11,98A/3,98A/8
 m.dur 62B/12,64B/11
 m. kıl- 8B/8,58B/4,60A/13
 -menşe:esas,kök
 büzürg-m. 32B/10
 menzil:konak yeri
 m.gâ 26B/7
 m.de 76B/5
 m.leride 17B/1
 merâtib:rütbeler,dereceler
 m.gâ 48B/2
 merbüt:bağlanmış
 m.107B/11
 merdlig:yiğitlik
 bî-m.ey 109B/11
 merdūd:kovulmuş

m. bol- 5B/4

mergüb: beğenilmiş

m. 11A/7, 38A/13, 55A/1, 105A/6, 107A/13

m. dur 101A/4

merhem: yağlı ilaç

m. 117A/8

merhüm: rahmete kavuşmuş

m. 53A/4

mer'î: riâyet edilen, saygı gösterilen

m. 53A/8

m. tut- 99A/6

merkad: mezar

m. i 4B/3, 6A/6, 47A/3

merkadehu: onun mezarına

m. 61B/9, 102A/12

merşiyye: birinin ölümü üzerine yazılan şiir

m. 18A/8, 18A/8, 27B/5

m. -âmiz 115A/1

m. din 30A/3

m. si 51A/11

merşiyye-âmiz: mersiye ile karışık

m. 115A/1

mertebe: derece, mikdar

m. 115A/7

m. de 93B/3, 98B/4, 104B/8

m. dedür 85A/2

m. sidür 70A/1

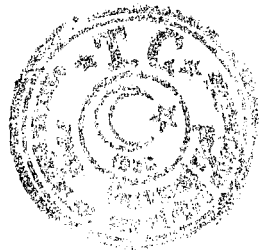
m. siğa 45A/11

merv: yer adı

m. de 43B/8, 56A/12

m. dindür 61A/5

meşâbe: derece, rütbe

m.side 4B/7,46A/9,46A/10

m.sidedür 104A/13

mesâkin:çok fakirler,miskinler

m.niğ 99A/3

mescid:küçük ibadethane,namaz kılınacak yer

m. cāmi 'i 31B/8,74B/12,80A/13

mescid cāmi 'i:herat'ta bir cami'

m.c. 31B/8

m.c.niğ 80A/3

m.c.de 74B/12

meşel:örnek

m.49A/9,66B/1,115B/2

kütüb-i m. 7A/3

m.-āmiz 66A/5

m.-güy 12B/13

m.-i tecnisāt 7A/13

m.ni 43B/3

meşel-i tecnisāt:cinaslarla karışık meşel

m.t. 7A/13

meşel-āmiz:meselle karışık

m.66A/5

meşel-güy:meşel söyleyici

m.12B/13

meşh:çirkin bir hale getirme

m. bol- 80A/6

meşhlik:çirkinlik

m.75B/2

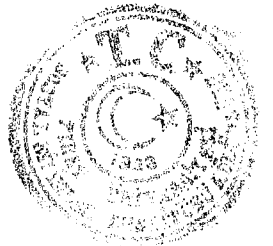
meşihâ:Hz. İsa gibi nefesi şifa veren

m.108A/11

meşihî:kişi adı

m.15B/12

mesken:oturulacak yer

m.116B/10,116B/12

m.i 41B/12

m.ide 7A/7,20A/4

mesned:dayanılacak yer

m.ide 48B/4,77A/3

meşnevi:bir nazım çeşidi

m.4A/4,12A/9,43B/13

m.-güy 29A/13

m.ğa 51B/9

m.de 93B/10

m.din 67B/4

m.si 4A/12,15A/4,31B/1,32A/1

m.sığa 6A/11

m.side 8A/4,44A/1,48B/11

m.sidin 52A/6

m.sidindür 29B/5

m.leri 4A/11,7A/13,51B/11

m.leriğa 51B/13

mesrūr:memnun,sevinmiş

m.115B/10

mest:sarhoş

m.-mend 116A/1,116A/4

mest-mend:sarhoşça

m.116A/1,116A/4

mestūr:kapalı,gizli

m.dur 2B/1,

m. bөл- 47B/7

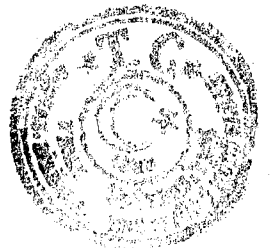
mes'ūd:bkz.mevlānā mes'ūd

mevlānā m.72A/8

mes'ūd:bkz.sultān mes'ūd mīrzā

sultān m. mīrzā 16B/13

mes'ūd kummi:bkz.h^vāce mes'ūd kummi

h^vāce m.k. 31B/13

meşāğıl:meşguliyyetler

m.94B/8

meşāhir:ünlüler

m.dindür 65A/10,74A/9

m.idin durur 6A/9

meşakkat:zahmet,sıkıntı

m.52B/9

m.larnı 61B/11

meşāyih:şeyhler

m.6B/9,52B/8

meşgūf:aşık,tutkun

m.40A/2,97B/1,98B/8,104A/4

m.dur 60B/9

m. bel- 3B/11

meşgūl:bir işle uğraşan

m.50B/12

m.dur 62A/2,63B/10,64B/13,65A/3,67B/2,72A/5,79A/2,84A/12,85A/11,
87A/7,88A/5

m.durur 84A/10

m.durlan 21B/13

m.i- 16A/5

m.ir- 49A/8

m. bel- 5A/1,7A/13,16A/9,16A/11,50A/12,60A/4,72A/10,85A/9,87A/4,101A/3

meşgūlluk:meşgul olma

m. kıl- 37B/10,49A/1,58A/1,102B/1

meşhed:yer adı

m. 20A/5,20A/7,23A/5,28B/3,37A/9,93A/9

m.ka 4B/8

m.de 20A/13,23A/13,26A/2,31B/4,33B/3,84B/13,92B/10

m.dindür 12A/9,34B/1,60A/8

meşhedā:yer adı

m.dadur 37B/5

meşhedliĝ:meşhedli

m.dur 56B/7,65B/5

meşhedlik:bkz.meşhedlig

m.35B/2

m.dur 57B/8,58B/4,59B/9,62B/9,82B/12

m.durur 62B/11

meşhür:şöhret sahibi

m.8B/8,14B/6,15B/4,23B/12,24B/13,27B/1,33A/10,36B/6,65A/12,69B/8,
73B/7,80B/8,107B/4

m.dur 5B/11,7A/5,11B/2,11B/10,12A/4,13A/2,14A/1,15B/6,16B/5,19A/11,
23A/11,38B/2,41A/4,44B/4,50A/2,51B/1,57A/10,61B/3,79B/13,103A/1,
103A/3,103A/8

m. durur 9A/8

m.da 23A/11,

m.rak 7B/2

m.rakdur 53B/1

meşmümâk:güzel kokulu şeyler

m.na 82B/5

meşreb:yaratılış,tabiat

derviş-m.42A/9

fānī-m. 75A/7,96B/3

hōş-m.70B/5

vüs'at-m.75A/12

m.i 81B/9

meşreblık:yaratılışlı

m. 41B/13

mevāli:alim

m.-veş 26A/7

mevāli-veş:alimce

m.26A/7

mevcüd:var olan

m.42A/13,75B/12

m.ğa 1A/3

mev'ıza:öğüt

m.24B/4,118A/6

m.da 32A/13

mevkı':yer

m.da 101A/7

mevlânâ:şairler için kullanılan sıfat, efendimiz

m.6A/9,8A/6,9A/4,9B/8,10B/13,15A/1,16A/3,18B/12,19A/9,19B/1,21A/2,
25B/2,38B/6,41B/7,49B/6,51A/3,51A/13,72A/4,72B/7,73B/4,74A/3,75B/12,
107B/9

m. 'abdu'l-kahhâr 23B/1,23B/9

m. 'abdullah 51B/7

m. 'abdu'r-rezzâk 23B/9

m. 'abdu'l-vâsı' 80^B/9,81A/8

m. 'abdu'l-vehhâb 20A/4,67B/9

m. 'abdu's-samed bedahşî 29A/10

m. âfetî 58B/4

m. 'ali âteşi 12A/9

m. 'âlim 50B/11

m. 'ali şâşî 21A/1

m. 'ali şihâb 12B/1

m. 'ârifî 14B/9

m. asilî 57B/9

m. âyâzî 36B/9

m. bakâyi 57A/10

m. bedahşî 13B/11

m. bennâyi 50A/10

m. beyâzî 100B/3

m. bihiştî 67B/13

m. bilâl 44A/12

m. bisâtî 9A/7

m. burhânu'd-dîn 71B/2

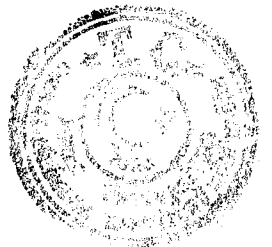
- m. burunduğ 14A/8
 m. ca'fer 31A/13
 m. celālū'd-din 60A/8,85B/9
 m. celālū'd-din-i rūmī 4A/11,6A/10
 m. cevherī 38B/12
 m. cūnūnī 14B/1
 m. dā'ī 59B/4,67A/11
 m. derviş 'alī 84A/1
 m. derviş meşhedī 52A/10
 m. emīnī 60B/5
 m. emīrī 13B/6
 m. enverī 56A/4
 m. esīrī 66A/12
 m. eşref 8A/10
 m. fānī 96B/7
 m. fasīhe'd-din 88A/1
 m. fażlı 64A/4
 m. fażlullah 100A/4
 m. ferdī 32B/10
 m. fidāyī 68A/11
 m. figānī 68A/3
 m. gedāyī 65A/10
 m. ğubārī 62A/6
 m. h^vāce küllān қаżī 83B/8
 m. hacı 84B/13,85B/3
 m. hacı muḥammed ferhī 74A/8
 m. hacı mu'arrif 65B/5
 m. hākī 40B/11
 m. hākīm tabīb 15B/4
 m. hakirī 66A/8
 m. halef 54B/13
 m. hālīdī 99B/8

- m. ḥamide'd-dīn 21B/12,75B/7
 m. ḥamid gül 67B/9
 m. ḥasan ṣāh 51A/9
 m. ḥāverī 39A/4
 m. ḥayālī 9A/1
 m. ḥayrī 97B/4
 m. ḥelākī 62A/1
 m. ḥelvāyī 39A/11
 m. ḥevāyī 34B/7
 m. ḥıẓrī 63B/13
 m. ḥilālī 58A/5
 m. ḥurremī 52B/4
 m. ḥüseyn ḥvārezmī 6A/7
 m. ḥüsəyn vā'iz 73B/3,79B/5
 m. ḥümāyī 99B/1
 m. 'ıyānī 68B/6
 m. kābetī 24B/8
 m. kābılı 54A/3
 m. kabül 58A/10
 m. kabülī 35A/3,35A/6
 m. kadīmī 15B/6
 m. kallāşī 65A/5
 m. kanberī 32B/5
 m. kātibi 7A/10,7B/5,13B/13
 m. kavsi 59A/11
 m. kemālī 42B/1
 m. kevkebī 65B/8,92B/8
 m. kevserī 37B/5,57B/13
 m. kudsi 10B/13
 m. kutbi 16B/13
 m. laṭifi 42B/6
 m. luṭfi 41A/2,43A/3,107B/4

- m. mahremi 68B/3
 m. mahvi 55A/8
 m. maşriki 34A/13,34B/7,57B/3
 m. mayili 59A/7
 m. mecnun 59B/9
 m. mecnuni 62B/3
 m. melik 60A/1
 m. mes'ud 72A/8
 m. mihneti 66A/1
 m. mir 'ali 69B/1
 m. mir ergun 35 B/9
 m. mireki 99B/12
 m. muhammed 'alim 10B/5
 m. muhammed 'amuli 61A/11
 m. muhammed arab 22B/8,76A/3
 m. muhammed cami 17A/5
 m. muhammed çahū 83B/3
 m. muhammed herāsani 87A/1
 m. muhammed kähēgi 101B/4
 m. muhammed mu'ammāyi 27A/6,30B/6
 m. muhammed nāmeni 82A/1
 m. muhammed tebādegāni 21A/13,46B/5,75B/7,87A/2
 m. mu'in 74B/11,100A/11
 m. mu'in vā'iz 74A/8
 m. muqimi 42A/9
 m. mü'mini 97A/6
 m. nādiri 61A/5
 m. nā'imi 16B/6
 m. nāmī 80B/8
 m. nāziri 69A/8
 m. nergisi 55B/1
 m. nizām 37B/9,67A/4

- m. nizāmu'd-dīn 74B/5,77A/2
 m. nizāmu'd-dīn herevī 88A/1
 m. nūr 82B/3
 m. nūrū'd-dīn 'abdu'r-rahmān oāmī 1B/11,47B/1
 m. riyāzī 39B/2
 m. rūhī yāzerī 11A/6
 m. şadr kātīb 35B/13
 m. sa'du'd-dīn kaşğārī 17B/1
 m. safāyī 39B/13
 m. şāfī 63A/6,79B/5
 m. sāğārī 25A/6
 m. sāhib 58B/13
 m. sā'id 64B/10
 m. sālihī 98A/2
 m. sāyil 57A/1
 m. sāyilī 97B/8
 m. sekkāki 42B/12
 m. seyfi 49A/7,66A/5
 m. seyri 35B/2
 m. sırrı 12B/3,56A/10
 m. simi 12A/2
 m. sūfī 67B/6
 m. şultān 'ali 82B/12
 m. sūsenī 61B/8
 m. sūleymānī 15A/10
 m. şehidī 99A/9
 m. şerārī 68A/7
 m. şerefū'd-dīn 'ali yezdī 18B/3,37A/2
 m. şevki 54A/9
 m. şihāb 79B/13
 m. şihābu'd-dīn 'ali 56A/10
 m. şihābu'd-dīn hıyābānī 41B/7

- m. şūhī 64A/9
 m. şūride 67B/1
 m. şūkrī 66A/5
 m. tāhiri 62A/10
 m. tālib cūrcāmī 14A/3
 m. tāli'i 12B/9
 m. tarhānī 33B/9
 m. tūsi 12B/13
 m. tūti 24B/1
 m. vahdeti 61A/1
 m. vāhidī 65B/5
 m. vālihī 33B/1,68B/10
 m. vedā'i 57A/6
 m. veysi 24B/12
 m. yahyā sibek 9A/10
 m. yakīnī 41B/12
 m. yārī 36A/6,37B/13,67A/8
 m. yusuf 40A/7
 m. yusuf şāh 29B/7
 m.-zāde 73A/9
 m.-zāde ebherī 73B/5
 m. zāhidī 13B/1
 m. zāhirī 64B/1
 m. zamānī 61A/11
 m. zārī 69A/4
 m. zāti 69A/12
 m. zeyn 17A/2
 m. zeynī 33A/3
 m. zibāyī 64B/7
 m. ziyā 54B/4
 m. zülālī 58B/7
 m. nīng 9B/7,10B/10,18B/3,18B/7,19B/4,23B/3,25B/6,25B/11,37A/7,41B/11,

65B/2,71B/6,80B/13

m.niñgdur 21B/8,88B/2

m.nı 6A/13,6B/5,22B/11

m.ğa 72A/7

mevlānā 'abdu'l-kahhar:kişi adı

m.'a. 23B/1

m.'a.niñg 23B/9

mevlānā 'abdullah:kişi adı

m.'a. 51B/7

mevlānā 'abdu'r-rezzāk:kişi adı

m.'a. 80B/9,81A/8

mevlānā 'abdu'l-vehhāb:kişi adı

m.'a. 20A/4

m.'a.niñg 67B/9

mevlānā 'abdu's-samed-i bedahşi:kişi adı

m.'a.Ş. 29A/10

mevlānā āfetī:kişi adı

m.a. 58B/4

mevlānā 'ali āteşi:kişi adı

m.'a.a.12A/9

mevlānā 'al i şaşi:kişi adı

m.'a.ş. 21A/1

mevlānā 'ālim:kişi adı

m.'ā. 50B/11

mevlānā 'ali şihāb:kişi adı

m.'a.ş. 12B/1

mevlānā 'ārifī:kişi adı

m.'ā. 14B/9

mevlānā āsili:kişi adı

m.a. 57B/8

mevlānā ayāzi:kişi adı

m.a. 36B/9

mevlānā bakāyī:kişi adı

m.b. 57A/10

mevlānā bedahşī:kişi adı

m.b. 13B/11

mevlānā bennāyī:kişi adı

m.b. 50A/10

mevlānā beyāzī:kişi adı

m.b. 100B/3

mevlānā bihiştī:kişi adı

m.b. 67B/13

mevlānā bilāl:kişi adı

m.b. 44A/12

mevlānā bişāti:kişi adı

m.b. 9A/7

mevlānā burhānu'd-dīn:kişi adı

m.b. 71B/2

mevlānā burunduk:kişi adı

m.b. 14A/8

mevlānā ca'fer:kişi adı

m.c. 31A/13

mevlānā celālū'd-dīn:kişi adı

m.c. 60A/8,85B/9

mevlānā celālū'd-dīn-i rūmī:bkz.hazret-i mevlana celālū'd-din-i rumi

m.c.r. 6A/10

mevlānā cevherī:kişi adı

m.c. 38B/12

mevlānā cūnūnī:kişi adı

m.c.14B/1

mevlānā dā'i:kişi adı

m.d. 59B/4,67A/11

mevlānā derviş 'ali:kişi adı

m.d.'a. 84A/1

mevlānā dervīṣ meṣhedī:kiṣi adı

m.d.m. 52A/10

mevlānā emīnī:kiṣi adı

m.e. 60B/5

mevlānā emirī:kiṣi adı

m.e. 13B/6

mevlānā enverī:kiṣi adı

m.e. 56A/4

mevlānā esirī:kiṣi adı

m.e. 66A/12

mevlānā eṣref:kiṣi adı

m.e. 8A/10

mevlānā fānī:kiṣi adı

m.f. 96B/7

mevlānā faṣiḥe'd-dīn:kiṣi adı

m.f. 88A/1

mevlānā fāzlı:kiṣi adı

m.f. 64A/4

mevlānā faẓlullah:kiṣi adı

m.f. 100A/4

mevlānā ferdī :kiṣi adı

m.f. 32B/10

mevlānā fidāyī:kiṣi adı

m.f. 68A/11

mevlānā fiḡānī:kiṣi adı

m.f. 68A/3

mevlānā gedāyī:kiṣi adı

m.g. 65A/10

mevlānā ḡubārī:kiṣi adı

m.g. 62A/6

mevlānā ḥvāce küllān kāzī:kiṣi adı

m.ḡ.k.k.nıḡ 83B/8

mevlānā hacı:kişi adı

m.h. 84B/13,85B/3

mevlānā hacı mu'arrif:kişi adı

m.h.m. 65B/5

mevlānā hacı muhammed ferhī:kişi adı

m.h.m.f. ning 74A/8

mevlānā hākī:kişi adı

m.h. 40B/11

mevlānā hakīm tabīb:kişi adı

m.h.t.ning 15B/4

mevlānā hakīrī:kişi adı

m.h. 66A/8

mevlānā halef:kişi adı

m.h.54B/13

mevlānā hālidi:kişi adı

m.h. 99B/8

mevlānā hamide'd-dīn:kişi adı

m.h. 21B/12,75B/7

mevlānā hamid gül:kişi adı

m.h.g. 67B/9

mevlānā hasan şāh:kişi adı

m.h.ş. 51A/9

mevlānā hāverī:kişi adı

m.h. 39A/4

mevlānā hayālī:kişi adı

m.h. 9A/1

mevlānā hayrī:kişi adı

m.h. 97B/4

mevlānā helākī:kişi adı

m.h. 62A/1

mevlānā helvāyi:kişi adı

m.h. 39A/11

mevlānā hevāyī:kişi adı

m.h. 34B/7

mevlānā hıızrī:kişi adı

m.h. 63B/13

mevlānā hilālī:kişi adı

m.h. 58A/5

mevlānā hurremī:kişi adı

m.h. 52B/4

mevlānā hüsəyin h^vārezmī:kişi adı

m.h.h. 6A/7

mevlānā hüseyn vā'ız:kişi adı

m.h.v. 73B/3

m.h.v.niñg 79B/5

mevlānā hümāyī:kişi adı

m.h. 99B/1

mevlānā 'ıyānī:kişi adı

m.'ı. 68B/6

mevlānā kâbeti:kişi adı

m.k.ge 24B/8

mevlānā kâbilī:kişi adı

m.k. 54A/3

mevlānā kabül:kişi adı

m.k. 58A/10

mevlānā kabülī:kişi adı

m.k. 35A/3,35A/6

mevlānā kadīmī:kişi adı

m.k. 15B/6

mevlānā kallāşī:kişi adı

m.k. 65A/5

mevlānā kanberī:kişi adı

m.k. 32B/5

mevlānā kâtibi:kişi adı

m.k. 7A/10

m.k.ninĝ 13B/3

m.k.de 7B/5

mevlānā kavsi:kişi adı

m.ķ. 59A/1

mevlānā kemāli:kişi adı

m.k. 42B/1

mevlānā kevkebi:kişi adı

m.k. 65B/8,92B/8

mevlānā kevşeri:kişi adı

m.k. 37B/5,57B/13

mevlānā kudsi:kişi adı

m.ķ. 10B/13

mevlānā kutbi:kişi adı

m.ķ. 16B/13

m.ķ.ġa 16B/6

mevlānā laţifi:kişi adı

m.l. 42B/6

mevlānā lutfi:kişi adı

m.l. 41A/2

m.l.ninĝ 43A/3,107B/4

mevlānā maħremi:kişi adı

m.m. 68B/3

mevlānā maħvi:kişi adı

m.m. 55A/8

mevlānā maşrıķi:kişi adı

m.m. 34A/13,57B/3

m.m.ninĝ 34B/7

mevlānā māyili:kişi adı

m.m. 59A/7

mevlānā mecnūn:kişi adı

m.m. 59B/9

mevlānā mecnūnī:kişi adı

m.m. 62B/3

mevlānā melik:kişi adı

m.m. 60A/1

mevlānā mes'ūd:kişi adı

m.m. 72A/8

mevlānā mihneti:kişi adı

m.m. 66A/1

mevlānā mir 'ali:kişi adı

m.m. 69B/1

mevlānā mir ergun:kişi adı

m.m.e. 35B/9

mevlānā mireki:kişi adı

m.m. 99B/12

mevlānā muḥammed 'ālim:kişi adı

m.m.'a. 10B/5

mevlānā muḥammed āmulī:kişi adı

m.m.a.ning 61A/11

mevlānā muḥammed'arab:kişi adı

m.m.a. 22B/8,76A/3

mevlānā muḥammed cāmī:kişi adı

m.m.c. 17A/5

mevlānā muḥammed çāhū:kişi adı

m.m.ç.ning 83B/3

mevlānā muḥammed horāsānī:kişi adı

m.m.h. 87A/1

mevlānā muḥammed kāhegī:kişi adı

m.m.k. 101B/4

mevlānā muḥammed mu'ammāyī:kişi adı

m.m.m. 27A/6,30B/6

mevlānā muḥammed nāmenī:kişi adı

m.m.n. 82A/1

mevlānā muḥammed tebādegānī:kişi adı

m.m.t. 21A/13

m.m.t.ning 75B/7

mevlānā mu'in:kişi adı

m.m. 100A/11

m.m.dur 74B/11

mevlānā mu'in vā'iz:kişi adı

m.m.v. 74A/8

mevlānā muḳimī:kişi adı

m.m.42A/9

mevlānā mü'minī:kişi adı

m.m. 97A/6

mevlānā nādirī:kişi adı

m.n. 61A/5

mevlānā nā'imī:kişi adı

m.n. 16B/6

mevlānā nāmī:kişi adı

m.n. 80B/8

mevlānā nānī:kişi adı

m.n. 56B/7

mevlānā nāzırī:kişi adı

m.n. 69A/8

mevlānā nergisī:kişi adı

m.n.55B/1

mevlānā nizām:kişi adı

m.n. 37B/9,67A/4

mevlānā nizāmu'd-dīn:kişi adı

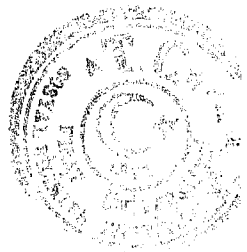
m.n. 74B/5,77A/2

mevlānā nizāmu'd-dīn herevī:kişi adı

m.n.h. 88A/1

mevlānā nūr:kişi adı

m.n.82B/3

mevlānā riyāzī:kişi adı

m.r. 39B/2

mevlānā rūhī yāzeri:kişi adı

m.r.y. 11A/6

mevlānā şadr kātib:kişi adı

m.ş.k. 35B/13

mevlānā safāyī:kişi adı

39B/13,40A/8

mevlānā şafi:kişi adı

m.ş. 63A/6,79B/5

mevlānā sāğari:kişi adı

m.s. 25A/6

mevlānā şāhib:kişi adı

m.s. 58B/13

mevlānā sa'id:kişi adı

m.s. 64B/10

mevlānā sālihi:kişi adı

m.s. 98A/2

mevlānā sāyil:kişi adı

m.s. 57A/1

mevlānā sāyilī:kişi adı

m.s. 97B/8

mevlānā sekkākī:kişi adı

m.s. 42B/12

mevlānā seyfi:kişi adı

m.s.49A/7,66A/5

mevlānā seyri:kişi adı

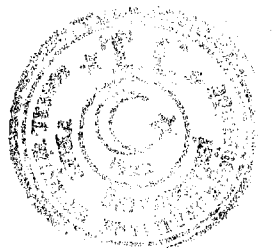
m.s. 35B/2

mevlānā sırrı:kişi adı

m.s. 12B/3,56A/10

mevlānā simi:kişi adı

m.s. 12A/2

mevlānā sūfī:kişi adı

m.ş. 67B/6

mevlānā sultān 'ali:kişi adı

m.s.'a. 82B/12

mevlānā sūsenī:kişi adı

m.s. 61B/8

mevlānā sūleymānī:kişi adı

m.s. 15A/10

mevlānā şehīdī:kişi adı

m.ş. 99A/9

mevlānā şerārī:kişi adı

m.ş. 68A/7

mevlānā şerefü'd-dīn 'ali yezdī:zafer-name adlı tarihin yazarı

m.ş.'a.y. durur 18B/3

mevlānā şevkī:kişi adı

m.ş. 54A/9

mevlānā şihāb:kişi adı

m.ş. 79B/13

mevlānā şihābu'd-dīn 'ali:kişi adı

m.ş.'a.niñg 56A/10

mevlānā şihābu'd-dīn hıyābānī:kişi adı

m.ş.h. 41B/7

mevlānā şūhi:kişi adı

m.ş. 64A/9

mevlānā şūrīde:kişi adı

m.ş. 67B/1

mevlānā şükri:kişi adı

m.ş. 66A/5

mevlānā t̄ahirī:kişi adı

m.t. 62A/10

mevlānā t̄alib cürcāmī:kişi adı

m.t.c. 14A/3

mevlānā tāli'ī:kişi adı

m.ṭ. 12B/9

mevlānā terhānī:kişi adı

m.t. 33B/9

mevlānā tūsi:kişi adı

m.ṭ. 12B/13

mevlānā tūti:kişi adı

m.t. 24B/1

mevlānā vaḥdeti:kişi adı

m.v. 61A/1

mevlānā vāhidi:kişi adı

m.v. 65B/5

mevlānā vālihi:kişi adı

m.v. 33B/1,68B/10

mevlānā vedā'ī:kişi adı

m.v.57A/6

mevlānā veysi:kişi adı

m.v. 24B/12

mevlānā yahya sibek:kişi adı

m.y.s. 9A/10

mevlānā yakīni:kişi adı

m.y. 41B/12

mevlānā yāri:kişi adı

m.y. 36A/6,37B/13,67A/8

mevlānā yusuf:kişi adı

m.y. 40A/7

mevlānā yusuf şāh:kişi adı

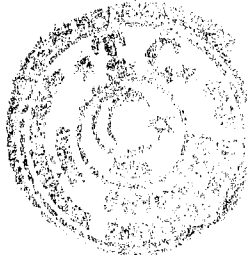
m.y.ş. 29B/7

mevlānā-zāde:kişi adı

m.din 73A/9

mevlānā-zāde ebheri:kişi adı

m.e. 73A/5

mevlānā zāhidī:kişi adı

m.z. 13B/1

mevlānā zāhirī:kişi adı

m.z. 64B/1

mevlānā zamānī:kişi adı

m.z. 61A/11

mevlānā zārī:kişi adı

m.z. 69A/4

mevlānā zātī:kişi adı

m.z. 69A/12

mevlānā zeynī:kişi adı

m.z. 17A/2

mevlānā zeynī:kişi adı

m.z. 33A/3

mevlānā zibāyī:kişi adı

m.z. 64B/7

mevlānā ziyā:kişi adı

m.z. 54B/4

mevlānā zülālī:kişi adı

58B/7

mevlūd:doğum

m.1 3B/8,50A/11

m.1dur 18B/7

mevrūşī:miras kalmış,ırsiyetten gelen

m. 45A/3

m.dür 79A/9,102A/9,104A/11

mevsüm:isimlendirilmiş:

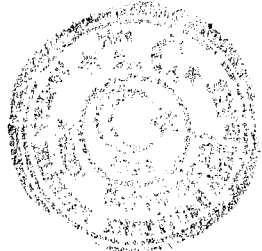
m.71B/5

m. bol- 3A/9

m. kı1- 76B/10

mevzi':yer

m.de 22B/8

m.idindür 97A/11

mevzün:vezinli

m.-kelām 82A/3,82A/5

şekl-i m.109A/5

nā-m. 80B/3

m.-nevālīg:2A/6

nā-m.dur 79A/3

mevzün-kelām:vezinli söz

m.dur 82A/3

m. kı1- 82A/5

mevzün-nevālīg:vezinli konuşan

m. 2A/6

mey:içki

m.105B/1,118A/11

meygün:şarap rengine olan

la'l-i m.107B/6

meyillik:meyilli

m. 12B/10

meyl:sevme,isteme

m.-i hâtır 51A/1

m. kı1- 103B/4

m. körgüz- 7A/11,50B/1

m.i 6B/8,44B/5,46B/3,53B/11

meyl-i hâtır:gönül akması

m.h.ı 51A/1

meyve:yemiş

m.sidin 46A/5

mezâr:kabir,sin

m. 96A/9

m.in 113A/9,113A/11

m.i 5A/8,8A/10,22A/11,22B/8,23A/5,23A/13,24A/13,26B/11,27B/12,27B/13,

28A/5,29A/4,29B/13,34A/13,40B/10,46A/6,59B/5,70B/7

m.ınıng 96A/5

m.ıda 62B/4

mezārāt:mezarlar

m.ın 52B/8

mezāyıkā:sıkıntılı yerler

mahal-i m. 37A/1

meze:tat

m.siz 43A/5

mezheb:yerum farklarıyla dinde ortaya çıkan yollardan her biri

sünni-m.30B/6

sünni-m.dür 85A/2.

m.ığa 85A/4

mezkūr:adı geçmiş,anılmış

m. 2B/1,2B/12

m. bol- 7B/9,12B/4,29A/13,45A/3,47B/6,55B/2,56A/11,61A/12,92A/3,93A/3

m. kıll- 21A/4,22B/10,95A/7

mısır:yer adı

m. 78B/5

mısra':şiiri meydana getiren satırlardan her biri

m. 4A/13,4A/13,39B/7,80A/8,107B/12

m.nı 102A/3

m.ı 27B/5,71B/11,107B/11

mi'ād:derhal, belirtilen zaman

m.101B/3

mihnet:sıkıntı,zahmet

m.i 117B/11

mihneti:bkz.mevlānā mihneti

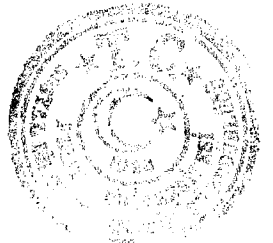
mevlānā m. 66A/1

mıhr:güneş

m.108B/7,108B/7

bed-m. 117A/3

terk-i m.109A/11

m.im 117B/13

m.iṅde 115B/9

m.i 117B/10

bed-m.i 116B/13

m.ide 115B/6

mihrāb:camide imamlık edene ayrılan yer

m.-h^vān 80B/1

mihrāb-h^vān:imamlık yapan

m. 80B/1

mihri:kişi adı

m.ningdür:15B/5

mihter:daha büyük

m. 53B/10

mikdār:parça,kıymet,derece

m.43B/5,75A/7,78B/12

m.-ı salāhiyyet 77A/6

'ālī-m. 2A/2

mikdār-ı salāhiyyet:yetki derecesi

m.ş. i 77A/6

miknet:kuvvet,güç

m.88B/9

m. ü azamet 98B/10

m.m.i 30B/10

miknet ü azamet:kuvvet ve büyüklük

m. a.i 98B/10

min:ben

m.4B/5,34A/4,36B/11,44B/7,104A/9,111B/10,112B/12,113B/12,115B/4,

117A/2,118A/13

m.iṅg 110A/1,110A/2,112B/2,115A/9,117B/3,117B/3

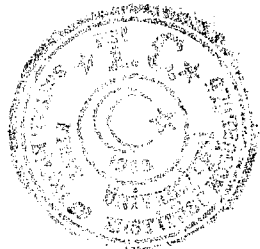
m.i 35A/9,41A/8,112B/11,116B/3

m.din 44B/2,54B/3,115B/5

min:-den

- m. vakf-ı 'ali şir 95A/2
- min vakf-ı 'ali şir:ali şir'in vakfı,nevai'nin kurduğu vakıf
m.v.'a.ş. 95A/2
- minber:hutbe okunulan yer,oturulan yer
- m. 74A/10
- m. iniñg 73B/12
- mine'ş-şems:güneşten
- azher-i m. 70A/3
- miñg:bin
- m. 28B/10,70A/12,101A/8
- mîr:bazı şairler için kullanılan bir ünvan,bey
- m.3B/11,10A/7,71A/1,71A/10,75A/12,76B/8,77B/4,77B/6,77B/9
- m. ak melek 17B/4
- mevlânâ m. 'ali 69B/1
- m. 'ali döst 91B/13
- m. 'aşkı:91B/6
- m. derviş 'ali 72A/1
- mevlânâ m. ergün 35B/9
- m. fahr-ı nânî 22A/11
- m. figânî 63A/11
- m. habîbullah 93A/2
- m. hac 56B/2
- m. haydâr 90A/2
- m. haydar-ı meczûb 22A/10
- m. h^vand 75A/3
- m. hüseyin 'ali celâyir 89A/10
- m. hüseyin baverdî 78B/2
- m. hüseyin mu'ammâyî 77A/13
- m. hüsrev 13B/2,23B/6,27A/7,75B/3
- m. 'imâd meşhedî 28B/1
- m. islâm gazzalî 9B/10
- m. kâsım 4B/7,4B/12,5A/9,5A/12

m.kāsım envār 3B/2,5A/1,5A/4,5A/5
 m. kemalü'd-dīn hüseyn 76A/9
 m. kureyşī 38B/5
 m. mahdūm 4B/7,4B/10,5A/2,5A/4,34B/2
 m. müflisī 23A/5
 m. refi'e'd-dīn hüseyn 76A/9
 m. şadr 93A/2
 m. sa'id 44B/3,63A/11
 m. sa'id kâbilī 44B/11
 m. serāh 27B/11
 m. ser bürehne 70B/4
 m. seyd ser bürehne 96B/10
 m. şāhī 17B/3,17B/10
 m. velī big 92A/7,92A/8
 m. yādigār 24A/3,91B/7
 m.-zāde 2A/8,4A/1,24A/4,88B/5
 m.niḡ 3B/7,71A/13,79A/6
 m.ge 3B/12,97A/2
 m.din 77B/10

mīr aḡ melek:kişi adı

m.a.m.dür 17B/4

mīr'ali dōst:kişi adı

m.'a.d. 91B/13

mīrān şāh mīrzā:timur'un eḡullarından

m.ş.m. 101A/11

mīr 'aşkī:kişi adı

m.'a. 91B/6

mīr'at:ayna

m.u'ş-şafā 40B/6

mīr'atu's-şafā:bir kaside

m.ş. 40B/6

mīr dervīş 'ali:kişi adı

m.d.'a.ga 72A/1

mīrekī:bkz.mevlānā mīrekī

mevlānā m. 99B/12

mīr fahr-ı nānī:kişi adı

m.f.n. 22A/11

mīr figānī:kişi adı

m.f. 63A/11

mīr habībullah:kişi adı

m.h. 93A/2

mīn hāc:kişi adı

m.h. 56B/2

mīr haydār:kişi adı

m.h. 90A/2

mīr haydār-ı meczūb:kişi adı

m.h.m. 22A/10

mīr h^vand:kişi adı

m.h. 75A/3

mīr hūseyin 'ali celāyir:kişi adı

m.h.'a.c. 89A/10

mīr hūseyin bāverdī:kişi adı

m.h.b. 78B/2

mīr hūseyin mu'ammāyī:kişi adı

m.h.m. 77A/13

mīr hūsrev:kişi adı

m.h. 23B/6

m.h.niḡ 13B/2,27A/7,75B/3

mīr 'imād-ı meşhedī:kişi adı

m.'i.m. 28B/1

mīr islam ğazzālī:kişi adı

m.i.ğ. 9B/10

mīr kāsım:kişi adı

m.k. 5A/9

hazret-i m.k.ning 4B/12

hazret-i m.k.ga 4B/7,5A/12

mir kâsım envâr:kişi adı

hazret-i m.k.e. 5A/1,5A/4,5A/5

hazret-i m.k.e.dur 3B/2

mir kemâlû'd-dîn hüseyin:kişi adı

m.k.h. 76A/9

mir kureyşî:kişi adı

m.k. 38B/5

mir mahdûm:kişi adı

m.m. 4B/7,5A/2,5A/4,34B/2

m.m.dur 4B/10

mir müflisî:kişi adı

m.m. 23A/5

mir refî'e'd-dîn hüseyin:kişi adı

m.r.h.ga 76A/9

mir sadr:kişi adı

m.s.ning 93A/2

mir sa'id:kişi adı

m.s. 44B/3,63A/11

mir sa'id kâbilî:kişi adı

m.s.k.ning 44B/11

mir serâh:kişi adı

m.s. 27B/11

mir ser bürehne:kişi adı

m.s.b. 70B/4

mir seyd ser bürehne:kişi adı

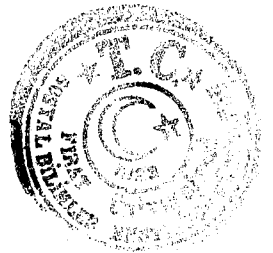
m.s.s.b. 96B/10

mir şâhî:kişi adı

m.ş. 17B/3

m.ş.ni 17B/10

mir velî big:kişi adı

m.v.b. 92A/7,92A/8

m̄ir yādigār big:kişi adı

m.y.b. 24A/3

m.y.b.niŋ 91B/7

m̄irzā:timur'un seyundan gelen şehzadeler için kullanılan ünvan

m.31A/2,73A/7,102B/10

'abdu'l-laṭif m.10A/10

'alāu'd-devle m. 10A/4,90B/3

m. 'ali öygü timür 45A/12

m.big 45B/7,46A/9

m.hacı seğdi 43A/10

bābüür m. 15A/10,24B/2,30B/8,30B/11,31B/3,32B/7,33A/9,33B/3,65A/10,

73A/11,75A/4,104A/1

baykara m. 104B/5

bedi'ü'z-zamān m. 104B/11

cākü m. 11B/3,25B/5,91A/9

feridun hüseyin m. 105B/10

kiçik m. 78B/4

m̄irānşāh m. 101A/11

sultān ahmed m. 104A/9

sultān bedi'ü'z-zamān m. 61B/1

sultān ebü sa'id m. 10A/8,26A/2,28B/12,29A/11,44B/8,48A/11,91A/8

sultān mes'üd m, 16B/3

şāh ğarib m.105A/4

şahruh m. 6A/13,51A/10,72A/4,102B/5

uluğ big m. 10B/6,13B/12,94B/5,103A/3

yādigār muḥammed m.89A/11

ya'küb m. 79A/5

m.niŋ 13B/13,30B/13,102B/8

sultān ebü sa'id m.niŋ 73A/1

mirza 'ali öygü timür:kişi adı

m.'a.ö.t.45A/12

mīrzā big:kişi adı

m.b. 45B/7,46A/9

mīrzāde:bey çocuğu,nesepe bey olan

m.leri 2A/8,4A/1,88B/5

m.leridindür 24A/4

mīrzā hacı seğdi:kişi adı

m.h.s. 43A/10

mişāl:örnek,benzer

m.lB/13,82A/6

misillüg:benzer

m. 34A/8

mişl:benzer,eş

'adimî'l-m.118A/3

bî-m. 116A/3

miyân-ı dücüy:yer adı

m.d.da 47A/3

mizâc:tabiat,huy

m. 98B/7

m.1 56A/5,101A/12

m.rağ 56A/4

mizâclık:huylu

bed-m.ları 52B/5

mu:bu

m.munğ 26B/7

m.nı 82A/6,102B/3

m.ñga 22B/11,95B/3

m.nda 10B/10,95A/13,95B/1,100B/10

m.ndın 7A/2,49A/5,76B/9,80A/3,88A/3,108A/3

m.nça 16B/12,22A/6,30B/5,48A/8,52B/13,80B/2,88A/8,88A/11,94B/8,

103B/7

mu'accib:hayrete düşüren

m. 39B/3,50B/3

mu'âf:bağışlanmış,ayrı tutulmuş

m. 74B/11

mu'âlece:ilaç yapma

m.-pezir bel- 56A/6

m.sin 65A/2

mu'âlece-pezir:ilaca muhtac elma

m. bel- 56A/6

mu'ammâ:bilmeceli şiir

m, 5B/5,12A/2,12A/7,16B/1,19A/3,20A/12,20B/11,21A/11,27A/8,27A/9,
28B/4,31A/7,35B/11,35B/12,37A/5,37B/10,37B/11,38A/9,38A/9,49B/3,
49B/3,53B/13,54B/10,59A/3,59A/4,60A/10,60A/11,60B/10,65A/3,71B/4,
71B/5,73A/13,77B/11,77B/13,80B/1,82A/2,82A/3,82B/1,84A/10,84A/12,
85B/1,85B/1,87B/11,88B/2,90A/6,94B/9,94B/10,100A/7

pîr-i m. 27A/6

m.nı 21A/6,21A/9

m.ğa 20B/8,37A/4,53B/11,60B/10,65A/3

m.da 21A/3

m.sı 50A/7

m.sın 26B/4,53B/12

m.sıdın 54A/2

m.larındındur 71B/6

mu'ammâyi:mu'amma söyleme arzusu

m.57A/11

mu'ammâyılık:mu'amma söyleme

m.ka 57A/10

mu'âriz:karşı

m.ğa 13B/3

mu'arrâ:çıplak,soyulmuş

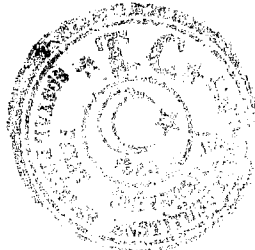
m.104B/9

mu'arrif:tarif eden,anlatan

m.dür 85A/1

m-i müderrise 92A/3

m.leridindür 43A/1

mu'arrif-i müderrise:ders veren,müderris

m.m. 92A/3

mu'arrif:bkz.mevlânâ hacı mu'arrif

mevlânâ hacı m. 65B/5

mu'âşır:aynı asırda,çağdaş

m. 13B/2

mu'âvedet:geri dönme

m. kıl- 100A/1

mu'ayyen:belli,belirli

m. 71A/5,74A/11

mu'azzam:ulu,büyük

m.-i sadr 30B/8

mu'azzam-ı sadr:sadr-ı azam,başbakan

m.s. 30B/8

müciib:icabeden,lazım gelen

m. 107A/11

m.-i 'aceb 75A/6

m.-i bast 54B/5,81B/6

m.-i hursendliğ 109B/2

m.-i ihânet 96A/7

m.-i i'tirâz 94A/12

m.-i neşât 81B/7

m.i 81A/11

müciib-i 'aceb:hayreti gerektiren

m.'a.75A/6

müciib-i bast:uzun uzun izahı gerektiren

m.b. 54B/5,81B/6

müciib-i hursendliğ:tek gözlü olmayı gerektiren

m.h. 109B/2

müciib-i ihânet:ihaneti gerektiren

m.i. 96A/7

müciib-i itirâz:itirazı gerektiren

m.i. 94A/12

mü'cib-i neşât:neşeyi gerektiren

m.n.dur 81B/7

mu'ciz:acze düşüren

kelâm-ı m.-nizâm 1B/2

mu'cize:peygamberlere mahsus olağanüstü haller

m. 106A/13

muğ:bkz.muy

ser-i m.ımı 81B/10

muğaylân:dikenli bir çöl ağacı

m. 16A/4

muhabbet:sevgi

m. 99A/5

hâric-i m. 74A/1

muhâfazat:muhafızlık

m. 53A/6

muhâfız:koruyucu

m.ın 100B/5

muhakkâr:hakir,her

m.106B/7,118B/2

m.da 101A/9

muhakkıķın:tahkik eden

ķudretü'l-m. 51B/10

muhâlât:mümkün olmayan

m.dındur 46A/1

muhammed:bkz.seyyid muhammed

seyyid m. 4B/11

muhammed 'ali:kişiaadı

m.'a. 44B/10

muhammed 'ali celâyir:kişi adı

m.'a.c. 92B/1

muhammed 'ali emîn:kişi adı

m.'a.e. 60B/5

muhammed 'ali kökeltaş:kişi adı

m.'a.k. 93A/8

muhammed 'ālim:kişi adı

m.'ā. 10B/5

muhammed 'ali şigani:kişi adı

m.'a.ş. 12B/6

muhammed 'āmuli:kişi adı

m.'a. 37A/1

mevlānā m.'ā.niņg 61A/11

muhammed 'arab:kişi adı

mevlānā m.'a. 22B/8,76A/3

muhammed baysungur:bkz.sultān muhammed baysungur

sultān m.b. 12B/1,12B/9

muhammed ca'fer:kişi adı

m.ç. 93A/8

muhammed cāmī:bkz.mevlānā muhammed cāmī

mevlānā m.c. 17A/5

muhammed çāhū:bkz.mevlānā muhammed çāhū

mevlānā m.ç.niņg 83B/3

muhammed ferhī:bkz.mevlānā muhammed ferhī

mevlānā m.f.niņg 74A/8

muhammed ğazzālī:bkz.mevlānā muhammed ğazzālī

mevlānā m.ğ. 9B/11

muhammed hıızır şāh:bkz.h^vace muhammed hıızır şāh

h^vace m.h.ş. 31A/10

muhammed herāsānī:bkz.mevlānā muhammed herāsānī

mevlānā m.h. 87A/1

muhammedü'l-imāmī:bkz.kāzī muhammedü'l-imāmī

kāzī m.i. 10A/13

muhammed kāhegi:bkz.mevlānā muhammed kāhegi

mevlānā m.k. 101B/4

muhammed mervārid:bkz.mevlānā muhammed mervārid

mevlānā m.m. 87A/10

muḥammed mu'ammāyī:bkz.mevlānā muḥammed mu'ammāyī

mevlānā m.m. 27A/6,30B/6

muḥammed nāmenī:bkz.mevlānā muḥammed nāmenī

mevlānā m.n.82A/1

muḥammed nūr baḡşı:kişi adı

m.n.b.niḡ78/3

muḥammed sālīh:kişi adı

m.s. 91A/6

muḥammed tālib:kişi adı

m.t. 60B/8

muḥammed tebādegānī:bkz.mevlānā muḥammed tebādegānī

ḡazret-i mevlānā m.t. 46B/4,87A/2

mevlānā m.t. 21A/13,46B/5,87A/2

mevlānā m.t.niḡ 75B/7

muḥammed:beşli

m. kı1- 21B/3,25B/13

muḥarref:deḡiştirilmiş

m. bel- 56A/6

muḡāḡab:kendisine hitab edileh

m. kı1- 117A/13,118A/11

muḡāvere:konuşma

m. 23B/10,28B/2,44B/11,76B/8,81A/6

m.si 38A/12

muḡāvereliḡ:konuşmalı

m. 31A/11

muḡāverelik:bkz.muḡavereliḡ

m. 87B/5

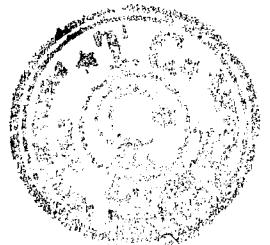
muḡīb:seven,sevgi besleyen

m.ler 44B/6

muḡliş:katıksız,halis

m. 76A/4

muḡtasar:kısa,kısaltılmış

m. 18B/1,89A/3,106B/7

m.ni 3B/6

murād:arzu,istek

nā-m. 84B/8,99B/4,103A/5

nā-m.-şive 8A/11,91A/2

murādlig:arzulu

nā-m.1 43B/10

nā-m.iğa 62A/2

murādlik:bkz.murādlig

nā-m.da 38A/1

murğāba:sabun köpüğü

m. 81A/1

mūsā:bkz.h^vāce mūsā

h^vāce m. 60A/13

musāhabet:sohbet etme

m.iğa 88A/11

m.idin 47A/10

musāhib:sohbet arkadaşı

m. 5A/10,10B/6,32A/1,32A/13,61A/6

m.dur 55A/3,67B/3

m.idür 85B/4

m.ler 55A/11,91B/1

musāhiblig:arkadaşlık

m.ining 58A/1

m.idin 88B/1

musāhiblik:bkz.musahiblig

m.61B/10

musannef:sıraya konmuş

m.ining 89A/4

musannefāt:tasnif edilmişler

m.in 27A/7,69B/5

m.16A/11,7A/4,23B/12,88A/7

m.idin 19A/11,83A/8,85A/10

m.ları 47B/13

muşarrah:açık,belirli

sādāt-ı m. 35A/10

müsevî:kişi adı

m. 28B/1

musîbet:felaket,bela

m.-engiz 115A/3

musîbet-engiz:musibet çıkaran

m. 115A/3

mūsıkî:müzik

m. 5B/13,11A/13,17A/8,34A/9,34A/10,44B/13,50B/1,70A/2,87B/1

m.ğa 63B/7

muşlih-zāde ensāri:kişi adı

m.e. 84A/9

mutahhar:temiz

m. 51B/2

mutaşarrıf:tasarruf eden

m. 66B/3,105A/4

mutaşavver:tasarlanmış

m. 40A/12

mutaşavverlik:hayalcilik

m.ıdın 50B/3

mutāyebe:şakalaşma

m. 72A/6,81A/10

mu'tekıd:inanın

m. 6B/10

m.durlar 42B/13

mu'temed:inanılıp güvenilen

m.ü'n-'aleyh 48B/3,104B/2

mu'temedü'n-'aleyh:kendisine güvenilen

m.'a. 48B/3

m.'a.i 104B/2

mu'terif:itiraf eden

m. bel- 74A/13,110A/13

m.min 115A/7

mu'teriz:itiraz eden

m. 53B/10

mutlakā:her halde

m. 50A/1

muttasıf:vasıflanan

m.dur 88A/10

muttasıl:ulaşan

m. kıl- 28B/12

muvaffak:başarılı

m. 62A/4

m. bel- 19A/2,49B/8,49B/8,75A/11

muvāfik:uygun

m. 17A/10,21B/7,42A/11,48A/7,107B/12

m.1 51A/1

müy:kıl

m.-şikāflıg 47A/7

ser-m.1 96B/13

müy-şikāflıg:kıllı kırk yarma ,çok inceleme

m.ıdın 47A/7

mużāfāt:bir şeyin ilaveleri

m.1 5B/11

mużtarib:sıkıntılı

m.74A/11

mübāhāt:öväünme

m. Kıl- 27A/4

m.lar 42A/1

mübāhi:öväünen

m. 47A/11,69B/9

m.dürler 85A/11

mübârek:kutlu, bereketli

m. 4B/4, 6A/6, 47A/3, 47B/8, 76B/5, 86A/8, 86A/11, 95A/9, 101A/9, 102B/4,
102B/8

hac-ı m. 6B/8

mübeddel:değişmiş, değiştirilmiş

m. bel- 80A/7, 102A/2, 116A/2, 118B/5

m. kıl- 93B/8

mübteğillât:arzu edilen şeyler

m. 24A/6

mübtelâ:tutkun, düşkün

m. 54B/2

m. bel- 65A/13

mücâvir:civar, komşu

m. 83A/9

m. bel- 73A/2

müceddid:yenileyen

m. 86A/4

mücelled:ciltlenmiş

m. 73B/8

mücellidliĝ:ciltçilik

m. 63A/11

mücerred:soyulmuş

m. 78A/7

müctemi':toplanan, toplu

m. dürler 75B/11

müdâvemet:devam etme

m. kıl- 88B/7

müdde'â:iddia olunan

m. sı 51A/1, 58A/12

müddetî:bir olayın devam ettiği zaman

m. 53A/9, 55A/10, 61A/6, 63B/6, 87A/10, 94A/9, 95B/4, 95B/9, 116A/1, 116A/4

m. dür 54A/8, 96B/4

m. bel- 3B/13

müddey:bkz.müdde'a

m.leri 51A/2

müderriş:medresede ders okutan

m.dür 72A/13,85B/13

m.idür 94B/6

müderriş:bkz.müderriş

mu'arrif-i m. 92A/3

müdevven:kişi adı

m.79B/13

mü'eddeb:edepli

m. 72B/13,105B/10

mü'eşşer:tesir edilmiş olan

m. kıl- 28A/13

mü'eşşir:tesir eden

m. 105B/3,113B/10

mü'eyyed divâne:bkz.h^vâce mü'eyyed divâne

h^vâce m.d. 28A/6,84B/7

mü'eyyed mühenne:bkz.h^vâce mü'eyyed mühenne

h^vâce m.m. 27B/12,30A/1

müfid: faydalı

m.88A/7,118A/7

m.rak 75A/12

müflisî:bkz.mir müflisî

mir m. 23A/5

müfrit: aşırı

m. 11B/11,71A/13,75B/9,85B/11,90A/1,101B/2

luţf-ı m. 46B/2

müftî:fetva veren

m.si 73A/6

mühenne: yer adı

m.de 30A/2,30A/6

m.dindür 84B/6

mühlik:helak eden,öldüren

m.117B/2

müht:mühür,imza

m.71B/8,72A/2

m.-zed 72A/3

m. bas- 49B/10,87A/11,89B/4,90B/3,90B/13,96B/5

m.iğa 12A/4

müht-zed:mühür vuran

m. 72A/3

mükäbere:haksızlığını kabul etmeme

m.ler 43A/6

mükellel:taç giymiş

m. 2A/5

mükerrrem:muhterem,aziz

m.5A/5

mükerrrer:tekrarlanmış

ğayr-ı m. 30B/5

mülâyemet:durgunluk,yavaşlık,yumuşak huyluluk

m.77B/8,84A/11,97A/8

m.i 60A/10

mülâyim:uygun,yumuşak huylu

m. 15B/7,16B/8,37A/4,50B/12,54A/10,60B/6,91A/11,93A/3,104A/5,105A/1

nâ-m. 48B/4,94A/12,101A/13

m.m.dür 89B/1,90A/6,92A/4

mülâzemet:birine bağlanma,bir işle uğraşma

m. 24A/5

m.de 25A/9

m.din 102B/6

m.i 83A/7

m.iğa 18A/12,18A/13,22A/5,47A/9,72A/11

m.ide 10A/10,17B/4,24B/12,62A/3,78B/4

m.idedür 48B/1

m.leri 3B/1

mülâzım:birine sıkıca bağlanan

m.33A/9,55A/3,69B/2,85B/4

mahsûs-ı m. 48A/12

m.m.dur 68B/10

m.-ı devlet 5B/5

m. kıl- 102A/5

m.ı 12B/1,16B/3,55B/10,61B/1

mahsûs-ı m.ı 48A/5

mülâzım-ı devlet:padişah katı,padişah yakınlığı

m.d.iğa 5B/5

mülk:arazi,ülke

m. 6B/10,45B/9,106B/2

cümletü'l-m. 91A/10

m. ü māl 48B/2

māl u m. 104B/1

m.-i pādīşāhī 17B/9

m.niñg 43A/11

m.ge 101B/7

hānkāh-ı m.de 37B/10

m.din 101B/7

m.ı 106B/2

m.idür 69B/12

m.iniñg 2A/8,9A/10,28B/10,38A/7,48A/9,55A/9,83A/1

m.ini 114B/6

m.ige 6B/3

m.idedür 39B/2,43B/4

m.idin 72A/9,115A/5

m.idindür 55B/9,66B/9

m.lerin 28B/13

mülk-i pādīşāhī:padişah,ülkenin başkanı

m.p. 17B/9

mülk ü māl: mülk ve mal, varlık

m.m. 48B/2

mültefit:iltifat eden

m. 93B/5

mülük:hükümdarlar

m.101A/4

mü'minī:bkz.mevlānā mü'minī

mevlānā m. 97A/6

mü'minin:iman edenler

m.74B/1

mümkün:olabilir

m. 77B/12

münācāt:Allaha dua etme

m.1da 13B/4

münāfi:zıt,aykırı

m. 88A/9

m.si 40A/3100B/1

m.sidür 6A/13

münāsebet:uygunluk,yakınlık

m.din 65A/6,97A/7

m.i 61B/2,81A/7,91A/6

m.idin 14B/10

münāsib:uygun,yakışık

m.14B/6,48B/1,65A/6,65B/8,95B/6,96A/11,109B/13

m.-i hāl 64B/11,89B/12

m. i- 61B/4

münāsib-i hāl:halin uygunluğu

m.h. 64B/11,89B/12

münāzara:kaşşılıklı konuşma

m. 11A/8

m.sı32A/5

m.sıda 15A/3

münāzır:münakaşa eden

hall ü m. u muntebâh 19A/13

müneccim:falçı

m. 65B/8

münfa'il:güçenen,güçenmiş

m. 106B/11

münhali':başalmış

m. bol- 80A/5

münkaṭı':kesilen,kesilmiş

m. 85B/4

münşî:güzel yazı yazan,katib

m. 80B/9

münşid:şair okuyan

m.-bâr 23A/8

münşid-bâr:şair yazdıran,şair okuyan

m.ıda 23A/8

muntebâh:uyanık,halleden

hall ü münazır u m. 19A/13

müntec:somuç veren

m.dür 118A/12

müntेशir:intişar etmiş

m. bol- 99A/5

münzel:inzal olunmuş

m. 18B/8

mürebbi':terbiye eden

m. bol- 7B/7

müretteb:tertip olunmuş

m. 107A/13

mürîd:bir şeyhe bağlı olan kimse

m. 3B/9,4A/1,4B/13,6B/10,22A/4

m.i durur 6A/8

m.ler 21B/3

m.leri 74A/10

m.leridindür 5A/9

mürşid: irşad eden, aydınlatan

m. -i zamān 46B/5

mürşid-i zamān: zamanın velisi

m.z. 46B/5

mürtekb: kötü, yakışsız

m. idür 62B/6

mürüvvet: mertlik, cömertlik

m. 53A/7, 106A/10

müsāferet: yolculuk

m. kıl- 78B/6

müsāfir: yolcu

m.ler 26A/5

müsellem: teslim edilmiş, doğruluğu kabul edilmiş

m. 9A/12

m. dür 18B/4, 83A/1

m. tut- 12A/3, 13B/13, 21A/3, 22B/2, 39B/11, 71A/11, 83B/10, 89B/2, 94B/1

müselmān: müslüman

m. 76A/4

m. -veş 15B/2, 28B/8

m.larğa 44A/7

müselmān-veş: müslümanca

m. 15B/2, 28B/8

müseyyib: bkz. h^vāce müseyyib

h^vāce m. 44A/6

müsinn: yaşlı

m. 22B/12

müstāgnī: gönlü tok

m. 19B/2, 45B/11

m. dür 7A/8

m. durur 102B/13

müstahsen:güzel, beğenilmiş

m. 80B/12,118B/6

m.dür 17B/8

m. düş- 70B/10

müstazhir:dayanan

m. 86A/6

müstecâb:kabul olunmuş

m. 41B/11

müstevcib:layık

m. bel- 44A/9

müstevi:düz

maklûb-ı m. 20A/8,80A/8

müstevli:istilacı

m. bel- 55B/11

müşâr:işaret olunan

m.u'n-ileyh 48B/3,104B/1

müşâru'n-ileyh:kendisine işaret olunan

m.i. 48B/3

m.i.i 104B/1

müşerref:şereflendirilmiş

m. 3B/2,5B/5,47A/9

m.dür 48B/2,73A/4

m. bel- 6B/10,7B/10,16A/1,18A/13,31A/6,72A/11,78B/8,79B/8,87A/6

m. kı1- 19A/8,31A/4,88A/13

m.i 38B/13,57B/5

müşerrefi:kişi adı

m. 57B/5

müşg:misk

m.-bü 109A/1

müşg-bü:misk kokulu

m.109A/1

müşkil:zor

m. 95A/8

mütāla'a:okuma,tetkik

m. 54A/10,89A/4

māni'-i m. 54A/11

m. kıl- 106B/13

müte'addid:bir çok

m. 85A/10

müte'allık:ilgili

m. 71A/3

müte'allıkāt:akraba

m.ıdın 73B/7

müte'arriż:taarruz eden,sataşan

m. 53B/10

müte'ayyin:belli,ileri gelen kimseler

m. 23B/2,24A/4,25B/13,26A/5,29B/8,38A/8,45B/7,46A/7,48A/9,51A/11,
57B/9,60A/9,73B/7,75A/4,86A/3,93B/4

m.leridindür 68B/3,72B/12

müte'azzir:özürü bulunan

m.ü'l-cevāb 41A/4

m.dür 99B/6

müte'azzirü'l-cevāb:cevab verilmesi zor olan

m.c. 41A/4

müteberrik:uğurlu

m.41B/9,78B/7

mütedāvilāt:elden ele dolaşan

m.nı 49A/8

mütedeyyin:dine bağılı

m. 10A/13

müte'essir:üzüntülü

m. bol- 84B/9

müteferrik:dağınık,ayrı

m.27B/6

müteğayyir:değişen,bozulmuş

m. 74A/1,81B/9,111A/5

mütehällik:huy edinen

m. 105B/11

mütehayyile:hayal kurma merkezi

m. 105A/6

mütekəbbir:kibirlenen

m. 30A/2,98B/7

mütemekkin:yerleşen,yerleşmiş

m.77A/3,86A/5

m.dür 48B/4

m. bol- 10A/1,70B/12

mütenebbih:uyanık

m. bol- 29B/2

mütevāri:gizlenen

m. 101B/7

mütevattın:bir yeri vatan edinmiş

m. bol- 4B/9,38A/2

mütevāzı':alçak gönüllü

m. 72B/13,105B/10

müteveccih:bir cihete yönelme

m. bol- 6B/9

mütevelli:bir vakfınidaresi elinde olan

m. 70B/7

müttakī:Allah'tan korkan

m. 74B/6

müttakīn:takva sahibi

imāmu'l-m. 74B/1

müttehem:suçlu

m. kıl- 22B/11

müttehim:suçlanan

m. 36B/10

müveccəh:makbul,münasib

m. 22B/2

müyesser:kolayca yapılan,nasip olma

m. 80B/2,116A/6

m.dür 47A/12,116A/8

m. bol- 36A/2,52B/9,58A/13,87A/12,116A/2

müzd:ücret

m. 83A/10

m. bir- 51B/3

müzeyyel:ilavesi olan

m. 2A/5

m. kıl- 19B/13

N

nādān: bilmez

yār-ı n. 42A/2

nādir: ender, az

n. 112B/10

nādirī: bkz. mevlānā nādirī

mevlānā n. 61A/5

nādiren: nadir olarak

n. 33A/12

nāgāh: ansızın

n. 77B/9

nā-hemvār: düz olmayan

n.-ı ma'āş 5A/11

nā-hemvār-ı ma'āş: geçimi iyi olmama

n.m. 5A/11

nahl: hurma ağacı

n. 1 46A/5

nā'imī: bkz. mevlānā nā'imī

mevlānā n. 61A/5

-nāk: -lı, -li

büyü n. 118A/8

süz-n. 112A/1, 116A/10, 117A/10

āteş-n. ininġ 1B/5

nākis: başı öne eğik insan

n. kineniġ 53B/11

nakkārecilik: çalgıcılık

n. ka 15B/6

nakkāş: süsleme ustası

n. 103B/7

nakkāşlıĝ: süsleme ustalığı

n.ını 64A/7

nakkāşlık: bkz. nakkaşlıĝ

n. 64A/5, 85A/12

n.dın 34B/8

nakl: taşıma, aktarma

n. 95A/8, 102B/3

n. kı1- 92B/12, 94A/13, 102B/5

n.nı 31A/3

nakş: resim, süsleme sanatı

n.-perliĝ 63A/11

n.-1 nigār 47A/8

n. kı1- 56B/9

n.ları 73A/12

nakş-1 nigār: resmedilme, resmi yapılma

n.n.1 47A/8

nakş-perliĝ: nakış yapma, resim yapma

n.da 63A/11

nāle: inleme, inilti

n.112B/4

n.si 110B/11

n.sin 110B/9

nām: ad, san

n.ı 1B/7

nā-ma'dūd: sayılamaz, sınırsız

n.1A/3

nā-ma'lūm: bilinmez, belirsiz

n. 2B/8, 74A/2, 105A/6

nāme: yazılı, küçük kitap

n. 80B/8, 80B/10, 81B/7

neseb-n.106B/8

neseb-n.gā 106B/11

ma'sūk-n.si 115B/10

icâzet-n.ler 20B/5

nâ-mevzûn: vezinsiz, ölçüsüz

n. 80B/3

n.dur 79A/3

nâmi: bkz. mevlânâ nâmi

mevlânâ n. 80B/8

nâ-murâd: isteksiz, arzusuna ulaşamamış

n. 84B/8, 99B/4, 103A/5

n.-şive 8A/11, 91A/2

nâ-murâdlığ: karamsarlık, isteksizlik

n.1 43B/10

n.ığa 62A/2

nâ-murâdlık: bkz. nâ-murâdlığ

n.da 38A/1

nâ-murâd-şive: karamsar

n.ş. 8A/11, 91A/2

nâ-mülâyim: uymaz, uygunsuz

n. 48B/4, 94A/12, 101A/13

nâ-mütenâhi: sonsuz

şeref-i n. 47A/12

nân: ekmek

aş u n. 11B/13

nânvâ: ekmekçi

n.dın 11B/12

nâni: bkz. mevlânâ nâni

mevlânâ n. 56B/7

nâr: ateş

n.1 11A/9

nâs: insanlar

evşatı'n-n.dındur 50A/10

nâsır: kişi adı

n. 77B/13

n. u mansūr 7B/1

nāşır u mansūr:mevlana katibinin bir mesnevisi

n.m. 7B/1

nasīb:pay,hisse

bī-n,64A/11

n. bel- 61B/12

n.i 64A/10

nasihat:öğüt

n.114A/1

n. kıl- 77A/8

nā-şâyeste:layık olmayan

n.48B/5

na'ş:cenaze

n.in 17B/12,22A/10

nātüvân:zayıf

n.110A/10

nāyib:vekil

n.rağ 99A/1

nāy-nişest:oturmayan

n.1A/4

nāz:cilve,işve

n.43A/8,117A/3

nażar:bakma,göz atma

n.109B/1

manzūr-ı n. bol- 37A/4

manzūr-ı n.ları 30B/7

nażım:şiiir

n.ğina 64A/5

nāzırī:bkz.mevlānā nāzırī

mevlānā n. 69A/8

nāzil:yukarıdan aşağı inen

n. bol- 1A/3

naẓīr:benzer,eş

bī-n. 20A/5,56B/8,87B/2,103B/7

bī-n.dür 75A/8

n.i 83A/4,105A/5,117B/12

bī-n.i 7A/11

bī-n.idür 70A/2

bī-n.ide 41A/3

naẓm:vezinli,kafiyeli söz,şiiir

n.1A/2,1A/4,1A/7,1A/8,1B/4,3A/11,3B/5,4A/6,4A/8,5A/6,5B/3,8A/5,8B/3,
9B/5,10A/11,14B/7,21A/6,22A/7,24B/8,32B/6,35B/7,37B/1,38A/9,40B/5,
40B/7,40B/13,43B/11,46B/7,47A/7,48A/6,48B/6,57B/13,62A/4,64B/3,
65B/11,69B/9,85B/7,94B/9,96A/3,98A/12,98B/2,101A/3,101A/3,101A/6,
103A/2,104B/2,104B/8,105A/1,105A/5,114A/6

n.-i zülālī 58B/9

bā'is-i n. 88B/6

h^vāh-n n. 36A/7

n. i- 60B/2

n. ayt- 55B/2,60A/3

n. kıl- 4A/5,32A/5,39A/2,49A/13,52A/5,96B/3

n.nıng 82A/12

n.nağa 10A/1,10B/1,12B/7,49A/8,60A/4,94B/2,102B/1,103B/3,104A/5

n.da 10A/2,14B/2

n.i 28A/8,42B/2,47B/10,61A/2,66A/13

n.inıng 1A/5

n.inı 1A/5

n.ıda 22B/5

n.ıdın 95B/12

n.lar 24B/10,62A/12

n.larğa 16B/7,64B/5,89A/13

n.lardın 51B/8

n.larıda 15B/7,52B/2,63A/7,84A/4

n.larından 35B/10,37A/4,48A/6,53B/11,82A/1

nāzım-ı zülālī:zülali'nin şiiri

n.z. 58B/9

nāzük:ince,saygılı

n. 105A/4,107A/10,111A/6

n.-şīve 37A/2

nāzük-şīve:Kıba'î,ince konuşan

n37A/2

nāzūklük:naziklik

n.41A/6

n.i 77B/11

nebi:peygamber

siyerü'n-n. 39A/2

nebire:torun

n. bol- 102B/13

n.sidür 83B/3,91B/6,92B/9

n.si durur 92A/1

n.leridindür 27B/13

necm:kişi adı

n.12A/7

necm:bkz.şeyh necm

şeyh n. 98B/12

necmī:kişi adı

n. 62B/8

nedim:sohbet arkadaşı,güzel hikaye anlatan

n.102A/5

n.-şīve 54A/5

n.-veş 14A/8,44A/12,51A/13

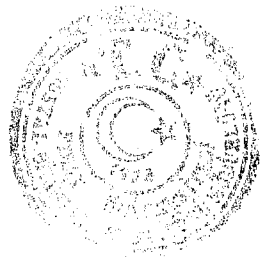
n.i 101B/1

nedimlik:arkadaşlık

n. 80B/11

nedim-şīve:tatlı konuşan

n. 54A/3

nedim-veş:arkadaşça

n. 14A/8,44A/12,51A/13

nef':menfaat

n. al- 72B/1

nefāyis:nefisler

mecālis'ü'n-n. 3A/9

nefehāt:esintiler

n.ü'l-üns 26B/13

nefehātü'l-üns:molla cami'nin bir eseri

n. 26B/13

nefes:soluk

n.in 82B/8

nefeslik:konuşma

bed-n. 44A/5

nefis:pek hoş,hoşa giden

kısm-ı n. 3A/9

zāt-ı n. 47B/7

nefs:ruh,can,hayat

n. 83B/12

n.-i emr 71B/10

n.iğa 50B/9

nefs-i emr:nefsin isteği,arzusu

n.e.de 71B/10

nefslik:nefsli

şikeste-n. 104B/7

negühide:kötü,çirkin

n. 88A/13

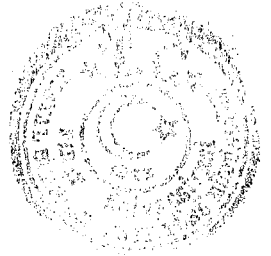
negürān:esterabad'da bir mezarlık

n. 8A/10

nemā:artma,çoğalma

neşv ü n. 14A/3,81B/5

nemāz:namaz,islamın şartlarından

n. 72B/4

n.-nişin 72B/4

n. kı1- 72B/8

nemâz-nişin: birlikte namaz kılma

n. kı1- 72B/4

ner:er

n. 19A/6

nerd:tavla oyunu

n. 75B/1,100A/7

n.niñ 100B/11

nergisi:bkz.mevlânâ nergisi

mevlânâ n. 55B/1

neseb:nesil,soy

n. 10A/9,45B/188A/3,96B/2

n.-nâme 106B/8,106B/11

n.çe 45B/1

n.i 45A/13,106B/7

n.ide 70B/3

neseb-nâme:soyu anlatan kitab

n. 106B/8

n.gâ 106B/11

nesh:bir yazı çeşidi

n.-i ta'lik 31A/12,57B/9,82B/13

nesh-i ta'lik:yazı çeşidi

n.t. 31A/12,57B/9,82B/13

neşr:düz yazı,inşa

h^vâh-ı n. 36A/8

n.de 105A/5

n.ini 101A/7

n.leridin 48A/6

neşât:sevinç,neşe

n.75B/1

n.-efzâ 2B/4

mücib-i n.dur 81B/7

neşât-efzâ:sevinç artıran

n.rak durur 2B/4

neş'e:sevinç,keyif

n.si 60B/13

n.sidin 90A/10

neşter:bıçak

n.i 108B/13

neşv:yeniden ortaya çıkma

n. ü nemâ 14A/3,81B/5

neşv ü nemâ:yetişip büyüme

n.n. 81B/5

n.n. tap- 14A/3

netâytic:sonuçlar

n.55A/1,107A/6

n.-i tab' 3A/7,43A/1

n.i 47B/3

n.ininġ 106A/2

netâytic-i tab':yazılanların sonuçları

n.t.ıdın 3A/7,43A/1

netice:sonuç

n. 2B/3

n.si 79A/1,79A/4

ne'uzu billah:Allah korusun

n.b. 99B/4

nev:yeni

n.-bahâr 113B/7

n.-pesendlik 57B/4

nev':çeşit,tür

n. 7A/11,13A/10,25A/2,26A/2,26B/9,36B/2,36B/4,39B/8,43A/5,44A/2,45B/11,
46A/2,49B/13,55B/3,60B/3,61A/12,65A/11,70B/11,74A/13,77A/8,80A/4,

113A/12,113A/13,113B/1,114B/7,118B/9

n.n;dür:114B/10

n.i 52B/2

nevāhī:yan,çevre

n.de 42B/2,62A/8

n.dindür 100B/6

n.siniñg 97A/11

n.siğa 91A/8

n.side 41B/11

n.sidedür 25B/4,27B/12

n.sidin 91A/7

n.sidindür 57A/6

nevāliğ:sesli

mevzün-n. 2A/6

nev-bahār:taze,körpe

n. 113B/7

nevbet:kere,defa

n.99A/11

nev-pesendliq:yenilik,değişik güzellik

n.dın 57B/4

nevvāb:vekillik eden

n. 95B/7

nezāket:naziklik,zariflik

n.2B/6,2B/7

nezāyir:nazireler

n. 54A/4

nezd:kat,yan

n.ide 82B/4

nısf:yarı

n.iğa 75A/10

ni:ne

n. 13B/8,13B/8,19A/2,19A/4,22A/6,28B/3,36A/2,36A/3,42A/13,42B/4,

42B/6,43A/8,43A/8,43B/5,45B/12,49B/11,49B/11,52A/4,78A/10,82A/12,
82A/12,93B/6,95A/4,97B/2,99B/2,100B/11,106B/5,115A/10,115A/10,115B/8,
117A/2

n.dür 82A/8

niçe:nice,nasıl

n.2B/9,3B/3,12A/9,27A/4,27B/5,27B/6,27B/6,28B/10,33B/8,36B/1,43A/1,
52A/4,52A/13,74A/1,76A/2,83A/9,85B/5,88A/13,95B/10,99A/2,104A/8,
107A/5,107A/6,107B/1,107B/2,109B/10,109B/11,115A/13,115B/9,116B/3,
117A/2,117B/9,117B/12,117B/13

niçük:nasıl,ne yolda

n. 25A/2

nifāk:iki yüzlülük,fesat

n.ka 85A/4

nigār:resim

reşk-i n. 2A/7

n.-sitān 106B/10

naqş-ı n.ı 47A/8

nigār-sitān:güzelleri çok olan yer

n. 106B/10

nige:nasıl

n. 119A/4

nigün:altüst olmuş

n. 82A/11

ser-n. 82A/10

nihān:gizli,saklı

n. 108B/2,108B/3,108B/4,108B/5,108B/6,108B/7

der-n. 108B/5

n.-esrār 25B/9

sırr-ı n. 119A/2

nihān-esrār:aklın kavrayamayacağı gizlilik

n. 25B/9

nihāyet:sen

n. 111B/9

nime:hiç bir şey

n. 3A/7,6B/2,7B/8,11B/3,16A/10,23B/3,23B/4,34B/8,38A/2,43A/2,43A/2,
49B/7,57B/4,58A/11,81B/8,83A/8,87B/6,93B/7,94A/12,107A/2,118B/4

n.ge 57A/12

n.kinesi 37A/13

n.kineler 71A/11

n.m.35A/8

n.sin 24A/7

n.ler 40A/2,43A/12

nişārī:kişi adı

n. 92B/1

nisbet:bağlılık,ilgi

n. 75A/6,116B/5

n. bir- 85A/4

n. kıl- 16B/5,110B/10

n.in 102A/10,

n.din 79A/9

n.i 68A/1

nişābur:yer adı

n. 5A/8

n.ga 4B/9

n.dındur 12A/2,32B/5,77A/3

n.dın durur 37A/8

nişānē:iz

n. 3A/7

nişest:oturan

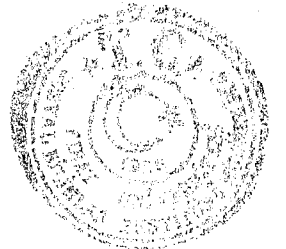
n. 1A/4

nitey:nasıl,ne güne

n. 116A/12

niyābet:vekalet

n. kıl- 94A/11

n.ka 89B/5

niyâz:yakarış

n. 117A/2

n.-mend 2B/11,19A/9

n.nımnı 35A/9

n.ı 116B/13

niyâz-mend:yalvaran

n.ler 2B/11

niyâz-mendlig:yalvarma

n.lar 19A/9

niyün:niçin

n.80B/4

niyet:meram

n.-dârlig 29B/2

n.i 109B/3,112B/8

niyet-dârlig:niyetlilik

izhâr-ı n.29B/2

niyüçün:bkz.niçin

n. 61B/11,81A/7,107B/9

niza':çekişme

n. 14B/3

nizâm:bkz.mevlânâ nizâm

mevlânâ n. 37B/9,67A/4

nizâm:düzen, usul

kelâm-ı mu'ciz-n.ı 1B/2

nizâmî gence'î:bkz. şeyh nizâmî gence'î

şeyh n.g. 51B/10

nizâmîler:mevlana fasihe'd-din'in sülale adı

n. 88A/2

nizâmu'd-dîn:bkz. mevlânâ nizâmu'd-dîn

mevlânâ n. 74B/5,77A/2

nizâmu'd-dîn herevî:bkz. mevlânâ nizâmu'd-dîn herevî

mevlānā n. h. 88A/1

noksān:eksik

n.lar 100A/6

nöyan:kişi adı

n. 37A/5

nökerlig:askerlik

n.ige 22B/4

mukūd:nakitler

n.ıdın 45B/10

mu'mān:kan

lāle-i n. 110B/8

lāle-i n. ga 110B/5

mūr:kişi adı

n. 85B/1

mūr:bkz.mevlānā mūr

mevlānā n. 82B/3

mūr:aydınlık,parlaklık

n. 61B/9,102A/12

n.-ı irfān 47A/1

n.-ı merkāde 102A/12

mūr-ı irfān:aydınlık.zihin aydınlığı

n.i.dın 47A/1

mūr-ı merkade:kabir muru

n.m. 102A/12

mūr sa'id big:kişi adı

n.s. b. 43B/4,91A/6

mūrü'd-dīn 'abdurrahman cāmī:bkz.mevlānā mūrü'd-dīn 'abdurrahman cāmī

mevlānā n.'a.c. 1B/11,47B/1

mūş:içki

n. kıll- 71A/2

mutk:söz

n.ı 108A/11

nücüm:yıldızlar

n. 67A/2,73B/6

nükte:ince anlamlı söz

n.n. 48A/7,106A/12,107A/3

n.-perdâzlıg 118B/10

nükte-perdâzlıg:nükteli söz söyleme ustalığı

n.ları 118B/10

nümâyende:gösterici

n.dürler 3A/5

-nümâylik:gösterme

tevfik-i reh-n. 87A/2

nümâyişlik:gösterişli

n. 1A/8

nümüdâr:görünen

n.114B/11

n.1 48A/10,77B/3

n.ığa 108B/9

n.iça 108A/10

nüvis:yazan

hös-n. 59B/10,80B/10

0

oğul: evlat, erkek çocuk

o.13B/1,102B/12

o.1 12B/3,21B/12,37A/7,94A/6

o.ıdur 29A/5,30A/1,45A/13,56A/10,60B/6,61A/11,64A/10,65B/5,67A/2,
67B/10,74A/8,75A/3,78A/3,79B/5,83B/3,83B/9,84A/9,84B/8,86B/2,87A/10,
88B/8,89A/10,90B/11,91A/7,91B/8,92A/7,92B/1,93A/2,93A/8,93A/13,
96B/8

o.1ğa 77B/7

oğurla-: gizlici çalmak

o.-p 43A/4

oğşa-: benzemek

o.-runı 92B/4

o.-ş1 43A/5

oğşat-: benzemek

o.-tı 43B/1

o.-ıp 116A/13

ok: pekiştirme edatı

o. 20A/13,23A/1,38B/11,90A/8,96A/10

o.dur 7A/7,20A/4,22B/8,26B/11,38A/6,43A/10,108A/3

o. durur 21A/13,23A/5

oku-: okumak

o.-r 23A/9,42A/1,60B/1,84B/9,97A/13

o.-rlar 43A/7

o.-dum 20B/6

o.-dı 26B/5,31A/2

o.-ydur 36A/9

o.-li 19A/7

o.-p 26A/8,73A/8,99B/10,102A/3

o.-ptur 41B/10,73A/10

o.-turlar 101A/2,101A/7,102B/10

o.-pmin 27A/4

o.-psin 19A/5

o.-gaç 73B/13

o.-ğan 43B/6,101A/8

o.-rda 84B/8

o.-may 51A/3

o.-mağ 4A/10,58A/6,102A/1

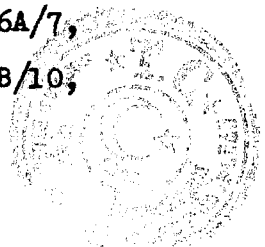
o.-mağıya 77B/5

e:işaret sözü

o. 44B/10

a.nıng 1A/2,1A/7,5A/1,6A/10,7B/10,7B/12,9A/12,10A/2,11A/10,11B/1,
12A/12,12B/3,12B/7,13B/7,14A/10,14A/10,14B/3,15A/13,17B/2,17B/5,
17B/8,19B/5,20B/5,20B/6,23B/12,24A/7,24B/4,25B/6,26B/13,27A/3,27A/13,
27B/1,28B/3,29B/3,29B/4,31B/2,34A/9,35A/12,36B/5,38A/10,40A/13,42A/12,
42B/2,42B/6,43A/1,44A/9,45A/5,46A/1,46A/3,51A/2,51A/2,52B/12,53A/5,
53A/8,53B/1,60A/4,60A/9,60B/1,65A/1,65A/11,65B/4,69B/12,70B/9,71A/5,
72B/2,72B/8,73B/6,75B/11,78B/3,81B/1,85A/10,85B/6,86A/2,86A/9,86A/12,
89B/1,89B/7,89B/9,92A/1,95A/4,95A/5,95A/9,95A/10,95A/11,95B/1,95B/5,
95B/12,95B/13,96A/6,97B/9,98A/6,98A/12,99B/6,101A/8,102B/12,103B/3,
103B/8,111B/11,112B/8,113A/4,113B/5,116A/13,117B/10,119A/4

a.nıngdur 5A/6,7A/5,8A/5,8B/4,9B/3,9B/5,10A/11,10B/3,10B/11,11A/4,
11A/11,12A/7,12B/4,13A/4,13A/11,13B/9,14B/7,15A/8,15B/7,16A/2,16A/11,
16B/1,17A/4,17A/10,19B/10,20A/12,20B/8,20B/11,22B/6,23B/6,24A/1,
24A/9,24A/12,24B/8,25A/4,25B/9,27A/9,27B/10,28A/4,28A/10,28B/5,28B/13,
29A/7,29B/10,30A/3,30A/13,30B/5,31A/7,32B/1,32B/7,33A/1,33A/5,33B/8,
33B/12,34B/13,35B/3,35B/11,36A/5,37A/5,37B/6,38A/3,39A/8,39B/1,39B/4,
40B/4,40B/13,42B/3,43A/4,43B/6,43B/11,44A/11,45A/5,45B/11,46B/13,
48B/10,48B/12,49A/1,49A/10,49B/3,50A/5,51A/6,51A/12,52B/2,53A/1,
53B/13,54A/12,54B/1,54B/8,54B/10,55A/4,55A/13,55B/6,56A/1,56A/7,
56A/13,56B/4,56B/12,57A/3,57A/7,57B/2,58A/2,58A/7,58A/13,58B/10,

59A/2,59A/4,59A/8,59B/1,59B/6,59B/12,60A/5,60A/11,60B/7,60B/10,
 60B/13,61A/2,61A/8,61B/13,62A/5,62A/9,62A/13,62B/7,62B/9,63A/3,
 63A/8,63A/13,63B/4,63B/10,64A/3,64A/12,64B/3,64B/6,64B/8,64B/11,
 65A/3,65A/7,65B/2,65B/6,65B/11,66A/2,66A/6,66A/10,66B/1,66B/4,
 66B/7,67A/3,67A/5,67A/9,67A/12,67B/5,67B/8,67B/12,68A/2,68A/4,
 68A/8,68A/13,68B/5,68B/7,68B/10,69A/1,69A/5,69A/9,69A/12,69B/3,
 69B/6,72B/9,73A/13,74A/5,74B/13,76B/12,77B/13,78A/13,79A/13,79B/11,
 80B/5,81A/3,81B/2,81B/11,82B/1,82B/9,83A/5,83B/1,83B/6,84A/6,84A/12,
 84B/10,85A/5,85B/1,85B/7,85B/13,86B/3,86B/11,87A/7,87B/8,87B/11,
 89A/7,89B/10,90A/12,90B/7,91A/3,91B/10,92A/5,92A/11,93A/5,93A/10,
 93B/9,94B/2,94B/10,96B/6,97A/3,97B/2,97B/7,97B/12,98A/13,98B/9,
 99A/6,99A/12,99B/10,100A/3,100A/8,100B/1,100B/6,100B/12,103B/4,
 104B/2,105A/7,105B/12

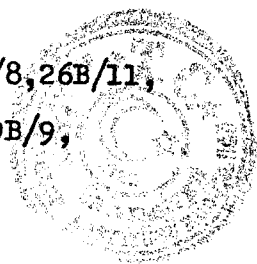
a.niñg durur 5B/6,9A/2,14A/12,16B/11,37B/3,37B/11,38B/8,42B/9,
 44A/13,44B/5,45A/8,45B/2,50B/10,54A/5,57B/7,58B/6,62B/12,64A/7,
 84B/3,89B/12,91B/3,92B/6,97A/8,103B/10,104A/5,104B/9,105A/1

o.ni 2A/4,107B/9

a.ni 3A/8,5A/5,5A/12,9A/12,13B/13,14A/11,14B/10,17A/3,17B/8,17B/13,
 20B/2,21A/2,21A/3,26A/1,27A/6,27B/8,28A/9,28A/13,29B/1,36A/3,36A/8,
 38B/1,45A/11,48A/3,55A/11,55B/2,55B/11,58B/5,63A/2,63A/12,64A/1,
 64B/7,65B/10,66A/2,74B/6,76A/3,76B/5,79B/13,80B/9,80B/10,80B/13,
 87A/2,89A/4,89B/3,89B/7,91B/1,92A/3,92B/9,93B/4,95A/6,98B/4,98B/12,
 102B/9,112B/3,114A/9

a.nga 1A/1,4B/10,5A/4,5A/10,6B/10,7A/11,7B/7,7B/11,10B/9,11A/10,
 13A/7,17B/12,19A/10,21A/6,22A/4,22A/13,22B/13,23A/6,26A/9,26A/11,
 29A/12,32A/3,33B/2,34B/12,36B/10,39B/7,42B/12,43A/7,43B/3,46A/10,
 53A/11,53B/10,54A/11,55B/11,56A/1,56B/12,58B/9,61B/2,63A/7,68A/1,
 74B/7,77A/4,79A/9,80A/11,80B/13,81A/12,82A/8,82B/3,83A/1,83A/7,
 86A/6,87A/7,87A/12,89A/7,90B/7,91A/12,92A/3,93B/6,95B/4,99B/5,
 104A/11,106B/12,119A/3

a.nda 2B/10,6B/9,7B/3,11A/8,19A/13,21B/12,22A/10,23B/12,26B/8,26B/11,
 30B/11,31A/6,38A/6,38B/12,40A/10,50A/12,53A/1,59B/1,65B/6,79B/9,

88B/1,93B/7,110A/4

a.ndadur 33A/8,33B/1,41B/12

a.ndağı 95B/2

a.ndandin 75A/11

a.ndın 3B/10,5B/4,5B/12,11B/7,12B/3,21A/6,21A/9,24B/11,27A/8,27B/2,
29A/6,30A/8,30A/9,30B/9,36B/1,44A/6,45B/5,46A/11,46B/9,47B/10,48A/1,
48A/10,49A/7,50A/6,50B/7,52A/12,52B/1,52B/7,53A/9,53B/1,53B/7,57A/11,
62A/12,63B/6,66B/10,72B/1,73A/3,75A/8,77B/5,77B/12,82A/4,84A/11,
85A/8,88A/7,89B/6,92A/1,92A/2,92A/9,92B/11,92B/12,94A/12,98B/11,
99A/1,99B/4,99B/6,100A/3,101A/13,101B/12,102A/4,103A/2,104A/12,
111B/12,117A/13

a.ndındur 4B/1,15A/5,34B/4,39A/3

a.nça 7B/6,20B/6,41A/11,76A/12,77B/1,79A/12,83A/1,85A/13,90A/9,
92A/10,96B/11,98B/6,112B/2

a.lar 2A/3,17A/10,18B/2,18B/11,19A/1,19A/11,19A/13,25A/12,47A/4,
76B/3,83A/8,86B/9,107A/3

a.lardurlar 101B/2

e.larnıñ 3B/7

a.larnıñ 1B/6,3A/13,3B/3,18B/8,19B/1,28B/9,28B/11,47A/5,47A/7,
47B/2,47B/4,

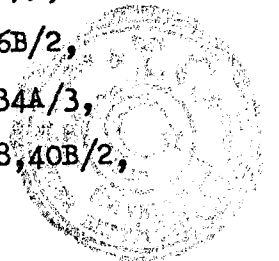
a.larnı 18A/2,28B/12,88A/2

a.larğa 69B/2,88B/6

a.lardın 5A/11,18A/11,69B/9,101B/4

ol:işaret sözü

o. 1A/3,1A/6,1B/11,1B/13,2B/7,2B/8,2B/12,3A/6,3B/2,4A/8,4B/3,4B/5,
4B/13,5A/3,5B/12,5B/7,6B/3,6B/10,6B/13,8B/1,9B/1,10A/5,11B/2,11B/3,
12A/10,12B/2,14A/9,14B/4,14B/4,14B/6,16A/12,17A/1,17A/9,17B/1,18A/8,
18A/10,18B/3,18B/10,19A/8,19A/9,19B/4,19B/8,20A/8,20A/10,21A/12,
21B/13,22A/1,22A/12,22B/8,22B/8,22B/11,23A/1,23A/3,24A/8,24B/9,
24B/10,25A/2,25A/5,25A/11,26A/6,26A/9,26A/9,26A/10,26A/12,26B/2,
27A/8,27A/13,28A/9,29A/10,31B/4,31B/13,32A/3,33A/12,33B/11,34A/3,
34A/4,35A/5,36A/13,36B/4,37B/1,38A/9,38B/7,39A/6,40A/4,40A/8,40B/2,

41A/5,41A/11,41B/3,41B/4,41B/10,42A/3,42B/2,43A/5,43A/10,43A/11,
 43B/3,44A/7,45A/4,46B/4,46B/9,47A/10,47B/6,47B/8,48A/5,49B/1,49B/1,
 49B/8,50A/5,50A/11,51B/2,52A/3,52A/5,53A/8,53B/2,53B/11,55B/13,
 56B/8,56B/10,57B/6,57B/9,58A/7,58A/12,59A/7,59A/12,60A/9,60B/3,
 62A/8,62A/11,63B/9,64A/1,66A/1,66A/6,66B/10,69B/4,69B/10,69B/12,
 71A/4,71A/10,71A/12,71A/13,71B/6,72A/3,73A/3,74B/3,74B/8,74B/13,
 75A/7,75A/9,76B/5,77B/11,78A/6,78B/5,78B/12,79A/11,80A/1,81A/9,
 81A/11,81B/9,82A/4,82A/8,82B/6,83A/11,83A/13,83A/13,85A/2,85A/3,
 85A/8,85A/9,85B/12,86A/6,87A/3,87A/6,87B/4,89B/3,89B/8,90A/11,
 93A/4,93B/3,93B/8,94A/4,95A/8,95B/3,95B/4,95B/5,95B/8,95B/8,95B/9,
 95B/11,96A/9,98A/3,98A/12,98B/4,99B/5,100B/4,101A/3,101A/9,101A/10,
 101B/1,101B/8,101B/8,101B/9,101B/10,102A/2,102A/9,102A/10,102B/2,
 103A/5,104B/5,105A/8,106B/11,106B/12,107A/2,107A/4,107A/4,107A/10,
 107A/11,107A/12,107B/1,107B/2,108A/2,108A/2,108A/7,108A/11,108A/12,
 108A/13,109A/9,109B/10,110A/5,110A/7,110A/9,110A/13,110B/2,110B/3,
 110B/5,110B/10,111A/2,111A/3,111B/10,113A/6,113A/11,113A/11,113B/2,
 113B/4,114B/1,115A/2,115A/2,115B/3,116A/1,116A/7,116A/8,116A/8,
 116B/2,116B/7,117B/5,118A/1,118A/4,118B/1,118B/4,118B/8,118B/9,
 118B/12

hem e. 80B/4,92A/8,100B/6,103A/2,108B/11,113A/8

o.dur 7B/10,37B/1,37B/2,57B/9,62A/4,104B/2

o. durur 19B/4,57B/5

o.ça 2B/6,3A/3,3A/5,19A/11,27B/3,53A/7,103B/9

el-:elmak,meydana gelmek

o.-miş 105B/1,105B/2

o.dum 115B/4

o.-di 113B/7

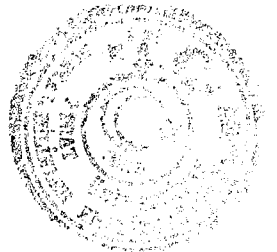
o.-ayın 104A/8,104A/9

o.-sam 108B/12

o.-mas 117A/3

oltur-:oturmak

o.-ur 41A/7,81B/10

o.-dı 26B/4

o.-up 18B/12,21A/5,87A/5

on:sayı

o. 94A/8,98B/8

on iki miň:sayı

o.i.m. 27B/2

ordu:ordu,asker topluluğu

o.sığa 79A/5

orta:orta,meyan

o.sıda 39A/1

ortuk:bkz.artuk

o.rak 115A/8

ot:bitki

o.23B/4

ot:ateş

o.16A/13

o.miňg 113B/3

o.ka 110B/2

o.umnu 117B/8

o.1 44B/1,113B/2,113B/4,117A/11

o.1miňg 111B/12

o.1din 112A/2,113A/8,113A/10,113A/13,117A/9

otuz:sayı

o. 60A/3,79A/11,88A/4,105B/12

oyna-:oynamak,eğlenmek

o.-r 59A/1,83B/11

o.-rğa 75B/1

oyun:oyun,eğlence

o.18B/10

ö

ög-:övmek

ö.-edürler 65A/2

öksük:eksik

ö.92A/10

öksül-:eksilmek

ö.-mesün 47B/5

öl-:ölmek

ö.-sün 103A/5

ö.-sem 44B/7

ö.-üptür 78A/11

öltür-:öldürmek

ö.-üptür 98B/12

ö.- 112B/7

ölüm:ölüm

ö.65B/4

ö.ni 112B/5

ö.i 103A/5

'ömer şeyh:bkz.sultân baykara bin 'ömer şeyh

sultân baykara bin 'ö.ş. 14A/8

'ömr:ömür,hayat

'ö.3A/12,13A/1,46A/5,89A/3

'ö.i 7B/7,13A/12,39A/13,41A/9

'ö.ide 7B/3

örgen-:öğrenmek

ö.-di 98A/4

ö.-ip 50B/1

ö.-ipmin 4A/8

örte-:yakmak

ö.-di 112A/3,113B/1,113B/4,113B/5

ö.-megi 118A/2

örten-:yanmak

ö.-gey 111B/13

ö.-se 103A/3

öt-:geçmek, ölmek

ö.-er 8A/7,17B/13,41B/1,46A/2,56A/12

ö.-ti 5B/8,6A/6,8A/7,9B/10,13A/5,13A/12,17A/1,20A/3,21A/13,21B/11,
22A/9,24B/11,29B/13,34A/12,38A/6,38B/11,46B/5,53A/9,53A/11,67B/10,
80A/11,91B/8,114B/13,114B/13

ö.-üp 27B/9,35A/11

ö.-üptür 65B/2,92B/3

ö.-üptürler 7A/10

ö.-gen 2A/13,35A/6,108A/9

ö.-güçe 25A/7

ö.-günçe 37A/12

ö.-mes 75A/8

ö.-mek 77B/12

ötker-:geçirmek

ö.-ür 34B/12,97B/5

ö.-di 89A/3,103B/10

öy:ev

ö.i 112A/7

ö.idedür 44A/10

ö.idin 22B/12

öz:kendi

ö. 1B/10,5A/13,6B/12,7A/7,7A/10,8B/1,8B/13,9B/8,11A/13,11B/1,12A/12,
12B/4,13A/8,17A/2,19A/7,19B/6,20A/4,20B/4,20B/13,21B/1,22A/13,21B/1,
22A/13,22B/4,23B/13,25B/8,26B/1,26B/12,29A/12,34A/10,34B/10,37A/7,
39B/2,39B/12,40A/3,41A/2,41A/7,41B/2,41B/3,41B/12,43A/4,43B/4,44A/6,
44A/10,47A/3,50B/5,51B/3,58A/13,60B/3,61A/7,62A/2,64B/11,65B/8,
70B/13,72A/9,74A/2,74A/4,76A/4,79A/10,84B/8,87A/11,88A/12,92A/9,
94A/2,97B/9,102A/5,109A/7,109A/11,109B/12,110A/3,111A/5,111B/13,

112B/9,113A/11,113B/2,113B/6,113B/13,114A/4,114B/11,116B/13,117A/9,
117B/4,117B/9

ö.in 8B/7,29B/9,38B/7,46B/1,51B/7,60A/1,60A/13,61A/7,64A/2,64A/6,
74A/11,74B/8,76B/10,84B/9,101B/7,113B/9

ö.ni 54A/10,109A/6

ö.nining 89A/12

ö.niga 111B/5

ö.üm 115A/7

ö.ümni 49A/5

ö.ümüzni 52A/1

ö.i 9A/6,23A/8,28A/7,30A/10,34B/10,36B/5,37A/10,39A/1,74A/9,75A/4,
83B/10,86A/4,87A/13,87B/5,90B/4,91A/1,91A/11,92A/10,93A/3,96A/9,
98B/7,103A/8

ö.ining 23A/2,49B/10,72A/2,92A/4,110B/4

ö.ini 57A/10,92B/3

ö.ige 16B/5,36B/10,61B/11

ö.ide 52B/5

ö.ideki 52B/10

ö.idin 31A/3

ö.leri 4B/1,101A/2

ö.lerin 86B/10

özbek:timurlulardan sonra türkistana hakim olan türk bayu

ö. 6B/5

özge:başka

ö. 6A/11,7A/4,11B/3,22A/6,28B/11,40A/13,42A/13,49B/7,70A/1,76B/9,
80A/6,83A/8,84A/3,85A/11,87B/7,88B/1,90A/2,92B/4,94A/1,103A/10,
110B/13,111A/2,113A/12,113A/13,113B/1

ö.çe 105A/11,105A/12,110A/9,110A/10,114B/2,114B/3,114B/5,114B/6,
114B/8,114B/9,114B/11,114B/12

ö.lerge 111A/3

ö.lerdin 45A/5

özr:özür,kabahat

'8. 117B/7

'8.in 117B/4

P

pādişāh:hakan,kağan

p. 7B/7,29A/3,29A/12,30A/7,55B/10,70A/12,71B/8,78A/4,86A/7,95A/11,
95B/7,95B/9,98B/5,103A/13,103B/6,103B/8

hażret-i p, 80B/11

p.-āne 89B/9

p.-zāde 29A/5

p.-ı siyāsī 44A/5

p.-ı zamān 3B/12,22B/13,49B/9

p.nıñg 86A/5,86A/8,86A/10,98A/5

p.ı 6B/11,22A/5,96A/5

p.iğa 94A/11

pādişāh-ı siyāsī:padişahın idam hükmü

p.s.ğa 44A/5.

pādişāh-ı zamān:zamanın hükümdarı

p.z. 3B/12,22B/13

p.z.nıñg 49B/9

pādişāh-āne:padişaha yakışır şekilde

p. 89B/9

pādişāhī:padişaha aht

mülk-i p. 17B/9

pādişāhlıg:hakanlık

p.ı 23A/2

pādişāh-zāde:padişah çocuğu

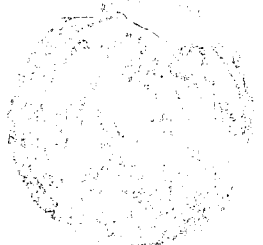
p. 29A/5

pāk:temiz

p. 5A/3,74A/5,79A/7,116B/6

esr ü p. 117A/10

dürr-i p.inıñg 1B/4

pākīze: temiz, lekесiz

p.15B/12

parça: ufak, küçük

p. 73B/9, 75A/6, 76B/9

pāre: parça

p.-kār 73B/5

pārsā: dilencilik

p. 105B/1

pāy: ayak, kök

p,-dār 3A/2

p.-ı hisār-ı havz 77A/10

pāy-ı hisār-ı havz: hisarın etrafındaki suyu aşma gücü

p.h.h. 77A/10

pāy-dār: devamlı, sağlam

p.3A/2

pāye: rütbe, derece

p.sini 1A/5

p.sidin 3B/3

pāyende: kişi adı

p. 59A/4

pehlevān: kişi adı

p. 70A/4, 70A/8

p.hüseyin 43B/8, 69B/11

p. kātib 69B/4

p.dur 70B/2

p.niḡ 70B/3

p.niḡdur 70A/11

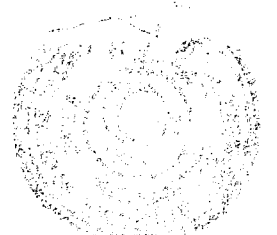
pehlevān hüseyin: kişi adı

p.h. 43B/8, 69B/11

pehlevān kātib: kişi adı

p.k. 69B/4

pehlül: bkz. şeyḡ pehlül

şeyh p. 90B/10
 penâh: sığınak
 p.1 119A/8
 pend: nasihat
 p.-pezîr 50A/1
 pend-pezi̇r: öğüt tutma
 p. 50A/1
 perçem: kakül
 p.dür 110A/5
 p.i 110A/3
 perdâz: düzenleyen
 p.1 106A/13
 perdâzlig: düzenleme
 nükte-p.ları 118B/10
 perde: örtü
 p.sığa 2A/4
 -perest: çok seven
 tab-p. 1A/4
 peri̇: çok güzel
 p. 34A/3,108B/12
 türk-ç p.103A/11
 p.-veş 16B/13,111B/8,111B/10,113B/2,113B/4
 p.ğa 109A/9
 perişân: dağınık, karışık
 p. 22B/8,55A/11,63A/13,111B/10
 p.dur 50A/2
 perişânlığ: dağınıklık
 p.1 55A/11,111B/8
 perişânlık: bkz.perişânlığ
 p.58A/12
 peri̇-veş: peri gibi
 p. 16B/13,111B/8,111B/10,113B/4

p,iniň 113B/2

-perliğ: yapma

nakş-p.da 63A/11

pervā: korku, çekingenlik

p. 5B/13

p. kıl- 46A/2

pervālık: çekingenlik

bī-p. 100A/6

bī-p.dın 87B/6

pervānçı: hükümdarın emir ve fermanlarını yazan ve bildiren memur

p. 89B/5, 96B/8

pervāne: ışığa gelen küçük kelebek

p. vü şem' 11A/7

p.si 34A/4

pervāne vü şem': mevlana ruhi yazeri'nin bir eseri

p.ş, 11A/7

pervār: besili

p. kıl- 113A/3

-perver: besleyen

hüner-p. 103B/6

perverde: beslenmiş, eğitilmiş

p. 115B/2

pes: ard, arka

p.-ām 13A/1

pes-'ām: sonraki yıllar

p.-ı firīb 13A/1

pes-'ām-ı firīb: aldatıcı yıllar

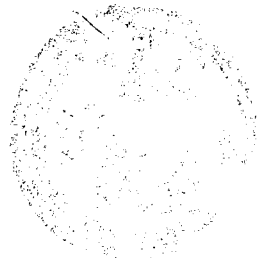
p.f. 13A/1

pesend: beğenme, beğenen

dil-p. 104B/13, 112A/10

p. kıl- 51B/12, 53A/1, 80B/10, 90A/9

pesendide: beğenilmiş, seçilmiş

p. 17B/7,48A/10,77B/1,88A/10,94A/7,104A/10

-p̄esendlik: seçme

nev-p.dın 57B/4

pest:alçak,aşağı

p.1A/5,74A/12

peimān:pişman

p. bol- 57B/6

peydā:mejdana çıkma,açıkta olma

p. 16B/12,77B/3,104B/3

p. bol- 22B/12,63A/2,66A/1,66A/9,69A/4,69B/13

p. kıl- 24B/12,50A/13,71A/1,88B/11,100A/2

peyderpey:arka arkaya

p. 102A/8

peyker:yüz,surat

p.imiz 103A/11

peyrev:arkası sıra giden

p.ler 2B/12

peyvend:ilgi,bağ

p. 109B/4

-pezīr:kabul eden,alan

dil-p. 33A/3,47B/9,110A/4

ıslāh-p. 79A/7

pend-p. 50A/1

mu'ālece-p. bol- 56A/6

dil-p.rağ 3B/5

pīc:büklüm,kıvrım

p. ü tāb 116A/1

pic ü tāb:dolanıklık ve kuvvet

p.t. 116A/1

pīr:yağlı,üstad

p. 5B/9

p. budāđ 33A/11

p. sîşad sâle 32A/10,83B/2,96A/5,96A/8

p.-i mu'ammâ 27A/6

pîr-i mu'ammâ:mu'amma üstadı

p.m. 27A/6

pirâste:düzenlenmiş

p. 1B/9,94B/8

p. durur 83A/2

pîr budag:kişi adı

p.b. 33A/11

pir sîşad sâle:kişi adı

p.s.s. 32A/10,96A/5,96A/8

pîş:ön

p. 71A/6

pişvâ:başkan

p.s.ı 47B/8,70B/2

puhte:pişmiş,olgun

p. 32A/2

hem-p. 12B/2

puhtelik:olgunluk

p. 100A/2

pülmälân:yer adı

p.da 36A/8,36B/3

purâni:bkz.şeyhzâde purâni

şeyhzâde p. 79A/8

püşluk:giyen,giymiş

kepenek-p. 37A/11,57A/6

püle-:üfleme

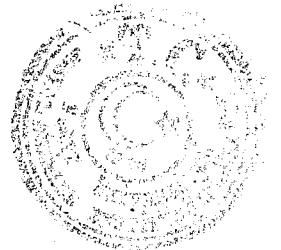
p.-gendi 23B/4

pür:dolu

p.-güylük 99B/5

p.-kârlık 88A/8

p.-şür 28A/2

pür-güylük:çok söyleme

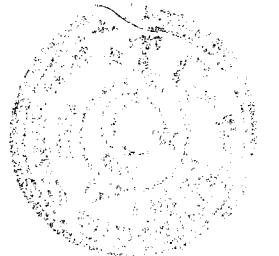
p. 99B/5

pür-kārlıg:çok iş yapma

p. 88A/8

pür-şür:fazla gürültü

p. 28A/2

R

rab:Allah

r. 119A/1,119A/5,119A/6,119A/7,119A/8

rabt:bağ

r. 39B/7

rāğib:isteklā,isteyen

r. 99A/12

r. bel- 4A/3

rahimallah:Allah merhamet eylesin

r. 79B/7

r.ning 96A/2

rahm:acıma,esirgeme

r. ilt- 115A/12

r. kıl- 115B/1

rahmet:acıma,yarlıgama

r. kıl- 43B/4,56A/1,89A/7

r.iga 20B/13

rahye:meydan

r.de 18B/12

rā'is:reisler,başkanlar

r.i 47B/6

ra'nā:güzel,hoş

r.-sıfatlık 49B/12

kādd-ı r. 110B/2

zarīf ü r. 56B/7

zibā-yı r. 22A/2

h^vāh-ı r.lasın 118A/9

r.ları 106A/4

r.lariğa 1A/9

ra'nâlık:güzellik

r.da 93B/12

ra'nâ-sıfatlık:güzel yüzlülük

r. 49B/12

raşad:gözleme,ölçme

r. bağla- 103B/2

râsih:açık,bilgisi geniş

r.76A/3

r. bol- 22B/4,90A/12

ravza:ağacı,çimeni bol yer,bahçe

r. 2A/2,85A/3

r.-i cennet 2A/3

r.-i cinân 46A/7,102A/11

r.-i rızvân 114A/7

r.sı 26A/5

r.sını2A/6/

r.sıda 85A/1

ravza-i cennet:cennet bahçesi

r.c. 2A/3

ravza-i cinân:cennet bahçeleri

r.c. 46A/7,102A/11

ravza-i rızvân:cennet bahçesi

r.r. 114A/7

rây:görüş,fikir

r.-ı 'âlem 47A/11

r.-u yüz 115A/4

rây-ı 'âlem:insanların düşünceleri

r.'â, 47A/11

rây u yüz:düşünce ve şekil

r. y.inğ 115A/4

râyılık:bilgili olma

hōd-r.49B/12

râz:sır

r.nı 25B/9

gülşen-i r.ğa 104A/4

r.ımğa 117A/7

râzelik:

r. 98A/3

rażuyye:kabul eden,razi olan

mukaddese-i r. 93A/9

red:kabul etmeme

r. kı1- 95B/8

redif:her beytin sonunda kafiyeden sonra tekrarlanan kelime

r. 33B/4,108A/1,110A/7,113A/22,114B/13

r.-i âftâb 41A/9

r. kı1- 114B/12,117A/5

r.ka 74B/1

r.i 108A/13

redif-i âftâb:aftab kâlimesini redif olarak kullanma

r.a. 41A/9

refi':yüksek

r. 48B/1

refi'e'd-din hüseyin:bkz.mir refi'e'd-din hüseyin

mîr r.h.ğa 76A/9

refi'î:kişi adı

r. 91B/13

reftâr:gidiş,yürüyüş

r. u reng 43A/9

reftâr u reng:yürüyüş ve suret

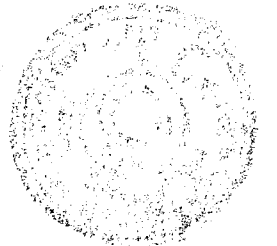
r.r. 43A/9

reh:yol

r.-ber 2B/12

tevfik-i r.-nümây 87A/2

rehber:yol gösterici

r.ler 2B/12

reh-nümāylik:yol gösterme

tevfik-i r. 87A/2

re'is:başkan

r.i 47B/6

rekat:namazın bölümlerinden her biri

r. 72B/5,72B/8

remel:aruz şiirinde bir bahir

r.-i müseddēs 4A/12

remel-i müseddēs:altı bahirli

r.m. 4A/12

reng:renk

r. 23A/1,33A/4,50B/7,55B/4,99A/10

r.-āmiz 108B/10

reftār u r. 43A/9

r.i 43A/13

r.ide 68A/7

reng-āmiz:türlü renkli:

r.ninġ 108B/10

rengi:renkli,gösterişli

r. 64B/2

r. i- 61A/2

rengin:renkli,parlak,güzel

r. 8B/11,9A/11,15A/4,25B/13,32A/2,73B/5,84A/5,109B/6,115B/11

r.gine 40A/2

renginliġ:parlaklık,güzellik

r. 106A/5

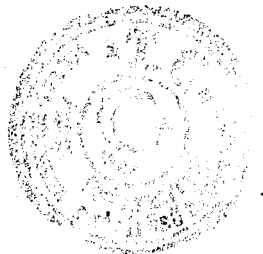
r.dın 106A/6

renginlik:bkz.renginliġ

r. 88A/8

resāyil:risaleler

r. 2A/12,84A/4

resm: yazma, çizme, eser

r.dür 26A/5

r.in 34A/7

r.i 17B/10

r.leri 6B/12

resmî: merasimle olan

seyr-i r. 6B/9, 99B/13

reşk: kıskanma, kıskanılmış

r.-i nigâr 2A/7

r.din 114A/10, 114A/13

r.idin 114A/8

reşk-i nigâr: sevgilinin kıskanılması

r.n. 2A/7

revâ: yakışır, uygun

r. kıl- 103A/12

r. kör- 61B/11, 109A/3

revân: yürüyen, giden

r. 15A/11, 28A/8, 30A/11, 32A/2, 39A/6, 59B/11, 78B/7, 114A/6

la'l-i r.-bağış 103A/12

r.dur 99A/11

revân-bağış: can bağışlayıcı

la'l-i r. 103A/12

revânlig: yürüme

r. 106A/6

r.dın 106A/5

reviş: gidiş, yürüyüş

r.i 17A/8

r.leriğa 4A/2

reyhân: fesleğen

r. 114A/8

r.dın 114A/5

r.i 1A/1

reze:yer adı

r.dedür 44A/6

rezm:kavga, savaş

r. 104B/12

r.-gāh 106A/11

rezm-gāh:savaş yeri

r.ınınığ 106A/11

rışlet:ölüm

r. kıl- 89A/6

rık'a:bir yazı çeşidi

r.da 32A/7

r.sı 30A/9

rızvān:cennet

ravza-i r. 114A/7

cennet-i r.dın 114A/4

ri'āye:gözetme

vācibü'r-r. 53A/4

ri'āyet:saygı gösterme

r. kıl- 14A/10,35A/6

ribāt:bağ

r.ı 92A/4

rind:dünyaya aldırış etmeyen

r. 46B/8

r.-veş 73A/6

rindliğ:dünyaya aldırmama

r. 46B/7

rind-veş:rind gibi

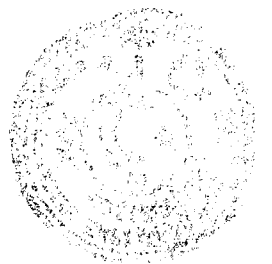
r. 73A/6

risāle:mektup,küçük kitap

r. 27A/7,50B/2

r.de 47B/7

r.din 71B/6

r.si 49B/3,71B/4
 r.sidin 6A/11
 r.leridin 104A/4
 risâlet:elçilik
 r.ka 30A/8
 rişte:iplik,ilgi
 r.-i cân 108B/5
 r.-i cism 49A/3
 r.si 107B/7
 ser-r.si 117B/11
 rişte-i cân:can ipliği
 r.c.dur 108B/5
 rişte-i cism:vücut ipliği,can
 r.c.im 49A/3
 rişve:rüşvet
 r. 38B/1
 riyâ:özü sözü bir olmama
 r. 118A/8
 riyâz:bahçeler
 r.inı 103A/1
 riyâzet:nefsin isteklerini öldürme
 r. 52B/9,
 r.in 83B/4
 r.ler 5A/1,50B/4
 riyâzî:bkz.mevlânâ riyâzî
 mevlânâ r. 39B/2
 -riz:döken,saçan
 şeker-r. 117B/7
 rize:kırıntı,döküntü
 r.-çîn 52A/2
 rize-çîn:kırıntı toplayan
 r. 52A/2

rüberü: yüzyüze, yakın

r.yıdadur 31B/8

rüh: mevlana muhammed nameni'nin mahlası

r. 82B/1

rüh: can, nefes

r. 1A/2, 30A/7

sebük-r. 71B/3, 81A/9

r.ığa 46A/8

r.ıdın 74B/4

rühî yâzeri: bkz. mevlânâ rühî yâzeri

mevlânâ r.y. 11A/6

ruhsâr: yanak, yüz

r.-ı zibâ 110B/3

mâh-ı r.ın 117B/10

r.ını 117B/13

ruhsâr-ı zibâ: güzel yüz

r.z. 117B/10

rüm: anadolu

r. 78B/5

rüşen: aydın, parlak

r. durur 116B/11

r. bol- 116B/9

r.i 66B/1

-rüy: tunç

yek-r. 86A/4

rüz: gün

r.-efzün 3A/1

rüz-efzün: uzun ömürlü

r. 3A/1

rüzgâr: zaman, devir

r. 15B/12, 34B/3, 36A/1, 88A/13

r.-ı havâdiş 18B/6

rüzgâr-ı havâdis: zamanın haberleri

r.h. 18B/6

-rübâ:kapan

dil-r. 118B/7

dil-r.ning 111A/2

rûba'î:dörtlük, dört mısralı şiir

r. 3A/10, 6A/3, 6B/3, 17A/10, 48A/2, 55A/4, 79A/13, 83B/6, 87A/7, 104A/5

r.dür 71A/7

r.ni 70A/4, 70A/8

r.sini 14A/4

rücu':geri dönme

r. 107A/10,

r. kıl- 5A/2

rüstem:hüseyin baykara'nın sıfatı, zaloğlu rüstem

r.-i destân 106A/11

rüstem-i destân:zaloğlu rüstem'in destanı

r.dı 106A/11

rüsvâ:itibarsız, haysiyetsiz

r. 49B/7, 114B/9

mehcûr-ı r. 112A/12

r. kıl- 114A/3

rüsvâlık:rezillik

r. 112A/4

rüşd:doğru yolda gitme

r. 79A/13

r.i 50A/12

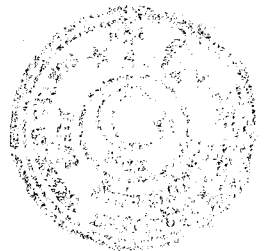
rüşt:erginlik

r.i 93B/2

rütbe:derece, mertebe

r.si 3B/3,

r.sığa 1A/7

S

sa'adet:mutluluk

s. 116B/4,116B/7

s.i 2A/10

s.iğa 79B/9

sa'b:güç,zor

s. 112B/2

sabā:gün doğuşu

s. 16B/6

sabāh:günün başlangıcı

s. 35A/5,35A/8,35A/10

sābit:hareketsiz

s. 6B/2

s. kıl- 78B/12

sabr:sabır

s. u hüş 109A/10

s.im 112A/7,113B/8

hüş u s.im 114B/6,115A/5

sabr u hüş:sabır ve akıl

s.h.umdın 109A/10

sabūhī:mīr haydar'ın mahlası

s. 90A/2

sābun:sabun

s. 81A/1

s.--hāne 38B/13,38B/13

sābun-hāne:sabun imal edilen yer

s. 38B/13,38B/13

saç:insanın başındaki tüyler

s.dın 41A/8

sa'd:uğur

s. 66B/3

sadālig:sesli

maṭbu'-s. 2A/6

ṣadāret:bašta bulunma

s.dür 87B/4

s.-'ālī 16B/10,86A/5

s.-mend 70B/11

sadāret-'ālī:sadrāzamlık

s.'s. 16B/10,86A/5

sadāret-mend:sadareti elinde tutma

s.ide 70B/11

sādāt:seyyidler,ulular

s. 85A/3

s.-1 musarraḥ 35A/10

s.idindur 23A/5,71A/10

sādāt-1 musarraḥ:herat'ta bir mezarlık

s.m. 35A/10

sāde:yalın,düz

s. 40A/1,40A/1,82B/3,97B/10

esr ü s. 25A/1,

s.-veş 100A/12

sādēlig:yalınlık

s. 25A/2

s.ining 40A/3,100B/1

sāde-veş:yalınca

s. 100A/12

ṣadr:ön,baş

ş. 38B/1,82A/9

mu'azzam-1 ş. 30B/8

ş.dur 82A/7

sadr:bkz. mīr saḥr

mīr ş.ning 93A/2

şadr kätib:bkz.mevlänä şadr kätib

mevlänä ş.k. 35B/13

şadru'd-din erdebīlī:bkz. şeyh şadru'd-din erdebīlī

şeyh ş.e.ğa 3B/9

şadru'd-din revāsī:bkz.şeyh şadru'd-din revāsī

şeyh ş.r. 22A/1

sa'du'd-din kāşgārī:bkz. mevlänä sa'du'd-din kāşgārī

mevlana s.k. 17B/1

şāf:temiz

ş. 59B/11,116B/6

şafā:saflik,temizlik

ş. 32B/4,47A/1,75B/12

mir'atu'ş-s. 40B/6

ş.sı 68A/12

şafāyih:madeni levhalar

s.ıdın 1B/8

şafāyī:bkz. mevlänä şafāyī

mevlänä ş. 39B/13,40A/8

şaffa:sıra,dizi

s.sıda 17B/2

şafha:bölüm,zaman

ş.sı 106A/4,106B/8

şāfī:bkz. mevlänä şāfī

mevlänä ş. 63A/6,79B/5

şāfi:sadece,yalnızca

s. 58B/9

şāflıg:temizlik

ş.ıdın 76A/2

şāgār:yer adı

s. 5A/6

şāgar:kadeh

s.nı 118A/12

sāgarī:bkz. mevlānā sāgarī

s. 25A/9,25A/11

mevlānā s. 25A/6

sāgīr:küçük

ş. 83B/11,100A/8

ş.ü't-ten 53A/5

sāgīrū't-tensufak vücutlu

s. 53A/5

sahāvet:cömertlik

s. 106A/8

sahāyif:sahifeler

s.ide 47A/5

s.idin 1B/7

sahhāflık:kitapçılık

s. 38B/5

sahī:cömert

s. 103B/6

şāhib:bkz.mevlānā şāhib

mevlānā ş. 58B/13

şāhib:sahip,bir vasfı bulunan

ş.-cemāl 56B/7

ş.-firāş 21A/5

ş.-i devlet 5A/3,37A/13,95A/9

ş.-i divān 94A/3

ş.-i ihtiyār 89A/11,91A/9

ş.-kemāl 26B/12

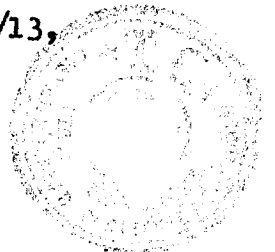
ş.-kemāllig 18B/4

ş.-kırān 2A/4,2A/10,2B/2,2B/13,7B/6,16B/8,19B/13,32A/3,45A/2,45A/10,

46B/1,48B/1,89B/2,90B/12,91A/13,101A/5,102A/8,102A/13,104A/13,

104B/5,106A/2,109B/8

ş.-i tarīk 34A/8

ş.-i vukûf 57B/1,60B/1,63B/7,76B/3,98A/4

ş.-vücûdliĝ 29A/6

sâhib-i belhî'kişi adı

s.b. 11A/12

sâhib-i devlet:mutlu,bahtiyar

s.d. 5A/3

s.d.i 37A/13

s.d.ininĝ 95A/9

sâhib-i divân:divan sahibi,şair

s.d. 94A/3

sâhib-i ihtiyâr:padişahın yanında çok önemli yetkilere sahip olan bir
nevi yarı bağımsız beylere verilen bir ünvan

ş.i. 89A/11,91A/9

sâhib-i tarîk:tarıkata mensub

s.t.1 34A/8

sâhib-i vukûf:bir konuda bilgi sahibi

ş.v. 60B/1,63B/7,76B/3,98A/4

ş.v.dur 57B/1

sâhib-cemâl:güzel yüzlü

s. 56B/7

sâhib-firâş:hasta

s. 21A/5

sâhib-kemâl:olgun

s.i 26B/12

sâhib-kemâlliĝ:olgunluk

s.1 18B/4

sâhib-kırân:her zaman üstün olan hakan,timur ve baykara'nın sıfatı

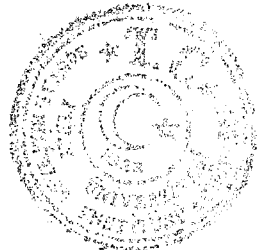
ş.101A/5,102A/13,109B/8

şultân-ı ş. 2A/4,2A/10,2B/2,7B/6,16B/8,19B/13,32A/3,45A/10,46B/1,

48B/1,89B/2,90B/12,91A/13

sultân-ı ş.ninĝ 2B/13,45A/2,104B/5,106A/2

sultân-ı ş.ĝa 102A/8,104A/13

şāhib-vücūdlıg:mevki sahibi olma

s.29A/6

sa'id:bkz.hāfız sa'id

hāfız s. 5A/8,5B/2

şā'id:yüksek,şahruh'un ünvanı

hākān-ı s. 102A/12

sa'id:bkz.mevlānā sa'id

mevlānā s. 64B/10

sa'id:bkz.mir sa'id

mir s. 44B/3,63A/11

sa'id kābilī:bkz. mir sa'id kābilī

mir s.k.ning 44B/11

sa'id lāde:bkz.şeyh sa'id lāde

şeyh s.l.ning 64A/10

saqal:insan yüzündeki kıllar

s.in 96B/12

sākī:kişi adı

s. 93A/13

sākī:içki sunan

s. 118A/10

sākīn:bir yerde oturan,sessizlik

s. 20A/3,22A/11,27A/12,48B/4

s.dür 61B/10,62B/5

s. bol- 10B/11

sākīt:susan

s. bol- 89B/12

sākīyā:ey saki

s. 118A/12

sal-:salmak,bırakmak

s.-ur 23A/7,86B/9,86B/11

(serab s.)86B/8

s.-dı 26A/13,41A/9,87A/3,110A/9

(saye) s.-miş 108A/6

s.-ğay 86A/11

s.-ip 13B/8,101B/7,111B/7

s.-iptur 89B/7

s.-ğandur 12A/12

s.-ğanı 83A/11

s.-ğanıdın 111A/4

şalâh: düzelme, rahatlık

ş. 96B/10

ehl-i ş. 42A/7

şalâhiyyet: yetki

ş. 40A/13, 99B/10

ş.ni 80B/2

ş.i 83A/9

mikdâr-ı ş.i 77A/6

ş.in 54A/2

ş.ler 45A/4

şalâhiyyetlig: yetkili

ş. 88B/13

şalâhiyyetlik: bkz. şalâhiyyetlig

ş. 80A/4, 83B/10, 100A/6

şalın: bırakılmak

ş.-dı 53A/10

ş.-ip 53A/10

şâlih: iyi, uygun

ş. 91A/6

şâlihî: bkz. mevlânâ şâlihî

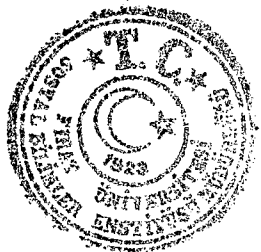
mevlânâ ş. 98A/2

şâlik: bir yola giren

ş. 3B/2

mezcûb-ı ş. 95A/1

şâlikin: şâlikler

kutbu's-s. 17B/1

saltanalık:sultanlık

hatemü's-s.ka 22B/3

saltanat:sultanlık

s. 10B/8,22B/10,28A/8

serv-i s. 106A/7

s. kıl- 103A/7,104B/6

s.nıñg 48B/2

s.ka 118B/2

s.ı 28B/10

sāmān:servet,zenginlik

bī-s. 55A/12

san-:saymak,kabul etmek

s.-ıp 82B/7

şan'at:ustalık,marifet

ş. 47A/8

ş.ıga 17A/2,34B/1,35B/3,35B/7,98A/3,98A/8

ş.ıda 20A/9,80A/8

ş.in 62B/9

şanāyi':sanatlar,zanaatlar

ş. 9A/11

s.din 98A/4

şanem:put

s.115B/4

şanevber:sevgilinin boyu

s.ni 43B/1

şanğa:sana

s. 104A/9,111A/3,115B/8,115B/9

şāni'ī:kişi adı

s. 45B/13

şar:yön edatı,-e doğru

s. 31A/11,99A/9,113A/2

şarf:harcama

s. Kıl- 8A/13

sarı:yön edatı,-e doğru

s. 3B/13,6B/6,6B/7,6B/9,12B/10,13B/11,14A/4,14B/2,17B/3,19A/1,
22B/10,23B/5,43A/10,51A/2,52A/13,96A/3,97B/1,102A/3,102B/4

sart:türk olmayan kavimler,acemler

s. 46A/10

saru:bkz.sarı

s. 7B/9

satığ:satma,ticaret

s. 59B/5

satranç:bir oyun

s. 100A/7

s.nı 59A/1,83B/11

s.ğa 60B/9

sāvelik:saveli

s.dur 98B/4,98B/13

savrul-:savrulmak,rüzgara kapılmak

s.-dı 113B/8

şayd:av,avlama

s. it- 41A/8

s. kıl- 22A/5

sāye:gölge

s. sal- 108A/6

sāyil:bkz.mevlānā sāyil

mevlānā s. 57A/1

sāyilī:bkz.mevlānā sāyilī

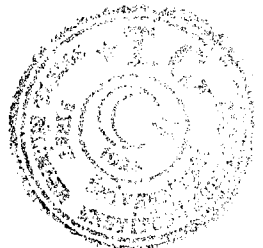
mevlānā s. 97B/8

şayim:oruç

s.ü'd-dehr 87A/5

şayimü'd-dehr:oruç zamanı

s. 87A/5

şâyir:diğer,başka

ş. 17A/8,21B/12,27A/7,35B/10,52B/2,81B/1,88B/5,90A/6,90A/8,93B/1
menâzile's-s. niğa 21B/4,76B/4

saz:çalgı aletleri

s.lamnı 44B/12

-saz:yapan

sihr-s.ı 106A/13

sâzende:çalgıcı

s. 103B/7

-sâzlıg:dikkat etme

dikkat-s.ı 118B/9

sebak:ders

s. 20B/6,27A/4,53A/6,58A/6,97A/12,99B/10

s.ka 72A/11

sebeb:sebep

s. bol- 29B/4

s.in 55B/3

s.din 7B/4,118A/1

sebk:ibarenin tarz ve tertibi

s.i 117B/1

sebril:yer adı

s.dedür 24B/1

şebt:yazma,kaydetme

ş. bol- 47B/9

ş. itil- 2B/10,47B/12

ş. kıllıl- 107B/2

sebû:şarap kabı

s. 105B/2

sebük:hafif meşrep

s. 30A/7

s.-rüh 71B/3,81A/9

sebük-rüh:hafif meşrep,hoş sohbet

s. 71B/3,81A/9

sebze:yeşil

s.dür 100A/8

s.-i haţţ 108A/5,108B/2,108B/9,108B/12

s.-i kabır 108B/13

s.-i verd 108A/8

s.si 108A/10

sebze-i haţţ:yeşil ayva tüyleri

s.h.inġ 108A/5,108B/2,108B/12

s.h.i 108B/9

sebze-i kabır:kabır ıŝıġı

s.k.imni 108B/13

sebze-i verd:taze gül,gonca

s.v. 108A/8

sebzvār:yer adı

şehr-i s. 95A/11

s.ġa 17B/10,17B/12

s.da 20A/3

sebzvārliġ:sebzvarlı

s.dur 73B/3

s.durur 17B/3

sebzvārliġ:bkz.sebzvarlıġ

s.dur 81A/12

sefāhat:zevk ve eġlence

s. 81A/12

sefer:yolculuk,savaş

s. 25A/5,88A/12,117A/4

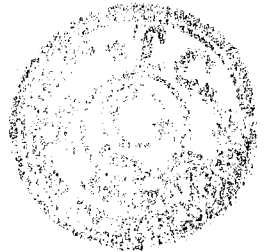
s.in 87A/6

s.de 25A/5

s.din 25A/11

s.i 87A/6

s.ini 62A/3

s.ığa 6B/8,25A/9,68A/12,78B/4

s.ide 16A/3

s.lerdin 52B/10

sefih:zevk ve eğlenceye düşkünlük

s. 52A/11

sehvi:yanlışla ilgili

s. 91A/12

sekkākī:bkz.mevlānā sekkākī

mevlānā s. 42B/12

selāmet:eminlik

s.106B/3

s.i 88B/6

selāset:sözün akıcılığı

s. 17B/5,47A/8

ez-s. 91A/8

terkīb-i s. 2B/5

selātīn:sultanlar

s. 9B/13,28A/3,30B/9,46A/13,51A/11,101A/4

sultānu's-s. 106B/1

s.-i 'izām 100B/13

sultānu's-s.niḡ 103A/6

s.i 6B/10

selātīn-i 'izām:sultanların uluları

s.'i. 100B/13

selb:inkar etme,menfileştirme

s.i 50B/4

seleseyn:otuz

s. 4B/6

selīka:güzel konuşma ve yazma kabiliyeti

s.s1 7B/6

selīm:sağlam,kusursuz

s. 83B/12,96B/3

selis:düzgün,akıcı

s. 28A/8,114A/6

sellemallah:bkz.şeyh sellemallah

şeyh s. 99A/2

selmân:bkz h^vâce selmân

h^v.nırng 14B/11

h^vâce s.nırng 11B/6,25B/7

selmân-ı şānī:mevlānā 'arifi'nin ünvanı

s.ş. 14B/10

sema':tarikat mensuplarının zikretmesi

s. 75B/7

s.nı 28A/2

s.ğa 21B/6

semânâye:sekiz

ş.de 4B/6

semânemie:seksen

ş. 18B/1

semerkand:yer adı

s. 3B/13,10B/5,20B/1,21A/3,33B/6,40A/7,42B/12,45B/8,46A/6,53A/12,
94A/4,94A/9,94B/5,97A/11,103A/7

s.dur 38B/12

s.nırng 20B/7

s.ka 21A/4,40A/9,53A/12,79B/7,95B/2

s.da 13B/12,20B/13,21A/13,34A/1,38B/5,38B/11,39B/13,42B/13,45A/10,
53B/8,94B/13,95A/6,101A/13

s.dadur 9A/10,39A/4

s.dın 10B/9

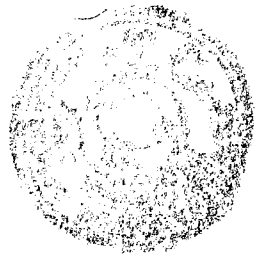
s.dındur 9A/7,97A/8

semerkandlık:semerkandlı

s.dur 39A/5,39A/11,39B/3,43A/10,53B/5

sene:yıl

s. 4B/6,9B/10,18B/1

ser:baş

- s. 81B/10
- s.-âmed-i zamâne 45B/10
- s.-bedâl 17B/3
- s.-bülend 2A/10,47A/9
- serv-i s.-bülend 106A/10
- s.-çeşme 58B/8,108B/7
- s.-dâr 118A/1,118A/4
- s.-efrâz 16B/11,79B/10
- s.-firâz 87B/3
- s.-gerdân 56A/1
- s.-hōş 73A/7
- s.-kâr 62A/7
- s.-müy 96B/13
- s.-nigün 82A/10
- s.-rişte 117B/11

serâ:saray

- kök-s. 34A/4

serâb:ılgım,kandırma

- s. sal- 86B/8

serâb:yer adı

- s. 3B/8

serâh:bkz.mir serah

- mir s. 27B/11

serâh:boşama

- s. 102B/4

serahs:yer adı

- s. 11A/9,44B/9
- s.da 40B/10,59B/4

ser-âmed-i zamâne:zamanın önde geleni

- s.z. 45B/10

serây-ende:şarkı söyleyen

medh-s. 3A/6

ser-bedâl:kiymetlilerin önde geleni

s.lardın 17B/3

ser-bülend:yüce

s. 47A/9

serv-i s. 106A/10

s.dür 2A/10

ser bürehne:kişi adı

s.b. 708/4

ser -çeşme:can pınarı

s.-i cān 108B/7

s.sidin 58B/8

ser-çeşme-i cān:hayat çeşmesi

s.c. 108B/7

ser-efrâz:benzerlerinden üstün olan

s. 79B/10

s. bol- 16B/11

ser-firâz:bkz. ser-efrâz

s. 87B/3

sergerdân:sersem,şaşkın

s. yürü- 56A/1

serhōş:sarhoş

s. 73A/7

serhōşlug:sarhoşluk

s.da 49B/7

serî':çabuk

s.ü'l-kalem 97B/9

serî'ü'l-kalem:hızlı yazan

s. 97B/9

serkâr:müdür,kahya

s.1 62A/7

ser-müy:saç

s.1 96B/13

ser-nigün:baş aşağı olmuş

s. 82A/10

ser-rişte:ip ucu,iz

s.si 117B/11

serv:selvi,sevgilinin boyu

s.115A/9

s.-i azād 118A/1,118A/4

s.-i hıramān 105A/9

s.-i saltanat 106A/7

s.-i ser-bülend 106A/10

s.ni 110B/2

serv-i azād:servi boylu sevgili

s.ä.im 118A/4

s.ä.ining 118A/1

serv-i hıramān:nazlı sallanan selvi

s.h. imça 105A/9

serv-i saltanat:saltanatın yüceliği

s.s. 106A/7

serv-i ser-bülend:saltanatın ululuğu

s.s.i 106A/10

serverdān:başkanlar

s.im 115A/4

setr:örtme,gizleme

s. ü kitmān 76A/5,76B/11

s.dür 81B/8

setr ü kitmān:gizleme,sır saklama

s.k. 76A/5,76B/11

sövād:karalık

s.1 108A/5

s.in 113A/5

sevdā:aşk, istek

s.ğa 59B/5

s.sı 56A/5

sevdāyi:bkz.baba sevdāyi

s.13A/9,98B/7

baba s. 13A/5,30A/12

baba s.ğa 13B/1

sevki:ileri sürme

s.ıdın 27B/8

seyāhat:yolculuk

s. 27A/12

seyd ser bürehne:bkz. mîr seyd ser bürehne

mîr s.s.b. 96B/10

seyf:kılıç

s.20A/10

seyfî:mir yadigar beyin mahlası

s. 24A/3

seyfî:bkz.mevlânâ seyfi

mevlânâ s. 49A/7,66A/5

seylâb:sel suyu

s.lğa 45B/6

seyr:yürümek,seyahat etmek

s. kı1- 26A/7

s.-i resmî 6B/9,99B/13

seyr-i resmî:merasimle gitme

s.r. 6B/9,99B/13

seyri:bkz.mevlânâ seyri

mevlânâ s. 35B/2

seyyîd:efendi,hz. hasan'ın soyundan olanlar

s. 20B/4,30B/5,56B/2

s.-zâde 4B/1,68A/11

s. 'abdu'l-hak esterEbâdi 38A/11

- s. 'ali hāşimī 10A/9
s. ca'fer 78A/2
s. hançer 68B/12
s. hasan erdeşir 46A/8
s. hāşimī 10A/9
s. h^vānd şāh 75A/3
s. iftihār 77A/2
s. 'imād 100B/9
s. karāza 53A/3,53B/6,53B/9
s. kâzımı 30A/6
s. kemāl keçküli 27A/12
s. kuţb lek ding 53B/5
s. muhammed 4B/11
s. muhammed nūr bahşı 78A/3
s. şerif 20B/4
seyyid 'abdu'l-hak esterēbādī:kişi adı
s. 'a.e. 38A/11
seyyid 'ali hāşimī:kişi adı
s. 'a.h. 10A/9
seyyid ca'fer:kişi adı
s.c. 78A/2
seyyid hançer:kişi adı
s.h. 68B/12
seyyid hasan erdeşir:kişi adı
s.h.e. 46A/8
seyyid hāşimī:kişi adı
s.h. 10A/9
seyyid h^vānd şāh:kişi adı
s.h.ş. 75A/3
seyyid iftihār:kişi adı
s.i. 77A/2
seyyid 'imād:kişi adı

s.'i. 100B/9

seyyid karāza:kişi adı

s.k. 53A/3,53B/9

s.k.nıng 53B/6

seyyid kâzımî:kişi adı

s.k. 30A/6

seyyid kemāl keçküli:kişi adı

s.k.k. 27A/12

seyyid kutb lek ding:kişi adı

s.k.l.d. 53B/5

seyyid muhammed:kişi adı

s.m. 4B/11

seyyid muhammed nūr bahşı:kişi adı

s.m.n.b.nıng 78A/3

seyyid şerif:kişi adı

s.ş.nıng 20B/4

seyyid-zāde:hz.hasan'ın soyundan olanların çocukları

s. 4B/1

s.ler 68A/11

şidk:doğruluk

s. u ihlās 16B/9

şidk u ihlās:doğruluk ve kurtuluş

s.i. 16B/9

şifat:vasıf

s.50B/3

fānî-s. 9B/12,31A/11,72B/3,79B/6,104A/2

s.1 2B/1,6A/12,17A/7,49B/13

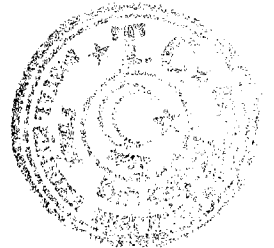
ş.lğa 3A/6

s.ları 1B/7

s.larından 93B/6

şifātî:kişi adı

s. 63A/1

sıfatlıg: sıfatlı, vasıflı

s.ıdın 5B/9

sıfatlık: bkz. sıfatlıg

ra'nā-ş. 49B/12

sıg-: sıgmak, bir şeyin içine girmek

s.-ar mu 6A/3

s.-mas 105B/9

sıgla-: ağlamak

s.-r 21B/8

sıgışur-: sıgıştırmak

s.-sa 106B/7

sıgur-: sıgdırmak

s.-sa 107A/2

şıhat: doğruluk, hastalıktan kurtulma

ş. 56A/5, 116A/2

ş. tap- 31B/5, 100B/5

ş.im 116A/7

şile: şaire yazdığı methiyeden dolayı verilen mükafat

s. 70A/12

sın-: kırılmak

s.-ıp 21A/5

sındur-: kırdırmak

s.-dıla 112A/7

sınıf: çeşit, kısım

s. 40B/3

sınuk-: kırık

s. 2B/9

sır: gizli tutulan

s.-ı nihan 119A/2

sırr-ı nihân: açıklanmaması gereken, gizli

s.n. 119A/2

sırrı: bkz. mevlânâ sırrı

mevlânâ s. 12B/3,56A/10

siba': yırtıcı hayvan

s. 80A/7

sicillât: resmi vesikaların kaydedildiği kütükler

s. 77A/4

şigâr: küçüklük

s.-1 sinn 40A/10

şigâr-1 sinn: yaş küçüklüğü

s.s. 40A/10

sihr: büyü

s. 104B/4

s.-sâz 106A/13

sihr-sâz: sihir yapan, büyücü

s.1 106A/13

şika: inanılır, güvenilir

s. 15B/5

sikir-: cinsi temasta bulundurmak

s.-iptür 51B/3

sikkân: baverd'de bir künbet

s. 13A/13

sikkiz: sekiz

s. 2A/3, 2A/3, 3A/8

s.inçi 106A/1

siksen: seksen

s.din 13A/12

silk: sıra, dizi

s.ige 114A/6

s.ide 25A/7

silk-: sarsıp dökmek

s.-ip 76A/13

silsile: zincir, ard arda olan

s. 115B/11

sīmī:bkz.mevlānā sīmī

mevlānā s. 12A/2

sīmīn:gümüştēn

şūh-s. 115B/8

sin:mezar

s.niᅇg 35A/12

sin:sen

s. 16B/13,19A/6,45A/7,104B/3,115B/4,117A/12

s.iᅇg 19A/7,112A/11,116B/7,116B/8

s.din 42A/13,115B/5,117A/3,117B/2

s.siz 65B/3

s.i 111A/11,114A/12

s.sin 42A/13

sinn:yaş,ömrün derecesi

kiber-i s. 75A/5

şigār-ı s. 40A/10

s.ide 6B/8

sipāh:asker

s. 106B/5

s.i 119A/7

sipāhī:kişi adı

s. 92A/7

sipāhī:askerce,asker gibi

s. 104B/1

s.-şive 90B/4

s.leridin 93B/3

sipāhīlīg:askerlik

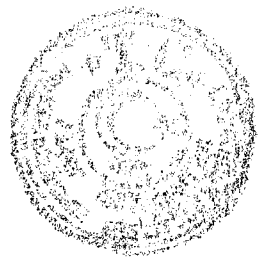
s. 10A/10,37A/10,93B/2

s.da 92B/3

sipāhīlik:bkz.sipāhīlīg

s. 33B/10,69A/1

s.ka 59A/13

s.da 30A/11,90A/7,94A/13

sipāhi-şive:asker gibi konuşan ve yazan

s. 90B/4

sipāriş:ısmarlama

s. kı1- 53A/7,113B/10

sipāhr:gök yüzü,talih

s. 118B/10

s.e 47B/4

s.ininġ 106A/7

sir:tok

s-āb 46A/5

sir-āb:suya kanmak

s. bol- 46A/5

siret:bir kimsenin hali,tavri

hüsn-s. 104B/11

s.i 94A/7

s.iġa 80A/7

s.idin 80A/7

sīşad sālē:bkz. pīr sīşad sālē

pīr s.s. 32A/10,83B/2,96A/5,96A/8

sistān:yer adı

s.ġa 23A/1

s.da 23A/5

-sitān:yer adı yapan ek

nigār-s. 106B/10

gül-s.ıda 106A/6

sitem:zulüm,haksızlık

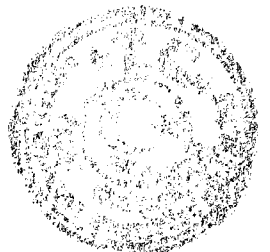
şüh-ı s.-ger 104B/3

sitem-ger:zulmeden

şüh-ı s. 104B/3

sitīze:kavga,çekişme

s. kı1- 55B/12

sitte:altı

s. 18B/1

siyâh:kara

s.-çerde 64B/10

siyâh-çerde:esmer

s. 64B/10

siyâset:ıdam cezası

s. 74B/4,101B/12

s.ka 44A/9

siyâsi:ölüm hükmü

pâdişâh-ı s.ğa 44A/5

siyer:ahlak ve yüksek vasıflar

s.ü'n-nebî 39A/2

siyerü'n-nebî:hz.muhammed'in hayatı

s. 39A/2

siz:ikinci çokluk şahıs

s. 44B/6,54B/12

s.ninğ 97A/1

s.ni 97A/2

şoğdi:bkz.mirza hacı şoğdi

mirzâ hacı ş. 43A/10

şoğur-:çıkarmak

s.-ur 16A/5

şoğbet:görüşüp konuşma

ş. 70B/6,81B/6

hōş-s. 32A/11

ş.in 22B/1,78B/8

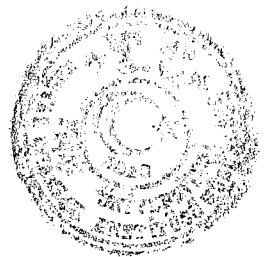
ş.i 19B/8,22A/3,40A/1,79B/8

ş.idin 5A/13

şoğbetlik:sohbetli

s. 87B/6

sonğ:son

s. 36A/11

s.ğa 28A/13,54B/3

s.ra 5B/4,7A/2,9B/1,13A/9,19A/10,21A/9,26B/10,30B/9,35A/13,41B/7,
52B/11,57A/12,64A/6,70B/11,72B/5,78A/5,98A/4,100B/5,102A/4,103A/7,
111B/4,116A/2

s.rağı 71B/13

s.ğı 4A/9,15B/2,15B/9,35B/6

sor-:sormak

s.-ar 32B/12

s.-dılar 19A/2,19A/3,36B/1

s.-sa 82A/7

s.-up 21A/8

s.-gali bir- 76A/11

serul-:sorulmak

s.-di 55B/3

söz:söz,kelam

s. 13B/8,26A/11,26A/11,36A/10,40B/1,43A/13,50A/1,72B/7,74A/1,74A/13,
102A/6,107A/4,107A/10

s.ni 82B/7,95B/8,106B/7

s.in 22B/5,22B/10

s.i 7B/12,22B/3,23A/1,36A/7,39A/13,42B/8,113A/11

s.ige 71A/12

s.idin 26B/1

s.ler 10B/8,26B/7,74A/12,83A/13,102A/9,102B/2

s.lerdin 107A/2

s.leri 2B/8,43A/3

s.leridin 42A/7

sözle-:söylemek

s.-ydürkenning 22B/2

sözleş-:söyleşmek

s.-ür 23A/8

su:su

s. 11A/2

s.yı 2A/1

şudür:sadrazamlar

s.102B/9

s.nı 102B/9

şuğat:ihsan,armağan

s. 26B/8

şūfī:bkz.mevlānā şūfī

mevlānā ş. 67B/6

şūfī:tasavvuf ehli

ş. 6B/5,76B/10

ş. halīl 98B/12

ş. pīr sīşad sāle 83B/2

şūfī halīl:kişi adı

ş.h. 98B/12

şūfīlık:mutasavvıflık

ş.ka 83B/4

şūfī pīr sīşad sāle:kişi adı

ş.p.s.s. 83B/2

şūfiyyeetasavvuf yolu,mutasavvıflar

s. 3B/9,21B/13,41B/8,42A/10,87A/4

şūbūl:zürriyet

s. 86A/4

sultān:padişah,kağan

bābūr s. 71B/3,102B/3

halīl s. 8B/8

şahrūh s. 18B/5

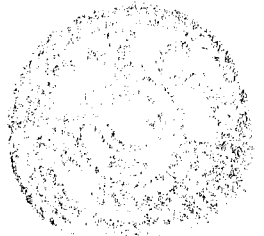
s. ahmed mirzā 104A/9

s. 'ali 82B/12

s. 'ali kāyini 83A/6

s. baykara bin 'ömer şeyh 14A/8

s. bedī'ü'z-zamān mirzā 61B/1

s. ebū sa'īd mīrzā 10A/8,26A/2,28B/12,29A/11,44B/8,48A/11,73A/1,91A/8,
s.halīl 103A/7

s. hūseyin 90B/10,106B/1

s.-1 'ālem 118B/8

s.-1 şāhib-kırān 2A/4,2A/10,2B/2,2B/13,7B/6,16B/8,19B/13,32A/3,
45A/2,45A/10,46B/1,48B/1,89B/2,90B/12,91A/13,102A/8,104A/13,104B/5,
106A/2

s.-1 tarīkat 84B/6

s. mahmūd 67A/1

s. melīk kāşğarī 94A/5

s. mes'ūd mīrzā 16B/3

s. muhammed 81B/5

s. muhammed baysungur 12B/1,12B/9

s.ü's-selātin 103A/6,106B/1

s.u'ş-şu'arā 51B/10

s. ya'kūb 76A/10,98B/4,98B/13

s.-zāde 55A/3

halil s.nınğ 8B/11

s.1 118B/1

sultān-ı 'ālem:alemin sultanı

s.'ā'dür 118B/8

sultān-ı şāhib-kırān:her zaman başarılı olan kağan,timur ve baykara

s.s. 2A/4,2A/10,2B/2,7B/6,16B/8,19B/13,32A/3,45A/10,46B/1,48B/1,
89B/2,90B/12,91A/13

s.s.nınğ 2B/13,45A/2,104B/5,106A/2

s.s.ğa 102A/8,104A/13

sultān-ı tarīkat:tarikatin ulusu

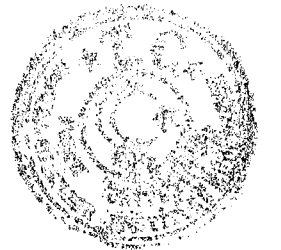
s.t. 84B/6

sultān ahmed mīrzā:timur'un torunu,ebu sa'it mirza'nın oğlu

s.a.m. 104A/9

sultān 'ali:bkz. mevlānā sultān 'ali

mevlānā s.'a. 82B/12

sultān 'ali kāyini:kişi adı

s.'a.k. 83A/6

sultān baykara bin 'ömer şeyh:timur'un oğlu, 'ömer şeyh'in oğlu

s.b.b.'ö.ş. 14A/8

sultān bedi'ü'z-zamān mīrzā:hüseyin baykara'nın oğlu

s.b.m. 61B/1

sultān ebū sa'īd mīrzā:timur'un oğlu miranşah'in torunu

s.e.s.m. 10A/8,26A/2,28B/12,29A/11,44B/8,48A/11,73A/1,91A/8

sultān halil:miranşah mirza'nın torunu

s.h. 103A/7

sultān hüseyin:kişi adı

s.h. 90B/10

sultān hüseyin bahadır han:hüseyin baykara

s.h.b.h. 106B/1

sultānlig:hakanlık

s.ı 118B/1

sultān mahmūd:kişi adı

s.m. 67A/1

sultān melik melik kâşğari:kişi adı

s.m.k.niᅇ 94A/5

sultān mes'ūd mīrzā:miranşah mirza'nın torunu ebū sa'īd mirzanın
torunu

s.m.m. 16B/3

sultān muᅇammed:bkz.hvāce sultān muᅇammed

hvāce s.m. 81B/5

sultān muᅇammed baysungur:şahruh mirza'nın oğlu

s.m.b. 12B/1,12B/9

sultānu's-selatīn:sultanlar sultanı

s.s. 106B/1

s.s.niᅇ 103A/6

sultānu'ş-şu'arā:şairler sultanı

s.ş. 51B/10

sultān ya'kūb:kişi adı

s.y. 76A/10,98B/4,98B/13

sultān-zāde-i zamān:zamanın hakanının oğlu

s.z. 55A/3

sun-:takdim etmek

s.-gaç 112A/3

surāhī:ıçki kabı

s.ni 73A/8,73A/9

süre:Kur'an'ın bölümleri

s.sin 73B/8

s.sigāça 19A/5

şuret:biçim,görünüş

s. 101A/13

hüsn-s. 104B/11

s.i 94A/6

s.iğa 80A/6,96B/10

s.ide 33B/10,53A/3,54A/4,118B/3

s.idin 80A/5

sūsenī:bkz.mevlānā sūsenī

mevlānā s. 61B/8

su'ūbet:güçlük,zorluk

s.idin 112A/8

sūz:yakan

s.-nāk 112A/1,116A/10,117A/10

sūz-nāk:yakıcı

s. 112A/1,116A/10,117A/10

sūhan:söz

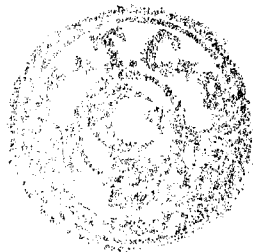
kem-s. 57A/2,99B/3

sūhandān:güzel söz söyleyen

s. 7B/7

s.lar 33A/10

sūhāyī:'abdü'l-vehhab'ın mahlası

s. 90B/2

süheyli: bkz. emir şeyhim süheyli

emir s. 25A/12

emir şeyhim s. 48A/8

süleymāni: bkz. mevlānā süleymāni

mevlānā s. 15A/10

s. ningdür 15B/5

sülük: bir tarikata intisap etme

s. 6B/8, 17A/8, 21B/13, 46B/6, 80B/4

s. kıl- 34A/7, 41B/9

s. i 11A/7, 90A/10

sünni: ehl-i sünnetten olan

s.-mezheb 30B/6, 85A/2

sünni-mezheb: ehl-i sünnet mezheplerden birine tabi olan

s. 30B/6

s. dür 85A/2

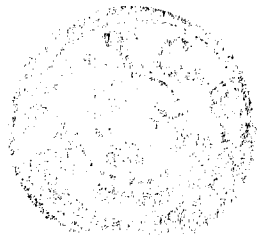
sür-: sürmek

s.-sem 106B/4

s.-se 107A/3

sürü-: sürümek

s.-rep 101B/11

şadhat:yer adı

ş.dındur 81B/5

şâh:şeyh,padişah

ş. 3A/12,9A/7,29A/3

ş.-1 bābür 71B/5

ş.-1 bedahşānī 28B/8

firūz ş. big 88B/7,88B/8

ş. ğarīb mīrzā 105A/4

ş. kāsım 78A/3

ş. la'li 29A/5

ş.-nāme 23A/2

ş.1 119A/1

ş.1ġa 22A/4

ş.larınıġ 119A/1

şâh-1 bābür:babür şah

ş.b. 71B/5

şâh-1 bedehşānī:kişi adı

ş.b. 28B/8

şah ğarīb mīrzā:hüseyn baykara'nınġlu

ş.ġ.m. 105A/4

şāhī:bkz.mir şāhī

mīr ş. 17B/3

mīr ş.ni 17B/10

şâh kāsım:kişi adı

ş.k.dın 78A/3

şâh la'li:kişi adı

ş.l.niġ 29A/5

şâh-nāme:mevlana muhammed arab'ın bir eseri

ş. 23A/2

şāhruh: bkz. şāhruh mirza

ş. mīrzā 6A/13, 51A/10, 72A/4, 102B/5

ş. sultān 18B/5, 102A/12

şahrūh mīrzā: timur'dan sonra tahta geçen oğlu

ş.m. 6A/13, 51A/10, 72A/4, 102B/5

şahrūh sultān: bkz. şahrūh mīrzā

ş.s. 18B/5, 102A/12

şā'ir: şiir yazan

ş. 14B/9, 36B/9, 64A/6, 64A/7

ş.dür 37A/7, 66B/3

ş.durur 12B/10

ş.lerin 33A/11

ş.lerdindür 66A/1

şā'irliġ: şairlik, şiir yazma

ş. 3B/3

şā'irlik: bkz. şā'irliġ

ş.da 97B/5

şākird: öğrenci

ş. 11A/10, 20A/8

ş.i 6A/8, 20B/4, 77B/5

ş.idür 9A/2

ş.ininġ 77B/7

ş.idin 21A/10

ş.imin 9B/7, 34A/9

şākirdliġ: öğrencilik

ş.ige 27A/4, 85A/10

şämme: koku alma

ş.ni 82B/4

şān: ün

ş.1 92A/1

azimü'ş-ş 10A/7

şart:şart,durum

ş.1 2B/6

şayed:eğer

ş. 85B/12,102B/8,105B/11

şāyesūe:yakışır,yaraşır

nā-ş. 48B/5

şāyi':duyulmuş

ş.dür 103B/3

şebāb:gençlik

ş. 39A/12,90A/5

şebistān:gece ibadetine mahsus oda

ş.-1 hayāl 9A/13

şebistān-ı hayāl:mevlana yahya sibek'in bir eseri

ş.h. 9A/13

şebgān:yer adı

ş.dındur 85A/7

şecā'at:yiğitlik

ş. 106A/9

şecere:soy kütüğü

ş.lerining 101A/4

şefān:yer adı

ş.ğa 22A/10

şefkāt:acıma

makdūr-ı ş. 53A/7

şegaf:aşırı düşkünlük

ş.ları 71A/13

şeh:şah,padişah

ş. 3B/10,37B/2

şehādet:şehitlik

ş. 45A/11

şehid:gazada ölme

ş. bol- 29A/3,44B/9

ş. kıl- 6B/5

şehīdī: bkz. mevlānā şehīdī

mevlānā ş. 99A/9

şehkār: üstün eser

ş. lar 95A/13

şehname: mevlana 'abdullah'ın bir eseri

ş. 51B/12

şehr: şehir, herat

ş. 18A/7, 41B/11, 60B/12, 66B/7, 73B/10, 74B/12, 80A/11, 85B/12

ş.-i sebzvār 95A/11

ş. niniğ 73B/6

ş. ğa 4B/11, 49A/7, 54B/6, 68B/13, 78B/13, 99B/9

ş. de 31B/4, 57B/9, 61B/10, 74B/11, 77B/1, 81B/5

ş. dedür 44B/9, 73B/4

ş. din 22B/13, 62A/2

ş. i 10B/2

ş. idür 50A/11

ş. ininiğ 5A/10, 71B/2, 74B/7

ş. iğa 55A/2

ş. ide 15A/9, 20A/5, 21B/11, 29B/8, 29B/13, 32A/10

ş. idindür 62A/10, 99A/9, 100B/9

şehr-i sebzvār: sebzvar şehri

ş. s. 95A/11

şeker: şeker, tatlı

ş. 42B/4

ş.-rîz 117B/7

la'l-i ş. 108A/4

ş. i 42B/9

şeker-rîz: şeker saçan

ş. 117B/7

şekl: biçim

ş. 76B/8

ş.-i mevzûn 109A/5

ş.i 22A/2

şekl-i mevzûn:vezinli,biçimli

ş.m. 109A/5

şekllik:şekilli

ş. 24B/2,36A/7

şem':bal mumu

ş. 33B/8,34A/4

pervâne vü ş. 11A/7

şems:güneş

ş. ü kamer 32A/4

şemse:güneş şeklinde yapılan resim

ş.si 119A/6

şemsü'd-dîn muhammed bitikçi:bkz.h^vâce şemsü'd-dîn muhammed bitikçi

h^vâce ş.m.b. 67A/1

şems ü kamer:h^vâce mes'ud kuşmi'nin bir eseri

ş.k. 32A/4

şeng:haydut,eşkiya

şüh u şen43A/8

şengerf:boya

ş. ü zengâr 108B/10

şengerf ü zengâr:boya,göz taşı

ş.z. 108B/10

şerârî:bkz.mevlânâ şerârî

mevlânâ ş. 68A/7

şerbetî:bkz. h^vâce hâfız şerbetî

h^vâce hâfız ş. 14B/3,72B/12

şeref:büyüklik,ululuk

ş. 90B/7

ş.-i nâmütenâhî 47A/12

ş.in 79B/9

ş.i 83A/7

ş.ığa 3B/1

şeref-i nāmütenāhî:sonsuz şeref

ş.n. 47A/12

şerefü'd-dîn 'ali yezdî:bkz. mevlânâ şerefü'd-dîn 'ali yezdî

mevlânâ ş.'a.y. 37A/2

mevlânâ ş.'a.y.durur 18B/3

şerh:açma,bir kitabı izah ederek yazılan kitap

ş. 6A/11,27A/3,76B/4

ş. biti- 21B/4

ş. kıl- 53B/1,70A/3,92A/2

ş.in 111B/11,112A/13

ş.de 106B/9

ş.din 7A/8,111B/9

ş.i 19A/12,95A/10,99B/6

ş.ide 83A/13,106A/4,106B/6,107A/3,109A/7,109B/12,110A/3,110B/10,
116B/13

ş.idin 21B/5,77B/2

şerîf:şerefli,mübarek

ş. 1B/6,3B/1,3B/7,45B/1,88A/12,106A/3

dil-firîb-i ş. 22A/3

ş.rağ 88A/3

şerîf:bkz.seyyîd şerîf

seyyîd ş. 20B/4

şerîk:ortak

ş. 53B/11,

ş. bol- 61B/5

şermende:utangaç

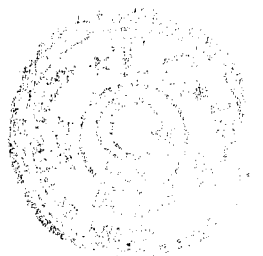
ş.dür 107A/1

şerr:kötülük

ş.idin 44A/9

şettâ:değişik,çeşitli

ş. 51A/1

şevk:şiddetli arzu

ş.1 113B/2,113B/4

şevki:bkz.mevlânâ şevki

mevlânâ ş. 54A/9

şeydâ:divane,düşkün

ş. 114B/8

zâr u ş. 112A/11

ş. kıl- 114A/1,114A/3

şeyh:tarikât ulusu,yaşlı,bazı şairler için kullanılan sıfat

ş. 6B/13,22A/2,22A/5,26B/9,26B/10,70B/7

hazret-i ş. 25B/9,34A/13,84A/4

ş. 'abdullah divâne 80B/10,84A/9

ş. ahmed câmi 34A/5

ş. âzeri 6B/6,24B/11

ş. bahâe'd-dîn 'ömer 27A/5

ş. bâyezîd-i belh 92B/9

ş. ebû sa'id 27B/12,84B/6

ş. ebû sa'id pürânî 79A/8

ş. kemâl 13B/9,26A/12,28B/5

ş. kemâl türbeti 25B/11

ş. lukmân 40B/10,59B/4

ş. necm 98B/12

ş.nizâmî gence'î 51B/10

ş. pehlül big 90B/10

ş. sadru'd-dîn erdebîlî 3B/9

ş. sadru'd-din revâsî 22A/1

ş. sa'id lâde 64A/10

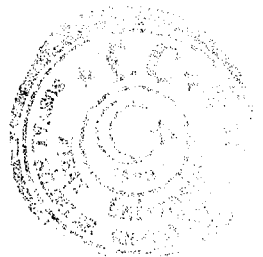
ş. sellemallah 99A/2

ş.ü'l-islâm 1B/11,34A/5,47B/1,80A/11,86B/6

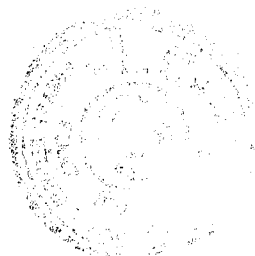
ş.-zâde 54B/13,63A/6

ş.-zâde pürânî 79A/8

ş. zeynü'd-dîn 21B/1,22A/1,29A/4

- ş.dür 80B/4
 ş. kı1- 76B/5
 ş.niň 7A/7,7A/8
 ş.ka 6B/11
 ş.i 28A/1,96A/5
 ş.idür 80A/13
 şeyh 'abdullah divâne:kişi adı
 ş.'a.d. 80B/10
 ş.'a.d.niň 84A/9
 şeyh ahmed cāmī:molla cami
 ş.a.c. 34A/5
 şeyh āzerī:kişi adı
 ş.ä. 6B/6,24B/11
 şeyh bahāe'd-dīn 'ömer:kişi adı
 ş.b.'ö. 27A/5
 şeyh bāyezīd-i belh:kişi adı
 ş.b.b.niň 92B/9
 şeyh ebū sa'id:kişi adı
 ş.e.s. 27B/12,84B/6
 şeyh ebū sa'id pūrānī:kişi adı
 ş.e.s.p.niň 79A/8
 şeyhī:kişi adı
 ş. 63B/6
 şeyh lukmān:kişi adı
 hāzret-i ş.l. 40B/10,59B/4
 şeyhim big:emir şeyhim süheyli
 ş.b.niň 90B/2
 şeyh kemāl:kişi adı
 ş.k. 13B/9,26A/12
 ş.k.niň 28B/5
 şeyh kemāl türbeti:kişi adı
 ş.k.t. 25B/11

şeyhliğ:şeyhlik

ş.in 22A/7,76B/10

şeyh necm:kişi adı

ş.n. 98B/12

şeyh nizâmî gence'î:genceli nizami

ş.n.g. 51B/10

şeyh pehlül big:kişi adı

ş.p.b.niñg 90B/10

şeyh sadru'd-din erdebîlî:kişi adı

ş.s.e.ğâ 3B/9

şeyh sadru'd-din revâsî:kişi adı

ş.s.r. 22A/1

şeyh sa'id lâde:kişi adı

ş.s.l.niñg 64A/10

şeyh sellemallah:kişi adı

ş.s. 99A/2

şeyhü'l-islâm:fetva makamı

ş. 1B/11,34A/5,47B/1,86B/6

ş.idin 80A/11

şeyh-zâde:şeyh çocuğu

ş. pürânî 79A/8

ş.leridindür 54B/13,63A/6

şeyh-zâde pürânî:kişi adı

ş.p. 79A/8

şeyh zeynü'd-din:kişi adı

ş.z. 21B/1,22A/1

ş.z.dedür 29A/4

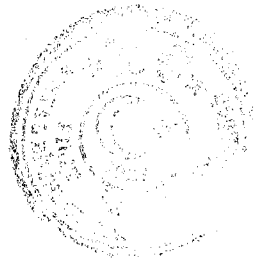
şikk:bölüm,parça

ş.ıda 37A/11

şi'âr:işaret,iz

ş. 105B/1,106B/8

şiddet:katı,sert

ş. 90A/4,111B/12

ş.in 112A/8

ş.ining 109A/2

şihāb:bkz.mevlānā şihāb

mevlānā ş. 79B/13

şihābu'd-dīn 'ali:bkz.mevlānā şihābu'd-dīn 'ali

mevlānā ş.'a.ning 56A/10

şihābu'd-dīn hıyābānī:bkz.mevlānā şihābu'd-dīn hıyābānī

mevlānā ş.h. 41B/7

-şikāflıg:açıklık,yırtıklık

müy-ş.ıdın 47A/7

şikār:avhama

hizebr-i şir-ş.ı 106A/9

şikāyet:yakınma,sızlanma

ş. 38B/7,116B/1

ş. kıl- 104A/12

ş.ide 34B/3,109B/9,112A/4,113B/6,118A/6

şikence:işkence

ş. 74B/4

şikest:kırık,kırılmış

ş. 1A/5,2B/9,50B/9,104B/7

şikestelik:kırıklık

ş.ler 50B/8

şiküfte:açık

ş.-tab' 39A/11

şiküfte-tab'lig:selis yazma

ş. 39A/11

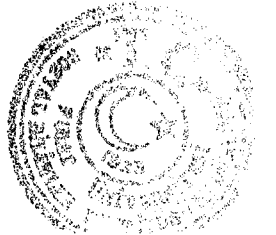
şimşād:şimşir ağacı

ş. 105A/9

-şināsīlig:tanıma

hak-ş.ı 104B/8

şir:arслан

hizebr-i ş.-şikâr 106A/9

şîr-şikâr:arслан avlayan

hizebr-i ş. 106A/9

şi'r:şiir

ş. 1B/4,5B/6,6B/13,7B/5,7B/8,8B/9,11A/12,12A/2,14B/10,16A/11,20B/8,
24B/13,34A/2,37B/3,40B/12,41B/13,51A/1,57A/12,60B/3,62B/5,80A/4,
80B/1,90A/6,92B/10,98A/3,100A/7,103A/8,114B/13,115A/2,115A/3

bed-ş. 25B/2

ş.dür 114B/2

ş.kiltür- 32B/11

ş.ninġ 2B/3,7B/11,117A/5

ş.ni 19B/13,31A/12,36B/10,110A/11

ş.in 32B/13,52A/4,58B/5,63A/3,64B/8,84B/8

ş.ġa 8B/7,49A/1,50B/12,54B/6,60A/13,69B/8,98B/7

ş.de 7A/11,16B/4,19B/9,36A/2,93B/7

ş.i 6B/7,12A/7,12A/12,13A/1,13B/6,14B/1,30A/11,33A/4,33B/11,34B/4,
40B/3,41A/10,49A/9,61B/3,65A/11,92B/6

ş.ini 17B/5

ş.iġa 34A/10

ş.ide 32A/2,32B/6,40A/11,40B/1,66B/1,74A/13

ş.idin 43B/5

ş.ler 54B/7,60B/1

ş.lerdin 60B/3

ş.leri 14B/5,43A/4

ş.lerin 4A/2

şîrâz:yer adı

ş. 30B/10

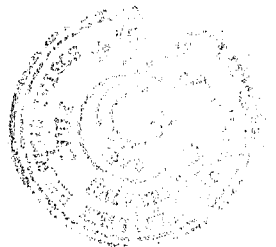
ş.ninġ 30B/12,100A/4

ş.ġa 33A/11

ş.da 14A/3,30A/10,33B/1

ş.dındur 100A/4

şîrâzlık:şîrazlı

ş.dur 53A/3,99B/12

şîrîn:tatlı,sevimli

ş. 11A/1,31A/13,70B/6,81A/11,81B/7,94A/3,109A/11,109A/13,110A/8,
114A/1,117B/7

ş.-edâlık 54B/4

ş.-güy 44A/13

ş.-kelâm 32A/11

şîrîn-edâlık:güzel tavırlı

ş. 54B/4

şîrîn-güy:güzel söyleyen

ş. 44A/13

şîrîn-kelâm:güzel konuşan

ş. 32A/11

şî'rlik:şîir söyleme

ş.ka 33A/10

şîrvân:yer adı

ş.dındur 72A/8

şîve:konuşma,naz

derd-mend ş. 79B/6

ebter ş. 87B/4

fakîr-ş. 89A/12

habîş-ş. 38A/8

levend-ş. 87A/1

melek-ş. 86B/7

nâ-murâd-ş. 8A/11,91A/2

nâziük-ş. 37A/2

nedim-ş. 54A/3

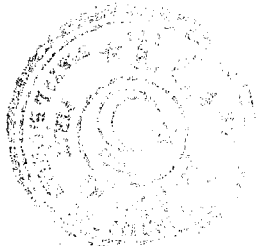
sipâhî-ş. 90B/4

ş.dür 43A/8

şöhret:ün,nam

ş. 42B/2,57A/11

ş. kı1- 65A/11

ş. tut- 6B/7,9B/10,12A/11,25A/12,34B/11,48A/13,49A/9,51A/6,66A/13,
72B/7,

ş.i 4B/12,13B/7,19B/7,30A/11,39A/13,41A/3,84A/3,92A/2,109A/13

şu'arā:şairler

ş. 2A/13,2B/2,2B/11,13B/13,20A/7,103A/8

mecmū'u's-ş. 89A/3

sultānu's-ş. 51B/10

tezkiretü's-ş. 2A/11

ş.ğa 30B/5

ş.dındur 66A/13

ş.sı 2B/10,12B/2,14A/9,25A/7,28B/3,41A/10,94A/1

ş.sığa 18A/7

ş.sıdıındur 51A/9

şu'bede:el çabukluğu

ş.-bāzlık 36B/4

şu'bede-bāzlık:hokkabazlık

ş. 36B/4

şüh:serbest,neşeli

ş. 10B/7,16A/1,16A/5,16B/3,17A/3,30B/12,38A/7,39A/6,42B/7,42B/11,
44B/8,59B/9,71A/1,103A/6,105A/4,108B/10

ş.-sīmīn 115B/8

ş.-1 siteınger 104B/3

ş. u şeng 43A/8

ş.rağ 5A/9,96B/9

ş.lar 40B/1

ş.larıdın 73B/10

şüh-1 siteınger:zulmeden sevgili

ş.s. 104B/3

şühī:bkz.mevlānā şühī

mevlānā ş. 64A/9

şühluk:güzellik

ş. 62A/13,67A/8

şüh-simin:sevgili

ş. 115B/8

şüh u şeng:sevgili

ş.ş. 43A/8

şu'le:ateş

ş.-fenâ 107A/8

şu'le-fenâ:yok eden ateş

ş. 107A/8

şür:şamata,gürültü

pür-ş. 28A/2

ş.-engiz 117A/6

şür-engiz:gürültü yapan

ş. 117A/6

şürîde:bkz.mevlânâ şürîde

mevlânâ ş. 67B/1

şu'ür:anlama melekesi

ş. 19A/10,98A/11

şükr:minnettarlık

ş.-âne 116B/10

ş.ullah 116B/11

şükrâne:iyiliği bilme

ş.ğa 116B/10

şükrî:bkz. mevlânâ şükrî

mevlânâ ş. 66A/5

şükrullah:Allaha şükretme

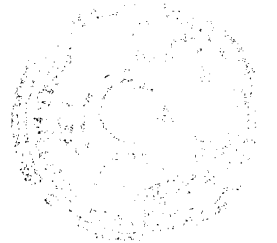
ş. 116B/11

şüru':başlama

ş. 107A/9

ş. kıll- 94A/4

ş.1 82A/2

T

tā:gösterme edatı

t. 1A/4,2A/1,2B/11,8B/1,16B/12,22B/11,26B/8,47B/4,53A/8,54B/12,
98A/11,101B/8,102A/7,105A/12,106B/2

ta'accüb:şaşıırma,hayret

t. 27B/1,80A/2

maḥal-i t.dür 59B/11,84A/12

t. kıl- 25A/1

ta'akkulluk:akıl erdirme

t. 105A/5

ta'am:yemek

t. 71A/13

tā'at:ibadet

t.ka 7A/3

ta'ayyün:meydana çıkma

t. 83A/11

adem-i t. 75A/13

bī-t. 75A/7

tāb:güç,kuvvet

t. 115B/13

pīc ü t. 116A/1

tab':yaratılış,mühür basma,kitap yazma

t. 11A/10,45B/9,47A/6,48A/9,64A/10,79A/1,88B/6

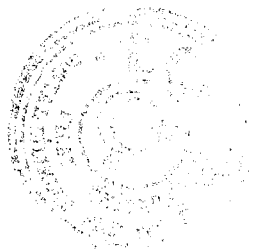
t.-ı dikkat 9A/13

t.-ı gevher-zāy 47A/12

bi't-t. 46B/3

t.-perest 1A/4

t.-serah 102B/3

daḳīk-t. 82A/11

hezzāl-t. 51A/13

hōş-t. 10A/9, 10A/13, 28B/2, 29A/5, 30A/1, 30A/7, 38A/12, 44B/12, 57B/9,
66A/9, 70B/5, 71B/3, 78A/9, 83B/12, 84A/2, 88B/12, 89A/13, 92A/11, 96A/3

luţf-t. 43B/11, 94B/9

şūh-t. 10B/7, 103B/6

hōş-t. dur 84B/2

t.ın 49B/11, 65A/1

t.ğa 107A/11

t.da 55A/1, 68A/1

t.dın 91B/9

t.rak 100A/1

t.ı 9A/7, 9B/9, 11A/7, 12B/6, 12B/10, 14B/2, 15B/7, 16A/1, 16A/10, 16B/4,
16B/7, 16B/8, 23A/6, 30A/7, 37A/4, 37B/6, 38A/3, 39A/6, 42B/7, 44B/5, 45B/2,
45B/11, 46A/13, 49B/10, 50B/12, 52A/13, 52B/2, 54A/10, 54A/12, 55A/4, 55A/9,
55B/9, 56B/2, 57A/7, 58A/6, 58B/13, 59A/8, 59B/9, 60B/2, 60B/6, 60B/12, 61A/5,
64B/2, 64B/5, 65A/2, 66B/11, 67B/7, 68A/4, 68A/13, 68B/7, 73A/4, 76A/1, 76B/2,
79B/10, 81B/11, 82B/9, 83A/4, 83A/9, 85A/5, 86A/12, 86B/3, 89B/1, 90A/6, 91A/2,
91B/9, 92A/4, 93A/10, 91B/1, 96A/3, 96B/3, 99A/12, 104A/5, 104B/8, 105A/1,
106A/2

çeşme-i t.ı 2A/1

t.ıdur 110A/7, 113A/11

t.ınınğ 43B/5, 60A/10, 118B/9

t.ını 78B/12, 90B/6

t.iğa 55A/1, 95A/4, 100A/2

t.ıda 11B/11, 55A/12, 57B/13, 59A/1, 62A/13, 66A/9, 66B/3, 67A/8, 67B/3,
91B/2, 97A/8, 103A/1

t.ıdın 10A/1, 40A/2, 43A/12, 67B/11, 107A/5

netāyic-i t.ıdın 3A/7, 43A/1

t.lardındur 60B/12, 69A/12

t.lardın durur 69A/4

t.lardınsız 72A/7

t.ları 2B/2,47A/6

t.larının 16A/5,17A/3,23B/2,30B/12,38A/7

tab'-ı dikkat:dikkatli yazma

t.d.ini 9A/13

tabābet:hekimlik

t.ni 83B/4

t.ğa 84A/2

t.ka 64B/13,84A/3

-tābān:ışıklı,parlak

māh-ı t.in 117A/13

māh-ı t.im 62B/7,117B/2

tabas:yer adı

t.dagı 63B/8

tabaslık:tabaslı

t.dur 63B/6

tābi':birine uyan

t. 26A/9

t. bөл- 71A/4

ta'bir:anlatma

t. kıl- 74A/12

tab'lig:yaratılışlı

mutaşarrıf-t. 66B/3

şiküfte-t. 39A/11

yaşşı-t. 31A/10,69A/8

şüh-t.ı 42B/11

hös-t.ıdın 8B/7

şüh-t.ıdın 71A/1

tab'lık:bkz.tab'lig

t. 25B/12

dil-pezir-t. 33A/3

hōş-t. 63A/13,104A/11

şüh-t. 105A/4

yahşı-t. 77A/2

hōş-t.ka 21A/2

taḅ'-perest:beğenilecek güzellikte yazma

t. 1A/4

tāc:hükümdarların başlarına koydukları mücevherli başlık

t.-mān 47B/2

t.i 2A/10

tāc-mān:tac sahibi

t. bol- 47B/2

tağ:dağ

t. u deşt 13A/8

tağay:dayı

t. 44B/4,44B/10

t.ıslı 90B/6

tağayyür:değişme, başkalaşma

t. 40B/2,108A/1

t. bir- 55B/6,55B/6,61A/13

tağ u deşt:dağ ve çöl

t. d.de 13A/8

taḅallūf:uygun gelmeme

t. kıl- 96B/13

taḅammül:katlanma

t. 10B/8

t.i 89A/1

taḅassür:hasret,üzüntü

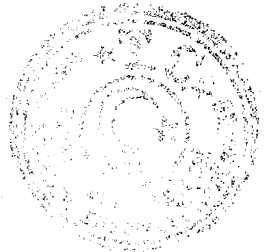
t. 110B/13

t.ide 116A/3

taḅayyül:hayal etme

t.ninğ 82A/13

t.i 62B/5

tahayyüllük:hayal eden

t. 105A/4

tahayyür:hayrete düşme

t. kıl- 27B/9

tâhiri:bkz.mevlânâ tâhiri

mevlânâ t. 62A/10

taḥkîk:araştırma

t. bol- 70B/4

t. kıl- 82A/11

tahmînâ:tahminen

t. 18B/12

taḥsîl:öğrenim

t. 40A/9,49A/8,54B/6,54B/6,68B/13,78B/3,93A/5,99B/9

bâ'is-i t. 58A/11

t. kıl- 53A/3,77B/1,97A/6

t.ğâ 4B/11,50A/12,55A/2,55A/10,79A/12,84A/10

t.i 76A/10

taḥsîn:güzel bulup takdir etme

t. 73A/12

t. kıl- 19A/3,32B/13,80A/3,81A/3

t.ler kıl- 26B/1

taḥsîs:bir şeyi birine mahsus kılma

be-t. 2B/4,19B/7,23B/11,26B/12,80B/9

t.-i kaşâyid 7A/12

taḥsîs-i kaşâyid:kasideye mahsus

t.k.de 7A/12

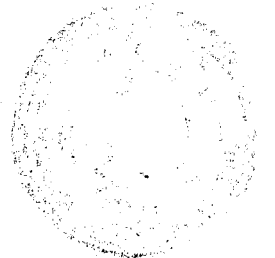
taht:hükümdarların makamı

t. 1A/4,101B/12

t.da 101B/11

t.ıda 90B/13,97A/12,103A/7,104A/12

t.ınınğ 94B/5

tahvildār: borçlu

t. 72B/6

takarrüb: yaklaşma

t. 48B/4, 89B/5

tākāt: güç, kudret

t.im 115B/1

tākātlig: güçlü

bī-t.ığa 115A/11

takdīr: beğenme, değer biçme

t. 7B/10, 50B/9, 74B/11, 99B/6

taklīd: birinin hareketini tekrarlama

t. 80B/12

t. kıl- 31A/13, 81A/2, 86B/9

taklīdī: taklitle yapılan

t. 74B/3

takrībī: ortalama

t. 26B/9

takrīr: yazma

t.i 118B/11

takşīr: eksiklik, kusur

t. 89B/6

takvā: Allahtan korkma

t. 46B/12

zūhd ü t. 94B/7

takvīm: yılı ay ve günlere göre düzenleme

t. 85A/12, 102B/7

ma'rifet-i t. 85A/12

t.in 102B/10

talaş-: dalaşmak

t.-tılar 39B/12

talebe: öğrenci

t. 72A/5

tāli':talih,kısmet

t. 116A/7

t.i 7B/9,55B/10

tālib:isteyen,istekli

t.-i 'ilm 16A/9,30A/1,33B/7,37B/9,56B/2,60B/9,68B/3,72A/13,84A/1,
85A/11,85B/11,100A/7,

tālib-i 'ilm:ilim öğrenmeyi arzu eden

t.'i. 30A/1,37B/9,68B/3,84A/1,85B/11

t.'i.din 72A/13

tālib-i 'ilmlig:ilim isteme

t.'i. 56B/2

t.'i.ı 33B/7,60B/9,100A/7

tālib-i'ilmlık:bkz. talib-i 'ilmlig

t.i.ka 16A/9,85A/11

tālib cürcāmī:bkz. mevlānā tālib cürcāmī

mevlānā t.c. 14A/3

tāli'ī:bkz.mevlānā tāli'ī

mevlānā t. 12B/9

ta'līk:bir yazı çeşidi

nesh-ı t. 31A/12,57B/9,82B/13

ta'līm:öğretme,ders verme

tıfl-ı t.in 77B/4

tam-:damlamak

t.-ar 42B/9

tāma':aç gözlülük

t. 11B/11

tamām:tam,eksiksiz

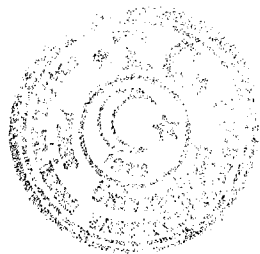
t. 64A/6,64A/7,95A/6,118B/11

t. kıl- 78B/10,118B/13

t.rak 46A/11

tamar:damar

t.ı 42B/10

ta'n: yerme, ayıplama

t. 50B/6,

mahal-i t. 78B/11

t. u zār 117B/4

t. it- 104A/13

t. kıl- 70B/3

tañ: tan, şafak

t. 18B/9, 108B/13

tanı-: tanımak, bilmek

t.-r 94B/1

tanıt-: tanıtmak

t.-ğay 92A/3

ta'n u zār: ayıplama ve ağlama

t.z. 117B/4

tap-: bulmak, ortaya çıkarmak, yapmak

t.-ar 1B/13

(āzār t.) 117B/10

(bat t.) 80A/2

t.-t1 8B/1, 116A/7

(güşāyişler t.) 87A/5

(neşvü nemā t.) 81B/5

('ömr t.) 13A/1

(sıhhat t.) 31B/5

(terbiye t.) 24B/2, 94A/8

(tevfik) t.-kay 58A/7

t.-sa 77A/7, 88B/1

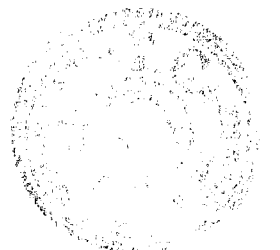
t.-adur 47A/8

t.-a al- 70B/11

t.-ip 7A/9, 20A/9, 78B/8, 79B/9, 98A/11

(inḥirāf t.) 101A/12

(sıhhat t.) 100B/5

(edā) t.-ıpdur 114A/11

(neşv ü nemā t.)14A/3

t.-ıp durur 111B/1

t.-ıptur 105A/13,117B/6

(edā t.) 118B/3

(tāriḥ t.) 95A/3

(edā) t.-ıp turur 114A/2

t.-ıp biz 95B/6

t.-ğannıḡ 6A/12

t.-kandur 95A/1

t.-kanın 100B/11

(işḡāl) t.-maydur 28B/11

(yol t.)27B/7

t.-madı 7B/4

(kīn) t.-madılar 28A/13

t.-maḡ 67A/11

tapıl-: bulunmak

t.-dı 58B/10

t.-madı 103A/10

tar:karanlık

t.ı 107B/6,109B/4

tār:saç teli

t.-ı gīsū 41A/6

tār-ı gīsū:ip gibi saç

t.g.yı 41A/6

ṭaraf:yön,cihet

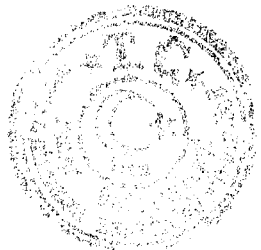
ṭ. 14B/5,112A/7

ṭ.nıḡ 78B/5

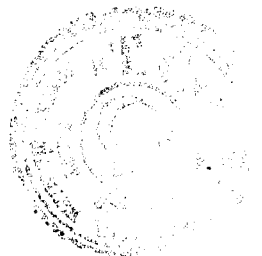
ṭ.in 51A/3

ṭ.dın 98A/12

ṭ.idın 99B/9

- t. idindur 56A/4
 tard:uzaklaştırma
 t. 45B/13
 tarh:atma,dağıtma
 t. kıl- 113A/9
 t.in 110A/9,113A/11
 tāri:birdenbire
 t. bol- 38A/2,54A/8
 ta'rif:etrafıyla anlatma,açıklama
 t. 43A/2,60A/10,75B/2,77A/5,95A/3
 t. kıl- 17B/6,43A/6,49A/5,49A/5,49B/10,52A/4,65A/1,90B/6,93B/4
 t.in 82A/3
 t.ka 88B/10
 t.din 19B/1,20A/11,102B/13
 t.i 71B/10,91B/7,92A/8,92B/2,93A/2,108A/2
 t.idür 108A/2
 t.ininğ 92A/8
 t.ide 8B/11,15A/4,29B/4,44A/1,48B/12,82A/5,93B/11,103A/9,108B/8,
 109B/5,113B/3
 t.lerdin 45B/11
 tārih:tarikh,zaman
 t. 7A/9,23B/11,27B/6,27B/6,27B/7,71B/13,75A/8,75A/12,94B/9
 t. tap- 95A/3
 t.-i cāmî 75A/10
 t.ni 77A/10
 t.in 29A/12,32A/3
 t.de 7A/10
 t.kaça 73A/3
 t.idür 10A/5,19A/12
 t.ini 106B/12
 t.ide 18B/1

t.idin 23B/13

t.lerde 98B/6

tārīh-i cāmī':mir h^vand'in bir eseri

t.c.i 75A/10

ṭarīk:yol

ṭ.-ı hayl 70B/2

ṭ.ın 24A/5,31A/13,49A/9,50B/4,71A/4,90B/11

ehl-i ṭ.niṅ 34A/8

ṭ.ı 17A/9,17A/10,42A/7,77B/10,80B/4,100A/5,106B/3

sāhib-i ṭ.ı 34A/8

ṭ.ıda 34A/7,41B/8,49B/1,69B/9,76A/3,76A/5,90A/10,93B/2,118A/7,118B/4

ṭ.ıdın 88B/13,101A/12

ṭ.ları 99A/10

ṭarīk-ı hayl:tarikāt ehli kimseler

ṭ.h.niṅ 70B/2

ṭarīkāt:tasavvufi yol

ādāb-ı ṭ.ın 3B/10

ādāb-ı ṭ.iḡa 87A/4

tart-:çekmek

t.-ar mın 105B/2

t.-ar 82B/8,117B/12

(baş t.) 81A/10

t.-tı 46B/1,50B/5,50B/9

(zahmet) t.-ıp 56A/6

t.-ıptur 2A/11

t.-ıp turur 114A/6

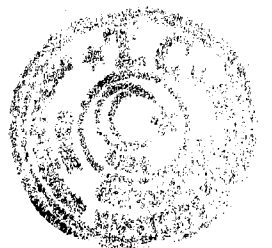
t.-kan 83B/5

tartıl-:çekilmek

t.-ur 107B/3

(zahmet) t.-dı 53B/7

tasarruf:sahip olma,idare ile kullanma

t. 60B/12,69A/9

t. kıl- 54A/12,55B/4

taşarruflıg:sahiplik

t. 68B/7

taşavvuf:Allaha yönelme yolu

t. 26B/12,76B/2,104A/4

t.da 5B/10,46A/13

taşih:düzeltilme

t.in 95A/2

tasnif:sınıf,takım

t. 1B/8,77A/5

t. kıl- 50B/2,63B/8,84A/4,89A/4

t.idür 6A/10,19B/1

t.leride 1B/9

taş:taş

t.ıga 14A/5,44B/7

t.ıda 22A/11

taş:dış

t. 104A/3

t.ğarı 5B/2,12A/6

t.kanı 27B/8

t.karıdur 20A/11,21B/5

t.karırak 3B/4

taş-:dışarı çıkmak,taşmak

t.-ar 48A/1

t.-tı 112A/6

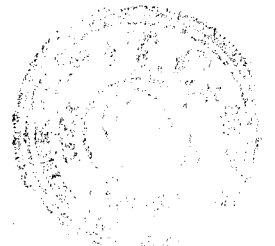
taşı-:götürmek

t.-dılar 5B/2

taşkent:yer adı

t. 45B/5

taşla-:atmak,dışlamak

t.-r 80B/3

t.-dı 95B/1

t.-mağı 74A/11

tā'üh:veba

t. 8A/6

tavacı:kumandanın emirlerini ulaştırmaya memur asker

t. 101B/3,101B/5

tavâf:ka'beyi ziyaret etme

t.ığa 26A/5

tavr:eda,hal

t. 9A/6,112A/10

t.da 68A/1,115A/2

t.ı 30A/12

t.ıda 2B/4,38A/12,92A/9,103A/2,115A/1,115B/2

t.ıdın 64A/11

tavrlıg:tavırlı

t. 77A/2,92B/5

tāvus:tavus kuşu

t.da 43A/9

tayağ:dayanacak değnek,asa

t.nı 43B/2

tâyife:böyük,takım,kabile

t. 24A/7,42A/10,64B/1,72B/2,89B/2

t.ninğ 71A/12

t.ni 2A/12

t.ğa 60B/3,71A/4

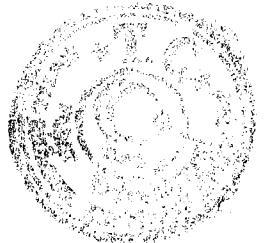
t.din 87A/12

tayyar: hazır

t. yasa- 34B/11

tāze:körpe,genç

t. 116A/11

ta'zīm:hürmet, saygı

t. 75B/9,98B/5

t. kıl- 28A/3

ta'zīmlik:saygılı

t. 104B/7

te'ālā:yüksek olsun anlamında dua

hak-t. 93B/8

inşallah u t. 86A/11,89B/9

te'arrüf:araştırarak öğrenme

t.in 42B/13

tebâreke:Kur'an'da bir sure

t. 19A/5

tebdil:değişme

t. kıl- 55B/3

teberrük:mübarek sayma

t. 4A/5,26B/8,52A/5,101A/9,107B/1

teberrüken:uğur sayarak

t. 19B/2

tebessüm:gülümseme

la'l-i t. 110B/7

t. kıl- 19A/3,102B/10

la'l-i t.i 110B/4

tebriz:yer adı

t.-i seyyid-zâde 4B/1

t.de 101A/11

tebriz-i seyyid-zâde:hz. hasan'ın soyundan ve tebrizli olanlar

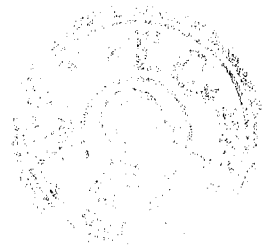
t,s. 4B/1

tebrizlik:tebrizli

t.dür 54B/13

t. durur 54B/4

tecâvüz:sınırı aşma,aşırı gitme

t. kıl- 86A/7

tecerrüd:dünyadan arınıp Allah'a yönelme

t. 34A/7

teçhîl:cahilliği meydana koyma

t. 79A/4

teçhîz:lüzumlu şeyleri tamamlama

t. 35A/12

tecnîs:cinâs yapma

t. 109B/5

t.-i hayâl 29B/1

tecnîs-i hayâl:hayalin cinâslı olması

t.h. 29B/1

tecnîsât:cinâslar

meşel-i t. 7A/13

t.ığa 13B/3

tedfîn:defnetme

t.idin 35A/13

tedvîn:divan haline getirme

t. kıl- 19A/13

tedvîni:divan gibi yapma

t. kıl- 80A/2

te'emmül:etraflica düşünme

t. 20A/10

tefahhüş:iyice araştırma

t. kıl- 26B/2,43A/1

tefâvüt:iki şey arasındaki fark

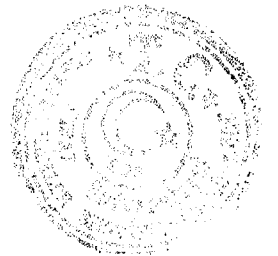
t. 72A/3

t. kıl- 97A/2

t.ni 107B/8

tehallüş:mahlas

t. 9B/2,9B/4,13A/9,55B/2,63B/4,65B/8,84B/2,97A/7

t.đur 103B/13

t. kıl- 9B/1,9B/2,13A/6,24A/3,28B/1,28B/8,29B/7,38B/11,40A/7,43B/9,
44B/10,58B/10,60A/2,61A/12,61B/3,73B/3,89A/10,90A/2,90B/2,90B/10,
91A/6,91B/13,92A/7,92B/1,94A/6

t.nı 65A/6,68A/8

t.đa 55B/5

t.đa 61B/4

t.ı 23A/11,57B/5,57B/5,63A/7

t.ınnığ 61B/1

t.ıga 65A/5

tehtik:namusa hanel getirme

t.ge 81A/10

tekazay:şasııarak söz söyleme

t. 107A/4

tekelluf:kulfet,sıkıntı

bı-t. 9B/12,24A/6,89A/13,96B/3

tekellum:söyleme,konuşma

t.in 81A/2

t.i 81B/6

t.ide 80B/13

tekfın:kefenleme

t. 35A/7

tekfır:küfürle itham etme

t. kıl- 6B/1

teklif:bir işin yapılmasını isteme

t. 74B/7

t. kıl- 6B/11

t.i 4A/10,6B/12,18A/8,58A/6,71B/8

tekmil:bitirme,sona erdirme

t. kıl-3B/10,4B/12,5B/10,8B/7,9B/13,17A/7,22A/12,28A/1,41B/7,76A/1,
88A/4,

t.din 75B/13

t.iga 5A/1

tekmilî:kemale erdirme

t. kı1- 75A/5

telef:ölüm

t. bol- 45B/6

t. kı1- 28A/13

te'lif:eser yazma

t. 1B/9

t.leride 1B/8

telkîn:iman esaslarını anlatma

t. 79B/9

temennâ:dilek, istek

t. kı1- 112B/13

temevvül:mal edinme

t.i 25A/8

ten:vücut, beden

t. 6B/5

şâgîrû't-t. 53A/5

t.de 111A/13

t.im 113A/10

tenez:beri, uzaklık

t.dür 59A/12

tenezzül:alçak gönüllülük

t. kı1- 75B/1, 88A/11

tenke:sikke, bir para birimi

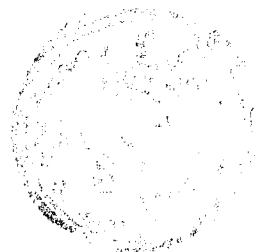
t.ge 83A/12

terahhum:merhamet

t. 54B/3

terbiyet:eğitme, besleyip büyütmeye

t. 5A/1, 98B/6

t. kıl- 46B/2,98B/5

t. tap- 24B/2,94A/8

t.i 85A/9

t.idin 2B/3,103B/8

t.ler kıl- 89B/3,102A/5

terci':divan edebiyatında bir nazım şekli

t. 4A/5,39A/7,42A/11

t.lerininġ 4B/2

tercih:üstün tutma

t. kıl- 109A/12,112B/5,118B/20

tereddüd:bir yere gidip gelme

t. 54A/9

terhānī:bkz. mevlānā terhānī

mevlānā t. 33B/9

terk:birakma,vaz geçme

t.-veş 97B/10

t.-i cefā 103A/11

t.-i mihr 105A/11

t. kıl- 24A/5,50A/13,57B/6,64A/7,68B/13,71A/4,90A/7

terk-i cefā:cefayı terk etme

t.c. 103A/11

terk-i mihr:sevgiyi terk etme

t.m. 105A/11

terkīb:birleştirme

t.-i selāset.2B/5

t.ni 57A/13

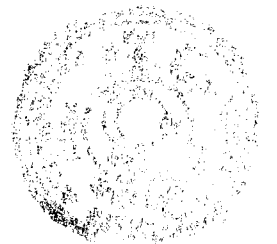
t.i 72A/3

terkīb-i selāset:güzel sözlerin bir araya toplanması

t.s. 2B/5

terk-veş:vaz geçmiş gibi

t. 97B/10

tertib:dizme, sıralama

t. 2B/8

t.-i huruf 97B/12

t. kıl- 19B/9

t. bir- 106B/10

tertib-i huruf:harflere göre sıralama

t.h. 97B/12

terzik:besleme

t. it- 71A/1

t.lar 71A/2

tesbih:Allahı zikretme

t. 49A/2

teşbih:benzetme

t. 80B/12

t. kıl- 80B/13,107B/9,110B/5,113A/1

teşne:aşırı istekli

t. kıl- 113A/5

teşni':ayıplama,çirkin bulma

t. 78B/11

t.idin 50B/6

teşviş:karışıklık

t. bir- 33B/3

tetebbu':bir şey hakkında geniş bilgi edinme

t. 7B/3

t. kıl- 13B/2,24B/3,25B/7,41A/10,84A/5,110A/11

t.ı 13B/9,63A/8,66A/5

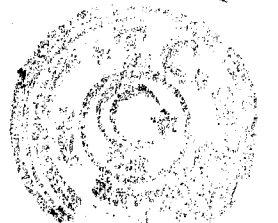
t.ı durur 116B/1

t.ığa 8A/13

t.ıda 9B/5,40B/7,75B/3

tevärih:tarikhler

t. 75A/11

tevāzu':alçak gönüllülük

t. 104B/7

t.1 75B/9

tevbe:bir günahı tekrar işlememeye söz verme

t. kıl- 42A/7,74B/5,87A/3

t.ğa 49B/8

teveccüh:yönelme

t. 5B/12

tevfîk:uygun hale getirme

t. 7B/4

t.-i reh-nümâylık 87A/2

t. tap- 58A/7

t.1 8B/1

tevfîk-ı reh-nümâylık:uygun yolu gösterme

t.r. 87A/2

tevhîd:Allahın birliğine dair yazılan manzume

t.idindür 31B/2

tevlîyet:vakıf işlerine bakma görevi

t. 63B/9

teyemmün:uğur sayma

t. 3B/6,107B/1

tezervî:sülünle ilgili

t. 93B/12

tezhib:süsleme

t. kıl- 34B/10

tezkire:bir meslek erbabı için yazılan biyografi kitabı

t.tü's-şu'arâ 2A/11

tezkiretü's-şu'arâ:şairler tezkiresi,devlet şah'ın eseri

t. 2A/11

tıbb:hekimlik mesleği

t. 9B/13,65A/1,82A/1

tıfl:küçük çocuk

t. 77B/8

t.-ı ta'lim 77B/4

tıfl-ı ta'lim:çocuk eğitimi

t.t.in 77B/4

tıynet:yaratılış,mizaç

t. 5A/3

ti-:demek

t.-di 110A/12

t.-se 108B/13,118B/10

tible:deli

t. 113B/12

t.ni 111A/7

t.ler 109A/9

ticāret:alış veriş

t. 100A/4

tiğ:kılıç

t. u kalem 32A/5

t.i 111B/6

tig-:değmek,dokunmak

t.-er 76A/12

t.-mes mü 42B/10

tigre:çevre,etraf

t.side 24A/7,61B/9,75B/11,100A/12

tiğ ü kalem:kılıç ve kalem

t.k. 32A/5

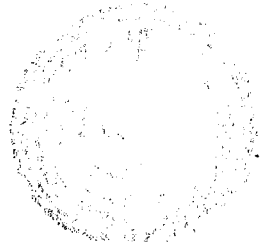
tiken:diken

t. 16A/5

til:dil

t. 46B/7,52B/13

t.i 77B/2,83A/3

t.ini 78B/7

t.ige 12A/12,46A/11

t.idin 14A/10,77A/9,102B/4

tilāvet:Kur'an'ı güzel okuma

t. kıl- 32A/12

tile-:dilemek, arzu etmek

t.-r 76A/1,

t.-diler 19A/1

t.-se 111B/13

t.-p 11B/13,17B/11,30B/11,35A/6,103A/10

t.-gende 19A/6

t.-mekte 61A/5

timür gürkân:timurlular devletinin kurucusu

t.g. 101A/6

tin-:dinmek

t.-er 84B/10

t.-mes 84B/10

tindür-:dindirmek

t.-dünğiz 44B/2

tiñgiz:deniz

t. 54B/11

tiñgri:Tanrı

t. 4B/10,20B/13,43B/3,56A/1,86A/10,89A/6

t.dür 74A/5,88B/2

tiñgrilik:adalet, dürüstlük

t.din 86A/7

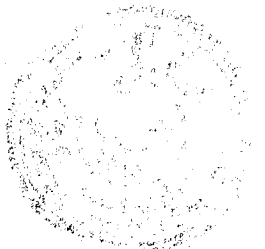
tîr:ok

t.-endâzlık 57B/1

tîre:bulanık,kara

t. 88A/13

t.-bahtlıg 116A/13

tire-bahtlıg:kara bahtlı

t.in 116A/13

tir-endazlık:ok atıcılık

t. 57B/1

tirig:diri, canlı

t.min 105A/12

tiriglik:canlılık

t. 65B/3

tis'in:doksan

t. 18B/1

tiz:tez, çabuk

t. 117B/8

tob:top

t.i 107B/5,107B/10

toğma:doğuştan

t.sıdur 90A/13

toğ-:doğmak

t.-kan 104B/5

tofrag:toprak

t.in 5B/1

tofrak:bkz.tofrag

t.ğa 1A/5

t.ça: 104A/3

toksan:doksan

t.dın 27B/9,65B/2

tokuz:dokuz

t. 1B/13

tol-:dolmak

t.-ar 47A/13

t.-a 16B/6,118A/12

tolı:dolu

t. 107A/11

ton:elbise

t.1 42B/5

toy:şenlik

t. 29B/4

toy-:doymak

t.-up 13B/8

töhmet:birine isnad olunan suç

t.i 109B/1

tön-:dönmek

t.-se 80B/4

tört:dört

t. 4A/9,27B/7

t.ünçü 69B/8

tufeylî:ali celayir'in mahlası

t. 89A/10

tufûliyyet:çocukluk

t. 77B/5

t.din 90A/5

tuhfe:hediye

t. 3A/11,26B/7

t.ni 74A/11

tuhm:tohum

t. 51B/4

tül:uzunluk,boy

t.1 95B/1

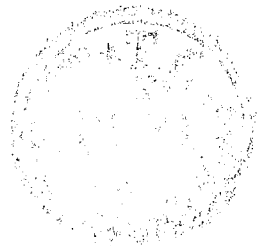
tur-:durmak

t.-a al- 50B/6,52B/6,53A/11,95B/2

t.-up 16A/12,100A/1

turfе:tuhaf,şaşılacak şey

t. 48A/4

turfelik: tuhaflik

t. 52B/13

tusi: bkz. mevlana tusi

mevlana t. 12B/13

tut-: tutmak

t.-ar 5A/5, 9A/12, 34A/8, 51B/8, 60A/2, 63A/13

(dahil t.) 29B/9

(müsellem t.) 12A/3, 21A/3, 22B/2, 94B/1

(üstad t.) 38B/7

t.-ar biz 52A/2

t.-arlar 20B/3

(müsellem t.) 83B/10, 89B/2

(yad) t.-tum 14A/5

t.-ti 51A/3, 114B/12

(karar t.) 53B/8

(şöhret t.) 6B/7, 9B/10, 25A/12, 48A/13, 49A/9, 51A/6, 72B/7

(ganimet) t.-tilar 10B/10

(yad t.) 14B/5

(şöhret) t.-gay 34B/11

t.- 48A/4

(ayag t.) 73B/8

t.-kil 118A/12

(müsellem) t.-sa 39B/11

t.-maydur 13B/7

(şöhret t.) 12A/11, 66A/13

t.-a başla- 101A/13

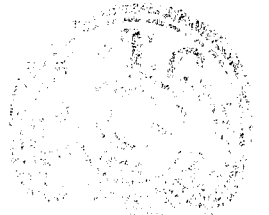
t.-a bir- 21A/6

t.-up 96B/12, 101B/10

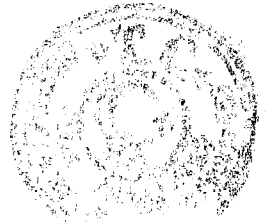
(ayak t.) 73B/9

(güşe t.) 24A/5

(terkin t.) 37A/10

(yād t.) 85A/10
 t.-uptur 90B/12
 t.-upturlar 91B/2
 (müselleḡ t.) 13B/13
 t.-kalı 54B/12
 (müselleḡ) t.-maslar 71A/11
 t.-maq 118A/11
 tūtī: bkz. mevlānā tūtī
 mevlānā t. 24B/1
 tutul-: tutulmak
 t.-ur 53A/8
 t.-up 111B/5
 tutya: toz, sürme
 t.sı 116B/8
 t.sıǵa 116B/5
 tuy-: duymak
 t.-tuk 35A/11
 tuyuk: bir nazım şekli
 t. 44B/5, 103A/2
 tūfāhī: yahya sibek'in mahlası
 t. 9B/1
 tüg: tüy
 t.dür 96B/13
 t.i 81B/8, 97A/1
 tüken: tamamı
 t. 77A/6
 tüken-: bitmek
 t.-mey 18A/1
 t.-meydür 41B/1
 t.-genige 77A/10
 t.-gendin 72B/5

t.-ürige 75A/11

tüket:-bitirmek

t.-ür 8B/1

t.-ti 18A/7

t.-sün 18A/7

t.-ip 41B/2,41B/3,46A/3

tümen: on bin

t. 106B/6

tün: gece

t. 108B/7

t.in 85A/3

tünd: sert, haşin

gām-ı t̄-ād 111A/13

t.-hüy 32B/10

t.rak 41B/13

tünd-bād: sert rüzgar

gām-ı t.ıdın 111A/13

tünd-hüy: sert tabiatlı

t. 32B/10

türbet: türbe

t.de 26B/10

t.imniġ 44B/7

türk: türk milleti

t.13B/6,46A/10,58A/5,62A/2

t.-āne 42A/10

t.dür 16A/9,106B/12

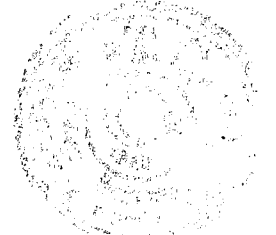
t.-i perī 103A/11

türk-i perī-peyker: türk güzeli

t.p.imiz 103A/11

türk-āne: türke benzer

t.dür 42B/10

türkçe:türk diliyle yazılmış

t. 13B/6,16A/11,16B/11,33B/7,34A/2,41A/4,42A/11,45A/5,46B/12,49A/1,
50A/5,54B/1,93B/10,104A/8

t.ge 44B/5

t.sidin 42A/1

türki:türkle ilgili,türke ait,türkçe

t. 16B/4,16B/7,41A/3,41B/13,44A/13,54A/11,93B/1

t.-güy 42A/11

t.-güydür 42B/1,65A/10

t.de 41A/3

türki-güy:türkçe yazan

t. 42A/11

t.dur 42B/1,65A/10

türkistan:yer adı

t.dındur 70B/5

türlük:çeşitli

t. 112A/13

türşiz:yer adı

t. 24B/1

t.dindür 54A/3

türşizlik:türşizli

t,dur 12B/1

tüş-:düşmek

t.-er 30A/13,30B/13,80B/13

(yahşı t.)39B/4

t.-ti 6B/8,25A/6,76A/10,91A/12

t.-tiler 18B/8,26A/8

t.-üp 16A/13,23B/3,48A/12,73A/7

t.-üpdür 105A/1

t.-üp durur 105B/6

t.-üptür 7B/13,25B/2,75B/9,107B/6,108B/1,108B/8,109A/4,109B/13,

110B/6,110B/11,111A/1,111A/6,114B/4,115A/3,115A/8,115A/12,116A/3,

116A/10,116B/6,117B/2,118A/3

(mağbül t.) 59B/9

t.-üp turur 13B/4,109A/8,110A/4,113A/9

t.-gen 18B/13

t.-gende 34A/2,117A/13

t.-geli 34A/3,115A/9,117B/2

(yaman) t.-mes 57A/3

tüz:doğru

t. 50A/10

tüzet-:düzmek, tertib etmek

t.-ür 102A/10

t.-ti 97B/12

U

'ubüdiyyet:kulluk

'u.ğa 64B/10

uçğun:kıvılcım

u.ı 113B/3,113B/5

uçkun:bkz. uçğun

u. 111B/3,112A/2

'ūd:müzik aleti

'u. 85A/3,93A/3

'ūd:soy

'u.ı 51B/2

uq-:anlamak

u.-mak 4A/3

'ukkāşe:bkz.h^vāce 'ukkāşe

h^vāce'u. 62B/4

uquş:anlayış

u. 105A/7

ulağ:at

u.ları 86B/9

'ulemā:alimler

'u. 22B/1,80A/2,88A/7

'ālem-i 'u.sı 20B/7

'u.sıdın durur 10B/5

ulğan-:büyüme

u.-ğanda 60A/4

ulğay-:büyüme

u.-a 62A/12

uluğ:büyük,yüce

u. 46B/2,61B/4,84B/9

u.rağ 26A/9,26A/12,51B/2,84A/12

u.ları 19A/9

u.larındındur 31B/13

uluğ big:bkz. ulug big mirza

u.b. 91A/9

u.b. mirzâ 10B/6,13B/12,94B/5,103A/13

uluğ big mirzâ:şahruh'tan sonra tahta çıkan oğlu,hükümdar ve alim

u.b.m. 10B/6,13B/12,94B/5,103A/13

'ulûm:ilimler

'u. 9A/11,19B/6,55A/2,75A/5,76A/10,87B/1,90A/5

'u.-1 'arabiyye:19B/7

'u.-1 ders 20B/5

'u.-1 ġarîbe 5B/11

'u.-1 zâhir25B/10,41B/7

'u.dur 88A/9

'u.nı 88A/4

'u.ın 4B/11,9B/12,17A/7,22A/12,23B/10,28A/1

'u.ıdın 88A/5

'ulûm-1 'arabiyye: arapça ilmi

'u.'a. 19B/7

'ulûm-1 ders: ilim tahsili

'u.d. 20B/5

'ulûm-1 ġarîbe:yeni ilimler,orijinal ilimler

'u.ğ. 5B/11

'ulûm-1 zâhir:mûsbet ilimler

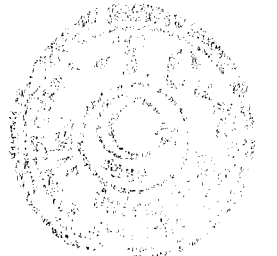
'u.z.ni 41B/7

'u.z. i 5B/10

ulus:millet

u. 4A/1

u.nıng 112B/12

u.ıda 103A/1

'ulüvv:yükseklik,büyüklik

'u. 70B/12,75A/6,96B/2

'ulya:yüce

mehd-i 'u, 61B/9,72A/12

ummân:büyük deniz

u.ı 48A/2

ur -:vurmak

(baş) u.-ar 40A/2,43A/12,69B/10

(bela) u.-dı 93B/6

(baş) u.-a kir- 53A/9

uşül:asıllar,esas

u.-ı kâ'ide 21B/6

u.ı 44B/13

uşül-ı kâ'ide:esaslar,kurallar

u.k.si 21B/6

uş:gibi

u. 11B/12,36A/12,50B/7,54A/7

uşak:çeşitli,küçük

u. 85A/12

uşbu:işbu

u. 1A/7,23A/1,65A/6,89A/3,93B/6,108B/1

'uşşak:aşıklar

'u.ka 110B/13

uy-:uymak,uygun olmak

u.-uptur 108A/8

uyku:uyuma,uyku

u. 115A/10,

u.dın 13B/8

u.sı 89B/8

uzal-:uzamak

u.-ur 50A/1

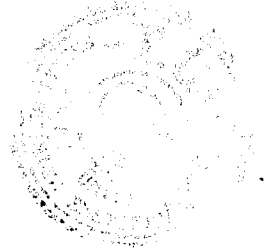
'uzlet:yalnızlık,köşesine çekilme

'u. 75B/12

uzun:uzun,kısa olmayan

u. 13A/1

u.rağ 117B/11

ü

üç:üç, sayı

ü. 4A/9, 4B/10, 27B/7, 36A/11, 36B/3, 52A/6, 101B/1, 108A/12, 114B/2

ü.ünçi 47A/4

üçeleşi:her üçü

ü.ninğ 101B/3

üçün:için

ü. 2B/8, 3B/6, 6B/1, 11B/11, 19A/1, 19A/7, 20B/5, 25A/12, 27B/8, 36B/5, 39A/1, 39A/13, 40A/9, 43B/3, 49A/4, 49A/13, 50B/4, 50B/5, 51B/1, 51B/2, 51B/4, 53B/12, 54B/5, 54B/6, 62B/5, 68B/13, 76A/5, 76B/11, 78A/7, 78B/3, 79B/8, 80A/2, 81A/6, 81B/1, 81B/2, 81B/8, 86A/7, 95B/13, 99B/9, 100A/5, 106B/3, 107B/1, 117B/7

üçür:hengame

ü, de 49B/8

ülfet:alışma, görüşme

ü.i 31A/4

ü.sidür 100B/11

ümerâ:emirler

emirü'l-ü. 89A/11

ümîd:umut, beklenti

ü. 3A/12, 41B/10, 42A/8, 43B/3, 49B/8, 50B/9, 58A/7, 61B/12, 74B/8, 87B/8, 89B/8, 89B/11, 90A/11, 93A/4, 93B/8, 118B/4

ü.-vâr 79A/7

ü.i 115B/1

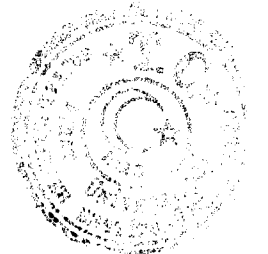
ü.ığa 115A/13

ü.ide 115A/11

ü.idin 116A/1

ümîd-vâr:ümitli

ü. 79A/7

ün:ses,şöhret

ü. 102A/1

ü.i 44B/13

üvân:isim,lakap

ü.ı 100B/9

üslüb:tarz,biçim

ü.da 66A/6

ü.ı 89B/1,107A/4

ü.ıda 2B/3,7B/11,105A/11

ü.ıdın 36A/10

üst:yukarı,üst

ü.ige 8A/12,26A/13,28A/9,107B/10

ü.ine 107B/5,107B/6,107B/7,108A/5,108A/6,108A/7,108A/8

ü.ide 26A/8,26B/7,73B/13,74A/10,82A/10,109A/8

üstäd:bir konuda herkesten daha bilgili olan

ü. 14A/11

ü. kul muhammed 85A/7

ü. kutb nâyi 101B/5

ü. kuvâmu'd-dîn mu'ammer 102B/5

ü. tut- 38B/7

ü.ı 27A/9

ü.ları 79A/11,82A/2,85A/9

üstäd kul muhammed:kişi adı

ü.k.m. 85A/7

üstäd kutb nâyi:kişi adı

ü.k.n. 101B/5

üstäd kuvâmu'd-dîn mu'ammâr:kişi adı

ü.k.m.ga 102B/5

üze:üzere

ü. 114B/11

üzre:üzere

ü. 106B/2,108B/9

V

vā-beste:...e bağlı

v. 4B/13

vācib:yapılması gereken

v.ü'l-ihtirām 71A/10

v.ü'r-ri'āye 53A/4

vācibü'l-ihtirām:hürmet edilmesi gereken

v.i. 71A/10

vācibü'r-ri'āye:riayet edilmesi,uyulması gereken

v.r. 53A/4

vāh:yazık

v. 110A/1,110A/9,110B/11,113B/7,117A/2

vāhdeti:bkz.mevlānā vāhdeti

mevlānā v. 61A/1

vāhidi:bkz. mevlānā vāhidi

mevlānā v. 65B/5

vā'iz:va'zeden ,dini öğütlerde bulunan

v. 74B/11,

v.dur 74A/9

vāk'a:olay

v.sıdın 103A/7

vāk:f:vakıf,bağış

min v.-ı 'ali şir 95A/2

vākf-ı 'ali şir:ali şir nevai'nin vakfı

min v.'a.ř. 95A/2

vākfe:bayram

v.si 26A/3

vākfiyye:vakfın şartlarını bildiren resmi senet

v. sining 95A/2

vâkı': olan, olmuş

v. 18B/9, 72A/4

fi'l-v. 43B/9, 66B/9

v. dur 17B/3, 95A/6

ğayr-ı v. dur 71B/10

v. durur 20A/13

v. bol- 4A/13, 4B/6, 7B/2, 8A/2, 8B/2, 9A/4, 11B/8, 12B/6, 13B/6, 14B/4,
15A/13, 15B/9, 17B/9, 22B/6, 26A/2, 26B/10, 28A/2, 28A/8, 30A/12, 32A/6,
33A/12, 36A/12, 40B/7, 42A/4, 43A/6, 48B/7, 50A/7, 53B/12, 58A/13, 61B/5,
66B/11, 71B/9, 73B/5, 75B/4, 75B/8, 76A/2, 76A/6, 79B/11, 83A/4, 89A/6,
92A/11, 94B/2, 96A/6, 96A/12, 97A/7, 98B/2, 99B/7, 100A/6, 102A/7, 102A/9,
102B/2, 105A/10, 105B/3, 107B/13, 108A/1, 108A/9, 108A/12, 109A/13,
109B/2, 109B/6, 109B/10, 110A/8, 111A/10, 112B/5, 112B/6, 112B/10, 113B/10,
114B/3, 114B/7, 115A/2, 115A/6, 115B/7, 115B/3, 115B/7, 115B/11, 116B/10,
117A/1, 117A/6, 118B/6

vâkı'a: vuku bulmuş, olmuş

v. 2A/11, 8B/1, 108B/1

vâkıf: bilen, bir işten haberli olan

v. 29B/1,

v. bol- 74A/3

v. kıl- 97A/2

vâkı: vakit, zaman

v. 26B/3, 27A/8, 74A/2, 97A/12, 99B/9, 99B/13

v. de 3B/11, 22A/13, 46B/9

v. i 4B/13, 22B/3

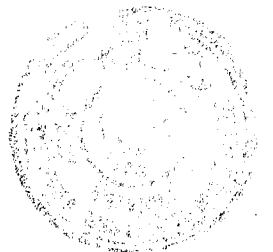
v. ide 23A/9, 41B/1

v. lar 91A/7

vâlid: baba

v. i 18B/5, 19A/8

vâlide: anne

v.si 84B/2

vālihi:bkz.mevlānā vālihi

mevlānā v. 33B/1,68B/10

var:bkz.bar

v. 7A/4,67B/7,100A/2

v. ir- 9A/7

vār:bkz. barmak

v.-dı 63B/6

-vār:gibi,...lı,...ce

büzürg-v. 2A/2,19B/8,28A/5,75B/10,87A/3

dīvāne-v. 63B/3,74A/10

h^vāce-v. 64A/2

hār-v. 78A/6

ümīd-v. 79A/7

hem-v.-ı ma'āş 5A/11

büzürg-v.ğa 102A/10

varak:sahife

v. 2B/9

v.u'l-hayāl 62B/5

v.ı 106B/10

varaku'l-hayāl:mevlana mecnuni'nin bir eseri

v.h.,.62B/5

vaşf:nitelik

v.dın 3B/4

v.ıda 95A/5

vāsıta:araç,aracı

v. 9B/7

bī-v. 44A/9

v. kıl- 102B/9

v.sı 1B/2

vaşıyyet:bir kimsenin ölümünden sonra yapılmasını istediği şeyler

v. kıl- 18A/2,35A/6,41B/2

v.i 35A/11

v.ini 35A/13

vaşl:ulaşma,kavuşma

v. 112B/4,112B/7,115A/11

v.nınđ 115A/13

bāde-i v.inđ 116A/5

v.i 116A/8

v.iğa 109B/4

vaşl:kişi adı

v. 83B/8

vāv:vav harfi

v.in 111B/4

vāy:vah,eyvah

v,115A/4,116A/6,117A/12

va'z:dini öğüt

v. 28A/1,73B/6,74A/2,74B/12

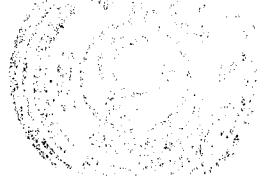
važ'at:alçaklık,bayağılık

v. 49A/13

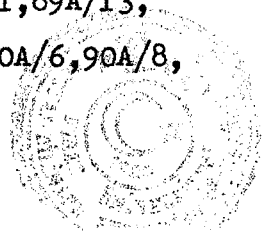
ve:bağlama edatı

v. 1A/1,1A/1,1A/3,1A/6,1B/1,1B/4,1B/5,1B/6,1B/7,1B/9,1B/10,2A/3,
2A/5,2A/6,2A/8,2A/9,2A/9,2A/9,2A/12,2A/12,2A/13,2B/1,2B/2,2B/2,
2B/3,2B/4,2B/5,2B/6,2B/6,2B/7,2B/8,2B/9,2B/9,2B/10,2B/12,3A/2,3A/5,
3A/6,3A/7,3A/7,3A/9,3A/9,3A/13,3B/1,3B/4,3B/5,3B/8,3B/9,3B/11,3B/13,
4A/2,4A/4,4A/5,4A/11,4B/2,4B/3,4B/5,4B/5,4B/7,4B/7,4B/11,4B/11,4B/12,
4B/13,5A/1,5A/1,5A/3,5A/5,5A/5,5A/8,5A/9,5A/10,5A/11,5A/13,5B/4,
5B/5,5B/7,5B/9,5B/11,5B/12,5B/13,6A/6,6A/8,6A/9,6A/10,6A/12,6B/2,
6B/3,6B/6,6B/7,6B/7,6B/9,6B/9,6B/10,6B/13,7A/2,7A/3,7A/3,7A/4,7A/4,
7A/5,7A/7,7A/13,7A/13,7A/13,7B/1,7B/1,7B/1,7B/1,7B/9,8A/4,8A/6,8A/10,
8A/11,8A/13,8B/4,8B/8,8B/9,8B/11,9A/1,9A/2,9A/6,9A/11,9A/12,9B/2,
9B/4,9B/8,9B/12,9B/13,9B/13,9B/13,10A/1,10A/2,10A/5,10A/9,10A/10,

10A/13,10B/2,10B/3,10B/4,10B/6,10B/7,10B/7,10B/8,10B/10,10B/11,
 10B/11,10B/13,11A/1,11A/2,11A/7,11A/7,11A/8,11A/13,11B/3,11B/6,
 11B/7,11B/9,11B/11,11B/13,12A/2,12A/2,12A/2,12A/7,12B/2,12B/3,
 13A/1,13A/2,13A/10,13B/3,13B/6,13B/7,13B/9,13B/9,13B/11,13B/11,
 13B/13,14A/1,14A/3,14A/8,14A/8,14A/8,14A/9,14A/11,14A/12,14B/2,
 14B/4,14B/4,14B/5,14B/6,14B/7,14B/9,14B/11,15A/3,15A/7,15A/10,15B/4,
 15B/12,16A/12,16B/4,17A/2,17A/7,17A/7,17A/8,17A/9,17B/5,17B/5,17B/6,
 17B/7,17B/7,17B/10,17B/13,17B/13,18A/7,18A/7,18A/8,18A/12,18A/13,
 18B/3,18B/11,19A/8,19A/8,19A/11,19A/12,19A/13,19A/13,19B/1,19B/4,
 19B/5,19B/6,19B/9,19B/10,19B/13,20A/3,20A/4,20A/5,20A/7,20B/3,20B/4,
 20B/8,20B/11,20B/13,21A/12,21A/13,21B/1,21B/2,21B/3,21B/11,21B/12,
 21B/12,21B/13,22A/3,22A/3,22A/7,22A/9,22A/10,22B/9,22B/12,23A/1,
 23A/7,23A/8,23A/11,23A/13,23B/6,24A/4,24A/6,24A/13,24B/4,24B/6,
 24B/9,25A/1,25A/5,25A/9,25A/11,25A/11,25A/12,25B/2,26A/3,26A/3,
 26B/4,26B/8,26B/8,26B/11,26B/13,27A/7,27A/7,27B/2,27B/6,27B/7,
 28A/1,28A/1,28A/2,28A/2,28A/8,28B/2,28B/2,28B/2,28B/3,28B/8,28B/12,
 29A/3,29A/5,29B/2,29B/3,29B/8,29B/9,29B/13,30A/1,30A/2,30A/7,30A/7,
 30A/11,30B/5,30B/6,30B/9,30B/9,30B/10,30B/10,30B/11,31A/4,31A/6,
 31A/11,31A/12,31B/4,32A/2,32A/4,32A/5,32A/10,32A/11,32A/12,32A/13,
 32B/4,32B/6,32B/10,33A/1,33A/4,33A/8,33A/9,33A/9,33B/1,34A/4,34A/7,
 34A/7,34A/12,34B/2,34B/12,35A/7,35B/3,36A/7,36B/6,36B/10,37A/2,37A/4,
 37A/11,37A/12,37B/9,38A/1,38A/1,38A/2,38A/6,38A/13,38B/5,38B/6,38B/6,
 38B/7,38B/12,39A/5,39A/6,39B/3,40A/10,40A/12,40B/2,40B/3,40B/4,40B/12,
 41A/3,41A/4,41A/11,41B/1,41B/4,41B/9,41B/13,42A/12,42B/13,43A/8,
 43A/13,43B/5,43B/9,44A/5,44A/13,44B/2,44B/11,44B/12,44B/12,44B/13,
 45A/2,45A/3,45A/4,45A/6,45A/7,45B/1,45B/5,45B/8,45B/8,45B/9,45B/9,
 45B/9,45B/11,45B/13,45B/13,46A/4,46A/4,46A/4,46A/5,46A/8,46A/10,
 46B/2,46B/2,46B/4,46B/5,46B/8,46B/8,46B/12,47A/2,47A/7,47A/8,47A/9,
 47A/9,47A/10,47A/11,47A/12,47A/13,47B/4,47B/6,47B/7,47B/8,47B/9,
 47B/13,48A/3,48A/6,48A/10,48A/10,48A/10,48A/12,48A/13,48B/1,48B/2,
 48B/3,48B/3,48B/3,48B/5,48B/5,48B/7,48B/10,48B/11,49A/4,49A/7,49A/8,

49A/10,49A/13,49B/1,49B/1,49B/3,49B/3,49B/6,49B/6,49B/10,49B/10,
 49B/12,49B/12,50B/3,50B/4,50B/6,50B/8,50B/8,50B/8,50B/12,50B/13,
 51A/3,51A/11,51A/11,51A/13,51B/1,51B/1,51B/10,51B/10,52A/2,52A/11,
 52B/1,52B/7,52B/7,52B/7,52B/8,52B/9,52B/12,52B/13,53A/1,53A/4,53A/5,
 53A/7,53A/11,53B/10,53B/10,53B/10,53B/11,53B/11,54A/3,54A/4,54A/10,
 54A/11,54B/3,54B/10,55A/1,55A/2,55A/3,55A/4,55A/11,55A/11,55B/10,
 56B/2,56B/7,56B/9,56B/9,56B/12,57A/2,58A/12,59A/3,59B/11,59B/11,
 60A/9,60A/13,60B/3,60B/13,61B/3,61B/3,62A/3,62A/5,62A/7,62A/7,62A/8,
 62A/8,63B/7,63B/9,64A/2,65A/1,65A/11,65B/6,65B/8,66B/3,66B/7,66B/10,
 67A/1,67A/2,67A/5,67B/2,67B/2,67B/3,67B/7,67B/10,67B/11,69B/2,69B/5,
 69B/8,69B/10,69B/12,70A/2,70B/2,70B/5,70B/5,70B/6,70B/7,70B/10,
 71A/11,71A/11,71A/13,71B/3,71B/3,71B/5,72A/3,72A/4,72A/4,72A/5,
 72A/5,72A/12,72B/3,72B/9,72B/13,72B/13,73A/6,73A/12,73A/12,73B/4,
 73B/5,73B/6,73B/6,73B/7,73B/10,74A/1,74A/10,74A/11,74A/11,74A/12,
 74A/12,74A/13,74A/13,74B/1,74B/4,74B/9,75A/4,75A/4,75A/5,75A/6,
 75A/6,75A/6,75A/7,75A/7,75A/8,75B/1,75B/2,75B/9,75B/9,75B/12,
 75B/12,75B/12,75B/12,76A/10,76B/1,76B/2,76B/2,76B/3,76A/3,76B/5,
 76B/5,76B/8,76B/8,76B/10,77A/4,77A/4,77A/5,77A/10,77B/1,77B/2,
 77B/3,77B/11,77B/11,78A/6,78A/9,78A/10,78B/3,78B/5,78B/5,78B/8,
 78B/11,78B/11,78B/12,79A/2,79A/3,79A/4,79A/6,79A/9,79A/13,79B/6,
 79B/8,79B/9,79B/10,80A/2,80A/3,80A/7,80A/13,80A/13,80B/1,80B/5,
 80B/10,80B/12,80B/12,81A/1,81A/2,81A/2,81A/6,81A/7,81A/10,81B/1,
 81B/2,81B/6,81B/6,81B/10,81B/11,82A/4,82A/4,82A/6,82A/9,82A/10,
 82A/12,82B/3,82B/9,82B/12,82B/13,83A/1,83A/2,83A/2,83A/3,83A/3,
 83A/4,83A/7,83A/8,83A/9,83A/9,83A/9,83A/9,83B/3,83B/10,83B/12,
 84A/2,84A/2,84A/4,84A/5,84A/5,84A/10,84B/2,85A/1,85A/1,85A/2,85A/13,
 85A/13,85B/4,85B/4,86A/3,86A/4,86A/5,86A/6,86B/7,87A/1,87A/1,87A/4,
 87A/5,87A/7,87B/1,87B/1,87B/1,87B/2,87B/3,87B/4,87B/4,87B/5,87B/6,
 87B/11,88A/6,88A/7,88A/8,88A/10,88A/12,88B/2,88B/5,88B/5,88B/6,
 88B/9,88B/12,88B/12,88B/13,89A/1,89A/1,89A/2,89A/5,89A/11,89A/13,
 89A/13,89B/4,89B/5,89B/5,89B/5,89B/9,90A/2,90A/5,90A/6,90A/6,90A/8,

90A/11,90B/5,90B/13,91A/1,91A/2,91A/8,91A/9,91A/10,91A/10,91B/2,
 92A/1,92A/2,92A/4,92A/4,92B/6,92B/11,93B/1,93B/2,93B/4,93B/5,93B/7,
 94A/1,94A/2,94A/3,94A/3,94A/6,94A/7,94A/7,94A/9,94A/10,94A/11,94B/1,
 94B/1,94B/2,94B/5,94B/8,94B/9,94B/9,94B/9,94B/10,94B/12,95A/1,95A/6,
 95A/8,95A/13,95B/10,96A/3,96A/11,96A/12,96A/12,96B/2,96B/3,96B/3,
 96B/4,96B/4,96B/9,96B/10,96B/10,97A/13,97B/1,97B/4,97B/5,97B/6,
 97B/10,98A/4,98B/5,98B/7,99A/1,99A/2,99A/4,99A/5,99A/5,99A/9,99A/12,
 99A/12,99B/3,99B/4,99B/5,100A/7,100A/7,100A/7,100A/8,100A/8,101A/1,
 101A/3,101A/4,101A/4,101A/7,101A/12,101B/4,101B/5,101B/13,102A/5,
 102A/5,102A/6,102A/9,102A/11,102B/2,103A/1,103A/7,103A/8,103B/1,
 103B/2,103B/3,103B/6,103B/6,103B/6,103B/7,103B/7,103B/7,104A/2,
 104A/2,104A/3,104A/10,104A/13,104B/1,104B/1,104B/1,104B/6,104B/7,
 104B/11,104B/12,104B/13,104B/13,105A/1,105A/5,105A/5,105A/6,105A/6,
 105A/6,105A/7,105A/10,105A/13,105A/13,105B/6,105B/10,105B/11,
 105B/11,106A/3,106A/5,106A/5,106A/7,106A/9,106A/11,106A/12,106A/13,
 106B/4,106B/5,106B/9,106B/12,106B/12,106B/12,106B/13,107A/3,107A/3,
 107A/6,107A/7,107A/8,107A/10,107A/11,107A/13,107B/1,107B/2,107B/3,
 107B/5,107B/9,107B/10,107B/11,107B/12,107B/13,108A/4,108A/13,108A/13,
 108B/1,108B/7,109A/11,109A/11,109A/11,109A/11,109A/12,109A/12,
 109A/13,109A/13,109B/1,109B/9,109B/9,109B/12,109B/12,110A/2,110A/3,
 110A/7,110A/7,110A/8,110B/1,110B/4,110B/5,110B/5,110B/10,111A/9,
 111A/11,111B/12,112B/1,112B/5,113A/4,113A/8,113B/2,113B/6,113B/10,
 114A/4,114A/5,114A/6,114A/8,114B/1,114B/3,115A/3,115B/2,115B/5,
 115B/13,116A/11,116B/4,116B/6,116B/13,117A/6,117A/9,117A/9,117A/10,
 117A/12,117B/1,117B/11,118A/1,118B/2,118B/9,118B/10,118B/11,118B/11,
 118B/13.

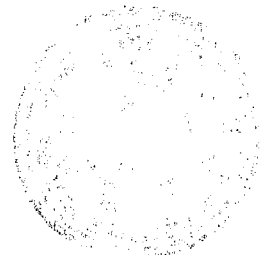
vech: yüz, ön, tarz

v.-i ekme1 76A/1

v.-i ma'āş 62B/4,78A/7

v.ga 6B/13

vech-i ekme1: en mükemmel olma çabası

v.e. 76A/1

vech-i ma'âş:geçim çabası

v.m. 62B/4,78A/7

vedâ':ölüm,gidiş

v. kıl- 10A/8

v. it- 31A/6

vedâ'î:bkz. mevlânâ vedâ'î

mevlânâ v. 57A/6

vefâ:sözünde durma

v. kıl- 7B/8

v.sı 3A/12

vefâlıg:vefalı

bî-v. 114A/3

vefâsızlıg:sözünde durmama

v.ı 118A/6

vefât:ölüm

v.ı 7A/9

v.ları 4B/5

vefâyî:kişi adı

v. 61A/12,61B/3,94A/6

velâyet:velilik,ermişlik

v. 3B/4,77B/3,79A/9

veli:kişi adı

v. 65A/3

veli:bkz.mîr velî big

mîr v:big 92A/7,92A/8

veli kalender:kişi adı

v.k. 33A/8

velîkin:lakin,fakat

v. 9B/12,46B/1,71B/11,78A/9,88B/12,104B/7

vellâhu 'âlem:Allah bilir

v. 15B/6,29A/4,81A/8,98B/12

vend:bağ

bi-v.109B/4

ver:ve eğer

v. 111A/3

-ver:sahip,malik

cân-v. 80A/6

verâset:mirasta hak sahibi olma

v. 72A/4

verây:alem

hākân-v. 106B/11

veşâk:bağ,söz verme

v.ımğa 21A/10

vesî'at:bolluklar,genişlikler

v. 81B/9

vesîle:yol,vasıta

v. 102B/7

-veş:gibi

abdâl-v. 37B/5,43B/9,56A/11,82B/3,98A/9

âdemî-v. 49B/6,72B/13,104A/10

âşüfte-v. 99A/9

âzâde-v. 61B/8,64A/2

dervîş-v. 8A/11,9B/8,40B/12,57A/2,64B/1,72B/3,76B/10,79B/6,88B/12,

96B/2,104A/1,104A/10

dîvâne-v. 97B/4

ebter-v. 87A/1

fakîr-v. 62A/8,68B/4,91A/1

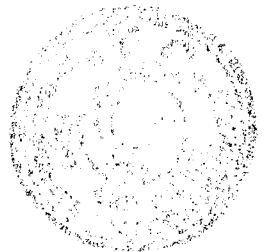
fânî-v. 24A/5,89A/13

ferište-v. 86B/7

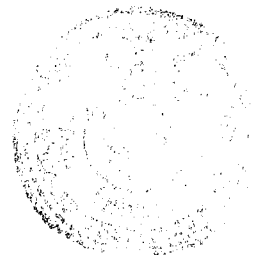
hakîm-v. 54A/3

lâubâlî-v. 5A/9

mecnûn-v. 26A/7

mevālī-v. 26A/7
 müselmān-v. 15B/2,28B/8
 nedīm-v. 14A/8,44A/12,51A/13
 perī-v. 16B/13,111B/8,111B/10,113B/4
 rind-v. 73A/6
 sāde-v. 106A/12
 terk-v. 97B/2
 zarīf-v. 37A/2
 leyli-v.i 109A/6
 hūrī-v.ininġ 114A/4
 perī-v.ininġ 113B/2
 ādemī-v.raḡ 66B/10
 meh-v.1er 109B/8
 -veşliġ:benzerlik
 levend-v.i 100A/5
 -veşlik:bkz. veşliġ
 yetim-v. 49B/12
 derviş-v.i 75B/8
 veysi:bkz. mevlānā veysi
 v. 25A/9,25A/10
 mevlānā v. 24B/12
 vezāret:vezirlik
 v.44A/7,49B/9,87A/10
 vezin:nazım kalıbı
 v. 74A/13
 vezir:bakan
 v. 44A/5
 v.-zāde 12B/6,37B/13
 vezir-zāde:vezir ocuġu
 v. 37B/13
 v.dür 12B/6

vezn: bkz. vezin

v. ide 4A/12

vilāyet: şehir

v. 89A/4

v. niñg 31B/13, 71A/10

v. iniñg 38A/13

v. ide 4B/3, 5A/8, 60A/1, 96B/4

v. idedür 38B/4

v. idin 11A/9, 15B/12, 33B/6, 78B/3

v. idindür 24B/1, 25A/6, 86A/2

v. leri 3A/1

vîrân: yıkık, yıkılmış

v. 110B/12, 111A/13, 111B/2, 111B/3, 114B/5

vîrâne: harabe

v. 110B/9

vişāk: anlaşmalar, bağlar

v. 1 46B/8

vişāl: kavuşma, ulaşma

v. 112B/13, 113A/3, 116B/9

hayāl u v. 12A/11

v. iñg 116B/12

vukūf: anlama, bilme

v. 79A/12

şāhib-i v. 60B/1, 63B/7, 76B/3, 98A/4

şāhib-i v. dur 57B/1

v. 1 34B/8, 42A/10, 57B/4, 82A/1

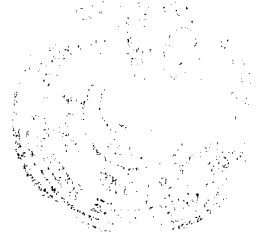
vücūd: var olma, varlık

v. 42A/13

aşl-ı v.-ı her mevcūd 42A/13

v. ka 42A/13, 53B/7

v. in 82A/11

vücüd-ı her mevcüd:her yaratılmışın varlığı

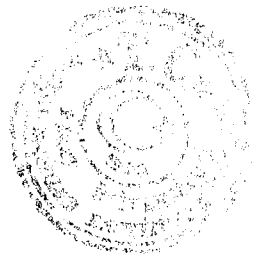
aşl-ı v.h.m. 42A/13

vücüdliĝ:var olan

şâhib-v. 29A/6

vüs'at:genişlik,bolluk

v. 75A/12

Y

yâ:hitap edatı,ey,veya

y. 6A/3,22B/11,38A/9,38A/9,47B/11,48A/2,52A/1,55B/4,64A/1,75B/1,
78A/2,98A/10,102A/12,108A/11,109A/1,109A/2,111A/12,113A/7,119A/1,
119A/5,119A/6,119A/7,119A/8

yâd:hatırlama,yabancı

y. kıl- 36A/3

y. tut- 14A/5,14B/5,85A/10

y.ıda 103B/1

yâdgâr:yadigar,emanet

y. 13B/1

y.ı 46A/3

yâdgâr:bkz.emîr yâdgâr big

emîr y. big 91B/7

mîr y. big 24A/3

yâdgâr muhammed mîrzâ:timur'un oğlu şahruh'un torununun oğlu

y.m.m. 89A/11

yağdur-:yağdırmak

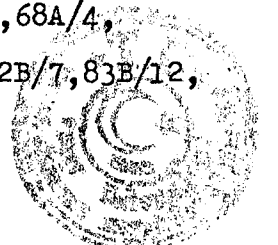
y.-dıla 112A/6

yağma:talan

kâfir-i y. 104B/4

yağşı:iyi,güzel,hoş

y. 2A/12,5B/10,7A/13,7B/12,7B/13,8B/2,8B/8,9A/4,13B/4,13B/6,16A/1,
19B/10,23A/8,23A/11,24A/8,24B/2,24B/2,24B/6,24B/7,29B/9,31A/10,
31A/11,31A/12,31B/10,32A/12,33A/12,37B/6,40B/3,40B/4,40B/7,43A/4,
44B/4,44B/13,49A/10,50A/2,50A/7,52A/13,54A/12,54B/7,55A/9,56B/2,
58A/13,58B/13,59A/3,61A/5,61B/5,66A/6,66B/11,67A/5,67B/7,68A/4,
69A/8,71A/2,72B/3,76A/6,76A/11,77A/2,78A/9,80B/1,80B/1,82B/7,83B/12,

84A/10,85A/5,86A/11,87B/5,87B/5,87B/6,89B/3,93A/4,96A/12,98B/2,
99A/4,99B/7,101A/1,101A/8,102A/9,102B/2,104A/9,105A/10,105B/9,
109A/8,110B/10,113B/3,117A/7,117A/8

y.-çerâyîlîğ 39A/12

y.y.dur 55A/4,58A/5,59A/8,65A/2,66B/11,68A/13

y. tüş- 39B/4

y.ğina 43B/3,64A/10,93A/10

y.rak 14B/5,15B/9,39B/8,46B/9,95B/11,98A/12

y.rakdur 78A/4,88B/10

y.lar 99A/3,106B/8

yağşî-çerâyîlîğ: etrafını aydınlatan, iyilik sever

y. 39A/12

yağşîlîk: iyilik

y. 83B/11

yağyâ sibek: bkz. mevlânâ yağyâ sibek

mevlânâ y.s. 9A/10

yak-: yakmak

y.-kay 7B/9

yakîn: yakın, yaklaşmış

y.32A/4,54B/4,70B/7,70B/9,73B/4,76A/12,82B/4,88A/3,88A/5,94A/9,

y.dur 80A/5

y.da 89A/5,97B/11,100B/13

y.dın 91B/7

y.ğaç 60A/3

y.rak 34A/6

yakîni: bkz. mevlânâ yakîni

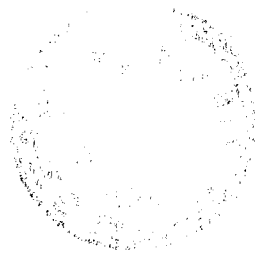
mevlânâ y. 41B/12

yakış-: uygun olmak

y.† 81A/13

ya'kûb: bkz. sultân ya'kûb

sultân y. 76A/10,98B/4,98B/13

ya'küb mirzâ:timur'un torunlarından

y.m. 79A/5

yalaŋg:yalın

y. 13A/7,81B/10,111B/7

yalğan:yalan

y. 22B/11,70B/4

yalı:atın boynundaki uzun kıllar

y.na 103A/4

yalın:ateş

y.a 103A/3

yalın-:saldırmak

y.-a 103A/6

yamağlık:yamalı

y. 42B/5

yaman:kötü,fena

y. 8B/2,12B/3,14B/1,15A/13,16B/7,25A/3,25B/8,42A/4,52A/12,57B/10,
64B/5,86A/9,91B/1,91B/1

y. i- 55B/9

y. tüş- 57A/3

yamanla-:kötü saymak

y.-p 78A/8

yamanlıg:kötülük

y. 50A/6

yamanlık:bkz.yamanlıg

y. 52A/13

yamğurçı big:kişi adı

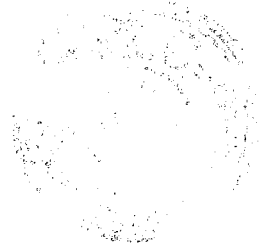
y.b. 92A/7

yan:taraf,yön

y. 111B/7

y.ıda 24A/2,73A/6,113A/4,113A/4,113A/7

y.ıda 24A/2,73A/6,113A/4,113A/4,113A/7

yan-:yanmak, tutuşmak

y.-sa 103A/3

yana:yine

y. 2A/12,3B/13,4A/1,11B/7,18A/4,25A/11,36A/12,36A/13,41A/8,55A/10,
56A/6,57B/6,61A/7,61B/2,65A/13,72A/12,74A/4,76A/13,79B/10,81A/12,
82A/7,95B/2,95B/3,95B/7,100B/5,101B/8,105B/1,105B/2,105B/9,105B/11,
108A/1,108A/7,108A/12,108B/4,108B/6,109A/1,114B/1,114B/7,114B/8,
114B/10,114B/13,117B/5,118A/4,118A/5

yançak:yan taraf

y. 93B/13

yandur-:yandırmak

y.- 110B/2

yanğıl-:yanılmak

y.-1p 80B/4

ya'ni:yani

y. 35A/8,101A/5,106B/1,112B/7

yār:sevgili, dost

y. 111A/3,111A/9,117B/9

y.+nādān 42A/2

y.im 33B/8

y.imğa 105B/1

y.i 111A/2,111B/8

yār-ı nādān:kıymet bilmez sevgili

y.n. 42A/2

yar-:yarmak, delmek

y.-u 111B/6

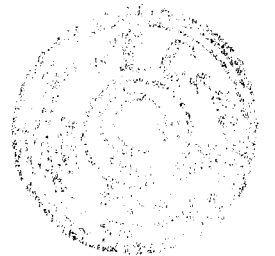
yara:yara

y. 17A/1,103A/4

yara-:yaramak,faydalı olmak

y.-r 7B/8

y.-ğay 57A/12

yarak: faydalı

y.dur 38B/12

yārān: dost

y.lar 25A/1, 65B/10, 72A/6

y.ları 39B/12

yarat-: halketmek

y.-maydur 16B/13

yarım: tüm olmayan, yarım

y. 18B/8

yārī: bkz. mevlānā yārī

hāfız y. 32A/11

mevlānā y. 36A/6, 37B/13, 67A/8

yārliġ: dostluk

y. 99A/5

hūş-y. da 49B/6

yarmak: para

y. 6B/11, 60B/2, 78A/6

yaruġluk: aydınlık, parlaklık

y. 6A/12

yaruk: ışık

y. 47B/3

yasa-: yapmak, bina etmek

y.-r 56B/9, 87A/11

y.-dı 30B/11

y.-p 1A/1, 39A/1

(tayyar y.) 34B/11

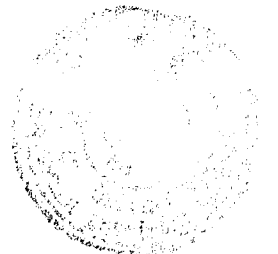
y.-ptur 21B/12

y.-ğaç 1A/2

yasak: ölüm

y.ka 101B/6

ya'sübe'd-dīn: dinin ulusu, hz. ali

y. 74B/2

yaş:göz yaşı

y. 49A/3

yaş:ömrün derecesi

y. 4A/9

y.nın 4A/9

y.in 117B/1

y.ka 60A/3

y.ımda 18B/12

y.ı 13A/2,27B/9,65B/2,117B/3

y.iğa 88A/3

y.ıda 42B/8,84A/10,85A/7,87A/13

y.y.ıdın 48A/9

yaşlık:yaşlı

y. 100A/1

yat-:yatmak,uzanmak

y.-sa 103A/4

y.-ip 18B/8

yay:yay,silah

y.ı 105B/11

yayak:yaya

y. 52B/8,85B/5,87A/5

yaz:yaz,mevsim

y.a 44B/6

yaz-:yaymak,sermek

y.-asız 44B/7

yaz-:yazmak

y.-asız 44B/8

y.-ip 20A/10

y.-argaça 11A/9

yazılmak:yazılmak

y.-ğay 3A/8

y.-masa 47B/9

yegāne:biricik,tek

y. 45B/8

y.si 19B/6

yek:bir

y. 83A/1

y.-destlık 17B/6

y.-kalem 94B/5

y.-rüy 86A/4

yek-destlık:bir çeşit

y. 17B/6

yek-kalem:sahasında tek,üstün

y. 94B/5

yek-rüy:güvenilir,dost

y. 86A/4

yeksân:bir,beraber

y. 111B/1,111B/3,114B/6

-yektâ:tek,eşsiz

gevher-i y. durur 47B/8

dürr-i y.sı 106A/7

yeteberrehu:onun bereketi

yüzāru ve y. 4B/6

yeteberrüke:unun bereketi

yüzāru ve y. 19B/5

yetīm:yalnız

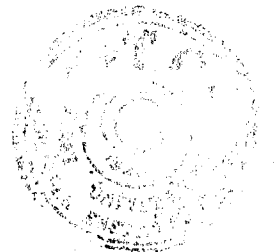
y.-veşlik 49B/12

yetīm-veşlik:yalnızca

y. 49B/12

yezd:yer adı

y. 100B/9

y.ka 18B/7

y.de 19B/4

yıbar-:göndermek

y.-dı 26B/8,50B/7,79A/6

y.-ıp 17B/10,21A/10,70A/5

yığaç:ağaç

y.ı 16A/4

yıgıl-:toplanmak

y.-urlar 28B/3

yığıştur-:toplatmak

y.-dum 55B/11

y.-sa 106B/5

yıgla-:ağlamak

y.-r 117B/3

y.-y 33B/8

yıgılasın-:ağlayacak hale gelmek

y.-ıp 84B/8

yıkıl-:yıkılmak,yatmak

y.-ıp 26A/3,26A/6,31B/4

yıl:sene

y. 20B/6,28B/10,31B/4,36B/3,70B/8,76A/12,78B/6,83A/9,102B/6,102B/7

y.dur 73A/3,76A/3,98A/2

y.ğa 70B/7,73B/4,88A/4,94A/8

y.da 78A/5,79A/11

y.dın 36A/11,48A/13,78A/11

y.lar 27B/13,86A/4,91A/1,102A/6,104A/11,104B/6,118B/10

y.lardur 72B/8

yırak:uzak

y. 46B/1,72B/1,81A/7,83A/12,89B/7

y.dur 51B/8,107B/10

yi-:yemek

y.-di 110A/12

y.-p 17A/1,103A/4

y.-medi 46A/6

y.-mekge 71A/13

y.-mekdin 13B/8

yigirmi:yirmi

y. 48A/13,70B/7,73B/3,88A/3

yigirmi biş:yirmi beş

y.b. 73A/3

yigirmi iki miñg tört yüz siksən biş:yirmiki bin dört yüz seksenbeş

y.i.m.t.y.s.b. 96B/12

yigit:yiğit,er,genç

y. 3B/8,5A/3,9A/6,10A/9,24B/3,26A/11,28B/2,30A/2,36B/4,37B/6,38A/12,
39A/12,40A/1,40A/12,44B/12,45B/2,97B/11

y.dür 49B/6,50B/8,59A/12,78A/9,79B/7,84A/2,87B/6,87B/7,88B/13,
89A/13,94A/7,104B/12,105A/5

y.tür 54A/10,55A/2,56A/4,56A/11,56B/8,59B/10,60B/6,60B/9,64B/1,
65B/8,68B/4,69A/8,76B/8,77A/2,81B/6,83A/7,83B/11,90B/4,91A/2,91A/11,
93A/3,96A/3,100A/1,100A/7,105B/11

y.ler 40A/1

y.lerdindür 66A/9

y.leri 5A/10,45B/9

yigitlik:gençlik

y. 55A/10

y.de 24B/9,46A/11,71A/3,75A/4

y.ide 22A/12,41B/7

yil:yel,rüzgar

y. 72A/3

y.ge 110B/3

y.i 16B/6,111B/2,114B/5

y.idin 113B/8

yiňg-:yemek

y.-er 55B/12

yiňgi:yeni

y. 69A/12

yir:yer

y. 27A/13,111A/13,111B/3

y.niňg 88B/5

y.ge 6B/12,55B/12,77B/12,81B/9,83A/11

y.geçe 19A/4

y.de 28A/13,30B/13,43A/5,46A/2,60A/9,82A/9,95B/4,110A/8,

y.i 50B/5,108B/11

y.ide 9B/8,12B/4,37A/7

y.le 114B/6

yirlik:yerli

y. 42B/6

y.dür 99B/2

yit-:ulaşmak,yetişmek

y.-er 19B/8,22A/6

y.-miş 50B/9

y.-tim 42A/2

y.-ti 13A/2,53A/11

y.-gey 22A/6

y.-seňgiz 44B/6

y.-e al- 80A/12

y.-ipmin 3A/3,18A/12

y.-ip 30B/7,34B/3,72A/11,78B/7

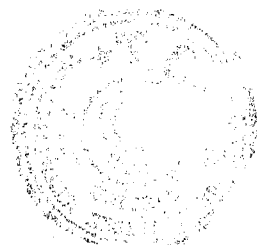
y.-iptür 75A/10,81B/9

y.-kende 4B/9

y.-keç 4B/13

y.-megen 27A/13

y.-mes 118B/12

yitge-:yetmek

y.-r 56B/12

yiti:yedi

y. 78B/6,103B/1

y.inçi 100B/13

yitil-:ulaşılmak

y.-di 3A/8

y.-ip 17B/12

yitiş-:yetişmek

y.-tim 22A/3

y.-ti 22A/13

y.- 23A/6

yitkür-:yetirmek

y.-di 45B/12,77B/12,83A/11,87B/5,101B/6

y.-diler 101B/1

y.-e dırur 2B/5

y.y.-elal- 55B/13

y.-gendürler 95B/7

y.-ürleri 1B/1

y.-ürep 35A/9

yoh:bkz. yok

y. 59A/13

yok:yok,mevcut değil

y. 6A/3,12A/3,16B/7,25A/10,36A/4,41A/3,41A/6,43A/5,43A/9,45A/7,
45B/5,50B/5,52A/1,74A/5,86B/10,92A/10,95B/5,95B/12,99A/1,104A/3,
109A/9,118A/8

y. tur 7B/12,35A/8,52A/5,52B/5,55B/10,66B/11,68A/1,71A/12,72A/8,
76A/1,76B/9,77A/10,79A/10,81B/10,83A/4,86A/10,87B/7,88A/3,89A/12,
89B/8,90A/2,91A/12,95A/7,117B/12

y. turur 97B/9,115B/1

yokğarı:yukarı

y. 56A/11,82B/8

y.rakdur 3B/3

yokğarı:bkz.yokğarı

y. 67B/10,91B/8,92B/3,93A/3,101B/9,114B/13

y.ğı 107A/3

y.rak 105B/12

yol:yol

y. tap- 27B/7

y.nı 77B/12

y.ğa 50A/10,91B/2

y.ı 32B/12

y.ıda 47A/3

yolı:defa,kere

y. 112B/12

yosun:kendi kendine hasil olan tarz

y.ı 26B/8

yosunluk:bu tarzda

y. 3A/7

yum-:kapamak

y.-up 13B/8

yūsuf:mevlana muhammed mu'ammayı'nin mahlası

y. 27A/9

yūsuf:bkz. mevlānā yūsuf

mevlānā y. 40A/10

yūsuf burhān:bkz.h^vāce yūsuf burhān

h^vāce y.b. 34A/5

yūsuf hemedānī:bkz.h^vāce yūsuf hemedānī

h^vāce y.h. 43B/8

yūsuf safāyī:kişi adı

y.s. 40B/2

yūsuf şāh:bkz.mevlānā yūsuf şāh

mevlānā y.ş. 29B/7

yūsuf u zūleyhā:doğu edebiyatlarında meşhur bir mesnevi

y.z. 32A/4

yümn:uğur, bereket

y.-i devlet 2B/3

yümn-i devlet:uğur ve talih

y.d.idin 2B/3

yürü-:yürümek

y.-r 33B/10,54A/5,57A/7,63B/3,64A/2,101B/7,109B/8

(sergerdān y.)56A/1

y.-rde 71A/5

yürül-:yürünmek

y.-gey 47B/4

yürüş:yürüyüş

y.i 101B/8

y.ide 45B/5

yüz:çehre

y. 1A/1,114A/4

y. ü hatt 114A/8

y. koy- 26A/5

rāy u y.iñg 115A/4

y.ni 107B/9

y.iñg 113A/4,115A/5

y.üñg 42B/5,104A/8,112B/9

y.i 109A/2,113A/6,114B/12

y.iniñg 109B/7

yüz:yüz sayısı

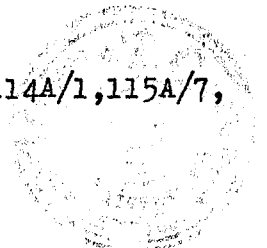
y. 1A/1,45B/5,46A/4,54B/11,65B/4,72A/13,73B/9,109B/5,113B/5,115A/7,

y.ge 13A/2

yüz:dolayı

y.idin 39B/11,51B/7,51B/9,72A/6,80A/3,80B/12,96A/11,114A/1,115A/7,

115B/7

yüzāru:ziyaret eden

y. ve yeteberrūke bih 19B/5

y. ve yeteberrehu 4B/6

yüzāru ve yeteberrūke bih:onun berekēti ziyaret edenlere olsun

y.y.b. 19B/5

yüzāru ve yeteberrehu:onun bereketi ziyaret edenlere olsun

y.y. 4B/6

yüz ilig miŋg:yüz elli bin

y.i.m. 70B/8

yüzlen-:yüzyüze gelmek

y.-di 7A/12

y.-ip 54A/11

yüzlük:yüzlü

y. 40A/1

yüz miŋg:yüz bin

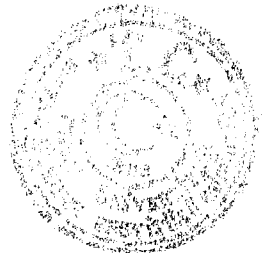
y.m. 46A/4,70B/8,76A/12,106B/4

yüz tümen:yüz kere on bin,sayısız

y.t. 106B/6

yüz ü haṭṭ:yüz ve ayva tüyleri

y. h.iŋg 114A/8

Z

zabt: sıkıca tutma

z. 11A/2

z. kıl- 61A/7

zāde: çocuk, oğul

hāher-z. 76A/9

mevlānā-z. 73A/5

pādişāh-z. 29A/5

seyyid-z. 4B/1

sultān-z. 55A/3

vezir-z. 37B/13

seyyid-z.dür 68A/11

vezir-z.dür 12B/6

mevlānā-z.din 73A/9

hāher-z.sidür 86A/3,90B/2

ādemī-z.leri 88B/5

mīr-z.leri 2A/8,4A/1,88B/5

ādemī-z.leridin 37A/9

ādemī-z.leridindür 43A/11,52B/4,55A/9,100A/11

büzürg-z.leridindür 8B/6,71B/2

mīr-z.leridindür 24A/4,31B/5

şeyh-z.leridindür 54B/13,63A/6

zā'f: zayıflık, kuvvetsizlik

z. 21A/12,26A/10,36B/2,38A/1

z.ıdın 116A/7

zafer-nāme: şerefe'd-din ali yezdi'nin bir eseri

z. 19A/12

zafer-nāme: mevlana abduallah'ın bir mesnevisi

z.52A/6

zâhidî: bkz. mevlânâ zâhidî

mevlânâ z. 13B/1

zâhir: görünen, açık

z. 4B/11, 5A/12, 6A/8, 6A/9, 8B/6, 9B/12, 17A/6, 22A/12, 23B/10, 28A/1,
46A/12, 48A/10, 51B/7, 75B/12, 85A/8, 88A/5, 89A/1, 117A/3

z. dür 45A/13, 79A/13, 107B/8

z. bol- 5B/12, 43A/2, 58B/9, 67B/3, 69B/10, 81A/1, 84A/11, 84B/2, 92B/8,
99B/6

z. kıl- 7B/4, 52B/1, 58A/11

'ulûm-ı z. ni 41B/7

z. i 100A/12

cemâl-i z. i 104B/12

'ulûm-ı z. i 5B/10

zâhirî: açıktan

z. 68A/12

zâhirî: bkz. mevlânâ zâhirî

mevlânâ z. 64B/1

zahmet: sıkıntı, eziyet

z. 2A/11,

z. kör- 77A/9

z. tart- 53B/7, 56A/6

za'îf: zayıf, kudretsiz

z. idin 7B/9, 14B/11

zamân: devir, vakit, çağ

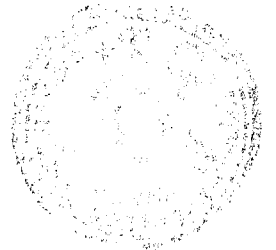
z. 1B/7, 2B/1, 12B/2, 14A/9, 14B/10, 19A/8, 22A/5, 41A/10, 47A/5, 47A/11,
106A/4, 109B/4, 119A/1

z.-ı devlet 30B/8

mürşîd-i z. 46B/5

pâdişâh-ı z. 3B/12, 22B/13

sultân-zâde-i z. 55A/3

ferîd-i z. 73A/1

z.nınđ 10A/5,94A/5

pâdişâh-ı z.nınđ 49B/9

ehl-i z.ğa 47A/11

z.da 3A/5

z.ı 7A/10

hâtem-i z.ı 106A/12

z.ınnđ 3B/1,6A/9,17A/3,21B/1,26B/12,41A/2

z.ında 6A/13,13B/12,26A/2,29A/12,65A/11,97B/9,103B/9,112B/4

z.ında 11A/10

z.ıdın 3A/1,51A/10

zamân-ı devlet:padişahlık zamanı

z.d.ıde 30B/8

zamâne:zamana ait

ser-âmed-i z. 45B/10

zamâni:bkz.mevlânâ zamâni

z. 61B/1

mevlânâ z. 61B/11

z.ğa 61A/13

zamm:artırma

z. kıll- 83B/4

zâr:ağlama,inleme

z. 109A/9,109B/1

ta'n u z. 117B/4

z. u şeydâ 112A/11

z.ını 117B/13

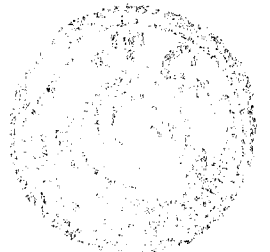
zarâyif:incelikler

z. 69B/10

zâri:bkz.mevlânâ zâri

mevlânâ z. 69A/4

zarîf:ince,kibar

z. 27A/6

z. ü ra'nā 56B/7

z.-veş 37A/2

zarūretā:mecburen

z. 32B/13

zār u şeydā:ağlayan ve divane

z.ş. 112A/11

zarīf ü ra'nā:ince ve hoş

z.r. 56B/7

zarīf-veş:zarifçe

z. 37A/2

zāt:kendi,asıl

z.ı melekī 3A/6

z.-ı nefīs 47B/7

z.ı 59B/9,75B/8

z.ığa 106B/2

z.ıda 79A/10

z.ıdın 77B/3

zāt-ı melekī:melek gibi,kusursuz zat

z.m. 3A/6

zāt-ı nefīs:çok hoş kişi

z.n. 47B/7

zātī:bkz.mevlānā zātī

mevlānā z. 69A/12

-zāy:doğuran

gevher-z. 47A/12

zāyi':elden çıkmak,ölmek

z. bol- 45B/6,88B/11

z. kıl- 23B/3,28A/9,49B/13,100B/11

zāyil:sona eren

z. bol- 22A/13,23A/6

zed:vurma, dövme

z. ü hurd 53A/13

müht-z. 72A/3

zed ü hürd:vurup kırma

z.h. kı1- 53A/13

zencir:zincir

z.iğa 113B/9,113B/11

zendebıl ahmed cami:kişi adı

z.a.c. 86B/6

zenek:küçük kadın

z.ni 82A/10

z.din 82A/11

zengâr:göz taşı

z. 114B/12

z.iğa 108B/10

zevzen:bkz. melik zevzen

melik z. 60A/1

zeyd ü zeyneb:h^vace muhammed hıdır şah'ın bir eseri

z.z. 31B/1

zeyl:ek,ilave

z.ide 2B/12

zeyn:bkz. mevlânâ zeyn

mevlânâ z. 17A/2

zeynî:bkz. mevlânâ zeynî

mevlânâ z. 33A/3

zeynü'd-dîn:bkz. şeyh zeynü'd-dîn

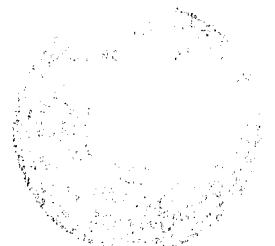
şeyh z. 21B/1,22A/1

şeyh z.dedür 29A/4

zeyrekî:kişi adı

z. 60B/12

zib:süs

z. ü zīnet 1B/10,107A/5

zibā:süslü,güzel

ruhsār-ı z. 110B/3

z.-yı ra'nāy 22A/2

z.ları 106A/3

zibā-yı ra'nāy:hoş,güzel

z.r. 22A/2

zibāyī:bkz.mevlānā zibāyī

mevlānā z.64B/7

zīb ü zīnet:süs eşyası

z.z. 1B/10,107A/5

zīç:yıldızların yerlerini ve hareketlerini gösteren cetvel

z. 103B/2

z.i 103B/3

zihī:şu,bu

z. 37A/13,62A/4

zihn:zihin,anlama,idrak

z. 48A/10,88B/6

z.i 45B/10,58B/8,66A/6,106A/3

z.igā 107A/11

z.ide 69A/8

z.idin 107A/6

z.leri 47A/7

zihnlık:zihinli

z. 105A/4

zıkr:anma

z. bol- 69B/6

z. kı1- 27A/3

z.in 48A/1

z.i 29B/4,46B/5,91B/8

z.ide 18A/11,24B/11,47A/4,69B/8,88B/5,94A/2,101A/1,106A/3

z.idin 1B/10

zīnet:süs,bezek

zīb ü z. 1B/10,107A/5

zinhār:sakın.asla

z.z.16A/6

zīver:süs.bezek

z.i 2A/5,2A/9,94B/8

z.leri 1A/8

zīyā:bkz.mevlānā zīyā

mevlānā z. 54B/4

zīyā:ışık

z.-bahş 106B/9

zīyā-bahş:ışık saçan

z.ıllar 106B/9

zīyāfet:toy

z. kıl- 30B/12

ziyāret:görme isteğini yerine getirme

z. kıl- 52B/8

z.ka 26A/12

z.i 15B/13

z.iğa 4B/8

zū:sahip

z.-fünün 20A/5,73B/4

zū-fünün:fenleri bilen

z. 20A/5,73B/4

zuhūr:açığa çıkma

z. 4B/12

z. kıl- 6B/7,66A/13

zulm:haksızlık,eziyet

z. 44A/5

z.dur 117B/5

z.i 80A/11

z.ininġ 117B/4

z.idin 95A/12

z.ler 44A/8

zulmet:karanlık

z.i 47A/2

zurafā:zarifler,ince duygulu kişiler

z. 34B/9,38B/6,81A/6,95B/13,103A/7

z.nınġ 27A/9,81A/10

z.dın 20A/8,35B/10

z.sı 2B/10.

z.sıda 20A/7,29B/8

z.sıdın 25B/13

zühd:kendini ibadete verme

z. 46B/12,49A/2

z. ü takvā 94B/7

zühd ü takvā:ibadet ve Allah korkusu

z.t. 94B/7

zülāl:saf,temiz su

z. 2A/1

zülālī:bkz. mevlānā zülālī

z. 58B/10

mevlānā z. 58B/7

nazm-ı z. 58B/9

zū'l-bahreyn:iki bahirde yazılmış şiir

z. 7B/1

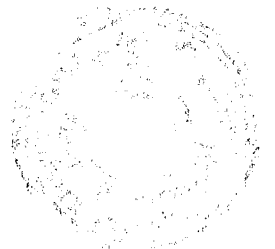
zū'l-celāl:ulu olan Allah

z. 16B/13

zūleyhā:yusuf u zūleyha hikayesinin kadın kahramanı

zūyuf u z.32A/4

zūlf:saç,zülūf

z. 111A/7

z.in 111A/4

z.din 1A/1

z.ünğ 54B/2

z.i 108B/4,108B/6,109A/2,110A/6,116B/2

z.i müdür 113A/7

z.iğa 116A/13

zü'l-kāfiyeteyn:iki kafiye

z. 7B/1

z.dür 45B/13

zümre:gurup,guruh

z. 1A/4

z.de 3B/4

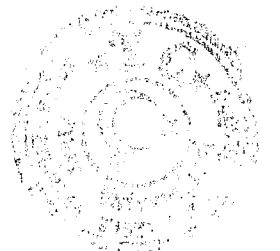
z.side 2B/7z

zümürüd:zümürüt

z. 108A/7

zünār:papaz kuşağı,sevgilinin saçı

z.in 109A/2

BİBLİYOGRAFYA

Tetkikler-Metinler

Aka, İsmail, Timur'un Ölümünden Sonra Güney İran'da Hakimiyet Mücadeleleri, Atsız Armağanı, İst. 1976.

Akalın, Mehmet, Tarihi Türk Şiveleri, Atatürk Ün.v.yay. Ank. 1979.

Alpay, Gönül, Ferhad ü Şirin, İnceleme-metin, Ank. 1975.

Arat, Prof. Dr. R. Rahmeti, Edip Ahmed b. Mahmud Yükneki, Atebetü'l-Hakâyk, İst. 1951.

-----, Eski Türk Şiiri, TTK, Ank. 1965.

-----, Kutadgu Bilig III-İndeks, TKAE, İst. 1979

-----, Vekayi, Babur'un Hatıratı, 2. bsk. Ank. 1987.

Caferoğlu, Prof. Dr. Ahmet, Türk Dili Tarihi 1-11, 3. bsk., İst. 1984.

Gabain, Prof. Dr. A. von, Eski Türkçenin Grameri (çev. Mehmet Akalın), TDK, Ank. 1988.

Eraslan, Doç. Dr. Kemal, Nesayimü'l-Mahabbe min Şemayimü'l-Fütüvve, İst. Ün.v. Edb. Fak. yay., İst. 1979.

-----, Divan-ı Hikmet'ten Seçmeler, Kültür Bak. yay., Ank. 1983.

Hacıeminoğlu, Dr. Necmettin, Kutb'un Hüsrev ü Şirin'i ve Dil Hususiyetleri, İst. 1968.

-----, Türk Dilinde Edatlar, 3. bsk. İst. 1984

Hacıeminoğlu, Prof. Dr. Necmettin, Yapı Bakımından Türk Dilinde Fiiller, 1984

-----, Üze/Öze Meselesi, Prof. Dr. Şerif Başta-
tav'a Armağan, TKAE, Ank. 1988

-----, Yapı Bakımından Eski Türkçe ve Fi-
ilden İsim Yapan -İ Eki, III. Türk-
Sovyet Kollokyumu, Tebliğ, 1990

Kaşgarlı Mahmud, Divan u Lügati 't-Türk, çev. Besim Atalay, 2. bsk.

TIK, Ank. 1985

Korkmaz, Doç. Dr. Zeynep, Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Ek
Kalıplaşması Olayları, Ank. 1962

Köprülü, Prof. Dr. Fuat, Türk Edebiyatı Tarihi, 2. bsk. İst. 1980

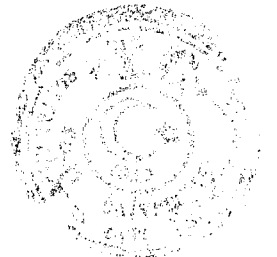
-----, Çağatay Edebiyatı Mad. İ. A.

Levend, A. Sırrı, Ali Şir Nevâ'î, Hayatı-Sanatı ve Kişiliği, 4 cilt,

TIK, Ank. 1965

-----, Türk Edebiyatı Tarihi, 1. cilt, 2. bsk. TTK, Ank. 1984

Togan, Prof. Dr. Z. Velidî, Ali Şir Mad., İ. A.

SÖZLÜK ve GRAMERLER

Abuşka Lugati, Haz. Besim Atalay, Ank. 1970

Bağcıoğlu, Prof. Dr. Tahsin, Ana Hatlarıyla Türk Grameri, İst. 1940

Caferoğlu, Prof. Dr. Ahmet, Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü, TDK, İst. 1968

Devellioğlu, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat, 5. bsk.,
Ank. 1982

Eckmann, Prof. Dr. Janos, Çağatayca El Kitabı, çev. Günay Karaağaç,
İst. 1988

Ergin, Prof. Dr. Muharrem, Türk Dil Bilgisi, 6. bsk., İst. 1981

Mukaddimetü'l-Edeb, Haz. Nuri Yüce, TDK, Ank. 1988

Şemseddin Sami, Kamus-ı Türki, Dersaat, 1317

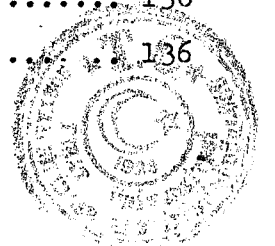
Şeyh Süleyman Efendi, Lûgat-i Çağatayî ve Türki Osmanî, İst. 1298

Şükün, Ziya, Farsça-Türkçe Lûgat-Ferhengi Ziya, MEB yay., İst. 1984

İ Ç İ N D E K İ L E R

SÖZ BAŞI	I-II
GİRİŞ	III-XIII
METİN	1-119
İNCELEME	120-237
I. İMLA ÖZELLİKLERİ	120-126
a. Ünlülerin Yazılışı	120-122
b. Ünsüzlerin Yazılışı	122-123
c. Eklerin Yazılışı	123-126
a. İsim Çekim Eklerinin Yazılışı	123
b. Fiil Çekim Eklerinin Yazılışı	124
c. İsim-Fiil Eklerinin Yazılışı	124-125
ç. Zarf-Fiil Eklerinin Yazılışı	125-126
II. SES ÖZELLİKLERİ	127-140
A. ÜNLÜLER	127-134
I. e/i meselesi	127-128
II. Ünlü Uyumu	128-131
III. Ünlü Değişmesi	131-132
IV. Yuvarlaklaşma	132-133
V. Ünlü Düşmesi	133
VI. Çıkarma	133
VII. Hece Düşmesi	134
VIII. Kalınlaşma	134
B. ÜNSÜZLER	135-140
I. b Ünsüzü	135
II. d-y Meselesi	135-136
III. ğ-v Değişmesi	136
IV. k-ğ Meselesi	136
V. k-ğ Meselesi	136

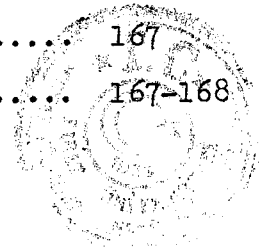

VI. t-d Meselesi	136-137
VII. Ünsüz Uyumu	137-138
VIII. Ünsüz Düşmesi	138-139
IX. Ünsüz İkileşmesi	139
X. Kelime Başındaki y Meselesi	139
XI. Sadalılılaşma	139-140
XII. Sadasızlaşma	140

III. ŞEKİL ÖZELLİKLERİ .

A. İSİM GURUBU

1. İsim	141-158
1. İsimden İsim Yapan Ekler	142-144
2. Fiilden İsim Yapan Ekler	144-146
3. Ek Kalıplaşması	147
4. İkizlemeler	147-148
5. Birleşik Sözcükler	148-149
6. İsimlerde Çokluk	149
7. İyelik Ekleri	149-151
8. İsim Çekimi	151-158
2. Sıfat	159-168
1. İşaret Sıfatları	159
2. Nitelme Sıfatları	159-160
Yabancı Asıllı Nitelme Sıfatları	160-165
Nitelme Sıfatlarında Dereceleme	165
3. Renk Adları	165
4. Sayı Adları	165
a. Asıl Sayı Adları	165-166
b. Sıra Sayı Adları	166
c. Üleştirme Sayı Adları	166-167
ç. Yabancı Asıllı Sayı Adları	167
5. Soru Sıfatları	167
6. Belirsizlik Sıfatları	167-168

3. Zarf	169-174
1. Tarz Zarfları	169-170
Yabancı Asıllı Tarz Zarfları	170-171
2. Miktar Zarfları	171-172
Yabancı Asıllı Miktar Zarfları	172
3. Yer Zarfları	172
4. Zaman Zarfları	173
Yabancı Asıllı Zaman Zarfları	173-174
B. Zamir	175-187
A. Şahıs Zamirleri	175-180
B. İşaret Zamirleri	180-184
C. Soru Zamirleri	184-186
D. Dönüştürme Zamirleri	186-187
E. Aidiyet Zamiri	187
C. Edat	188-197
1. Çekim Edatları	188-191
2. Bağlama Edatları	191-192
Yabancı Asıllı Bağlama Edatları	192-194
3. Kuvvetlendirme Edatları	194
Yabancı Asıllı Kuvvetlendirme Edatları	194-195
4. Karşılaştırma-Denkleştirme Edatları	195
5. Soru Edatları	195-196
6. Çağırma-Hitap Edatları	196
7. Ünleme Edatları	196-197
8. Gösterme Edatları	197
9. Tekerrür Edatları	197
D. Fiil	198-237
1. İsimden Fiil Yapan Ekler	198-200
2. Fiilden Fiil Yapan Ekler	200-203
3. Fiil Kip Zaman ve Çekimi	203-215

A. Basit Kipler	204-213
a. Haber Kipleri	204-210
1. Geniş Zaman	204-206
2. Görülen Geçmiş Zaman	206-208
3. Anlatılan Geçmiş Zaman	208-209
4. Gelecek Zaman	209-210
b. Dilek Kipleri	210-213
1. Emir Kipleri	210-211
2. Dilek-İstek Kipi	211-212
3. Şart Kipi	212-213
B. Birleşik Kipler	213-215
a. Hikâye	213-214
1. Geniş Zamanın Hikâyesi	213-214
2. Gelecek Zamanın Hikâyesi	214
3. Şartın Hikâyesi	214
b. Rivayet	214
1. Geniş Zamanın Rivayeti	214-215
c. Şart	215
1. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı	215
4. Bildirme	215-217
a. Olumlu Bildirmeler	215-217
b. Olumsuz Bildirmeler	217
5. Soru Şekli	217-218
a. Fiillerde Soru Şekli	217-218
b. Bildirmelerde Soru Şekli	218
6. Zarf-Fiiller	218-223
7. İsim-Fiiller	224-227
a. Geniş Zaman İsim-Fiilleri	224-226
b. Geçmiş Zaman İsim-Fiilleri	226-227
c. Gelecek Zaman İsim-Fiilleri	227

8. Olumsuz Fiil Çekimi	227-230
A. Basit Olumsuz Kipler	227-229
1. Geniş Zaman	228
2. Görülen Geçmiş Zaman	228-229
3. Gelecek Zaman	229
4. Şart Kipi	229
5. Emir Kipi	229
B. Birleşik Olumsuz Kipler	230
1. Hikâye	230
a. Geniş Zamanın Hikâyesi	230
b. İstek Kipinin Hikâyesi	230
c. Şart Kipinin Hikâyesi	230
2. Rivayet	230
a. Geniş Zamanın Rivayeti	230
9. Birleşik Fiiller	230-235
1. İki Fiilden Yapılan Birleşik Fiiller	230-232
2. Bir İsimle Bir Fiilden Teşekkül Eden Birleşik Fiiller	232-235
10. Yardımcı Fiiller	236-237
DİZİN	238-692
BİBLİYOGRAFYA	693-695
İÇİNDEKİLER	696-700